הדרך

עברית
טקסט רציף

only.bible

הדרך

עברית

Biblica® הברית החדשה/הדרך זכויות פתוחות™ זכויות יוצרים © 1979, 2009 על ידי Biblica, Inc.
"ביבליקה" הינו סמל מסחרי הרשום במשרד הפטנטים והסמלים המסחריים של ארה"ב מטעם ביבליקה בע"מ. השימוש ברשות.
CC BY-SA 4.0

הוכן על ידי only.bible
קריאת המהדורה באתר
only.bible/he/bible/ohd
טקסט רציף
תאריך הבנייה: 2026-11-27
בגרסה זו הוסרו מספרי הפרקים והפסוקים, כותרות המשנה והערות השוליים.
ב-only.bible אין פרסומות ואין גישה בתשלום.
תמיכה בפרויקט
only.bible/he/donate

תוכן עניינים

מתי 4
מרקוס 18
לוקס 28
יוחנן 44
מעשי השליחים 55
רומיים 71
קורנתים א 78
קורנתים ב 85
גלטים 89
אפסיים 92
פיליפיים 95
קולוסים 97
תסלוניקים א 99
תסלוניקים ב 101
טימותיוס א 102
טימותיוס ב 104
טיטוס 106
פילימון 107
עברים 108
יעקב 113
פטרוס א 115
פטרוס ב 117
יוחנן א 119
יוחנן ב 121
יוחנן ג 122
יהודה 123
התגלות 124

מתי

הבשורה על-פי מתי

לפניכם ספר קורות חייו של ישוע המשיח, אשר מוצאו מיוחס
לדוד המלך ולאברהם אבינו:
אברהם היה אביו של יצחק; יצחק היה אביו של יעקב; יעקב
היה אביהם של יהודה ואֶחָיו;
יהודה היה אביהם של פרץ וזרח (אמם הייתה תמר); פרץ היה
אביו של חצרון; חצרון היה אביו של רם;
רם היה אביו של עמינדב; עמינדב היה אביו של נחשון; נחשון
היה אביו של שלמון;
שלמון היה אביו של בועז (אמו הייתה רחב); בועז היה אביו של
עובד (אמו הייתה רות); עובד היה אביו של ישי;
ישי היה אביו של דוד המלך; דוד היה אביו של שלמה (אמו
הייתה אלמנתו של אוריה החתי).
שלמה היה אביו של רחבעם; רחבעם היה אביו של אביה; אביה
היה אביו של אסא;
אסא היה אביו של יהושפט; יהושפט היה אביו של יורם; יורם
היה אביו של עוזיה;
עוזיה היה אביו של יותם; יותם היה אביו של אחז; אחז היה
אביו של חזקיה;
חזקיה היה אביו של מנשה; מנשה היה אביו של אמון; אמון היה
אביו של יאשיה;
יאשיה היה אביהם של יכניה ואחיו (שנולדו בזמן גלות בבל).
לאחר הגלות לבבל:
יכניה היה אביו של שאלתיאל; שאלתיאל היה אביו של זרובבל;
זרובבל היה אביו של אביהוד; אביהוד היה אביו של אליקים;
אליקים היה אביו של עזור;
עזור היה אביו של צדוק; צדוק היה אביו של יכין; יכין היה אביו
של אליהוד;
אליהוד היה אביו של אלעזר; אלעזר היה אביו של מתן; מתן היה
אביו של יעקב;
יעקב היה אביו של יוסף (שהיה בעלה של מרים, אמו של ישוע
המשיח).
אם כן, ארבעה־עשר דורות חלפו מאברהם אבינו ועד דוד המלך,
ארבעה־עשר דורות מאז דוד המלך ועד גלות בבל וארבעה־עשר דורות
מגלות בבל עד המשיח.

זהו סיפור הולדתו של ישוע המשיח: אמו מרים הייתה מאורסת
ליוסף, אולם עוד כשהייתה בתולה הרתה מרוח הקודש. יוסף ארוסה,
שהיה איש ישר וערכי, החליט משום כך לבטל את האירוסין, אולם
בחר לעשות זאת בסתר, כי לא רצה לבייש את מרים בציבור.

לאחר שהחליט יוסף לגרש את מרים נגלה אליו בחלום מלאך
ה' ואמר: "יוסף בן־דוד, אל תהסס להתחתן עם מרים, כי התינוק
שבבטנה נוצר מרוח הקודש! מרים תלד בן, ועליך לקרוא לו 'ישוע'
(כלומר, מושיע), כי הוא יושיע את בני־עמו מחטאיהם." לידתו של
ישוע קיימה את מה שאמר אלוהים באמצאות נביאיו: "הנה העלמה
הרה ויולדת בן, וקראת שמו עמנו אל."

כשיוסף התעורר, הוא עשה מה שציווה עליו המלאך והתחתן
עם מרים. אולם מרים נשארה בתולה עד שנולד בנה, ויוסף קרא לו
"ישוע".

ישוע נולד בעיר בית־לחם שבאזור יהודה, בימי המלך הורדוס.
זמן קצר לאחר לידתו, הופיעו בירושלים מספר חוזי־כוכבים שבאו
מארץ רחוקה במזרח, ושאלו: "היכן התינוק שנועד להיות מלך
היהודים? ראינו את כוכבו במזרח ובאנו להשתחוות לו."

הורדוס נבהל מאוד משאלתם, וכמוהו נבהלו כל אנשי ירושלים.
הוא כינס את מנהיגי היהודים ושאל אותם: "האם אמרו לנו הנביאים
היכן ייוולד המשיח?"

ענו לו: "כן, בבית לחם. הרי מיכה הנביא אמר: 'ואתה, בית־לחם
בארץ יהודה, אינך צעיר באלופי יהודה, כי ממך יצא מושל אשר ירעה
את־עמי ישראל'. "

הורדוס הזמין את חוזי־הכוכבים לפגישה סודית, ושאל אותם
מתי בדיוק ראו לראשונה את הכוכב. לאחר מכן אמר להם: "לכו
לבית־לחם וחפשו את הילד. כשתמצאו אותו, שובו אלי והודיעו לי
זאת, כדי שאוכל גם אני ללכת להשתחוות לו."

לאחר הפגישה עם המלך יצאו חוזי־הכוכבים לדרך, ולפתע
הכוכב שראו במזרח הופיע לנגד עיניהם. הם הלכו בעקבות הכוכב
עד שנעמד בדיוק מעל המקום שבו היה התינוק. הם שמחו מאוד.

כשנכנסו חוזי־הכוכבים אל הבית שבו היה התינוק ומרים אמו,
נפלו לפניו, השתחוו לו, ולאחר מכן פתחו את חבילותיהם ונתנו לו
מתנות: זהב, לבונה ומור.

בינתיים הזהיר אותם אלוהים בחלום שלא לחזור אל הורדוס,
ומשום כך שבו חוזי־הכוכבים לארצם בדרך אחרת.

לאחר שעזבו, נגלה מלאך ה' ליוסף בחלום ואמר: "קום, ברח
למצרים עם התינוק ועם אמו, והישאר שם עד שאומר לך לחזור, כי
הורדוס רוצה להרוג את הילד." באותו לילה יצא יוסף עם מרים ועם
הילד למצרים, ונשאר אתם שם עד מותו של הורדוס. כך התקיימה
הנבואה: "וממצרים קראתי לבני."

כשהורדוס הבין שחוזי־הכוכבים התחמקו ממנו, הוא מאוד
כעס. הוא שלח חיילים לבית־לחם וציווה עליהם להרוג כל ילד זכר
עד גיל שנתיים (כי החוזים סיפרו לו שראו את הכוכב כשנתיים קודם
לכן), בבית לחם עצמה ובכל כפרי הסביבה. מעשה אכזרי זה של
הורדוס קיים את הנבואה של ירמיהו:

"קול ברמה נשמע, נהי בכי תמרורים, רחל מבכה על בניה,
מאנה להינחם על בניה כי איננו."

לאחר מותו של הורדוס נגלה מלאך ה' בחלום ליוסף במצרים,
ואמר לו: "קום, קח את התינוק ואת אמו לישראל, כי אלה שרצו
להרוג את הילד כבר מתו." יוסף לקח את ישוע ואת מרים ויצא אתם
בדרך לישראל.

בהיותם בדרך שמעו שהמלך החדש אינו אלא ארכילאוס, בנו
של הורדוס, ופחדו מאוד. בחלום נוסף יוסף הוזהר שלא להתיישב
ביהודה, אז הם המשיכו לגליל והשתקעו בנצרת. זה קרה כדי לקיים
את דברי הנביאים שכינו אותו "נצרי".

בימים ההם, כשישוע והוריו גרו בנצרת, החל יוחנן המטביל
להטיף במדבר יהודה. "חיזרו בתשובה!" קרא יוחנן. "שובו אל ה' כי
מלכות השמים קרובה!" ישעיהו הנביא ניבא על פעילותו של יוחנן
כשאמר: "קול קורא במדבר פנו דרך ה', ישרו מסילותיו."

בגדיו היו עשויים שער גמלים והייתה לו חגורת עור; הוא
נהג לאכול ארבה ודבש־בר. אנשים מירושלים, עמק־הירדן וכל אזור
יהודה יצאו למדבר כדי לשמוע את דבריו, ולאחר שהתוודו על
חטאיהם, יוחנן הטביל אותם בנהר הירדן.

אולם כשראה יוחנן שפרושים וצדוקים רבים באים להיטבל,
הוא דחה אותם. "בני נחשים אתם!" אמר להם יוחנן. "מי אמר לכם
שתוכלו להימלט מהעונש שהי עתיד להביא עליכם? לפני שתיטבלו
אתם חייבים להוכיח במעשים שבאמת התחרטתם על חטאיכם. אל
תחשבו בלבכם: 'אלוהים לא יעניש אותנו כי אנחנו יהודים, בני
אברהם'. הרי אלוהים יכול לעשות מהאבנים האלה בנים לאברהם!

"כבר עכשיו מוכן גרזן המשפט של אלוהים לכרות כל עץ חסר
תועלת שאינו נושא פרי. עצים חסרי תועלת ייכרתו ויישרפו!

"אני כרגע מטביל במים את אלה שבאמת מתחרטים על
מעשיהם הרעים, אולם בקרוב יבוא אדם גדול ונעלה ממני שאני לא
ראוי אפילו לשאת את נעליו, והוא יטביל אתכם ברוח הקודש ובאש.
הוא יפריד בין המוץ לבין גרגירי החיטה – את המוץ ישרוף באש
נצחית, ואילו את החיטה ישמור באסם."

באותו זמן בא ישוע מן הגליל אל נהר הירדן, כדי להיטבל על־ידי
יוחנן.

יוחנן ניסה לשכנע אותו ואמר: "אתה צריך להטביל אותי, ולא
אני אותך!"

אולם ישוע עמד על דעתו ואמר: "הטבל אותי, בבקשה. עלי
לעשות את כל הדרוש." ויוחנן הטביל אותו.

מיד לאחר הטבילה, כשישוע יצא מהמים, השמים נפתחו
מעליו והוא ראה את רוח אלוהים יורדת עליו בדמות יונה. קול קרא
מהשמים: "זהו בני אהובי, ובו אני חפץ."

לאחר מכן, הרוח הובילה את ישוע אל המדבר כדי שהשטן ינסה אותו שם. במשך ארבעים יום וארבעים לילה ישוע לא אכל מאומה, ולבסוף היה רעב מאוד.

"אם אתה באמת בן־אלוהים," אמר לו השטן, "צווה על האבנים האלה להפוך לכיכרות לחם!"

ישוע ענה לו: "לא אצווה זאת, שהרי כתוב בתורה: 'לא על הלחם לבדו יחיה האדם, כי על כל מוצא פי ה'. "

לאחר מכן הביא השטן את ישוע לירושלים, העלה אותו על גג בית־המקדש ואמר: "קפוץ למטה! הרי כתוב בתנ"ך: 'כי מלאכיו יצווה לך... ועל כפיים ישאונך, פן תיגוף באבן רגלך'. "

השיב לו ישוע: "אבל כתוב גם: 'לא תנסה את ה' אלוהיך'. "

לאחר מכן השטן העלה את ישוע על הר מאוד גבוה, הראה לו את כל המדינות המפוארות בעולם ואמר: "אם רק תכרע ברך ותשתחווה לי, אתן לך את כל אלה!"

ישוע השיב: "סור ממני, שטן! הרי כתוב: 'לה' אלוהיך תשתחווה ואותו לבדו תעבוד'. "

השטן הרפה ממנו, ומלאכים באו לשרת את ישוע.

כאשר שמע ישוע על זה שיוחנן המטביל נאסר, הוא עזב את ארץ יהודה וחזר לביתו – לנצרת שבגליל. אחר כך ישוע עבר לגור בכפר־נחום שעל שפת הכינרת, באזור שבטי זבולון ונפתלי. כך התקיימה נבואת ישעיהו:

"ארצה זבולון וארצה נפתלי, דרך הים, עבר הירדן, גליל
הגויים – העם ההלכים בחשך ראו אור גדול, ישבי בארץ
צלמוות – אור נָגַהּ עליהם!"

מאותו יום והלאה ישוע התחיל להטיף: "שובו בתשובה והאמינו בה', כי מלכות השמיים קרובה!"

יום אחד כשישוע הלך על חוף הכינרת, הוא ראה שני אחים: שמעון (הנקרא גם פטרוס) ואַנְדְּרֵי. השניים ישבו בסירה ודגו בעזרת רשת, כי היו דייגים במקצועם.

"בואו אחרי!" קרא להם ישוע. "אני אעשה אתכם לדייגי אדם!"

שני האחים עזבו מיד את הרשתות שלהם והלכו אחריו.

לא הרחק משם ראה ישוע עוד שני אחים, יעקב ויוחנן, יושבים בסירה עם אביהם זבדי, ומתקנים את רשתותיהם הקרועות. ישוע קרא גם להם, והשניים הפסיקו מיד את עבודתם, עזבו את אביהם והלכו אחריו.

ישוע הסתובב בכל הגליל ולימד בבתי־הכנסת; בכל מקום בישר את החדשות הטובות על מלכות השמיים וריפא כל מיני מחלות. השמועות על הניסים שחולל פשטו מעבר לגבולות הגליל, וחולים באו אליו להירפא אפילו מסוריה. הובאו אליו אנשים אחוזי־שדים, מטורפים ומשותקים, וישוע ריפא את כולם. לכל מקום שהלך, הלכו אחריו המונים: מהגליל, מחו"ל, מירושלים, מיהודה ואף מעבר הירדן.

יום אחד, כשהתאסף סביבו קהל גדול, עלה ישוע עם תלמידיו על מדרון הגבעה, התיישב שם והחל ללמד:

"אשרי האנשים המודים בעניותם הרוחנית, כי להם שייכת
מלכות השמים.
אשרי הבוכים והמתאבלים, כי הם ינוחמו.
אשרי הצנועים והענווים, כי העולם כולו שייך להם.
אשרי השואפים בכל לבם לעשות את הטוב והישר, כי אלוהים
ימלא את שאיפתם.
אשרי האדיבים והרחמנים, כי אלוהים יגלה כלפיהם רחמים.
אשרי האנשים שלבם טהור, כי הם יראו את אלוהים.
אשרי האנשים הרודפים שלום, כי הם ייקראו 'בני־אלוהים'.
אשרי הסובלים והנרדפים בגלל עשותם את רצון ה', כי להם
שייכת מלכות השמיים.

"אם יקללו אתכם, יעלילו עליכם שקרים וירדפו אתכם בגלל אמונתכם בי, שמחו מאוד! כן, שמחו מאוד, כי שכר רב לכם בשמים, וזכרו שכך רדפו גם את הנביאים!

"אתם מלח הארץ. מה יקרה לעולם אם תאבדו את המליחות שלכם? מלח תפל הוא חסר תועלת, ואינו ראוי אלא שיזרקו וירמסו אותו.

"אתם אור העולם – בדומה לעיר הבנויה על הר, אשר כל אחד יכול לראות את אורותיה בלילה. אל תסתירו את אורכם! הניחו לו להאיר לכולם! תנו לכל אדם לראות את התנהגותכם הטובה, ואז יודו כולם לאביכם שבשמים.

"אל תחשבו שבאתי לבטל את תורת משה או את אזהרותיהם של הנביאים; באתי לקיים ולמלא אותן! אני אומר לכם בכל הכנות והרצינות: מצוות התורה תישארנה בתוקף עד שיתקיים הכול. מי שיעבור על המצווה הקטנה ביותר או שיעודד אחרים לעשות זאת, הוא יהיה קטן במלכות השמים. ואילו מי שילמד את תורת ה' ואף יקיים את מצוותיה, יהיה גדול במלכות השמים.

"אולם אני מזהיר אתכם: אם לא תהיו טובים יותר מהפרושים והסופרים, לא תוכלו להיכנס למלכות השמיים.

"תורת משה אומרת: 'לא תרצח', והרוצח יחויב לדין. אולם אני אומר לכם שאם אדם אף כועס על אחיו, עליו לעמוד לדין. גם מי שיקרא לחברו 'אידיוט!' עליו לעמוד לדין, ואם יקלל את חברו הריהו בסכנת גיהינום! לכן אם אתה עומד לפני המזבח בבית־המקדש ומביא קורבן לה', ולפתע אתה נזכר שלאחד מחבריך יש דבר מה נגדך, השאר את קורבנך לפני המזבח, מהר אל חברך ובקש את סליחתו. לאחר מכן חזור לבית־המקדש והקרב את הקרבן לה'. התפייס מהר עם אויבך, אחרת יהיה מאוחר מדי והוא יסגירך לידי החוק, ואז ישליכו אותך לכלא – שם תישאר עד שתשלם את האגורה האחרונה!

"תורת משה אומרת: 'לא תנאף'. אולם אני אומר לכם: כל מי שמסתכל על אישה בתאווה, כאילו נאף אותה בלבו. משום כך, אם עינך גורמת לך לחשוק ולחמוד, עקור והשלך אותה. מוטב שתאבד חלק מגופך, מאשר שיושלך כל גופך לגיהינום. ואם ידך – ולו גם הימנית – גורמת לך לחטוא, קצץ והשלך אותה! מוטב כך, מאשר למצוא את עצמך בגיהינום.

"תורת משה אומרת שאם איש רוצה לגרש את אשתו, עליו לתת לה ספר כריתות, וזה הכל. אולם אני אומר שאיש המגרש את אשתו מלבד במקרה שבגדה בו, גורם לכך שתנאף אם תינשא בשנית. גם מי שיתחתן איתה לאישה נחשב לנואף!

"התורה אומרת שאם נשבעת, עליך לקיים את שבועתך. ואילו אני אומר: אל תישבע כלל! אל תאמר: 'אני נשבע בשמים', כי כסא ה' נמצא בשמים. אם אתה נשבע 'בארץ', אתה נשבע למעשה בהדום רגליו של אלוהים. כמו כן אל תישבע 'בירושלים', כי היא 'קרית מלך רב'. גם אל תישבע על ראשך, כי אפילו שערה אחת אין ביכולתך לשנות ללבן או שחור. אמור פשוט: 'כן', או 'לא'. יותר מזה מן הרע הוא.

"התורה אומרת 'עין תחת עין, שן תחת שן'. ואילו אני אומר לכם: אל תתקוממו נגד מי שעושה רע נגדכם. אם מישהו סוטר לך על הלחי, הושט לו גם את הלחי השנייה. אם דורשים ממך בבית המשפט לתת את חולצתך, תן להם גם את מעילך. אם חייל כופה עליך לשאת את תרמילו קילומטר אחד, שא אותו שני קילומטרים. תן למי שמבקש ממך, ואל תדחה את מי שרוצה ללוות ממך כסף.

"שמעתם שנאמר: 'ואהבת לרעך, ושנאת את אויבך'. אולם אני אומר: אהבו את אויביכם והתפללו בעד אלה שרודפים אתכם, כי כך תהיו בנים לאביכם שבשמים. שהרי אלוהים נותן את אור השמש גם לטובים וגם לרעים, ואף את הגשם הוא מוריד על צדיקים ועל רשעים כאחד. אם אתם אוהבים רק את אלה שאוהבים אתכם, מה מיוחד בכך? גם הפושעים נוהגים כך! ואם אתם חברים רק לחבריכם, במה שונים אתם מכל האחרים? הלא גם עובדי אלילים נוהגים כך! שאפו להיות שלמים כשם שאביכם שבשמים שלם."

"היזהרו שלא תעשו את מעשיכם הטובים לפני כולם, כדי שכולם יראו ויכבדו אתכם, כי ככה אין לכם שכר מאביכם שבשמים. אם אתה נותן נדבה, אל תספר על כך לכולם, כפי שעושים הצבועים. הם אף תוקעים בשופר בבית־הכנסת לכבוד זה, כדי שכולם יעריצו את צדקנותם. אני אומר לכם: הם יקבלו את מה שמגיע להם. אם אתה נותן נדבה, עשה זאת בסתר – אל תספר לידך השמאלית מה שעושה ידך הימנית. ואז אביכם שבשמים, הרואה במסתרים, יגמול לכם.

"כשאתם מתפללים, אל תנהגו כמו הצבועים, המתפללים בפינות רחוב ובבית־הכנסת כדי שכולם יראו אותם. אני אומר לכם: שכרם אתם. כשאתם מתפללים, היכנסו לחדר לבד, נעלו את הדלת והתפללו בסתר אל אביכם. ואז אביכם שבשמים, הרואה את הנעשה במסתרים, ייתן לכם שכר בגלוי.

"אל תחזרו שוב ושוב על אותה תפילה, כפי שנוהגים עובדי האלילים. הם חושבים שיקבלו תשובה רק אם יחזרו על תפילתם

פעמים רבות. זכרו: אביכם יודע מה שאתם צריכים לפני שאתם מבקשים זאת ממנו! לכן התפללו כך:

'אבינו שבשמים, יתקדש שמך. תבוא מלכותך, שרצונך ייעשה בארץ כמו בשמים. ספק לנו מדי יום את המזון הדרוש לנו. אנא סלח לנו על חטאינו, כשם שאנו סולחים לאלה שחטאו נגדנו. עזור לנו לעמוד נגד פיתויים וניסיונות, והצל אותנו מכל רע (כי שלך המלכות, הכוח והתפארת לעולמי עולמים. אמן').

"אביכם שבשמים יסלח לכם אם תסלחו גם אתם לאלה שחוטאים נגדכם. אם לא תהיו מוכנים לסלוח להם, לא יסלח ה' גם לכם על חטאיכם.

"כאשר אתם צמים, אל תפגינו זאת לפני כולם, כפי שעושים הצבועים. הם מנסים להראות עצובים ושהם בצום. הם יקבלו את מה שמגיע להם. אך אתם, כאשר אתם צמים, סדרו וטפחו את מראכם, כדי שאיש לא יחשוב שאתם רעבים – מלבד אביכם שבשמים הרואה במסתרים, והוא ייתן לכם את השכר המגיע לכם.

"אל תצברו לכם רכוש בארץ, במקום שהוא עלול להחליד, להירקב או להיגנב. צברו את רכושכם בשמים, כי שם הוא בטוח מפני גנבה ולא יאבד את ערכו לעולם. במקום שבו נמצא אוצרכם שם נמצא גם לבכם ומחשבותיכם.

"עין האדם היא אור גופו. אם עינך טהורה, תמיד יזרח אור השמש בתוך נפשך. אבל אם עינכם רעה, אזי תחשך כולך. מה רבה חשכה זאת! אינך יכול לעבוד שני אדונים; אתה תשנא את האחד ותאהב את האחר, או להיפך – תהיה נאמן לאחד ותזלזל באחר. אינך יכול לעבוד את האלוהים ואת הכסף!

"משום כך אני אומר לכם שלא תדאגו לדברים חומריים ויום־יומיים כמו מה לאכול ולשתות ומה ללבוש. הלא החיים חשובים מאוכל, והנפש חשובה מהלבוש. תחשבו על הציפורים למשל: אין הן דואגות למה שתאכלנה – הציפורים אינן זורעות, אינן קוצרות ואינן אוגרות מזון – כי אביכם שבשמים מאכיל אותן ודואג להן. והלא יקרים אתם לאלוהים הרבה יותר מהציפורים. חוץ מזה, מה תועיל דאגתכם? האם היא יכולה להוסיף עוד יום לחייכם, או עוד סנטימטר לקומתכם?

"ומדוע אתם דואגים ללבוש? הביטו בפרחי הבר! אין הם דואגים למה שילבשו! ואילו שלמה המלך בכל תפארתו לא היה לבוש יותר יפה מהם! ואם אלוהים מלביש את פרחי השדה הצומחים היום ונובלים מחר, האם אינכם חושבים שילביש גם אתכם, חסרי אמונה שכמותכם?

"לכן אל תדאגו לאוכל או ללבוש. בני־אדם שאינם מאמינים באלוהים דואגים יום־יום למה שיאכלו וישתו, אולם אביכם שבשמים יודע בדיוק מה אתם צריכים. בקשו לפני הכול את מלכותו של אלוהים וחיו ביושר, והוא ייתן לכם את כל מה שאתם צריכים.

"אם כן אל תדאגו למחר; אלוהים ידאג למחר שלכם, ודיה לצרה בשעתה."

"אל תשפטו אחרים, ולא ישפטו אתכם. כי יתייחסו אליכם לפי איך שאתם מתייחסים לאחרים. ישפטו אתכם במידה שאתם שופטים אחרים. כיצד יכול אתה לראות שביב־עץ קטן בעין חברך, ולא להבחין בקרש הגדול שבעינך?

"איך אתה יכול לומר לחברך: 'תן לי לסלק את השביב מעינך' בזמן שבעינך יש קרש כזה גדול? הרי כלל לא תוכל לראות את השביב! צבוע שכמותך! סלק תחילה את הקרש מעינך, ורק לאחר מכן תוכל לסלק את שביב העץ מעין חברך!

"אל תתנו דברים קדושים לאנשים מושחתים, אל תתנו פנינים לחזירים. הם ירמסו את הפנינים, ולאחר מכן יפנו לתקוף אתכם.

"אם תבקשו – תקבלו; אם תחפשו – תמצאו; ואם תדפקו תיפתח לפניכם הדלת. כי כל המבקש מקבל, כל המחפש מוצא, ולפני כל דופק נפתחת הדלת. אם ילד מבקש מאביו פרוסת לחם, האם האב ייתן לו אבן במקום לחם? אם הילד מבקש דג, האם אתם חושבים שיקבל נחש? ואם אנשים רעים וחוטאים כמוכם נותנים לילדיכם מתנות טובות, האם לא ייתן אביכם שבשמים מתנות הרבה יותר טובות למבקשים ממנו?

"עשו לאחרים את מה שהייתם רוצים שיעשו לכם – זאת תמצית התורה ודברי הנביאים.

"הלכו דרך הפתח הצר, כי השביל המוביל לאבדון הוא רחב, ושער הכניסה רחב גם הוא. אולם שער החיים הוא קטן, השביל צר, ורק מעטים מוצאים אותו.

"היזהרו לכם מהמורים המפיצים תורות שקר. הם מתחפשים לכבשים תמימים, בעוד שלמעשה הם זאבים רעים הרוצים לטרוף אתכם. תוכלו לזהות אותם על־פי התנהגותם, כשם שאפשר לזהות עץ על־פי פירותיו. הלא יודעים אתם להבחין בין גפן ענבים לבין ברקנים, בין תאנים לבין קוצים! עץ משובח נותן פרי משובח, ועץ רקוב נותן פרי רקוב. עץ טוב לא ייתן פרי רקוב, ועץ רקוב לא ייתן פרי טוב. משום כך יש לכרות ולשרוף כל עץ שאינו נותן פרי טוב. אכן, גם עצים וגם בני־אדם אפשר לזהות על־פי פירותיהם.

"לא כל מי שמדבר כאיש דתי ואדוק הוא באמת מאמין. הם יכולים לקרוא לי: 'אדוני, אדוני', אבל אין זה מספיק כדי להכניסם לשמים. החשוב הוא אם הם שומעים לקול אבי שבשמים. ביום־הדין יאמרו לי אנשים רבים: 'אדון, אדון, הלא בשמך ניבאנו, ובשמך גירשנו שדים וחוללנו נסים רבים'. אולם אני אענה: 'מעולם לא הכרתי אתכם. הסתלקו מכאן, פושעים שכמותכם!'

"כל מי שמקשיב לדברי ומקיים אותם, דומה לאדם חכם הבונה את ביתו על סלע איתן. שכן גם אם ירד גשם שוטף ותתחולל סערה, לא ייפול הבית ולא יתמוטט, כי נבנה על הסלע. לעומתו, מי שמקשיב לדברי ואינו מקיים אותו דומה לאדם טיפש הבונה את ביתו על החול. שהרי בבוא שיטפון וסערה יתמוטט הבית וייהרס כליל."

ההמונים נדהמו מאוד כששמעו את הדרשות של ישוע, כי הוא דיבר אליהם בסמכות רבה ולא כמו הסופרים.

כשירד ישוע מהגבעה הלך אחריו קהל גדול. אדם חולה בצרעת בא לקראתו, נפל על ברכיו והתחנן: "אדוני, אם רק תרצה, תוכל לרפא אותי."

ישוע נגע באיש ואמר: "ודאי שאני רוצה. הירפא!" ומיד נעלמה הצרעת.

"אל תספר על כך לאיש", אמר לו ישוע. "לך מיד אל הכהן והראה לו שנרפאת. אל תשכח לקחת איתך קורבן טהרה, כפי שציווה משה על בני־ישראל, כדי שכולם יראו שנרפאת!"

כשהגיע ישוע לכפר־נחום, בא אליו קצין רומאי והתחנן לפניו שירפא את משרתו הצעיר, השוכב משותק על מיטתו וסובל כאבים נוראיים.

"כן", השיב ישוע. "אבוא לרפא אותו."

"אדוני" אמר הקצין, "אני לא ראוי שתבוא אל ביתי, וגם אין צורך בכך. רק צווה שמשרתי יירפא, והוא יירפא. כיצד אני יכול להיות בטוח בכך? הרי אני איש צבא ורגיל לקבל פקודות מהממונים עלי, ואף לתת פקודות לחיילים תחת פיקודי. אם אני אומר לחייל אחד: 'לך', הוא הולך. אם אני אומר לחייל אחר 'בוא', הוא בא. ואם אני אומר למשרתי: 'עשה עבודה זאת או אחרת', הוא עושה אותה."

דברי הקצין הפליאו את ישוע. הוא פנה אל הקהל ואמר: "בכל ישראל לא ראיתי אמונה גדולה כזאת! אני אומר לכם שגויים רבים, כמו הקצין הזה, יבואו מכל העולם וישבו במלכות השמים יחד עם אברהם, יצחק ויעקב. ורבים – שלמענם הוכנה המלכות – יגורשו לחושך, למקום של בכי וייסורים."

לאחר מכן אמר ישוע לקצין הרומאי: "לך עתה לביתך; הדבר שהאמנת בו נעשה!" ובאותה שעה נרפא המשרת.

כשבא ישוע לביתו של שמעון, ראה את חמותו של שמעון שוכבת במיטתה וקודחת מחום. ישוע נגע בידה, ומיד ירד החום. היא קמה ממיטתה והכינה להם אוכל.

באותו ערב הובאו אל ישוע מספר אנשים אחוזי־שדים. במילה אחת מפיו של ישוע ברחו כל השדים, והחולים נרפאו. מעשה זה הגשים את נבואת ישעיהו: "חלינו הוא נשא ומכאובינו סבלם."

כשראה ישוע את הקהל הרב שהתאסף סביבו, הורה לתלמידיו להתכונן לעבור לצד השני של הכינרת.

באותו זמן ניגש אליו איש דת אחד ואמר: "רבי, לכל מקום שתלך, אלך אחריך!"

אולם ישוע ענה לו: "השועלים מתגוררים במחילות האדמה, ולציפורים יש קנים. אולם לבן־האדם אין מקום להניח את ראשו."

תלמיד אחר אמר לישוע: "אדוני, הרשה לי קודם לקבור את אבי ואחר כך אלך אחריך."

אולם ישוע ענה לו: "לך אחרי עכשיו! והנח למתים (מבחינה רוחנית) לדאוג למתים שלהם."

לאחר מכן נכנסו ישוע ותלמידיו לסירה והחלו לשוט אל הצד השני של הכינרת. לפתע התחוללה סערה נוראה, והגלים הגבוהים הציפו את הסירה. ואילו ישוע ישן. התלמידים ניגשו אל ישוע והעירו אותו בבהלה: "אדוננו, הצל אותנו! אנחנו טובעים!"

אולם ישוע ענה: "חסרי־אמונה שכמוכם! מדוע אתם פוחדים כל־כך?" הוא קם ונזף ברוח, ופקד על הים להירגע. מיד פסקה הסערה; הרוח שקטה והים נרגע. התלמידים הנדהמים שאלו זה את זה: "מיהו האיש הזה שאפילו הרוח והים נשמעים לו?"

בהגיעם אל ארץ הגדריים, באו לקראתם שני אנשים אחוזי־שדים. השניים התגוררו בבית־הקברות והיו מסוכנים כל כך, עד שאיש לא העז לעבור באזור ההוא.

השניים צעקו אל ישוע: "מה אתה רוצה מאתנו, בן־האלוהים? אסור לך עדיין לייסר אותנו!"

במרחק מה משם רעה עדר חזירים, והשדים ביקשו: "אם אתה מגרש אותנו, שלח אותנו לפחות אל תוך החזירים האלה."

ישוע הסכים, וציווה עליהם: "הסתלקו!" השדים יצאו מהאנשים ונכנסו בחזירים, ואלה דהרו מיד במדרון ההר ישר אל תוך הים, וטבעו. הרועים ברחו אל העיר הקרובה וסיפרו על מה שקרה, וכל אנשי העיר יצאו מיד לראות את ישוע, וביקשו ממנו לעזוב את האזור ולא להטריד אותם.

ישוע חזר לסירה, חצה את האגם ושב לכפר־נחום עיר מגוריו. מספר אנשים הביאו אליו בחור משותק על אלונקה. כשראה ישוע את אמונתם, אמר לבחור: "התעודד, בני, כי נסלחו לך חטאיך!"

"איש זה מגדף!" אמרו בלבם מספר סופרים. (כי מי מלבד אלוהים יכול לסלוח על חטאים?)

ישוע ידע את מחשבותיהם, ולכן שאל אותם: "מדוע אתם חושבים מחשבות רעות? לבן האדם, יש סמכות לסלוח על חטאים, אך מכיוון שכל אחד יכול לומר דברים סתם, אז אפגין לכם את סמכותי." הוא פנה אל הנער המשותק ואמר לו "קום! קפל את האלונקה שלך ולך הביתה!"

הבחור קפץ על רגליו לנגד עיניהם, והלך לביתו.

פחד אחז את הנוכחים, והם הודו לה' ושיבחו אותו על שנתן כוח כזה לבני־אדם. כשישוע הלך משם הוא ראה בבית־המכס את גובה המכס, מתתיהו. "בוא והיה תלמיד שלי", אמר לו ישוע. מתתיהו קם, עזב את הכול מאחוריו והלך אחרי ישוע.

בערב כשאכלו ישוע ותלמידיו בביתו של מתתיהו, הצטרפו אליהם מוכסים וחוטאים אחרים.

הפרושים כעסו מאוד ואמרו לתלמידיו: "מדוע הרב שלכם אוכל בחברת החוטאים האלה?"

ישוע השיב להם: "אנשים בריאים אינם זקוקים לרופא; אלא שהחולים זקוקים לרופא!" השיב להם ישוע, והוסיף: "עתה לכו ולימדו את משמעות הפסוק: 'כי חסד חפצתי ולא זֶבַח'. לא באתי לקרוא לצדיקים לחזור בתשובה, כי אם לחוטאים."

יום אחד באו תלמידי יוחנן אל ישוע ושאלו: "מדוע תלמידיך אינם צמים כמונו וכמו הפרושים?"

"האם יכולים ידידי החתן להתאבל ולצום בזמן שהוא נמצא אתם?" השיב להם ישוע בשאלה. "אולם יבוא יום שהחתן יילקח מהם, ואז הם יצומו."

"מי תופר טלאי מבד חדש על בגד ישן? הרי הטלאי מהבגד החדש יינתק ויגדיל את החור בבגד! ומי ממלא יין חדש בחביות רקובות? הרי היין יבקע את החביות ויישפך החוצה! יין חדש יש לשמור בחביות חדשות. כך יישמרו היין והחביות."

בשעה שישוע דיבר בא אליו הרב של בית־הכנסת המקומי והשתחווה לפניו. "בתי הקטנה מתה ממש עכשיו," אמר הרב, "אולם אתה תוכל להחיות אותה, אם רק תבוא ותיגע בה." ישוע קם והלך אחרי הרב, ותלמידיו הצטרפו אליו.

בקרב הקהל שהלך אחריהם הייתה אישה שסבלה משטף דם מתמיד במשך שתים־עשרה שנה. היא עמדה מאחורי ישוע ונגעה בקצה מעילו, מפני שחשבה: "אם רק אגע בבגדו, ארפא!" ישוע פנה לאחור ואמר לאישה: "התעודדי בתי, אמונתֵך ריפאה אותך." ובאותו רגע היא נרפאה.

ישוע הגיע לבית הרב וראה את המתאבלים שבכו וקוננו קינות. "לכו מכאן כולכם!" קרא ישוע. "הילדה לא מתה; היא רק ישנה!" אולם כולם צחקו לו.

ברגע שיצאו האנשים נכנס ישוע לחדר הילדה, אחז בידה, והיא קפצה ממיטתה בריאה לגמרי. השמועה על הנס הנפלא הזה התפשטה בכל האזור.

כשעזב ישוע את בית הרב, הלכו בעקבותיו שני עיוורים וצעקו: "בן דוד, רחם עלינו!"

שני העיוורים נכנסו אל הבית שבו התארח ישוע, והוא שאל אותם: "האם אתם מאמינים שאני יכול להשיב לכם את ראייתכם?"

"כן, אדון," ענו השניים, "אנחנו מאמינים."

ישוע נגע בעיניהם ואמר: "משום שהאמנתם, תירפאו." לפתע יכלו השניים לראות. ישוע הזהיר אותם שלא יספרו על כך לאיש, אולם השניים לא שמעו בקולו ופרסמו את דבר הנס בכל הארץ.

כשעזב ישוע את המקום הוא פגש אדם אילם שהיה אחוז שד. ישוע גירש את השד, והאיש החל לדבר. ההמונים נדהמו וקראו: "מעולם לא נראו דברים כאלה בישראל!"

אולם הפרושים אמרו: "אין פלא שהוא יכול לגרש שדים, הרי הוא מקבל את כוחו משר השדים!"

ישוע עבר בכל הערים והכפרים שבאזור, כשהוא מלמד בבתי־הכנסת ומבשר את החדשות הטובות על מלכות השמים. בכל מקום שבו ישוע ביקר הוא ריפא את האנשים מכל מיני מחלות. הוא ריחם על כל האנשים שלא ידעו מה לעשות ולאן לפנות. הם היו כמו כבשים תועות בלי רועה.

"הקציר כה רב אך הפועלים כה מעטים!" אמר ישוע לתלמידיו. "התפללו ובקשו מהאחראי על הקציר שידריך ויכשיר לעבודה פועלים רבים יותר!"

ישוע קרא אליו את שנים־עשר תלמידיו ונתן להם כוח לגרש רוחות רעות ולרפא כל מיני מחלות.

אלה שמותיהם של שנים־עשר התלמידים: שמעון (הנקרא גם פטרוס), אַנְדְרֵי (אחיו של שמעון), יעקב (בנו של זבדי), יוחנן (אחיו של יעקב), פיליפוס, בר־תלמי, תומא, מתתיהו (גובה המכס), יעקב (בן־חלפי), תדי, שמעון (מחבורת "הקנאים"), ויהודה איש קריות (זה שהסגיר את ישוע).

ישוע נתן להם את ההוראות הבאות: "אל תלכו אל הגויים או אל השומרונים, כי אם אל הצאן התועה של עם ישראל בלבד. לכו וספרו להם שמלכות השמים קרובה. רפאו את החולים, הקימו את המתים לתחייה, רפאו את המצורעים וגרשו את השדים. אתם קיבלתם הכול חינם אין כסף, לכן אל תדרשו תמורה בעד שירותכם!

"אל תיקחו איתכם זהב, כסף או נחושת. אל תיקחו תרמיל עם בגדים להחלפה, לא נעלים ואף לא מקל הליכה. האנשים שתעזרו להם ידאגו לכם ויטפלו בכם. בבואכם לעיר או לכפר, חפשו שם בן אדם טוב והישארו בביתו עד שיגיע הזמן ללכת לעיר אחרת. כשתכנסו אל הבית, קודם כל ברכו אותו בשלום. אם זהו ביתם של אנשים טובים, הברכה תתקיים; ואם אין אלה אנשים טובים, הברכה תשוב אליכם. בכל עיר או בית שבהם לא יקבלו אתכם, נערו את אבק המקום מעל רגליכם ולכו לדרככם. אני אומר לכם: אף לסדום ועמורה יהיה קל יותר ביום־הדין מאשר לערים אלה.

"אני שולח אתכם כמו כבשים בין זאבים. לכן היו ערמומיים כנחשים ותמימים כיונים. אולם היזהרו! כי עלולים לאסור ולשפוט אתכם ולהלקות אתכם בשוטים בבתי־הכנסת. כן, יהיה עליכם להישפט לפני מלכים ומושלים בגללי, אולם זאת תהיה לכם הזדמנות לספר להם ולעולם כולו על אודותיי.

"כשיאסרו אתכם, אל תדאגו למה שתגידו במשפט, כי אני אשים בפיכם את המילים הנכונות בזמן הנכון, וכך לא אתם תדברו, כי אם רוח אביכם שבשמים ידבר בפיכם.

"אח יבגוד באחיו ויסגירו למוות; אבות ימסרו את בניהם למוות; ילדים יקומו נגד הוריהם וייגרמו למותם. כולם ישנאו אתכם משום שאתם שייכים לי, אולם כל מי שיחזיק מעמד עד הסוף – ייוושע!

"אם רודפים אתכם ומציקים לכם בעיר אחת – ברחו לעיר אחרת. לא תספיקו לעבור בין כל הערים עד שבן־האדם יחזור. תלמיד איננו גדול ממורו, ועבד אינו מכובד מאדוניו. התלמיד משתתף בגורל מורו, ומה שיקרה לאדון יקרה גם לעבד. ואם לי, האדון, קראו 'בעל־זבוב' (אדון השדים), אין ספק שכך יקראו גם לכם. אולם אל תפחדו מאלה

שמאיימים עליכם, כי יבוא הזמן שהאמת תצא לאור, וכולם יוכלו לראות את מזימות הסתר שלהם.

"מה שאני אומר לכם בחושך, לכו והכריזו אותו באור היום. ומה שאני לוחש באוזניכם, השמיעו בקול מעל גגות הבתים.

"אל תפחדו מאלה היכולים להרוג את גופכם בלבד, אולם אינם מסוגלים לפגוע בנפשכם! עליכם לפחוד רק מאלוהים היכול להשמיד גם את הגוף וגם את הנפש בגיהינום. אף ציפור דרור (הנמכרת בזול) לא תיפול על הארץ בלי שאביכם שבשמים ידע זאת. אלוהים יודע אף את מספר השערות שעל ראשכם! לכן אל תפחדו! אתם יקרים לאלוהים יותר מציפורים רבות.

"כל המכיר בי לפני בני־אדם, גם אני אכיר בו לפני אבי שבשמים. אולם אם מישהו טוען שאינו מכיר אותי, גם אני לא אכיר בו לפני אבי שבשמים.

"אל תחשבו שבאתי להשכין שלום בארץ! לא שלום, כי אם חרב. באתי להמריד בן באביו ובת באמה, ולגרום לכלה למרוד בחמותה. אויביו הגדולים של האדם יהיו דווקא בני־ביתו. אם אתה אוהב את אביך ואת אמך יותר ממני, אינך ראוי להיות תלמידי. ואם אתה אוהב את בנך או את בתך יותר ממני, אינך ראוי לי. אם אינך מוכן לשאת את צלבך וללכת אחרי, אינך ראוי לי.

"מי שרוצה לשמור על חייו – יאבד אותם, ואם יהיה מוכן לוותר על חייו למעני – ימצא אותם.

"מי שמקבל אתכם בשמחה – מקבל אותי. ומי שמקבל אותי – מקבל גם את האלוהים ששלח אותי. אם תקבלו בשמחה נביא, משום שהוא איש אלוהים – תקבלו אותו שכר בשמים שמקבל הנביא. ואם תקבלו אנשים טובים וצדיקים, משום שהם אוהבים את ה' – תקבלו אותו השכר שהם מקבלים. ואם בתור תלמידי תתנו לילד קטן כוס מים קרים, אני מבטיח לכם שתקבלו שכר משמעותי על כך."

כשישוע סיים לתת הוראות לתלמידיו, הלך בעצמו להטיף בערים שלהם.

יוחנן המטביל, שהיה אז בכלא, שמע על הנסים שחולל המשיח, ולכן שלח שניים מתלמידיו לשאול את ישוע: "האם אתה האיש שלו אנו מחכים? או האם עלינו להמשיך לחכות למישהו אחר?"

השיב להם ישוע: "לכו וספרו ליוחנן את כל מה שראיתם ושמעתם כאן היום. ספרו לו שהעיוורים רואים, הפיסחים מהלכים, המצורעים מטוהרים, החרשים שומעים, המתים קמים לתחייה והעניים שומעים את בשורת מלכות האלוהים. מלבד זאת אמרו לו: 'אשרי האיש שעבורו אינני מהווה מכשול!' " לאחר שהלכו התלמידים החל ישוע לדבר אל הקהל על יוחנן: "למה ציפיתם כשהלכתם אל המדבר השומם לראות את יוחנן? עשב הנע ברוח? או אולי ציפיתם לפגוש אדם לבוש פאר, כמו נסיך בארמון? או האם ציפיתם לראות נביא אלוהים? אז נכון, והוא אף גדול מנביא! יוחנן הוא השליח שנועד ללכת לפני ולבשר את בואי, כפי שכתוב בתנ"ך: 'הנני שולח מלאכי לפניך ופנה דרכך לפניך.'

"אומר לכם את האמת: מבין כל האנשים שנולדו אי־פעם, לא היה איש גדול כיוחנן המטביל. ובכל זאת, הוא נחשב לקטן לעומת כל אחד במלכות השמים. מאז יוחנן ועד היום, חייבים להיאבק למען מלכות השמיים! כל התורה והנביאים סיפרו על המשיח עד בואו של יוחנן. אם אתם מוכנים להאמין לדברי, יוחנן הוא שאליו כולם מחכים ומייחלים. מי שמסוגל לשמוע, שיקשיב!

"מה אני יכול להגיד על הדור הזה? האנשים כאן דומים לילדים המשחקים עם חבריהם ואומרים: 'שיחקנו אתכם ב"חתן וכלה", אבל לא שמחתם. שיחקנו אתכם ב"לוויה", אבל לא התאבלתם'. יוחנן המטביל התנזר מיין וצם לעיתים קרובות, ואתם אומרים עליו 'שד בו'. בן־האדם אוכל ושותה ואתם מתלוננים שהוא זולל וסובא ומתחבר עם אנשים מפוקפקים. האמת של אלוהים נגלית דרך חייהם וחוכמתם של צדיקים."

לאחר מכן החל ישוע להוכיח את הערים שבהן חולל נסים רבים, כי התושבים לא חזרו בתשובה.

"אוי לכן, כורזין ובית־צידה! אילו חוללתי בערים המושחתות צור וצידון את הנסים שחוללתי בקרבכן, אנשיהן מזמן היו חוזרים בתשובה ולובשים שק ואפר לאות חרטה. ובאמת, ביום־הדין תקבלנה צור וצידון עונש קל משלכן! וְאַתְּ, כפר־נחום, החושבת אַתְּ שישבחו וירוממו אותַך עד השמים? לגיהינום תורדי! אילו נעשו בסדום הנפלאות שחוללתי בך, הייתה סדום קיימת עד היום! ובאמת, ביום־הדין תקבל סדום עונש קל משלך!"

לאחר מכן התפלל ישוע את התפילה הבאה: "אבי, אדון השמים והארץ, אני מודה לך על שהסתרת את האמת מפני אלה החושבים את עצמם לחכמים, ועל שגילית אותה לילדים קטנים. תודה לך אבי, על שבחרת לפעול דווקא כך.

"הכול נמסר לי מאת אבי. איש אינו מכיר ממש את הבן – מלבד האב. ואיש אינו מכיר ממש את האב – מלבד הבן, והאנשים שהוא בוחר לגלות להם את האב."

"אתם, העייפים והנושאים עול כבד: בואו אלי ואתן לכם מנוחה. שאו את העול שלי ולימדו ממני, כי אני עניו וצנוע, ואצלי תמצאו מנוחה לנפשותיכם. כי עולי נעים ומשאי קל."

לאחר מכן, בשבת אחת, עברו ישוע ותלמידיו דרך שדה תבואה. מאחר שהתלמידים היו רעבים הם קטפו שיבולים ואכלו את הגרעינים. פרושים אחדים ראו את הדבר ומחו לפני ישוע: "תלמידיך עוברים על התורה! הם מחללים את השבת!"

אולם ישוע השיב להם: "האם מעולם לא קראתם מה עשה דוד המלך כשהוא ואנשיו היו רעבים? דוד נכנס לאוהל מועד, ויחד עם אנשיו אכל את לחם הפנים שהיה מיועד לכוהנים בלבד. גם מעשה זה היה עבירה על התורה! והאם מעולם לא קראתם בתורה שמותר לכוהנים התורנים לעבוד בשבת בבית־המקדש? אני אומר לכם: יש כאן אחד שהוא גדול מן המקדש! אילו הבינותם את הפסוק: 'חסד חפצתי ולא זֶבַח', לא הייתם מרשיעים חפים מפשע! כי בן האדם הוא אדון השבת."

ישוע המשיך בדרכו ונכנס אל בית־הכנסת המקומי. באותה שעה היה בבית־הכנסת איש שידו משותקת. שאלו הפרושים את ישוע: "האם מותר לרפא בשבת?" (הם קיוו שישוע יאמר "כן", כדי שיוכלו להרשיע ולאסור אותו).

אולם ישוע השיב להם: "אילו הייתה לכם כבשה אחת בלבד, והיא הייתה נופלת בשבת לתוך הבאר, האם לא הייתם עובדים באותו יום וטורחים להציל אותה? וכמה יקר האדם מן הכבשה! כן, מותר לעשות טוב בשבת." ישוע פנה אל האיש ואמר: "הושט את ידך." וכאשר זה הושיט את ידו היא נרפאה כליל ונראתה כמו היד השנייה.

כשראו הפרושים את המעשה של ישוע, כינסו אספה כדי לתכנן את מאסרו והוצאתו להורג.

אולם ישוע ידע את מזימתם, ולכן הלך משם. אנשים רבים הלכו בעקבותיו, וישוע ריפא את החולים שביניהם, אולם ישוע ציווה עליהם לשתוק ולא לגלות את זהותו. כך התקיימה נבואת ישעיהו:

"הן עבדי, בחירי רצתה נפשי. נתתי רוחי עליו, משפט לגויים יוציא. לא יצעק ולא יישא ולא ישמיע בחוץ קולו;
קנה רצוץ לא ישבור ופשתה כהה לא יכבנה עד יוציא לנצח משפט, ולשמו גוים ייחלו."

לאחר מכן הובא אל ישוע אדם אחוז שד, שהיה עיוור ואילם. ישוע ריפא את האיש והשיב לו את ראייתו ואת כושר הדיבור. הקהל, שהופתע מאוד, קרא: "אולי ישוע הוא המשיח בן־דוד!"

אולם כששמעו זאת הפרושים, אמרו: "אין פלא שהוא יכול לגרש שדים; הרי הוא מקבל את כוחו מבעל־זבוב שר השדים!"

ישוע ידע את מחשבותיהם, ולכן ענה: "ממלכה מפולגת בתוך עצמה תתפרק. בית מפולג או עיר מפולגת לא יחזיקו מעמד ויקרסו גם הם. אם השטן מגרש את השטן, הרי שהוא נלחם בעצמו והורס את ממלכתו. ואם, לפי טענתכם, אני מגרש את השדים בכוחו של בעל־זבוב – אז בכוחו של מי מגרשים בניכם את השדים? לכן הם יהיו לאמות מידה. אולם אם אני מגרש את השדים בכוחו של אלוהים וברוחו, אז עובדה שמלכות האלוהים הגיעה אליכם. איש אינו יכול לשדוד את מלכות השטן לפני שיכבול אותו תחילה. לאחר שיכבול את השטן, יוכל לשדוד את רכושו. מי שאינו אתי נגדי הוא, ומי שאינו אוסף אתי – מפזר.

"כל חטאיכם יכולים להיסלח, גם אם אתם מקללים אותי, רק חטא אחד לא ייסלח לכם לעולם: גידוף רוח הקודש." "את העץ מכירים על־פי הפרי שהוא נותן. עץ משובח נותן פרי טוב, ועץ רקוב נותן פרי רקוב. ילדי נחשים שכמוכם! כיצד יכולים אנשים רשעים כמוכם לומר דבר טוב? הרי אדם מדבר מתוך הממלא את לבו! אדם טוב מפיק מעשים טובים מהטוב שבלבו, בעוד שאדם רע מפיק מעשים רעים מהרוע שבלבו. ואני אומר לכם: ביום־הדין יהיה עליכם

לתת דין וחשבון על כל מילה בטלה שיצאה מפיכם! הדברים שאתם אומרים כאן עכשיו יקבעו את גורלכם: או שהם יזכו אתכם, או שהם יחייבו אתכם בדין.“

יום אחד באו אל ישוע סופרים ופרושים אחדים וביקשו שיחולל לפניהם נס (כדי להוכיח שהוא המשיח). אולם ישוע השיב: ”רק דור רע וכופר יכול לדרוש נסים נוספים! אבל האות היחיד שתקבלו יהיה אות יונה הנביא. כשם שיונה הנביא היה בבטנו של הדג שלושה ימים ושלושה לילות, כך גם בן־האדם יהיה בבטן האדמה שלושה ימים ושלושה לילות. ביום־הדין יקומו אנשי נינווה וירשיעו אתכם. כי לאחר שיונה דיבר אליהם, הם חזרו בתשובה, חדלו ממעשיהם הרעים ופנו לה’, ואילו לפניכם עומד אדם גדול מיונה, ואתם מסרבים לשמוע לו. גם מלכת שבא תרשיע את העם הזה ביום־הדין. שהרי היא באה מארץ רחוקה כדי להקשיב לחכמת שלמה, ואילו לפניכם עומד אדם גדול משלמה.“

”דור רשע זה דומה לאדם אחוז שד. כאשר יוצא השד מן האדם, הוא הולך למדבר לזמן מה ומחפש לו מנוחה. משאינו מוצא את המנוחה שחיפש, הוא אומר לעצמו: ’אשוב לאדם שמתוכו יצאתי‘. בשובו מוצא השד את לבו של אותו אדם מטואטא, מסודר ומטופח, ואז מוצא השד שבעה שדים אחרים ורעים ממנו, וכולם יחד נכנסים לתוך אותו אדם וחיים בו. וכך מצבו של אדם זה גרוע משהיה.“

בשעה שישוע דיבר בתוך בית מלא אנשים, עמדו אמו ואחיו בחוץ וביקשו לראות אותו. מישהו בא אל ישוע והודיע לו שאמו ואֶחָיו עומדים בחוץ ורוצים לדבר אתו.

”מי היא אמי?“ קרא ישוע. ”מי הם אחי?“ הוא הצביע על תלמידיו והכריז: ”אלה הם אמי ואחי! כל מי שמציית לאבי שבשמים הוא אמי, אחי ואחותי!“

באותו יום, בשעה מאוחרת יותר, עזב ישוע את הבית וירד אל החוף. תוך זמן קצר התאסף שם קהל כה רב, עד שישוע נאלץ להיכנס לסירה, ואילו כל העם נשאר על החוף. ישוע הרבה ללמד את העם במשלים, והנה אחד מהם:

”איכר יצא לזרוע בשדה. כשפיזר את הזרעים נפלו אחדים מהם בצד הדרך, והציפורים באו ואכלו אותם. זרעים אחדים נפלו על אדמה סַלְעִית, במקום שבו לא הייתה אדמה רבה. הנבטים צמחו במהירות באדמה הרדודה, אולם השמש הלוהטת צרבה אותם והם התייבשו ומתו, כי השורשים לא היו עמוקים. זרעים אחדים נפלו בין הקוצים, ואלה חנקו את הצמחים הרכים. אולם זרעים אחדים נפלו על אדמה טובה ופורייה, ונשאו פרי מבורך ורב פי שלושים, פי שישים ואפילו פי מאה. מי שמסוגל לשמוע, שיקשיב!“

תלמידיו של ישוע באו אליו ושאלו: ”מדוע אתה משתמש תמיד בדוגמאות קשות כל כך?“

הסביר להם ישוע: ”רק לכם מותר לדעת את סודות מלכות השמים; לאחרים לא ניתן לדעת אותם. כי מי שיש לו – יינתן לו עוד ויהיה לו שפע רב; ומי שאין – גם המעט שיש לו יילקח ממנו. אני מדבר אל בני אדם במשלים מכיוון שכאשר מראים להם משהו הם לא רואים, וכאשר אומרים להם משהו הם לא שומעים וגם לא מבינים. כך התקיימה נבואתו של ישעיהו:

’שמעו שמוע ואל תבינו, וראו ראו ואל תדעו. כי השמן לב
העם הזה ואזניו הכבד ועיניו השע, פן יראה בעיניו ובאזניו
ישמע, ולבבו יבין ושב ורפא לו‘.

”אולם אשרי עיניכם כי הן רואות, ואשרי אוזניכם כי הן שומעות. הרבה נביאים וצדיקים השתוקקו לראות את מה שאתם רואים ולשמוע את מה שאתם שומעים, אך לא זכו.

”זהו פירוש המשל: השביל הקשה שעליו נפלו חלק מהזרעים מסמל את לבו של האדם השומע את הבשורה, אך אינו מבין אותה; ואז בא השטן וחוטף את מה שנזרע בלבו. האדמה הסלעית מסמלת את לבו של האדם השומע את הבשורה ומקבל אותה בשמחה. אולם לאמונתו אין עומק, והזרעים אינם מכים שורשים עמוקים. משום כך, ברגע של קושי ומבחן נעלמת התלהבותו והוא נובל. האדמה המכוסה קוצים מסמלת את האדם ששמע את הבשורה, אולם דאגות החיים ורצונו להתעשר חונקים את דבר האלוהים, והוא הולך ומפחית בעבודת אלוהים. האדמה הטובה מסמלת את לבו של אדם המקשיב לבשורה, מבין אותה ומביא פרי רב, פי מאה, פי שישים ופי שלושים ממה שנזרע בלבם.“

ישוע סיפר להם משל נוסף: ”מלכות השמים דומה לאיכר שזרע בשדה שלו זרעים טובים. אולם לילה אחד, בזמן שהאיכר ישן, בא אויבו וזרע עשבי בר בין החיטה. כשהחלה החיטה לנבוט, נבטו גם עשבי הבר.

”משרתיו של האיכר באו אליו ואמרו: ’אדוננו, השדה שבו זרעת זרעים משובחים מלא עשבים!‘

” ’אחד מאויבי עשה זאת‘, אמר האיכר.

” ’האם אתה רוצה שנעקור את העשבים השוטים?‘ שאלו המשרתים.

” ’לא‘, השיב האיכר. ’אתם עלולים לעקור בטעות גם את החיטה. הניחו להם לגדול יחד עד הקציר, ואז אומר לקוצרים לאסוף תחילה את העשבים השוטים ולשרוף אותם, ולאחר מכן לאסוף את החיטה ולהכניסה לאסם‘. “

ישוע סיפר להם עוד משל: ”מלכות השמים דומה לגרגר זעיר של צמח החרדל אשר נזרע בשדה. למרות שגרגר זה קטן ביותר, הוא גדל להיות אחד הצמחים הגדולים ביותר, והציפורים יכולות לבנות להן קן בין ענפיו.“

ישוע נתן להם דוגמה נוספת: ”אפשר להמשיל את מלכות השמים לאישה המתכוננת לאפות לחם. היא לוקחת את כמות הקמח הדרושה ושמה מעט שמרים, עד שהבצק כולו תופח.“

את כל אלה דיבר ישוע אל הקהל במשלים; ובלי משל לא דיבר אליהם. כך הוא קיים את הנבואה: ”אפתחה במשל פי, אביעה חידות מני־קדם“.

לאחר מכן עזב ישוע את ההמון ונכנס הביתה. תלמידיו ביקשו ממנו שיסביר להם את משל העשבים בשדה החיטה.

”בן־האדם הוא האיכר הזורע את הזרעים הטובים“, הסביר להם ישוע. ”השדה מסמל את העולם, הזרעים מסמלים את בני מלכות האלוהים, והעשבים מסמלים את האנשים השייכים לשטן. האויב שזרע את עשבי־הבר בשדה החיטה הוא השטן, הקציר הוא סוף העולם והקוצרים הם המלאכים.“

”כשם שבמשל זה נאספו העשבים ונשרפו, כך יהיה גם בסוף העולם. בן־האדם ישלח את מלאכיו, והם ידרשו מתוך המלכות את כל עושי הרע ואת כל אלה שמכשילים את האחרים, וישליכו אותם לכבשן שישרוף אותם. שם הם יבכו ויחרקו שיניים ואילו הצדיקים יזרחו כשמש במלכות אביהם. מי שמסוגל לשמוע, שיקשיב!

”מלכות השמים דומה לאוצר שאיש גילה בתוך שדה. בהתלהבותו הרבה מכר האיש את כל אשר היה לו, כדי שיוכל לקנות את השדה עם האוצר שמצא בו.“

”מלכות השמים דומה לפנינה נהדרת שמצא סוחר בעת שחיפש פנינים מובחרות. כשגילה הסוחר את הפנינה היקרה, שהייתה ממש ’מציאה‘, הלך ומכר את כל רכושו, כדי שיוכל לקנות אותה.“

”אפשר לתאר את מלכות השמים גם בסיפור על דייג שהשליך את רשתו לים, ונלכדו בה כל מיני דגים. כשנמלאה הרשת, הדייג הוציא אותה אל החוף והחל למיין את הדגים: את הטובים שם בסלים, ואת האחרים השליך. כך יהיה גם בסוף העולם: המלאכים יבואו ויפרידו בין הרשעים ובין הצדיקים. את הרשעים ישליכו המלאכים לאש – שם הם יבכו ויחרקו שיניים.“

”האם אתם מבינים?“ שאל אותם ישוע.

”כן,“ ענו התלמידים, ”אנחנו מבינים.“

וישוע הוסיף: ”תלמיד שלמד והבין את מלכות השמים דומה לאיש עשיר שמוציא מאוצרו דברים עתיקים וגם חדשים.“

כשסיים ישוע לספר להם את המשלים האלה, המשיך בדרכו. כשהגיע אל ביתו (בנצרת שבגליל) לימד את האנשים בבתי־הכנסת, והפליא את כולם בחכמתו ובניסים.

”כיצד ייתכן הדבר?“ תמהו האנשים. ”הלא הוא בנו של הנגר, ואנחנו מכירים את מרים אמו ואת אחיו – יעקב, יוסף, שמעון ויהודה! גם את אחיותיו אנחנו מכירים – הרי כולן גרות כאן. כיצד הוא יכול להיות גדול כל כך?“ והם רגזו מאוד על ישוע.

”אין נביא בעירו!“ אמר להם ישוע. ”את הנביא מכבדים בכל מקום, מלבד בביתו ובקרב בני־עמו.“ ומאחר שלא האמינו בו הוא חולל שם נסים מעטים בלבד.

כאשר שמע הורדוס (שר הרובע של המדינה) על ישוע, אמר לאנשיו: ”אין ספק שהאיש הזה הוא יוחנן המטביל! יוחנן קם לתחייה, ולכן הוא מסוגל לחולל את כל הנסים האלה.“ הורדוס אמר

דברים אלה משום שזמן מה קודם לכן אסר את יוחנן וכבל אותו בכלא, על־פי דרישת אשתו הורודיה שהייתה בעבר אשת אחיו פיליפוס, משום שיוחנן אמר להורדוס שאסור לו להתחתן אתה. הורדוס רצה להרוג את יוחנן, אולם פחד ממהומות ומרידות, כי העם חשב את יוחנן לנביא.

אולם במסיבת יום הולדתו של הורדוס רקדה לפניו בת הורודיה ריקוד שמצא־חן בעיניו מאוד, והוא הבטיח בשבועה לתת לה כל מה שתרצה. לפי דרישת אמה ביקשה הנערה שיביאו לפניה על מגש את ראשו של יוחנן המטביל.

המלך הצטער, אולם לא רצה להפר את שבועתו, ולא רצה לאבד את יוקרתו בעיני אורחיו. משום כך נתן הורדוס את ההוראות הדרושות, וראשו של יוחנן נכרת בבית הסוהר והובא על מגש לבתה של הורודיה, אשר נתנה אותו לאמה.

תלמידי יוחנן באו וביקשו את גופתו, ולאחר שקברו אותו הלכו לישוע וסיפרו לו מה שקרה.

כששמע ישוע מה שקרה, הפליג לבדו בסירה למקום מבודד, אולם ההמונים גילו אותו, ולכן עזבו את כפריהם והלכו אחריו לאורך חוף הים. ישוע ירד מהסירה, וכשראה את האנשים הרבים שחיכו לו, ריחם עליהם וריפא את החולים שביניהם.

לפנות ערב ניגשו אליו תלמידיו ואמרו: "אמור לכל האנשים האלה שילכו לקנות אוכל בכפרים שבאזור, כי השעה מאוחרת ובמקום השומם הזה אין מה לאכול."

אולם ישוע השיב להם: "אין צורך. אתם תאכילו אותם."

"מה?" קראו התלמידים בתמיהה. "יש לנו רק חמש ככרות לחם ושני דגים."

"הביאו אותם לכאן", הורה ישוע. הוא ציווה על האנשים לשבת על הדשא, לאחר מכן לקח את חמש ככרות הלחם ואת שני הדגים, הביט לשמים, ביקש מאלוהים שיברך את האוכל, פרס את הלחם ונתן לתלמידיו שיחלקו לעם. כולם אכלו עד ששבעו, וכשאספו לבסוף את הפירורים שנשארו, מילאו שנים־עשר סלים. באותו ערב היו שם כחמשת־אלפים גברים מלבד הנשים והילדים!

לאחר מכן אמר ישוע לתלמידיו להיכנס לסירה ולחצות את הים, בעוד שהוא עצמו נשאר להיפרד מהקהל ולפזר אותם הביתה. לאחר ששלח ישוע את האנשים עלה על גבעה להתפלל. עם רדת הלילה, כשהתלמידים היו בסירה וישוע היה לבדו על החוף, פרצה סערה עזה והתלמידים נאבקו נגד הרוח החזקה והגלים הגבוהים.

בערך בשעה ארבע לפנות בוקר בא ישוע לקראתם, כשהוא פוסע על־פני המים. התלמידים המבוהלים צעקו מפחד, כי חשבו שהוא רוח רפאים.

ישוע דיבר אליהם מיד והרגיע אותם: "אל תפחדו, זה אני!"

"אדון, אם זה באמת אתה," קרא אליו שמעון פטרוס, "צווה עלי ללכת לקראתך על־פני המים!"

"בסדר", ענה ישוע. "בוא!" ופטרוס ירד מן הסירה והחל ללכת על־פני המים לקראת ישוע. אולם כשהביט פטרוס בגלים הגבוהים שסבבוהו נבהל והחל לטבוע. "הצל אותי, אדון!" צעק פטרוס.

מיד הושיט ישוע את ידו וחילץ את פטרוס. "חסר־אמונה אתה!" הוכיח אותו ישוע. "מדוע פקפקת?" כשעלו ישוע ופטרוס לסירה פסקה הרוח.

התלמידים האחרים ישבו שם המומים ונדהמים. "אתה באמת בן האלוהים!" קראו.

הם המשיכו בדרכם ועגנו בחוף גניסרת. אנשי המקום הכירו אותו מיד, והפיצו את דבר בואו בכל האזור. תוך זמן קצר הובאו אליו חולים רבים כדי שירפא אותם. החולים ביקשו מישוע שירשה להם רק לגעת בכנף בגדו, וכל מי שנגע בו נרפא.

יום אחד הגיעו מירושלים מספר פרושים וסופרים כדי לחקור את ישוע.

"מדוע תלמידיך אינם מקיימים את המסורת היהודית העתיקה?" דרשו לדעת. "מדוע תלמידיך אינם נוטלים את ידיהם לפני האוכל?"

השיב להם ישוע: "ומדוע עוברת המסורת שלכם על מצוותיו של אלוהים? למשל, כתוב בתורה: 'כבד את אביך ואת אמך... ומקלל אביו ואמו מות יומת!' אולם אתם אומרים שמותר לאדם להתעלם מצרכי הוריו העניים, אם ייתן 'לעבודת האלוהים' את מה שיכול היה לתת להם. וכך אתם מפרים את מצוותו של אלוהים, כדי לקיים מסורת וחוקים שהומצאו על־ידי בני־אדם. צבועים שכמוכם! הנביא ישעיהו תיאר אתכם נכונה כשאמר:

'ניגש העם הזה בפיו, ובשפתיו כבדוני ולבו רחק ממני;
ותהי יראתם אותי מצות אנשים מלומדה'. "

ישוע אסף סביבו את הקהל ואמר: "הקשיבו לדבריי והשתדלו להבינם: מה שמטמא את האדם זה לא מה שנכנס לפה אלא מה שיוצא מהפה – זה מטמא את האדם!"

תלמידיו באו אליו ואמרו: "בדבריך אלה העלבת את הפרושים!"

ישוע השיב להם: "כל צמח שלא נשתל על־ידי אבי – ייעקר. התעלמו מהם; הפרושים אינם אלא מורי־דרך עיוורים המדריכים עיוורים אחרים, ובסופו של דבר יפלו כולם יחד לתוך בור!"

שמעון פטרוס ביקש מישוע שיסביר למה התכוון באמרו שאנשים מטמאים את עצמם ממה שיוצא מן הפה.

"האם אינך מבין?" שאל אותו ישוע. "האם אינך רואה שכל מה שאתה אוכל עובר דרך מערכת העיכול ויוצא שוב החוצה? אולם מילים רעות יוצאות מתוך לב רע ומטמאות את האומר אותן. כי מתוך הלב יוצאות מחשבות רעות, מעשי רצח, ניאוף, זנות, גניבה, שקר ורכילות. דברים אלה הם המטמאים את האדם. אכילה ללא נטילת ידיים אינה מטמאת את האדם."

ישוע עזב את האזור ההוא והלך אל אזור צור וצידון.

אישה כנענית שגרה שם באה אל ישוע והתחננה: "אדוני, בן־דוד, רחם עלי! שד אחז בבתי והוא מענה אותה ללא הרף." אולם ישוע לא ענה לה – אף לא מילה אחת. תלמידיו ביקשו ממנו לגרש אותה: "אמור לה ללכת מכאן, כי היא מציקה לנו כל היום בתחינותיה."

"נשלחתי אל צאן האובדות של בית ישראל בלבד", אמר ישוע לאישה. אולם האישה נפלה לרגליו ושוב ביקשה: "אדוני, עזור לי!"

"אין זה צודק לקחת את לחמם של הילדים ולהשליכו לכלבים", ענה לה ישוע.

"נכון, אדוני," השיבה האישה, "אבל גם לגורי הכלבים מותר לאכול את הפירורים שנופלים מעל שולחן אדוניהם."

"אישה," אמר לה ישוע, "יש בך אמונה רבה, ולכן תתמלא בקשתך." באותו רגע בתה נרפאה.

ישוע חזר לכינרת, עלה על גבעה והתיישב שם. ההמונים הביאו אליו פיסחים, עיוורים, בעלי־מום, אילמים וחולים אחרים, הניחו אותם לפניו, והוא ריפא את כולם. כאשר העם ראה את האילמים מפטפטים בהתרגשות, קטועי האיברים מקבלים איברים חדשים, נכים קופצים ורוקדים והעיוורים מביטים סביבם, נדהמו ושבחו את אלוהי ישראל.

לאחר מכן קרא ישוע לתלמידיו ואמר: "אני מרחם על אנשים אלה; הם נמצאים אתי כאן שלושה ימים, ולא נשאר להם מה לאכול. אינני רוצה לשלוח אותם רעבים, כי הם עלולים להתעלף בדרך."

"מאין נשיג במדבר הזה מספיק אוכל לכל ההמון?" שאלו התלמידים.

"כמה ככרות לחם יש לכם?" שאל אותם ישוע. "שבע," ענו, "וכמה דגים קטנים."

ישוע ציווה על העם לשבת על הארץ, לקח את שבע ככרות הלחם ואת הדגים, הודה לאלוהים עליהם, חילק אותם למנות ונתן לתלמידים, כדי שיגישו ליושבים. אכלו לשובע (כארבעת־אלפים איש לא כולל נשים וילדים), כאשר אספו את השאריות הם מילאו שבעה סלים!

לאחר מכן שלח ישוע את האנשים לביתם, והוא עצמו עלה לסירה ושט למגדל.

יום אחד באו פרושים וצדוקים אל ישוע כדי לנסות אותו, וביקשו ממנו שיחולל למענם נס מהשמים.

אולם ישוע ענה להם: "אתם יודעים היטב כיצד לפרש את סימני הטבע! אם, למשל, לפנות ערב השמים אדומים, אתם אומרים שלמחרת יהיה מזג אוויר נאה. ואם בבוקר השמים קודרים, אתם אומרים שמזג האוויר יהיה סוער, ואתם צודקים. אולם אינכם מבינים את משמעות העת שבה אנו חיים! דור רע וכופר זה מבקש לו אות כלשהו מהשמים, אבל האות היחיד שינתן לו הוא זה של יונה הנביא!" וישוע הלך משם.

בהגיעם אל הגדה השנייה של הכינרת גילו התלמידים כי שכחו לקחת איתם אוכל.

"היזהרו מהשאור של הפרושים והצדוקים!" הזהיר ישוע את תלמידיו.

הם חשבו שהוא אמר זאת משום ששכחו לקחת איתם לחם. ישוע ידע את מחשבותיהם, ולכן אמר: "חסרי־אמונה שכמוכם! מדוע אתם דואגים כל כך שאין לכם לחם? האם לעולם לא תבינו? האם אינכם זוכרים כלל את חמשת־אלפים האנשים שהאכלתי בחמש ככרות לחם, ואת הסלים המלאים בשאריות? האם שכחתם את ארבעת־אלפים האנשים שהאכלתי, ואת סלי השאריות שנשארו? כיצד יכולתם להעלות על דעתכם שדיברתי על מזון? אולם אני חוזר ואומר: היזהרו מהשאור של הפרושים והצדוקים!"

לבסוף הבינו התלמידים שבמילה "שאור" התכוון ישוע ללימודים של הפרושים והצדוקים.

כשהגיע ישוע לקיסריה של פיליפוס, שאל את תלמידיו: "מה אומרים עלי האנשים? מי הם חושבים שאני?"

"יש האומרים שאתה יוחנן המטביל, אחרים – שאתה אליהו, ואחדים אומרים שאתה ירמיהו או נביא אחר."

"ומי אתם חושבים שאני?" המשיך ישוע לשאול.

"אתה המשיח בן אלוהים חיים!" השיב שמעון פטרוס. "אשריך, שמעון בן־יונה," אמר לו ישוע, "כי אבי שבשמים הוא זה שגילה לך את האמת הזאת, ולא בן אדם. כשמך כן אתה: פטרוס – סלע; על סלע זה אבנה את קהילתי, וכל כוחות שאול לא יגברו עליה. אני אתן לך את מפתחות מלכות השמים; כל מה שתסגור בארץ יהיה סגור בשמים, וכל מה שתפתח עלי אדמות יהיה פתוח בשמיים!"

לאחר מכן הזהיר ישוע את תלמידיו שלא יספרו לאיש כי הוא המשיח.

מאותה עת ואילך החל ישוע לספר לתלמידיו שהוא עומד לעלות לירושלים, שיסבול שם מידי זקני העם והכוהנים הגדולים והסופרים, שייהרג, ושלאחר שלושה ימים יקום לתחייה מן המתים.

פטרוס לקח את ישוע הצידה והוכיח אותו: "אל תדבר כך! אסור שיקרה לך דבר כזה!"

"סור ממני, שטן שכמוך!" אמר לו ישוע. "אתה מכשול בדרכי; אתה מסתכל על הדברים מנקודת ראות אנושית, ולא מנקודת ראותו של אלוהים."

ישוע פנה לתלמידיו ואמר: "מי שרוצה ללכת בעקבותיי עליו להתכחש לעצמו, לשאת את צלבו וללכת אחרי. כי מי שמנסה להציל את חייו – יאבד אותם, ואילו מי שיוותר על חייו למעני – ימצא אותם. שהרי מה התועלת לאדם המרוויח את העולם כולו, אולם מפסיד חיי־נצח? האם יש משהו שאפשר להשוות לחיי נצח?

"בן־האדם ישוב עם מלאכיו בתפארת אביו, וישפוט כל אדם לפי מעשיו. ואני אומר לכם שאחדים מכם, העומדים כאן עכשיו, לא ימותו לפני שיזכו לראות את בן־האדם בא במלכותו!"

כעבור שישה ימים לקח ישוע את פטרוס, את יעקב ואת אחיו יוחנן, ועלה איתם על פסגת הר גבוה. כשהביטו התלמידים בישוע, הוא השתנה לנגד עיניהם: פניו זרחו כשמש ובגדיו הלבינו והבריקו. לפתע הופיעו משה רבנו ואליהו הנביא ודיברו עם ישוע.

"אדון, כמה טוב שאנחנו כאן!" קרא פטרוס. "אם אתה רוצה, אבנה כאן שלוש סוכות לכבוד – לך, למשה ולאליהו!"

בזמן שפטרוס דיבר, ענן כיסה את השלושה ויצא משם קול שאמר: "זהו בני אהובי, שבו חפצתי. שמעו בקולו!"

כששמעו התלמידים את הקול, נפלו על־פניהם מבוהלים ונפחדים. ישוע ניגש אליהם ונגע בהם. "קומו," אמר, "אל תפחדו!"

כשהביטו התלמידים סביבם, ראו שישוע לבדו איתם.

כאשר ירדו מההר ישוע ציווה עליהם שלא יספרו לאיש את מה שראו, עד לאחר שיקום מן המתים.

"מדוע הסופרים אומרים שאליהו הנביא צריך לבוא תחילה (לפני המשיח)?" שאלו התלמידים את ישוע.

"הם צודקים", ענה ישוע. "אליהו באמת יבוא קודם וישליט סדר בכל. למעשה אליהו כבר בא, אולם אנשים רבים לא הכירו אותו ואף פגעו בו. גם בן־האדם יסבול מידיהם."

אז הבינו התלמידים שישוע דיבר על יוחנן המטביל.

כשהגיעו למרגלות ההר כבר ציפו להם אנשים רבים. איש אחד התקרב אל ישוע, כרע ברך לפניו והתחנן: "אדוני, רחם נא על בני. הוא חולה במחלת אפילפסיה וסובל מאוד. לעתים קרובות הוא נופל לתוך אש או מים. הבאתי את בני אל תלמידיך, אבל הם לא יכלו לרפא אותו."

"מה עיקש וחסר־אמונה הדור הזה!" קרא ישוע. "עד מתי יהיה עלי לסבול אתכם? הביאו אלי את הילד!" ישוע גער בשד שהיה בתוך הילד, והשד יצא ממנו. באותו רגע הילד נרפא. לאחר מכן, כשהתלמידים היו לבד עם ישוע, שאלו אותו: "מדוע אנחנו לא יכולנו לגרש את השד?"

"בגלל חוסר אמונתכם", השיב ישוע. "אילו הייתה לכם אמונה אפילו כגרגר של חרדל, יכולתם לומר להר הזה: 'זוז!' והוא באמת היה זז, מכיוון שתוכלו לעשות כל דבר. אבל שד כזה יוצא רק לאחר צום ותפילה."

יום אחד כשהיו בגליל אמר ישוע לתלמידיו: "בן־האדם עומד להימסר לידי אנשים, והם יהרגו אותו; אולם לאחר שלושה ימים יקום לתחייה." דבריו אלה ציערו את התלמידים ואף הפחידו אותם.

בבואם אל כפר־נחום ניגשו אל פטרוס גובי מס מחצית השקל של המקדש ושאלו אותו: "האם אין הרב שלך משלם את המס?"

"ודאי שהוא משלם", השיב פטרוס. לאחר מכן נכנס פטרוס אל הבית כדי לשוחח על כך עם ישוע, אולם עוד לפני שהספיק לפתוח את פיו שאל אותו ישוע: "מה דעתך, פטרוס? ממי דורשים המלכים מס, מבני העם שלהם או מזרים?"

"מהזרים, כמובן", השיב פטרוס. "אם כן, הבנים פטורים מכך." אמר ישוע. "אולם היות שאיננו רוצים לפגוע באנשים האלה, לך אל הים והשלך חכה למים. פתח את פיו של הדג הראשון שתצוד, ותמצא בו מטבע. במטבע זה שלם את המס עבור שנינו."

באותה שעה באו התלמידים אל ישוע ושאלו: "מי מאיתנו יהיה הגדול ביותר במלכות השמים?"

ישוע קרא אליו ילד קטן והציג אותו לפניהם. לאחר מכן אמר: "אם לא תחזרו בתשובה ותהיו כמו ילדים, לא תיכנסו למלכות השמים. לכן מי שיהיה עניו כמו הילד הזה, הוא הגדול ביותר במלכות השמים. וכל מי שמקבל ילד כזה בשמי, מקבל למעשה אותי. אבל אוי למי שיגרום לילד המאמין בי לאבד את אמונתו! לאדם כזה מוטב שיקשרו אבן כבדה לצווארו ויטביעו אותו בים!

"אוי לעולם על כל הרוע שבו! הפיתוי לעשות את הרע הוא בלתי נמנע, אולם אוי לאדם שיגרום לפיתוי! לכן אם ידך או רגלך גורמת לך לחטוא, כרות אותה והשלך אותה ממך והלאה! מוטב שתיכנס למלכות השמים בעל מום, מאשר שתהיה באש עולם עם שתי ידיך או שתי רגליך. ואם עינך גורמת לך לחטוא, עקור אותה והשלך אותה. מוטב שתיכנס למלכות השמים עם עין אחת, מאשר שתהיה בגיהינום עם שתי עיניים ותראה את אש העולם!

"אני מזהיר אתכם שלא לבוז לאחד מן הילדים האלה, כי אני אומר לכם שהמלאכים שלהם יכולים תמיד לגשת אל אבי. ואני, בן־האדם, באתי להושיע את האובדים.

"אם יש לאדם מאה כבשים, ואחת מהן הולכת לאיבוד – מה יעשה אותו אדם? האם לא יעזוב את תשעים ותשע הכבשים לבדן, ויחזור אל ההרים כדי לחפש את האובדת? כשימצא אותה, האם לא ישמח על הכבשה שנמצאה יותר מאשר על התשעים ותשע שלא אבדו? כך גם אבי אינו רוצה שאף אחד מהקטנים האלה יאבד!

"אם אחיך חטא לך, הוכח אותו לבד. אם הוא מקשיב לך ומודה באשמתו – רכשת לך אח. אם לא יקשיב, קח איתך עוד אח או שניים, וחיזרו אליו כששני העדים מאשרים את טענותיך. אם עדיין יסרב להקשיב, הבא את הבעיה לפני הקהילה. אם הקהילה תפסוק לטובתך, והוא בכל זאת יעמוד על דעתו ולא ייכנע, היא רשאית לגרשו משורותיה ולהחרים אותו. ואני אומר לכם: כל מה שתאסרו על הארץ יהיה אסור בשמים, וכל מה שתתירו על הארץ יהיה מותר בשמים.

"אומר לכם עוד דבר: אם שניים מכם מסכימים ביניכם לבקש דבר מה, אבי שבשמים ייתן לכם את אשר תבקשו. כי בכל מקום שבו נפגשים שניים או שלושה אנשים המאמינים בי, אני שם בתוכם."

לאחר מכן בא פטרוס אל ישוע ושאל: "אדוני, כמה פעמים עלי לסלוח לאדם שחטא ליי? שבע פעמים?"

"לא", ענה ישוע, "שבעים כפול שבע פעמים!"

"אפשר להמשיל את מלכות השמים למלך שהחליט לעדכן את ספרי החשבונות שלו. במהלך יישוב החשבונות הובא לפניו אדם שהיה חייב לו עשרת אלפים ככרי כסף. מכיוון שלא היה לאיש כסף

לשלם, ציווה המלך למכור אותו, את אשתו, את ילדיו ואת כל רכושו תמורת החוב.“

”אולם האיש נפל לרגלי המלך, בכה והתחנן: ’אנא, אדוני, תן לי חסד ואשלם לך את כל החוב!‘

”המלך ריחם על האיש, שיחרר אותו וויתר לו על החוב.

”אולם כשיצא האיש מלפני המלך, הלך אל אדם שהיה חייב לו אלף שקלים, תפס אותו ודרש ממנו לשלם מיד את חובו. החייב נפל על ברכיו והתחנן: ’אנא, עשה עמי חסד; חכה בסבלנות ואשלם לך הכל!‘

”אולם המלווה לא הסכים לחכות, וציווה לכלוא את החייב בבית־הסוהר עד שיגמור לשלם את חובו.

”כשראו חבריו העבדים את הנעשה התעצבו מאוד והלכו אל המלך וסיפרו לו מה שקרה. המלך קרא אליו את האדם שעל חובו ויתר, ואמר: ’נבזה מרושע שכמוך! אני ויתרתי לך על חוב עצום רק משום שביקשת זאת ממני! האם לא היה עליך לרחם על חברך העבד, כשם שאני ריחמתי עליך?‘

”המלך הנרגז שלח את האיש לתא העינויים, עד שיגמור לשלם את חובו עד הפרוטה האחרונה. כך יעשה לכם אבי שבשמים אם תסרבו לסלוח לאחיכם בכל לבכם.“

כשסיים ישוע את דבריו, עזב את הגליל וחזר ליהודה דרך עבר הירדן. קהל גדול הלך בעקבותיו, והוא ריפא את החולים שביניהם. פרושים אחדים שבאו לנסותו שאלו: ”האם מותר לאיש להתגרש מאשתו על כל דבר?“ ישוע הגיב: ”האם אינכם קוראים את כתבי־הקודש? הלא כתוב שאלוהים ברא איש ואישה מבראשית, ושעל האיש לעזוב את אביו ואמו, ולהתאחד עם אשתו. לפיכך הם כבר לא שניים אלא אחד! וכך אסור לאיש להפריד את מה שאלוהים איחד.“

”אם כך,“ המשיכו הפרושים, ”מדוע משה אמר שאיש יכול לכתוב לה ספר כריתות (מכתב גירושין), וזה כל מה שנדרש ממנו?“

ישוע הסביר: ”משה הרשה לכם להתגרש מנשותיכם רק משום שלקח בחשבון את האופי העקשני שלכם. אולם לא זאת הייתה כוונתו המקורית של אלוהים. אני אומר לכם: כל איש המגרש את אשתו, מלבד במקרה שבגדה בו, ונושא אחרת לאישה – הוא נואף!“

”אם כך הדבר,“ אמרו תלמידיו של ישוע, ”הרי מוטב לא להינשא כלל!“ ”לא כל אחד יכול לקבל עמדה זאת“, אמר ישוע. ”רק אלה שה’ עוזר להם בכך יכולים לקבל אותה. אחדים נולדים סריסים ואינם יכולים להינשא, אחרים מסורסים על־ידי אדם, ויש המסרבים להינשא למען מלכות השמים. מי שיכול – שיקבל זאת על עצמו.“

ילדים קטנים הובאו אל ישוע כדי שיניח את ידיו עליהם ויתפלל. אולם התלמידים נערו באמהות שהביאו את הילדים: ”אל תטרידו אותו!“

ישוע שמע ואמר: ”תנו לילדים לבוא אלי ואל תמנעו מהם, כי לכאלה שייכת מלכות השמים!“ לפני שהלך משם הוא הניח את ידיו על ראשי הילדים וברך אותם.

יום אחד בא איש אל ישוע ושאל: ”רבי, אילו דברים טובים עלי לעשות כדי לזכות בחיי נצח?“

”מדוע אתה שואל אותי בנוגע לטוב? רק אלוהים טוב באמת!“ השיב לו ישוע. ”אולם בתשובה לשאלתך: אם תשמור את המצוות תזכה בחיי נצח.“

”איזה?“ שאל האיש.

”לא תרצח, לא תנאף, לא תגנוב, לא תענה עד שקר, כבד את אביך ואת אמך, ואהבת לרעך כמוך!“ השיב ישוע.

”תמיד שמרתי את כל המצוות האלה. מה עוד עלי לעשות?“

”אם ברצונך להיות שלם,“ ענה ישוע, ”מכור את כל רכושך וחלק את הכסף לעניים, כדי שאוצרך יהיה בשמים, ולאחר מכן לך אחרי.“

לשמע דברים אלה התעצב האיש והלך לדרכו, כי היה עשיר מאוד.

ישוע פנה לתלמידיו ואמר: ”לאדם עשיר קשה מאוד להיכנס למלכות השמים. דעו לכם שקל יותר לגמל לעבור דרך חור המחט, מאשר לאיש עשיר להיכנס למלכות האלוהים.“

הערה זאת הביכה את התלמידים. ”מי, אם כן, יוכל להיושע?“ שאלו.

ישוע הביט בהם ואמר: ”למעשה, אף אחד, אולם עם אלוהים הכול אפשרי!“

”אנחנו עזבנו הכול כדי ללכת אחריך“, אמר פטרוס. ”מה נקבל בתמורה?“

”כשבן־האדם יישב במלכות על כסא כבודו המפואר,“ השיב ישוע, ”אתם, תלמידי, תשבו על שנים־עשר כסאות ותשפטו את שנים־עשר שבטי ישראל. כל מי שוויתר למעני על ביתו, אחיו, אחיותיו, אביו, אמו, אשתו, ילדיו או רכושו – יקבל בתמורה פי מאה ויזכה בחיי נצח. אולם רבים מאלה שהם ראשונים עתה יהיו אז אחרונים, ואחדים מהאחרונים עתה יהיו אז ראשונים.“

”מלכות השמים דומה לאיכר שיצא השכם בבוקר לשכור פועלים לעבוד בכרמו“, המשיך ישוע. האיכר הבטיח לפועלים 100 שקלים תמורת יום עבודה, ושלח אותם אל הכרם.

”כעבור שעתיים עבר האיכר ליד כיכר השוק וראה כמה אנשים ממתינים לעבודה. הוא שלח גם אותם אל הכרם, והבטיח לשלם להם שכר צודק בסוף היום.

”בצהריים, וכן גם בשעה שלוש אחר־הצהריים, שלח האיכר פועלים נוספים אל הכרם.

”בשעה חמש לפנות ערב שוב יצא העירה וראה גברים אחדים מסתובבים בחוסר מעש. ’מדוע התבטלתם כל היום?‘ שאל אותם. ’משום שאיש לא שכר אותנו‘, השיבו.

” ’לכו גם אתם אל כרמי והצטרפו אל הפועלים האחרים‘, אמר להם האיכר. בערב ביקש האיכר ממנהל העבודה לשלם לפועלים את שכרם, החל באחרונים וכלה בראשונים. כל אחד מהפועלים שנשכרו בשעה חמש קיבל 100 שקלים. בהגיע תורם של הפועלים שנשכרו מוקדם יותר הם ציפו לקבל הרבה יותר, אולם גם הם קיבלו 100 שקלים כל אחד.

”הפועלים הראשונים כעסו: ’האנשים האלה עבדו שעה אחת בלבד, ואתה שילמת להם אותו שכר ששילמת לנו, למרות שאנחנו עבדנו כל היום בשמש הלוהטת!‘

” ’ידידי‘, ענה האיכר לאחד מהם, ’לא גרמתי לך שום עוול! האם לא הסכמנו מראש שתעבוד כל היום תמורת 100 שקלים? קח את הכסף ולך לשלום. ברצוני לשלם שכר שווה לכולם; האם לא מותר לי לעשות מה שאני רוצה עם הכסף שלי? האם אסור לי לתת את כספי למי שארצה? האם עליך להתרגז על טוב לביך? כך האחרונים יהיו ראשונים, והראשונים – אחרונים.“

כשהיה ישוע בדרכו לירושלים, הוא אסף סביבו את שנים־עשר תלמידיו ודיבר איתם על הצפוי לו בירושלים: ”מישהו יסגיר אותי לידי ראשי הכוהנים ולסופרים. הם ידונו אותי למוות וימסרו אותי לידי הרומאים, אשר ילעגו לי ויצלבו אותי. אולם ביום השלישי אקום לתחייה.“ לאחר מכן הביאה אמם של יעקב ויוחנן בני זבדי את בניה לפני ישוע וביקשה טובה.

”מה בקשתך?“ שאל ישוע.

”הבטח לי שבמלכותך ישבו שני בני אחד לימינך ואחד לשמאלך“, ביקשה האם.

אולם ישוע אמר לה: ”את לא יודעת מה את מבקשת!“ הוא פנה אל יעקב ויוחנן ושאל אותם: ”האם תוכלו לשתות מהכוס שאני חייב לשתות?“

”כן, בהחלט“, השיבו.

”אתם באמת תשתו ממנה,“ אמר להם ישוע, ”ובכל זאת אין לי את הזכות לומר מי יישב לימיני ולשמאלי. מקומות אלה שמורים לאנשים שאבי בוחר בהם.“

כששמעו שאר התלמידים מה שביקשו יעקב ויוחנן, הם כעסו עליהם מאוד.

לכן ישוע קיבץ סביבו את התלמידים ואמר: ”אתם הרי יודעים שמנהיגי הגויים רודים בנתיניהם, ומעניקים כוח וסמכות למי שהם רוצים. אבל אצלכם יהא המצב שונה; מי שרוצה להיות מנהיג ביניכם חייב להיות לכם למשרת, ומי שרוצה לעמוד בראש חייב לשרת אתכם כעבד. עליכם לנהוג כמוני, כי אני, בן־האדם, לא באתי לכאן כדי שישרתו אותי, אלא כדי לשרת אחרים ולתת את חיי כופר בעד רבים.“

כשיצאו ישוע ותלמידיו מיריחו הלך אחריהם קהל גדול.

שני עיוורים שישבו בצד הדרך שמעו כי ישוע עומד לעבור בדרך ההיא, ולכן החלו לצעוק: ”אדוננו, בן־דוד, אנא, רחם עלינו!“ ההמון נער בהם, אך העיוורים הגבירו את צעקותיהם: ”אדוננו, בן־דוד, אנא, רחם עלינו!“ כשהגיע ישוע למקום שבו ישבו העיוורים, עצר לרגע ושאל אותם: ”מה אתם רוצים שאעשה למענכם?“

"אדוננו, אנחנו רוצים לראות", התחננו העיוורים.

ישוע נמלא רחמים ונגע בעיניהם. מיד יכלו השניים לראות, והלכו אחרי ישוע.

כשהתקרבו ישוע ותלמידיו לירושלים ועברו ליד בית־פגי, שעל הר הזיתים, שלח ישוע שניים מתלמידיו אל הכפר ואמר: "כשתיכנסו אל הכפר תראו אתון קשורה ולידה עיר. התירו אותם והביאו אלי. אם מישהו ישאל אתכם מה אתם עושים, אמרו פשוט: 'האדון זקוק להם', והוא יניח לכם מיד."

דבר זה בא לקיים את הנבואה:

"אמרו לבת ציון, הנה מלכך יבוא לך, עני ורוכב על חמור
ועל עַיִר בן־אתנות."

שני התלמידים הלכו אל הכפר ועשו כדברי ישוע. הם הביאו אליו את העיר ואת האתון, ריפדו את גבם במעיליהם והושיבו עליהם את ישוע. רבים מההמון השליכו את מעיליהם על הדרך לפני ישוע, ואחרים כרתו ענפים מהעצים ושטחו אותם לפניו. ההמונים החלו להידחק מלפניו ומאחוריו וקראו:

"הושע־נא לבן־דוד!" "ברוך הבא בשם ה'!" "הושע־נא במרומים!"

כשנכנס ישוע לתוך ירושלים, העיר כולה התרגשה מאוד. "מי האיש הזה?" שאלו האנשים.

וההמון השיב: "זהו ישוע – הנביא מנצרת שבגליל!"

ישוע הלך לבית־המקדש, גירש את כל הסוחרים והקונים, הפך את השולחנות של מחליפי הכספים ואת הדוכנים של סוחרי היונים.

"בכתבי־הקודש כתוב: 'ביתי בית־תפלה ייקרא,' " קרא ישוע, "ואילו אתם הפכתם אותו למאורת גנבים!" העיוורים ובעלי המום שהיו בבית־המקדש ניגשו אליו, והוא ריפא אותם שם. אולם כשראו ראשי הכוהנים והסופרים את הניסים והנפלאות שחולל ישוע, וכששמעו את הילדים הקטנים קוראים במקדש: "הושע־נא לבן־דוד!" הם התרגזו מאוד ושאלו אותו: "האם אתה שומע את מה שהילדים האלה אומרים?"

"כן", ענה ישוע. "האם מעולם לא קראתם בכתבי־הקודש: 'מפי עוללים ויונקים יסדת עֹז'!"

ישוע עזב אותם והלך לבית־עניה – שם נשאר ללון באותו לילה.

כשחזר בבוקר לירושלים היה רעב. הוא ראה עץ תאנה בצד הדרך, אבל כשניגש לחפש תאנים מצא עלים בלבד. "לעולם לא תישאי פרי!" אמר ישוע לתאנה, ומיד התייבש העץ.

התלמידים נדהמו ושאלו: "כיצד יבשה התאנה לפתע?"

וישוע ענה: "אני אומר לכם: אם באמת תאמינו ולא תטילו ספק, תוכלו גם אתם לעשות דברים כאלה ואף גדולים מאלה. אפילו תוכלו לומר להר הזה: 'זוז, הזרק לים!' והוא ישמע בקולכם. תוכלו לקבל כל דבר שתבקשו בתפילה – אם רק תאמינו."

כשחזר ישוע לבית־המקדש ולימד את העם, באו אליו ראשי הכוהנים וזקני העם, ודרשו לדעת באיזו רשות הוא עושה את כל הדברים האלה.

"אני אענה לשאלתכם אם אתם תענו לשאלתי", השיב להם ישוע.

"האם יוחנן המטביל נשלח על־ידי אלוהים או לא?"

הם התייעצו ביניהם: "אם נאמר שאלוהים שלח את יוחנן, הוא ישאל אותנו מדוע לא האמנו בו. ואם נאמר שאלוהים לא שלח את יוחנן, העם יתנפל עלינו, כי כולם חושבים שיוחנן היה נביא." לבסוף השיבו: "איננו יודעים." אמר להם ישוע: "אם כך, גם אני לא אענה לשאלתכם. אולם מה דעתכם: לאב אחד היו שני בנים. 'בני, לך היום לעבוד בכרם', ביקש האב מבנו הבכור. 'אינני רוצה', השיב הבן, אבל אחר כך שינה את דעתו והלך לעבוד בכרם. הלך האב אל הבן הצעיר וחזר על בקשתו. 'טוב, אבא אני אלך', השיב הבן הצעיר, אולם לא הלך לכרם. מי מהשניים שמע בקול אביו?"

"הבן הבכור, כמובן", השיבו.

"אני אומר לכם שהמוכסים והזונות יכנסו למלכות השמים לפניכם", הסביר להם ישוע את המשל. "כי יוחנן המטביל אמר לכם לחזור בתשובה ולהאמין באלוהים, ואתם לא שבתם; בעוד שפושעים וזונות כן שבו בתשובה. גם לאחר שראיתם כיצד הם שבו, לא נהגתם כמוהם ולא האמנתם לדברי יוחנן.

"הקשיבו עתה למשל הבא: בעל־אדמה נטע כרם, בנה גדר סביבו, הקים מגדל שמירה, הפקיד את הכרם בידי כורמים שכירים ונסע לארץ רחוקה.

"בעת הבציר שלח בעל־הכרם אחדים מאנשיו אל הכורמים, כדי לאסוף את חלקו ביבול הענבים.

"אולם הכורמים הכו את האחד, סקלו באבנים את השני והרגו את השלישי.

"בעל־הכרם שלח קבוצה גדולה יותר של אנשים כדי לאסוף את היבול, אך גורלם היה כגורל קודמיהם. לבסוף שלח האיש את בנו, כי חשב שיכבדו אותו ויפחדו מפניו.

"אולם כשראו הכורמים את הבן מרחוק, אמרו זה לזה: 'הנה בא יורש הכרם; הבה נהרוג אותו, וכך נזכה אנחנו בירושה!' הם גירשו את הבן מהכרם והרגו אותו.

"כשישוב בעל־הכרם, מה לדעתכם יעשה לאותם כורמים?"

השיבו המנהיגים: "הוא יוציא להורג את השכירים הרעים, וייתן את הכרם לפועלים נאמנים יותר, אשר יתנו לו בזמן את היבול המגיע לו."

ישוע המשיך ואמר: "האם מעולם לא קראתם בכתובים:

'אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה, מאת ה' היתה זאת;
היא נפלאת בעינינו'?

"אני מתכוון לומר שאלוהים ייקח מכם את המלכות, וייתן אותה לעם אשר ייתן לו את חלקו ביבול. מי שייפול על האבן הזאת יתנפץ לרסיסים, ומי שתיפול עליו האבן ישחק לאבק."

כשהבינו ראשי הכוהנים והפרושים שישוע התכוון אליהם – כלומר, שהם היו הכורמים במשל – הם רצו לתפוס אותו, אבל פחדו לעשות דבר מפני ההמון אשר האמין כי ישוע הוא נביא.

ישוע סיפר להם משלים נוספים על מלכות השמים. "אפשר להמשיל את מלכות השמים למלך שערך סעודת־חתונה גדולה לבנו. כאשר הייתה הסעודה מוכנה שלח המלך שליחים אל האורחים שהזמין, כדי להודיע להם שהגיע הזמן לבוא לסעודה, אך כולם סרבו לבוא. המלך שלח שליחים אחרים להודיע למוזמנים: 'הזדרזו! השורים והבקר המפוטם טבוחים והצלי כבר בתנור!'

"אולם המוזמנים צחקו והלכו כל אחד לענייניו, אחד לשדה ואחר לשוק היו גם כאלה שתקפו את השליחים, הכו אותם, התעללו בהם ואפילו רצחו אחדים מהם.

"המלך הזועם שלח גדודי צבא כדי להרוג את הרוצחים ולשרוף את עירם. הוא פנה אל משרתיו ואמר: 'משתה החתונה מוכן, אולם האורחים שהוזמנו לא היו ראויים לכבוד הזה. צאו אל הרחובות והזמינו את כל מי שתפגשו!' המשרתים עשו כדבריו והכניסו לאולם את כל מי שפגשו: אנשים טובים ורעים גם יחד, והאולם נמלא אורחים.

"אולם כשנכנס המלך אל האולם כדי לראות את האורחים, גילה כי אחד מהם לא לבש בגדי חתונה הולמים.

" 'ידידי', שאל המלך, 'כיצד נכנסת אל האולם ללא בגדי חתונה?' לַאורח לא הייתה תשובה.

"אז אמר המלך למשרתיו: 'קשרו את ידיו ורגליו והשליכוהו החוצה לחושך, למקום שבו יש רק בכי וחריקת שיניים!' כי רבים הקרואים אך מעטים הנבחרים."

שוב נועצו הפרושים ביניהם וחיפשו דרך להכשיל את ישוע בלשונו. הם החליטו לשלוח אליו כמה מאנשיהם, יחד עם אנשי הורדוס, כדי לשאול אותו שאלה. "אדון," הם פתחו, "אנחנו יודעים שאתה איש ישר, ושאתה מלמד את דבר אלוהים בלי להתחשב בתוצאות, בלי פחד ומשוא־פנים. אמור לנו בבקשה, האם עלינו לשלם מס לקיסר הרומאי או לא?" ישוע הבין את מזימתם, ולכן ענה: "צבועים שכמוכם! כך אתם מנסים אותי? בואו הנה; תנו לי מטבע." והם נתנו לו מטבע. "דמותו של מי חקוקה כאן?" שאל אותם ישוע.

"ושל מי השם החקוק מתחת לדמות?"

"של הקיסר", ענו.

"אם כך, תנו לקיסר את מה ששייך לו, ותנו לאלוהים את מה ששייך לאלוהים!"

תשובתו הפתיעה והביכה אותם, והם הסתלקו משם.

באותו יום באו צדוקים אחדים (שאינם מאמינים בתחיית המתים) ושאלו: "רבי, משה אמר שאם אדם נשוי מת ואינו משאיר אחריו ילדים, חייב אחיו להתחתן עם האלמנה, כדי שתוכל ללדת בן

שישא את שם המת. אנחנו מכירים משפחה אחת שהיו בה שבעה אחים. האח הבכור נשא אישה, וכעבור זמן קצר מת ולא השאיר אחריו בן. האלמנה נישאה לאח שני, אולם גם הוא נפטר ולא השאיר בן. כך נישאה האישה לאח השלישי, לרביעי וכן הלאה – עד שנישאה לכל אחד משבעת האחים. לבסוף מתה גם האישה. אם כן, למי תהיה שייכת האישה בתחיית המתים? הרי היא נישאה לכל שבעת האחים!"

השיב להם ישוע: "טעותכם נובעת מבורותכם בכל הנוגע לכתבי־הקודש ולגבורתו של אלוהים." "כי בתחיית המתים לא יהיו עוד נשואים; כולם יהיו כמלאכים בשמים. באשר לשאלתכם – אם יקומו המתים לתחייה או לא – האם לא קראתם מה אמר לכם אלוהים בתורה? 'אנוכי אלוהי אברהם, אלוהי יצחק ואלוהי יעקב!' והרי אלוהים הוא אלוהי החיים ולא אלוהי המתים!"

תשובותיו הרשימו את הקהל הנדהם, אך לא את הפרושים. כששמעו כיצד השתיק ישוע את הצדוקים בתשובתו, העלו במוחם שאלה אחרת. אחד מהם, דיין במקצועו, קם ושאל: "רבי, מה היא המצווה החשובה ביותר בתורת משה?"

"ואהבת את ה' אלוהיך בכל לבבך, ובכל נפשך ובכל שכלך", השיב ישוע. "זאת המצווה הראשונה והחשובה ביותר! והמצווה השנייה דומה לה: 'ואהבת לרעך כמוך'. כל יתר המצוות וכל דברי הנביאים מבוססים על שתי מצוות אלה. אם באמת תקיים את שתי המצוות אלה, תקיים למעשה את התורה כולה."

בעוד הפרושים נקהלים סביבו, שאל אותם ישוע שאלה: "מה בדבר המשיח? בנו של מי הוא?"

"הוא בן־דוד", השיבו הפרושים.

"אם כך, מדוע קורא לו דוד בהשראת רוח הקודש 'אדון'?" המשיך ישוע לשאול. "הרי דוד אמר:

'נאם ה' לאדני, שב לימיני עד אשית אויביך הדם לרגליך'.

ואם דוד קורא לו 'אדון', כיצד הוא יכול להיות בנו?"

לא הייתה להם תשובה, ומאותו יום לא העז איש לשאול אותו שאלות מכשילות.

ישוע פנה אל הקהל ואל תלמידיו ואמר: "הסופרים והפרושים יושבים על כסא משה. לכן טוב שתשמעו בקולם ותעשו את מה שהם אומרים, אבל בשום אופן אל תעשו את מה שהם עושים! כי הם עצמם אינם עושים את מה שהם דורשים מכם לעשות. הם מכבידים עליכם בדרישות שונות, בעוד שבעצמם לא מוכנים להרים אצבע.

"הם עושים את כל מעשיהם בשביל שיראו אותם. הם מעמידים פני צדיקים, מניחים תפילין בציבור ומאריכים את הציציות שלהם. במסיבות הם אוהבים לשבת בראש השולחן, ובבית הכנסת – במקומות השמורים. הם אוהבים שנותנים להם כבוד ברחובות ושקוראים להם 'רבי'. אל תרשו לאיש לקרוא לכם כך, כי ה' לבדו הוא רבכם, וכולכם שווים כאחים. כמו כן אל תפנו לאיש בתואר 'אבי', כי רק לאלוהים שבשמים עליכם לקרוא 'אבי'. אל תרשו שיקראו לכם 'מורי ורבי', כי יש לכם מורה ורב אחד בלבד, והוא המשיח.

"ככל שתרבו לשרת את הזולת בענווה, כך תגדלו בעצמכם. כדי להיות גדולים ביותר – היו עבדים! מי שמכבד את עצמו יושפל ומי שמשפיל את עצמו יכובד.

"אוי לכם, הפרושים והסופרים, צבועים אתם! לא די שאינכם נכנסים בעצמכם למלכות השמים, אתם גם מונעים מאחרים להיכנס! אתם מעמידים פני צדיקים ומתפללים באריכות באמצע הרחוב, וכל זאת בזמן שאתם מגרשים אלמנות מבתיהן. צבועים שכמוכם! כן, אוי לכם, צבועים! אתם נוסעים למרחקים כדי לגייר אדם אחד, ולאחר שהתגייר אתם הופכים אותו לבן־גיהינום עוד יותר מכם!

"אוי לכם, מנהיגים עיוורים! הכלל שלכם הוא: 'אם נשבעת במקדש ה' מותר לך להפר את שבועתך, אולם אם נשבעת בזהב של בית־המקדש אסור לך להפר את שבועתך'. עיוורים טיפשים! מה חשוב יותר, הזהב או המקדש שמקדש את הזהב?

"כמו כן אתם אומרים: 'שבועה במזבח אינה מחייבת ומותר להפר אותה, אך שבועה בקורבן שעל המזבח – מחייבת'. עיוורים! מה גדול וחשוב יותר, הקורבן שעל המזבח או המזבח עצמו המקדש את הקורבן? הרי אם אתם נשבעים 'במזבח', אתם נשבעים למעשה בו ובכל אשר עליו. כאשר אתם נשבעים 'במקדש', אתם נשבעים למעשה בו ובאלוהים השוכן בו. ואם אתם נשבעים 'בשמים', אתם נשבעים בכסא אלוהים ובאלוהים עצמו.

"כן, אוי לכם פרושים וסופרים צבועים! אתם מקפידים על הלכות דקדקניות כמו לתת מעשר על עלי נענע בגינה, אולם אתם מתעלמים מהדברים החשובים באמת כמו צדק, רחמים ואמונה! אתם אמנם חייבים לתת מעשר, אולם אסור לכם להזניח את הדברים החשובים יותר. מנהיגים עיוורים! אתם מסננים את היתוש ובולעים את הגמל!

"אוי לכם, סופרים ופרושים צבועים שכמוכם! אתם מקפידים כל־כך על צחצוח הכוס מבחוץ, אולם תוכה מצחין מריקבון! פרושים עיוורים, טהרו תחילה את פנים הכלי ואז כולו יהיה נקי!

"אוי לכם, סופרים ופרושים! אתם דומים לקברים הנראים יפים ומפוארים מבחוץ, אך בתוכם הם מלאים עצמות מתים, ריקבון וטומאה. אתם משתדלים להיראות קדושים, אולם בפנים לבכם מלא צביעות וטומאה. כן, אוי לכם פרושים, ואוי לכם סופרים – צבועים שכמוכם! אתם בונים מצבות לנביאים שאבותיכם הרגו, ומניחים פרחים על קברי אנשי־האלוהים שאבותיכם רצחו, ואתם אומרים: 'אנחנו, כמובן, לא היינו מעזים לנהוג כפי שנהגו אבותינו!'

"בדבריכם אלה אתם מעידים על עצמכם שהנכם בני רשעים. אתם הולכים בעקבות אבותיכם וממלאים את מכסת עוונותיהם. נחשים בני נחשים! כיצד תימלטו מעונש הגיהינום?

"אני שולח אליכם נביאים, חכמים וסופרים; אחדים מהם תהרגו בצליבה, ואחרים תלקו בשוטים בבתי הכנסת שלכם, ותרדפו אחריהם מעיר לעיר! וכך תישאו באשמת הריגתם של כל אנשי האלוהים – החל בהבל הצדיק וכלה בזכריה בן־ברכיה, שאותו רצחתם בבית־המקדש בין ההיכל למזבח. ובכן, כל זה יבוא על הדור הזה.

"ירושלים, ירושלים, ההורגת את הנביאים ורוגמת באבנים את שליחי אלוהים! פעמים רבות חפצתי לאסוף את בנייך, כתרנגולת האוספת את אפרוחיה תחת כנפיה, אולם לא רציתם. ועתה אלוהים נוטש את ביתכם, ואני אומר לכם שמעתה ואילך לא תראו אותי יותר, עד אשר תאמרו: 'ברוך הבא בשם ה'! "

כשיצא ישוע מבית־המקדש, באו אליו תלמידיו להראות לו את מבני המקדש.

אולם ישוע אמר להם: "כל המבנים האלה ייהרסו ואף אבן לא תישאר במקומה." מאוחר יותר, כשישב ישוע על מדרון הר הזיתים, שאלו אותו התלמידים: "מתי יקרה הדבר הזה? אילו מאורעות יסמנו את שובך ואת סוף העולם?"

"אל תניחו לאיש לרמות אתכם", השיב להם ישוע, "כי אנשים רבים יבואו ויטענו כל אחד 'אני המשיח', ויטעו אנשים רבים. כאשר תשמעו על מהומות ומלחמות – אל תיבהלו. אמנם תפרוצנה מלחמות ותתחוללנה מהומות, אבל הקץ לא יבוא מיד. מדינות וממלכות תילחמנה זו בזו, ובמקומות רבים יהיו רעידות אדמה ורעב. אולם כל אלה יציינו רק את ראשית הצרות והסבל העתידים לבוא.

"לאחר מכן יענו אתכם, יהרגו אתכם והעולם כולו ישנא אתכם, משום שאתם שייכים לי. רבים ישובו לחטוא, יבגדו זה בזה וישנאו איש את אחיו. נביאי שקר רבים יופיעו ויוליכו שולל אנשים רבים. החטא והרשע יתפשטו בכל מקום וידכאו את אהבתם של רבים. אולם אלה שיחזיקו מעמד עד הסוף יינצלו.

"הבשורה הטובה על דבר המלכות תתפשט בעולם כולו – כך שכל האומות תשמענה אותה – ולבסוף יגיע הקץ.

"לכן, כאשר תראו בבית־המקדש את חילול הקודש, שעליו דיבר דניאל הנביא (הקורא – שים לב!) על כל תושבי יהודה לברוח להרים. אלה שעל הגגות – שלא ייכנסו הביתה לארוז את חפציהם. אלה שבשדה – שלא יחזרו הביתה לקחת את בגדיהם.

"אוי לנשים ההרות ולמניקות באותם ימים! התפללו שבריחתכם לא תהיה בחורף ולא בשבת. כי תהיה צרה שכמוה טרם הייתה בתולדות העולם, וכמוה לא תהיה עוד!

"למעשה אם אלוהים לא יקצר את הימים הנוראים האלה, כולם יאבדו. אולם אלוהים יקצר ימים אלה למען עמו הנבחר.

"אם מישהו יאמר לכם באותם ימים: 'ראיתי את המשיח במקום פלוני!' או 'המשיח נמצא בכפר הסמוך!' אל תאמינו לו. כי משיחי־שקר ונביאי־שקר יקומו ויחוללו נסים ונפלאות אשר יתעו את האנשים, ואם יוכלו, הם יתעו אפילו את הנבחרים. זיכרו, הזהרתי אתכם!

"על כן, אם יאמרו לכם שהמשיח אי־שם במדבר – אל תטריחו את עצמכם ללכת ולראות, ואם יאמרו לכם שהמשיח מסתתר במקום כלשהו – אל תאמינו. כי כשם שהברק במזרח מאיר למערב, כך יהיה גם שובו של בן־האדם. במקום שבו נמצא הפגר, שם יתאספו הנשרים.

"מיד לאחר הצרות של אותם ימים תחשך השמש, הירח ישחיר, הכוכבים יפלו מהשמים וכוחות השמים יתמוטטו.

"לבסוף ייראה בשמים אות בן־האדם ואבל כבד ירד על העולם כולו. כל אומות העולם יראו את בן־האדם בא על ענני השמים, בגבורה ובכבוד רב. ואז הוא ישלח את מלאכיו בקול תרועת השופר, והם יאספו את בחיריו מכל קצוות תבל.

"עץ התאנה ישמש לכם כדוגמה: כאשר הענפים מלבלבים והעלים ירוקים, אתם יודעים שהקיץ קרב. כאשר כל מה שסיפרתי לכם יתחיל להתרחש, דעו לכם שזה קרוב, שאני עומד בפתח. אני אומר לכם: כל הדברים האלה יתרחשו לפני שיחלוף הדור הזה. השמים והארץ יחלפו, אבל דברי לא יחלפו.

"איש אינו יודע את היום והשעה של התרחשויות אלה; המלאכים בשמים אינם יודעים זאת, ואפילו אני עצמי איני יודע את המועד המדויק. רק אבי שבשמים יודע זאת.

"כימי נוח כן יהיה באו של בן־האדם. בני־האדם חיו בשלווה; הם אכלו, שתו והתחתנו לפני שפתאום בא המבול. בני־האדם סרבו להאמין לשמע מה שעמד לקרות, עד שהמבול אכן בא והטביע את כולם. כך יהיה בואי.

"באותה עת שני גברים יעבדו יחד בשדה – האחד יילקח והשני יישאר. שתי נשים יטחנו בָּרֵחַיִם – אחת תילקח והשנייה תישאר.

"לכן היו מוכנים, כי אינכם יודעים באיזה יום יבוא אדונכם.

"אילו ידעו את השעה, היו כולם מתכוננים לבואו, כשם שהיו מתכוננים לבואו של גנב אילו ידעו מתי יבוא. כך גם אתם היו מוכנים תמיד, כי בן־האדם יבוא בשעה בלתי צפויה. מי מכם משרת נבון ונאמן לאדונכם, שיפקח על משק ביתו ויקבל את שכרו בעתו? ברוך תהיה אם בשובי אמצא אותך ממלא את תפקידך בנאמנות. אנשים נאמנים כאלה אני אפקיד על כל רכושי.

"אולם אם אתה רשע ותאמר לעצמך: 'אה, האדון לא ישוב כל כך מהר', – ותתאכזר ליתר העבדים ותבלה את זמנך במסיבות, בזלילה ובשתייה – אדונך יופיע בשעה בלתי צפויה, ואז הוא יכה אותך קשות ויקבע את מקומך עם הצבועים; שם יהיה בכי וחריקת שיניים."

"אז תידמה מלכות השמים לסיפור על עשר עלמות, אשר לקחו את המנורות שלהן ויצאו לקבל את פני החתן. אולם רק חמש מהן היו חכמות ומילאו את מנורותיהן מראש בשמן. חמש האחרות היו טיפשות ולא מילאו מראש את המנורות.

"מכיוון שהחתן איחר לבוא, שכבו העלמות לנוח. בחצות הלילה הן התעוררו לקול תרועה: 'החתן בא! צאנה לקבל את פניו!'

"כל הבחורות קמו מיד והיטיבו את המנורות. אלה שלא היה להן שמן ביקשו מעט מחברותיהן, כי מנורותיהן דעכו.

"אולם הבחורות החכמות ענו: 'אם ניתן לכן מעט שמן לא יישאר לנו מספיק. לכו לחנות לקנות לעצמכן'.

"אך בזמן שהן הלכו לקנות שמן בא החתן, ואלה שהיו מוכנות נכנסו איתו אל החתונה והדלת ננעלה.

"כשחזרו האחרות מאוחר יותר, הן עמדו בחוץ וקראו: 'אדוננו, אדוננו, פתח לנו את הדלת!'

"אולם הוא השיב להן מבפנים: 'אינני מכיר אתכן!'

"משום כך היו ערים ומוכנים, כי אינכם יודעים באיזה יום ובאיזו שעה אחזור."

ישוע המשיך: "אפשר לתאר את מלכות השמים בעזרת הסיפור על אדם שנסע לארץ רחוקה. לפני נסיעתו הוא קרא למשרתיו והפקיד בידם סכומי כסף, כדי שישקיעו אותם למענו בזמן העדרו. הוא נתן לאחד 50,000 שקלים, לשני – 20,000 שקלים ולשלישי – 10,000 שקלים. הוא חילק את הכסף בהתאם לכישרונו של כל אחד ויצא לדרכו. האיש שקיבל 50,000 שקלים החל מיד לקנות ולמכור, ותוך זמן קצר הרוויח עוד 50,000 שקלים. גם האיש שקיבל 20,000 שקלים ניגש מיד לעבודה והרוויח עוד 20,000 שקלים. אך האיש שקיבל 10,000 שקלים חפר בור באדמה והטמין בתוכו את הכסף.

"לאחר זמן רב חזר האדון ממסעו, וביקש ממשרתיו לתת דין וחשבון על הכסף שהפקיד בידם. האיש שקיבל 50,000 שקלים החזיר לאדוניו 100,000 שקלים. האדון שיבח אותו על עבודתו הטובה ואמר: 'מאחר שהיית נאמן בסכום קטן, אתן לך עכשיו אחריות גדולה יותר. בוא והשתתף בשמחתי'.

"אחריו בא האיש שקיבל 20,000 שקלים והצהיר: 'אדוני, נתת לי 20,000 שקלים, ועכשיו אני מחזיר לך סכום כפול'.

" 'עבודה טובה', אמר לו האדון. 'אתה משרת טוב ונאמן. מאחר שהיית נאמן בסכום קטן, אתן לך עכשיו הרבה יותר!' לאחר מכן בא האיש שקיבל 10,000 שקלים ואמר: 'אדוני, ידעתי שאתה איש קשה, שמצליח לקצור במקום שלא זרעת ולאסוף במקום שלא פיזרת. משום כך פחדתי והסתרתי את הכסף באדמה – והנה הוא!'

"אך אדוניו השיב לו: 'רשע שכמוך, עבד עצלן! אם ידעת שאדרוש ממך את הרווח, מדוע לא הפקדת את הכסף בבנק? כך לפחות הייתי מקבל ריבית! קחו ממנו את הכסף, ותנו לאיש שיש לו כבר 100,000 כי האיש שמנצל היטב את מה שנותנים לו – יינתן לו עוד ויהיה לו שפע רב. ואילו אדם בלתי־אחראי – גם מעט האחריות שניתנה לו תילקח ממנו. קחו עתה את המשרת הזה, שאין בו כל תועלת, והשליכוהו החוצה לחושך, שם יש בכי וחריקת שיניים'.

"אולם כשאני, המשיח, אבוא בתפארתי עם כל המלאכים, אשב על כיסאי בכבוד רב. כל אומות העולם יתאספו לפני, ואני אפריד ביניהם כרועה המפריד בין הכבשים ובין העיזים. את הכבשים אעמיד לימיני ואת העיזים לשמאלי.

"לאחר מכן אני, המלך, אומר לעומדים לימיני: 'בואו, ברוכי אבי, אל המלכות שהוכנה למענכם מאז היווסד העולם. כשהייתי רעב – האכלתם אותי. כשהייתי צמא – נתתם לי לשתות. כשהייתי אורח זר – הכנסתם אותי לביתכם. כשהייתי עירום – הלבשתם אותי. כשהייתי חולה או אסור בכלא – באתם לבקר אותי'.

"ואותם צדיקים יענו: 'אדוננו, מתי ראינו אותך רעב והאכלנו אותך, או צמא והשקינו אותך? או אורח זר ועזרנו לך? או עירום והלבשנו אותך? מתי ראינו אותך חולה או כלוא ובאנו לבקר אותך?'

"ואני, המלך, אענה: 'כשעשיתם אחד מן הדברים האלה לאחד מאחי הצעירים – כאילו עשיתם אותו לי'. לאחר מכן אפנה אל העומדים לשמאלי ואומר להם: 'הסתלקו מכאן, ארורים, אל האש הנצחית שהוכנה לשטן והשדים! כי כשהייתי רעב לא האכלתם אותי, וכשהייתי צמא לא נתתם לי דבר לשתות. הייתי אורח זר, אולם לא הזמנתם אותי לביתכם. הייתי עירום, ולא הלבשתם אותי. הייתי חולה וכלוא, וכלל לא באתם לבקר אותי!'

"ואז הם יענו: 'אדון, מתי ראינו אותך רעב או צמא או זר או עירום או חולה או כלוא, ולא עזרנו לך?'

"אז יענה להם: אמן, אומר אני לכם! 'כאשר סירבתם לעזור לאחד מן האחים הצעירים האלה סירבתם לעזור לי'.

"והם ילכו משם לייסורי נצח, ואילו הצדיקים – לחיי נצח."

כשסיים ישוע ללמד את תלמידיו, אמר להם: "כידוע לכם חג הפסח מתחיל בעוד יומיים, וימסרו אותי למוות על הצלב."

באותה שעה התכנסו ראשי הכוהנים והמנהיגים האחרים בביתו של קייפא הכוהן הגדול, כדי לחשוב איך לתפוס את ישוע בחשאי ולהרגו. "לא בזמן חגיגות הפסח," הסכימו ביניהם, "פן תתחולל מהומה בעם."

בזמן שישוע היה בבית־עניה, בביתו של שמעון המצורע, ניגשה אליו אישה ובידה בקבוק בושם יקר מאוד, ושפכה את הבושם על ראשו בשעה שאכל. התלמידים כעסו מאוד ואמרו: "מדוע היא מבזבזת את הבושם היקר הזה? הלא יכולנו למכור אותו בכסף רב, ואת הכסף היינו נותנים לעניים!"

"מדוע אתם מציקים לה?" שאל ישוע. "הלא היא עשתה מעשה טוב. העניים נמצאים איתכם תמיד, ואילו אני לא אהיה איתכם תמיד. היא שפכה עלי את הבושם כדי להכין את גופי לקבורה. אני אומר לכם: בכל מקום שבו תוכרז הבשורה הזאת, תיזכר גם האישה הזאת, בזכות המעשה שעשתה."

לאחר מכן הלך יהודה איש־קריות, שהיה אחד משנים־עשר התלמידים, אל ראשי הכוהנים ושאל: "מה תתנו לי אם אמסור לידיכם את ישוע?" הם נתנו לו שלושים מטבעות כסף, ומאותה שעה חיפש יהודה הזדמנות למסור לידיהם את ישוע.

בערב הפסח באו התלמידים אל ישוע ושאלו: "היכן אתה רוצה שנכין את הסדר?"

"לכו העירה אל אדם פלוני," ענה ישוע, "ואמרו לו: 'אדוננו אמר: שעתי הגיעה, והפעם אני ותלמידי נערוך את הסדר בביתך'." התלמידים עשו כדבריו והכינו את הסדר.

בערב ישב ישוע עם תלמידיו ליד השולחן, ובשעת הארוחה אמר להם: "אחד מכם יבגוד בי ויסגיר אותי."

התלמידים התעצבו מאוד ושאלו זה אחר זה: "האם אתה מתכוון אלי?" "אני מתכוון לאחד אשר טבל את המצה שלו בקערה יחד אתי. בן־האדם הולך למות כפי שכתוב שצריך לקרות, אולם אני אומר לכם: אוי לאיש שיסגיר אותו; מוטב שלא היה נולד בכלל!"

גם יהודה שאל את ישוע: "רבי, האם אתה מתכוון אלי?" וישוע השיב: "כן." בעת הסעודה לקח ישוע את הלחם (מצה), ברך, פרס לפרוסות, הגיש לתלמידיו ואמר: "קחו ואכלו; זהו גופי." אחר כך לקח כוס יין, ברך, הגיש לתלמידיו ואמר: "שתו ממנה כולכם, כי זהו דמי החותם את הברית החדשה בין אלוהים לבין בני־האדם; זהו דמי הנשפך כדי לסלוח לחטאיהם של אנשים רבים. ובכן לא אשתה יותר יין עד היום שבו אשתה יין חדש איתכם במלכות אבי."

כל הנוכחים שרו מזמורי תהלים, ולאחר מכן הלכו להר הזיתים.

"הלילה כולכם תעזבו אותי," אמר ישוע לתלמידיו, "והרי כתוב: 'אכה את הרועה ותפוצין הצאן'. אולם לאחר שאקום לתחייה אלך לגליל ואפגוש אתכם שם."

"אפילו אם כולם יעזבו אותך, אני לעולם לא אעזוב אותך!" קרא פטרוס.

אולם ישוע אמר לו: "האמת היא שעוד הלילה, לפני שיקרא התרנגול את קריאת השחר, תתכחש לי שלוש פעמים!" "לעולם לא אתכחש לך," התעקש פטרוס, "אפילו אם יהיה עלי למות!" ושאר התלמידים גם אמרו כך. הם הגיעו לחורשת עצי־זית הנקראת "גת־שמנים", ואמר לתלמידיו: "חכו לי כאן עד שאחזור. אני הולך להתפלל." הוא לקח איתו את פטרוס ואת יעקב ויוחנן, בני זבדי, והתמלא עצב ומועקה. "אני מתייסר עד מוות!" אמר להם ישוע. "חכו כאן... הישארו לידי ערים..."

הוא התרחק מהם מעט, נפל על פניו והתפלל: "אבי, אם זה אפשרי, הסר ממני את כוס הייסורים. אולם לא כרצוני כי אם רצונך ייעשה!"

לאחר מכן הוא חזר אל שלושת התלמידים ומצא אותם ישנים. "פטרוס," קרא ישוע, "האם לא יכולתם להישאר ערים איתי שעה אחת בלבד? עמדו על המשמר והתפללו שלא תבואו לידי ניסיון. אני יודע שהרוח אכן רוצה, אבל גופכם חלש כל־כך!"

ישוע עזב אותם שוב והתפלל: "אבי, אם עלי לשתות את הכוס הזאת, אז שרצונך ייעשה!"

הוא חזר אל תלמידיו, וגם הפעם מצא אותם ישנים, כי עיניהם היו כבדות.

הוא שוב עזב אותם וחזר על תפילתו בפעם השלישית.

לאחר מכן הוא חזר אל תלמידיו ואמר: "האם אתם עדיין ישנים? הגיעה השעה שבן־האדם יימסר לידי אנשים חוטאים. קומו, הבה נלך מכאן. הביטו, הנה מתקרב האיש שיסגיר אותי."

לפני שהספיק ישוע לסיים את דבריו הגיע למקום יהודה, אחד משנים־עשר התלמידים, ואיתו המון שנשלח מטעם ראשי הכוהנים וזקני העם, חמוש בחרבות ובמקלות. יהודה אמר להם לתפוס את האיש שייתן לו נשיקה, ואז ניגש ישר אל ישוע ואמר: "שלום, רבי!" ונישק אותו. "ידידי," אמר לו ישוע, "עשה את מה שבאת לעשות." באותו רגע תפסו אותו האחרים.

אחד האנשים שהיו עם ישוע שלף חרב וקיצץ את אוזנו של עבד הכוהן הגדול.

"עזוב את החרב שלך," אמר לו ישוע, "מי שחי בחרב ימות בחרב. אתה לא מבין שאני יכול לבקש מאבי שייתן לי אלפי מלאכים להגן עלי, והוא היה שולח אותם מיד? אולם אילו הייתי עושה כך, כיצד הייתה מתקיימת הנבואה בכתובים המתארת את המתרחש עכשיו?"

ישוע פנה אל ההמון ואמר: "האם אני פושע מסוכן? מדוע אתם באים לאסור אותי בחרבות ובמקלות? הלא לימדתי אתכם במקדש יום־יום ויכולתם לאסור אותי שם ללא קושי! אולם כל זה בא למלא את דברי הנביאים בכתבי הקודש." אז עזבו אותו התלמידים וברחו.

ההמון לקח את ישוע אל ביתו של קייפא הכוהן הגדול – שם כבר המתינו לו הסופרים והזקנים. באותו זמן הלך פטרוס במרחק מה אחרי ההמון. הוא נכנס לחצר ביתו של הכוהן הגדול, ישב בין החיילים וחיכה לראות מה יקרה לישוע.

ראשי הכוהנים וחברי הסנהדרין, שהתאספו שם, חיפשו עדי שקר שיעידו נגד ישוע, כדי שיוכלו להטיל עליו אשמה כלשהי ולדון אותו למוות. אבל למרות שמצאו אנשים רבים שהסכימו לתת עדות שקר, דבריהם תמיד סתרו זה את זה. לבסוף באו שני אנשים שהצהירו: "האיש הזה אמר שהוא יכול להרוס את בית־המקדש ולבנות אותו מחדש תוך שלושה ימים."

הכוהן הגדול קם על רגליו ושאל: "מה יש לך לומר להגנתך? מה יש לך לומר על כל ההאשמות נגדך?" אך ישוע שתק. "בשם אלוהים חיים," קרא הכוהן הגדול, "אני דורש ממך שתאמר לנו אם אתה המשיח, בנו של הקדוש־ברוך־הוא!"

"אתה אמרת," אמר ישוע, "אבל אני אומר שאתם תראו את בן־האדם יושב לימין האלוהים ובא עם ענני השמים." הכוהן הגדול קרע את בגדיו וקרא בקול: "מגדף! איננו זקוקים לעדים נוספים, כולכם שמעתם את דבריו! מה אתם פוסקים?"

"מוות!" הם צעקו. "מוות! מוות!" הם ירקו בפניו של ישוע, הכו אותו, סטרו לו על הלחי וקראו: "משיח שכמוך, התנבא לנו! מי הכה אותך הפעם?"

כשכל זה קרה, פטרוס ישב בחצר הבית. לפתע עברה לידו משרתת וקראה: "גם אתה היית עם ישוע מהגליל!"

אולם פטרוס הכחיש את דבריה בקול: "מה פתאום? אני בכלל לא יודע על מה את מדברת!"

מאוחר יותר נערה אחרת ראתה אותו ליד השער, ואמרה לאנשים סביבה: "גם הוא היה עם ישוע מנצרת!"

פטרוס שוב הכחיש את הדבר: "אני נשבע שאני אפילו לא מכיר את האיש הזה!"

כעבור זמן מה ניגשו אליו האנשים שעמדו שם ואמרו: "אנחנו יודעים שאתה אחד מתלמידיו; המבטא הגלילי שלך מסגיר אותך!"

פטרוס החל לקלל ונשבע: "אינני מכיר את האיש!" באותו רגע קרא התרנגול, ופטרוס נזכר בדברי ישוע: "לפני שיקרא התרנגול תתכחש לי שלוש פעמים." הוא יצא מהחצר ומירר בבכי.

לפנות בוקר שוב התכנסו ראשי הכוהנים וזקני העם, כדי להתייעץ כיצד לשכנע את המושל הרומאי להוציא את ישוע להורג. הם כבלו אותו ושלחו אותו לפילטוס, המושל הרומאי. כאשר ראה יהודה הבוגד שישוע נידון למוות, התחרט על המעשה שעשה והחזיר את הכסף לראשי הכוהנים והזקנים.

"חטאתי", הכריז יהודה. "בגדתי באדם חף מפשע."

"לא אכפת לנו", השיבו. "זאת הבעיה שלך."

יהודה זרק את הכסף על הרצפה במקדש, והלך לתלות את עצמו.

ראשי הכוהנים אספו את הכסף מהרצפה ואמרו: "איננו יכולים להכניס את הכסף לאוצר, כי התורה אוסרת קבלת כסף דמים."

הם התייעצו ביניהם, ולבסוף החליטו לקנות בכסף זה את שדה היוצר בירושלים, שהשתמשו בו לקבורת גויים.

משום כך נקרא השדה ההוא עד היום הזה: "שדה הדם".

בזאת התקיימה נבואת זכריה: "הם לקחו את שלושים שקלי הכסף – המחיר שבו הערי־כו אותו בני ישראל – וקנו שדה מאת הקדר, כפי שהדריך אותי ה'."

ישוע עמד לפני פילטוס, המושל הרומאי, וזה שאל אותו: "האם אתה מלך היהודים?"

"אתה אומר", השיב ישוע.

אולם כאשר ראשי הכוהנים והזקנים האשימו אותו, ישוע לא אמר דבר.

"האם אינך שומע את מה שהם אומרים?" שאל פילטוס.

אך להפתעתו הרבה של המושל לא אמר ישוע דבר.

כל שנה, לכבוד חג הפסח, נהג המושל לשחרר אסיר יהודי אחד לפי בחירת העם. באותה שנה היה בכלא אסיר יהודי לשמצה בשם ישוע בר־אבא. כאשר התאסף באותו בוקר המון רב לפני ביתו של פילטוס, הוא שאל: "את מי אשחרר לכם, את ישוע בר־אבא, או את ישוע הנקרא משיח?" כי פילטוס ידע היטב שמסרו את ישוע מתוך קנאה.

באותו זמן, כשישב פילטוס על כסאו בבית־הדין, שלחה אליו אשתו הודעה: "עזוב את האיש הטוב הזה לנפשו, כי בלילה האחרון חלמתי עליו חלום נורא."

בינתיים הספיקו ראשי הכוהנים והזקנים לשכנע את ההמון לדרוש את שחרורו של בר־אבא, ואת הוצאתו להורג של ישוע. וכך כשחזר המושל ושאל: "את מי מהשניים אשחרר לכם?" צעק הקהל: "את בר־אבא!"

"אם כך, מה אעשה עם ישוע הנקרא משיח?" שאל פילטוס.

"צלוב אותו!" הם צעקו.

"מדוע? מה עשה?" שאל פילטוס.

הם לא ענו, ורק הגבירו את צעקותיהם: "צלוב אותו!"

כשראה פילטוס שאין טעם להמשיך ושעלולה לפרוץ מהומה, דרש שיביאו אליו קערת מים. הוא רחץ את ידיו לעיני הקהל ואמר: "הידיים שלי נקיות מדמו של האיש הצדיק הזה. האחריות מוטלת עליכם!"

וההמון השיב בצעקה: "דמו עלינו ועל בנינו!"

אז שחרר להם פילטוס את בר־אבא, ולאחר שהלקה את ישוע בשוטים מסרו לידי החיילים הרומאים, כדי שיקחו אותו לצליבה. אולם לפני כן הם לקחו אותו אל ארמון המושל וקראו לכל חיילי המשמר. הם הפשיטוהו והלבישוהו גלימת ארגמן. לאחר מכן שזרו זר מקוצים ארוכים והניחו על ראשו ככתר, בידו הימנית שמו מקל כשרביט, כרעו ברך לפניו בלגלוג והתגרו בו בקריאות לעג: "יחי מלך היהודים!" הם ירקו בפניו, חטפו מידו את המקל והכוהו על ראשו.

לאחר שסיימו החיילים להתלוצץ ולצחוק עליו, הפשיטו מעליו את הגלימה והלבישו אותו בבגדיו, והוציאו אותו החוצה לצליבה.

בדרך למקום הצליבה הם פגשו את שמעון מקירניה ואילצו אותו לסחוב את הצלב של ישוע. הם המשיכו בדרכם עד שהגיעו למקום הנקרא "גלגלתא", או "מקום הגולגולת". החיילים נתנו לו יין מסומם, אולם לאחר שטעם ממנו סרב לשתות אותו. לאחר הצליבה הפילו החיילים גורל, כדי לחלק ביניהם את בגדיו של ישוע. ואז התיישבו והביטו בישוע על הצלב. מעל ראשו הם תלו שלט: "זהו ישוע מלך היהודים."

יחד עם ישוע נצלבו גם שני פושעים – אחד לימינו ואחד לשמאלו. העוברים ושבים קללו אותו, לעגו לו וקראו: "נו, אתה יכול להרוס את בית המקדש ולבנותו מחדש בשלושה ימים? אם אתה בן־אלוהים, מדוע אינך יורד מהצלב ומציל את עצמך?"

גם ראשי הכוהנים, הסופרים והזקנים חרפו אותו ולעגו לו: "הוא יכול להושיע את כולם חוץ מאשר את עצמו!" צחקו. "משיח שכמוהו!" קראו. "מלך ישראל, הבה נראה אותו יורד מהצלב, ואז נאמין בו! הרי בטח באלוהים, נראה אם אלוהים באמת יציל אותו. הרי אמר שהוא בן־אלוהים!"

גם הפושעים שנצלבו לידיו העליבו אותו בצורה דומה.

בשעה שתים־עשרה בצהריים כיסה חושך את כל הארץ למשך שלוש שעות.

בשעה שלוש אחר־הצהריים זעק ישוע זעקת שבר: "אלי, אלי, למה שבקתני?" (כלומר: "אלי, אלי, למה עזבתני?")

אחדים מהנוכחים חשבו שהוא קורא לאליהו הנביא. אחד מהם רץ והביא ספוג טבול בחומץ, שם אותו בקצה מקל והושיטו לישוע כדי שישתה. אך יתר האנשים אמרו: "עזוב אותו. הבה נראה אם אליהו באמת יבוא להציל אותו!"

אז זעק ישוע שנית ונפח את נשמתו. באותו רגע הפרוכת שלפני קודש הקודשים בבית־המקדש נקרעה לשניים – מלמעלה עד למטה. האדמה רעדה, סלעים נבקעו, קברים נפתחו, וצדיקים רבים קמו לתחייה. לאחר תחייתו של ישוע, אלה עזבו את בית־הקברות, נכנסו לירושלים והופיעו לפני אנשים רבים.

קצין רומאי והחיילים שהיו ליד הצלב, נבהלו מאוד מרעידת האדמה ומכל מה שקרה, וקראו: "איש זה באמת היה בן־אלוהים!"

נשים רבות שבאו עם ישוע מהגליל, כדי לשרתו, עמדו מרחוק והתבוננו. ביניהן היו מרים המגדלית, מרים אמם של יעקב ויוסף, ואמם של יעקב ויוחנן (בני זבדי).

בערב ניגש אל פילטוס יוסף מן־הרמתיים, שהיה אדם עשיר ותלמיד של ישוע, וביקש את גופתו. פילטוס ציווה לשחרר את הגופה ולהעביר אותה ליוסף. יוסף לקח את הגופה, עטף אותה בסדין לבן, הניח אותה בתוך קבר חדש שחצב בשביל עצמו, סתם את הפתח באבן גדולה והלך לדרכו. מרים המגדלית ומרים השנייה ישבו במרחק והסתכלו.

למחרת, בתום טקסי החג, באו ראשי הכוהנים והפרושים אל פילטוס ואמרו: "אדוננו, השקרן הזה אמר פעם שלאחר שלושה ימים ישוב ויקום לתחייה. משום כך אנחנו מבקשים ממך לחתום את הקבר עד לאחר היום השלישי, כדי שתלמידיו לא יגנבו את הגופה ויפיצו את השמועה שהוא קם מן המתים. אחרת תהיה התרמית גרועה מזו הראשונה."

פילטוס אמר להם: "יש לכם משמר שלכם, אתם יודעים איך לטפל בזה כמו שצריך".

וכך הם חתמו את הקבר והציבו שומרים.

ביום ראשון השכם בבוקר, בעלות השחר, הלכו מרים המגדלית ומרים השנייה אל הקבר.

לפתע התחוללה רעידת אדמה חזקה, ומלאך ירד מהשמים, הזיז את האבן שחסמה את הפתח וישב עליה. פניו האירו כברק, ובגדיו היו צחורים כשלג. כשראו השומרים את המלאך, הם התעלפו מרוב בהלה ונפלו על הארץ כמתים.

"אל תפחדנה", פנה המלאך אל הנשים. "אני יודע שאתן מחפשות את ישוע שנצלב. אולם הוא אינו נמצא כאן. ישוע קם לתחייה בדיוק כפי שהבטיח. היכנסו, תראו את המקום שבו שכב. עכשיו לכו מהר אל תלמידיו ותאמרו להם שישוע קם מן המתים, והולך לפניכם לגליל. אתם תראו אותו שם. זהו, אמרתי לכם!"

הנשים רצו מן הקבר מבוהלות מאוד, אך מלאות שמחה, ומיהרו למצוא את התלמידים ולמסור להם את בשורת המלאך. בשעה שרצו נגלה אליהן ישוע. "שלום לכן", אמר, והן נפלו לרגליו והשתחוו לפניו.

"אל תפחדו", הרגיע אותן ישוע. "לכו ואמרו לאחי ללכת מיד לגליל כדי לפגוש אותי שם."

כשהיו הנשים בדרכן העירה, באו השומרים אל ראשי הכוהנים וסיפרו להם מה שקרה, הזקנים התכנסו לאסיפת חרום והחליטו לשחד את השומרים, כדי שיספרו שגופת ישוע נגנבה בזמן שישנו.

"אם יגיע הדבר הזה לאוזני המושל," הסבירו, "נעמוד לצדכם ונפייס אותו."

וכך קיבלו אנשי המשמר את השוחד ואמרו מה שנתבקשו לומר. גרסתם הופצה בין היהודים, אשר עד היום מאמינים בה.

בינתיים הלכו אחד־עשר התלמידים אל הגליל, כדי לפגוש את ישוע על אותו הר שאמר להם מראש. כשראו אותו התלמידים הם השתחוו לפניו, למרות שחלקם הטילו ספק שאכן היה זה ישוע.

"ניתנה לי כל סמכות בשמים ובארץ", אמר להם ישוע. "משום כך לכו ועשו תלמידים בכל העולם. הטבילו אותם בשם האב, הבן ורוח הקודש, ולמדו אותם לעשות את כל אשר ציוויתי אתכם. היו סמוכים ובטוחים שאהיה אתכם עד סוף העולם!"

מרקוס

הבשורה על-פי מרקוס

כך מתחיל הסיפור על ישוע המשיח בן־האלוהים. בספרי הנביאים הודיע לנו אלוהים שהוא עומד לשלוח אלינו את בנו, אולם לפני כן ישלח שליח מיוחד אשר יכין את העולם לקראת בואו של בן־האלוהים.

ישעיהו הנביא ניבא: "קול קורא במדבר פנו דרך ה', ישרו מסילותיו." שליח זה היה יוחנן המטביל. יוחנן גר במדבר והכריז שכל אחד צריך להיטבל במים, לאות חרטה על מעשיו וכדי שאלוהים יסלח לו עליהם. אנשים רבים מירושלים ומכל אזור יהודה באו להקשיב לדברי יוחנן, ולאחר שהתוודו על מעשיהם הרעים הוא הטביל אותם בנהר הירדן. בגדיו היו עשויים שער גמלים והייתה לו חגורת עור; הוא נהג לאכול ארבה ודבש־בר. המסר של יוחנן היה זה:

"בקרוב יבוא אדם גדול ונעלה ממני; הוא כה נעלה עד כי איני ראוי אפילו להסיר את נעליו! אני הטבלתי אתכם במים, אולם הוא יטביל אתכם ברוח הקודש של אלוהים!"

יום אחד בא ישוע מנצרת שבגליל, ויוחנן הטביל אותו בנהר הירדן. כאשר יצא ישוע מהמים נפתחו השמים, ורוח אלוהים בדמות יונה ירדה ונחתה עליו, וקול מן השמים קרא: "אתה בני אהובי, ובך אני חפץ." רוח אלוהים נשא מיד את ישוע אל המדבר, שם הוא נשאר לבדו עם חיות המדבר ארבעים יום, והשטן ניגש לנסותו. לאחר מכן באו המלאכים לשרת אותו.

זמן מה לאחר שאסר המלך הורדוס את יוחנן, בא ישוע אל הגליל כדי להכריז על בשורת אלוהים.

"העת הגיעה!" קרא ישוע. "מלכות אלוהים קרבה, שובו מדרככם הרעה והאמינו לבשורה!"

יום אחד כשהתהלך ישוע על חוף הכינרת, ראה את האחים שמעון וַאֲנְדֶרֵי דגים בעזרת רשתות. הם היו דייגים במקצועם.

"בואו אחרי!" קרא אליהם ישוע. "אני אעשה אתכם לדייגי אדם!" שני האחים עזבו מיד את הרשתות שלהם והלכו אחריו.

לא הרחק משם ראה ישוע את יעקב ויוחנן בני־זבדי יושבים בסירת דיג ומתקנים את הרשתות. ישוע קרא להם, והשניים הצטרפו מיד אל החבורה, לאחר שהשאירו את זבדי אביהם בסירה עם מספר דייגים שכירים.

ישוע ומלוויו הגיעו לכפר־נחום. בשבת בבוקר הלכו לבית־הכנסת, וישוע לימד את הקהל. היהודים בבית־הכנסת נדהמו מהדרשה שלו, מפני שדיבר אליהם בסמכות רבה ולא כמו הסופרים.

בבית־הכנסת היה איש אחוז שד טמא, והלה צעק לפתע: "מדוע אתה מטריד אותנו, ישוע מנצרת, האם באת להשמיד את השדים? אני מכיר אותך; אתה בנו הקדוש של אלוהים!"

ישוע נזף בשד וציווה עליו: "שתוק וצא החוצה!" השד טלטל את האיש המסכן מצד אל צד ויצא ממנו בקול צעקה.

כל הנוכחים השתוממו והחלו לשוחח זה עם זה על המקרה. "האם זוהי תורה חדשה?" שאלו בהתרגשות. "ראו, גם השדים שומעים בקולו!"

עד מהרה התפשטו השמועות על מעשי ישוע והתפרסמו בכל אזור הגליל.

ישוע ותלמידיו יצאו מבית־הכנסת והלכו לביתם של שמעון וַאֲנְדֶרֵי. כאשר נכנסו אל הבית מצאו את חמותו של שמעון שוכבת שם חולה עם חום גבוה. התלמידים פנו מיד אל ישוע וביקשו את עזרתו. ישוע ניגש אל מיטת החולה, אחז בידה ועזר לה לשבת. החום נעלם מיד, היא קמה ממיטתה והכינה להם אוכל.

עם שקיעת השמש התמלאה חצר הבית בחולים ואנשים אחוזי שדים, אשר הובאו אל ישוע כדי שירפא אותם. ליד הבית התאספו כל אנשי העיירה מתוך סקרנות.

ישוע ריפא אנשים רבים שהיו חולים במחלות שונות, וגירש שדים רבים (אולם הוא לא הרשה לשדים לדבר, משום שידעו מי הוא).

למחרת בבוקר, עוד לפני זריחת השמש, קם ישוע והלך למקום שקט ומבודד כדי להתפלל. שמעון והאחרים יצאו בעקבותיו, וכשמצאו אותו קראו: "לאן אתה הולך? כולם מחפשים אותך!"

"איננו יכולים להישאר כל הזמן במקום אחד", השיב ישוע. "עלינו ללכת גם למקומות אחרים, כדי לספר לאנשים על מלכות אלוהים; הרי לשם כך באתי!"

ישוע עבר בכל רחבי הגליל, לימד בבתי־הכנסת וגירש שדים מהרבה אנשים. פעם בא אליו אדם חולה צרעת והתחנן לפניו שירפא אותו. "אם רק תרצה, תוכל לרפא אותי", אמר האיש.

ישוע חש חמלה רבה, ועל כן נגע במצורע ואמר: "ודאי שאני רוצה. הירפא!" הצרעת נעלמה מיד, והאדם נרפא כליל!

"לך מהר להיבדק אצל הכוהן", אמר ישוע לאיש בתוקף. "אל תשכח לקחת איתך קורבן טהרה, כפי שציווה משה על בני־ישראל, כדי שכולם יראו שנרפאת. אל תעצור בדרך לדבר עם איש!"

אבל האיש לא שמע בקול ישוע, והלך והכריז לכולם שהוא בריא. הוא סיפר לכולם שישוע ריפא אותו ממחלת הצרעת, וכתוצאה מכך שוב לא יכול היה ישוע להיכנס לעיר בגלוי, כי אנשים רבים הלכו אחריו לכל מקום ולא נתנו לו מנוחה. על כן הוא החליט לשבת מחוץ לעיר, אך גם זה לא הועיל, כי תוך זמן קצר מצא אותו ההמון והקיף אותו מכל עבר.

כעבור ימים אחדים חזר ישוע לכפר־נחום, ומיד נפוצו שמועות על בואו בכל העיר. הבית שבו התארח התמלא במהרה עד אפס מקום. אפילו החצר הייתה מלאה אנשים, עד שלא היה מקום לאף אדם נוסף, וישוע לימד אותם את כתבי־הקודש.

בין הקהל בחצר היו ארבעה אנשים שנשאו אדם משותק על אלונקה. בגלל הקהל הרב הם לא יכלו להיכנס לתוך הבית ולדבר עם ישוע. לכן הם טיפסו על הגג, הזיזו רעפים אחדים ממקומם והורידו את האלונקה אל אמצע החדר, אל המקום שבו עמד ישוע.

כשראה ישוע את אמונתם, פנה אל האיש המשותק ואמר: "בני, נסלחו לך חטאיך!"

היו כמה מורי הלכה שנכחו במקום, ואלה אמרו בלבם: "מה הוא מגדף? למי הוא חושב את עצמו, לאלוהים? הרי רק אלוהים יכול לסלוח על חטאים!" ישוע ידע את מחשבותיהם ולכן שאל: "מדוע דברי מטרידים אתכם? לי, המשיח, יש סמכות לסלוח חטאים על־אדמות. אני אוכיח לכם שאני לא רק מדבר, אלא גם עושה – מיד תראו כיצד אני מרפא את האיש הזה." הוא פנה אל האיש המשותק ופקד עליו: "קום! קפל את האלונקה שלך ולך לביתך, כי נרפאת!"

האיש קפץ על רגליו, קיפל את האלונקה ופילס לו דרך בתוך הקהל הנדהם. כולם הילללו את אלוהים מעומק לבם וקראו בפליאה: "אף פעם לא ראינו דבר כזה!"

ישוע יצא שוב לחוף הים. אנשים רבים התאספו סביבו והוא לימד אותם. כאשר התהלך על החוף פגש את לוי, בנו של חלפי, יושב בבית־המכס. "בוא אתי," הזמינו ישוע, "בוא והיה תלמיד שלי." לוי עזב את בית־המכס והלך עם ישוע.

באותו ערב הזמין לוי לארוחה בביתו את גובי־המכס מהעבודה ואנשים רגילים מהרחוב, כדי שתהיה להם הזדמנות לפגוש את ישוע ותלמידיו (אנשים רבים רצו לפגוש את ישוע פנים אל פנים ולדבר איתו). אחדים מהסופרים והפרושים ראו את ישוע אוכל בחברת אנשים בעלי שם רע. "כיצד הוא יכול לאכול עם האנשים האלה?" שאלו את תלמידיו.

ישוע שמע את שאלתם והשיב: "החולים זקוקים לרופא ולא הבריאים. לא באתי לקרוא לצדיקים לחזור בתשובה, כי אם לחוטאים."

תלמידי יוחנן ותלמידי הפרושים נהגו לצום, כנהוג במסורת היהודית. יום אחד באו מספר אנשים אל ישוע ושאלו אותו מדוע תלמידיו אינם צמים כמו כולם.

השיב להם ישוע: "האם ייתכן שידידי החתן יסרבו לאכול במסיבת חתונתו? האם ייתכן שיתאבלו בזמן שהחתן נמצא אתם? אולם יבוא יום שהחתן יילקח מהם, ואז הם יצומו. למה הדבר הזה דומה? לאדם התופר טלאי מבד חדש על בגד ישן ובלה; מה יקרה? הטלאי מהבד החדש יינתק ויגדיל את החור בבגד. הדבר דומה גם לאדם הממלא יין חדש בתוך חביות רקובות. הרי היין יבקע את החביות ויישפך החוצה. יין חדש יש לשמור בחביות חדשות."

באחת השבתות הלכו ישוע ותלמידיו דרך שדה תבואה, והתלמידים קטפו שיבולים ואכלו את הגרעינים.

"ראה מה הם עושים!" התנפלו הפרושים על ישוע. "מדוע הם קוטפים שיבולים בשבת? הלא הם עוברים על חוקי התורה ומחללים את השבת!"

"האם מעולם לא קראתם מה עשה דוד המלך?" השיב להם ישוע. "כאשר דוד המלך ואנשיו היו רעבים הם נכנסו לאוהל מועד – בימי אביתר הכוהן – ואכלו את לחם הפנים שהיה מיועד לכוהנים בלבד. הלא גם זה היה בניגוד לחוקי התורה. דעו לכם כי השבת ניתנה למען בני־האדם, ולא בני־האדם למען השבת. ובן האדם הוא אדון השבת."

ישוע חזר לבית־הכנסת בכפר־נחום וראה שם איש שידו משותקת. מאחר שהיום היה שבת, רצו מתנגדיו של ישוע לראות אם ירפא את האיש. הם החליטו שאם ישוע ירפא את האיש, יאשרו אותו.

ישוע אמר לבעל היד המשותקת: "בוא ועמוד לפני כולם." לאחר מכן הוא פנה אל הזוממים נגדו ושאל: "על־פי התורה האם עלינו לעשות בשבת מעשים טובים, או מעשים רעים? האם עלינו להציל נפשות בשבת, או לאבד אותן?" לא הייתה תשובה בפיהם. ישוע הביט בהם בכעס וצער, בגלל לב האבן שלהם, ואז פקד על האיש החולה: "הושט את ידך." האיש הושיט את ידו והיא נרפאה כליל.

הפרושים מיהרו להתייעץ עם אנשי הורדוס כיצד להיפטר מישוע.

ישוע ותלמידיו עזבו את בית־הכנסת והלכו לשפת הים. הקהל הרב שהלך אחריהם בא כמעט מכל קצות הארץ: מהגליל, מיהודה, מירושלים, מאדום, מעבר הירדן ואפילו מאזור צור וצידון. כל האנשים האלה הלכו אחרי ישוע מפני ששמעו על הנסים והנפלאות שחולל, וכמובן שרצו לראות אותו במו עיניהם.

ישוע ביקש מתלמידיו להכין לו סירה, כדי שאם ינסה הקהל להידחק אליו ויאלץ אותו להיכנס למים, יוכל לעלות על הסירה. באותו יום הוא ריפא חולים רבים מאוד, וכתוצאה מכך הלכו והתרבו החולים שנהרו אליו מכל עבר, וכל אחד ניסה לגעת בו כדי להירפא.

כאשר נגעו אנשים אחוזי־שדים בישוע, הם נפלו לפניו וצעקו: "אתה הוא בן־האלוהים!" אולם ישוע ציווה עליהם לשתוק ולא לגלות את זהותו. ישוע עלה על אחד ההרים והזמין אליו אנשים מסוימים מבין הקהל. הוא בחר שנים־עשר איש שיהיו מלוויו הקבועים ושילכו ללמד את העם, ונתן להם סמכות לרפא חולים ולגרש שדים.

אלה שמות השנים־עשר שישוע בחר:
שמעון כֵּיפָא (שישוע כינה אותו "פטרוס"),
יעקב ויוחנן בני־זבדי (שישוע כינה "בני־רעם"),
אַנְדְּרֵי,
פיליפוס,
בר־תלמי,
מתי,
תומא,
יעקב בן־חלפי,
תדי,
שמעון (מחבורת הקנאים)
ויהודה איש קריות (אשר מאוחר יותר הסגיר את ישוע).

כאשר חזר ישוע לבית מארחיו, שוב המתין לו קהל שמילא את כל הבית, כך שישוע ותלמידיו לא יכלו להפסיק ולאכול. כשנודע לבני משפחתו על כך, הם באו לקחתו לביתם. "הוא יצא מדעתו!" קראו. מורי הלכה מירושלים באו לשם ואמרו: "אתם יודעים מדוע הוא יכול לגרש שדים? מפני שבעל־זבול, שר השדים, שוכן בתוכו!"

ישוע קיבץ אותם סביבו ודיבר אליהם במשלים. "כיצד יכול השטן לגרש את השטן?" שאל. ממלכה מפולגת לא תחזיק מעמד ותתמוטט. משפחה שיש בה חילוקי דעות ופילוגים – תיהרס. אם השטן נלחם נגד עצמו, מה יוכל להשיג? איש אינו יכול לשדוד את מלכות השטן לפני שיכבול אותו תחילה. לאחר שיכבול את השטן, יוכל לשדוד את רכושו.

"אני מזהיר אתכם," המשיך ישוע, "כל החטאים וגידופים ייסלחו לבני האדם. רק חטא אחד לעולם לא ייסלח – גידוף רוח הקודש."

ישוע מצא לנכון להזהיר אותם, שכן טענו שהוא חולל נסים בכוחו של השטן (במקום שיודו שהוא חולל נסים בכוחו של רוח הקודש).

בינתיים באו אמו ואחיו של ישוע אל הבית שבו לימד. הם שלחו מישהו לקרוא לישוע החוצה, כי רצו לדבר איתו. "אמך ואחיך מחכים לך בחוץ; הם רוצים לדבר אתך", אמר לו מישהו.

"מי היא אמי?" "מי הם אחי?" קרא ישוע. הוא הביט באנשים סביבו והכריז: "הנה אמי ואחי! כל השומע בקול אלוהים הוא אחי, אחותי ואמי."

פעם אחרת, כשלימד ישוע על החוף, התאסף סביבו קהל עצום; האנשים נדחפו ונדחקו עד כי לא היה לו מקום לעמוד. ישוע התיישב בסירה שהכינו לו תלמידיו, וכל האנשים נשארו על החוף. בדרך כלל הוא לימד את הקהל בסיפורים ובמשלים, והנה אחד מהם: "שימו לב! איכר אחד יצא לזרוע. כשפיזר את הזרעים בשדה נפלו חלקם על השביל בצד הדרך, והציפורים באו וניקרו אותם. חלקם נפלו על אדמת סלעים ומיד הצמיחו נבטים יפים, אולם כעבור זמן קצר נבלו ומתו, מפני שלא יכלו להכות שורשים עמוקים. חלקם נפלו בין קוצים, ואלה חנקו את הצמחים הרכים. אולם חלק אחר מהזרעים נפל על אדמה טובה, ונשא פרי מבורך ורב פי שלושים, פי שישים ואפילו פי מאה. מי שמסוגל לשמוע, שיקשיב!"

כשנשאר ישוע לבדו עם השנים־עשר ושאר התלמידים, הם שאלו אותו: "רבי, למה התכוונת במשל?"

"לכם מותר לדעת את סוד מלכות האלוהים," ענה להם ישוע, "אך אלה שמחוץ למלכות האלוהים שומעים רק משלים. למרות שהם רואים ושומעים, הם אינם מבינים ואינם מאמינים באלוהים, ועל כן אין להם סליחת חטאים. אבל אם אינכם מבינים את המשל הפשוט הזה, כיצד תבינו את שאר המשלים שאני עומד לספר?

"האיכר במשל הוא כל אדם שמספר לאחרים את בשורת אלוהים, שכן הוא מנסה לזרוע בלבם את דבר־אלוהים. השביל בצד מסמל את לב האנשים השומעים את דבר אלוהים, אך מיד בא השטן ומנסה להשכיח מלבם את אשר שמעו. אדמת הסלעים מסמלת את לבם של אלה השומעים את הבשורה ומקבלים אותה בהתלהבות ובשמחה, אך אינם מעמיקים ואינם מתבססים באמונתם. לכן ברגע שצצים קשיים ראשונים הם אינם מחזיקים מעמד.

"אדמת הקוצים מסמלת את לבם של אלה השומעים את דבר אלוהים ומאמינים בו, אולם תוך זמן קצר תענוגות העולם והרדיפה אחר עושר והצלחה תופסים את המקום החשוב בלבם, ודוחקים הצידה את דבר אלוהים. משום כך לא רואים שום פרי בחייהם.

"ואילו האדמה הטובה מסמלת את לבם של אלה המאמינים באמת בדבר־אלוהים, והפרי המבורך בחייהם רב, פי שלושים, פי שישים ואפילו פי מאה ממה שנזרע בלבם."

ישוע המשיך ואמר: "כשאדם מדליק נר בחשכה, האם הוא מחביא את הנר הדולק מתחת למיטה, כדי שאיש לא יראה את האור? תפקיד הנר להאיר, ולכן שמים אותו במקום מרכזי – במקום שבו יביא תועלת רבה ביותר.

"כל הנסתר עתה ייגלה בבוא העת. מי שאוזניים לו, שיקשיב!

"קיימו באופן מעשי את מה שאתם שומעים. כפי שאתם מתנהגים עם אחרים כך יתנהגו איתכם. מי שיש לו – ינתן לו עוד; ומי שאין לו – גם המעט שבידו יילקח ממנו."

ישוע סיפר להם משל נוסף על מלכות אלוהים: "איכר אחד זרע זרעים בשדה שלו, ולאחר שסיים את הזריעה הלך לדרכו. כעבור זמן מה צמחו הזרעים וגדלו ללא עזרת האיכר; האדמה הצמיחה בעצמה את הזרעים. תחילה צמח עלה ראשון, אחריו הגבעול וראש השיבולת, ולבסוף הבשילו הגרגרים. אז בא האיכר וקצר את התבואה."

"כיצד אוכל לתאר את מלכות אלוהים?" שאל ישוע. "למה אפשר לדמות את מלכות אלוהים? מלכות אלוהים דומה לגרגר זעיר של צמח החרדל. אף כי גרגר זה זעיר ביותר, הוא גדל להיות אחד הצמחים הגדולים ביותר, בעל ענפים ארוכים וחסונים, וציפורים שונות יכולות לבנות בצילו קן ומחסה." ישוע סיפר להם משלים רבים על דבר־אלוהים, לפי יכולת הבנתם. למעשה הוא לימד את הציבור רק במשלים, וכאשר נשאר עם התלמידים לבדם נהג לבאר להם אותם.

לפנות ערב אמר ישוע לתלמידיו: "הבה נעבור לגדה השנייה של הכינרת." הם עזבו את הקהל מאחוריהם והתרחקו מהמקום בסירה שבה ישב ישוע, אך הסירות האחרות שטו בעקבותיהם. לפתע פרצה

סערה גדולה; גלים חזקים וגבוהים הכו בסירה ומילאו אותה מים עד שכמעט טבעה. באותו זמן ישן ישוע בשלווה בתוך הסירה. התלמידים העירו אותו בבהלה ופחד: "רבי, קום! אנחנו עומדים לטבוע, ולך לא אכפת?" ישוע קם, נזף ברוח ופקד על הים להירגע. מיד שקטה הרוח והים נרגע.

לאחר מכן הוא פנה אל תלמידיו ושאל בתמיהה: "מדוע נבהלתם כל־כך? עדיין אינכם מאמינים בי?"

התלמידים נמלאו פחד ושאלו זה את זה: "מיהו האיש הזה שאף הרוח והים נשמעים לו?"

בהגיעם אל הגדה השנייה של הכינרת ירד ישוע מהסירה, והנה רץ לקראתו מכיוון בית־הקברות איש אחוז רוח רעה. איש זה גר בבית־הקברות והיה בעל כוח פיזי אדיר. בכל פעם שאסרו אותו בכבלים ושרשרות הוא היה מנתק אותם בקלות ויוצא לחופשי. איש לא היה יכול להתגבר עליו. יומם ולילה נהג להסתובב כמשוגע בין הקברים ועל ההרים, צועק ופוצע את עצמו באבנים חדות.

בראותו את ישוע מרחוק, רץ האיש לקראתו ונפל לרגליו.

ישוע פקד על השד שבתוך האיש: "צא החוצה, שד!" השד צעק צעקה מחרידה: "מה אתה עומד לעשות לי, ישוע בן אל־עליון? למען אלוהים, אל תייסר אותי!"

"מה שמך?" שאל ישוע.

"לגיון", השיב השד. "אינני לבדי; אנחנו כאן שדים רבים." השדים התחננו לפני ישוע שלא ישלח אותם למקום נידח.

בקרבת המקום היה עדר גדול של חזירים שרעה במורד ההרים. "שלח אותנו לתוך החזירים האלה", התחננו השדים. ישוע הסכים, והם יצאו מהאיש ונכנסו לתוך החזירים. כל החזירים (בערך אלפיים) דהרו בטירוף במורד ההר ישר לתוך הים וטבעו.

רועי החזירים ברחו לערים ולכפרים שבסביבה, וסיפרו לכולם מה שקרה. כל האנשים רצו מיד אל המקום כדי לראות את המחזה במו עיניהם. עד מהרה התאספו אנשים רבים ליד ישוע, אולם כשראו את האיש יושב לרגלי ישוע לבוש היטב ושפוי בדעתו, נמלאו פחד. עדי ראייה סיפרו לבאים מה שהתרחש, והאנשים התחננו לפני ישוע שילך משם ויעזוב אותם לנפשם. כשחזר ישוע לסירה התחנן לפניו האיש שיצאו ממנו השדים שירשה לו להצטרף אליו. אולם ישוע לא הסכים לכך.

"לך הביתה למשפחתך ולחבריך", אמר ישוע. "ספר להם כיצד ריחם עליך אלוהים, ואיזה נס חולל בך."

האיש הלך לבקר בעשר הערים הגדולות וסיפר לאנשים על הפלא הגדול שחולל ישוע, וכולם התפלאו מאוד.

ישוע חצה בסירתו את הכינרת והגיע אל הגדה שממול, שם כבר חיכה לו קהל רב.

אחד מראשי בית־הכנסת המקומי, יאיר שמו, נפל לפני ישוע והתחנן בפניו שירפא את בתו הקטנה. "בתי גוססת", קרא יאיר בייאוש. "אנא, בוא לביתי ושים את ידיך עליה, כדי שתבריא ותחיה."

ישוע הלך עם יאיר, והקהל הגדול הלך אחריהם, נדחף ונדחק סביב ישוע. בקרב הקהל הייתה אישה שסבלה משטף דם מתמיד במשך שתים־עשרה שנה. היא סבלה קשות מטיפולים של רופאים שונים, ולאחר שהוציאה את כל כספה, לא זו בלבד שמצבה לא השתפר, הוא אף החמיר! היא שמעה על המעשים שישוע עשה, ולכן הלכה אחריו ונגעה בבגדו.

"אם רק אצליח לגעת בבגדיו אהיה בריאה", חשבה לעצמה. ואכן, ברגע שנגעה בבגדו פסק שטף הדם, והאישה ידעה שנרפאה.

באותו רגע הרגיש ישוע שיצא ממנו כוח ריפוי. הוא הסתובב לאחור ושאל: "מי נגע בי?" תלמידיו התפלאו על השאלה המשונה והשיבו: "ראה כמה אנשים נדחפים אליך מכל צד, ואתה שואל מי נגע בך?"

אולם ישוע התעלם מהערתם והמשיך להסתכל סביבו, מחפש את מי שנגע בו. האישה, אשר ידעה כי נרפאה, התקרבה אליו, נפלה לרגליו בפחד ובחרדה וסיפרה לו את כל האמת. "בתי, אמונתך ריפאה אותך!" אמר לה ישוע. "היי בריאה ולכי לשלום."

בזמן שישוע דיבר אל האישה, הגיעו למקום שליחים מביתו של יאיר והודיעו לאב: "בתך מתה; אין צורך להטריח את המורה." אולם ישוע התעלם מכך ואמר ליאיר: "אל תפחד; רק תאמין!"

ישוע עצר את הקהל ולא הרשה לאיש ללכת איתו, פרט לפטרוס, יעקב ויוחנן. בהגיעם לביתו של יאיר מצאו את כולם בוכים ומתאבלים על מות הילדה. ישוע נכנס פנימה ושאל את האנשים: "מדוע אתם בוכים ומתרגשים? הילדה לא מתה; היא רק ישנה."

כל הנוכחים לעגו לו, אולם הוא לא שם לב לכך וביקש מכולם לצאת משם. הוא לקח את ההורים ואת תלמידיו ונכנס איתם לחדרה של הילדה.

ישוע אחז בידה של הילדה וקרא: "טליתא, קומי!" (כלומר: "קומי, ילדה!") היא הייתה בת 12 והיא אכן קמה ממיטתה והתהלכה בבית. הוריה התפלאו מאוד, אך ישוע הזהיר אותם שלא יספרו לאף אחד מה שקרה, וביקש שיתנו לילדה משהו לאכול.

זמן קצר לאחר מכן חזרו ישוע ותלמידיו לנצרת – עירו של ישוע. בשבת הלך ישוע לבית הכנסת ולימד את הקהל. אנשים רבים התפלאו מאוד על חוכמתו ועל הניסים שחולל. אך הם ידעו שהוא אחד מהם ושהוא גר בסביבה וקראו: "הוא אינו טוב מאתנו. הוא סך הכול נגר פשוט, בנה של מרים ואחיהם של יעקב, יוסף, יהודה ושמעון; ואחיותיו גרות כאן בינינו." הדבר גרם להם עלבון.

"הנביא הוא מכובד רק בקרב אנשים זרים", השיב להם ישוע. "בני עירו, בני משפחתו וחבריו לעולם אינם מכבדים אותו." בגלל חוסר אמונתם לא יכול היה ישוע לעשות שם מעשי גבורה גדולים. הוא רק הניח את ידיו על מספר חולים וריפא אותם. חוסר אמונתם הדהים אותו מאוד.

לאחר מכן עבר ישוע מכפר לכפר ולימד את האנשים. הוא קרא אליו את שנים־עשר התלמידים, נתן להם סמכות וכוח לגרש רוחות רעות ושדים, ושלח אותם בזוגות אל הכפרים והערים. הוא אמר להם שלא ייקחו איתם דבר מלבד מקל הליכה; לא מזון, לא שמיכות, לא כסף ולא בגדים נוספים או זוג נעליים נוסף.

"בכל כפר הישארו אצל מארח אחד בלבד; אל תעברו ממקום למקום", הורה להם ישוע. "אם במקום כלשהו לא יקבלו אתכם ולא יקשיבו לכם, לכו משם. אך לפני שתלכו נקו את האבק מרגליכם, כדי שהאנשים יראו שמילאתם את חובתכם ועתה הנכם עוזבים אותם לגורלם."

וכך יצאו השליחים לדרך. לכל מי שפגשו בדרך קראו לחזור בתשובה ולהפסיק לחטוא. הם גרשו שדים רבים, ריפאו הרבה חולים ומשחו אותם בשמן.

גם המלך הורדוס שמע על אודות ישוע, משום שכולם דיברו על הניסים שחולל. המלך חשב את ישוע ליוחנן המטביל שקם לתחייה, ולכן אמר: "איני מתפלא על כך שהוא יכול לעשות ניסים ונפלאות." אנשים אחרים חשבו את ישוע לאליהו הנביא שקם לתחייה; היו שטענו כי ישוע הוא נביא חדש בדומה לנביאים שחיו בעבר.

"לא", אמר המלך הורדוס בהחלטיות. "אני בטוח שזהו יוחנן, האיש שאת ראשו כרתי. הוא קם לתחייה!"

זמן מה קודם לכן שלח הורדוס חיילים לאסור את יוחנן, כי יוחנן אמר שאסור להורדוס להתחתן עם הורודיה – אשת אחיו פיליפוס. הורודיה שנאה את יוחנן בשל כך ורצתה במותו כנקמה, אולם לשם כך היה עליה לקבל את רשותו של הורדוס. ואילו הורדוס כיבד את יוחנן ולא הרשה להורודיה לפגוע בו, כי ידע שיוחנן הוא אדם ישר וקדוש. הורדוס אהב מאוד להקשיב לדברי יוחנן אף כי גרמו לו מבוכה.

ביום הולדתו של הורדוס הייתה להורודיה הזדמנות מצוינת להשיג את מבוקשה. המלך ערך מסיבה גדולה לכל האנשים החשובים, לקציני הצבא ולמושלי הגליל. בתה של הורודיה נכנסה לאולם ושעשעה את האורחים בריקודים. הורדוס נהנה כל־כך מריקודיה עד שנשבע בפזיזות: "חי נפשי, את יכולה לבקש ממני כל מה שתרצי ואני מבטיח שתקבלי זאת; עד חצי המלכות אתן לך!"

הבת יצאה מהאולם בהתרגשות ומיהרה להתייעץ עם אמה. הורודיה הורתה לה מיד: "בקשי ממנו את ראשו של יוחנן המטביל!"

הבת מיהרה חזרה אל המלך וקראה: "אני רוצה את ראשו של יוחנן המטביל על מגש ומיד!" המלך נמלא צער רב, אך לא יכול היה להפר את שבועתו בנוכחות האורחים, אז שלח את אחד משומרי ראשו אל הכלא, כדי לכרות את ראשו של יוחנן. השומר כרת את ראשו של יוחנן והביאו חזרה על מגש. הוא מסר את המגש לבת, וזו מסרה אותו לאמה.

כאשר שמעו תלמידי יוחנן מה שקרה, באו לקחת את גופתו וקברו אותה לפי הדת.

בינתיים חזרו השליחים ממסעם וסיפרו לישוע כל מה שעשו ולימדו.

"הבה ניקח חופשה קצרה מן הקהל הרב הזה וננוח במקום שקט – הרחק מכול המולה", הציע ישוע, כי אנשים כה רבים באו אליהם, כך שלא היה להם זמן לאכול. ישוע ותלמידיו הפליגו בסירה למקום שבו קיוו לנוח. אך אנשים רבים ראו אותם בעת שעזבו ורצו לפניהם לאורך החוף; הם כבר המתינו לישוע ותלמידיו במקום שבו עגנה הסירה. כאשר ירד ישוע מהסירה וראה את הקהל שחיכה לו על החוף, נמלא חמלה, כי הם נראו בעיניו כעדר ללא רועה. הוא לימד אותם דברים רבים שהיה עליהם לדעת. עם רדת הערב באו התלמידים לישוע וביקשוהו: "אמור לכל האנשים האלה שילכו לקנות מזון בכפרי הסביבה, כי השעה מאוחרת ובמקום השומם הזה אין דבר לאכול."

"אתם בעצמכם תאכילו אותם." השיב ישוע.

"במה נאכיל אותם?" שאלו התלמידים בתמיהה. "נצטרך הון תועפות כדי לקנות אוכל לכל האנשים האלה!"

"לכו לראות כמה ככרות לחם יש לנו", אמר ישוע.

הם חזרו ואמרו: "יש בידינו חמש ככרות לחם ושני דגים." ישוע ביקש מהקהל לשבת על הדשא, ולשבת בשורות של חמישים או מאה איש. הוא לקח את חמש ככרות הלחם ואת שני הדגים, הביט לשמים, ביקש מאלוהים שיברך את האוכל. לאחר מכן פרס את הלחם ונתן לכל אחד מתלמידיו פרוסת לחם וחתיכת דג, כדי שיגישו לקהל. והאנשים אכלו עד ששבעו לחלוטין!

כחמשת־אלפים גברים (לא כולל נשים וילדים) השתתפו בארוחה, ולבסוף כשנאספו הפירורים והשאריות מהארץ הם מילאו שנים־עשר סלים. בתום הארוחה ביקש ישוע מתלמידיו לעלות לסירה ולשוט לבית־צידה, שם יפגוש אותם מאוחר יותר. ישוע עצמו נשאר להיפרד מהקהל ולשלח אותו הביתה.

לאחר שעזבו כולם עלה ישוע על אחד ההרים להתפלל. בלילה, בזמן שהתלמידים היו בסירה באמצע הים וישוע היה על החוף, הוא ראה שתלמידיו בצרה – שהם חותרים בחוזקה ונאבקים עם הרוח והגלים.

בערך בשעה שלוש בבוקר הלך אליהם ישוע כשהוא פוסע על־פני המים, אולם כשראו התלמידים אדם הולך על־פני המים, נבהלו מאוד וצרחו מפחד, כי חשבו שראו רוח רפאים.

ישוע דיבר אליהם מיד והרגיע אותם: "אל תפחדו; זה אני!" הוא עלה לסירה והרוח פסקה.

התלמידים ישבו שם נבוכים לגמרי ולא הבינו כיצד זה קרה, כי למרות הפלא של הערב הקודם הם עדיין לא הפנימו את מה שקרה.

ישוע ותלמידיו הגיעו לגינוסר, קשרו את הסירה ועלו לחוף. אנשי המקום הכירו מיד את ישוע, ומיהרו לספר לכל אנשי הסביבה את דבר בואו. האנשים החלו להביא אליו חולים רבים על מיטות ואלונקות. הם נשאו את החולים לכל מקום שישוע הלך – לכפר, לעיר או לשדה – והתחננו לפניו שירשה להם לפחות לגעת בכנף בגדו; וכל מי שנגע בו נרפא.

יום אחד באו אחדים מהפרושים והסופרים אל ישוע כדי לחקור את מעשיו. הם הבחינו בכך שכמה מתלמידיו של ישוע אינם נוטלים ידיים לפני הארוחה, כפי שנהוג במסורת היהודית. (במסורת היהודית של אז, במיוחד אצל הפרושים, נהגו ליטול ידיים עד למרפק לפני כל ארוחה. גם בשובם מן השוק עליהם ליטול ידיים לפני שהם נוגעים באוכל. זוהי רק דוגמה אחת ממנהגים רבים שהם מקיימים מאות שנים. דוגמה נוספת היא הכשרת סירים, מחבתות וכלים.)

הם שאלו את ישוע: "מדוע התלמידים שלך אינם שומרים את מסורת אבותינו הדורשת נטילת ידיים לפני הארוחה?"

"צבועים שכמוכם!" ענה להם ישוע. "הנביא ישעיהו תיאר אתכם נכונה כשאמר:

'ניגש העם הזה בפיו, ובשפתיו כבדוני, ולבו רחק ממני,
ותהי יראתם אותי מצות אנשים מלומדה'.

"אתם מתעלמים ממצוותיו של אלוהים, ובמקומם אתם ממציאים מצוות ומנהגים למיניהם. ביטלתם את מצוות אלוהים כדי שתוכלו לקיים את המסורת שהמצאתם בעצמכם! קחו למשל את המצווה 'כבד את אביך ואת אמך'. משה אמר שכל מקלל אביו ואמו מות יומת! ואילו אתם אומרים שמותר לאדם להתעלם מצרכי הוריו העניים, אם הוא מבטיח לתרום לעבודת אלוהים את אשר הוא חייב לתת להוריו. כך אתם מפרים את מצוות אלוהים כדי לקיים את המסורת שהמצאתם אתם. זוהי רק דוגמה אחת מתוך רבות."

ישוע אסף סביבו שנית את כל הקהל ואמר: "הקשיבו אלי כולכם והשתדלו להבין: לא מה שנכנס אל גופכם מטמא אתכם, אלא מה שיוצא מתוכו. כל מי שיש לו אוזניים שישמע!" לאחר שעזבו את הקהל והגיעו הביתה, שאלו התלמידים את ישוע למה התכוון במשל שסיפר.

"מה, גם אתם אינכם מבינים?" שאל ישוע בתימהון. "האם אינכם מבינים כי האוכל שאתם אוכלים אינו מטמא אתכם? הרי האוכל אינו בא במגע עם הלב; האוכל עובר דרך מערכת העיכול." ישוע הוסיף ואמר: "המחשבות הן המטמאות את האדם. כי מקרב לב האדם יוצאות מחשבות רעות של ניאוף, גניבה, רצח, בגידה, רדיפת בצע, רשעות, רמאות, פריצות, קנאה, הוצאת־דיבה, גאווה, ניבול־פה וכדומה. כל הדברים הנתעבים האלה יוצאים מתוך לב האדם, והם המטמאים והמרחיקים אותנו מאלוהים."

ישוע עזב את הגליל והלך לאזור צור וצידון. הוא ניסה להסתיר את דבר בואו, אך לא עלה בידו. כמו תמיד נפוצו השמועות על בואו במהירות.

לאישה אחת הייתה בת אחוזת שד. כאשר שמעה האישה על בואו של ישוע באה אליו, נפלה לרגליו והתחננה לפניו שיגרש את השד מבתה (היא הייתה אישה יוונית שנולדה בפניקיה הסורית).

"תחילה עלי לעזור לבני עמי – היהודים", ענה לה ישוע. "אין זה צודק לקחת את לחמם של הילדים ולהשליכו לכלבים."

"נכון, אדוני", ענתה האישה. "אולם גם גורי הכלבים מקבלים תחת השולחן את השאריות והפירורים מצלחות הילדים."

ישוע אמר לה: "בגלל תשובתך בתך נרפאה; לכי לביתך ותראי שהשד יצא ממנה."

האישה הלכה לביתה ומצאה את בתה הקטנה שוכבת רגועה על מיטתה לאחר שיצא ממנה השד.

מצור הלך ישוע לצידון, ומשם חזר לים הכינרת דרך אזור עשר הערים. ההמון הביא אליו איש חרש ואילם, וכולם התחננו לפניו שישים את ידיו על האיש וירפא אותו.

ישוע הרחיק את החרש־אילם מההמון, הכניס את אצבעותיו לאוזני האיש, לאחר מכן ירק על אצבעותיו ונגע בלשונו של האילם. ישוע נשא את עיניו לשמים, נאנח וקרא: "אפתח" ("היפתח!"). מיד נפתחו אוזני האיש והוא שמע. גם לשונו הותרה והוא היה מסוגל לדבר ולשמוע היטב.

ישוע ביקש מהנוכחים שלא להפיץ את הדבר. אולם ככל שהרבה להזהירם, כך הם הרבו לספר לאחרים, כי מעשיו הדהימו אותם כל כך. שוב ושוב קראו האנשים בהתרגשות: "ראו איזה מעשים נפלאים ונהדרים; הוא אפילו מסוגל לרפא חרשים־אילמים!"

יום אחד כשהתאסף קהל גדול סביב ישוע, שוב לא היה להם מה לאכול. ישוע כינס את תלמידיו כדי לדון במצב.

"אני מרחם על האנשים האלה", אמר. "הם נמצאים כאן כבר שלושה ימים, ונגמר להם האוכל. אם אשלח אותם הביתה רעבים, הם יתעלפו בדרך, מפני שחלקם באו ממקומות רחוקים."

"מאין נמצא להם אוכל במקום השומם הזה?" שאלו התלמידים בפליאה.

"כמה ככרות לחם יש לכם?" שאל אותם ישוע. "שבע", השיבו. ישוע ביקש מהקהל לשבת על הארץ. הוא לקח את שבע ככרות הלחם, הודה לאלוהים עליהן, פרס את הלחם לפרוסות ונתן לתלמידיו כדי שיגישו לקהל. הם מצאו גם כמה דגים קטנים. ישוע ברך עליהם וביקש מתלמידיו להגישם לקהל. למרבה הפלא אכלו כולם עד ששבעו, ולאחר מכן שלח אותם ישוע הביתה. כארבעת־אלפים איש השתתפו בארוחה באותו יום, וכשאספו את השאריות והפירורים הם מילאו שבעה סלים גדולים!

מיד לאחר מכן עלו ישוע ותלמידיו לסירה ושטו לאזור דלמנותא. הפרושים בדלמנותא שמעו על בואו, ובאו להתווכח איתו ולנסותו. הם אמרו לישוע: "הראה לנו אות מהשמים, ואז נאמין בך."

ישוע נאנח אנחה עמוקה והשיב: "לא אחולל למענכם כל פלא ולא אראה לכם כל אות מהשמים. כמה הוכחות דרושות לכם כדי שתאמינו?"

ישוע עזב אותם, חזר לסירה ושט לגדה השנייה של הכינרת. התלמידים שכחו לקחת איתם מספיק אוכל, ונותרה להם בסירה רק כיכר לחם אחת.

בהיותם בסירה הזהיר ישוע את תלמידיו בתקיפות: "היזהרו מהשאור של המלך הורדוס ושל הפרושים!"

"למה הוא מתכוון?" שאלו התלמידים זה את זה. לבסוף הגיעו למסקנה שהוא ודאי מדבר על כך ששכחו לקחת איתם מספיק לחם.

ישוע הקשיב לשיחתם והגיב: "אתם טועים לגמרי. איני מדבר כלל על הלחם שבסירה. האם קשה לכם כל־כך להבין זאת? למה אתם לא רואים, למה אתם לא שומעים? למה אתם לא קולטים דבר?

"האם שכחתם את חמשת־אלפים האנשים שהאכלתי בחמש כיכרות לחם? אמרו לי, כמה לחם נותר לאחר הארוחה?"

"שנים־עשר סלים מלאים", ענו התלמידים.

"וכאשר האכלתי את ארבעת־אלפים האנשים בשבע ככרות לחם, כמה נותר בסוף?"

"שבעה סלים מלאים", השיבו התלמידים.

"ואתם עוד מעזים לחשוב שאני דואג משום שיש לנו רק כיכר לחם אחת?"

בהגיעם לבית־צידה הביאו אליו מספר אנשים אדם עיוור, והתחננו לפניו שיגע בו וישיב לו את ראייתו. ישוע אחז ביד העיוור והוציאו אל מחוץ לכפר, שם ירק בעיניו והניח עליהן את ידיו.

"האם אתה רואה עכשיו?" שאל ישוע.

האיש הביט סביבו והשיב: "כן! אני רואה אנשים; אבל הם נראים מטושטשים – כמו עצים מהלכים!"

ישוע הניח שוב את ידיו על עיני האיש, והן נרפאו כליל. עתה יכול היה האיש לראות למרחוק בבירור.

ישוע שלח אותו הביתה אל משפחתו ואמר: "אל תלך לספר את הדבר לאנשי הכפר; לך ישר הביתה."

ישוע ותלמידיו עזבו את הגליל והלכו לכפרי קיסריה של פיליפוס. בדרך שאל ישוע את תלמידיו: "מה אומרים עלי אנשים? למי הם חושבים אותי?"

"יש אנשים שחושבים שאתה יוחנן המטביל," ענו התלמידים, "ואחרים חושבים שאתה אליהו הנביא או נביא אחר."

"ומי אתם חושבים שאני?" המשיך ישוע לשאול.

"אתה המשיח!" קרא פטרוס. אולם ישוע הזהיר אותם שלא יגלו זאת לאיש.

רק מאז החל ישוע לספר להם על הייסורים המצפים לו, והוא עוד סיפר שראשי הכוהנים, הסופרים והזקנים יגרמו למותו, אך יקום לתחייה לאחר שלושה ימים. ישוע דיבר אתם בגלוי לב, אולם פטרוס לקח אותו הצידה והוכיח אותו: "אל תדבר כך!"

ישוע הביט בפטרוס ואמר לו בחומרה: "סור ממני, שטן שכמוך! אתה מסתכל על הדברים מנקודת ראות אנושית, ולא מנקודת ראותו של אלוהים."

ישוע ביקש מתלמידיו להתקרב אליו ולהקשיב. "מי שרוצה ללכת בעקבותיי עליו להתכחש לעצמו, לשאת את צלבו וללכת אחרי. מי שחפץ להציל את חייו – יאבד אותם, ואילו מי שיוותר על חייו למעני ולמען הבשורה – יציל אותם.

"איזה רווח יש לאדם שיכול להשיג את כל העולם אבל מפסיד חיי־נצח? מה כבר יכול בן־אדם לתת בתמורה לחייו? דעו לכם, שכל מי שמתבייש בי ובדברי בדור החוטא וחסר האמונה הזה, הוא יהיה לבושה לבן־האדם כאשר יבוא בכבודו עם המלאכים הקדושים."

ישוע המשיך לדבר אל תלמידיו: "אני אומר לכם, שאחדים מכם העומדים כאן היום יזכו לחיות ולראות את מלכות אלוהים באה בגבורה!"

כעבור שישה ימים לקח ישוע את פטרוס, יעקב ויוחנן ועלה איתם על פסגת הר גבוה. רק ארבעתם היו שם.

לפתע זרחו פניו של ישוע בזוהר נפלא; בגדיו הבריקו והלבינו עד מאוד. והנה הופיעו אליהו הנביא ומשה רבנו והחלו לדבר עם ישוע.

"רבי, כמה טוב שאנחנו כאן!" קרא פטרוס. "אנחנו ניבנה כאן שלוש סוכות לכבוד – לך, למשה ולאליהו!"

פטרוס לא ידע מה לומר, כי התלמידים היו מבוהלים וחסרי מילים.

בעודו מדבר סכך עליהם ענן, ומתוכו קרא קול: "זהו בני האהוב, שמעו בקולו!"

התלמידים הביטו סביבם וגילו שאליהו ומשה נעלמו, וישוע לבדו נותר עמם.

כאשר ירדו מההר ישוע ציווה עליהם שלא יספרו לאיש את מה שראו, עד לאחר שיקום מן המתים. השלושה לא גילו את הדבר לאיש, אולם שוחחו על כך בינם לבין עצמם, ולעיתים קרובות תהו למה התכוון ישוע כשאמר שיקום מן המתים.

התלמידים שאלו את ישוע מדוע הסופרים אומרים שאליהו הנביא צריך לבוא תחילה (לפני המשיח). ישוע השיב שאליהו באמת צריך לבוא קודם וישליט סדר בכל, ושלמעשה אליהו כבר בא ואותם האנשים נהגו בו באופן מחפיר – בדיוק כפי שניבאו הנביאים. "למה אתם חושבים שהתכוונו הנביאים כשניבאו שהמשיח יסבול עינויים וחרפה?" שאל.

למרגלות ההר הם פגשו את תשעת התלמידים האחרים, מוקפים בקהל רב ומתווכחים עם כמה סופרים. הקהל הביט בישוע בכבוד ובהערצה, וכולם רצו לקבל את פניו.

"על מה אתם מתווכחים?" שאל ישוע.

איש מהקהל השיב: "רבי, הבאתי אליך את בני שתרפא אותו; נכנס בו שד המונע ממנו לדבר. בכל פעם שהשד תוקף את הילד הוא משליך אותו על הרצפה, והילד האומלל מזיל ריר מפיו, שיניו נוקשות וכוחותיו עוזבים אותו. ביקשתי מתלמידיך לגרש את השד, אך הם לא יכלו לעשות זאת."

"הו, דור חסר־אמונה," אמר ישוע, "עד מתי יהיה עלי לסבול אתכם? הביאו אלי את הילד."

הם הביאו אליו את הילד, אך ברגע שראה השד את ישוע הוא תקף את הילד, הפיל אותו על הרצפה וריר נזל מפיו. "מתי החלו ההתקפות האלה?" שאל ישוע.

"בהיותו ילד קטן", השיב האב.

"לעיתים קרובות מנסה השד לדחוף את הילד לתוך אש או לתוך מים, כדי להרוג אותו. אנא, רחם עלינו ועזור לנו, אם אתה יכול."

"אם אני יכול?" אמר ישוע. "אם אתה מאמין, הכול אפשרי ובר ביצוע!"

"אני מאמין! אנא עזור לי וחזק את אמונתי!" התחנן האב בבכי.

כשראה ישוע שהקהל הולך ורב, נזף בשד ופקד: "שד חרש ואילם, אני מצווה עליך לעזוב את הילד הזה ולא לשוב אליו לעולם!" השד פרץ בצעקה מפחידה ושוב השליך את הילד על הרצפה ויצא ממנו. הוא נראה כגופה לכן עבר לחש בקהל: הילד מת. אולם ישוע אחז בידו ועזר לו לעמוד על רגליו, והילד הזדקף – בריא לגמרי. כאשר נשאר ישוע בבית עם תלמידיו לבדם, הם שאלו אותו: "מדוע לא יכולנו אנחנו לגרש את השד?"

"זהו מקרה מיוחד שדורש תפילה וצום", השיב ישוע. הם עזבו את האזור ההוא ועברו דרך הגליל. ישוע לא סיפר לאיש על בואם, כי רצה לבלות זמן מה עם תלמידיו ולהכינם לקראת מה שעומד לקרות לו. "בן־האדם עומד להימסר לידי אויביו", פתח ישוע. "הם יהרגו אותו, אולם לאחר שלושה ימים יקום לתחייה."

התלמידים לא הבינו למה התכוון, אך חששו לשאול אותו.

כשהגיעו לכפר־נחום ונכנסו לבית מארחיהם שאל ישוע את תלמידיו: "על מה התווכחתם בדרך?"

הם התביישו לספר לו, משום שהתווכחו מי החשוב ביניהם. ישוע התיישב, קרא אליו את התלמידים ואמר: "מי שרוצה להיות הראשון צריך להיות האחרון – עליו לשרת את כולם!"

ישוע קרא אליו ילד קטן והציג אותו לפניהם. הוא חיבק את הילד והכריז: "כל המקבל ילד קטן כזה בשמי – כאילו מקבל אותי; וכל המקבל אותי – מקבל את אבי אשר שלח אותי."

יוחנן תלמידו פנה אליו ואמר: "רבי, ראינו איש שמגרש שדים בשמך ואמרנו לו לחדול מכך, כי אין הוא שייך לקבוצתנו."

"אל תמנעו ממנו," אמר להם ישוע, "כי מי שעושה דברים כאלה בשמי לא ידבר עלי רעות. כל מי שאינו נגדנו הוא לצידנו. מי שייתן לכם אפילו כוס מים בלבד, משום שאתם שלי, אני מבטיח לכם שיקבל את שכרו. אבל אוי למי שיגרום לילד המאמין בי לאבד את אמונתו! לאדם כזה מוטב שיקשרו אבן כבדה לצווארו ויטביעו אותו בים.

"אם ידך גורמת לך לחטוא – קצץ אותה! מוטב לחיות עם יד אחת בלבד ולחיות חיי נצח, מאשר ללכת לגיהינום, אל האש שלא תכבה, עם שתי ידיים. אם רגלך גורמת לך לחטוא – כרות אותה! מוטב להיות קיטע ולחיות חיי נצח, מאשר להיות בעל שתי רגליים שמוליכות אותך לגיהינום. שם לא תמות התולעת (שתכרסם בהם), והאש לא תכבה לעולם.

"אם עינך גורמת לך לחטוא – עקור אותה! מוטב להיכנס למלכות אלוהים עיוור למחצה, מאשר להישאר בעל שתי עיניים בגיהינום, מקום שבו התולעת לא תמות לעולם, והאש לא תכבה לעולם. כל אדם יומלח באש. המלח הוא טוב, אך אם הוא מאבד את מליחותו הוא חסר תועלת; כיצד תוכלו להשיב לו את הטעם? על כן שימרו על המלח הנמצא בקרבכם וחיו בשלום איש עם רעהו."

ישוע עזב את כפר־נחום והלך דרומה, לגבול יהודה ולאזור שממזרח לנהר הירדן. שוב התאסף סביבו קהל גדול, וישוע לימד אותם כמנהגו. פרושים אחדים שבאו לנסותו שאלו: "האם מותר לאיש להתגרש מאשתו?"

"מה אמר משה רבנו בקשר לגירושין?" שאל ישוע. "משה אמר שמותר להתגרש", השיבו הפרושים. "הוא אמר שבעל הרוצה לגרש את אשתו צריך לכתוב לה ספר כריתות (מכתב גירושין), וזה כל מה שנדרש ממנו." "האם אתם יודעים מדוע כתב לכם משה את המצוה הזאת?" השיב ישוע. "אני אגיד לכם למה: משה לקח בחשבון את האופי העקשני שלכם. הרי מובן מאליו שאלוהים לא ברא איש ואישה כדי שייפרדו, אלא להיפך – אלוהים ברא איש ואישה כדי שיתאחדו לעולם בברית הנישואין. על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו, ודבק באשתו והיו לבשר אחד. וכך אסור לאיש להפריד את מה שאלוהים איחד."

מאוחר יותר, כשנשאר ישוע בבית לבד עם התלמידים, שוב העלו את הנושא. ישוע הסביר להם: "בעל המגרש את אשתו משום שברצונו להתחתן עם אישה אחרת, נחשב לנואף. ואישה המגרשת את בעלה ומתחתנת בשנית נחשבת גם היא לנואפת."

פעם הביאו אליו מספר אמהות את ילדיהן, כדי שיברך אותם, אולם התלמידים גירשו את האמהות וביקשו מהן שלא להטריד את ישוע.

כשראה ישוע מה עושים תלמידיו, זה לא מצא חן בעיניו. "תנו לילדים לבוא אלי ואל תמנעו מהם, כי לכאלה שייכת מלכות האלוהים. אני אומר לכם: מי שלא מקבל את מלכות האלוהים כמו ילד, לא יוכל להיכנס אליה." ישוע חיבק את הילדים, הניח ידיו על ראשם וברך אותם.

יום אחד כאשר ישוע יצא לאחד ממסעותיו, בא אליו אדם בריצה שנפל לרגליו ושאל: "רבי הטוב, מה עלי לעשות כדי לזכות בחיי נצח?"

"מדוע אתה קורא לי טוב?" שאל ישוע. "רק אלוהים טוב. אך בתשובה לשאלתך, אתה הרי מכיר את המצוות: לא תרצח, לא תנאף, לא תגנוב, לא תענה ברעך עד שקר, לא תעשוק, כבד את אביך ואת אמך?"

"רבי," ענה האיש, "תמיד שמרתי את כל המצוות האלה."

ישוע הביט בו באהבה. "עליך לעשות עוד דבר אחד: עליך למכור את רכושך ולתרום את הכסף לעניים – כדי שאוצרך יהיה בשמים – ולאחר מכן לך אחרי."

האיש התעצב מאוד והלך לדרכו, כי היה עשיר מאוד.

ישוע הסתכל ואז אמר לתלמידיו: "לאיש עשיר קשה מאוד להיכנס למלכות האלוהים." דבריו של ישוע הדהימו את התלמידים, ולכן חזר ואמר: "ילדים יקרים, מי שבוטח בכסף וברכוש קשה לו מאוד להיכנס למלכות האלוהים. קל יותר לגמל לעבור דרך חור המחט, מאשר לאיש עשיר להיכנס למלכות האלוהים." דבריו אך הגבירו את תמיהת התלמידים. הם שאלו זה את זה: "מי, אם כן, יוכל להיוושע?"

ישוע הביט בהם ואמר: "למעשה, לבני־האדם זה לא אפשרי, אולם לא לאלוהים: עם אלוהים הכול אפשרי!"

פטרוס החל למנות בקול רם את כל הדברים שהוא ושאר התלמידים עזבו למען ישוע. "אנחנו ויתרנו על הכול כדי ללכת אחריך!" אמר פטרוס.

"אני מבטיח לכם," אמר ישוע, "שכל מי שוויתר על בית, אחים, אחיות, אמא, אבא, ילדים או רכוש למעני ולמען הבשורה, יקבל ממני חזרה פי מאה ממה שלכאורה הפסיד: בתים, אחים, אחיות, אמהות, ילדים, אדמות – אך עם כל אלה גם רדיפות, ובעולם הבא יקבל חיי נצח. אולם רבים מאלה שהם ראשונים עתה יהיו אז אחרונים, ואחדים מהאחרונים עתה יהיו אז ראשונים."

בדרך לירושלים הלך ישוע בראש, והתלמידים הלכו אחריו בחרדה. ישוע המשיך לספר להם מה יקרה לו. הוא דיבר איתם על הצפוי לו בירושלים: "מישהו יסגיר אותי לידי ראשי הכוהנים ולסופרים. הם ידונו אותי למוות וימסרו אותי לידי הרומאים. הם יִרקו עלי, ילעגו לי, יצליפו בי בשוטים ויהרגו אותי. אבל לאחר שלושה ימים אקום לתחייה."

יעקב ויוחנן בני זבדי לחשו באוזנו: "רבי, אנחנו רוצים לבקש ממך טובה."

"איזו טובה אתם רוצים?" שאל ישוע.

"כאשר תשב על כסא המלכות, אנו רוצים לשבת אחד לימינך ואחד לשמאלך."

"איננכם יודעים מה אתם מבקשים!" התפלא ישוע. "האם תוכלו לשתות מהכוס שאני חייב לשתות? האם תוכלו להיטבל בטבילה שאני מוכרח להיטבל?"

"כן!" השיבו.

"אתם באמת תשתו מכוסי ותיטבלו בטבילתי", אמר ישוע. "אבל איני יכול להבטיח לכם לשבת לימיני ולשמאלי, מפני שמקומות אלה כבר שמורים!" עד מהרה גילו שאר התלמידים את בקשתם של יעקב ויוחנן וכעסו עליהם מאוד. ישוע קיבץ סביבו את התלמידים ואמר: "אתם הרי יודעים שאלה הנחשבים למנהיגי הגויים רודים בנתיניהם, ומעניקים כוח וסמכות למי שהם רוצים. אולם ביניכם אין הדבר כך; מי שרוצה להיות מנהיג ביניכם צריך להיות לכם למשרת. מי שרוצה לעמוד בראש צריך להיות המשרת של כולכם. אף אני, בן־האדם, לא באתי לכאן כדי שישרתו אותי, אלא כדי לשרת אחרים ולתת את חיי כופר בעד רבים."

ישוע ותלמידיו באו ליריחו. בצאתם מהעיר הלך אחריהם קהל גדול. בצד הדרך ישב קבצן עיוור בשם ברטמי בן־טימי, ששמע שישוע מנצרת מתקרב. ברטמי החל לצעוק: "ישוע בן דוד, רחם עלי!"

"שתוק!" ציוו עליו מספר אנשים. אך העיוור לא שתק, אלא הגביר את קולו: "בן דוד, רחם עלי!"

ישוע שמע את תחינותיו של העיוור ועמד מלכת. הוא ביקש לקרוא לעיוור. "התעודד," אמרו לו, "קום! הוא קורא לך." ברטמי השליך מעליו את שמיכותיו ובא לישוע.

"מה אוכל לעשות למענך?" שאל ישוע.

"רבי, אני רוצה לראות!" בכה האיש.

"כמובן", השיב ישוע. "אמונתך ריפאה אותך; לך לשלום." ואכן עיניו נרפאו והוא הלך בדרך אחרי ישוע.

כאשר התקרבו לירושלים והגיעו לבית־פני ובית־עניה, שעל הר הזיתים, פנה ישוע אל שניים מתלמידיו ואמר:

"לכו אל הכפר ממול, ובכניסה תראו עַיִר קשור שאיש עדיין לא רכב עליו. התירו את העיר והביאו אותו אלי. אם מישהו ישאל אתכם מה אתם עושים, אמרו לו, 'האדון זקוק לעיר, אך הוא ישיב אותו בהקדם'. "

שני התלמידים נכנסו אל הכפר ומצאו את העיר עומד על השביל, קשור לשער אחד הבתים. בהתירם את העיר שאלו מספר אנשים שעמדו שם: "מה אתם עושים? לאן אתם לוקחים את העיר?"

התלמידים השיבו שישוע ביקש מהם להביא לו את העיר, והאנשים לא התנגדו יותר.

הם הביאו את העיר לישוע, וכל התלמידים הניחו את מעיליהם על גבו, כדי שישוע יוכל לשבת בנוח. רבים מן הקהל פרשו את מעיליהם על הדרך לפני ישוע, ואחרים כרתו ענפים והניחו אותם על הדרך.

הקהל, שנמלא התלהבות, נדחף ונדחק אל ישוע מכל עבר וקרא: "הושע־נא! ברוך הבא בשם ה'! תבורך מלכות דוד הבאה עלינו! הושע־נא במרומים!"

כל הקהל הזה ליווה את ישוע אל תוך העיר. מאוחר יותר נכנס ישוע לבית־המקדש והביט סביבו בתשומת לב מרובה, אולם מאחר שהשעה הייתה מאוחרת הוא עזב את המקום והלך עם תלמידיו לבית־עניה.

למחרת בבוקר, בעזבם את בית־עניה, היה ישוע רעב. הוא ראה מרחוק עץ תאנה עם עלים ירוקים ורעננים. ישוע התקרב אל העץ וחיפש תאנים, אולם לא מצא דבר מלבד עלים, כי טרם הגיעה העונה.

ישוע קילל את התאנה ואמר: "מהיום והלאה איש לא יאכל תאנים ממך!" והתלמידים שמעו זאת.

הם חזרו לירושלים וישוע הלך ישר לבית־המקדש. הוא החל לגרש משם את הסוחרים והקונים, הפך את השולחנות של מחליפי

הכספים ואת הדוכנים של סוחרי היונים, ולא הרשה לאיש לשאת כלים וסחורה דרך המקדש.

ישוע פנה אל הקהל הנדהם: "כתוב בכתבי־הקודש: 'ביתי בית־תפלה ייקרא לכל העמים'. אולם אתם הפכתם אותו למאורת גנבים!" ראשי הכוהנים והסופרים שמעו על מה שישוע עשה, והחלו לתכנן כיצד להיפטר ממנו. למעשה הם פחדו ממנו, מפני שכל העם העריץ אותו ואהב את מה שלימד.

באותו ערב יצאו ישוע ותלמידיו אל מחוץ לעיר. בבוקר שוב עברו ליד עץ התאנה, ונדהמו לראות שהעץ יבש לגמרי. פטרוס נזכר במה שישוע עשה יום קודם ואמר: "ראה, רבי – העץ שקיללת התייבש לגמרי!"

"פשוט האמינו באלוהים", אמר ישוע. "אילו באמת האמנתם בכוחו של אלוהים, יכולתם לצוות על ההר הזה לזוז ממקומו ולהיזרק לים. אם תאמינו ולא תטילו ספק יתקיים דברכם. דעו לכם, אתם יכולים להתפלל בעד כל דבר, ואם תאמינו שתקבלו את אשר ביקשתם, באמת תקבלו! אבל בשעה שאתם מתפללים עליכם לסלוח תמיד לכל מי שאתם שומרים לו טינה, כדי שאביכם שבשמים יסלח גם לכם על חטאיכם. אם לא תסלחו לאחרים – גם אביכם שבשמים לא יסלח לכם!"

בינתיים ישוע ותלמידיו חזרו לירושלים, וישוע שב לבית־המקדש. אחדים מראשי הכוהנים הסופרים וזקנים באו אליו ושאלו בכעס: "באיזו רשות אתה עושה את כל הדברים האלה?"

"אני אענה לשאלתכם בתנאי שאתם תענו לשאלתי", השיב ישוע. "אמרו לי, האם נשלח יוחנן המטביל על־ידי אלוהים או על־ידי בני־אדם?" הם התייעצו ביניהם: "אם נאמר שאלוהים שלח אותו, ישוע ישאל אותנו מדוע לא האמנו בו. אולם אם נאמר שלא אלוהים שלח אותו, כל העם יתנפל עלינו, כי כולם חושבים שיוחנן היה נביא שנשלח על־ידי אלוהים."

לבסוף השיבו: "איננו יודעים."

על כן השיב להם ישוע: "אם כן, גם אני לא אענה לשאלתכם."

ישוע סיפר לעם את המשל הבא: "איש אחד נטע כרם ענבים ובנה גדר, יקב ומגדל שמירה. הוא השכיר את הכרם לכורמים ונסע לחוץ לארץ. בזמן הבציר שלח בעל־הכרם את אחד מאנשיו לאסוף את הרווח מיבול הענבים, אולם הכורמים התנפלו על השליח, הכו אותו ושלחו אותו חזרה אל בעל־הכרם בידיים ריקות.

"בעל־הכרם שלח מישהו אחר אל הכורמים, אך גם אותו הכו ואף פצעו את ראשו. השליח הבא נרצח וכל השליחים שבאו לאחר מכן לכרם הוכו או נרצחו. לבסוף נשאר לבעל־הכרם עוד שליח אחד – בנו היחיד. בלית ברירה הוא שלח את בנו, בתקווה שלפחות אליו יתייחסו הכורמים בכבוד. אבל כשראו הכורמים את הבן מרחוק, אמרו: 'הנה בא יורש הכרם; הבה נהרוג אותו, ואז יהיה הכרם שלנו!' הם תפסו את הבן, רצחו אותו והשליכו את גופתו מעבר לגדר.

"מה לדעתכם יעשה בעל־הכרם כאשר ישמע את מה שקרה? מובן שיבוא בעצמו, יהרוג את כל הכורמים וישכיר את הכרם לאחרים. האם אינכם זוכרים שככה כתוב בתהלים? 'אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה, מאת ה' היתה זאת; היא נפלאת בעינינו'."

ראשי הכוהנים, הזקנים והסופרים רצו לאסור אותו בו במקום, כי הבינו שבמשל זה הוא מתכוון אליהם – שהם הכורמים הרשעים. אולם הם פחדו לגעת בו בגלל ההמון הרב שהיה שם. על כן ויתרו לו והלכו לדרכם. אולם הם שלחו אליו כמה מאנשי הורדוס ופרושים, כדי שייכנסו איתו לשיחה וינסו לגרום לכך שיאמר משהו נגד החוק, על־מנת שתהיה להם עילה לאסור אותו.

"רבי," פתחו המסתננים, "אנחנו יודעים שאתה איש ישר ושאיש אינו יכול להשפיע עליך לשקר. אנחנו גם יודעים שאתה באמת מלמד את דבר אלוהים. אמור לנו, רבי, האם עלינו לשלם מס לקיסר הרומאי או לא?"

ישוע הבין את מזימתם ולכן ענה: "תנו לי מטבע ואומר לכם." הם נתנו לו מטבע, והוא שאל: "של מי הדמות החקוקה על המטבע? של מי השם החקוק כאן?"

"של הקיסר!" ענו כולם.

"של הקיסר? אם כן תנו לו את מה ששייך לו, אך תנו לאלוהים את מה ששייך לאלוהים." הם נותרו פעורי פה וללא מילים.

אחר כך באו צדוקים (שאינם מאמינים בתחיית המתים) ושאלו אותו:

"רבי, משה רבנו לימד אותנו שאם אדם נשוי מת ואינו משאיר אחריו בן, חייב אחיו להתחתן עם האלמנה, כדי שתוכל ללדת בן שישא את שם המת. במשפחה אחת היו שבעה אחים; האח הבכור התחתן, וכעבור זמן קצר מת ולא השאיר אחריו בן. האח השני התחתן עם האלמנה, וגם הוא מת ולא השאיר בן. כך קרה גם עם האח השלישי. בקיצור, כל שבעת האחים התחתנו עם האישה האחת, כולם מתו ולא השאירו אחריהם בן. לבסוף מתה גם האישה."

"רבי, למי תהיה שייכת האישה בתחיית המתים? הלא כל השבעה התחתנו אתה!" השיב להם ישוע: "טעותכם נובעת מבורותכם בכל הנוגע לכתבי־הקודש ולגבורתו של אלוהים. כי בתחיית המתים לא יהיו עוד נשואים; כולם יהיו כמלאכים בשמים.

"ובנוגע לתחיית המתים – טועים אתם מאוד. האם מעולם לא קראתם בספר שמות על משה והסנה הבוער? אלוהים אמר למשה: 'אנוכי אלוהי אברהם, אלוהי יצחק ואלוהי יעקב'.

"אלוהים אמר למשה כי למרות שאנשים אלה מתו לפני מאות שנים, הם עדיין חיים. הרי אלוהים לא היה אומר: 'אנוכי האלוהים' של אנשים מתים!"

אחד המנהיגים היהודיים שעמד שם נוכח כי ישוע השיב כהלכה, ולכן שאל אותו: "מהי המצווה החשובה ביותר?"

ישוע השיב: " 'שמע ישראל, ה' אלוהינו, ה' אחד! ואהבת את ה' אלוהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך'. המצווה השנייה היא: 'ואהבת לרעך כמוך!' מצוות אלה הן החשובות ביותר!"

השואל המשיך: "רבי, אתה צודק. באמת יש רק אלוהים אחד ואין אחר מלבדו. אני יודע שחשוב יותר לאהוב את אלוהים בכל לבי, הבנתי וכוחי, ולאהוב אנשים אחרים כמו את עצמי, מאשר להקריב כל מיני קרבנות בבית־המקדש."

ישוע ראה שהאיש דיבר בחוכמה, ולכן אמר לו: "אתה קרוב מאוד למלכות אלוהים!" לאחר מכן לא העז איש לשאול אותו יותר שאלות.

מאוחר יותר, כשלימד ישוע את האנשים בבית־המקדש, שאל אותם: "מדוע טוענים הסופרים כי המשיח הוא בן־דוד? הרי דוד אמר בעצמו בהשראת רוח הקודש: 'נאום ה' לאדני, שב לימיני עד אשית אויביך הדום לרגליך'. הלא דוד עצמו קרא לו 'אדון', אם כן כיצד הוא יכול להיות בנו?" הקהל נהנה מאוד להקשיב לנימוקיו של ישוע ולמסקנותיו.

ישוע המשיך ללמד את העם: "היזהרו מהסופרים שאוהבים ללבוש גלימות ולהירָאות לפני האנשים בשווקים, כדי שכולם ייתנו להם כבוד. הם אוהבים לשבת במושבי הנכבדים בבית־הכנסת ובסעודות וחגיגות. ללא בושה הם מגרשים אלמנות מבתיהן, וכדי לכסות על מעשיהם מעמידים פני קדושים תמימים ומתפללים בציבור תפילות ארוכות. משום כך יהיה עונשם חמור יותר."

ישוע התיישב מול תיבת האוצר והתבונן באנשים שהביאו תרומות. עשירים רבים תרמו סכומי כסף גדולים. אחריהם הופיעה אלמנה ענייה שתרמה שתי פרוטות בשווי של שתי אגורות.

ישוע קרא לתלמידיו ואמר: "אתם רואים את האלמנה הזאת? היא תרמה יותר מכל העשירים האלה גם יחד! כי העשירים תרמו סכומים קטנים ביחס לרכוש הרב שיש להם, ואילו האלמנה הזאת נתנה את כל מה שהיה לה."

כשיצא ישוע מבית־המקדש באותו יום, אחד מתלמידיו העיר: "רבי, ראה אילו מבנים יפים ואיזו עבודת אבנים נפלאה!"

"הבט היטב," ענה לו ישוע, "כי כול הבנינים הגדולים האלה ייהרסו; אף אבן לא תישאר במקומה."

ישוע ישב על הר הזיתים, מול בית־המקדש, ופטרוס, יעקב ויוחנן וְאַנְדְרֵי שנשארו איתו שאלו: "מתי יקרה הדבר? האם נקבל אזהרה מראש?"

ישוע הסביר להם בהרחבה את העומד להתרחש: "אל תתנו לאיש לרמות אתכם! אנשים רבים יבואו ויטענו: 'אני הוא המשיח', ויוליכו שולל אנשים רבים. במקומות שונים תפרוצנה מלחמות, אך אין זה עדיין הסוף.

"מדינות וממלכות תילחמנה זו בזו, ובמקומות רבים יהיו רעידות אדמה ורעב. אלה ייציינו רק את ראשית הצרות והסבל העתידים לבוא. אולם כשיתחילו דברים אלה להתרחש, היזהרו! כי צפויה לכם סכנה גדולה. אויביכם יגררו אתכם בכוח לבתי המשפט, יכו אתכם בבתי־הכנסת, ויאשימו אתכם לפני השלטונות על היותכם תלמידי.

אולם זו תהיה לכם הזדמנות לספר להם על הבשורה. אך צריך שקודם הבשורה תוכרז לכל הגויים. כאשר יאסרו אתכם ויעמידו אתכם למשפט, אל תדאגו לעדותכם או להגנתכם מה להגיד, כי מה שיינתן לכם באותה שעה, את זה תגידו; כי לא אתם תדברו, אלא רוח הקודש ידבר בפיכם.

"אח יבגוד באחיו ויסגירו למוות; אבות ימסרו את בניהם למוות; ילדים יקומו נגד הוריהם וייגרמו למותם. כולם ישנאו אתכם משום שאתם שייכים לי, אולם כל מי שיחזיק מעמד עד הסוף – ייוושע!

"כאשר תראו את חילול הקודש בבית־המקדש שעליו דיבר דניאל, (הקורא – שים לב!) על כל תושבי יהודה לברוח להרים. אם אתה נמצא על גג ביתך – אל תיכנס הביתה; אם אתה בשדה – אל תחזור הביתה לקחת מעיל או כסף, כי אין זמן.

"אוי לנשים ההרות ולמניקות באותם ימים! התפללו שכל זה לא יקרה בחורף, כי תקופה זאת תהיה איומה ונוראה; דבר כזה לא קרה מאז בריאת העולם, וגם לא יקרה אחר כך. אם האדון לא יקצר את הימים הנוראים האלה – איש לא יינצל. אבל הוא אכן יקצר את הסבל למען עמו הנבחר.

"אם מישהו יאמר לכם באותם ימים: 'ראיתי את המשיח במקום פלוני!' או 'המשיח נמצא בכפר הסמוך!' אל תאמינו לו, כי משיחי־שקר ונביאי־שקר יקומו ויחוללו נסים ונפלאות אשר יתעו את האנשים, ואם יוכלו, הם יתעו אפילו את הנבחרים. ראו הוזהרתם!

"לאחר הצרות של אותם ימים תחשך השמש, הירח ישחיר, הכוכבים יפלו מהשמים וכוחות השמים יתמוטטו.

"ואז יראו אנשי הארץ את בן־האדם בא בעננים, בגבורה רבה ובכבוד. ואז הוא ישלח את מלאכיו, ויאסף את בחיריו מכל קצוות תבל. עץ התאנה ישמש לכם כדוגמה: כאשר הענפים מלבלבים והעלים ירוקים, אתם יודעים שהקיץ קרב. כאשר כל מה שסיפרתי לכם יתחיל להתרחש, דעו לכם שזה קרוב, שאני עומד בפתח.

"אני אומר לכם: כל הדברים האלה יתרחשו לפני שיחלוף הדור הזה. השמים והארץ יחלפו, אבל דברי לא יחלפו.

"איש אינו יודע את היום והשעה של התרחשויות אלה; המלאכים בשמים אינם יודעים זאת, ואפילו אני עצמי איני יודע את המועד המדויק. רק אבי שבשמים יודע זאת. עמדו על המשמר והיו מוכנים, מפני שאינכם יודעים מתי כל זה יתרחש.

"משל דומה לזה הוא של אדם היוצא למסע בחו"ל. הוא משאיר עבודה לשכיריו לתקופת העדרו, ומצווה על השוער לעמוד על המשמר לקראת שובו בכל רגע. היו מוכנים! הלא אינכם יודעים מתי ישוב בעל הבית: בבוקר, בערב, מוקדם או מאוחר, פן יבוא וימצא אתכם ישנים. אני אומר שוב לכולכם: עמדו על המשמר!"

יומיים לפני חג הפסח עדיין חיפשו ראשי הכוהנים וכמה ממנהיגי היהודים הזדמנות מתאימה לאסור את ישוע ולהוציאו להורג.

"איננו יכולים לעצור אותו בפסח," אמרו לעצמם, "מפני שהעם יעורר מהומות."

באותו זמן היה ישוע בבית־עניה, בביתו של שמעון המצורע. בשעת ארוחת הערב הופיעה אישה אחת עם פחית קטנה מלאה בשמן זך יקר מאוד. האישה הסירה את המכסה ויצקה את השמן על ראשו של ישוע.

אחדים מן המסובים התמרמרו בינם לבין עצמם על "הבזבוז", כלשונם. "מדוע את מבזבזת את השמן היקר הזה?" התלוננו. "יכולת למכור אותו ברווח, ואת הכסף לתת לעניים." "הניחו לה!" נחלץ ישוע להגנתה.

"מדוע אתם מציקים לה? הלא היא עשתה מעשה טוב. העניים הנזקקים לעזרה נמצאים אתכם תמיד, ואתם יכולים לעזור להם בכל זמן שתרצו בכך, ואילו אני לא אשאר אתכם עוד זמן רב. היא עשתה מה שיכלה; היא משחה את גופי בשמן לפני קבורתי.

"אני אומר לכם: בכל מקום שבו תוכרז הבשורה, תיזכר גם האישה הזאת, בזכות המעשה שעשתה."

לאחר מכן הלך יהודה איש־קריות, תלמידו של ישוע, אל ראשי הכוהנים כדי לתכנן את הסגרתו של ישוע.

ראשי הכוהנים התלהבו ושמחו על כך שיהודה החליט להסגיר את ישוע, והבטיחו לתת לו כסף.

ביום הראשון של חג הפסח, שבו הקריבו את זבח הפסח, שאלו התלמידים את ישוע היכן ברצונו לערוך את הסדר.

ישוע שלח שניים מתלמידיו לירושלים, כדי לערוך את ההכנות הדרושות, ואמר: "כשתלכו העירה יבוא לקראתכם אדם ובידו כד מים. לכו אחריו, היכנסו אל הבית שאליו ייכנס ואמרו לבעל הבית: 'רבנו שלח אותנו לראות את החדר שהכנת בשביל הסדר'. הוא יוביל אתכם לחדר גדול שהכין למעננו בקומה השנייה, ושם תכינו את הסדר."

כשהגיעו השניים העירה הכול התרחש בדיוק כפי שאמר להם ישוע, והם הכינו את הסדר.

ישוע ושאר התלמידים הגיעו לשם בערב. כשישבו לאכול בשולחן פתח ישוע ואמר: "אמת אני אומר לכם, אחד מכם היושב עכשיו ביניכם ואוכל איתנו יבגוד בי ויסגיר אותי."

התלמידים נמלאו צער רב, ושאלו: "האם זה יהיה אני?" "אחד מבין השנים־עשר שיטבול איתי את הלחם", השיב ישוע. "בן־האדם הולך למות כפי שכתוב שצריך לקרות, אולם אני אומר לכם: אוי לו לאיש שיסגיר אותו; מוטב שלא היה נולד בכלל!"

בעת הסעודה הוא לקח לחם (מצה), ברך עליו ופרס אותו לפרוסות. הוא הגיש את הפרוסות לתלמידיו ואמר: "קחו, זהו גופי."

לאחר מכן לקח ישוע כוס יין, ברך, הגיש לתלמידיו וכולם שתו ממנה. "זהו דמי הנשפך למען רבים, דם הברית", המשיך ישוע. "ואני אומר לכם שלא אשתה עוד יין עד היום שבו אשתה יין חדש במלכות האלוהים."

כל הנוכחים שרו מזמורי תהלים, ולאחר מכן הלכו להר הזיתים.

"כולכם תעזבו אותי," אמר ישוע לתלמידיו, "והרי כתוב: 'אכה את הרעה ותפוצין הצאן'. אולם לאחר שאקום לתחייה אלך לגליל ואפגוש אתכם שם."

"יקרה מה שיקרה," קרא פטרוס, "אני לעולם לא אעזוב אותך!"

"דע לך, פטרוס," אמר ישוע, "עד מחר בבוקר, לפני שיקרא התרנגול, אתה תתכחש לי שלוש פעמים."

"אני לעולם לא אתכחש לך, אפילו אם יהיה עלי למות יחד אתך!" נשבע פטרוס, וכל האחרים גם אמרו כך.

הם הגיעו לחורשת עצי־זית הנקראת "גת־שמני", וישוע אמר לתלמידיו: "חכו לי כאן עד שאחזור. אני הולך להתפלל."

הוא לקח איתו את פטרוס, יעקב ויוחנן, ולפתע נמלא חרדה ומועקה מפני העומד לבוא עליו. "אני מתייסר עד מוות!" אמר להם ישוע. "חכו כאן... הישארו ערים...."

הוא התרחק מהם מעט, כרע ברך על האדמה והתפלל שאלוהים יוותר לו על העומד לקרות לו, אם אכן אפשרי.

"אבא," קרא ישוע, "אתה כל יכול. אנא, הרחק ממני את כוס הייסורים. אולם לא כרצוני כי אם רצונך ייעשה!"

לאחר מכן הוא חזר אל שלושת התלמידים ומצא אותם ישנים.

"שמעון," קרא ישוע לפטרוס, "אתה ישן? האם לא יכולת להישאר ער שעה אחת בלבד? עמדו על המשמר והתפללו שלא תבואו לידי ניסיון. אני יודע שהרוח אכן רוצה, אבל גופכם חלש כל־כך!"

ישוע הלך להתפלל שוב, וחזר על תחינתו לפני אלוהים. הוא חזר אל תלמידיו, וגם הפעם מצא אותם ישנים, כי עיניהם היו כבדות. הם לא ידעו כיצד לתרץ את הדבר.

כשחזר אליהם ישוע בפעם השלישית הוא קרא: "קומו! ישנתם מספיק? הגיעה השעה שבן־האדם יימסר לידי אנשים חוטאים. קומו, הבה נלך מכאן. הביטו, הנה מתקרב האיש שיסגיר אותי."

לפני שהספיק ישוע לסיים את דבריו הגיע למקום יהודה, אחד משנים־עשר התלמידים, ואיתו המון שנשלח מטעם ראשי הכוהנים והסופרים והזקנים. כולם היו מצוידים בחרבות ובמקלות.

יהודה תיאם איתם מראש ואמר: "אני אגש לישוע ואנשק אותו, כדי שתדעו מיהו ותוכלו לתפוס אותו ולהוביל אותו בלוית משמר." יהודה ניגש אליו. "רבי!" קרא יהודה כשהוא מחבק ומנשק אותו. ואז תפסו את ישוע ואסרו אותו. פטרוס שלף מיד את חרבו והכה באחד מהם שהתברר להיות משרתו של הכהן הגדול, וקיצץ את אוזנו.

"מדוע אתם מתנפלים עלי בחרבות ובמקלות?" שאל ישוע. "האם אני פושע מסוכן? מדוע לא אסרתם אותי בבית־המקדש? הרי לימדתי שם בכל יום ויכולתם לתפוס אותי ללא התנגדות. אבל מה שכתוב צריך להתקיים."

בינתיים ברחו כל התלמידים. נער אחד שהתלווה לישוע לבש סדין בלבד. כשניסו לתפוס אותו, הנער השאיר את הסדין בידם וברח מפניהם ערום.

ישוע נלקח אל בית הכוהן הגדול, ועד מהרה התאספו שם כל ראשי הכוהנים, הזקנים והסופרים. פטרוס הלך אחריהם במרחק מה ונכנס לחצר הכוהן הגדול. הוא התיישב בין המשרתים והתחמם ליד המדורה.

ראשי הכוהנים וחברי הסנהדרין ניסו למצוא סיבה מספקת כדי להוציא את ישוע להורג, אך מאמציהם היו לשווא. עדי שקר רבים התנדבו להעיד נגדו, אולם עדויותיהם סתרו זו את זו.

לבסוף קמו עדי שקר נוספים שהעידו: "שמענו אותו אומר: 'אני אהרוס את המקדש הזה שנבנה בידי אדם, ותוך שלושה ימים אקים מקדש אחר שאינו מעשה ידי אדם!' " אולם עדות זאת גם לא הייתה מספקת.

הכהן הגדול עמד באמצע החדר ושאל את ישוע: "מה יש לך לומר להגנתך? מה יש לך לומר על כל ההאשמות נגדך?" ישוע לא פצה את פיו, והכהן הגדול המשיך לשאול אותו: "האם אתה המשיח בן־האלוהים?"

"אני הוא," השיב ישוע, "אתם עוד תראו את בן־האדם יושב לימין האלוהים, ובא בענני השמים."

הכהן הגדול התרגז מאוד וקרע את בגדיו מעליו. "למה אנו זקוקים עוד?" שאל בכעס. "איננו זקוקים להוכחות נוספות! שמעתם את הגידופים שלו. מהו פסק־דינכם?" הם הצביעו פה אחד בעד הוצאתו להורג.

לאחר השמעת פסק־הדין החל קהל הנוכחים לירוק על ישוע ולהתעלל בו. הם קשרו את עיניו והכו אותו בכל גופו. "נחש מי הכה אותך, נביא שכמותך?" לעגו לו. גם השומרים שלקחו אותו משם הכו אותו באגרופים.

כל אותו זמן היה פטרוס בחצר. אחת המשרתות בבית הכהן הגדול זיהתה את פטרוס שהתחמם ליד המדורה. היא הביטה בו בתשומת לב רבה והכריזה: "אתה היית עם ישוע מנצרת!" פטרוס הכחיש מיד את ההאשמה. "אינני יודע כלל על מה את מדברת!" אמר ועבר לקצה האחר של החצר.

לפתע נשמעה קריאת התרנגול.

המשרתת ראתה אותו עומד שם ולא הרפתה ממנו. "הנה אחד התלמידים של ישוע!" קראה בקול.

פטרוס שוב הכחיש את דבריה.

כעבור זמן מה קראו גם אלה שעמדו איתו ליד האש: "הלא גם אתה אחד מהם? הרי יש לך מבטא גלילי!"

פטרוס החל לקלל ונשבע: "אני בכלל לא מכיר את האיש שעליו אתם מדברים!"

באותו רגע קרא התרנגול בפעם השנייה.

לפתע נזכר פטרוס בדברי ישוע: "לפני שיקרא התרנגול פעמיים, תתכחש לי שלוש פעמים." והוא פרץ בבכי.

השכם בבוקר נפגשו ראשי הכוהנים, הזקנים, הסופרים וכל חברי הסנהדרין כדי להתייעץ על הצעד הבא. הם החליטו לשלוח את ישוע בליווי משמר מזוין אל פילטוס, המושל הרומאי.

"האם אתה מלך היהודים?" שאל פילטוס.

"אתה אומר", השיב ישוע.

ראשי הכוהנים האשימו אותו בפשעים רבים. "מדוע אינך מגן על עצמך?" שאל פילטוס בתמיהה. "מה יש לך לומר?" להפתעתו של פילטוס לא ענה ישוע דבר.

כל שנה בחג הפסח נהג פילטוס להוציא לחופשי אסיר יהודי אחד, לפי בחירת העם. באותו זמן היה בכלא אסיר יהודי בשם בר־אבא, אשר הואשם ברצח (יחד עם אחרים) בעת אחת המרידות.

בינתיים החל ההמון לבקש מפילטוס שישחרר אסיר אחד כמנהגו.

"האם אתם רוצים שאוציא לחופשי את מלך היהודים?" שאל פילטוס. הוא הציע לשחרר את ישוע, כי הבין שראשי הכוהנים אסרו אותו מתוך קנאה.

אולם ראשי הכוהנים הסיתו את ההמון לדרוש את שחרורו של בר־אבא במקום שחרורו של ישוע.

"אם אשחרר את בר־אבא, מה אעשה עם איש שאתם קוראים לו מלך היהודים?" שאל פילטוס.

"צלוב אותו!" צעקו.

"אבל מדוע?" לא הבין פילטוס. "מה עשה?" הם לא ענו, ורק הגבירו את צעקותיהם: "צלוב אותו!"

פילטוס רצה למנוע מהומות אז נכנע לדרישת ההמון. על כן שחרר את בר־אבא מבית־הסוהר וציווה להלקות את ישוע בשוטים.

לאחר מכן לקחו החיילים הרומאים את ישוע לחצר הארמון. הם קראו לכל חיילי המשמר, הלבישו את ישוע בגלימת ארגמן, הכינו לו זר מקוצים ארוכים ודוקרניים והניחו את הזר על ראשו. הם החלו ללעוג ולצחוק לו: "יחי מלך היהודים!" הם הכו אותו באכזריות, חבטו על ראשו במקלות, ירקו עליו, כרעו ברך לפניו והשתחוו לו בלעג.

לאחר שסיימו החיילים להתלוצץ ולצחוק עליו, הפשיטו מעליו את הארגמן והלבישו אותו בבגדיו, והוציאו אותו החוצה לצליבה.

החיילים פגשו בדרך את שמעון מקירניה (אביהם של אלכסנדר ורופוס), שחזר מהשדה, ואילצוהו לשאת את הצלב של ישוע למקום הצליבה.

ישוע הובא למקום הנקרא "גלגלתא", כלומר "מקום הגולגולת". הם הגישו לו יין מסומם, אך הוא סרב לשתות. לאחר מכן הם צלבו אותו וערכו הגרלה על בגדיו.

בשעה תשע בבוקר צלבו את ישוע.

מעל ראשו היה תלוי שלט שאשמתו כתובה עליו: "מלך היהודים".

באותו בוקר נצלבו איתו שני פושעים: אחד לימינו ואחד לשמאלו, וכך התקיים הפסוק: "ואת פושעים נמנה."

העוברים והשבים קללו אותו, לעגו לו וקראו: "נו, אתה יכול להרוס את בית המקדש ולבנותו מחדש בשלושה ימים? אם אתה גיבור כזה, מדוע אינך מציל את עצמך ויורד מהצלב?" גם ראשי הכוהנים והסופרים עמדו סביבו ולעגו לו. "הוא יכול להושיע את כולם חוץ מאשר את עצמו!" צחקו.

"משיח שכמוהו!" קראו. "מלך ישראל, הבה נראה אותו יורד מהצלב, ואז נאמין למה שהוא אומר!" גם שני הפושעים שנצלבו איתו קיללו אותו.

בשעה שתים־עשרה בצהריים כיסה חושך את כל הארץ למשך שלוש שעות.

בשעה שלוש אחר־הצהריים זעק ישוע זעקת שבר: "אלי, אלי, למה שבקתני?" (כלומר, "אלי, אלי, למה עזבתני?") אחדים מהאנשים שעמדו שם חשבו שהוא קורא לאליהו הנביא. איש אחד רץ והביא ספוג טבול בחומץ, שם אותו בקצה מוט ארוך והגיש אותו לישוע.

"הבה נראה אם אליהו באמת יבוא להוריד אותו!" קרא האיש.

באותו רגע זעק ישוע זעקת שבר נוספת ונפח את נשמתו.

בבית־המקדש, הפרוכת התלויה לפני קודש הקודשים נקרעה לשניים מלמעלה למטה.

קצין רומאי אחד, שעמד בין הצופים וראה כיצד נפח ישוע את נשמתו, קרא: "האיש הזה באמת היה בן־אלוהים!"

גם נשים עמדו במרחק מה וחזו בצליבה; ביניהן היו מרים המגדלית, מרים (אמם של יעקב ויוסי) ושלומית. כל אלה האמינו בישוע ואף שרתו אותו בהיותו בגליל. היו שם עוד נשים רבות אשר הלכו אחריו לירושלים.

כל זה התרחש ביום שישי. עם רדת הערב, יהודי נכבד בשם יוסף מן הרמתיים ניגש לפילטוס וביקש את גופתו של ישוע. יוסף היה חבר בסנהדרין והאמין בביאת המשיח באותה עת. פילטוס לא האמין שישוע כבר מת, ולכן ביקש מאחד מקציניו שיוודא את הדבר. הקצין בדק ואישר שאכן ישוע כבר מת, ורק אז הרשה פילטוס ליוסף לקחת את הגופה.

יוסף קנה סדין גדול, הוריד את גופת ישוע מהצלב, עטף אותה בסדין וקבר את ישוע בקבר חצוב בסלע. הוא סתם את פתח הקבר באבן גדולה. מרים המגדלית ומרים אמו של יוסי ראו את המקום שבו נקבר ישוע.

במוצאי שבת הלכו מרים המגדלית, שלומית ומרים (אמו של יעקב) לקנות בשמים ומרקחות כדי למשוח את גופתו של ישוע. ביום ראשון השכם בבוקר הן הלכו לקבר, ובדרך שאלו את עצמן: "מי יזיז לנו את האבן מפתח הקבר?"

אולם כשהגיעו אל הקבר גילו להפתעתן הרבה שמישהו הזיז את האבן הכבדה והקבר פתוח. הנשים נכנסו פנימה וראו בחור צעיר לבוש כולו לבן יושב בצד ימין. הנשים נחרדו.

"אל תתפלאו כל כך", אמר המלאך. "האם אינכן מחפשות את ישוע מנצרת שנצלב? הוא איננו כאן, הוא קם לתחייה! הנה, כאן

הייתה גופתו. לכו למסור את ההודעה הזאת לתלמידים, במיוחד לפטרוס:

" 'ישוע הולך לפניכם לגליל. אתם תראו אותו שם ממש כפי שאמר לכם לפני מותו.'"

הנשים ברחו משם כל עוד רוחן בהן, מבוהלות ומפוחדות מכדי למסור את ההודעה.

כאשר קם ישוע לתחייה ביום ראשון השכם בבוקר, פגש תחילה את מרים המגדלית שממנה גירש שבעה שדים. מרים הלכה אל התלמידים ומצאה אותם מתאבלים ובוכים.

"ישוע חי!" קראה בהתרגשות. "ראיתי אותו" אך איש לא האמין לה.

לאחר מכן נגלה ישוע לשני תלמידים שהלכו בדרך מירושלים לכיוון השדות. השניים לא הכירו אותו בהתחלה, משום שהמראה שלו השתנה במידת מה. לבסוף, כאשר הבינו מי הוא, מיהרו לירושלים וסיפרו לאחרים, אך איש לא האמין להם.

מאוחר יותר נגלה ישוע לאחד־עשר התלמידים בשעת הארוחה. הוא הוכיח אותם על חוסר אמונתם, ועל העקשנות שלהם לא להאמין לעדים שסיפרו כי ראו את ישוע קם לתחייה.

לאחר מכן הוא ציווה עליהם: "לכו אל כל העולם להכריז על הבשורה לכל אדם. מי שיאמין וייטבל ייושע; מי שיסרב להאמין יואשם בעיני אלוהים.

"למאמינים בשמי אתן סמכות לגרש שדים; הם ידברו בלשונות חדשות; הם אף יוכלו להחזיק נחשים בידיהם ולא יקרה להם דבר; הם יוכלו לסמוך את ידיהם על אנשים חולים ולרפא אותם."

וכאשר סיים האדון ישוע לדבר אליהם, הוא נלקח לשמים לשבת לימין האלוהים.

התלמידים הלכו לכל מקום והכריזו את הבשורה. האדון חיזק ועודד אותם, וחולל באמצעותם ניסים ונפלאות אשר אישרו וחיזקו את עדותם.

לוקס

הבשורה על-פי לוקס

תאופילוס היקר, אנשים רבים כבר כתבו על הדברים שהתרחשו בינינו, על־פי סיפוריהם של תלמידי ישוע ושל עדי ראייה אחרים. גם אני חקרתי היטב את התרחשות הדברים מתחילתם, והחלטתי כי טוב שאכתוב לך אותם לפי סדר העניינים, כדי שיהיה לך מידע מדויק על הנושא שלמדת.

בימי הורדוס מלך יהודה היה בארץ כהן בשם זכריה, אשר היה שייך למחלקת אביה – ממשרתי בית־המקדש. גם אשתו אלישבע הייתה ממשפחה כוהנית. זכריה ואלישבע היו אנשים צדיקים, אשר אהבו את ה' ושמרו את כל מצוותיו וחוקותיו. אולם לא היו להם ילדים, כי אלישבע הייתה עקרה, ושניהם כבר היו זקנים.

יום אחד, כאשר הייתה מחלקתו של זכריה בתורנות בבית־המקדש, נפל בגורלו להיכנס אל היכל ה' ולהקטיר קטורת. בינתיים עמד כל העם בחוץ והתפלל, כנהוג בעת הקטרת הקטורת.

לפתע נראה מלאך ה' אל זכריה מימין למזבח הקטורת. זכריה נבהל ונמלא פחד.

"אל תירא, זכריה", הרגיע אותו המלאך. "באתי לבשר לך שאלוהים שמע את תפילתך, ושאשתך אלישבע תלד לך בן! עליך לקרוא לו 'יוחנן'. לידתו תביא לכם שמחה ואושר, ואנשים רבים ישמחו יחד אתכם, כי ה' הועיד אותו לגדולות. עליו להינזר מיין ומשקאות חריפים, והוא יימלא ברוח הקודש מעת לידתו. יוחנן ישיב רבים מעם ישראל אל ה' אלוהיהם. הוא ילך לפני ה' ברוחו ובגבורתו של אליהו הנביא, ישלים בין אבות לבנים, וישיב את המרדנים לדרך הצדקה והתבונה. אכן, הוא יכין את העם לבואו של האדון." "כיצד אדע שדבריך נכונים?" שאל זכריה. "הלא אדם זקן אני, וגם אשתי כבר זקנה."

"אני המלאך גבריאל!" השיב המלאך. "אני עומד לפני אלוהים, והוא אשר שלח אותי לבשר לך את ההודעה הזאת. דע לך כי כל אשר אמרתי יתקיים בבוא הזמן, אולם מאחר שלא האמנת לדברי, לא תוכל להוציא מילה מפיך מרגע זה ועד שיתקיימו דברי!"

האנשים אשר התפללו בחוץ המתינו בינתיים לזכריה, ולא הבינו מדוע התעכב. לבסוף, כשיצא זכריה החוצה הוא לא יכול היה לדבר אל העם, אולם מסימני ידיים הבינו האנשים שראה חזיון. זכריה נשאר בבית־המקדש עד תום ימי התורנות של מחלקתו, ולאחר מכן שב לביתו.

כעבור זמן קצר הרתה אלישבע אשתו והסתתרה מעיני הציבור כחמישה חודשים.

"מה טוב הוא אלוהים!" קראה אלישבע בשמחה רבה. "ברחמיו הרבים הוא הסיר את חרפת עקרותי!"

בחודש השישי להריונה של אלישבע שלח אלוהים את המלאך גבריאל אל העיר נצרת שבגליל, אל נערה בתולה בשם מרים, ארוסתו של יוסף משושלת בית־דוד.

גבריאל נגלה אל מרים ואמר לה: "שלום לך, אשת חן, ה' עמך!"

מרים נבהלה לרגע; דברי המלאך הביכו אותה, והיא ניסתה לנחש בלבה למה הוא התכוון.

"אל תפחדי, מרים," הרגיע אותה המלאך, "כי מצאת חן בעיני אלוהים והוא החליט לברך אותך. בעוד זמן קצר תיכנסי להריון ותלדי בן. בשם 'ישוע' תקראי לו. הוא יהיה רם־מעלה וייקרא בן־אלוהים. ה' ייתן לו את כסא דוד אביו, והוא ימלוך על עם־ישראל לעולם ועד; מלכותו לא תסתיים לעולם." "כיצד אוכל ללדת?" שאלה מרים בתמיהה. "הרי אני בתולה!" השיב לה המלאך: "רוח הקודש תבוא אליך, וגבורת אלוהים תצל עליך. משום כך הבן הקדוש שייוולד ייקרא בן־אלוהים." המלאך המשיך: "לפני שישה חודשים נכנסה קרובתך הזקנה אלישבע להריון – כן, זו ששכנותיה קראו לה 'העקרה' – וגם היא תלד בן! כי אין דבר בלתי אפשרי לאלוהים".

"הנני שפחתך, אדוני," אמרה מרים בענווה, "ואני מוכנה לעשות את כל אשר יאמר לי. אמן שיתקיימו דבריך." לאחר מכן נעלם המלאך.

כעבור ימים אחדים מיהרה מרים אל הרי יהודה, אל ביתו של זכריה, ובהיכנסה אל הבית ברכה את אלישבע לשלום. לשמע ברכתה של מרים התנועע התינוק בבטנה של אלישבע, והיא נמלאה ברוח הקודש.

"ברוכה את בנשים, מרים, וברוך תינוקך!" פרצה אלישבע בקריאת שמחה. "מדוע זכיתי בכבוד הגדול שאם אדוני באה לבקר אותי? התינוק בבטני התנועע בשמחה לשמע קול ברכתך! אלוהים ברך אותך בצורה נפלאה כזאת משום שהאמנת כי יקיים את דבריו."

השיבה מרים:

"ברכי נפשי את ה'; אגיל ואשמח באלוהים מושיעי! כי עשה חסד עם שפחתו, ומעתה יברכוני כל הדורות. גדולות ונפלאות עשה עמי אל שדי, קדוש שמו. מדור לדור הוא מעניק את חסדו ורחמיו לכל היראים אותו. בזרוע נטויה עשה מעשי גבורה, הפר מזימות גאים ורשעים, והוריד שליטים מכיסאם. אולם את השפלים והנחותים הוא רומם! את העניים האכיל ואת העשירים הרעיב! אלוהים תמך בעבדו ישראל, ולא שכח כי הבטיח לאבותינו – לאברהם ולזרעו – לרחם על ישראל לעולם ועד!"

מרים נשארה אצל אלישבע כשלושה חודשים, ולאחר מכן חזרה לביתה. בינתיים תמו ימי הריונה של אלישבע והיא ילדה בן. השמועה על החסד שעשה איתה ה' התפשטה עד מהרה בין שכניה וקרובי משפחתה, וכולם שמחו בשמחתה.

ביום השמיני להולדת התינוק התכנסו השכנים והקרובים לטקס ברית־המילה. האורחים היו בטוחים שהתינוק ייקרא "זכריה" – על שם אביו, אולם אלישבע אמרה: "לא, שם התינוק יוחנן!"

"יוחנן?" התפלאו האורחים. "אבל אין במשפחתך אף אחד בשם הזה". הם פנו אל זכריה (שעדיין לא היה מסוגל לדבר), ושאלו אותו בתנועות ידיים וברמזים כיצד ייקרא התינוק.

זכריה ביקש בתנועות ידיים שיביאו לו לוח, וכתב עליו: "שם הילד יוחנן". באותו רגע חזר אליו כושר הדיבור והוא החל לברך את אלוהים.

כל השכונה נמלאה יראת כבוד, והדבר היה נושא לשיחה בכל הרי יהודה. כל השומעים התרשמו עמוקות ואמרו: "מעניין למה נועד הילד הזה." כי היה ברור להם שאלוהים איתו.

לאחר מכן נמלא זכריה אביו רוח הקודש וניבא את הנבואה הבאה:

"ברוך ה' אלוהי ישראל, כי פנה אל עמו, הודיע ופדה אותו. ה' שלח לנו מושיע גיבור משושלת בית דוד עבדו – כפי שהבטיח לנו בפי נביאיו הקדושים עוד לפני זמן רב – כדי להצילנו מיד כל אויבינו ושונאינו. אלוהים יעשה חסד עם אבותינו ויזכור את בריתו ואת שבועתו לאברהם אבינו: להצילנו מיד אויבינו, ולהעניק לנו את הזכות לשרתו כל ימי חיינו בקדושה, ובצדקה וללא פחד." "ואתה, ילדי הקטן, תיקרא נביא לאל עליון, כי תלך לפני האדון ותפנה לו את הדרך. אתה תלמד את בני־ישראל כיצד הם יכולים להיושע על־ידי סליחת חטאיהם. בזכות אהבתו, רחמיו וטוב־לבו של אלוהים יזרח עלינו אור ממרום, כדי להאיר לשרויים במוות ובחשכה, וכדי להוביל את רגלינו אל דרך השלום."

הילד גדל, התחזק והתחשל באופיו. הוא התגורר במדבר עד שהגיע המועד להתחיל את שליחותו אל עם־ישראל.

באותה תקופה ציווה הקיסר הרומאי אוגוסטוס לפקוד את כל תושבי האימפריה הרומית. זה היה מפקד התושבים הראשון, והוא נערך בזמן שקוויריניוס היה שליט סוריה.

לצורך המפקד נדרש כל אדם לשוב אל עיר מולדתו. גם יוסף, תושב נצרת שבגליל, חזר אל עיר מולדתו – הוא הלך אל העיר בית לחם ביהודה, מאחר שהיה נצר למשפחת דוד המלך. אל יוסף נלוותה ארוסתו מרים שהייתה בהיריון.

בהיותם בבית־לחם מרים החלה בצירי לידה, וילדה את בנה הבכור. היא עטפה את התינוק והשכיבה אותו באבוס, כי לא השיגו מקום לינה באכסניות שהיו מלאות עד אפס מקום לרגל המפקד. בקרבת מקום היו רועי־צאן אשר ישנו בשדה ושמרו על עדרם במשך הלילה.

לפתע נגלה אליהם מלאך ה', והשדה נמלא זוהר כבוד ה'. הרועים נבהלו מאוד, אולם המלאך הרגיע אותם ואמר: "אל תפחדו! באתי לבשר לכם חדשות משמחות ביותר – לא לכם בלבד, כי אם לכל העם! בבית־לחם עיר דוד נולד לכם היום מושיע, הלא הוא המשיח האדון! כהוכחה לאמיתות דברי תמצאו תינוק עטוף שוכב באבוס."

לפתע הצטרפו אל המלאך צבאות השמים, והם שרו שיר שבח ותהילה לאלוהים:

"כבוד ותהילה לאלוהים במרומי השמים, ושלום על־פני האדמה לכל אוהביו העושים את רצונו!"

כאשר נעלמו המלאכים מעיני הרועים וחזרו לשמים, אמרו הרועים איש אל רעהו: "הבא נמהר לבית־לחם כדי לראות את מה שגילה לנו אלוהים."

הם מיהרו העירה ומצאו את מרים, את יוסף ואת התינוק שוכב באבוס. מיד סיפרו הרועים לכולם את אשר קרה להם בשדה, ואת דברי המלאך על אודות הילד הזה. כל השומעים תמהו מאוד על דברי הרועים, ובכל זאת מרים שמרה את הדברים בלבה והרהרה בהם לעתים קרובות.

לאחר מכן חזרו הרועים אל השדה, כשהם מהללים ומשבחים את אלוהים על ביקור המלאך ועל שמצאו את התינוק כדבריו.

כעבור שמונה ימים, בטקס ברית־המילה, ניתן לתינוק השם "ישוע" – השם שנתן לו המלאך עוד לפני הריונה של מרים. בתום ימי הטהרה של מרים הביאו היא ובעלה את הילד לירושלים, להעמידו לפני ה', כי כתוב בתורה שצריך להקדיש לה' את הבן הבכור של כל אם, ולהקריב קרבן כדרישת התורה: שני תורים או שתי יונים צעירות.

בירושלים גר אדם בשם שמעון אשר היה צדיק וחסיד, מלא ברוח הקודש וחי בציפייה מתמדת לגאולת ישראל. רוח הקודש גילה לשמעון הצדיק שלא ימות לפני שיראה במו עיניו את משיח ה'. באותו יום הדריך רוח הקודש את שמעון אל בית־המקדש, וכאשר הביאו מרים ויוסף את הילד לפני אלוהים, כמצוות התורה, הרים שמעון את הילד בזרועותיו, אימץ אותו אל לבו, ברך את אלוהים ואמר:

"אלוהי, עתה אני יכול למות במנוחה, כי קיימת את אשר הבטחת לי; במו עיני ראיתי את המשיח שנתת לעולם! הוא האור אשר יאיר את עיני העמים ויהיה תפארת עמך ישראל!"

יוסף ומרים תמהו על הנאמר אודות בנם.

שמעון ברך אותם ואחר כך אמר למרים: "מרים, לבך יידקר בחרב הייסורים, כי ילדך זה נועד להכשיל רבים בישראל ולהושיע רבים. הוא יהיה נושא למריבה וחילוקי־דעות, כי יחשוף את מחשבותיהם האפלות של אנשים רבים."

בבית־המקדש הייתה גם נביאה זקנה בשם חנה בת־פנואל, משבט אשר. היא הייתה אלמנה כבת 84 שנים, אך נישואיה לבעלה נמשכו שבע שנים בלבד. חנה לא עזבה את המקדש לרגע; היא אהבה את אלוהים ושרתה אותו יומם ולילה בצום, בתפילה ובתחנונים.

חנה שמעה את ברכתו של שמעון, והחלה לברך את שם אלוהים ולספר לאנשי ירושלים, שציפו לגאולת המשיח, כי סוף־סוף בא המשיח!

לאחר שקיימו הוריו של ישוע את כל מצוות התורה הנוגעות לרך הנולד, חזרו לביתם – אל נצרת עירם אשר בגליל. הילד גדל התחזק, מלא חכמה, וחסד אלוהים היה עליו.

כשמלאו לישוע שתים־עשרה שנים עלו הוריו לירושלים – כמנהגם מדי שנה – כדי לחוג את חג הפסח. בתום החג החלו הוריו במסע חזרה הביתה, ואילו ישוע נשאר בירושלים ללא ידיעתם. הוריו לא דאגו לו ביום הראשון למסע, כי הניחו שהיה בחברת ידידים שבין אנשי השיירה. אולם בראותם שלא הופיע עד הערב, החלו לחפשו בין החברים והמכרים, ומשלא מצאו אותו, חזרו לירושלים בתקווה למצאו שם.

לאחר שלושה ימי חיפושים הם מצאו את ישוע בבית־המקדש. הוא ישב בין הרבנים, הקשיב לדבריהם ושאל אותם שאלות נבונות. כל שומעיו התפעלו בפקחותו, מהבנתו ומתשובותיו. הוריו הופתעו למצוא אותו שם, ואמו אמרה לו: "בני, מדוע עוללת לנו זאת? אביך ואני דאגנו לך כל כך וחיפשנו אותך בכל מקום."

"מדוע חיפשתם אותי?" שאל ישוע בתמיהה. "האם לא ידעתם שאהיה עסוק בענייני אבי?" אולם הם לא הבינו למה התכוון.

ישוע חזר עם הוריו לנצרת והיה נכנע למרותם. אמו שמרה בלבה את כל מה שהתרחש. ישוע הלך וגדל בקומה ובחוכמה, והיה אהוב על אלוהים ובני אדם.

בשנה החמש־עשרה למלכותו של הקיסר טיבריוס, דיבר ה' אל יוחנן בן־זכריה שהתגורר במדבר. (באותה שנה היה פונטיוס פילטוס מושל יהודה; הורדוס – מושל הגליל; פיליפוס אחיו – מושל מדינות יטור וטרכונה; לוסניס – מושל אבילין; חנן וקייפא היו הכוהנים הגדולים). יוחנן החל לבקר בכל הערים והכפרים באזור הירדן וקרא לאנשים להיטבל במים, כדי להראות שהם מתחרטים על מעשיהם הרעים ובוחרים להאמין באלוהים, על־מנת שיסלח לחטאיהם.

יוחנן קיים את דברי ישעיהו הנביא:

"קול קורא במדבר פנו דרך ה', ישרו מסילותיו. כל גיא יינשא, וכל הר וגבעה ישפלו. והיה העקב למישור והרכסים לבקעה, וראו כל בשר את ישועת אלוהים."

יוחנן היה אומר לאנשים הרבים שבאו להיטבל על־ידו: "בני נחשים אתם! מי אמר לכם שתוכלו להימלט מהעונש שה' עתיד להביא עליכם? לפני שתיטבלו עליכם להוכיח במעשים שאתם באמת מתחרטים על מעשיכם הרעים. אל תחשבו בלבכם: 'אלוהים לא יעניש אותנו כי אנחנו יהודים, בני אברהם'. הרי אלוהים יכול לעשות מהאבנים האלה בנים לאברהם! כבר עכשיו מוכן גרזן המשפט של אלוהים לכרות כל עץ חסר תועלת שאינו נושא פרי. עצים חסרי תועלת ייכרתו ויישרפו!"

לשמע דברי יוחנן נהג הקהל לשאול אותו: "מה עלינו לעשות כדי להוכיח שאנו מתחרטים על מעשינו הרעים ומאמינים באלוהים?"

"מי שיש לו שתי חולצות," השיב יוחנן, "שייתן אחת מהן למי שאין לו אף אחת. מי שיש לו מספיק אוכל – שייתן לרעב."

גם גובי מכס, שהיו ידועים בשחיתותם, באו להיטבל ושאלו: "רבי, כיצד נוכיח את כנות לבנו?"

"אל תגבו למעלה מהמס הקבוע בחוק", השיב יוחנן.

"ומה עלינו לעשות?" שאלו מספר חיילים.

"אל תסחטו כספים באיומים ובאלימות," השיב יוחנן, "אל תוציאו דיבה על איש, הסתפקו במשכורתכם."

מאחר שכל העם ציפה וייחל לבואו של המשיח, תהה כל אחד בלבו אם יוחנן עצמו הוא המשיח. יוחנן העמידם על טעותם ואמר: "אני מטביל אתכם במים, אולם בקרוב יבוא אדם גדול ונעלה ממני – הוא כל כך נעלה עד כי איני ראוי להתיר את שרוכי נעליו – והוא יטביל אתכם ברוח הקודש ובאש. הוא גם יפריד בין המוץ לבין גרגירי החיטה – את המוץ ישרוף באש נצחית, ואילו את החיטה ישמור באסם." יוחנן השתמש באזהרות רבות מסוג זה כדי להוכיח את העם ולהעביר להם את הבשורה.

אולם כשהוכיח יוחנן את הורדוס (מושל הגליל) על מעשיו הרעים, ובמיוחד על נישואיו האסורים להורודיה – אשת אחיו פיליפוס – השליך הורדוס את יוחנן לבית־סוהר, וכך הוסיף על חטאיו.

יום אחד, לאחר שנטבלו אנשים רבים, נטבל גם ישוע. כאשר התפלל נפתחו השמים ורוח הקודש בדמות יונה ירדה ונחה עליו, ומן השמים קרא קול: "אתה בני אהובי, מקור שמחתי."

ישוע היה כבן שלושים שנה כשהחל בפעילותו בציבור. ישוע נחשב לבנו של יוסף.

יוסף היה בנו של עלי;
עלי היה בנו של מתת;
מתת היה בנו של לוי;
לוי היה בנו של מלכי;
מלכי היה בנו יני;
יני היה בנו של יוסף;
יוסף היה בנו של מתתיה;
מתתיה היה בנו של אמוץ;
אמוץ היה בנו של נחום;
נחום היה בנו של חסלי;
חסלי היה בנו של נגי;
נגי היה בנו של מחת;
מחת היה בנו של מתתיה;
מתתיה היה בנו של שמעי;
שמעי היה בנו של יוסף;

יוסף היה בנו של יודה;
יודה היה בנו של יוחנן;
יוחנן היה בנו של רישא;
רישא היה בנו של זרובבל;
זרובבל היה בנו של שאלתיאל;
שאלתיאל היה בנו של נרי;
נרי היה בנו של מלכי;
מלכי היה בנו של אדי;
אדי היה בנו של קוסם;
קוסם היה בנו של אלמדם;
אַלְמוֹדָם היה בנו של ער;
ער היה בנו של ישוע;
ישוע היה בנו של אליעזר;
אליעזר היה בנו של יורים;
יורים היה בנו של מתת;
מתת היה בנו של לוי;
לוי היה בנו של שמעון;
שמעון היה בנו של יהודה;
יהודה היה בנו של יוסף;
יוסף היה בנו של יונם;
יונם היה בנו של אליקים;
אליקים היה בנו של מַלְאָה;
מַלְאָה היה בנו של מנא;
מנא היה בנו של מתתה;
מתתה היה בנו של נתן;
נתן היה בנו של דוד;
דוד היה בנו של ישי;
ישי היה בנו של עובד;
עובד היה בנו של בועז;
בועז היה בנו של שלמון;
שלמון היה בנו של נחשון;
נחשון היה בנו של עמינדב;
עמינדב היה בנו של ארני;
ארם היה בנו של חצרון;
חצרון היה בנו של פרץ;
פרץ היה בנו של יהודה;
יהודה היה בנו של יעקב;
יעקב היה בנו של יצחק;
יצחק היה בנו של אברהם;
אברהם היה בנו של תרח;
תרח היה בנו של נחור;
נחור היה בנו של שרוג;
שרוג היה בנו של רעו;
רעו היה בנו של פלג;
פלג היה בנו של עבר;
עבר היה בנו של שלח;
שלח היה בנו של קינן;
קינן היה בנו של ארפכשד;
ארפכשד היה בנו של שם;
שם היה בנו של נוח;
נוח היה בנו של לֶמֶךְ;
לֶמֶךְ היה בנו של מתושלח;
מתושלח היה בנו של חנוך;
חנוך היה בנו של ירד;
ירד היה בנו של מהללאל;
מהללאל היה בנו של קינן;
קינן היה בנו של אנוש;
אנוש היה בנו של שת;
שת היה בנו של אדם;
אדם היה בנו של אלוהים.

ישוע חזר מן הירדן מלא רוח הקודש, והרוח הובילה אותו אל המדבר – שם ניסה אותו השטן במשך ארבעים יום. במשך כל אותו זמן לא אכל ישוע דבר, ובתום ימי הניסיון היה רעב מאוד.

"אם אתה באמת בן־אלוהים," אמר לו השטן, "צווה על האבן הזאת להפוך ללחם!"

אולם ישוע השיב: "כתוב: 'לא על הלחם לבדו יחיה האדם, (כי על כל מוצא פי ה)'. "

לאחר מכן העלה השטן את ישוע, בחזיון רגעי הראה לו את כל המדינות המפוארות שבעולם ואמר: "אני אתן לך את כל הממלכות המפוארות האלה ואת כבודן – כי לי נמסר השלטון ורשאי אני לתת אותו למי שארצה – אבל בתנאי אחד: עליך לכרוע ברך ולהשתחוות לפני."

אולם ישוע השיב לו: "אך כתוב: 'להי אלוהיך תשתחווה, ואותו לבדו תעבוד'. "

השטן לקח את ישוע לירושלים, העלהו על גג בית־המקדש ואמר: "אם אתה באמת בן־אלוהים, קפוץ למטה! הרי כתוב בתנ"ך: 'כי מלאכיו יצווה לך לשמרך... על כפיים ישאונך פן תיגוף באבן רגלך'. "

"אולם כתוב: 'לא תנסה את הי אלוהיך', " השיב לו ישוע.

כאשר סיים השטן לנסות את ישוע עזב אותו לנפשו עד לעת מועד.

לאחר מכן חזר ישוע לגליל כשהוא מלא בכוח רוח הקודש, ועד מהרה התפרסם בכל האזור. ישוע לימד את העם בבתי־הכנסת וכולם הללו ושיבחו אותו. ישוע בא אל נצרת – העיר שבה בילה את ילדותו – ובשבת הלך כמנהגו לבית־הכנסת. כשקם על רגליו כדי לקרוא את ההפטרה, הגישו לו את ספר ישעיהו. ישוע פתח את המגילה וקרא בקול:

"רוח הי עלי, יען משח הי אותי לבשר ענוים; שלחני לחבש
לנשברי לב, לקרוא לשבוים דרור ולאסורים – פְּקַח־קוֹחַ;
לקרוא שנת רצון להי."

ישוע גלל את המגילה, החזירה לחזן וישב במקומו. כל באי בית־הכנסת נעצו בו את עיניהם בציפייה, וישוע הוסיף: "היום התקיימו דברי הפסוקים האלה בקרבכם!"

כולם הקשיבו לדבריו והתפלאו על דברי החן והחוכמה שיצאו מפיו. "איך ייתכן הדבר?" שאלו איש את רעהו. "האין זה בנו של יוסף?" ישוע ענה להם: "ודאי תאמרו לי: 'רופא, רפא תחילה את עצמך!' או במילים אחרות: 'מדוע אינך מחולל כאן, בעיר מולדתך, את הניסים והנפלאות שחוללת בכפר־נחום?' אני אומר לכם: אין נביא בעירו! את הנביא מכבדים בכל מקום חוץ מאשר בביתו ובין בני־עמו.

"בימי אליהו הנביא לא ירד גשם במשך שלוש וחצי שנים, והבצורת גרמה לרעב גדול בכל הארץ. למרות שהיו בישראל אלמנות רבות שרעבו ללחם, לא שלח אלוהים את אליהו אל אף אחת מהן! אלוהים שלח את אליהו רק אל אלמנה לא יהודיה בעיירה צרפת שבצידון. או קחו לדוגמה את אלישע; אף כי בימי אלישע הנביא היו מצורעים רבים בישראל, הוא לא ריפא איש מהם, אלא דווקא את נעמן הארמי."

דברי ישוע עוררו את זעמם. הם קפצו מכיסאותיהם ודחפו אותו אל מחוץ לעיר, אל פסגת ההר שעליו נבנתה נצרת, במטרה להשליכו במדרון. אולם ישוע התחמק מהם והלך לדרכו. לאחר מכן הלך ישוע לכפר־נחום שבגליל, ומדי שבת לימד בבית־הכנסת. גם כאן נדהמו השומעים, כי ישוע דיבר בסמכות בלתי רגילה.

פעם כשלימד ישוע בבית־הכנסת צעק לפתע איש אחד אחוז רוח שד טמא: "מדוע אתה מטריד אותנו, ישוע מנצרת, האם באת להשמיד את השדים? אני מכיר אותך; אתה בנו הקדוש של אלוהים!"

ישוע נזף בשד וציווה עליו: "שתוק וצא החוצה!" השד השליך את האיש על הרצפה לעיני כולם, ויצא ממנו בלי לפגוע בו שוב.

כולם נדהמו ושאלו איש את רעהו במבוכה: "מה המיוחד בדברי האיש הזה עד כי אפילו שדים מצייתים לו?" עד מהרה התפרסם סיפור המעשה בכל האזור.

לאחר שעזב ישוע את בית־הכנסת, הלך לביתו של שמעון וראה את חמותו של שמעון קודחת מחום. "אנא, רפא אותה", התחננו לפניו כולם.

ישוע עמד ליד מיטתה וגער בקדחת. מיד ירד החום, והיא קמה ממיטתה והכינה להם אוכל.

עם שקיעת השמש הביאו תושבי הסביבה אל ישוע חברים ובני משפחה שחלו במחלות שונות. ישוע הניח את ידיו עליהם וריפא אותם. ישוע גם גירש שדים מאנשים רבים, ובצאתם נהגו השדים לקרוא בקול: "אתה הוא בן־האלוהים!" אולם ישוע השתיק אותם, בגלל שהם ידעו שהוא המשיח.

למחרת, השכם בבוקר, הלך ישוע למקום שומם כדי להתבודד. המוני העם חיפשו אותו בכל מקום, וכשמצאו אותו התחננו לפניו: "אנא, אל תעזוב אותנו; הישאר איתנו בכפר־נחום."

אולם ישוע השיב להם: "עלי לבשר את דבר מלכות האלוהים גם בערים אחרות, כי זוהי מטרת שליחותי." וישוע המשיך ללמד בבתי־הכנסת השונים שבאזור יהודה.

יום אחד עמד ישוע על חוף הכינרת ובישר את דבר האלוהים. מספר הנוכחים הלך וגדל, עד שהם נדחפו ונדחקו אליו מכל צד. ישוע הבחין בשתי סירות ריקות שעגנו ליד החוף. בעלי הסירות, שהיו דייגים במקצועם, רחצו באותו זמן את רשתותיהם. ישוע עלה על אחת הסירות, שהייתה של שמעון, וביקש ממנו להרחיק מעט את הסירה מהחוף, כדי שיוכל לשבת בתוכה ולדבר אל הקהל.

לאחר שסיים ישוע לדבר אל הקהל, פנה אל שמעון ואמר: "השט את הסירה אל מים עמוקים והשלך את הרשתות כדי לדוג."

"רבי," השיב שמעון, "בלילה האחרון עבדנו קשה מאוד ולא תפסנו כלום. אולם אם אתה אומר לנו להשליך את הרשתות, נעשה כדברך."

הם השליכו את הרשתות לים, והפעם תפסו כל כך הרבה דגים עד שהרשתות היו כבדות מדי והחלו להיקרע! הם קראו לעזרתם את חבריהם שבסירה השנייה, ומילאו את שתי הסירות בדגים עד שכמעט טבעו!

כשראה שמעון פטרוס את הפלא הגדול, נפל על ברכיו לרגלי ישוע ואמר: "אדוני, עזוב אותי לנפשי, כי אני חוטא גדול מדי ואיני ראוי להיות במחיצתך." שמעון אמר דברים אלה משום שהוא וכל הנוכחים איתו, כולל שותפיו יעקב ויוחנן בני־זַבְדִי, היו בתדהמה גדולה לנוכח השלל הבלתי רגיל.

"אל תפחד." אמר ישוע לשמעון. "מעתה ואילך תהיה דייג של בני אדם."

לאחר שהשיטו את הסירות לחוף עזבו הכול והלכו אחרי ישוע.

באחד הכפרים שבהם ביקר ישוע היה אדם נגוע בצרעת. בראותו את ישוע נפל האיש לרגליו והתחנן: "אדוני, אם רק תרצה תוכל לרפא אותי."

ישוע הושיט את ידו, נגע במצורע ואמר: "ודאי שאני רוצה. הירפא!" ומיד נעלמה הצרעת.

"אל תספר את הדבר לאיש!" ציווה עליו ישוע. "לך מיד אל הכהן והראה לו שנרפאת. אל תשכח לקחת איתך קרבן – כפי שציווה משה על המטוהרים מצרעת – כדי שכולם יראו שנרפאת." בכל זאת התפשטו השמועות על גבורתו של ישוע במהירות רבה, ואנשים רבים באו להקשיב לדבריו ולהירפא ממחלותיהם. אף־על־פי־כן התחמק מהם ישוע לעיתים קרובות והלך למקומות מבודדים כדי להתפלל.

יום אחד, כשלימד ישוע כמנהגו, התקבצו סביבו בין השאר גם פרושים וסופרים שבאו מכפרי הגליל, מיהודה ומירושלים, והי' העניק לו גבורה גדולה לרפא את החולים.

כעבור זמן קצר הופיעו מספר אנשים שנשאו חולה משותק על אלונקה. הם רצו להביא את החולה לפני ישוע, אולם בשל הצפיפות הרבה לא הצליחו לפלס דרך אל תוך הבית. נושאי האלונקה לא נואשו; הם עלו על גג הבית, עקרו כמה רעפים ממקומם והורידו את האלונקה מהגג אל אמצע החדר – לרגלי ישוע.

כשראה ישוע את אמונתם, אמר לאיש המשותק: "ידידי, נסלחו לך חטאיך!"

"למי הוא חושב את עצמו?" שאלו הפרושים והסופרים בלבם. "הוא מחלל את שם האלוהים, רק אלוהים יכול לסלוח על חטאים!" ישוע הבין את מחשבותיהם ולכן השיב להם: "מדוע אתם חושבים שאני מחלל את שם אלוהים? מה לדעתכם קל יותר, לומר 'נסלחו לך חטאיך', או 'קום והתהלך'? אני אוכיח לכם כי לבן־האדם יש בארץ סמכות מלאה לסלוח על חטאים!" ישוע פנה אל האיש המשותק ופקד עליו: "קום! קפל את האלונקה שלך ולך הביתה."

מיד קפץ האיש על רגליו לנגד עיניהם, קיפל את האלונקה שלו והלך לביתו כשהוא מהלל את האלוהים. כל הנוכחים נדהמו. "היום ראינו פלא גדול", אמרו ביראה והללו את האלוהים. לאחר מכן יצא ישוע מהעיר ופגש בדרך גובה־מכס אחד, לוי שמו, יושב בשער בית־המכס.

"בוא והיה תלמיד שלי", אמר לו ישוע. לוי קם על רגליו, עזב הכול מאחוריו והלך אחרי ישוע.

ערב אחד הכין לוי ארוחה חגיגית לכבוד ישוע והזמין גובי־מכס מהעבודה, ידידים, שכנים וקרובים.

אולם הדבר לא מצא־חן בעיני הסופרים והפרושים, אשר התלוננו באוזני תלמידיו של ישוע: "איך הוא יכול לאכול ולשתות בחברת החוטאים האלה?" "החולים הם הזקוקים לרופא, לא הבריאים!" השיב להם ישוע. "לא באתי לקרוא לצדיקים לחזור בתשובה, כי אם לחוטאים."

הם המשיכו להתלונן ואמרו: "תלמידי יוחנן המטביל צמים לעיתים קרובות ומתפללים, וגם הפרושים נוהגים כך. מדוע אין תלמידיך צמים?" "האם אנשים שמחים צמים?" השיב ישוע. "האם אורחים המוזמנים לחתונה צמים בחגיגת החתן? אולם יבוא יום שהחתן יילקח מהם ואז יצומו."

ישוע סיפר להם את המשל הבא: "איש אינו קורע חולצה חדשה כדי לתפור ממנה טלאי על חולצה ישנה. מי שעושה כך לא זו בלבד שהוא מקלקל את החולצה החדשה, אלא שגם אינו יכול ליהנות מהחולצה הישנה, כי הטלאי אינו מתאים.

"איש אינו שם יין חדש בחביות ישנות ורקובות, מפני שהיין החדש יבקע את החביות, וכך היין יישפך והחביות תיהרסנה. יין חדש יש לשים בחביות חדשות. אדם הרגיל לשתות יין ישן אינו חפץ לשנות את מנהגו ולשתות יין חדש. 'היין הישן מוצא־חן בעיני', הוא יאמר, ולא ירצה אפילו לטעום מהיין החדש."

באחת השבתות, כשעברו ישוע ותלמידיו בשדה, קטפו התלמידים שיבולים, הפרידו את המוץ ואכלו את הגרעינים. הדבר לא מצא־חן בעיני כמה פרושים אשר באו לישוע, ואלה קראו: "מדוע תלמידיך קוטפים שיבולים בשבת? הלא הם מחללים את השבת!"

השיב להם ישוע: "האם מעולם לא קראתם מה עשה דוד המלך כשהוא ואנשיו היו רעבים? דוד נכנס לאוהל מועד, לקח את לחם הפנים – שעל־פי התורה היה מיועד לכוהנים בלבד – ואכל אותו עם אנשיו." ישוע עוד הוסיף: "בן האדם הוא אדון השבת."

בשבת אחרת, כשלימד ישוע בבית־הכנסת, היה בקהל אדם שידו הימנית משותקת. הסופרים והפרושים רצו לראות אם ישוע ירפא את האיש בשבת, מפני שחיפשו סיבה להאשים אותו במשהו.

ישוע ידע היטב את מחשבותיהם, ולכן אמר לבעל היד המשותקת: "בוא ועמוד לפני כולם." האיש עשה כדבריו.

ישוע פנה אל הסופרים והפרושים: "יש לי שאלה אליכם: על־פי התורה, האם עלינו לעשות בשבת מעשים טובים, או מעשים רעים? האם עלינו להציל חיים בשבת, או להרסם?"

ישוע הביט בעיני הנוכחים ואחר כך אמר לאיש שידו משותקת: "הושט את ידך." האיש הושיט את ידו והיא נרפאה כליל. מעשה זה של ישוע עורר את זעם אויביו, והם החלו להתייעץ ביניהם מה לעשות לו.

זמן קצר לאחר מכן יצא ישוע אל ההרים להתפלל, ובילה את כל הלילה בתפילה לאלוהים. עם עלות השחר הוא קרא אליו את תלמידיו, ובחר מתוכם שנים־עשר איש שיהיו מלוויו הקבועים. יותר מאוחר ישוע מינה את אלה להיות שליחים. אלה שמותיהם: שמעון (ישוע קרא לו גם פטרוס), אַנְדְרֵי (אחיו של שמעון), יעקב, יוחנן, פיליפוס, בר־תלמי, מתתיהו, תומא, יעקב (בן־חלפי), שמעון (מכת הקנאים), יהודה (בן־יעקב), יהודה איש־קריות (אשר מאוחר יותר הסגיר את ישוע).

ישוע ירד איתם מההר, וכשהגיעו למקום נרחב הוא עמד מלכת. קהל גדול כבר ציפה לו שם; ביניהם תלמידיו הרבים ואנשים רבים שבאו ממרחקים להקשיב לדבריו ולהירפא ממחלותיהם. הם באו בהמוניהם מירושלים, מיהודה ומאזור צור וצידון. גם אנשים שהיו אחוזים רוחות רעות נרפאו.

כל אחד ואחד מהם השתוקק לגעת בישוע, כי יצא ממנו כוח מרפא שריפא את כולם.

ישוע פנה אל תלמידיו ואמר:

"אשריכם העניים, כי מלכות האלוהים שייכת לכם.
אשריכם הרעבים עתה, כי תשבעו. אשריכם הבוכים עתה,
כי עוד תשמחו. אשריכם אם שונאים ומנדים אתכם, ואם
מקללים אתכם בגלל אמונתכם בבן־האדם.
"שמחו ורקדו, כי מצפה לכם שכר רב בשמים! ואל תשכחו שכך רדפו גם את הנביאים!

אך אוי לעשירים, מפני שכבר קיבלתם את כל מה שמגיע לכם בעולם הזה. אוי לאלה שיש לכם את כל משאלות לבבכם, כי יבוא יום שבו לא יהיה לכם דבר! אוי לכם הצוחקים עתה, כי לא רחוק היום שבו תתאבלו ותבכו! אוי לכם המקבלים מחמאות ושבחים מכל בני־האדם, כי כך החניפו אבותיהם לנביאי השקר.

"הקשיבו כולכם: אהבו את אויביכם, השיבו טובה לשונאיכם, ברכו את המקללים אתכם, והתפללו בעד אלה שלועגים לכם ומביישים אתכם.

"אם מישהו יסטור לך על לחי אחת, הושט לו גם את הלחי השנייה. אם מישהו ייקח מעילך אל תמנע ממנו את חולצתך. תן מה שיש לך לכל המבקש, וכאשר לוקחים ממך דבר, אל תצטער ואל תדרוש אותו חזרה. עשו לאחרים את מה שהייתם רוצים שיעשו לכם.

"אם אתם אוהבים רק את אלה שאוהבים אתכם, מה המיוחד בכך? גם הפושעים אוהבים את אלה שאוהבים אותם! ואם אתם עושים טובה רק לאלה שעושים לכם טובה – החושבים אתם שמגיע לכם פרס? גם הפושעים מחזירים טובה תחת טובה! אם אתם מלווים רק לאלה שיכולים להחזיר לכם, האם אתם עושים מעשה נעלה? גם הקמצנים והרשעים מלווים לאנשים כמותם תמורת שכר מלא.

"עליכם לאהוב את אויביכם, לעשות מעשים טובים ולהלוות כספים בלי לצפות שיחזירו לכם. ואז שכרכם מאת אלוהים יהיה רב, וכך גם תוכיחו שאכן בניו אתם, שהרי אלוהים טוב גם לרשעים ולכפויי־טובה.

"היו רחמנים כמו שאביכם שבשמים. אל תמתחו ביקורת על אחרים ואל תשפטו אותם, ואז לא ימתחו ביקורת עליכם ולא ישפטו אתכם. אל תאשימו איש, ואז לא יאשימו אתכם. סלחו לאחרים, ואז ייסלח גם לכם.

"אם תתנו לאחרים תקבלו חזרה מידה יפה, גדושה ושופעת, כי במידה שאתם נותנים לאחרים יינתן לכם חזרה."

ישוע סיפר להם את המשל הבא: "היכול עיוור להדריך עיוור? הלא שניהם יפלו לתוך בור! התלמיד אינו יודע יותר ממורו, אולם אם ילמד בשקידה ובחריצות יוכל להגיע לרמת ידיעותיו של המורה.

"כיצד יכול אתה לראות שביב־עץ קטן בעין חברך, ולא להבחין בקרש הגדול שבעינך? איך אתה יוכל לומר לו: 'אחי, הרשה לי לסלק את השביב מעינך', בזמן שאינך רואה את הקרש הגדול שבעינך? צבוע שכמותך! סלק תחילה את הקרש מעינך, ורק לאחר מכן תוכל לסלק את שביב העץ מעין חברך!

"עץ משובח אינו נותן פרי רקוב, כשם שעץ רקוב אינו נותן פרי משובח. את העץ מכירים לפי הפרי שהוא נותן. הרי התאנים לעולם אינן צומחות על שיחי קוצים, וענבים לעולם אינם צומחים על חוחים. אדם טוב מפיק מעשים טובים מהטוב שבלבו, בעוד שאדם רע מפיק מעשים רעים מהרוע שבלבו, שהרי אדם מדבר מתוך הממלא את לבו.

"מדוע אתם קוראים לי 'אדון, אדון', ואינכם עושים את מה שאני אומר לכם? כל מי שבא אלי ואינו רק מקשיב לדברי, כי אם גם מקיים אותם, דומה לאדם שבנה את ביתו על יסודות איתנים החצובים בסלע. כשבא שיטפון, הבית עומד איתן כי נבנה היטב. אולם מי שמקשיב לדברי ואינו מקיים אותם, דומה לאדם שבנה את ביתו על אדמת־חול ללא יסודות. כשבא שיטפון הבית נהרס כליל."

לאחר שסיים לדבר באוזני העם בא ישוע לכפר־נחום. היה אז קצין רומאי, שמשרת אחד שאהב נטה למות. כאשר שמע הקצין על אודות ישוע, שלח אליו כמה מזקני היהודים כדי שיבקשו ממנו לבוא ולהציל את חיי המשרת. הזקנים באו אל ישוע והתחננו לפניו שייענה לבקשת הקצין.

"אנא, מלא את בקשתו", התחננו הזקנים, "כי הוא אוהב את עמנו ואף בנה לנו בית־כנסת מכספו!"

ישוע הלך איתם אל בית הקצין, אולם לפני הגיעם אל הבית שלח הקצין אחדים מחבריו אל ישוע כדי לומר לו: "אדוני, אל תטריח את עצמך! איני ראוי שתבוא אל ביתי, ומסיבה זאת גם לא העזתי לבוא אליך בעצמי. בבקשה ממך, רק צווה שמשרתי יבריא והוא יבריא. מנין לי הביטחון הזה? הרי אני רגיל לקבל פקודות מהממונים עלי, ואף לתת פקודות לחיילים תחת פקודי. אם אני אומר לחייל אחד: 'לך', הוא הולך. אם אני אומר לחייל אחר: 'בוא', הוא בא. אם אני אומר למשרתי: 'עשה עבודה זאת או אחרת', הוא עושה אותה. כך גם אם תצווה על המשרת שיבריא – הוא יבריא."

דברי הקצין הפליאו את ישוע. הוא פנה אל הקהל שליווה אותו ואמר: "בקרב כל עם ישראל לא ראיתי אדם בעל אמונה כזאת!"

כשחזרו חברי הקצין אל הבית ראו שהמשרת הבריא לחלוטין.

זמן קצר לאחר מכן הלך ישוע עם תלמידיו אל העיירה נעים, וכרגיל הלך אחריו קהל גדול. כשהתקרב ישוע אל שער העיירה ראה תהלוכת־לוויה יוצאת מעיר. הייתה זאת הלוויה של בן יחיד לאם אלמנה, ובין האבלים היו רבים מתושבי המקום. מראה האלמנה עורר את רחמי האדון והוא אמר לה: "אל תבכי." הוא ניגש ונגע באלונקה, ונושאיה עצרו. "נער, קום לחיים!" קרא ישוע. הנער קם והחל לדבר אל הסובבים אותו וישוע השיבו לאמו. הקהל, שנמלא פחד ורעדה, שיבח את האלוהים וקרא: "נביא גדול קם בינינו! היום ראינו את יד אלוהים!"

השמועה על המעשה של ישוע התפשטה בכל יהודה והאזור סביב.

גם תלמידי יוחנן המטביל שמעו על מעשי ישוע וסיפרו ליוחנן את כל אשר שמעו. יוחנן קרא אליו שניים מתלמידיו ושלח אותם אל ישוע כדי לשאול: "האם אתה המשיח, או שעלינו לחכות למישהו אחר?"

שני התלמידים באו אל ישוע ואמרו: "יוחנן המטביל שלח אותנו אליך כדי לשאול: האם לך אנחנו מצפים, או למישהו אחר?" באותה עת ריפא ישוע אנשים רבים ממחלות, נגעים, רוחות רעות והשיב את הראייה לעיוורים רבים. "לכו וספרו ליוחנן את כל אשר ראיתם ושמעתם כאן היום", ענה ישוע לשאלתם. "ספרו לו שהעיוורים רואים, הפיסחים הולכים, המצורעים מטוהרים, החרשים שומעים, המתים קמים לתחייה והעניים שומעים את בשורת אלוהים. ועוד אמרו ליוחנן כי ברוך האיש שלא אהיה לו מכשול, אלא יאמין בי."

לאחר שהלכו שני התלמידים דיבר ישוע אל הקהל על אודות יוחנן: "מה הלכתם לראות במדבר? האם הלכתם להתבונן בעשב הנע ברוח? אמרו לי, מה ציפיתם לראות? אדם לבוש בגדים יפים? הרי מי שלובש בגדים מפוארים גר בארמונות פאר ולא במדבר. מה באמת הלכתם לראות, נביא? כן! נביא הלכתם לראות, ואני אומר לכם שהוא גדול אף מנביא. על האיש הזה כתוב בתנ"ך: 'הנני שולח מלאכי לפניך ופנה־דרכך לפניך'. ובכן, לא נולד אדם גדול מיוחנן, ויחד עם זאת – הקטן במלכות האלוהים גדול ממנו!"

כל האנשים אשר שמעו את דברי יוחנן – אפילו גובי מכס – הצדיקו את דרישות אלוהים ונטבלו על־ידי יוחנן. אולם הפרושים וחכמי התורה דחו את תוכניתו של ה' למענם וסרבו להיטבל על־ידי יוחנן.

"מה יכול אני להגיד על אנשים כאלה?" שאל ישוע. "למה הם דומים? הם דומים לילדים במגרש משחקים שמתלוננים באוזני חבריהם: 'ניגנו לכם בחליל אך לא רקדתם, קיננו לכם קינה, אך לא בכיתם'." ישוע המשיך: "יוחנן המטביל נהג לצום ולא שתה יין כל ימי חייו, ואתם קראתם לו 'משוגע'. עכשיו בא בן־האדם שאוכל וגם שותה יין, ומה אתם אומרים? 'האיש הזה זללן, הוא שותה יין ומתחבר עם חוטאים וטיפוסים מפוקפקים! אנשים יכירו בצדקת ה' וחוכמתו כאשר יראו איך צדיקיו חיים'."

פרוש אחד הזמין את ישוע לארוחה בביתו. ישוע נענה להזמנה, בא לבית הפרוש וישב ליד השולחן. באותה עיר הייתה אישה חוטאת. משנודע לה כי ישוע מתארח בבית הפרוש, לקחה פח מלא מרקחת בשמים יקרים ובאה אל הבית. כשנכנסה אל הבית כרעה ברך לפני ישוע והרטיבה את רגליו בדמעותיה. בשערה הארוך היא ניגבה את רגליו, נישקה אותן ומרחה עליהן את הבשמים שהביאה.

מארחו של ישוע ראה את המתרחש, ומכיוון שהכיר את האישה אמר בלבו: "אילו ישוע היה באמת נביא אלוהים, הוא היה יודע עם איזו אישה יש לו עניין!" ישוע ידע את מחשבות הפרוש ולכן אמר לו: "שמעון, ברצוני לומר לך משהו."

"דבר, רבי", השיב שמעון.

ישוע סיפר לו את הסיפור הבא: "אדם הילווה כסף לשני אנשים: חמש מאות שקלים לאחד, ו־חמשת־אלפים שקלים לשני. הואיל והשניים לא יכלו להחזיר את החוב, ריחם עליהם המלווה וויתר להם על החובות. מי לדעתך יאהב יותר את המלווה בעקבות מעשה נעלה זה?"

"אני מניח שבעל החוב הגדול יותר", ענה שמעון.

"נכון מאוד", הסכים ישוע.

ואז הביט באישה ואמר לשמעון: "הבט באישה זאת; כשנכנסתי לביתך לא הצעת לי קערת מים כדי לרחוץ את רגלי מהאבק, ואילו אישה זו רחצה את רגלי בדמעותיה וניגבה אותן בשערה.

"גם לא נשקת לי כמקובל, ואילו היא לא חדלה לנשק את רגלי מהרגע שבאתי לכאן. אתה לא טרחת למשוח שמן על ראשי, ואילו היא משחה את רגלי בבשמים ובשמנים יקרים. אהבתה הרבה מוכיחה שנסלחו לה חטאים רבים. אדם שנסלח לו מעט אוהב מעט."

ישוע פנה אל האישה ואמר: "נסלחו לך חטאיך."

האורחים האחרים שישבו איתו ליד השולחן אמרו בלבם: "למי הוא חושב את עצמו שהוא סולח על חטאים?"

אולם ישוע המשיך ואמר לאישה: "אמונתך הושיעה אותך. לכי לשלום."

זמן קצר לאחר מכן עבר ישוע מעיר לעיר ומכפר לכפר, וסיפר לאנשים את בשורת מלכות האלוהים. אל ישוע נילוו שנים־עשר תלמידיו וקבוצת נשים, שאותן הוא ריפא ממחלות שונות או גירש מהן רוחות רעות. בין נשים אלה היו מרים המגדלית (שממנה גירש ישוע שבעה שדים), יוחנה, אשת כוזא (מי שניהל את עסקי המלך הורדוס), שושנה ורבות אחרות שתרמו מכספן לכלכלת ישוע ותלמידיו.

יום אחד, כשנהרו אליו אנשים מערים רבות, סיפר להם ישוע את המשל הבא:

"איכר אחד יצא לזרוע בשדה. בפזרו את הזרעים נפלו אחדים מהם בצד הדרך, והם נרמסו ונאכלו על־ידי הציפורים. חלקם נפלו על אדמת סלעים, ואלה צמחו יפה, אך כעבור זמן קצר התייבשו ומתו מחוסר לחות. חלקם נפלו בין הקוצים. זרעים אלה אמנם צמחו, אולם יחד איתם צמחו גם קוצים וחנקו אותם. חלק אחר מהזרעים נפלו על אדמה פורייה, ואלה צמחו ונשאו פרי רב, פי מאה ממה שנזרע."

בסיימו את המשל אמר ישוע: "מי שמסוגל לשמוע, שיקשיב!"

תלמידיו שאלו אותו למה התכוון, וישוע השיב: "רק לכם מותר לדעת את סודות מלכות השמים, אולם האנשים הללו שומעים רק משלים אך אינם מבינים – בדיוק כפי שניבאו אבותינו הנביאים.

"זהו פירוש המשל: הזרע הוא דבר־אלוהים. שולי הדרך מסמלים את לב האנשים השומעים את דבר האלוהים, אולם מיד בא השטן ומנסה להשכיח מלבם את דבר ה'. כך הוא מונע בעדם מלהאמין באלוהים ולהיוושע. אדמת הסלעים מסמלת את לב האנשים הנהנים להקשיב לדבר־אלוהים, אולם אין הוא חודר לעומק לבם. הם יודעים שדבר ה' הוא אמת, ואפילו מאמינים לזמן קצר, אולם ברגע של קושי ומבחן הם מאבדים את אמונתם. אדמת הקוצים מסמלת את לב האנשים המקשיבים לדבר אלוהים ומאמינים בו, אולם כעבור זמן קצר נחנקת אמונתם על־ידי דאגות, תאוות־העולם ורדיפה אחר כסף ורכוש. משום כך לעולם אינם מגיעים לבגרות רוחנית.

"לעומתם מסמלת האדמה הפורייה אנשים בעלי לב טוב וישר. אנשים אלה מקשיבים לדבר ה', דבקים בו ואף מביאים פרי רב.

"כאשר אדם מדליק נר בחשכה, האם הוא מכסה את הנר או מחביא אותו מתחת למיטה? הוא ישים אותו במקום מרכזי, המקום שבו יאיר לבאי הבית בצורה הטובה ביותר. כל מה שמוסתר עתה יתגלה ויצא לאור בבוא הזמן. לכן שימו לב כיצד אתם מקשיבים. מי שיש לו – יינתן לו עוד. ומי שאין לו – גם מה שהוא חושב שיש לו יילקח ממנו."

אז באו אמו ואחיו של ישוע לבקרו, אולם בגלל הקהל הרב לא יכלו להיכנס אל הבית שבו לימד.

מישהו הודיע לישוע כי אמו ואחיו מחכים לו בחוץ ורוצים לראותו, אולם ישוע אמר: "אמי וְאַחַי הם כל אלה המקשיבים לדברי אלוהים ומקיימים אותם!"

יום אחד עלה ישוע עם תלמידיו לסירה והציע: "הבה נשוט אל החוף ממול." הם החלו לשוט וישוע נרדם. לפתע התחוללה סערה חזקה. הרוח טלטלה את הסירה מצד אל צד, הגלים הגבוהים הציפו את הסירה במים, והתלמידים היו בסכנה גדולה.

"רבי, קום!" העירו אותו התלמידים בבהלה. "אנחנו טובעים!"

ישוע נער ברוח ובים, ומיד פסקה הסערה והים נרגע. "היכן אמונתכם?" שאל אותם ישוע.

התלמידים הנדהמים והמפוחדים אמרו איש לרעהו: "מיהו האיש הזה, שאפילו הרוח והים נשמעים לו?"

הם הגיעו אל הגדה השנייה של הכינרת, אל ארץ הגדריים. כשעלה ישוע לחוף, בא לקראתו אדם מקומי אשר זמן רב היה אחוז־שדים. האיש היה עירום לגמרי, חסר בית וישן בבית־הקברות. בראותו את ישוע נפל האיש לרגליו וצרח: "מה אתה רוצה ממני, ישוע בן־אל־עליון? אני מתחנן לפניך, אל תייסר אותי!" הוא אמר זאת משום שישוע כבר ציווה על השד לצאת ממנו. לעיתים קרובות השתלט השד על האיש האומלל, עד כי גם כשאסרו אותו בכבלים ובשרשרות היה מנתק אותם בקלות ובורח למדבר, בכוחו ובהשפעתו של השד.

"מה שמך?" שאל ישוע את השד.

"לגיון", השיבו קולות רבים, כי היו בו למעשה שדים רבים. השדים התחננו לפני ישוע שלא ישלח אותם לתהום.

במדרון ההר שבקרבת מקום רעה עדר חזירים, והשדים התחננו לפני ישוע שירשה להם להיכנס בחזירים. ישוע הסכים, והשדים יצאו מהאיש ונכנסו בחזירים. מיד החל העדר להשתולל, גלש במדרון התלול וטבע בים. משראו הרועים את המתרחש נמלטו בבהלה וסיפרו את הדבר בעיר ובכפרים.

עד מהרה נהרו לשם אנשים רבים כדי לראות את המתרחש במו עיניהם. הם ראו את האיש שהיה אחוז־שדים יושב לרגלי ישוע, לבוש היטב ושפוי בדעתו. עדי ראייה סיפרו לבאים כיצד ריפא ישוע את האיש, וכולם נמלאו פחד. כה רב היה פחדם, עד כי האנשים הרבים מארץ הגדריים התחננו לפני ישוע שיעזוב אותם לנפשם וילך משם. ישוע חזר לסירה ושב למקום ממנו בא.

האיש שהיה אחוז־שדים התחנן לפניו שירשה לו להצטרף אליו, אולם ישוע סרב.

"חזור לביתך," אמר לו ישוע, "וספר לבני משפחתך את הפלא שאלוהים עשה למענך."

האיש הלך וסיפר בכל העיר את הפלא שחולל ישוע למענו. בגדה השנייה של הכינרת קיבל אותו הקהל, שכבר המתין לישוע.

אדם בשם יאיר, שהיה ראש בית־הכנסת המקומי, בא ונפל לרגלי ישוע. יאיר התחנן לפניו שיבוא איתו אל ביתו, כי בתו היחידה בת שתים־עשרה חלתה ועמדה למות. ישוע הלך עם יאיר כשהוא מפלס לו דרך בין הקהל הרב. בקרב הקהל הייתה אישה שסבלה משטף דם כרוני במשך שתים־עשרה שנה. היא הוציאה את כל כספה על רופאים שונים, אולם איש לא יכול היה לרפא אותה. האישה קרבה אל ישוע מאחור, וכשנגעה בכנף בגדו פסק מיד שטף הדם!

"מי נגע ביי?" שאל ישוע.

כל הסובבים אותו הכחישו שנגעו בו, ופטרוס אמר: "רבי, כיצד אתה יכול לשאול מי נגע בך? ראה כמה רבים האנשים שנדחפים ונדחקים אליך מכל צד!" אולם ישוע השיב: "אני יודע שמישהו נגע בי בכוונת תחילה, כי הרגשתי שיצא ממני כוח מרפא."

כאשר נוכחה האישה שישוע ידע, החלה לרעוד מפחד. היא נפלה לרגליו וסיפרה באוזני כולם מדוע נגעה בישוע. היא סיפרה שנרפאה כליל. "בתי," אמר לה ישוע, "אמונתך ריפאה אותך, לכי לשלום." בזמן שישוע דיבר אל האישה, הגיע למקום שליח מביתו של יאיר והודיע לאב: "בתך מתה; אין צורך להטריח את המורה." כאשר שמע ישוע את דברי השליח אמר אל האב: "אל תפחד! בטח בי, ובתך תרפא."

בהגיעם אל הבית הרשה ישוע רק להורים, לפטרוס, ליעקב וליוחנן להיכנס לחדר הילדה. הבית היה מלא אנשים שבאו להתאבל ולבכות על מותה, אולם ישוע אמר להם: "אל תבכו; הילדה לא מתה, היא רק ישנה."

אך האבלים לעגו לישוע, כי ידעו שהיא מתה.

ישוע אחז ביד הילדה וקרא: "קומי, ילדתי!" באותו רגע רוחה שבה אליה והיא קמה על רגליה. "תנו לה משהו לאכול!" פקד ישוע. הוריה התפלאו מאוד, אולם ישוע ציווה עליהם לא לספר לאיש את אשר קרה.

יום אחד קרא אליו ישוע את שנים־עשר תלמידיו, והעניק להם סמכות וכוח לגרש שדים ולרפא מחלות. לאחר מכן שלח אותם לספר לכולם על בוא מלכות האלוהים ולרפא את החולים.

"אל תיקחו אתכם דבר", הורה להם ישוע. "אל תיקחו אתכם מקל הליכה, תרמיל, מזון, כסף ואף לא בגדים להחלפה. בכל עיר או כפר התארחו בבית אחד בלבד.

"אם התושבים לא יקשיבו לדבריכם, צאו מאותה עיר ונערו את העפר מעל רגליכם, כסימן לכך שעשיתם את המוטל עליכם והזהרתם אותם."

התלמידים יצאו לדרך, ובעברם מעיר לעיר ומכפר לכפר בישרו את דבר אלוהים וריפאו את החולים.

כשהגיעו השמועות על כוחו ונפלאותיו של ישוע לאוזני המושל הורדוס, הוא נמלא מבוכה ודאגה, כי היו אנשים שאמרו: "זהו יוחנן המטביל שקם לתחייה!" או: "האיש הזה הוא אליהו הנביא!" היו שאמרו: "זהו אחד הנביאים שקם לתחייה!"

"יוחנן?" תמה הורדוס. "הרי כרתי את ראשו, אז מיהו האיש שעליו אני שומע ניסים ונפלאות?" והורדוס חיפש דרך לפגוש את ישוע.

לאחר שחזרו השליחים ודיווחו לישוע על כל מעשיהם, הוא עזב את הקהל איתם והם הלכו יחד לבית־צידה כדי להיות לבדם. אבל ההמונים גילו לאן ישוע הלך והלכו בעקבותיו. ישוע קיבל אותם בחמימות ולימד אותם על מלכות האלוהים. הוא גם ריפא את החולים שביניהם.

לפנות ערב ניגשו שנים־עשר התלמידים אל ישוע והאיצו בו לשלוח את הקהל אל הכפרים והמשקים שבסביבה כדי לקנות אוכל ולחפש מקום לינה, כי האזור שבו היו היה שומם לגמרי. "אתם תאכילו אותם!" אמר ישוע לתלמידיו.

אך התלמידים אמרו: "יש לנו רק חמש ככרות לחם ושני דגים. האם אתה רוצה שנלך לקנות אוכל לכל ההמון הזה?" כחמשת־אלפים גברים היו שם (לא כולל נשים וילדים).

"אמרו להם לשבת בשורות של חמישים איש", הורה ישוע לתלמידיו. התלמידים עשו כדבריו והושיבו את הקהל.

ישוע לקח את חמש ככרות הלחם ואת שני הדגים, הביט לשמים, וביקש מאלוהים שיברך את האוכל. לאחר מכן פרס את הלחם, חתך את הדגים והגיש לתלמידיו שיחלקו לעם. כולם אכלו עד ששבעו, וכאשר אספו את הפירורים שנשארו מילאו שנים־עשר סלים.

יום אחד כשהתפלל ישוע לבדו ורק תלמידיו היו בחברתו, הוא שאל אותם: "למי חושבים אותי האנשים?"

"ליוחנן המטביל", השיבו התלמידים. "אבל יש החושבים שאתה אליהו הנביא, ואחרים חושבים שאתה אחד מאבותינו הנביאים שקם לתחייה."

"למי אתם חושבים אותי?" המשיך ישוע לשאול.

"אתה משיח אלוהים!" ענה פטרוס.

ישוע ציווה עליהם לא לספר זאת לאיש. "על בן־האדם לסבול הרבה", הוסיף ישוע. "זקני היהודים, ראשי הכוהנים והסופרים ידחו אותו ואף יהרגו אותו, אולם כעבור שלושה ימים יקום לתחייה!"

לאחר מכן אמר ישוע לכולם: "מי שרוצה ללכת בעקבותיי חייב להתכחש לעצמו, לוותר על נוחיותו ושאיפותיו, לשאת עמו את צלבו יום־יום ולבוא אחרי. כי מי שחפץ להציל את חייו – יאבד אותם, ואילו מי שיוותר על חייו למעני – יציל אותם. מה הרוויח אדם שהשיג את העולם כולו אבל הפסיד חיי־נצח?

"דעו לכם, שכל מי שמתבייש בי ובדברי, הוא יהיה לבושה לבן־האדם כאשר יבוא בכבודו ובכבוד של אביו עם המלאכים הקדושים. אני אומר לכם את האמת: בין העומדים פה עתה יש כאלה שלא ימותו לפני שיראו את מלכות האלוהים!"

כעבור שמונה ימים לקח איתו ישוע את פטרוס, יוחנן ויעקב ועלה על אחד ההרים כדי להתפלל. בזמן שישוע התפלל, פניו השתנו ובגדיו הלבינו והבריקו. לפתע הופיעו משה רבנו ואליהו הנביא ודיברו איתו. הופעתם הייתה מרשימה ומהודרת, והם דיברו עם ישוע על מותו הקרוב בירושלים, שהיה צפוי לפי דבר ה'.

בינתיים שקעו פטרוס והאחרים בשינה עמוקה, וכשהתעוררו ראו את כבודו והדרו של ישוע ואת השנים שעמדו לידו. כשעמדו אליהו ומשה ללכת קרא פטרוס, בלי לדעת מה הוא אומר: "רבי, כמה טוב שאנחנו כאן! מדוע לא נקים כאן שלוש סוכות לכבודך – לך, למשה ולאליהו?"

בעודו מדבר כיסה אותם ענן והם נמלאו פחד. ומן הענן קרא קול: "זהו בני בחירי, שמעו בקולו."

לאחר הקול נראה ישוע עומד לבדו. התלמידים לא סיפרו לאיש את אשר ראו אלא חיכו. כשירדו מן ההר למחרת, באו אנשים רבים לקראת ישוע, ואחד מהם קרא: "רבי, אני מתחנן לפניך שתביט בבני היחיד. שד אוחז בו, הוא גורם לו לצרוח ללא סיבה, משליך אותו על הרצפה ומתיש את כוחו עד שריר נוזל מפיו. השד הזה מדכא את בני מאוד וכמעט שאינו מניח לו לנפשו. התחננתי לפני תלמידיך שיגרשו את השד, אבל הם לא יכלו לעשות זאת."

"מה עיקש וחסר־אמונה הדור הזה!" קרא ישוע. "עד מתי יהיה עלי לסבול אתכם? הביאו אלי את הילד!"

לפני שהספיק הילד להגיע אל ישוע, השד הפיל אותו ארצה כאשר הוא מפרכס. אולם ישוע גירש ממנו את השד בגערה, ריפא אותו והשיבו לאביו.

כשראו הנוכחים את הגילוי הזה של כוח אלוהים, נפלה עליהם יראה גדולה.

בעוד הקהל מתפעל ומחליף רשמים על מעשיו הנפלאים, אמר ישוע לתלמידיו: "הקשיבו לדברי בתשומת לב: בן־האדם עומד להימסר לידי אנשים." אולם התלמידים לא הבינו למה התכוון; דבר־מה מנע מבעדם מלהבין והם חששו לשאול אותו למה התכוון.

בין התלמידים התעורר ויכוח: מיהו החשוב והגדול ביניהם. ישוע ידע את מחשבותיהם ולכן קרא לילד קטן, העמידו לידו ואמר לתלמידיו: "מי שמקבל ילד קטן כזה, כאילו מקבל אותי; ומי שמקבל אותי, מקבל למעשה את אבי אשר שלח אותי. הקטן מביניכם – הצנוע והעניו ביותר – הוא הגדול ביניכם!"

יוחנן תלמידו פנה אליו ואמר: "רבי, ראינו איש שמגרש שדים בשמך ואמרנו לו לחדול מכך, כי אין הוא שייך לקבוצתנו."

"לא הייתם צריכים לומר לו זאת," השיב לו ישוע, "כי מי שאינו נגדכם הוא בעדכם."

בהתקרב המועד שבו יילקח לשמים, התכונן ישוע ללכת לירושלים. יום אחד הוא שלח לפניו שליחים, כדי שיכינו לו מקום לינה באחד מכפרי השומרונים. אולם השומרונים סרבו לתת להם מקום לינה, משום שפניהם של ישוע ותלמידיו היו מועדות לירושלים (לשומרונים היה ויכוח עם היהודים בנוגע לירושלים).

כשהגיע הדבר לאוזני ישוע ותלמידיו, שאלו יעקב ויוחנן: "אתה רוצה שנצווה כי תרד אש מהשמים ותשרוף אותם?" אולם ישוע גער בהם, והחבורה המשיכה בדרכה אל כפר אחר.

בדרך אמר מישהו לישוע: "אדוני, לאן שתלך, אני אלך אחריך!" אולם ישוע השיב לו: "אל תשכח שאין לי מקום להניח את ראשי. השועלים מתגוררים במחילות האדמה ולציפורים יש קנים, אולם לבן־האדם אין מקום להניח בו את ראשו." בהזדמנות אחרת אמר ישוע לאיש מסוים: "בוא אחרי והיה תלמיד שלי." האיש הסכים, אולם ביקש לקבור תחילה את אביו.

"הנח למתים (מבחינה רוחנית) לקבור את המתים שלהם", אמר לו ישוע. "ואילו אתה לך להכריז על מלכות האלוהים."

איש אחר אמר לישוע: "אני אלך אחריך, אדוני, אך הרשה לי תחילה ללכת הביתה ולהיפרד מבני משפחתי."

אבל ישוע השיב לו: "השם את ידו על המחרשה ומביט אחריו לא יהיה כשיר למלכות האלוהים."

לאחר מכן בחר האדון שבעים תלמידים נוספים, ושלח אותם לפניו בזוגות אל הערים והכפרים שבהם עמד לבקר.

"מאחר שהקציר רב והפועלים מעטים," אמר להם ישוע, "התחננו לאלוהים שישלח פועלים נוספים לעזור לכם בעבודתכם למענו. לכו עתה וזכרו שאני שולח אתכם כשלוח כבשים בין זאבים. אל תיקחו אתכם כסף, חפצים אישיים ואף לא זוג נעליים נוסף, ואל תעצרו בדרך לשוחח עם איש.

"בכניסתכם לכל בית ברכו אותו תחילה לשלום. אם באותו בית גר אדם אוהב שלום, הברכה תתקיים, ואם אין אוהב שלום באותו בית – הברכה תשוב אליכם.

"בבואכם אל כפר או עיר אל תעברו מבית מארח אחד לאחר, אלא התארחו בבית אחד בלבד, ואל תהססו לאכול ולשתות כל מה שמגישים לכם, כי הפועל ראוי לשכרו.

"בכל עיר שבה מקבלים אתכם בשמחה איכלו את המוגש לפניכם, רפאו את החולים ואמרו להם: 'מלכות האלוהים קרובה אליכם'.

"בעיר שבה לא מקבלים אתכם צאו לרחובות וקראו: 'כמחאה על התנהגותכם אנחנו מנערים את אבק עירכם שדבק ברגלינו, אולם דעו לכם שאכן קרובה מלכות האלוהים!' אני אומר לכם שאפילו לסדום המרושעת יהיה קל יותר ביום הדין מאשר לעיר הזאת.

"אוי ואבוי לכן, כורזין ובית־צידה! אילו חוללתי בצור ובצידון את הנסים שחוללתי בקרבכן, מזמן היו שם כולם חוזרים בתשובה

ולובשים שק ואפר לאות חרטה. כן, צור וצידון תקבלנה עונש קל משלכן ביום הדין! ואתם, אנשי כפר־נחום, החושבים אתם שירוממו אתכם לשמים? לגיהינום תרדו!" ישוע המשיך לדבר אל התלמידים: "מי ששומע לכם שומע לי; מי שמזלזל בכם מזלזל בי; ומי שמזלזל בי מזלזל באלוהים אשר שלח אותי."

כעבור זמן־מה חזרו שבעים השליחים אל ישוע ודיווחו לו בשמחה: "אדוננו, אפילו השדים נכנעים לנו כשאנו מצווים עליהם בשמך!" "אכן," ענה ישוע, "ראיתי את השטן נופל מן השמים כברק! באמת הענקתי לכם סמכות וכוח להתגבר על כל כוחות האויב, ולרמוס נחשים ועקרבים. דבר לא יוכל לפגוע בכם! אף־על־פי־כן עליכם לשמוח לא משום שאתם יכולים להתגבר על השדים, אלא משום ששמותיכם כתובים בשמים!"

לאחר מכן נמלא ישוע שמחת רוח הקודש וקרא: "אבי, אדון השמים והארץ, אני מודה לך על שהסתרת דברים אלה מפני חכמים ומשכילים, וגילית אותם לאנשים פשוטים שבוטחים בך כמו ילדים. כן, תודה לך אבי, מפני שכך רצית. הכול נמסר לי מאבי; אף אחד אינו מכיר ממש את הבן, מלבד האב, ואף אחד אינו מכיר ממש את האב, מלבד הבן ואלה שהוא בוחר לגלות להם את האב."

ישוע פנה אל תלמידיו ואמר להם בשקט: "זכות גדולה נפלה בחלקכם, שיכולים אתם לראות את אשר ראיתם. נביאים ומלכים רבים השתוקקו לראות את מה שאתם רואים ולשמוע את מה שאתם שומעים, אך לא זכו."

פעם רצה אחד מחכמי־התורה לנסות את ישוע. "רבי," שאל החכם, "מה עלי לעשות כדי לזכות בחיי נצח?"

"מה אומרת על כך התורה?" השיב לו ישוע בשאלה.

"התורה אומרת: 'ואהבת את ה' אלוהיך בכל לבבך, ובכל נפשך ובכל מאודך; ואהבת לרעך כמוך'", השיב החכם.

"נכון מאוד", אישר ישוע. " 'אם תקיים מצוות אלה תזכה בחיי נצח'."

החכם רצה להצדיק את רגשותיו (מפני שלא אהב אנשים מסוימים), ולכן שאל: "מיהו רעי?" ישוע השיב במשל: "יהודי אחד הלך בדרך מירושלים ליריחו והותקף על־ידי שודדים. הם הפשיטו את בגדיו מעליו, גזלו את כספו, הכו אותו באכזריות והשאירו אותו בצד הדרך פצוע קשות. במקרה עבר שם כהן אחד, אולם בראותו את הפצוע עבר לצדו השני של השביל. עבר במקום גם איש משבט לוי. הוא הביט בפצוע המוטל בצד הדרך, אולם המשיך בדרכו. הזדמן למקום שומרוני אחד, ובראותו את הפצוע נמלא רחמים. השומרוני ניגש אל הפצוע, משח את פצעיו וחבש אותם, לאחר מכן הרכיב אותו על חמורו והביאו לאכסניה, שם טיפל בו והאכיל אותו. למחרת, לפני שהמשיך בדרכו, שילם השומרוני סכום כסף לבעל האכסניה ואמר: 'דאג בבקשה לכל מחסורו של הפצוע, ואם לא יספיק הכסף – אשלם את החסר בשובי'.

"מי מהשלושה היה לדעתך רע טוב לאיש הפצוע?"

"האדם שריחם עליו", השיב החכם.

"נכון", הסכים איתו ישוע. "לך ועשה כמוהו."

ישוע ותלמידיו המשיכו בדרכם, וכשהגיעו לאחד הכפרים הזמינה אותם אישה בשם מרתא להתארח בביתה. אחותה מרים התיישבה על הארץ לרגלי ישוע והקשיבה לדבריו.

מרתא חשה לחץ מהעבודה שבהכנת ארוחה גדולה לכולם, ומשום כך פרצה לחדר וקראה: "נכון שאין זה הוגן שאחותי תשאיר לי את כל העבודה? אמור לה בבקשה שתבוא לעזור לי."

"מרתא, יקירתי," השיב לה האדון, "את דואגת לכל כך הרבה דברים. עליך לדאוג לדבר אחד בלבד. מרים בחרה בדבר האחד הזה אשר לא יילקח ממנה."

יום אחד התפלל ישוע במקום מסוים, וכשסיים ניגש אליו אחד מתלמידיו ואמר: "אדון, למד אותנו להתפלל, כשם שיוחנן לימד את תלמידיו."

"התפללו כך", אמר להם ישוע:

"אבינו שבשמים, יתקדש שמך, תבוא מלכותך. ספק לנו
יום־יום את המזון הדרוש לנו, סלח לנו על חטאינו, כשם
שגם אנחנו סולחים לאלה שחטאו לנו, ועזור לנו לעמוד נגד
פיתויים וניסיונות."

ישוע הוסיף ואמר: "נניח שאחד מכם הולך לבית חברו באמצע הלילה וקורא בקול: 'עשה לי טובה והלווה לי שלוש ככרות לחם. כי אחד מידידי בא לבקר אותי ואין לי אוכל בשבילו'. ואילו החבר עונה ממיטתו: 'אל תטריד אותי באמצע הלילה. הדלת נעולה, ילדי ישנים וגם אני כבר במיטה בעצמי, מצטער שאיני יכול לעזור לך הפעם'.

"אני אומר לכם: אמנם הוא לא יפתח את הדלת בזכות ידידותם, אבל הוא יקום ויפתח את הדלת ויביא לו את מה שרצה כדי להימנע מהחרפה שלא נענה לבקשת חברו. כך גם בתפילה: אם תבקשו – תקבלו; אם תחפשו – תמצאו; ואם תדפקו תיפתח לפניכם הדלת. משום שכל המבקש מקבל; כל המחפש מוצא, ולפני כל דופק נפתחת הדלת.

"אני פונה אל האבות שביניכם: כשהילד שלכם מבקש מכם פרוסת לחם, האם אתם נותנים לו אבן? או כאשר מבקש דג, האם אתם נותנים לו נחש? ואם הוא מבקש ביצה, האם אתם נותנים לו עקרב? ואם גם אנשים חוטאים כמוכם נותנים לילדיכם מה שטוב להם, האם אינכם מבינים כי אביכם שבשמים יעשה למענכם הרבה יותר, וייתן את רוח הקודש למי שמבקש ממנו?"

יום אחד גירש ישוע שד מאיש אילם, וכושר הדיבור שב אליו. הקהל התרגש והתלהב מהמאורע, אולם היו שאמרו: "אין פלא שהוא יכול לגרש שדים, הרי הוא מקבל את כוחו מבעל־זבוב שר השדים!" אחרים רצו לנסותו, ולכן ביקשו ממנו לחולל נס מהשמים על־מנת לשכנע אותם.

ישוע ידע את מחשבותיהם ולכן אמר: "ממלכה מפולגת לא תחזיק מעמד ותתמוטט. משפחה מפולגת בדעותיה תיהרס. לפיכך כיצד יכולים אתם לטעון שאני נלחם נגד השדים בשם שר השדים? אילו הייתה טענתכם נכונה, אזי כיצד יכלה ממלכת השטן להחזיק מעמד? מלבד זאת, אם אני מקבל את כוחי מבעל זבוב שר השדים, מה בנוגע לבניכם? הלא גם הם מגרשים שדים! האם אתם חושבים כי עובדה זאת מוכיחה שהם מקבלים את כוחם מהשטן? שאלו אותם אם אתם צודקים. אולם אם אני מגרש את השדים בכוח אלוהים, הדבר מוכיח כי הגיעה אליכם מלכות האלוהים.

"כשאיש גיבור שומר על ארמונו, חמוש ומצויד בכלי הגנה, הארמון בטוח. אולם כשמישהו חזק ממנו מתקיף אותו ומתגבר עליו, הוא פורק מעליו את נשקו ולוקח את השלל מביתו.

"מי שאינו בעדי הוא נגדי; ומי שאינו אוסף איתי – מפזר. כאשר שד מגורש מאדם, הוא הולך למדבר ומחפש לו מנוחה; מאחר שהשד אינו מוצא מנוחה, הוא חוזר אל האדם שממנו יצא, ומגלה כי מעונו לשעבר מטואטא ומהודר. על כן הולך השד ומביא איתו שבעה שדים רעים ממנו וכולם נכנסים באיש, וכך מצבו של האיש האומלל גרוע משהיה." בזמן שישוע דיבר קראה אישה אחת בקהל: "יברך אלוהים את אמך – את הבטן שנשאה אותך ואת השדיים שהניקו אותך!"

"אך האמת היא," אמר ישוע, "שאלוהים יברך את אלה אשר שומעים את דבר אלוהים ומצייתים!"

קהל השומעים הלך וגדל וישוע המשיך: "מה רעים אנשי הדור הזה! הם מבקשים אות מהשמים (כדי להשתכנע שאני דובר אמת), אולם האות היחיד שיינתן להם יהיה אות יונה הנביא. כשם שיונה היה לאות לאנשי נינווה, כך יהיה בן האדם לדור הזה. ביום הדין, כשיעמדו אנשי הדור הזה למשפט, תקום מלכת־שבא ותרשיע אותם, מפני שהיא באה מארץ רחוקה כדי להקשיב לחכמת שלמה, ואילו לפניכם עומד אדם גדול משלמה.

"איש אינו מדליק נר על־מנת להסתירו. אדם שמדליק נר שם אותו במרכז החדר, שיאיר לכל המבקרים.

"עין האדם היא אור גופו; כשעינך בריאה, כל גופך מלא אור, אולם כשעינך חולה, כל גופך שרוי בחשכה. לכן היזהר שאורך הפנימי לא יחשך. אם גופך מלא אור ואין בו פינות חשוכות יזרחו גם פניך, כאילו הן מוצפות אור חזק."

כשסיים ישוע לדבר, פרוש אחד הזמין אותו לאכול בביתו. בבואו אל הבית התיישב ישוע ליד השולחן מבלי ליטול ידיים לפני הארוחה כמקובל. התנהגותו הפליאה מאוד את הפרוש.

לכן אמר לו ישוע: "אתם, הפרושים, מטהרים רק מה שבחוץ בעוד שבתוככם אתם מסריחים מרוב מעשים רעים ורדיפת־בצע. כסילים שכמותכם! האם האלוהים אשר ברא את הצד החיצוני לא ברא גם את הצד הפנימי? אם תתנו צדקה לנזקקים מהלב, אז תטהרו את לבכם.

"אוי לכם הפרושים! אתם אומנם מקפידים לשלם מעשר מכל הכנסה, ולו גם הקטנה ביותר, אבל אתם מזניחים לחלוטין את הצדק

ואת אהבת האלוהים. ודאי שעליכם לשלם מעשר, אבל לא על חשבון חובותיכם האחרים!

"אוי לכם הפרושים, כי אתם מחפשים כבוד אצל בני־אדם. אתם אוהבים לשבת במקומות הנכבדים בבית־הכנסת, ואתם גם אוהבים שישאלו לשלומכם בשווקים ויחלקו לכם כבוד.

"אוי לכם הפרושים, כי אתם דומים לקברים נסתרים בשדה – אנשים רבים דורכים על השחיתות שלכם בלי שידעו על קיומה!"

אחד מחכמי־התורה הגיב על דברי ישוע: "רבי, בדבריך אלו אתה מעליב גם אותנו." "נכון," השיב ישוע, "אוי ואבוי גם לכם, חכמי־התורה, כי אתם כופים על בני־האדם דרישות ומצוות שאין הם יכולים לשאת, בעוד שאתם בעצמכם אינכם נוגעים במשאות ולא מרימים אצבע. אוי ואבוי לכם! אתם בונים מצבות לנביאים. אתם מתנהגים ממש כמו אבותיכם שהרגו את הנביאים. הם הרגו אותם ואתם בונים את קברותיהם, וכך שותפים למעשיהם.

"אתם יודעים מהי חוכמת אלוהים לגביכם? 'אשלח אליכם נביאים ושליחים, אבל את חלקם תהרגו ואת האחרים תבריחו'. משום כך אתם, אנשי הדור הזה, תהיו חייבים לתת את הדין על שפיכת דמם של כל עבדי האלוהים מבריאת־העולם – מרצח הבל ועד רצח זכריה שנהרג בחצר בית־המקדש. אני אומר לכם שאלוהים יטיל עליכם את האחריות למותם.

"אוי ואבוי לכם, חכמי התורה, כי אתם לוקחים את מפתח הדעת מן האנשים. לא די שבעצמכם אינכם מאמינים באמת, אתם גם מונעים מאחרים את האפשרות להאמין בה."

הפרושים והסופרים רתחו מכעס ומאותו יום ואילך הפנו עליו שאלות קשות ומכשילות, בתקווה שייכשל בלשונו ויוכלו לאסור אותו.

בינתיים הלך וגדל מספר הנוכחים עד שהגיע לאלפים רבים, ומרוב דוחק וצפיפות דרכו אחד על רגלי השני. ישוע פנה תחילה אל תלמידיו ואמר: "היזהרו מצביעותם של הפרושים! הם מעמידים פני צדיקים תמימים בזמן שמעשיהם והתנהגותם מצביעים על היפוכו של דבר. אולם צביעות כזאת אי־אפשר להסתיר לנצח, כי בבוא העת כל מה שמוסתר עכשיו ייגלה, וכל מה שאינו ידוע ייוודע. לפיכך, כל מה שאמרתם בחשכה יישמע באור היום, וכל מה שלחשתם בין ארבעה קירות ייקרא בקולי קולות מעל גגות הבתים!

"ידידים יקרים, אל תפחדו מאלה הרוצים להרוג אתכם, כי הם יכולים להמית אך ורק את הגוף, בעוד שבנפש אין הם מסוגלים לפגוע. היודעים אתם ממי עליכם לפחד? מאלוהים! כי הוא מסוגל להמית ואחר כך להשליך לגיהינום!

"מה מחירן של חמש ציפורי דרור, שניים־שלושה שקלים? אף־על־פי־כן אלוהים אינו שוכח אף אחת מהן. אלוהים יודע אפילו את מספר השערות על ראשכם. לכן אל תפחדו; אתם יקרים לאלוהים יותר מציפורים רבות.

"אני מבטיח לכם שכל המודה שהוא מאמין בי לפני בני־האדם, גם אני אכבד אותו ואודה בו לפני מלאכי אלוהים. אולם מי שמתכחש לי לפני בני־אדם, גם אני אתכחש לו לפני מלאכי אלוהים. ובכל זאת, מי שידבר נגד בן־האדם ייסלח לו, בעוד שאדם המדבר נגד רוח הקודש לא ייסלח לו לעולם.

"כאשר יביאו אתכם למשפט בבתי־הכנסת או לפני שליטים וממשלות, אל תדאגו כיצד תגנו על עצמכם וכיצד תעידו, כי רוח הקודש יניד לכם מה לומר בזמן המתאים."

איש אחד מהקהל קרא אל ישוע: "רבי, אמור בבקשה לאחי שייתן לי את חלקי בירושת אבינו."

אולם ישוע השיב: "מי מינה אותי להיות לכם שופט ובורר? היזהרו מכל חמדנות, כי חיי האדם והאושר אינם תלויים בעושרו ובנכסיו."

ישוע סיפר להם את המשל הבא: "לעשיר אחד היה שדה פורה שהניב יבול רב. אסמיו היו מלאים עד אפס מקום, והאיש לא ידע מה לעשות בתבואה הרבה שכבר לא יכול היה לאחסן. 'אני יודע מה עלי לעשות!' קרא האיש. 'אהרוס את האסמים הקיימים ואבנה לעצמי אסמים גדולים יותר. כך אוכל לאחסן את התבואה הרבה שלי. אחר כך אומר לעצמי: יש לך מספיק כסף לשנים רבות. מעתה ואילך אל תעבוד קשה, כי אם אכול, שתה ותהנה'. אבל אלוהים אמר לו: 'שוטה שכמוך! הלילה תמות, ומה תעשה עם כל מה שאגרת לעצמך?' כך יקרה לכל אדם האוגר לעצמו אוצר על־פני האדמה ולא בשמים."

ישוע פנה אל תלמידיו ואמר: "אל תדאגו למה שתאכלו או תלבשו, כי החיים חשובים הרבה יותר מהאוכל, והגוף חשוב הרבה יותר מהלבוש. קחו לדוגמה את העורבים – הם אינם זורעים, אינם קוצרים ואין להם מחסן לאגור את מזונם. אף־על־פי־כן לא חסר להם דבר כי אלוהים מאכיל אותם ודואג להם. ואתם הרי יקרים לאלוהים הרבה יותר מן העופות! מלבד זאת, מה תועיל דאגתכם? האם יכולה דאגתכם להוסיף עוד יום לחייכם או עוד סנטימטר לקומתכם? אם דאגתכם אינה מסוגלת לשנות דברים פעוטים כאלה, מה הטעם לדאוג לדברים גדולים יותר?

"הביטו בשושנים – הן אינן טוות ואינן אורגות, ואף־על־פי־כן אפילו שלמה המלך בכל תפארתו לא היה לבוש יותר יפה מהן! ואם אלוהים מלביש את פרחי השדה הצומחים היום ונובלים מחר, האם אינכם חושבים שילביש גם אתכם, חסרי אמונה שכמותכם? אל תדאגו למה שתאכלו ותשתו ואל תדאגו שמא לא יספק לכם אלוהים את מה שאתם צריכים. בני־אדם שאינם מאמינים באלוהים דואגים יום־יום למה שיאכלו וישתו, אולם אביכם שבשמים יודע בדיוק מה אתם צריכים. דאגו לכל הקשור באלוהים ובמלכותו, והוא יספק לכם יום־יום את כל צרכיכם.

"אל תפחד, עדר קטן, כי אביכם שבשמים משתוקק להעניק לכם את מלכותו. מכרו את רכושכם ותנו כסף לנזקקים. מעשה זה יגדיל את אוצרכם בשמים, ואוצר בשמים לעולם לא ייפגם. כן, אוצרכם לעולם לא ידלדל, גנב לא יוכל לגנבו ועש לא יכרסם בו. במקום שבו נמצא אוצרכם שם נמצא גם לבכם ומחשבותיכם.

"היו מוכנים לכל מה שיקרה – כשאתם לבושים ובידכם נר דולק – כמשרתים המצפים לשובו של אדונם מהחתונה. כשיבוא אדונם וידפוק בדלת, יפתחו לו מיד. שמחה גדולה מצפה לאלה שיהיו מוכנים לשובו של האדון, כי הוא בעצמו יושיב אותם ליד השולחן וישרת אותם. אולי הוא יבוא בלילה, ואולי בבוקר השכם. אך בכל עת שיבוא תהיה שמחה גדולה לכל המשרתים שימצא אותם מוכנים לבואו.

"אילו ידעו את השעה, היו כולם מתכוננים לבואו, כשם שהיו מתכוננים לבואו של גנב אילו ידעו מתי יבוא. גם אתם היו מוכנים תמיד, כי בן־האדם יבוא בשעה בלתי צפויה."

"אדון," פתח פטרוס בשאלה, "האם מכוון המשל הזה אלינו בלבד או אל כולם?"

"משל זה מכוון אל כל אדם נאמן ונבון, אשר אדוניו הפקיד בידו את האחריות להשגיח על עבדיו ולדאוג לכלכלתם", השיב האדון. "ברוך תהיה אם בשובי אמצא אותך ממלא את תפקידך בנאמנות. אנשים נאמנים כאלה אני אפקיד על כל רכושי.

"אולם אם אתה רשע ותאמר לעצמך: 'אה, האדון לא ישוב כל כך מהר', – ותתאכזר ליתר העבדים ותבלה את זמנך במסיבות, בזלילה ובשתייה – אדונך יופיע בשעה בלתי צפויה, ואז הוא יכה אותך קשות ויקבע את מקומך עם הבלתי־נאמנים. הוא גם ייענש בכל חומרת הדין, מאחר שידע את חובתו וסירב למלא אותה.

"לעומת זאת, אדם שלא ידע את רצון אדוניו ועשה מעשה המחייב עונש, לא ייענש בכל חומרת הדין. מי שקיבל הרבה יידרש ממנו הרבה חזרה, כי אחריותו גדולה משל אחרים.

"באתי להצית אש בעולם, ואני מייחל שמשימתי תושלם. טבילה נוראה מצפה לי, ועד שאעבור אותה אני שרוי במצוקה גדולה. אתם חושבים שבאתי להשכין שלום בארץ? טעות בידיכם; באתי לגרום למחלוקת, מעתה ואילך תתפלגנה משפחות; שלושה מבני המשפחה יהיו בעדי ושניים נגדי – או להיפך. אב יחלוק על בנו; בן יחלוק על אביו; אם תחלוק על בתה; בת תחלוק על אמה; החמה תחלוק על כלתה; והכלה תחלוק על חמותה."

ישוע פנה אל ההמון ואמר: "כשאתם רואים עננים עולים מן המערב אתם אומרים: 'עומד לרדת גשם'. ואתם צודקים. כשנושבת רוח דרומית אתם אומרים: 'יהיה חמסין'. ואתם צודקים. צבועים! אתם יודעים לפרש את סימני הטבע בשמים ובארץ, אבל אתם מסרבים להבין את משמעות העת שבה אנו חיים. מדוע אינכם מסוגלים להחליט בעצמכם מה נכון? כשאתה פוגש את יריבך בדרך לבית־המשפט, השתדל להשלים איתו וליישב את הסכסוך לפני שתגיעו לשופט, אחרת השופט עלול להשליך אותך לכלא. ואם כך יהיה, לא תצא מהכלא עד שתשלם את מלוא חובתך!"

אז באו אנשים לישוע וסיפרו לו שפילטוס רצח מספר יהודים מהגליל בעת שהקריבו זבחים בבית־המקדש.

"האם אתם חושבים שהם נרצחו משום שהיו חוטאים גדולים יותר משאר אנשי הגליל?" שאל ישוע. "ודאי שלא! אני אומר לכם שאם לא תחזרו בתשובה ותפנו לאלוהים יהיה סופכם כמו שלהם.

"ומה בנוגע לשמונה־עשר האנשים שנהרגו כשהתמוטט עליהם המגדל בשילוח? האם הם היו החוטאים הגדולים ביותר בירושלים? ודאי שלא! אבל דעו לכם שאם לא תחזרו בתשובה יהיה סופכם כשלהם."

ישוע סיפר להם את המשל הבא: "אדם נטע בגנו עץ תאנה, אולם בכל פעם שבא לחפש תאנים ציפתה לו אכזבה כי העץ לא נשא כל פרי. לבסוף אמר לגנן: 'חיכיתי שלוש שנים ולא זכיתי אף בתאנה אחת! הבה נעקור את העץ וניטע אחר במקומו; חבל שיגזול חלקת אדמה יקרה'.

" 'חכה עוד שנה אחת, אדוני', ביקש הגנן. 'אני אקדיש לתאנה תשומת לב מיוחדת, אעדור סביבה ואזבל את האדמה. אם התאנה תשא פרי בשנה הבאה מה טוב, ואם לא – אעקור אותה'. "

בשבת אחת כשלימד ישוע בבית־הכנסת, ראה אישה שהייתה בעלת־מום במשך שמונה־עשרה שנה. הגב שלה היה כפוף והיא לא יכלה להזדקף.

ישוע קרא אליו את האישה ואמר לה: "אישה, הרפאי ממחלתך!" הוא נגע בה, והיא מיד הזדקפה והחלה להלל את אלוהים.

ראש בית־הכנסת כעס מאוד על שישוע ריפא את האישה בשבת. "שישה ימים בשבוע נועדו לעבודה!" קרא בזעם אל הקהל. "בואו להירפא בימי חול ולא בשבת!"

"צבוע שכמוך!" הייתה תשובתו של האדון. "אתם כולם, האם אינכם מתירים את הבהמות שלכם ומוליכים אותם אל השוקת בשבת לשתות מים? והאם אסור לי, רק משום ששבת היום, להתיר אישה זאת, יהודייה, מכבלי השטן שאסר אותה במשך שמונה־עשרה שנים?"

דבריו ביישו את מתנגדיו ואילו כל העם שמח על הנפלאות שחולל.

ישוע חזר ולימד את העם על מלכות האלוהים: "כיצד אוכל לתאר לכם את מלכות האלוהים, למה היא דומה? היא דומה לגרגר זעיר של צמח החרדל אשר נזרע בגינה. כעבור זמן מה גדל הגרגר הזעיר והופך לעץ, והציפורים בונות קן בין ענפיו." ועוד שאל: "אל מה אדמה את מלכות האלהים? מלכות האלוהים דומה לשמרים בבצק – מעט השמרים מחמיצים את הבצק כולו."

בדרכו לירושלים עבר ישוע מעיר לעיר ומכפר לכפר ולימד את האנשים. פעם שאל מישהו את ישוע: "אדון, האם ייוושעו רק אנשים מעטים?"

השיב לו ישוע: "הואיל ושער הכניסה צר מאוד, עליכם להתאמץ מאוד כדי להיכנס דרכו. דעו לכם שאנשים רבים ירצו להיכנס דרך השער, אבל הם לא יוכלו; לאחר שבעל־הבית ינעל את השער יהיה מאוחר מדי. גם אם תעמדו בחוץ, תדפקו על השער ותתחננו: 'אדוננו, פתח לנו את הדלת!' הוא יענה לכם: 'אינני מכיר אתכם כלל, מאיפה אתם?'

" 'אבל אכלנו ושתינו איתך ואף לימדת ברחוב שלנו', תגידו. והוא ישיב: 'אני אומר לכם שאני לא מכיר אתכם. הסתלקו מכאן, רשעים שכמותכם!'

"אתם תהיו מחוץ למלכות האלוהים, במקום שיש בכי וחריקת שיניים, כשתראו את אברהם, יצחק, יעקב וכל הנביאים. מכל קצוות תבל יבואו אנשים אל מלכות האלוהים. דעו לכם כי יש כאלה שעתה נחשבים נחותים, אולם במלכות האלוהים הם יהיו גדולים. לעומתם יש כאלה שעתה הם אנשים חשובים וגדולים, אולם במלכות האלוהים יהיו קטנים ולא חשובים."

באותה שעה באו פרושים אחדים אל ישוע והזהירו אותו: "המלך הורדוס רוצה להרוג אותך! אם ברצונך לחיות, ברח מכאן!"

ישוע השיב להם: "לכו ואמרו לשועל הזה שאמשיך לגרש שדים ולרפא את החולים היום ומחר, וביום השלישי אשלים את משימתי. כן, עלי להמשיך בדרכי היום, מחר ומחרתיים, כי לא ייתכן שנביא אלוהים ייהרג מחוץ לירושלים.

"ירושלים, ירושלים, ההורגת את הנביאים ורוגמת באבנים את שליחי אלוהים! פעמים רבות חפצתי לאסוף את בניך, כתרנגולת האוספת את אפרוחיה תחת כנפיה, אולם לא רצית. והנה אלוהים נוטש את ביתכם, ואני אומר לכם שלא תראו אותי שוב עד אשר תאמרו: 'ברוך הבא בשם ה'!' "

מנהיג פרושי אחד הזמין את ישוע לסעוד בביתו בשבת. האורחים האחרים שהיו בבית הפרוש הביטו בישוע בתשומת לב מרובה, כי רצו לראות אם ירפא איש חולה שהיה איתם. לאיש הייתה מחלה שמנפחת את הגוף בגלל עודף נוזלים. ישוע פנה אל הפרושים ואל חכמי־התורה ושאל: "האם מותר לרפא חולה בשבת או אסור?" משלא ענו לשאלתו אחז ישוע ביד החולה, ריפא אותו ושלח אותו לדרכו.

לאחר מכן פנה ישוע אל הנוכחים ואמר: "מי מכם אינו עובד בשבת? אם החמור או השור שלכם ייפול בשבת לתוך באר, לא תמהרו לחלץ אותו?" גם הפעם לא השיבו לו. ישוע שם לב לכך שכל אחד מהאורחים בבית הפרוש השתדל לתפוס מקום ישיבה מכובד, ולכן אמר להם: "אם הוזמנת לחתונה, אל תשב בראש השולחן, שמא יבוא אורח חשוב ממך, ואז יבוא המארח ויבקש ממך לפנות את מקומך לאורח הנכבד. בבושת פנים תאלץ לקום ולשבת בפינה, היכן שנותר כיסא פנוי.

"נהג כך: בבואך לחתונה שב בפינה. כשיראה אותך המארח הוא יבוא ויאמר: 'ידידי היקר, מדוע אתה יושב בפינה? עליך לשבת במקום נכבד יותר!' וכך תכובד לעיני כל האורחים. כי מי שמכבד את עצמו יושפל ומי שמשפיל את עצמו יכובד." לאחר מכן פנה ישוע אל מארחו ואמר: "כשאתה עורך סעודה אל תזמין את חבריך, אחיך, קרוביך או שכניך העשירים, כי יש להניח שהם יזמינו אותך לסעוד בביתם, וכך תקבל את גמולך המלא. הזמן במקומם את העניים, הצולעים, בעלי המום והעיוורים. אמנם אין באפשרותם להשיב לך כגמולך, אך בתחיית המתים אלוהים עצמו ישלם ויגמול לך ולכל עושה טוב."

אחד מהמסובים, שהקשיב בתשומת לב לדברי ישוע, קרא: "זכות גדולה היא להשתתף בסעודת מלכות האלוהים!"

ישוע ענה לו במשל: "איש אחד ערך סעודה גדולה והזמין אורחים רבים. כאשר הושלמו ההכנות שלח את עבדו להודיע למוזמנים שהסעודה מוכנה. אך כל אחד מהמוזמנים מצא תירוץ וסיבה שלא לבוא. האחד אמר: 'אני באמת מצטער שאיני יכול לבוא, זה עתה קניתי חלקת אדמה ואני מוכרח ללכת לבדוק אותה'. השני אמר: 'הבוקר קניתי חמישה צמדי שוורים, ואני מוכרח ללכת לראות איך הם עובדים, קבל בבקשה את התנצלותי'. השלישי בדיוק נשא אישה, ולכן לא השתתף בסעודה.

"העבד חזר אל אדוניו ומסר לו את דברי המוזמנים השונים. אדוניו התרגז מאוד וביקש מהעבד למהר אל הרחובות ואל הסמטאות ולהזמין את העניים, בעלי המום, העיוורים והפיסחים. העבד מילא את רצון אדוניו, אך עדיין היה מקום לאורחים נוספים.

" 'לך אל הסמטאות, אל השבילים ואל מקומות־מחבוא', אמר בעל הבית לעבדו, 'והפצר בקבצנים ובנוודים לבוא לסעודה, כדי שהבית יתמלא עד אפס מקום. איש מהמוזמנים הראשונים לא יטעם מהסעודה שלי!' "

כשהלך אחריו קהל גדול, פנה ישוע לאחור ודיבר אל האנשים: "מי שרוצה ללכת בעקבותיי עליו לאהוב אותי יותר מאשר את אביו, אמו, אשתו, ילדיו, אחיו ואחיותיו – אפילו יותר מחייו – אחרת לא יוכל להיות תלמיד שלי. מי שאינו נושא את צלבו ואינו בא אחרי איננו יכול להיות תלמידי. עליכם לחשוב ולשקול היטב לפני שאתם מחליטים ללכת אחרי. אם ברצונך לבנות בית, האם לא תשב תחילה ותחשב את המחיר, כדי לראות אם יש באפשרותך להשלים את הבנייה? אם לא תחשב את המחיר תיווכח, לאחר שתניח את היסודות, שאין לך מספיק כסף ולא תוכל להשלים את הבניין. כל מי שיראה את המבנה הלא־גמור ילעג לך ויאמר: 'האיש הזה התחיל לבנות בית, אבל הפסיק באמצע משום שלא היה מספיק כסף!'

"או איזה מלך יאיים במלחמה נגד מלך אחר, לפני שיישב תחילה וישקול בכובד ראש אם צבאו המונה 10,000 חיילים, מסוגל להביס את 20,000 חיילי האויב? אם יגיע למסקנה שאין לו סיכוי לנצח הוא ישלח אל יריבו שליחים, לפני שיהיה מאוחר מדי, ויבקש לערוך משא ומתן לשלום. גם אתם צריכים לחשוב ולשקול היטב לפני

שאתם מחליטים ללכת אחרי. מי שאינו מוכן לוותר על כל רכושו למעני לא יוכל להיות תלמידי.

"מלח הוא דבר מועיל, אבל אם הוא מאבד את מליחותו, כיצד ניתן להשיב לו את טעמו? מלח חסר־טעם אינו מביא כל תועלת – אי־אפשר להשתמש בו אפילו כדשן. מי שמסוגל לשמוע שיקשיב."

לעיתים קרובות התקבצו סביב ישוע פושעים למיניהם ופקידי מכס (שבזמנו היו ידועים לשמצה בגלל חוסר הגינות ושחיתות), על מנת להקשיב לדבריו. הדבר לא מצא־חן בעיני הסופרים והפרושים שהתלוננו: "הביטו בישוע, הוא מתחבר עם הפושעים האלה ואף אוכל בחברתם!"

ישוע ענה להם במשל: "אילו היו לך מאה כבשים ואחת מהן הייתה הולכת לאיבוד, האם לא היית נוטש את תשעים־ותשע הכבשים, והולך לחפש את הכבשה האחת עד שתמצא אותה? וכשתמצא אותה, האם לא תשא אותה בשמחה על כתפיך, ובהגיעך הביתה, האם לא תקרא לכל השכנים והחברים ותשתף אותם בשמחה שבמציאת הכבשה האובדת?

"אני אומר לכם שכך יהיה גם בשמים: השמחה על חוטא אחד החוזר בתשובה תהיה גדולה הרבה יותר מאשר על תשעים ותשעה הצדיקים שאינם צריכים לחזור בתשובה."

ישוע המשיך: "אתן לכם דוגמה נוספת: נניח שלאישה אחת היו עשרה מטבעות כסף ומטבע אחד אבד לה. האם היא לא תדליק אור בכל הבית, תטאטא את הרצפה ותחפש בכל פינה עד שתמצא את המטבע? ולאחר שתמצא את המטבע, האם היא לא תרוץ לשכנותיה ולחברותיה, ותספר להן בשמחה שמצאה את המטבע? כך גם מלאכי אלוהים שמחים על חוטא אחד שחוזר בתשובה."

ישוע סיפר להם משל אחר: "לאיש אחד היו שני בנים. יום אחד בא אליו הבן הצעיר ואמר: 'אבא, אני רוצה שתתן לי עכשיו את חלקי בירושה המגיעה לי, במקום שאחכה עד מותך'. האב הסכים וחילק את רכושו בין שני בניו.

"לאחר זמן קצר ארז הבן הצעיר את חפציו ונסע לארץ רחוקה, שם בזבז את כל כספו בחיי הוללות. כאשר נותר חסר פרוטה התפשט רעב נורא באותה ארץ, והוא נהיה רעב ללחם. הוא הלך אל איכר מקומי ושידל אותו להעסיקו כרועה חזירים. הרעב היה חזק כל־כך, עד כי חשק חרובים שניתנו לחזירים, אולם הוא לא קיבל דבר. כשלבסוף עשה חשבון נפש ואמר לעצמו: 'בבית אבי לא רק שהפועלים אוכלים לשובע, הם אף משאירים אוכל בצלחת, ואילו אני כאן גווע ברעב! אשוב לבית אבי ואומר: "אבא, חטאתי לאלוהים ולך, ואיני ראוי להיקרא בנך. אנא, קבל אותי לעבודה כאחד מפועליך"'.

"הבן קם וחזר לבית אביו. עוד לפני שהגיע אל הבית אביו זיהה אותו מרחוק ורץ לקראתו בהתרגשות רבה, חיבק ונישק אותו באהבה.

" 'אבא', פתח הבן, 'חטאתי לאלוהים ולך, ואיני ראוי להיקרא בנך'.

"אולם האב קרא למשרתיו ואמר: 'הביאו מיד את הגלימה היקרה ביותר שיש לנו, טבעת יקרה ונעלים יקרות. לאחר מכן שחטו את העגל שפיטמנו; עלינו לחגוג את המאורע! כי בני היה מת ועתה קם לתחייה'. וכך החלו בחגיגה.

"באותה שעה עבד הבן הבכור בשדה. בשובו הביתה שמע את כל השירה והריקודים, ולכן שאל את אחד המשרתים: 'מה קורה כאן?'

" 'אחיך חזר הביתה', הסביר לו המשרת, 'ואביך שחט לכבודו את העגל שפיטמנו. עתה הוא עורך חגיגה גדולה לרגל שובו הביתה בשלום'.

"הבן הבכור כעס מאוד וסרב להיכנס הביתה. אביו יצא אליו וניסה לדבר איתו, אבל הבן השיב: 'כל השנים האלה עבדתי קשה כל כך למענך ומעולם לא חטאתי נגדך, ומה נתת לי? לא נתת לי אף גדי אחד קטן כדי שאחגוג עם חברי. ואילו כשבנך זה, שבזבז את כל כספך על זונות, חוזר הביתה, אתה שוחט לכבודו את העגל המשובח ביותר שיש לנו!'

" 'בני היקר', אמר האב, 'אתה ואני קרובים זה אל זה, וכל מה ששייך לי שייך לך. כיצד יכולים אנחנו שלא לשמוח היום? אחיך היה מת ועכשיו הוא קם לתחייה; אחיך הלך לאיבוד ועתה הוא נמצא!' "

ישוע סיפר לתלמידיו את המשל הבא: "לעשיר אחד היה עובד שניהל את הונו. יום אחד הגיעו שמועות לאוזני העשיר שמנהל עסקיו בוגד בו ומבזבז את רכושו וכספו.

"קרא אליו העשיר את המנהל ואמר: 'שמעתי שאתה מרמה אותי ומועל באמוני. הכן לי דו"ח על מצב העסקים, משום שאני עומד לפטר אותך'.

"מנהל העסקים חשב לעצמו: 'מה אעשה לאחר שמעבידי יפטר אותי? אין לי כוח לעבוד עבודה פיזית, ואילו לבקש נדבות זה לא בכבוד שלי. יש לי רעיון! אני יודע מה אעשה כדי שאנשים יאספו אותי אל בתיהם לאחר שיפטרו אותי'.

"הוא הזמין אליו כל אחד מהאנשים שהיו חייבים כסף לאדוניו. 'כמה אתה חייב לאדוני?' שאל את הראשון. 'מאה חביות שמן', ענה בעל החוב. 'נכון. קח את שטר־החוב שלך, קרע אותו וכתוב שטר חדש על חמישים חביות בלבד!'

" 'וכמה אתה חייב לאדוני?' שאל מנהל העסקים את בעל החוב הבא. 'מאה שקי חיטה', השיב האיש. אמר לו מנהל העסקים: 'קח את השטר הזה וכתוב במקומו שטר התחייבות על שמונים שקים בלבד'.

"האיש העשיר התפעל מעורמתו של המנהל שלו, שהרי בני העולם הזה יותר פיקחים מבני האור. מוסר ההשכל הוא זה: השתמשו במשאבים החומריים שלכם כדי לעזור לאחרים ולהשקיע במערכות יחסים. כי כאשר רכושכם בעולם הזה יאזל לכם, חבריכם יקבלו אתכם בשמחה לביתכם הנצחי.

"מי שמרמה בדבר פעוט ירמה בדבר גדול. מי שמוכיח את יושרו ונאמנותו בדבר פעוט יהיה ישר ונאמן גם בדברים גדולים. ואם אי־אפשר לסמוך עליכם ולהפקיד בידיכם עושר הבא מן העולם הזה, מי יפקיד בידיכם את העושר האמיתי הבא מן השמים? ואם אי־אפשר לסמוך עליכם במה שנוגע לרכושם של אחרים, מי ייתן לכם רכוש משלכם?

"אינך יכול לשרת שני אדונים; אתה תשנא את האחד ותאהב את האחר, או להיפך – תהיה נאמן לאחד ותזלזל באחר. אינך יכול לעבוד את האלוהים ואת הכסף!"

הפרושים אהבו מאוד את כספם ולכן לעגו לישוע.

אולם ישוע אמר להם: "בפני הציבור אתם מעמידים פני צדיקים תמימים, אבל אלוהים יודע היטב מה מתרחש בלבכם. העמדת הפנים שלכם רכשה לכם כבוד בעיני בני־אדם, אולם היא שנואה ומתועבת בעיני אלוהים.

"התורה והנביאים התבשרו עד ימי יוחנן המטביל. מאז, בשורת מלכות האלוהים מוכרזת ואנשים מתאמצים להיכנס אליה. אולם נקל יותר שהשמים והארץ ייעלמו מאשר שפרט קטן בתורה יאבד מאמיתותו.

"איש שמגרש את אשתו ומתחתן עם אחרת הוא נואף. גם מי שמתחתן עם גרושה הוא נואף."

"פעם היה איש עשיר," סיפר ישוע, "שהתלבש בצורה מפוארת ובילה את ימיו בעונג, בשחצנות ובבזבוז. בשער ביתו המפואר שכב קבצן אחד שהיה מכוסה כולו פצעים. 'אלעזר' קראו לו. הוא השתוקק להשביע את רעבונו מהפירורים שנפלו משולחנו של העשיר, והכלבים היו באים ומלקקים את פצעיו. יום אחד מת אלעזר הקבצן, והמלאכים נשאוהו אל חיק אברהם אבינו. כעבור זמן־מה מת גם העשיר, אולם הוא נלקח אל הגיהינום, שם התענה עינויים גדולים. כשהרים את ראשו בכאב, ראה מרחוק את אלעזר בחיקו של אברהם.

" 'אברהם, אבי', קרא העשיר, 'אנא, רחם עלי. שלח אלי את אלעזר כדי שיטבול את אצבעו במים ויקרר את לשוני, כי אני מתענה באש הנוראה הזאת'.

"אולם אברהם ענה לו: 'בני, אל תשכח שנהנית בחייך מכל טוב, ואילו אלעזר סבל עוני וחולי. עכשיו התהפך הגלגל – אלעזר מנוחם ואילו אתה מתענה. מלבד זאת, תהום גדולה מפרידה בינינו. איש מאיתנו אינו יכול לעבור אליכם ואיש מכם אינו יכול לעבור אלינו'.

" 'אם כך, אבי' התחנן העשיר, 'עשה לי טובה; שלח בבקשה את אלעזר אל בית אבי, כדי שיזהיר את חמשת אחי מפני המקום הנורא הזה'.

"אולם אברהם השיב לו: 'כתבי־הקודש הזהירו את אחיך פעמים רבות. אחיך יכולים לקרוא את דברי משה והנביאים בכל עת שירצו'.

" 'אני מכיר אותם היטב', אמר לו העשיר. 'הם לא יטרחו לקרוא את דברי הנביאים. אבל אם יבוא אליהם מישהו מן המתים הם יחזרו בתשובה'.

"אך אברהם השיב: 'אם הם לא הקשיבו למשה ולנביאים, הם לא יקשיבו גם למי שיקום מן המתים'. "

"אין ספק שתיתקלו בפיתויים לחטוא ותועמדו בניסיון," אמר ישוע לתלמידיו, "אבל אוי לאדם שדרכו אלה יבואו! לאדם כזה מוטב יהיה אם יקשרו אבן כבדה לצווארו ויטביעו אותו בים, מאשר שישא בעונש החמור המצפה למכשילים את המאמינים הצעירים. היזהרו לכם.

"אם חטא לך אחיך – הוכח אותו, ואם הוא מצטער ומבקש את סליחתך – סלח לו. גם אם הוא חטא לך שבע פעמים ביום אחד, אבל ביקש את סליחתך בכל פעם, עליך לסלוח לו."

ביקשו השליחים מהאדון: "הגדל את אמונתנו!"

"אפילו הייתה אמונתכם כגרגר צמח החרדל," השיב ישוע, "הייתם אומרים לעץ הגדול הזה להיעקר ממקומו ולהתגלגל לים, והיה נשמע לכם!

"נניח שיש לך עבד החורש בשדה או רועה את הצאן. בשובו הביתה מן השדה האם תאמר לו: 'שב, נח ואכול את ארוחת־הערב שלך?' ודאי שלא. הרי תאמר לו: 'הכן לי את ארוחתי, אחר כך חגור סינר והיה מוכן להגיש לי את מה שאבקש. לאחר שאגמור לאכול תוכל ללכת לאכול את ארוחתך'. העבד אינו מצפה לתודה, מפני שעשה את המוטל עליו.

"כך התנהגו גם אתם – אל תצפו לשבחים כשאתם מקיימים את מצוותי, כי אתם רק ממלאים את חובתכם."

בדרכו לירושלים יצא ישוע מגבול הגליל ונכנס אל אזור השומרון. בבואו אל אחד הכפרים ראה עשרה מצורעים עומדים במרחק מה וקוראים בתחינה: "ישוע רבנו, רחם עלינו!"

ישוע הביט בהם ואמר: "לכו אל הכהן והראו לו שנרפאתם!" בהיותם בדרך הם נרפאו. אחד הנרפאים חזר אל ישוע וקרא בשמחה ובצהלה: "הללויה, אני בריא!" האיש, שהיה שומרוני, נפל על פניו לרגלי ישוע והודה לו מעומק לבו על שריפא אותו.

"האם לא ריפאתי עשרה אנשים?" שאל ישוע. "היכן תשעת האחרים? האם רק השומרוני הזה חזר כדי להודות לאלוהים?"

"קום ולך, אמונתך ריפאה אותך", אמר ישוע לאיש.

יום אחד שאלו הפרושים את ישוע: "מתי תבוא מלכות האלוהים?"

"מלכות האלוהים לא תבוא בצורה גלויה", השיב ישוע. "לא תוכלו לומר: 'מלכות האלוהים כאן', או 'מלכות האלוהים שם'. כי מלכות האלוהים היא בקרבכם."

ישוע פנה אל תלמידיו ואמר: "יבוא הזמן שתשתוקקו כל־כך שאחזור אליכם, ולו גם ליום אחד בלבד, אך משאלתכם לא תתמלא.

"אם מישהו יאמר לכם: 'ראיתי את המשיח במקום פלוני!' אל תאמינו לו ואל תלכו לחפש אותי. כי כשיבוא בן־האדם באמת, תדעו זאת ללא כל ספק; בואו ייראה לעין כברק המאיר את השמים מקצה לקצה. אבל לפני כן עליו לסבול הרבה ולהידחות על־ידי הדור הזה.

"בימי בן־האדם יתנהלו החיים כבימי נוח. בני־האדם אכלו, שתו והתחתנו – הכול התנהל כרגיל עד היום שבו נכנס נוח לתיבה, ואז בא המבול והשמיד את כולם.

"גם בימיו של לוט היה המצב דומה: האנשים אכלו, שתו, קנו, מכרו, נטעו ובנו. אולם ביום שעזב לוט את סדום המטיר אלוהים אש וגפרית על העיר, והשמיד את כולם. כך יהיה המצב ביום שובי.

"אם תהיה מחוץ לבית ביום ההוא – אל תחזור לארוז את חפציך; אם תהיה בשדה – אל תחזור העירה. זכרו מה קרה לאשת לוט! מי שמנסה להציל את חייו יאבד אותם; מי שיוותר על חייו יציל אותם. בלילה ההוא שני אנשים יישנו באותו חדר: האחד יילקח והשני יישאר. שתי נשים יטחנו יחד: האחת תילקח וחברתה תישאר. שני גברים יעבדו בשדה: האחד יילקח וחברו יישאר."

"אדון, לאן הם יילקחו?" שאלו התלמידים.

"במקום שבו נמצא הפגר, שם יתאספו הנשרים", השיב ישוע.

ישוע סיפר לתלמידיו משל, כדי להדגיש לפניהם את הצורך להתפלל תמיד ולא לוותר.

"בעיר אחת היה שופט," פתח ישוע, "אשר לא כיבד את אלוהים ולא ירא מפניו, ואף לא חיבב את העם.

"באותה עיר גרה אישה אלמנה, אשר באה אל השופט לעיתים קרובות והתחננה לפניו שישפוט בצדק בינה לבין יריבה המתנכל לה. זמן מה התעלם השופט מבקשתה עד שנמאסה עליו, ואמר בלבו: 'אמנם איני ירא את אלוהים ואף איני מכבד את בני האדם, אולם מוטב שאצדיק את האישה הזאת במשפטה, שאם לא כן היא תמשיך להטריד אותי ולא תעזוב אותי במנוחה'. "

האדון המשיך: "שמעו מה שאומר השופט הרשע. אם אפילו שופט רשע זה נענה לתחינות האישה, האם אינכם חושבים שאלוהים ישפוט בצדק את בניו המתפללים אליו יומם ולילה? האם יתמהמה בעניינם? אלוהים יענה לתפילתם במהרה ויוציא את הצדק לאור. אולם כשבן־האדם יחזור, האם ימצא אמונה בארץ?"

ישוע סיפר משל נוסף. הפעם היה המשל מכוון אל הגאוותנים החושבים את עצמם לצדיקים גמורים ומזלזלים באחרים: "שני אנשים באו להתפלל בבית־המקדש. האחד היה פרוש גאה וצדיק בעיני עצמו, והשני היה גובה מכס רמאי. הפרוש הגאה התפלל כך: 'אני מודה לך אלוהים על שאיני חוטא ככל האחרים, ובמיוחד שאיני חוטא כמו גובה־המכס הזה העומד כאן במקדש. מעולם לא רימיתי, לא עשקתי ולא נאפתי. אני צם פעמיים בשבוע ונותן לך, אלוהים, מעשר מכל רווחי'.

"לעומתו המוכס הרמאי שעמד במרחק מה, לא העז להרים את עיניו כשהתפלל, אלא הכה על חזהו בחרטה וקרא: 'אלוהים, סלח לי. רחם על חוטא שכמוני'. אני אומר לכם, גובה־המכס ההוא הלך לביתו נקי מחטא, ולא כן הפרוש! כי מי שמכבד את עצמו יושפל ומי שמשפיל את עצמו יכובד."

יום אחד הביאו כמה אמהות את ילדיהן אל ישוע כדי שיברך אותם, אבל התלמידים לא הניחו להם לגשת אליו. ישוע קרא אליו את התלמידים ואמר: "תנו לילדים לבוא אלי ואל תמנעו מהם, כי לכאלה שייכת מלכות האלוהים. אני אומר לכם: מי שלא מקבל את מלכות האלוהים כמו ילד, לא יוכל להיכנס אליה."

איש מכובד אחד שאל את ישוע: "רבי הטוב, מה עלי לעשות כדי לזכות בחיי נצח?" "מדוע אתה קורא לי טוב?" שאל ישוע. "רק אלוהים טוב. אך בתשובה לשאלתך, הרי אתה מכיר את המצוות: לא תרצח, לא תנאף, לא תגנוב, לא תענה ברעך עד שקר, כבד את אביך ואת אמך."

"את כל המצוות האלה אני שומר מילדותי", השיב האיש.

"עליך לעשות עוד דבר אחד", אמר לו ישוע. "מכור את כל מה שיש לך ותן את הכסף לעניים – כך תאגור לך אוצר בשמים. אחר כך בוא אחרי."

כאשר שמע האיש את דברי ישוע הלך משם בצער רב, כי היה עשיר מאוד. ישוע ליווה בעיניו את האיש ואמר לתלמידיו: "לאדם עשיר קשה מאוד להיכנס למלכות האלוהים. קל יותר לגמל לעבור דרך חור המחט מאשר לאיש עשיר להיכנס למלכות האלוהים."

"אם כל־כך קשה להיכנס למלכות האלוהים, מי, אם כן, יוכל להיוושע?" שאלו השומעים.

השיב להם ישוע: "אלוהים יכול לעשות את מה שבני־האדם אינם יכולים!"

"אנחנו עזבנו הכול והלכנו אחריך!" אמר פטרוס לישוע.

"כן," השיב ישוע, "וכל מי שעזב את ביתו, אשתו, אחיו, הוריו או ילדיו למען מלכות האלוהים, יקבל בתמורה כפל כפליים בעולם הזה וחיי נצח בעולם הבא."

ישוע קיבץ סביבו את שנים־עשר תלמידיו ואמר: "כידוע לכם אנחנו הולכים עכשיו לירושלים. כשנגיע לשם יתקיים כל מה שהנביאים אמרו על בן־האדם. ימסרו אותו לידי הגויים אשר יתעללו בו, ילעגו לו, ירקו בפניו, יצליפו עליו בשוטים וימיתו אותו; אבל ביום השלישי יקום לתחייה."

התלמידים לא הבינו את דבריו שהיו סתומים עבורם.

בהתקרבם ליריחו ישב עיוור אחד בצד הדרך וקיבץ נדבות. קולות האנשים הרבים שעברו על פניו עוררו את סקרנותו, ולכן שאל: "מה מתרחש כאן?"

"ישוע מנצרת עובר לפניך!" השיבו לו.

משמע זאת העיוור החל לצעוק: "ישוע בן־דוד, רחם עלי!" האנשים שהלכו לפני ישוע נערו בעיוור וניסו להשתיקו, אך ללא הצלחה. צעקותיו הלכו וגברו: "בן־דוד, רחם עלי!" קריאותיו הנואשות של העיוור הגיעו לאוזניו של ישוע והוא עצר. "הביאו אלי את האיש", ציווה ישוע. כשהתקרב אליו העיוור שאל אותו ישוע: "מה אתה רוצה שאעשה למענך?"

"אדוני, אני רוצה לראות!" התחנן העיוור. "ראייתך ניתנה לך!" השיב ישוע. "אמונתך ריפאה אותך."

מיד שבה אליו ראייתו והוא הלך אחרי ישוע, מהלל ומשבח את האלוהים. גם שאר האנשים שראו את הפלא הללו ושיבחו את האלוהים.

ישוע הגיע ליריחו ועבר ברחובות העיר. אדם אחד בשם זכי, אשר היה מנהל בכיר ברשויות המכס, בעל השפעה וכמובן עשיר גדול, רצה לראות את פניו של ישוע. אבל זכי היה נמוך־קומה, והקהל הרב הסתיר ממנו את ישוע. זכי רץ לפני הקהל הרב וטיפס על עץ שיקמה בצד הדרך על מנת שיוכל להתבונן בישוע ללא הפרעה.

כאשר עבר ישוע ליד העץ, הרים את עיניו והביט בזכי. "זכי," קרא לו ישוע בשמו, "רד מהר מהעץ, כי היום עלי להתארח בביתך." זכי מיהר לרדת מהעץ וקיבל את פניו של ישוע בשמחה ובששון.

הדבר לא מצא־חן בעיני הקהל. "ישוע עומד להתארח בביתו של חוטא ידוע!" רטנו.

אולם זכי עמד לפני האדון ואמר: "אדוני, מהיום והלאה אתן את מחצית רכושי לעניים וכל מי שלקחתי ממנו כסף במרמה, אחזיר לו פי הארבע!" "היום באה ישועה לבית הזה!" קרא ישוע. "כי זכי הוא בן־אברהם. ואכן בן־האדם בא לחפש ולהושיע את האובדים."

כשהתקרבו לירושלים, ישוע סיפר לתלמידיו משל, כדי לתקן את הרושם המוטעה שהיה להם שמלכות האלוהים עומדת לבוא בכל רגע. "אציל אחד נקרא לארץ רחוקה כדי לקבל את כתר המלוכה על מחוז מגוריו. לפני צאתו לדרך קרא לעשרה ממשרתיו, נתן לכל אחד מהם מטבע זהב ואמר: 'השקיעו את הכסף וסחרו בו עד שאחזור'. רבים מבני ארצו של המלך המיועד שנאו אותו, ואף שלחו בעקבותיו משלחת שהודיעה לו: 'איננו רוצים שתמלוך עלינו!' "

"מחאתם לא הועילה, והאציל הוכתר למלך. כשחזר המלך לביתו קרא אליו את עשרת המשרתים, ושאל אותם מה עשו בכסף שנתן להם וכמה הרוויחו. המשרת הראשון בא ואמר: 'אדוני, ממטבע הזהב שנתת לי הרווחתי עשרה מטבעות זהב'.

" 'יפה מאוד, משרתי הטוב!' שיבח אותו המלך. 'מאחר שהוכחת את נאמנותך במעט שהפקדתי בידך, אני ממנה אותך שליט על עשר ערים'.

"גם המשרת השני דיווח על רווח, פי חמישה ממה שקיבל.

" 'אותך אני ממנה שליט על חמש ערים', אמר לו המלך. אחר כך בא המשרת השלישי ואמר: 'אדוני, הנה המטבע שנתת לי; שמרתי אותו במטפחת ולא נגעתי בו. כי פחדתי ממך, מפני שאתה איש קשה; אתה לוקח מה שלא שייך לך וקוצר את מה שלא זרעת'.

" 'רשע שכמוך!' קרא המלך בזעם. 'איש קשה אני? מיד אראה לך כמה קשה אני יכול להיות! אם ידעת שאני לוקח מה שלא שייך לי וקוצר את מה שלא זרעתי, מדוע לא הפקדת את הכסף בבנק? כך לפחות הייתי מקבל ריבית!'

"המלך פנה אל העומדים סביבו ופקד: 'קחו ממנו את המטבע ותנו לאיש שהרוויח את הסכום הגדול ביותר!'

" 'אבל, אדון', אמרו במחאה, 'יש לו מספיק!' 'נכון', השיב המלך. 'אני אומר לכם, מי שיש לו – יינתן לו עוד; מי שאין לו – גם המעט שבידו יילקח ממנו. ובנוגע לאויבי אשר לא רצו שאמלוך עליהם – הביאו אותם הנה והוציאו אותם להורג לפני'."

ישוע סיים את דבריו והמשיך בדרכו לעלות לירושלים עם תלמידיו. בהתקרבם אל בית־פגי ובית־עניה שעל הר הזיתים, קרא אליו ישוע שנים מתלמידיו ואמר: "לכו אל הכפר ממול, ובכניסה תראו עיר קשור שאיש עדיין לא רכב עליו. התירו את העיר והביאו אותו אלי. אם מישהו ישאל אתכם מה אתם עושים, אמרו לו: 'האדון זקוק לעיר'. "

שני התלמידים הלכו אל הכפר ומצאו את העיר ממש כפי שאמר להם ישוע. כשהתירו את העיר בא אליהם בעליו ושאל בתימהון: "מדוע אתם מתירים את העיר שלי?"

"האדון זקוק לו", השיבו התלמידים בפשטות.

הם הביאו את העיר אל ישוע, ריפדו את גבו במעיליהם וישוע רכב עליו. אנשים רבים פרשו את מעיליהם וגלימותיהם על השביל לפניו. כשהתקרב ישוע לראש השביל היורד מהר הזיתים, החלה חבורת תלמידיו לשיר ולשבח את אלוהים בקולי קולות על כל הנסים והנפלאות שחולל ישוע.

"ברוך הבא בשם ה'!" צהל ההמון. "יחי המלך! שמחו השמים והארץ! שבח ותהילה לאלוהים במרומים!"

פרושים אחדים שהיו בקרב הקהל אמרו לישוע: "רבי, נזוף בתלמידיך על הדברים שהם אומרים!"

אך הוא השיב להם: "אם הם ישתקו האבנים האלה תזעקנה!"

כאשר התקרב ישוע לירושלים, הביט בה בעצב ובכה עליה. "הלוואי שידעת גם את כיצד לעשות שלום! אולם הדבר נסתר ממך", אמר ישוע בצער ובדמעות. "יבוא היום שאויביך יקימו סוללות חול סביב חומותיך, יקיפו אותך ויצורו עליך מכל עבר. אויביך יהרסו כליל אותך ואת בניך; הם לא ישאירו אבן אחת במקומה, משום שדחית את הישועה שהציע לך ה'."

לאחר מכן הוא נכנס אל בית־המקדש והחל לגרש משם את הסוחרים ואת הקונים. "בכתבי־הקודש כתוב: 'ביתי בית־תפלה', " קרא ישוע, "אבל אתם הפכתם אותו למאורת גנבים!"

ישוע לימד יום־יום בבית־המקדש. הסופרים, ראשי הכוהנים והזקנים חיפשו דרך להיפטר ממנו, אך הם לא ידעו מה לעשות, מפני שכל העם אהב אותו והקשיב לדבריו בתשומת לב מרובה.

באחד מאותם ימים, כשלימד ישוע את העם בבית־המקדש וסיפר לו את בשורת ה', ניגשו אליו הכוהנים, הסופרים והזקנים ושאלו: "באיזו רשות אתה עושה את כל הדברים האלה?"

"אענה לשאלתכם בתנאי שתענו לשאלתי", השיב להם ישוע. "האם יוחנן המטביל נשלח על־ידי אלוהים או על־ידי בני־אדם?"

הם התייעצו ביניהם: "אם נגיד שאלוהים שלח את יוחנן, ישוע ישאל אותנו מדוע לא האמנו בו. אבל אם נגיד שאלוהים לא שלח את יוחנן, העם יתנפל עלינו, כי כולם מאמינים שיוחנן היה נביא מאת אלוהים." לבסוף השיבו שאינם יודעים את התשובה. "אם כן, גם אני לא אשיב לשאלתכם", אמר ישוע.

ישוע פנה אל העם וסיפר להם את המשל הבא: "איש אחד נטע כרם ענבים, השכיר אותו לכורמים זרים ונסע לארץ רחוקה לכמה שנים. בהגיע מועד הבציר שלח בעל הכרם אחד מאנשיו לאסוף את חלקו ביבול הענבים. אבל הכורמים הכו את השליח ושלחו אותו חזרה לאדוניו בידיים ריקות. בעל הכרם שלח שליח אחר, אולם גורלו היה כגורל קודמו; הכורמים הכו אותו, קיללו אותו ושלחוהו בידיים ריקות. בעל הכרם שלח אדם שלישי, אבל גם אותו הם פצעו וגירשו משם.

" 'מה אעשה?' שאל את עצמו בעל הכרם. 'אולי אם אשלח את בני האהוב הם יפחדו מפניו ויכבדו אותו'. אולם כשראו הכורמים את הבן אמרו: 'יש לנו כאן הזדמנות: הבן הזה יירש את הכרם לאחר מות אביו, אולם אם נהרוג אותו נזכה אנחנו בכרם!' והכורמים גירשו את הבן מהכרם והרגו אותו.

"מה לדעתכם יעשה בעל הכרם? אני אומר לכם, הוא יבוא בעצמו, יהרוג את הכורמים וישכיר את הכרם לאחרים."

"חס וחלילה שיעשו כך האנשים!" קראו השומעים.

ישוע נעץ בהם את מבטו ואמר: "מה לדעתכם כוונת הפסוק בתהלים: 'אבן מאסו הבונים, הייתה לראש פינה'?" ישוע הוסיף: "מי שייפול על האבן הזאת יתנפץ לרסיסים, ומי שתיפול עליו האבן ישחק לאבק."

הסופרים וראשי הכוהנים הבינו שהם הכורמים הרשעים במשל ורצו לאסור את ישוע, אבל הם פחדו שמא העם יחולל מהומות.

הסופרים וראשי הכוהנים ציפו להזדמנות מתאימה לאסור את ישוע ולמסור אותו לידי השלטונות. יום אחד שלחו אליו מרגלים בדמות אנשים תמימים, כדי שינסו להכשילו בלשונו.

"רבי," פתחו מרגלים אלה, "אנחנו יודעים שאתה איש ישר, ושאיש אינו יכול להשפיע עליך לשקר. אנחנו גם יודעים שאתה באמת מלמד את דבר־אלוהים. אמור לנו, האם עלינו לשלם מס לקיסר הרומאי או לא?"

ישוע הבין את מזימתם ולכן ענה: "תנו לי מטבע ואומר לכם. של מי הדמות החקוקה כאן? ושל מי השם החקוק מתחת לדמות?"

"של הקיסר", השיבו.

"אם כן, תנו לקיסר את מה ששייך לו, ותנו לאלוהים את מה ששייך לאלוהים!"

ניסיונם להכשילו בלשונו לא הצליח. הם התפעלו כל־כך מתשובותיו עד שלא היו מילים בפיהם.

חבורה של צדוקים (שאינם מאמינים בתחיית המתים) באה אל ישוע ושאלה: "רבי, משה רבנו לימד אותנו בתורה שאם אדם נשוי מת ואינו משאיר אחריו ילדים, חייב אחיו להתחתן עם האלמנה,

כדי שתוכל ללדת בן שישא את שם המת. במשפחה אחת היו שבעה אחים. האח הבכור התחתן וכעבור זמן קצר מת ולא השאיר אחריו בן. האח השני התחתן עם האלמנה, וגם הוא מת ולא השאיר בן. כך היה גם עם האח השלישי. בקיצור, כל שבעת האחים התחתנו עם האישה האחת, כולם מתו ולא השאירו אחריהם ילדים. לבסוף מתה גם האישה.

"רבי, למי תהיה שייכת האישה בתחיית המתים? הלא כל השבעה התחתנו אתה!" "נשואין הם רק בשביל האנשים בעולם הזה", השיב להם ישוע. "אלה שיזכו לקום מן המתים ולחיות לנצח בעולם הבא, לא יינשאו. בעולם הבא הם יהיו כמלאכים ושוב לא יכולים למות. הם גם בני־אלוהים, משום שקמו לתחייה. בנוגע לשאלתכם אם יקומו המתים לתחייה, משה רבנו אשרר בתורה את דבר תחיית המתים. כשתיאר משה כיצד נגלה אליו ה' בסנה הבוער, הוא קרא לה': 'אלוהי אברהם, אלוהי יצחק ואלוהי יעקב'. זה כדי לומר שה' הוא אלוהי החיים ולא של המתים, כי בעיני אלוהים האנשים האלה חיים."

"יפה ענית, רבי", שיבחו אותו סופרים אחדים, ואיש לא העז לשאול אותו שאלות נוספות.

שאל אותם ישוע שאלה: "מדוע טוענים האנשים שהמשיח הוא בן־דוד? הלא דוד עצמו אומר בתהלים: 'נאם ה' לאדני, שב לימיני עד אשית אויביך הדם לרגליך'. כיצד יכול המשיח להיות בנו של דוד וגם אדוניו?"

בעוד כל העם מקשיב לו פנה ישוע אל תלמידיו ואמר: "היזהרו מהסופרים שאוהבים ללבוש גלימות ולהיראות לפני האנשים בשווקים, כדי שכולם ייתנו להם כבוד. הם אוהבים לשבת במושבות הנכבדים בבית־הכנסת ובסעודות וחגיגות. הם מעמידים פני צדיקים תמימים, ומתפללים בציבור תפילות ארוכות כדי לעשות רושם, אבל באותה עת הם מרמים את האלמנות ומגרשים אותן מבתיהן. משום כך אלוהים ישפוט אותם בחומרה רבה מאוד."

ישוע עמד בבית־המקדש והביט בעשירים שמביאים את תרומותיהם אל תיבת האוצר. בין התורמים הרבים הבחין גם באלמנה עניה שתרמה שתי פרוטות.

"אומר לכם את האמת," העיר ישוע, "האלמנה העניה הזאת תרמה יותר מכל העשירים האלה גם יחד! כי העשירים תרמו סכומים קטנים ביחס לרכוש הרב שיש להם, ואילו האלמנה הזאת נתנה את כל מה שהיה לה."

אחדים מתלמידיו העירו את תשומת לבו לעבודת האבנים המהודרת של בית־המקדש, ולחפצים היקרים שתרמו האנשים.

"אתם יכולים להתפעל מהמראה בינתיים," אמר להם ישוע, "אולם יבוא היום שהכול ייהרס; אף אבן לא תישאר במקומה."

"רבי, מתי יקרה הדבר?" שאלו התלמידים. "האם נקבל אזהרה מראש?" השיב ישוע: "אל תניחו לאיש לרמות אתכם. אנשים רבים יבואו ויטענו כי הם המשיח, ויודיעו שהקץ קרוב. אבל אל תאמינו להם. כאשר תשמעו על מהומות ומלחמות, אל תיבהלו ואל תאבדו את עשתונותיכם. כי אמנם תפרוצנה מלחמות, אבל הקץ לא יבוא מיד. מדינות וממלכות תילחמנה זו בזו, בארצות רבות תתחוללנה רעידות אדמה אדירות ומגפות, ויהיה רעב גדול; בשמים ייראו מראות נוראים ואותות גדולים.

"אולם לפני שיתרחשו כל הדברים האלה ירדפו אתכם, ישפטו אתכם בבתי־כנסת, ישליכו אתכם לכלא ויעמידו אתכם לפני מלכים ושליטים למען שמי. זאת תהיה הזדמנות עבורכם להעיד עלי. אל תדאגו כיצד תתגוננו בפני האשמותיהם, כי אשים בפיכם את המילים המתאימות, ואתן לכם חכמה שאויביכם לא יוכלו להתמודד איתה ולסתור אותה. גם האנשים הקרובים אליכם ביותר – הוריכם, אחיכם, חבריכם וקרובי משפחתכם – יבגדו בכם ויביאו למאסרכם, ויהיו ביניכם כאלה שימותו. כולם ישנאו אתכם משום שאתם שייכים לי, אולם אף שערה אחת לא תיפול מראשכם! בנאמנותכם ובעמידתכם האיתנה תושיעו את נפשותיכם.

"כאשר תראו את ירושלים מוקפת אויבים דעו שחורבנה קרוב. אז תושבי יהודה יברחו אל ההרים; על תושבי ירושלים להשתדל לברוח מהעיר, ואוי לתושבי הסביבה שינסו להיכנס לירושלים! יהיו אלה ימי נקם אשר נועדו לקיים את נבואות התנ"ך. אוי לנשים ההרות ולמניקות באותם ימים, מפני שצרה גדולה תבוא על הארץ, ואלוהים ישפוך את זעמו על העם הזה. רבים ייהרגו בחרב האויב או יוגלו לכל קצוות תבל, וירושלים תיפול בידי גויים אשר ידכאו אותה עד שתסתיים תקופת שלטון הגויים במועד שקבע ה'.

"אותות מבשרי רעה יופיעו בשמש, בירח ובכוכבים, ואילו על פני האדמה – עמים שלמים יתייאשו ויפחדו מגעש הים והגלים הסוערים. אנשים יתעלפו מאימה ופחד מפני המאורעות שיבואו על העולם, משום שכוחות השמים יתמוטטו. ואז יראו אנשי הארץ את בן־האדם בא בענן, בגבורה ובכבוד רב. כאשר יתחילו כל הדברים האלה להתרחש, התעודדו והרימו את ראשכם, כי ישועתכם קרובה!"

אחר כך סיפר להם ישוע את המשל הבא: "הביטו בעץ התאנה או בכל עץ אחר. כאשר העץ מלבלב יודעים אתם שקרב הקיץ בלי שיאמרו לכם זאת. כאשר כל מה שסיפרתי לכם יתחיל להתרחש, דעו לכם שמלכות האלוהים קרובה.

"אני אומר לכם: כל הדברים האלה יתרחשו לפני שיחלוף הדור הזה. השמים והארץ יחלפו, אבל דברי לא יחלפו.

"היזהרו לכם – אל תאבדו את הראש בשכרות, בבזבזנות, בתענוגות ובדאגות מחייה, פן יבוא עליכם היום ההוא במפתיע, כמלכודת. היום ההוא יבוא על כל יושבי תבל! משום כך שימרו תמיד על ערנותכם, והתפללו שאלוהים יעניק לכם כוח לצאת בשלום מכל העתיד להתרחש, ולהתייצב לפני בן־האדם." יום־יום הלך ישוע ללמד בבית־המקדש, והעם היה מתאסף בהמונים משעות הבוקר המוקדמות כדי להקשיב לדבריו. בלילות נהג ישוע ללכת לישון על הר הזיתים.

בהתקרב חג הפסח חיפשו ראשי הכוהנים והסופרים דרך להיפטר מישוע בלי לעורר מהומות בעם – דבר שפחדו ממנו מאוד. אז נכנס השטן ביהודה איש קריות, שהיה אחד משנים־עשר תלמידי ישוע. יהודה הלך אל ראשי הכוהנים ואל מפקדי משמר בית־המקדש כדי להתייעץ איתם כיצד להסגיר את ישוע לידיהם. ראשי הכוהנים ומפקדי משמר בית־המקדש שמחו מאוד על העזרה שהציע להם יהודה, והבטיחו לו כסף. מאותה עת חיפש יהודה הזדמנות להסגיר את ישוע לידיהם, כשלא יהיה בחברת אנשים רבים.

בהגיע חג הפסח, ביום שבו מקריבים זבח, שלח ישוע את פטרוס ויוחנן להכין את הסדר.

"היכן אתה רוצה שנכין את הסעודה?" שאלו את ישוע.

"בכניסה לירושלים תפגשו אדם נושא כד מים", השיב ישוע. "לכו אחריו, היכנסו אל הבית שאליו יכנס ואמרו לבעל הבית: 'רבנו ביקש שתראה לנו את חדר האורחים אשר הכנת לו ולתלמידיו בשביל הסדר'. הוא יוביל אתכם אל הקומה השנייה ויראה לכם חדר גדול שהכין למעננו. שם תכינו את הסעודה."

פטרוס ויוחנן הלכו העירה; הכול התרחש בדיוק כפי שאמר ישוע, והם הכינו את הסדר.

מאוחר יותר הגיעו ישוע ושאר התלמידים, וכשהגיעה השעה התיישבו כולם סביב השולחן.

"נכספתי לאכול עמכם את סעודת הפסח לפני שאתייסר", פתח ישוע ואמר: "אני אומר לכם ששוב לא אוכל את סעודת הפסח, עד אשר תתקיים במלוא משמעותה במלכות האלוהים."

לאחר מכן לקח ישוע כוס יין, ברך ואמר: "קחו את היין ושתו ממנו כולכם.

"דעו לכם ששוב לא אשתה יין עד אשר תבוא מלכות האלוהים."

לאחר מכן הוא לקח כיכר לחם (מצה), הודה לאלוהים עליו, פרס את הלחם לפרוסות, נתן לתלמידיו ואמר: "זהו גופי הניתן בעדכם. עשו זאת לזיכרוני." בתום הסעודה הגיש להם ישוע עוד כוס יין ואמר: "כוס זאת מסמלת את הברית החדשה בין אלוהים לביניכם – ברית שנחתמה בדמי. אולם ליד השולחן יושב האיש שיסגיר אותי. בן־האדם הולך למות כפי שנגזר עליו, אולם אני אומר לכם: אוי לו לאיש שיסגיר אותו!"

התלמידים החלו לשאול זה את זה מי מהם עלול לעשות מעשה נורא שכזה.

בין התלמידים התעורר ויכוח: מי מהם החשוב ביותר.

אמר להם ישוע: "בעולמנו רודים המלכים והשליטים בנתיניהם, ובכל זאת אלה נחשבים לדורשים בטוב נתיניהם. אולם אצלכם המצב שונה; מי שמרבה לשרת אתכם הוא יהיה הגדול מביניכם, והמנהיג יהיה משרת. ומי נחשב גדול, מי שיושב בשולחן או מי שמשרת את מי שבשולחן? כמובן שהיושב בשולחן. ואילו אני ביניכם כמשרת.

"מאחר ששמרתם לי אמונים על־אף הצרות והקשיים, ומאחר שאבי הנחיל לי מלכות, הריני מעניק לכם בזאת את הזכות לאכול ולשתות על שולחני במלכותי, ולשבת על כסאות לשפוט את שנים־עשר שבטי ישראל."

"שמעון, שמעון," המשיך האדון, "השטן דורש את כולכם, לסנן אתכם כמו חיטה. אבל התפללתי בעדך שלא תאבד את אמונתך. לאחר שתחזור בתשובה חזק את אחיך."

"אדוני," קרא שמעון פטרוס, "אני מוכן ללכת איתך לבית־הסוהר ואף למות איתך!"

אולם ישוע ענה: "פטרוס, אני אומר לך שעוד היום, לפני קריאת התרנגול, תתכחש לי שלוש פעמים ותאמר שאינך מכיר אותי כלל.

"כאשר שלחתי אתכם לבשר את הבשורה בלי כסף, בלי תרמיל ובלי נעליים האם חסרתם משהו?" המשיך ישוע.

"לא חסר לנו דבר", השיבו.

"אבל עכשיו," אמר להם ישוע, "למי שיש כסף ותרמיל שייקח אותם איתו; ולמי שאין חרב – שימכור את מעילו ויקנה אחת. כי הגיע המועד שתתקיים הנבואה הכתובה עלי: 'הוא נימנה בין פושעים'. כן, כל מה שכתבו עלי הנביאים יתקיים במלואו."

"אדון," קראו התלמידים, "יש לנו כאן שתי חרבות."

"אלה מספיקות לכם", השיב ישוע.

לאחר מכן יצא ישוע מהעיר והלך אל הר הזיתים, כמנהגו מדי יום, והתלמידים הלכו בעקבותיו. בהגיעו אל המקום אמר ישוע לתלמידיו: "התפללו שלא תבואו לידי ניסיון." ישוע התרחק מתלמידיו מרחק־מה, כרע על ברכיו והתפלל: "אבי, אם יש ברצונך, אנא, הרחק ממני את כוס הייסורים. אולם אני רוצה שייעשה רצונך ולא רצוני!" לאחר מכן נגלה אליו מלאך מן השמים וחיזק אותו. בגלל סבלו הרב הוא התפלל בדבקות רבה, וזיעתו נפלה על הארץ כטיפות דם גדולות. כאשר סיים ישוע את תפילתו וחזר אל תלמידיו, מצא אותם ישנים מרוב צער ועייפות.

"מדוע אתם ישנים?" שאל ישוע. "קומו והתפללו שלא תבואו לידי ניסיון."

בעודו מדבר התקרב אליו קהל גדול של אנשים ובראשם צעד יהודה, שהיה אחד מתלמידיו. יהודה קרב אל ישוע כדי לנשקו, אולם ישוע אמר לו: "יהודה, האם בנשיקה אתה עומד להסגיר את בן־האדם?"

כשראו התלמידים את העומד להתרחש שאלו את ישוע: "אדון, אתה רוצה שנכה אותם בחרבות שלנו?" ואחד מהם קיצץ את אוזנו הימנית של עבד הכוהן הגדול.

ישוע עצר בעדם ואמר: "הניחו להם לעשות את שלהם." לאחר מכן נגע באוזנו של העבד וריפא אותה. ישוע פנה אל ראשי הכוהנים, מפקדי משמר בית־המקדש והזקנים שבאו לאסרו: "מדוע אתם באים אלי בחרבות ובמקלות, האם אני גנב או שודד? מדוע לא אסרתם אותי בבית־המקדש? הרי הייתי שם כל יום. אבל זוהי שעתכם, ושעת שלטון החושך."

הם אסרו את ישוע והובילוהו אל בית הכוהן הגדול. פטרוס הלך אחריהם במרחק־מה, אולם הצטרף אליהם כשהדליקו מדורה בחצר והתיישבו סביבה.

משרתת אחת הבחינה בפטרוס לאור המדורה. היא נעצה בו מבט וקראה: "האיש הזה היה עם ישוע!"

פטרוס הכחיש בתוקף את דבריה: "אישה, איני מכיר אותו כלל!"

כעבור זמן קצר הבחין מישהו אחר בפטרוס. "אתה ודאי אחד מהם!" אמר. "מה פתאום," הכחיש פטרוס, "אינני אחד מהם!"

כעבור שעה בערך העיר אדם נוסף: "אין לי ספק שהאיש הזה היה עם ישוע, כי שניהם מהגליל."

פטרוס הכחיש שוב: "בן־אדם, איני יודע על מה אתה מדבר!" לפני שסיים פטרוס את דבריו נשמעה קריאת התרנגול. באותו רגע פנה ישוע והביט בעיניו של פטרוס. אז נזכר פטרוס בדברי האדון: "לפני קריאת התרנגול תתכחש לי שלוש פעמים." הוא יצא מהחצר ומירר בבכי.

החיילים שהופקדו על שמירת ישוע לעגו לו, הכו אותו והתעללו בו. הם קשרו את עיניו, הכו אותו באגרופים וקראו בלעג: "נביא שכמוך, נחש מי הכה אותך?" הם המשיכו לקלל ולהעליב אותו.

למחרת בבוקר הובא ישוע לפני חברי הסנהדרין, ראשי הכוהנים, הסופרים וזקני העם.

"האם אתה באמת המשיח?" שאלו אותו.

אך ישוע השיב: "אם אגיד לכם, לא תאמינו לי, ואם אשאל אתכם שאלות לא תשיבו לי. אולם עוד מעט בן־האדם ישב לימין גבורת האלוהים."

"אם כך, בן־אלוהים אתה?"

"אתם אמרתם שאני הוא" השיב ישוע.

"איננו זקוקים לעדויות נוספות!" הם קראו. "במו אוזנינו שמענו אותו אומר דברים אלה!"

ראשי הכוהנים, הסופרים, זקני העם וחברי הסנהדרין הוליכו את ישוע אל פילטוס, ומיד החלו להאשים אותו: "האיש הזה מסית את העם לא לשלם מס לקיסר הרומאי, וטוען שהוא המשיח, כלומר מלך!"

"האם אתה מלך היהודים?" שאל פילטוס את ישוע. "אתה אומר", ענה ישוע.

פילטוס פנה אל ראשי הכוהנים ואל ההמון וקרא: "מה אתם רוצים ממנו? הוא לא עבר על שום חוק!"

אולם הם התעקשו: "אבל הוא מסית את העם בכל אזור יהודה נגד השלטון. הוא החל בכך בגליל, ועכשיו הוא בא לירושלים."

"האם הוא תושב הגליל?" שאל פילטוס.

"כן", השיבו לו. מאחר שהגליל היה במחוז שיפוטו של הורדוס, החליט פילטוס לשלוח את ישוע אליו. מלבד זאת, באותה העת היה הורדוס בירושלים.

הורדוס שמח מאוד לראות את ישוע, מכיוון ששמע עליו ניסים ונפלאות, ומזה זמן רב השתוקק לפגוש אותו פנים אל פנים ולחזות בניסים שחולל.

הורדוס שאל את ישוע שאלות רבות, אולם ישוע לא השיב דבר. בינתיים ראשי הכוהנים והסופרים הטיחו את האשמותיהם בישוע.

גם הורדוס וחייליו בזו לישוע וצחקו לו; הם הלבישו אותו גלימת פאר ושלחוהו חזרה אל פילטוס. הורדוס ופילטוס, שהיו עד אז אויבים, הפכו באותו יום לידידים.

פילטוס אסף את ראשי הכוהנים, ומנהיגים אחרים ואת העם, והודיע להם: "הבאתם לפני את האיש הזה וטענתם שהוא מסית את העם למרוד בשלטון. חקרתי אותו היטב בנוכחותכם ולא מצאתי כל יסוד להאשמותיכם! גם הורדוס לא מצא כל אשמה בישוע, ולכן שלח אותו אלינו. האיש הזה לא עשה כל מעשה שדינו מוות! משום כך אלקה אותו בשוט ואשחרר אותו." מדי שנה בחג הפסח, נהג פילטוס לשחרר אסיר יהודי אחד.

אך כולם צעקו פה אחד: "קחו אותו מכאן! שחרר לנו את בר־אבא!" (בר־אבא היה במאסר באשמת רצח והסתה למרד בירושלים). פילטוס רצה לשחרר את ישוע, ולכן ניסה להתווכח עם הקהל. אבל הקהל התעקש: "צלוב אותו! צלוב אותו!"

פילטוס שאל אותם פעם שלישית: "מדוע? מה הוא עשה? לא מצאתי כל סיבה להוציאו להורג. אלקה אותו בשוט ואשחרר אותו." אבל הם המשיכו לצעוק ולהפציר בו לצלוב את ישוע, וצעקותיהם הכריעו את הניזון.

פילטוס נכנע לדרישתם ודן את ישוע למוות. על־פי בקשתם שחרר את בר־אבא, שהיה אסור באשמת רצח ומרידה, ומסר לידיהם את ישוע כדי שיעשו בו כרצונם.

בהוליכם את ישוע אל מקום הצליבה פגשו בדרך את שמעון הקוריני, שחזר מן השדה, ואילצוהו ללכת אחרי ישוע ולשאת את צלבו. בין הקהל הרב שהלך אחרי ישוע היו גם נשים רבות שספדו עליו. ישוע פנה אליהן ואמר: "בנות ירושלים, אל תבכינה עלי, כי אם על עצמכן ועל ילדיכן, כי תבוא העת שבה נשים שאין להן ילדים תיחשבנה לבנות מזל. בעת ההיא יתחננו בני־האדם לפני ההרים שיפלו עליהם ויכסו אותם, ולפני הגבעות – שתקברנה אותם. שהרי אם זהו גורלו של אדם חף מפשע, מה נורא יהיה גורלם של האשמים באמת!"

יחד עם ישוע הובלו למוות גם שני פושעים. בהגיעם אל המקום שנקרא "מקום הגולגולת" – הם צלבו את השלושה: את ישוע במרכז, ואת שני הפושעים לימינו ולשמאלו.

"אבי, סלח להם," קרא ישוע, "כי אינם יודעים מה הם עושים!" בינתיים ערכו החיילים הגרלה וחילקו ביניהם את בגדי ישוע. ההמון

עמד והביט במתרחש, ואילו מנהיגי העם לעגו לו וקראו: "הוא 'הושיע' כל־כך הרבה אנשים? אם הוא באמת המשיח בחיר האלוהים, הבה נראה כיצד יושיע את עצמו!"

גם החיילים התלו בו; הם נתנו לו לשתות חומץ וקראו: "אם אתה באמת מלך היהודים, הושע את עצמך!"

מעל ראשו של ישוע תלו שלט: "זהו מלך היהודים".

אחד הפושעים שהיה תלוי לצידו של ישוע לעג לו ואמר: "אם אתה באמת המשיח, מדוע אינך מציל את עצמך ואותנו לפני שיהיה מאוחר מדי?"

הפושע השני גער בחברו ואמר: "האם גם במותך אינך ירא את האלוהים? אנחנו נענשים בעונש שמגיע לנו על מעשינו הרעים, אולם האדם הזה חף מפשע!" הוא פנה אל ישוע ואמר: "ישוע, זכור אותי כשתבוא אל מלכותך."

"עוד היום אתה תהיה איתי בגן־עדן", ענה לו ישוע.

בשעה שתים־עשרה בצהריים כיסה חושך את כל הארץ למשך שלוש שעות. אור השמש חשך, והפרוכת התלויה לפני קודש הקודשים בבית־המקדש נקרעה לשניים.

לאחר מכן קרא ישוע בקול גדול: "אבי, אני מפקיד את רוחי בידך." ונפח את נשמתו.

קצין רומאי אחד, אשר ראה את המתרחש, נמלא יראת אלוהים וקרא: "האיש הזה באמת היה צדיק!"

משנוכחו האנשים שבאו לחזות בצליבה כי ישוע מת, הצטערו צער רב והלכו לבתיהם. כל חבריו וידידיו של ישוע, וביניהם הנשים שהלכו אחריו מהגליל, עמדו במרחק מה והביטו במתרחש.

בין ידידיו של ישוע היה גם אדם בשם יוסף מהעיירה היהודית רמתיים. יוסף היה איש טוב וישר והאמין בביאת המשיח. למרות שהיה חבר הסנהדרין לא הסכים עם החלטתם ופעולתם.

יוסף הלך אל פילטוס וביקש ממנו את גופתו של ישוע. לאחר שהוריד את הגופה מן הצלב עטף אותה יוסף בסדין, וקבר אותה בקבר חדש חצוב בסלע, שטרם נקבר בו איש. כל זה התרחש ביום שישי בערב, לפני כניסת השבת.

הנשים אשר באו עם ישוע מהגליל הלכו אחרי יוסף וראו היכן שקבר את הגופה. לאחר מכן הלכו והכינו מרקחת בשמים, אולם לא שבו מיד אל הקבר, כי בינתיים נכנסה השבת והן לא רצו לחלל אותה.

ביום ראשון השכם בבוקר לקחו הנשים את המרקחת שהכינו והלכו אל הקבר. בהגיען אל המקום גילו כי האבן הגדולה שסתמה את פתח הקבר הוזזה ממקומה. הן נכנסו פנימה, אך לא מצאו את גופתו של האדון ישוע.

הנשים היו במבוכה גדולה ולא הבינו מה קרה. לפתע נגלו אליהן שני אנשים לבושים גלימות מבריקות ונוצצות. בפחד רב השתחוו הנשים לפני השניים. "מדוע אתן מחפשות את החי בין המתים?" שאלו השניים. "הוא אינו נמצא כאן, הוא קם לתחייה! זיכרו שעוד בהיותו בגליל סיפר לכן שעל בן־האדם להימסר לידי אנשים רשעים, שיצלבו אותו, אבל ביום השלישי יקום לתחייה!"

הנשים נזכרו בדברי ישוע ומיהרו לשוב העירה, כדי לספר את החדשות לאחד־עשר התלמידים ולכל השאר. (אלה הנשים שהלכו אל הקבר: מרים המגדלית, יוחנה, מרים אמו של יעקב ואחרות). אולם דברי הנשים נשמעו באוזניהם כסיפור דמיוני, והם לא האמינו להן. אך פטרוס קם ורץ אל הקבר. בהביטו פנימה ראה את התכריכים מונחים במקומם, אך הגופה לא הייתה שם. הוא לא הבין מה קרה ועזב את המקום.

באותו יום הלכו שניים מתלמידיו של ישוע בדרך המובילה לעמאוס – כפר המרוחק כאחד עשר ק"מ מירושלים. בעודם משוחחים ביניהם על מות ישוע, הופיע לפתע ישוע עצמו ונלווה אליהם. אך השניים לא הכירוהו, כי עיניהם היו אחוזות.

"על מה אתם משוחחים?" שאל אותם ישוע. השניים נעצרו, וישוע ראה שפניהם הביעו צער וכאב. אחד מהשניים, קליופס שמו, השיב: "אתה ודאי האדם היחיד בכל ירושלים שאינו יודע מה קרה בעיר בימים האחרונים."

"מה קרה בעיר?" שאל ישוע.

"אנחנו מתכוונים לישוע מנצרת", הסבירו השניים. "ישוע היה נביא שחולל נסים ונפלאות, ומורה חכם בעיני אלוהים ובעיני העם. אבל ראשי הכוהנים ורבים ממנהיגנו אסרו אותו ומסרוהו לידי הרומאים, כדי שיגזרו עליו דין מוות, ואלה צלבו אותו. ואילו אנחנו חשבנו וקיווינו שהוא המשיח העתיד לגאול את עם־ישראל. כל מה שסיפרנו לך קרה לפני שלושה ימים, אך בזאת לא תם הסיפור! מספר נשים מקבוצתנו הלכו הבוקר אל הקבר, וכשחזרו היה בפיהן סיפור בלתי רגיל. הנשים סיפרו כי גופתו של ישוע נעלמה, וכי פגשו בקבר שני מלאכים שאמרו להן כי ישוע חי! כמה מאנשינו מיהרו אל הקבר כדי לבדוק את דברי הנשים, ונוכחו שהן צדקו; גופתו של ישוע באמת נעלמה."

"כסילים!" קרא ישוע. "האם כל־כך קשה לכם להאמין לדברי הנביאים בכתבי־הקודש? האם לא ניבאו הנביאים באופן ברור שהמשיח יסבול את העינויים הנוראים האלה, לפני שיתגלה כבודו והדרו?" לאחר מכן הוא ציטט להם פסוקים מן התנ"ך והסביר להם את כל מה שנאמר עליו בכתובים, החל מבראשית וכלה בדברי הנביאים.

בינתיים התקרבו השלושה לעמאוס – הכפר שאליו היו מועדות פניהם. ישוע נראה כעומד להמשיך בדרכו, אולם השניים הפצירו בו ללון בביתם, כי הייתה שעת ערב, וישוע נענה להזמנתם. כשהתיישבו לאכול ברך ישוע על הלחם, פרס אותו והגישו להם. לפתע כאילו נפקחו עיניהם, והם הכירו את ישוע. באותו רגע הוא נעלם מעיניהם.

השניים החלו לספר זה לזה כיצד התרגשו בשעה שישוע דיבר אליהם וביאר להם את הכתוב בתנ"ך.

בלי לאבד זמן קמו השניים וחזרו לירושלים, שם מצאו את אחד־עשר התלמידים ואחרים מתלמידי ישוע אשר קיבלו את פניהם בקריאה:

"האדון באמת קם לתחייה! הוא נגלה לפטרוס!"

השניים מעמאוס סיפרו כיצד נגלה ישוע גם אליהם כשהלכו בדרך, וכיצד הכירו אותו כשפרס את הלחם.

בשעה שדיברו הופיע ישוע בחדר ואמר: "שלום לכם!" הופעתו הבהילה אותם, כי חשבו שרוח רפאים לפניהם!

"מדוע נבהלתם?" שאל ישוע. "מדוע אינכם מאמינים שאני הוא העומד לפניכם? הביטו בידי! הביטו ברגלי! אתם יכולים לראות ללא ספק שאני הוא העומד לפניכם! געו בי והיווכחו שאינני רוח, שהרי לרוח אין בשר ועצמות כפי שיש לי!" בשעה שדיבר הראה להם ישוע את נקבי המסמרים בידיו ואת הפצעים ברגליו.

על אף שמחתם הרבה עדיין הטילו התלמידים ספק ולא האמינו. משום כך שאל אותם ישוע: "האם יש לכם כאן משהו לאכול?" הם הגישו לו חתיכת דג צלוי, וישוע אכל את הדג לנגד עיניהם.

לאחר מכן אמר ישוע: "האם אינכם זוכרים שעוד בהיותי אתכם סיפרתי לכם שכל מה שאמרו עלי משה, הנביאים ובתהלים חייב להתקיים?" ישוע פתח את לבם כדי שסוף סוף יבינו את הכתובים, והוסיף: "עוד לפני זמן רב נכתב שעל המשיח להתענות, למות ולקום לתחייה ביום השלישי. ועוד כתוב כי דבר אלוהים יצא אל כל העמים, החל מירושלים, וכי כל מי שיאמין בי ויחזור בתשובה יסלחו לו חטאיו. אתם עדים לקיום הנבואות האלה. עתה אני עומד לשלוח אליכם את אשר הבטיח אבי. הישארו כאן בירושלים עד שיבוא רוח הקודש וימלא אתכם בכוח ובגבורה מן השמים."

לאחר מכן הוא הוביל אותם אל בית־עניה, שם נשא את ידיו אל השמים וברך אותם. תוך כדי ברכתו נפרד מהם ישוע ועלה השמיימה.

התלמידים השתחוו לו וחזרו לירושלים מלאי שמחה, ואת כל זמנם בילו בבית־המקדש כשהם מהללים ומברכים את האלוהים.

יוחנן

הבשורה על-פי יוחנן

בראשית היה הדבר, והדבר היה עם האלוהים, ואלוהים היה הדבר. הוא היה בראשית עם האלוהים. דרכו נברא הכל, אין דבר שלא נברא על־ידו. בו היו חיים, וחיים אלה היו האור לבני־האדם. האור מאיר בחושך, והחושך לא התגבר עליו.

אלוהים שלח אדם בשם יוחנן להעיד על האור האמתי, כדי שכולם יאמינו בו. יוחנן עצמו לא היה האור; הוא רק נשלח להעיד על האור האמתי שבא לעולם כדי להאיר לכל בני־האדם.

האור בא אל העולם שנברא על ידו, אך העולם לא הכיר אותו. הוא בא אל שלו, אך אלה לא קיבלו אותו. אבל לכל אלה שהאמינו בו הוא העניק את הזכות להיות בני־אלוהים. כל המאמינים בו נולדו מחדש – לא בלידה ביולוגית מגבר ואישה, ולא מרצון האדם, אלא מרצון האלוהים. הדבר נהיה בשר ושכן בתוכינו. אנחנו ראינו את כבודו, כבוד הבן היחיד מהאב, מלא חסד ואמת.

יוחנן העיד עליו וקרא: "הנה האדם שאליו התכוונתי, כשסיפרתי לכם שאחרי עומד לבוא אדם גדול ונעלה ממני, כי הוא היה לפני שהייתי אני." כולנו התברכנו בברכות רבות מעושרו ומחסדו. כי בעוד שמשה רבנו מסר לנו את התורה, ישוע המשיח העניק לנו חסד ואמת. איש לא ראה מעולם את האלוהים, מלבד בנו היחיד הנמצא בחיקו, והוא סיפר לנו על אביו.

זוהי, אם כן, עדותו של יוחנן: כאשר שלחו אליו היהודים כוהנים ולווים מירושלים כדי לברר מי הוא, יוחנן הודה מיד: "אינני המשיח!"

"אם כן, מי אתה?" דרשו לדעת. "האם אתה אליהו?"

"לא", השיב יוחנן.

"האם אתה הנביא?"

"לא" השיב להם.

"מי אתה? מה יש לך לומר? ברצוננו לדעת מה להשיב לשולחינו."

"אני הקול הקורא במדבר כנבואת ישעיהו: 'פנו דרך ה'! " השיב יוחנן.

אנשים אלה, שנשלחו על־ידי הפרושים, המשיכו לשאול אותו: "אם אינך המשיח, אינך אליהו ואינך הנביא, מדוע אתה מטביל את האנשים?" "אני מטביל רק במים," השיב יוחנן, "אולם דעו ביניכם עומד אדם שלא פגשתם מעולם. למרות שהוא בא אחרי הוא היה לפני, ואיני ראוי אפילו להתיר את שרוך נעליו."

כל זה התרחש בכפר בית־עניה שעל חוף הירדן – במקום שבו נהג יוחנן להטביל.

למחרת ראה יוחנן את ישוע בא לקראתו והכריז: "הביטו! הנה שה האלוהים הנושא את חטאי העולם. אליו התכוונתי כשסיפרתי לכם שאחרי עומד לבוא אדם גדול ונעלה ממני, כי הוא היה לפני שהייתי אני. אני עצמי לא הכרתי אותו; אני באתי רק להטביל אנשים במים ולהצביע עליו לעם ישראל." יוחנן סיפר להם שהוא ראה את רוח הקודש יורדת בדמות יונה ונחה על ישוע.

"לא הכרתי את ישוע לפני כן," חזר ואמר יוחנן, "אולם כאשר אלוהים שלח אותי להטביל במים הוא אמר לי: 'בראותך את רוח הקודש יורדת ונחה על איש, דע כי אותו אתה מבקש – זהו האיש שיטביל ברוח הקודש'. אני ראיתי את רוח הקודש יורדת ונחה על האיש הזה, ולכן אני מעיד שהוא בן האלוהים."

למחרת שוב עמד יוחנן באותו מקום עם שניים מתלמידיו. בראותו את ישוע בא לקראתו הוא קרא: "הנה שה האלוהים!"

כששמעו שני התלמידים את קריאתו של יוחנן, פנו ללכת בעקבות ישוע.

ישוע הביט לאחור וראה שהשניים הולכים בעקבותיו. "מה רצונכם?" שאל אותם.

"רבי, היכן אתה גר?" השיבו בשאלה.

"בואו וראו", ענה ישוע. השניים הלכו אחריו למקום מגוריו, ונשארו איתו משעה ארבע אחר־הצהריים עד הערב.

אַנְדְרֵי, אחיו של שמעון פטרוס, היה אחד משני התלמידים שהלכו אחריו. אַנְדְרֵי הלך מיד לחפש את אחיו, וכשמצא אותו קרא בהתרגשות: "מצאנו את המשיח!"

כשהביא אַנְדְרֵי את פטרוס אל ישוע, הביט ישוע בפטרוס לרגע ואמר: "אתה אמנם שמעון בנו של יונה, אך מעתה ואילך תיקרא: פטרוס – כֵּיפָא!"

למחרת החליט ישוע ללכת לגליל. הוא פגש בדרך את פיליפוס ואמר לו: "בוא אחרי." פיליפוס היה מבית־צידה, עירם של אַנְדְרֵי ופטרוס.

פיליפוס הלך לחפש את נתנאל, וכשמצא אותו קרא: "מצאנו את המשיח שעליו סיפרו משה רבנו והנביאים! שמו ישוע, בנו של יוסף מנצרת!"

"נצרת?" קרא נתנאל בחוסר אמון. "איזה דבר טוב יכול לצאת מנצרת?"

"בוא וראה במו עיניך", הפציר בו פיליפוס.

כשראה ישוע את נתנאל בא לקראתו, קרא: "הנה בא לקראתנו בן ישראל אמתי – אדם ישר אמתי שאין בו מרמה."

"כיצד אתה יודע מי אני ומה אניך?" תמה נתנאל.

"ראיתי אותך יושב תחת עץ התאנה עוד לפני שפיליפוס מצא אותך", ענה ישוע.

"אדוני, אתה באמת בן־האלוהים, מלך ישראל!" קרא נתנאל.

"האם אתה מאמין בכך רק משום שאמרתי כי ראיתי אותך יושב תחת עץ התאנה?" שאל ישוע. "עוד תראה דברים גדולים מאלה! אפילו תראה את השמים נפתחים ומלאכי אלוהים עולים ויורדים על בן־האדם."

כעבור יומיים נערכה חתונה בכפר־קנה שבגליל, ובין האורחים היו ישוע, אמו ותלמידיו. כשראתה אמו של ישוע כי אזל היין, פנתה אל בנה ואמרה: "אזל היין."

אולם ישוע השיב: "למה את אומרת לי את זה? עדיין לא הגיע זמני."

למרות תשובה זאת אמרה אמו של ישוע למשרתים: "עשו כל מה שיגיד לכם לעשות."

ששה כדים גדולים מאבן עמדו שם; בכל כד אפשר להכיל מאה עד מאה־חמישים ליטר (אלה היו סוג הכדים שהיהודים השתמשו בהם למנהג הטהרה).

"מלאו את הכדים במים", ביקש ישוע, והמשרתים מלאו את הכדים עד הסוף. "הגישו מן המשקה לראש המסיבה", המשיך ישוע, והם עשו כדבריו. ראש המסיבה לא ידע מאיפה היין, אבל המשרתים ידעו. כשטעם את המים שהפכו ליין, קרא לחתן ואמר: "זהו יין משובח מאוד! בדרך־כלל מגיש המארח תחילה את היין המשובח, ולאחר ששתו כולם לרוויה וכבר לא מסוגלים להבחין כל כך בטעם, הוא מגיש את היין הזול. אבל אתה שמרת את היין המשובח לסוף!"

הנס הזה בכפר־קנה היה הראשון שישוע חולל. הוא הביא את תלמידיו לידי אמונה בו.

לאחר החתונה הלכו ישוע, אמו, אחיו ותלמידיו לכפר־נחום למספר ימים. חג הפסח התקרב, וישוע עלה לירושלים. הוא הלך לבית־המקדש ומצא שם סוחרי צאן, בקר ויונים (לצורך הקרבת הקרבנות) ומחליפי כספים. הוא לקח מספר חבלים, שזר אותם לשוט עבה וגירש משם את כל האנשים ואת הצאן והבקר; הוא פיזר לכל עבר את מטבעותיהם של החלפנים, והפך את שולחנותיהם.

ישוע פנה אל סוחרי היונים וקרא: "הוציאו מכאן את כל היונים, ואל תהפכו את בית אבי לשוק!"

תלמידיו נזכרו בנבואה מתהלים: "כי קנאת ביתך אכלתני."

"באיזו רשות אתה עושה את כל הדברים האלה? תן לנו אות או הוכחה כדי שנאמין לך."

"הרסו את המקדש הזה," ענה ישוע, "ואני אקים אותו מחדש תוך שלושה ימים!"

"מה?" קראו בתמיהה. "המקדש הזה ניבנה במשך ארבעים־ושש שנים, ואתה טוען שתוכל להקימו מחדש תוך שלושה ימים?" ואולם באומרו "מקדש" הוא התכוון לגופו. לאחר שקם לתחייה נזכרו תלמידיו בדבריו והאמינו בכתוב ובדברי ישוע, כי ראו שהכול התקיים.

כאשר היה ישוע בירושלים בחג הפסח, אנשים רבים האמינו שהוא המשיח, כי הם ראו את הנסים והנפלאות שחולל. אך ישוע

לא השתכנע שהם באמת מאמינים, משום שידע מה הפכפך אופיו של האדם.

באחד הלילות בא אל ישוע נקדימון – מנהיג יהודי מכת הפרושים. "רבי," פתח נקדימון, "אנחנו יודעים כי אלוהים שלח אותך ללמד אותנו, שהרי איש אינו מסוגל לחולל את כל הנסים האלה ללא עזרת האלוהים!"

"אני אומר לך את האמת," השיב לו ישוע, "אדם שלא נולד מחדש אינו מסוגל לראות את מלכות האלוהים."

"כיצד יכול אדם מבוגר להיוולד מחדש?" תמה נקדימון. "האם הוא יכול לשוב לבטן אמו ולהיוולד מחדש?" "אני אומר לך את האמת," אמר ישוע, "מי שלא נולד מהרוח ומהמים אינו יכול להיכנס למלכות האלוהים. בשר ודם מסוגל להוליד אך ורק בשר ודם ואילו רוח הקודש מעניק חיים חדשים מהשמים. לכן אל תתפלא על כך שאני אומר שעליכם להיוולד מחדש. הרוח נושבת לכיוונים שונים; אתה שומע את משב הרוח, אולם אינך יודע מאין היא נושבת ולאן היא נושבת. כך אי אפשר להסביר איך בדיוק נולדים מן הרוח."

"כיצד ייתכן הדבר?" שאל נקדימון.

"אתה רב נכבד בישראל ואינך מבין את הדברים האלה?" השיב ישוע. "אני מבטיח לך שאנחנו מדברים על מה שאנו יודעים, ומעידים על מה שראינו, אך למרות זאת אינכם מאמינים לנו. אם אינכם מאמינים לדברי בענייני העולם הזה, כיצד תאמינו לדברי בענייני השמים? איש לא עלה השמימה מלבד האחד אשר ירד מהשמים – בן־האדם. כשם שמשה הרים על נס את נחש הנחושת במדבר, כך צריך גם בן־האדם להיות נישא, כדי שכל המאמין בו יחיה לנצח. כי אלוהים אהב כל כך את העולם עד שהקריב את בנו היחיד, כדי שכל המאמין בו לא יאבד כי אם יחיה לנצח. שהרי אלוהים שלח את בנו להושיע את העולם ולא לשפוט אותו. כל המאמין בו לא יישפט, אך מי שאינו מאמין בו כבר נשפט! כי לא האמין בבנו היחיד של אלוהים. דינם מבוסס על העובדה שהאור מן השמים בא לעולם, אבל הם לא רצו בו; הם אהבו את החושך, כי מעשיהם רעים ומושחתים. הם שנאו את אור האלוהים והעדיפו להישאר בחשכה, כי לא רצו שמעשיהם הרעים יתגלו באור. לעומת זאת, כל מי שעושה את הטוב והישר יבוא לאור בשמחה, כדי להראות לכולם שכל מעשיו נעשו לפי רצון אלוהים."

לאחר מכן עזבו ישוע ותלמידיו את ירושלים והלכו לאזור יהודה. הם נשארו שם זמן־מה, וישוע הטביל את המאמינים בו.

באותה עת הטביל יוחנן אנשים בעינון, ליד שלם, כי היו שם הרבה מים. כל זה התרחש לפני מאסרו של יוחנן. אחדים מתלמידי יוחנן התווכחו עם פרוש אחד בעניין הטבילה של ישוע ושל יוחנן. תלמידים באו אל יוחנן ואמרו: "רבי, האיש שפגשת בעבר־הירדן ואמרת שהוא המשיח, גם הוא מטביל, וכולם הולכים להיטבל על־ידו ולא על־ידך."

השיב יוחנן: "אבינו שבשמים מעניק לכל אחד תפקיד משלו. התפקיד שלי הוא להכין את הדרך לפני האיש הזה, כדי שכולם יוכלו לבוא אליו. אתם עצמכם עדים לכך שאמרתי כי אינני המשיח – נשלחתי רק לפנות לו את הדרך. הכלה הולכת אחרי החתן וחברו של החתן שמח בשמחתו; אני חברו של החתן ואני שמח בשמחתו. ככל שהוא גדל בחשיבותו כך אני הולך ונעשה חסר חשיבות.

"הוא בא מהשמים והוא נעלה על הכל, ואילו אני באתי מהארץ והבנתי מוגבלת לענייני הארץ בלבד. הוא מספר את אשר ראה ושמע, אך רק מעטים מקשיבים לו ומאמינים לדבריו. כל המאמין לדבריו מאשר כי אלוהים הוא אמת. כי אדם זה – אשר נשלח על ידי אלוהים – נושא את דבר אלוהים, שהרי רוח אלוהים ממלא אותו ללא גבול. אלוהים האב אוהב את הבן ואף נתן לו את הכול! כל המאמין בבן יחיה לעולם, ואילו מי שאינו מאמין בבן לא יחיה חיי נצח, כי אם יקבל עונש נצחי מאלוהים!"

הפרושים שמעו שישוע מושך אליו אנשים רבים, ושהטביל תלמידים רבים יותר משהטביל יוחנן (למעשה, תלמידי ישוע הם שהטבילו, ולא הוא עצמו). כשנודע הדבר לישוע, הוא עזב את אזור יהודה וחזר לגליל. לשם כך היה עליו לעבור דרך שומרון.

בשעת הצהריים הגיע ישוע לעיר השומרונית סוכר, השוכנת מול חלקת האדמה שנתן יעקב אבינו ליוסף בנו, ובה באר יעקב. ישוע עייף מהדרך הארוכה ומהחום הכבד, וישב לנוח ליד הבאר. הוא ישב שם לבדו, כי תלמידיו הלכו העירה לקנות אוכל. עד מהרה הגיעה לבאר אישה שומרונית שרצתה לשאוב מים.

"אנא, תני לי לשתות", ביקש ישוע. האישה תמהה על בקשתו הבלתי־רגילה וקראה: "הרי יהודי אתה, ואילו אני שומרונית! אתה יודע שהיהודים אינם מתערבים עם השומרונים. כיצד אתה מבקש ממני לתת לך לשתות?"

"אילו ידעת מהי מתנתו של אלוהים ומי הוא האומר לך 'תני לי לשתות', היית מבקשת ממני מים חיים והייתי נותן לך אותם!" השיב ישוע.

"מאין לך מים חיים?" תמהה האישה. "הבאר הזאת עמוקה מאוד ואין לך דלי או חבל. מלבד זאת, האם גדול אתה מיעקב אבינו שנתן לנו את הבאר? יעקב עצמו, בני־ביתו וצאנו שתו מהמים האלה!"

"כל השותה מהמים האלה ישוב ויצמא, אולם מי שישתה מהמים שאני נותן, לא יצמא יותר לעולם! כי מים אלה יהיו בקרבו למעיין של מים חיים לחיי נצח."

"באמת?" קראה האישה בהתפעלות. "אנא, תן לי מן המים האלה, כדי שלא אצמא יותר לעולם, ולא אצטרך ללכת את הדרך הארוכה הזאת לשאוב מים."

"ברצון", אמר ישוע. "לכי קראי לבעלך, ושובו אלי שניכם."

"אולם אין לי בעל", השיבה האישה.

"נכון הדבר", אמר ישוע. "כי חמישה בעלים היו לך, והגבר שאתו את חיה עכשיו אינו בעלך!"

"אדוני," קראה האישה בתימהון הולך וגובר, "אני רואה שאתה נביא! אולי תוכל לומר לי מדוע אתם, היהודים, עומדים על כך שירושלים היא המקום היחיד לעבודת האלוהים, בעוד שאנחנו, השומרונים, טוענים שאבותינו עבדו אותו בהר גריזים הזה?"

"האמיני לי," השיב ישוע, "המקום אינו חשוב! יבוא יום שלא תשתחוו לאלוהים כאן ולא בירושלים. חשוב לעבוד את האלוהים באמת ובתמים – מכל הלב ובהשראת רוח הקודש, כי זהו מה שאלוהים רוצה מאתנו. אלוהים הוא רוח, והמשתחווה לו צריך להשתחוות בהשראת רוח הקודש. אולם אתם, השומרונים, משתחווים בחוסר דעת כאשר אנחנו, היהודים, משתחווים למה שאנחנו יודעים. כי הישועה באה דרך היהודים."

"אני יודעת שהמשיח עומד לבוא, ושהוא יסביר לנו הכל", אמרה האישה.

"אני המדבר אליך, אני הוא!" השיב ישוע. בינתיים חזרו תלמידיו של ישוע מהעיר, והתפלאו לראות אותו מדבר עם אישה, אך איש מהם לא העיר דבר ולא שאל שאלות. האישה השאירה את כדה ליד הבאר ומיהרה חזרה העירה. היא קראה לכולם בהתלהבות: "בואו לראות את האיש שסיפר לי את כל מה שעשיתי! אני חושבת שהוא המשיח!" אנשים באו מהעיר אל הבאר כדי לראות אותו.

לפני שהגיע אליהם ההמון האיצו התלמידים בישוע לאכול דבר מה.

"יש לי מזון אחר שאינכם יודעים עליו" השיב ישוע.

"מי הביא לו אוכל?" שאלו התלמידים איש את רעהו.

"מאכלי הוא לעשות את רצון האלוהים אשר שלחני ולהשלים את עבודתו", הסביר ישוע. "אתם באמת חושבים שמלאכת הקציר תחל רק בעוד ארבעה חודשים? הביטו סביבכם, הקמה כבר בשלה ומוכנה לקציר! הקוצרים יקבלו שכר טוב, והם יאספו קציר לחיי נצח כדי שגם הזורע וגם הקוצר ישמחו יחדיו. כך תתאמת האמרה: האחד זורע והשני קוצר. שלחתי אתכם לקצור את מה שלא זרעתם; אחרים עבדו וטרחו, ואתם קוצרים את פרי עמלם."

שומרונים רבים מהעיר האמינו שישוע הוא המשיח, כי האישה אמרה: "הוא סיפר לי את כל מה שעשיתי!"

הקהל הרב ביקש מישוע להאריך את שהותו אצלם, והוא נשאר שם יומיים נוספים. בזמן הקצר הזה האמינו בו עוד אנשים רבים לאחר ששמעו את דבריו. "הוא באמת מושיע העולם!" אמרו השומרונים לאישה. "עתה אנחנו מאמינים בו מפני ששמענו אותו בעצמנו, ולא רק משום הדברים שאת סיפרת לנו."

בתום שני ימי שהותו בשומרון הלך ישוע לגליל, למרות שאמר: "הנביא זוכה לכבוד ולהערכה בכל מקום, מלבד בעיר מולדתו." ברם, אנשי הגליל התאספו בהמוניהם וקיבלו אותו בזרועות פתוחות, שכן היו בירושלים בחג הפסח וראו את הנפלאות שחולל.

ישוע חזר לכפר־קנה שבגליל, היכן שחולל את נס היין. בכפר־נחום היה פקיד אחד בשירות־המלכותי, שבנו היה חולה מאוד. כששמע הפקיד שישוע עזב את יהודה ובא לגליל, הוא הלך לכפר־קנה לפגוש אותו, והתחנן לפניו שיבוא לרפא את בנו הגוסס.

"אם לא תראו נסים ונפלאות לא תאמינו", אמר ישוע.

"אנא, אדוני, בוא מהר לפני שבני ימות", התחנן הפקיד.

"לך לביתך," הרגיע אותו ישוע. "בנך חי ובריא!"

הפקיד האמין לדברי ישוע והלך לביתו. בדרך פגשו אותו משרתיו ובישרו לו שבנו הבריא.

"באיזו שעה חל השינוי לטובה במצבו?" שאל הפקיד.

"אתמול בשעה אחת בצהריים ירד חומו באופן פתאומי", השיבו המשרתים.

האב ידע כי בשעה זו בישר לו ישוע על החלמת בנו, והוא וכל בני־ביתו האמינו בישוע.

זה היה הנס השני שחולל ישוע בגליל לאחר שובו מיהודה.

כעבור זמן מה חזר ישוע לירושלים לרגל אחד החגים. ליד שער הצאן בירושלים הייתה ברכה שנקראת בעברית "בית־חסדא", וסביבה חמישה רציפים. על רציפים אלה שכבו חולים רבים, עיוורים, פיסחים, משותקים וכדומה (כשהם מחכים שהמים יסערו, כי מדי פעם ירד מלאך ה' אל הברכה והסעיר את המים, והחולה הראשון שנכנס אל המים לאחר מכן נרפא). בין החולים הרבים היה אדם שסבל ממחלתו במשך שלושים ושמונה שנים. ישוע הביט באיש ומיד ידע את משך מחלתו. "אתה רוצה להירפא?" שאל ישוע.

"איני יכול!" השיב האיש בייאוש. "אין מי שיעזור לי להיכנס למים בעת הסערה, ובזמן שאני מנסה להיכנס לברכה בכוחות עצמי, מישהו זריז ממני מקדים אותי ונכנס למים לפני."

"קום, קפל את האלונקה שלך והתהלך!" פקד ישוע. האיש נרפא מיד, עמד על רגליו, קיפל את האלונקה והלך לדרכו. מאחר שהמעשה התרחש בשבת, לא מצא הדבר חן בעיני היהודים. "אסור לך לשאת את האלונקה, כי שבת היום!" קראו לעבר הנרפא.

"האיש שריפא אותי פקד עלי לקפל את האלונקה וללכת", ענה האיש.

"מיהו האיש הזה?" שאלו.

אך הנרפא לא יכול היה להשיב להם, כי הוא בעצמו לא ידע מי הוא כי בינתיים נעלם ישוע בקהל הרב שהיה במקום.

מאוחר יותר פגש ישוע את הנרפא בבית־המקדש ואמר לו: "עתה, לאחר שהבראת, אל תמשיך לחטוא, פן יבוא עליך משהו יותר רע." האיש הלך מהר וסיפר ליהודים כי ישוע הוא זה שריפא אותו. ואז החלו מנהיגי היהודים לרדוף את ישוע, מפני שחילל את השבת. אבל ישוע אמר להם: "אבי לא הפסיק לעבוד עד עתה, ואני נוהג כמוהו!"

דבריו עוררו עוד יותר את חמת מנהיגי היהודים, והם רצו להרגו לא רק על שום שחילל את השבת, אלא גם על שקרא לאלוהים "אביו", ובכך השווה את עצמו לאלוהים.

"הבן אינו יכול לעשות דבר בעצמו," אמר ישוע, "הוא עושה רק מה שראה את אביו עושה, ובאותה דרך. כי האב אוהב את בנו ומלמד אותו את כל מעשיו, ואפילו מלמדו לעשות מעשים גדולים יותר מריפוי האיש הזה. אתם יודעים מדוע? כדי שתתפלאו ותשתוממו! הבן אף יקים מהמתים את מי שירצה, ממש כפי שעושה האב. האב לא ישפוט איש – הוא נתן לבנו את סמכות המשפט, כדי שכולם יכבדו את הבן כפי שהם מכבדים את האב. מי שאינו מכבד את הבן אינו מכבד גם את האב אשר שלח אותו.

"אני מבטיח לכם שכל השומע את דברי ומאמין באלוהים אשר שלח אותי, יחיה חיי נצח ולא יישפט על חטאיו לעולם, משום שהוא כבר עבר מהמוות לחיים. אני מבטיח לכם, יגיע הזמן, ולמעשה הוא כבר הגיע, שהמתים ישמעו את קולו של בן־האלוהים – וכל השומעים יחיו. כשם שלאב עצמו יש כוח המעניק חיים, כך גם לבן יש אותו כוח, שהוא מתנת האב. כבן־האדם יש לו זכות וסמכות לשפוט את חטאיהם של כל בני־האדם. אל תתפלאו על כך, כי יבוא הזמן שכל המתים ישמעו בקבריהם את קולו של בן האלוהים, והם יקומו מקבריהם – עושי הטוב לחיי נצח, ועושי הרע למשפט.

"איני שופט איש לפני התייעצות עם אבי; אני שופט רק לפי מה שהוא אומר לי. משפטי ישר וצודק, כי איני מבקש את טובת עצמי, אלא את רצון אבי שבשמים אשר שלחני.

"אם אני מעיד על עצמי, תאמרו שעדותי אינה מהימנה. אולם מישהו אחר מעיד עלי – יוחנן המטביל, ואני יודע שאפשר לסמוך על דבריו. אתם שלחתם את אנשיכם אל יוחנן כדי להקשיב לדבריו, ויוחנן אמר את האמת. אל תחשבו שאני זקוק לעדות בני־אדם; אני מספר לכם כל זאת רק כדי שתאמינו ותיוושעו.

"יוחנן הפיץ אור כנר דולק כדי להאיר לכם את הדרך, ולזמן קצר אף שמחתם להתענג על האור הזה. ברם יש לי עדות גדולה יותר מעדותו של יוחנן: המעשים שאני עושה. אלוהים אבי הטיל עלי לעשות את המעשים האלה, והם מוכיחים שהוא שלח אותי. האב עצמו מעיד עלי, למרות שמעולם לא שמעתם את קולו, ואת מראהו לא ראיתם. אולם דברו אינו שוכן בכם כלל, כי אתם מסרבים להאמין שאני שליחו.

"אתם דורשים בכתובים מתוך תקווה למצוא בהם חיי נצח, אך הכתובים מצביעים עלי! למרות זאת אינכם רוצים לבוא אלי כדי שאעניק לכם חיי נצח.

"איני לוקח כבוד ושבחים מבני־אדם ואיני דואג לדעתכם עלי, אבל אני רוצה לומר לכם שאינכם אוהבים את אלוהים. אני באתי בשם אבי ולא קיבלתם אותי; אך אם יבוא מישהו אחר בשם עצמו, כן תקבלו אותו. אין פלא שאינכם מאמינים, שכן אתם מבקשים כבוד איש מרעהו, וכלל אינכם דואגים לכבוד שחולק אלוהים.

"אל תחשבו שאטען עליכם לפני אבי. משה רבנו – שבו אתם מאמינים – הוא הטוען עליכם! אילו האמנתם למשה הייתם מאמינים גם לי, שהרי הוא כתב עלי. ואם אינכם מאמינים למה שכתב משה, איני מתפלא שאינכם מאמינים לדברי."

כעבור זמן מה חצה ישוע את ים הכינרת (הנקרא גם ימת טבריה). אנשים רבים הלכו אחריו, כי ראו כיצד ריפא את החולים. ישוע ותלמידיו עלו על אחד ההרים והתיישבו על הארץ. היה זה זמן קצר לפני חג הפסח. ישוע הביט סביבו וראה את ההמונים הבאים לקראתו.

"מאין נשיג להם לחם לאכול?" ניסה ישוע את פיליפוס, כי למעשה ידע מה עמד לעשות.

"גם אם נקנה לחם באלפיים שקלים, לא יספיק לכולם!" השיב פיליפוס. אַנְדְרֵי, אחיו של שמעון פטרוס, התערב ואמר: "יש כאן ילד שבידו חמש ככרות לחם ושני דגים, אבל מה יועיל הדבר לכל האלפים האלה?"

"אמרו לכולם לשבת על האדמה", ביקש ישוע מהסובבים אותו. כחמשת־אלפים גברים (לא כולל נשים וילדים) היו שם, וכולם התיישבו על המדשאה. ישוע לקח את ככרות הלחם, הודה לאלוהים, הגיש אותן לתלמידיו, והתלמידים הגישו לכל האנשים. ישוע עשה את אותו הדבר עם הדגים, וכולם אכלו לשובע.

"אספו בבקשה את הפירורים שנשארו," ביקש ישוע, "כדי שדבר לא ייזרק." התלמידים אספו את הפירורים מחמש ככרות הלחם ומילאו בהם שנים־עשר סלים.

כשראה ההמון את הנס הזה, קרא: "זהו באמת הנביא שציפינו לו!"

ישוע ידע שהם היו מוכנים לאחוז בו בכוח ולהכתירו למלך, ומשום כך שוב נמלט לבדו אל אחד ההרים. בערב ירדו התלמידים לים ונכנסו לסירה, כשפניהם מועדות לכפר־נחום. הלילה ירד, וישוע עדיין לא שב אליהם. בינתיים פרצה סערה בים, כי נשבה רוח חזקה. התלמידים חתרו במשוטיהם כחמישה קילומטרים, ולפתע ראו את ישוע פוסע לקראתם על־פני המים. פחד אחז אותם, אולם ישוע הרגיעם: "זה אני, ישוע, אל תפחדו." הם אספו אותו אל הסירה ומיד הגיעו אל יעדם.

למחרת התקהלו אנשים רבים במקום שישוע חולל את נס הלחם. הם המתינו לישוע, כי לא ראו אותו עוזב את המקום עם תלמידיו בסירה. בינתיים הגיעו אל המקום גם סירות אחרות מטבריה. כשנוכחו האנשים כי ישוע איננו שם, הם עלו לסירות והפליגו לכפר־נחום כדי לחפש אותו.

הם מצאו אותו בכפר־נחום ושאלו בתמיהה: "רבי, כיצד הגעת הנה?"

"האמת היא שאתם רוצים להיות בחברתי מפני שאכלתם לשובע, ולא מפני שאתם מאמינים בי ובאותותיי!" השיב להם ישוע. "אל תעמלו בעד המזון אשר כלה ונגמר, כי אם הקדישו את זמנכם

למזון החיים שאותו תקבלו מבן־האדם, כי לשם כך שלח אותי האלוהים אבי."

"מה עלינו לעשות כדי למצוא־חן בעיני אלוהים?" שאלו.

"אלוהים רוצה שתאמינו במי שהוא שלח אליכם", השיב ישוע. "אם ברצונך שנאמין כי אתה המשיח, עליך להראות לנו עוד נסים ונפלאות. אבותינו אכלו יום יום את המן במדבר כמו שכתוב: 'ודגן־שמים נתן להם'."

אולם ישוע הסביר: "אני אומר לכם שלא משה נתן לכם את הלחם מהשמים, אלא אבי הוא שנותן לכם את הלחם האמתי מהשמים. הלחם האמתי הוא זה שנשלח מהשמים על־ידי אלוהים, והוא מעניק חיים לעולם."

"אדון," קראו, "תן לנו תמיד את הלחם הזה!"

"אני הוא לחם החיים", אמר ישוע. "כל הבא אלי לא ירעב לעולם. כל המאמין בי לא יצמא לעולם. אבל הבעיה היא שאינכם מאמינים גם לאחר שראיתם אותי. אולם אחדים יבואו אלי ויאמינו בי – אלה שאבי נתן לי – ואני מבטיח שלא אדחה איש, כי באתי לכאן מהשמים לעשות את רצונו של האלוהים אשר שלחני, ולא את רצוני. "האב אשר שלח אותי רוצה שלא אאבד איש מאלה שנתן לי, אלא שאקים את כולם לתחייה ביום האחרון. זהו רצונו: שכל הרואה אותי ומאמין בי יחיה חיי נצח, ואני אקימו לתחייה ביום האחרון."

היהודים רגזו עליו משום שטען כי הוא הלחם היורד מן השמים.

"אילו שטויות הוא מדבר?" שאלו. "הלא הוא ישוע בן־יוסף; אנחנו מכירים היטב את כל משפחתו! איך הוא מעז לטעון שהוא בא מהשמים?"

"אל תתרגזו על דברי אלה", ביקש ישוע. "רק מי שאלוהים שולח יוכל לבוא אלי, ואני אקימו לתחייה ביום האחרון. הלא כתוב בספרי הנביאים: 'וכל בניך למודי ה'. ואמנם, כל השומע לקול אלוהים ולומד את האמת על אודותיו, יבוא אלי. לא שמישהו ראה את האלוהים; אני לבדי ראיתי אותו, שהרי הוא שלח אותי.

"אני אומר לכם באמת, כל המאמין בי יחיה חיי נצח. אני הוא לחם החיים. אבותיכם אכלו את המן במדבר ומתו. אולם מי שאוכל מלחם החיים, היורד מהשמים, יחיה חיי נצח ולא ימות. אנוכי לחם החיים היורד מהשמים; כל האוכל מהלחם הזה יחיה לנצח. אני נותן את בשרי כלחם כדי שהעולם יחיה."

"איך הוא יכול לתת לנו לאכול את בשרו?" החלו היהודים להתווכח ביניהם.

"אני אומר לכם ברצינות," המשיך ישוע, "אם לא תאכלו את בשר המשיח ולא תשתו את דמו, אין לכם חיים בקרבכם! אולם כל האוכל את בשרי ושותה את דמי חי חיי נצח, ואני אקימו לתחייה ביום האחרון. כי בשרי הוא מזון אמתי, ודמי הוא משקה אמתי. כל האוכל את בשרי ושותה את דמי חי בי, ואני חי בו. כל הניזון ממני חי בזכותי, כשם שאבי החי שלח אותי ואני חי בזכותו. אני הלחם האמתי היורד מהשמים – לא כמו המן שאכלו אבותינו במדבר ומתו. כל האוכל את הלחם הזה יחיה לנצח." ישוע לימד אותם דברים אלה בבית־הכנסת בכפר־נחום.

אפילו תלמידיו אמרו: "קשה לקבל את מה שהוא אומר. איך אפשר להאמין בזה?" ישוע חש בלבו שתלמידיו התלוננו על דבריו. "מה מטריד אתכם?" שאל אותם. "מה תגידו אם תראו את בן־האדם עולה חזרה לשמים? רק רוח אלוהים מעניק חיים; בכוחו של האדם אין כל תועלת. הדברים שאמרתי לכם הם דברי רוח וחיים. אך בכל זאת יש ביניכם כאלה שאינם מאמינים." ישוע אמר זאת מפני שידע מראש מי לא יאמין בו ומי יסגיר אותו.

"משום כך אמרתי לכם שאיש אינו יכול לבוא אלי אלא אם זה מעשה מידי אלוהים", הסביר ישוע.

באותו יום עזבו אותו תלמידים רבים. "האם גם אתם רוצים לעזוב אותי?" שאל ישוע את שנים־עשר תלמידיו. "אדוני, לאן נלך ולמי?" קרא שמעון פטרוס. "רק לך יש דברים של חיי נצח, ואנחנו יודעים ומאמינים שאתה קדוש האלוהים!"

השיב להם ישוע: "אני בחרתי בכם בעצמי – שנים־עשר במספר – ובכל זאת, אחד מכם הוא שטן." הוא התכוון ליהודה בן־שמעון איש־קריות, אחד משנים־עשר התלמידים, שעמד להסגירו.

לאחר מכן חזר ישוע לגליל ועבר מכפר לכפר. הוא לא רצה לשוב ליהודה, כי מנהיגי היהודים שם רצו להרגו. בהתקרב חג הסוכות האיצו בו אחיו לעלות לירושלים לרגל החג. "לך ליהודה, כדי שגם תלמידיך יראו את הנסים שאתה מחולל", לענו לו.

"איך אתה רוצה להתפרסם בעודך מסתתר כאן? אם אתה מחולל ניסים ונפלאות, גלה את עצמך לעולם." גם אחיו לא האמינו בו. "עדיין לא הגיע הזמן שאלך, אולם אתם יכולים ללכת בכל זמן שתרצו", השיב ישוע. "כי העולם אינו יכול לשנוא אתכם, אבל הוא שונא אותי, משום שאני מוכיח אותו במעשיו המושחתים. לכו אתם לחוג את החג בירושלים. איני הולך עתה, כי טרם הגיע זמני." וישוע נשאר בגליל.

אולם לאחר שהלכו אחיו הלך גם ישוע לירושלים, אם כי בסתר, כדי שלא יכירו אותו. בינתיים חיפשוהו המנהיגים בין החוגגים וחקרו: "היכן הוא?" דעת הקהל הייתה חלוקה עליו; אחדים אמרו: "הוא אדם נפלא!" ואילו אחרים טענו: "הוא רמאי!" אך איש לא העז להשמיע את דעתו עליו ברבים, מפחד מנהיגי היהודים.

בעיצומו של החג הלך ישוע לבית־המקדש ולימד את העם. "כיצד הוא יודע כל־כך הרבה?" תמהו היהודים. "הרי הוא לא למד אף פעם בבית מדרש!"

"איני מלמד אתכם את תורתי, כי אם את תורת האלוהים אשר שלחני", השיב ישוע. "מי שרוצה לעשות את רצון האלוהים יודע אם אני מדבר בשם אלוהים או בשם עצמי. מי שמשמיע את דעתו האישית מצפה לשבחים ותהילה, אולם מי שרוצה בכבוד שולחו הוא אדם ישר ונאמן. משה נתן לכם את התורה אבל איש מביניכם אינו מקיים את התורה. מדוע אתם רוצים להרוג אותי על הפרת התורה?" "היצאת מדעתך", קרא הקהל. "מי רוצה להרוג אותך?"

"אני עשיתי נס אחד בשבת וכולכם התפלאתם והשתוממתם על כך", אמר ישוע. "אבל גם אתם עובדים בשבת! הרי אתם עושים ברית־מילה לפי מצוות משה, מצוה שניתנה לנו למעשה מהאבות וקדמה לתורת משה, גם בשבת. אם אתם מתירים קיום ברית־מילה בשבת, כדי לא להפר את התורה, מדוע אתם מתרגזים על שריפאתי מישהו בשבת? אל תשפטו רק לפי מה שאתם רואים בעיניכם, אלא בחנו ושפטו בצדק!"

אחדים מתושבי ירושלים שאלו: "האם אין זה האיש שהם רוצים להרוג? הנה הוא מדבר בציבור ואיש אינו פוגע בו. אולי מנהיגינו הגיעו למסקנה שהוא באמת המשיח! אולם כיצד ייתכן הדבר? הרי אנחנו יודעים מאין בא, ואילו המשיח אמור לבוא מאי־שם, ממקום בלתי ידוע."

"ודאי שיודעים אתם מי אני ומאין באתי," קרא ישוע בקול בבית־המקדש, "אבל דעו לכם שלא באתי אליכם על דעת עצמי, אלא נשלחתי על־ידי האלוהים שאותו אינכם מכירים. אולם אני מכיר אותו, כי אני בא ממנו והוא שלח אותי."

ההמון רצה לתפוס אותו, אך איש לא הרים עליו אצבע, כי טרם הגיע זמנו. אנשים רבים מן העם האמינו בישוע, ואמרו: "לאילו ניסים מצפים אתם מהמשיח שאדם זה לא חולל?"

כאשר נוכחו הפרושים כי העם נוטה להאמין בישוע, הם שלחו יחד עם ראשי הכוהנים סוכנים לתפוס אותו. אולם ישוע אמר להם: "אני אהיה אתכם עוד זמן־מה, ואחר כך אחזור לשולחי. תחפשו אותי ולא תמצאוני, כי לא תוכלו לבוא אל המקום שאהיה בו."

היהודים נבוכו מדבריו. "לאן הוא עומד ללכת?" תמהו. "אולי בכוונתו לעזוב את הארץ וללכת ללמד את היהודים בתפוצות או אף את הגויים! למה התכוון כשאמר כי נחפש אותו ולא נוכל למצוא אותו, ואף לא נוכל לבוא למקום הימצאו?"

ביום האחרון והגדול של החג עמד ישוע וקרא בקול: "כל הצמא שיבוא אלי וישתה! כי כמו שכתוב, המאמין בי, יזרמו מקרבו נהרות מים חיים." ישוע התכוון לרוח הקודש שהמאמינים בשמו היו עתידים לקבל. עד לאותו זמן לא ניתן רוח הקודש, כי ישוע עדיין לא נתפאר ולא חזר לשמים. אנשים רבים בהמון קראו לאחר ששמעו את דבריו: "הוא באמת הנביא!" אחרים קראו: "זהו המשיח!" היו שלגלגו: "האם המשיח יבוא מהגליל? הלא כתוב כי המשיח יהיה מזרע דוד וכי יבוא מבית לחם, עיר דוד." דעת הקהל עליו הייתה חלוקה. אחדים מהם רצו לתפסו, אך איש לא שלח בו יד.

אנשי החוק שנשלחו לאסרו חזרו אל שולחיהם בידיים ריקות. "היכן הוא? מדוע לא הבאתם אותו?" שאלו הפרושים וראשי הכוהנים.

"הוא דיבר דברים נפלאים כל־כך; מעולם לא שמענו דברים כאלה!" השיבו. "גם אתם הלכתם שולל?" כעסו הפרושים. "האם

ראיתם מישהו ביניכם, המנהיגים או הפרושים, אשר מאמין כי הוא המשיח? רק ההמון מקרב העם הזה מאמין בו, כי הם אינם יודעים את התורה. ארורים הם!"

נקדימון היה ביניהם; הוא זה שבא אל ישוע בלילה, וכששמע את דברי הפרושים אמר: "האם תורתנו מתירה לנו לשפוט אדם לפני ששמענו מה בפיו וידענו מה שהוא עושה?"

"גם אתה מהגליל?" שאלו בלעג. "דרוש בכתובים וראה שאף נביא אינו בא מהגליל!" בזאת הם נפרדו והלכו איש לביתו.

ישוע הלך להר הזיתים, אולם למחרת בבוקר חזר לבית־המקדש. עד מהרה התאספו סביבו אנשים רבים והוא החל ללמד אותם. בעודו מלמד הביאו אליו הסופרים והפרושים אישה שנתפסה במעשה ניאוף, והעמידו אותה לפני הקהל.

"רבי, אישה זאת נתפסה במעשה ניאוף," אמרו, "ותורת משה מצווה עלינו לרגום באבנים נשים כאלה. מה דעתך?"

הם רצו לנסות את ישוע, שכן חיפשו סיבה להכשיל ולהרשיע אותו. אולם ישוע התכופף וצייר באצבעו על הקרקע. כשהאיצו בו הסופרים והפרושים להשיב לשאלתם, הזדקף ישוע ואמר: "מי שלא חטא מעולם ישליך בה את האבן הראשונה!"

הוא התכופף שוב והמשיך לצייר באצבעו על הקרקע. כל השומעים נמלאו בושה, ובזה אחר זה עזבו את המקום, מזקן עד צעיר, וישוע נותר לבדו עם האישה.

ישוע נשא את ראשו וראה שנותר לבדו עם האישה. "היכן מאשימיך? האם הרשיע אותך מישהו?" שאל אותה. "לא אדוני", השיבה האישה.

"אם כן גם אני לא ארשיע אותך. לכי לשלום ואל תחטאי יותר."

ישוע דיבר שוב אל העם: "אני אור העולם. כל ההולך אחרי לא יתעה שוב בחשכה, אלא יקבל את אור החיים".

"אתה סתם מתפאר בעצמך ודבריך אינם מוכיחים דבר!" קראו לעברו הפרושים. "אני אמנם מעיד על עצמי, אולם דברי נכונים, שכן אני יודע מאין באתי ולאן אני הולך. אתם שופטים אותי לפי קנה־המידה של העולם, ואילו אני איני שופט איש עתה. אם אני בכל זאת שופט, אני שופט בצדק, כי איני מחליט על דעת עצמי; אני מתייעץ עם אלוהים האב אשר שלח אותי. התורה אומרת כי על־פי שני עדים יקום דבר, לא כן? ובכן, אני עד אחד, ואבי אשר שלחני הוא העד השני."

"היכן אביך?" שאלו אותו.

"אינכם יודעים מיהו אבי, מפני שאינכם יודעים מי אני. לו היכרתם אותי הייתם מכירים גם את אבי."

ישוע דיבר דברים אלה באגף האוצר בבית־המקדש, אולם איש לא אסר אותו, כי טרם הגיע המועד.

"אני הולך מכאן", המשיך ישוע. "אתם תחפשו אותי ותמותו בחטאיכם. אינכם יכולים לבוא למקום שאליו אני הולך."

"האם הוא עומד להתאבד?" תמהו היהודים. "למה הוא מתכוון באמרו: 'אינכם יכולים לבוא למקום שאליו אני הולך'?"

ישוע הסביר להם: "מקומי בשמים מעל, ואילו מקומכם בארץ למטה; אתם שייכים לעולם הזה, ואני איני מהעולם הזה. משום כך אמרתי לכם שתמותו בחטאיכם; אם לא תאמינו שאני הוא תמותו בחטאיכם."

"מי אתה?" שאלו.

"אני הוא זה שאמרתי לכם כל הזמן", השיב ישוע. "יש לי הרבה דברים לומר עליכם, לשפוט ולהרשיע אתכם, אך איני עושה זאת. אני מוסר לכם אך ורק מה שנאמר לי על־ידי שולחי, שהוא האמת." והם עדיין לא הבינו שהוא התכוון לאלוהים. ישוע המשיך: "כאשר תרימו את בן־האדם (על הצלב), תדעו ותבינו שאני הוא המשיח ושאיני עושה דבר על דעת עצמי, אלא אני מספר לכם מה שלימד אותי אבי. שולחי תמיד איתי; הוא לא נטש אותי, כי אני עושה תמיד את הטוב בעיניו."

כשדיבר ישוע דברים אלה, יהודים רבים האמינו שהוא המשיח. על כן הוא אמר להם: "אם תקיימו את דברי תהיו תלמידי באמת. אתם תדעו את האמת, והאמת תוציא אתכם לחופשי!"

"זרע אברהם אנחנו," קראו היהודים לעומתו, "ומעולם לא היינו עבדים לאיש. כיצד, אם כן, אתה אומר שנהיה בני־חורין?"

"אני אומר לכם במלוא האמת," ענה ישוע, "כל מי שחוטא הוא עבד לחטא, ולעבד אין כל זכויות, בעוד שלבן יש את כל הזכויות. לכן, אם הבן מוציא אתכם לחופשי, תהיו חופשיים באמת! אני יודע שזרע אברהם אתם, אולם יש ביניכם אחדים שרוצים להרוג אותי, מפני שאינם יכולים לסבול את דברי. אני מספר לכם את מה שראיתי אצל אבי, ואילו אתם עושים את מה שראיתם אצל אביכם."

"אברהם הוא אבינו!" השיבו היהודים.

אולם ישוע השיב: "אילו הייתם בני אברהם, הייתם נוהגים כמוהו. אולם עתה מבקשים אתם להרוג אותי על שסיפרתי לכם את האמת אשר שמעתי מאלוהים. אברהם מעולם לא היה עושה דבר כזה! ואילו אתם עושים את מעשי אביכם האמתי."

"אין אנו ממזרים! יש לנו אב אחד – האלוהים!" טענו.

אולם ישוע המשיך: "אילו אלוהים היה באמת אביכם, אזי הייתם אוהבים אותי, שהרי באתי אליכם מאת האלוהים. לא באתי על דעת עצמי – אלוהים שלח אותי. האם אתם יודעים מדוע אינכם מבינים את דברי? מפני שאינכם מסוגלים להקשיב לי. השטן הוא אביכם, ואתם רוצים לעשות את חפצו! הוא היה רוצח ונשאר רוצח; הוא שונא את האמת, כי אין בו שמץ של אמת; כל דבריו הם שקר בכוונה תחילה, שהרי הוא מלך השקרים. אינכם מאמינים לי משום שאני אומר את האמת. האם יכול מישהו מכם להוכיח אותי על איזשהו עוון? ואם אני אומר את האמת, מדוע אינכם מאמינים לי? ילדי האלוהים מקשיבים בשמחה לקול אביהם, אולם אתם אינכם מקשיבים, כי אינכם ילדי האלוהים!"

"בצדק קראנו לך שומרוני!" קראו בחזרה בחימה. "שד נכנס בך!"

"לא נכנס בי שד", ענה ישוע. "אתם לועגים ובזים לי רק מפני שאני מכבד את אבי. איני מבקש כבוד לעצמי, אולם אלוהים אבי דורש זאת למעני, והוא ישפוט את מי שאינו מאמין בי. אני אומר לכם ברצינות ובכנות: מי שישמע בקולי לא ימות לעולם!"

"עכשיו אנחנו בטוחים שנכנס בך שד", אמרו לו. "אפילו אברהם והנביאים מתו, ואילו אתה טוען שכל השומע בקולך לא ימות לעולם? האם אתה גדול וחזק מאברהם אבינו או מהנביאים? למי אתה חושב את עצמך?"

"אם אני מכבד את עצמי, אין לכך כל ערך", אמר ישוע. "אולם אבי מכבד אותי – כן, האב אשר אתם קוראים לו אלוהיכם למרות אינכם מכירים אותו. אולם אני מכיר אותו, ואם אכחיש זאת אהיה לשקרן כמוכם. אני באמת מכיר אותו ושומע בקולו. אברהם אביכם שש לראות את יום בואי; הוא ראה אותו ושמח."

"איך יכולת לראות את אברהם?" שאלו היהודים בחוסר אמון. "לא מלאו לך עדיין חמישים שנה אפילו!"

"אמן אומר אני לכם, עוד לפני שאברהם נולד, אני הוא!" השיב ישוע.

דבריו עוררו את חמתם, והם החלו להשליך עליו אבנים. אולם ישוע נעלם מעיניהם, עבר על פניהם ויצא מהמקדש.

ישוע עבר בדרך וראה איש שהיה עיוור מלידה.

"רבי," שאלו תלמידיו, "מדוע נולד האיש עיוור, בגלל חטאיו שלו או של הוריו?"

"לא בגלל חטאיו ולא בגלל חטאי הוריו", השיב ישוע. "אדם זה נולד עיוור על־מנת שאלוהים יוכל לגלות בו את כוחו וגבורתו. עלינו למהר לעשות לאור היום את מה שהטיל עלינו שולחי, כי תוך זמן קצר יבוא הלילה, ואז לא יוכל איש לעשות דבר. כל עוד אני בעולם, אני אור העולם – אני מעניק לו את אורי."

ישוע ירק על הארץ, עשה משחה מהרוק ומרח אותה על עיני העיוור. "לך לשטוף את עיניך בבריכת השילוח", אמר לו ישוע. העיוור הלך לשטוף את עיניו ושב למקום בעיניים פקוחות ובריאות.

שכנים ואנשים שהכירו אותו כקבצן עיוור שאלו זה את זה: "האם זהו אותו קבצן עיוור?" אחדים השיבו: "כן." ואחדים אמרו: "לא. לא ייתכן שזהו אותו אדם", הרהרו בקול. "אבל הוא באמת דומה לו כשתי טיפות מים!"

הקבצן בא לעזרתם וקרא "אני האיש!"

"כיצד אתה יכול לראות? מה קרה לך?" שאלו.

והקבצן סיפר להם: "אדם בשם ישוע מרח משחה על עיני, ואמר לי לשטוף אותן בבריכת השילוח. עשיתי כדבריו ואני יכול לראות!"

"היכן האיש הזה עכשיו?" שאלו האנשים.

"איני יודע", השיב הקבצן.

ואז הם לקחו את הקבצן אל הפרושים (כל זה התרחש בשבת).

"כיצד נפקחו עיניך?" שאלו הפרושים. והקבצן סיפר להם כיצד ישוע מרח משחה על עיניו ושלחו לשטוף אותן בבריכת השילוח. אחדים מהפרושים החליטו: "האיש הזה, ישוע, אינו יכול לבוא מן האלוהים, מאחר שאין הוא שומר את השבת."

אחרים טענו: "אבל כיצד יכול אדם חוטא לחולל ניסים כאלה?" מחלוקת קשה התפתחה ביניהם.

הפרושים פנו אל הקבצן ושאלו: "מה דעתך על האיש שריפא אותך?" "אני חושב שהוא נביא שנשלח על־ידי אלוהים", השיב הקבצן.

מנהיגי היהודים לא האמינו שהקבצן היה באמת עיוור ושעתה נרפא, ומשום כך הלכו לברר את הדבר אצל הוריו.

"האם זהו בנכם?" שאלו. "האם הוא באמת נולד עיוור? אם כן, כיצד הוא יכול לראות עתה?" אולם ההורים השיבו: "אנחנו יודעים כי זהו בננו וכי נולד עיוור, אך איננו יודעים כיצד הוא יכול לראות, או מי ריפא אותו. הוא אדם מבוגר ויכול לדבר בעד עצמו", שאלו אותו. ההורים ענו כך כי חששו ממנהיגי היהודים, אשר איימו לגרש מקהל ישראל את כל המודה שישוע הוא המשיח.

שוב קראו היהודים לקבצן שהיה עיוור ואמרו: "עליך להודות לאלוהים ולא לישוע, כי כולנו יודעים שהוא איש חוטא."

"איני יודע אם הוא חוטא או לא," השיב הקבצן, "אבל דבר אחד אני יודע: הייתי עיוור ועכשיו אני רואה!"

"מה הוא עשה? כיצד ריפא אותך?" דרשו.

"כבר סיפרתי לכם. האם לא שמעתם? מדוע אתם מבקשים שאספר לכם בשנית, האם גם אתם רוצים להיות תלמידיו?" שאל הקבצן.

הם קללו אותו ואמרו: "אתה תלמידו! אנחנו תלמידיו של משה רבנו! אנחנו יודעים שאלוהים דיבר אל משה, אבל איננו יודעים דבר על האיש הזה."

"מוזר מאוד שאינכם יודעים דבר על אודות האיש שריפא את עיני", השיב הקבצן. "אנחנו יודעים כי אלוהים אינו שומע לקול הרשעים, אך הוא מקשיב ברצון לאלה שאוהבים אותו ושומעים בקולו. מאז בריאת העולם לא שמענו על אדם שריפא עיוורון מלידה. אילו אדם זה לא בא מאלוהים, הוא לא היה מסוגל לעשות מאומה!"

"ממזר שכמוך!" קראו לעברו בזעם. "אתה מתיימר ללמד אותנו?" והם גרשוהו החוצה.

כאשר שמע ישוע את הדבר, הוא פגש בקבצן ושאל אותו: "האם אתה מאמין בבן האדם?"

"מיהו?" שאל האיש. "אני רוצה להאמין בו."

"ראית אותו, והוא מדבר אליך כרגע" השיב ישוע.

"כן, אדוני," קרא האיש, "אני מאמין!" והוא השתחווה לישוע.

"אני באתי לעולם לשם משפט – להעניק ראייה לעיוורים, ולהוכיח לאלה שחושבים את עצמם לפיקחים שהם למעשה עיוורים", אמר ישוע.

הפרושים שעמדו שם שאלו: "האם אתה כולל אותנו בין העיוורים?"

"אילו הייתם עיוורים לא הייתם אשמים", הסביר ישוע. "אולם אתם טוענים שאתם רואים, ולכן אתם אשמים."

"אני אומר לכם באמת," המשיך ישוע, "מי שמסרב להיכנס למכלאת הצאן דרך השער, ובוחר להיכנס בדרך הצדדית, הוא גנב או שודד. האדם שנכנס דרך השער הוא רועה הצאן. השומר יפתח לו את השער, עדר הצאן ישמע ויכיר את קולו, והרועה יוביל את הצאן החוצה כשהוא נוקב בשם כל כבשה. הרועה הולך בראש והעדר נוהר אחריו, כי הוא מזהה את הרועה ומכיר את קולו. הצאן לא תלכנה אחרי אדם זר, אלא תברחנה מפניו, כי קולו אינו מוכר להן."

אלה ששמעו משל זה מפי ישוע לא הבינו למה התכוון, ולכן ישוע הסביר להם: "אמן אני אומר לכם: אני השער של מכלאת הצאן. כל אלה שבאו לפני היו גנבים ושודדים, אולם הצאן לא שמעו בקולם. כן, אנוכי השער. הנכנסים דרכי יוושעו וימצאו מרעה עשיר בבואם ובצאתם. הגנב בא לגנוב, להרוג ולהשמיד, ואילו אני באתי להעניק חיים בשפע.

"אני הרועה הטוב, ורועה טוב מקריב את חייו למען צאנו. כאשר רועה שכיר יראה זאב מתקרב, הוא יברח ויעזוב את הצאן לאנחות, כי העדר אינו שייך לו, והזאב יחטוף ויפזר את הצאן. הרועה השכיר יברח, משום שאינו אלא שכיר ואין הוא דואג לצאן באמת.

"אני הרועה הטוב; אני מכיר את צאני והן מכירות אותי, כשם שאבי מכיר אותי ואני מכיר את אבי; ואני מקריב את חיי למען הצאן. יש לי עדר נוסף שאינו מהמכלאה הזאת. עלי להנהיג גם אותו, והצאן שומעות בקולי; כך יהיה עדר אחד ורועה אחד.

"אבי אוהב אותי משום שאני מקריב את חיי כדי שאקבל אותם חזרה. איש אינו יכול להרוג אותי ללא הסכמתי. אני מקריב את חיי מרצוני, מפני שיש לי זכות וכוח להקריב את חיי כשאני רוצה בכך, ואף זכות וכוח להשיבם לעצמי. אלוהים הוא המעניק לי זכות זאת."

דבריו אלה שוב גרמו למחלוקת בין מנהיגי היהודים. חלקם אמר: "או שהוא יצא מדעתו, או שנכנס בו שד! מדוע אתם מקשיבים לו?"

אחרים אמרו: "הוא אינו נשמע כמי שנכנס בו שד. האם שד יכול לפקוח עיני עיוורים?"

בחג החנוכה, בחורף, התהלך ישוע בבית־המקדש באגף הנקרא "אולם שלמה". היהודים הקיפוהו מכל עבר ושאלו: "עד מתי בכוונתך לסקרן אותנו? אם אתה הוא המשיח, מדוע אינך אומר זאת בפירוש?"

"כבר אמרתי לכם, אבל לא האמנתם לי", השיב ישוע. "המעשים שאני עושה בשם אבי מאשרים זאת. אולם אינכם מאמינים לי, כי אינכם שייכים לצאני. אני מכיר את צאני, צאני מכירות את קולי והן הולכות אחרי. אני מעניק להן חיי נצח והן לא תאבדנה. איש לא יחטוף אותן ממני, כי אבי נתן לי אותן, והוא חזק וגיבור מכולם. משום כך לא יוכל איש לחטוף אותן ממני. אבי ואני אחד אנחנו!"

שוב החלו מנהיגי היהודים להשליך עליו אבנים.

"הראיתי לכם הרבה מעשים טובים בשם אבי, איזה מהם גרם לכך שתשליכו עלי אבנים?" שאל ישוע.

"איננו משליכים עליך אבנים בגלל המעשים הטובים שעשית, אלא בגלל שאתה מגדף את האלוהים; למרות שאתה אדם, אתה עושה את עצמך לאלוהים!"

"אך הכתובים שלכם אומרים: 'אלוהים אתם', והכוונה היא לבני־האדם", השיב ישוע. "אם האנשים שאליהם מדברים הכתובים מכונים 'אלוהים', והכתוב הוא דבר אמת, מדוע קוראים אתם 'מגדף' למי שקדשו האב ונשלח לעולם הזה על־ידו, ושטוען כי הוא בן האלוהים? אם איני עושה מעשים כפי שעושה אבי, אל תאמינו לי. אולם אם אני אכן עושה את מעשי אבי, האמינו לפחות למעשים גם אם אינכם מאמינים לי, ואז תשוכנעו שאבי שוכן בי ואני בו."

הם שוב רצו לתפוס את ישוע, אולם הוא התחמק מידיהם. ישוע חזר לעבר הירדן, למקום שבו הטביל יוחנן לראשונה. הוא נשאר שם זמן־מה, ואנשים רבים הלכו אחריו.

"יוחנן לא חולל נסים," אמרו זה לזה, "אולם כל מה שאמר על האיש הזה היה אמת." אנשים רבים במקום ההוא האמינו כי ישוע באמת המשיח.

איש בשם אלעזר, שגר בבית־עניה עם מרים ואחותה מרתא, חלה. אחותו מרים היא זו שמשחה את ישוע במרקחת יקרה וניגבה את רגליו בשערותיה. מרתא ומרים שלחו הודעה לישוע: "אדוני, ידידך הטוב חולה מאוד."

כששמע ישוע את הדבר אמר: "מחלה זאת לא תיגמר במוות, כי אם להביא כבוד לאלוהים. כי בן האלוהים יפואר באמצעות המחלה הזאת." ישוע אהב מאוד את מרתא, מרים ואלעזר. כאשר ישוע שמע שאלעזר חלה, התעכב יומיים ורק לאחר מכן אמר לתלמידיו: "הבה נחזור ליהודה."

"אולם, רבי," קראו התלמידים במחאה, "לפני ימים ספורים בלבד ניסו מנהיגי היהודים להרוג אותך, ועכשיו אתה חוזר לאותו מקום?"

"בכל יום יש שתים־עשרה שעות אור, ובמשך השעות האלה יכול כל אחד ללכת בלי ליפול או להיכשל. מי שהולך בלילה ייכשל וימעד בגלל החשכה." ישוע המשיך: "חברנו אלעזר ישן, אך אני הולך להעיר אותו."

ישוע התכוון לכך שאלעזר מת, אולם תלמידיו חשבו שאמר כי אלעזר ישן במנוחה, ולכן אמרו: "אם אלעזר ישן שינה טובה הוא ודאי יבריא!" "אלעזר מת", אמר להם ישוע בפירוש. "אני שמח למענכם שלא הייתי שם, כדי שתלמדו להאמין. הבה נלך אליו."

תומא (הנקרא בשם חיבה "התאום") אמר לחבריו התלמידים: "בואו נלך גם אנחנו כדי שנמות איתו."

בהגיעם לבית־עניה נאמר להם שאלעזר מת ושהוא קבור כבר ארבעה ימים. בית־עניה מרוחקת מירושלים רק כשלושה קילומטר, ויהודים רבים באו מירושלים לנחם את מרתא ומרים באבלן. כאשר שמעה מרתא שישוע היה בדרכו אליהן, הלכה לפגוש אותו, ואילו מרים נשארה בבית.

"אדוני," אמרה מרתא לישוע, "אילו היית כאן, אחי לא היה מת. אך עדיין לא מאוחר מדי, כי אני יודעת שכל מה שתבקש מאלוהים הוא ייתן לך."

"אחיך יקום לחיים", הבטיח ישוע.

"כן," אמרה מרתא, "עם כל האחרים בתחיית המתים ביום האחרון."

אולם ישוע אמר לה: "אני הוא התחייה והחיים. כל המאמין בי יחיה אפילו אם ימות. כל המאמין בי יחיה לנצח ולא ימות לעולם! האם את מאמינה לי?"

"כן, אדוני," השיבה, "אני מאמינה שאתה המשיח בן־האלוהים אשר לו חיכינו זמן רב."

כשסיימה מרתא לדבר עזבה את ישוע וחזרה למרים. מרתא קראה למרים בסתר ואמרה: "המורה נמצא כאן; הוא רוצה לדבר איתך." מרים יצאה אליו מיד.

ישוע נשאר עדיין מחוץ לכפר, במקום שבו פגשה אותו מרתא. היהודים שבאו לנחם את האבלות ראו את מרים עוזבת את הבית בחיפזון. הם חשבו שהיא הולכת לבכות על קבר אחיה, ולכן הלכו בעקבותיה.

כאשר הגיעה מרים למקום הימצאו של ישוע, נפלה לרגליו וקראה בבכי: "אדוני, אילו היית כאן, אחי לא היה מת." בכייה ובכי האבלים נגע ללבו של ישוע, וגם הוא התרגש ונאנח. "היכן קברתם אותו?" שאל.

"בוא וראה", ענו האנשים. ישוע בכה.

"הם היו חברים טובים מאוד", אמרו היהודים זה לזה. "ראו עד כמה אהב אותו!"

היו שאמרו: "אם הוא ריפא את העיוור, האם לא היה יכול גם למנוע את מותו של אלעזר?" ישוע שוב התרגש והלך אל קברו של אלעזר. הוא נקבר במערה שאבן גדולה חסמה את פיתחה.

"הזיזו את האבן", ביקש ישוע.

אולם מרתא, אחות המת, אמרה: "אבל אדוני, הגופה ודאי מצחינה; הרי הוא קבור כבר ארבעה ימים!"

"האם לא אמרתי לך שאם תאמיני תראי את גבורת האלוהים?" שאל ישוע.

האנשים הזיזו את האבן, וישוע נשא עיניו אל השמים וקרא: "אבי, תודה לך על שאתה שומע אותי. אני יודע שאתה שומע אותי תמיד, אולם אמרתי זאת כדי שכל הנוכחים כאן יאמינו שאתה שלחת אותי." לאחר מכן הוא קרא בקול רם מאוד: "אלעזר, צא החוצה!" ואלעזר יצא החוצה עטוף עדיין בתכריכים. "הסירו מעליו את התכריכים ותנו לו ללכת", אמר ישוע.

יהודים רבים מבין מנחמי מרים אשר חזו בנס האמינו בישוע. אולם היו שהלכו לפרושים וסיפרו להם את הדבר.

הפרושים וראשי הכוהנים כינסו אסיפה כדי לדון במצב. "איפה הוא ואיפה אנחנו?" שאלו זה את זה במבוכה. "האיש הזה באמת מחולל ניסים! אם לא נאסור אותו יאמין בו כל העם וילך אחריו, וזה יהיה סופנו, כי אז יבואו הרומאים ויסירו את בית המקדש ואת עמנו!"

קייפא, הכהן הגדול באותה שנה, אמר להם: "אינכם מבינים דבר! האינכם מבינים כי מוטב שאדם אחד ימות בעד כל העם, מאשר שכל העם ימות בעד אדם אחד? למה לסכן את העם?"

קייפא לא אמר דברים אלה ביוזמתו, אלא בהשראת אלוהים, כי בהיותו הכהן הגדול של אותה שנה ניבא שישוע ימות בעד העם. ולא רק בעד העם, אלא גם כדי לקבץ ולאחד את כל בני־האלוהים באשר הם.

מאותו יום ואילך תכננו מנהיגי היהודים להרוג את ישוע, ולכן הוא הפסיק להתהלך בגלוי באזור יהודה. הוא עזב את ירושלים והחליט ללכת לעיר אפרים שבגבול המדבר, שם נשאר עם תלמידיו.

בהתקרב חג הפסח עלו לירושלים יהודים רבים מכל קצות הארץ, כדי להשתתף בטקס הטהרה שקדם לחג. הם רצו לראות את ישוע, ובעמדם בבית־המקדש שאלו איש את רעהו: "מה דעתכם, האם יבוא לחג הפסח או לא?" בינתיים הודיעו ראשי הכוהנים והפרושים בציבור, שכל הרואה את ישוע חייב לדווח להם על כך מיד, כדי שיוכלו לאסרו.

ששה ימים לפני חג הפסח שב ישוע לבית־עניה, כפרו של אלעזר שהשיבו לחיים, ונערכה לכבודו ארוחת ערב חגיגית. אלעזר ישב עם ישוע בין האורחים, ואילו מרתא שרתה את האורחים. מרים לקחה מרקחת יקרה העשויה משמנים ובשמים ריחניים, משחה את רגליו של ישוע וניגבה אותן בשערותיה, ריח הניחוח מילא את כל הבית.

אחד מתלמידיו אשר עמד להסגירו, יהודה איש קריות שמו, קרא: "המרקחת הזאת שווה הרבה כסף! היא הייתה יכולה למכור אותה ולחלק את הכסף לעניים." הוא לא דיבר מתוך דאגה לעניים, אלא מתוך דאגה לעצמו. יהודה היה הגזבר של קבוצת התלמידים, ולעתים קרובות משך מכספי הקבוצה לצרכיו הפרטיים.

"הנח לה", אמר ישוע. "היא עשתה זאת כהכנה לקבורתי. העניים נמצאים אתכם תמיד, ואילו אני איני נמצא אתכם תמיד."

יהודים רבים שמעו על ביקורו של ישוע, ועל כן באו לראות אותו ואת אלעזר שהקים לתחייה. בינתיים החליטו ראשי הכוהנים להרוג גם את אלעזר, כי בגללו נהרו למקום יהודים רבים והאמינו שישוע הוא המשיח.

למחרת התפשטה השמועה בכל העיר שישוע היה בדרכו לירושלים. אנשים רבים מבין החוגגים לקחו בידיהם כפות תמרים, הלכו לקראת ישוע וקראו: "יחי המשיח! יחי מלך ישראל! ברוך הבא בשם ה' מלך ישראל!"

ישוע בא לקראתם רכוב על חמור, ובכך קיים את הנבואה: "אל תיראי, בת ציון, הנה מלכך יבוא לך רוכב על עיר בן אתונות."

תחילה לא הבינו תלמידיו שישוע קיים למעשה את הנבואה הזאת, אולם לאחר שישוע נתפאר בכבוד הם נזכרו במעשיו השונים אשר קיימו נבואות רבות מכתבי־הקודש.

אנשים רבים בקהל אשר ראו את ישוע מקים את אלעזר לחיים, ספרו על כך לאחרים. אנשים רבים יצאו לקראתו, כי שמעו על הפלא הגדול שחולל.

אולם הפרושים היו אובדי עצות. "רואים אתם, נוצחנו. כל העולם נמשך אחריו!" קראו. בין העולים לירושלים בחג הייתה גם קבוצת יוונים. הם הלכו לפיליפוס מבית־צידה שבגליל וביקשו: "אדוני, אנחנו רוצים לפגוש את ישוע." פיליפוס מסר את ההודעה לאַנְדְרֵי, והשניים הלכו להתייעץ עם ישוע.

"הגיעה השעה שיפואר בן־האדם", אמר להם ישוע. "אני אומר לכם ברצינות: גרגר חיטה שנטמן באדמה צריך למות לפני שיוכל לשאת פרי רב, אחרת יישאר סתם גרגר בודד. האוהב את חייו על־פני האדמה – יאבד אותם; והשונא את חייו על־פני האדמה יזכה בחיי נצח.

"הרוצה להיות תלמידי צריך ללכת בעקבותי, כי המשרתים אותי חייבים להיות במקום שאני נמצא. אלוהים אבי יכבד את כל אלה שהולכים בעקבותי ומשרתים אותי. כעת נבהלה נפשי, אולם איני יכול לבקש מאבי שיצילני מגורלי, שהרי לשם כך באתי לעולם. אבי, פאר את שמך!"

לפתע נשמע קול מהשמים: "כבר פארתי ואוסיף לפאר." כל הנוכחים שמעו את הקול, אולם חלקם חשב שהיה זה קול רעם, וחלקם אמר שמלאך דיבר עם ישוע.

"הקול הזה היה למענכם ולא למעני", אמר להם ישוע. "עכשיו הגיע מועד משפטו של העולם, ושר העולם הזה (השטן) יגורש. וכאשר אנשא מן הארץ אמשוך אלי את כולם." הוא אמר זאת כדי לרמוז להם כיצד ימות.

"אולם אנחנו למדנו מהתורה שהמשיח יחיה לנצח ולא ימות לעולם, אם כן מדוע אתה אומר שבן־האדם צריך להנשא מן הארץ? מי בן־האדם הזה?" שאלו אותו.

"האור יישאר אתכם עוד זמן קצר בלבד", אמר ישוע. "על כן, תנצלו את העובדה הזאת והתהלכו באור כל עוד אתם יכולים, מפני שעם רדת החשכה לא תוכלו למצוא את דרככם. האמינו באור לפני שיהיה מאוחר מדי, כדי שגם אתם תהיו בני האור." לאחר שסיים את דבריו הלך לדרכו, והם לא ראו אותו. על־אף הניסים הרבים שחולל ישוע, אנשים רבים לא האמינו שהוא המשיח. הנביא ישעיהו חזה מצב זה כשאמר: "ה', מי האמין לשמועתנו, וזרוע ה' על־מי נגלתה?" לכן הם לא יכלו להאמין. ישעיהו אף ניבא: "אלוהים סנוור את עיניהם והקשיח את לבם. משום כך הם אינם יכולים לראות, להבין או לשוב

אליו כדי שירפא אותם.“ הנביא ישעיהו אמר דברים אלה על ישוע מפני שראה בחזונו את תפארתו.

מנהיגי יהודים רבים האמינו כי ישוע הוא המשיח, אך לא הודו בזאת בפני איש, כי פחדו שהפרושים יטילו עליהם חרם. לאנשים אלה היה חשוב יותר לזכות בכבוד מבני־אדם מאשר מאלוהים.

”אם אתם מאמינים בי, אתם מאמינים למעשה באלוהים“, קרא ישוע. ”שהרי כל הרואה אותי רואה למעשה את שולחי. באתי להאיר ולזרוח בעולם חשוך זה, כדי שכל המאמין בי לא יתעה יותר בחשכה. לא באתי לשפוט את העולם, כי אם להושיעו, ועל כן לא אשפוט את אלה השומעים את דברי ואינם מקיימים אותם. דברי האמת שדיברתי ישפטו ביום הדין את כל אלה שדחוני ולעגו לי. כי איני מדבר אליכם על דעת עצמי; אני מוסר לכם מה שציווה עלי אבי לומר לכם. אני מוסר לכם בדיוק מה שמסר לי אבי, כי אני יודע שמצוותו תביא לכם חיי נצח.“

לפני חג הפסח, ישוע ידע שהגיעה שעתו לעזוב את העולם ולשוב אל אביו. ישוע תמיד אהב מאוד את בחיריו בעולם הזה, ועתה עמד להוכיח להם כי אין גבול לאהבתו. לעט סעודת הערב השטן כבר המריץ את יהודה איש־קריות להסגיר את ישוע. ישוע ידע כי אביו נתן בידו את הכול, וכי הוא בא מאלוהים וישוב אל אלוהים. לכן הוא קם מהשולחן בארוחת הערב, הסיר את בגדיו וקשר למותניו מגבת. אחר כך לקח קערה, מילא אותה מים, החל לרחוץ את רגלי תלמידיו וניגב אותן במגבת הקשורה למתניו. כאשר הגיע תורו של שמעון פטרוס הוא קרא: ”אדוני, איך ייתכן שאתה תרחץ את רגלי?“

”כעת אינך מבין מדוע אני עושה זאת, אולם יבוא יום שתבין זאת“, השיב ישוע.

”לא,“ מחה פטרוס, ”לעולם לא תרחץ את רגלי!“

”אם לא ארחץ אותך, לא יהיה לך חלק בי“, השיב ישוע.

”אם כך,“ קרא פטרוס, ”רחץ לא רק את רגלי, אלא גם את ידי וראשי.“

”מי שרחץ כבר את כל גופו צריך לרחוץ את רגליו בלבד כדי להיות נקי וטהור. עתה אתם נקיים, אבל לא כולכם.“ ישוע אמר דברים אלה מפני שידע מי עמד להסגירו.

כשסיים ישוע לרחוץ את רגליהם לבש את בגדיו, התיישב ושאל: ”האם אתם מבינים מה עשיתי לכם? אתם קוראים לי ’מורה‘ ו’אדון‘, ואכן נוהגים אתם בצדק, כי זוהי האמת. לכן אם אני, האדון והמורה, רחצתי את רגליכם, גם אתם צריכים לרחוץ איש את רגלי רעהו. נתתי לכם דוגמה כדי שתנהגו כמוני. האמינו לי, העבד אינו חשוב מאדוניו, והשליח אינו חשוב משולחו. כאשר תבינו את משמעות הדברים האלה ותנהגו לפיהם, יהיה לכם טוב ותתברכו.

”איני מתכוון לכולכם, כי אני יודע במי בחרתי. הכתובים מנבאים שאחד מאוכלי לחמי יבגוד בי. אני מספר לכם זאת עכשיו כדי שתאמינו לי כשכל זה יתרחש.

”אמן אומר אני לכם: כל המקבל את מי שאני שולח מקבל למעשה אותי, וכל המקבל אותי מקבל למעשה את שולחי.“

בסיימו דברים אלה נאנח ישוע אנחה עמוקה ואמר: ”אכן, זוהי האמת – אחד מכם יבגוד בי.“ התלמידים הביטו איש ברעהו בתמיהה ובמבוכה, משום שלא ידעו למי התכוון. תלמידו החביב של ישוע היה סמוך לחיקו, ולכן רמז לו שמעון פטרוס לשאל אותו למי כוונתו.

התלמיד הטה את ראשו וקרבו לראשו של ישוע. ”אדוני, למי כוונתך?“ שאל בלחישה.

”למי שאגיש את פרוסתי הטבולה ברוטב“, השיב ישוע.

הוא טבל את הפרוסה והגישה ליהודה בן שמעון איש־קריות. כאשר סיים יהודה לאכול את הלחם נכנס השטן ללבו. ”סיים את העניין במהירות“, אמר לו ישוע.

איש מהנוכחים לא ידע למה ישוע התכוון. היו שחשבו כי ישוע ביקש ממנו לקנות את צרכי החג או לתת כסף לעניים, מפני שיהודה היה הגזבר. יהודה עזב מיד את המקום ויצא. היה אז לילה.

לאחר שעזב יהודה את החדר אמר ישוע: ”הגיעה שעתי; עתה יתפאר בן־האדם, ואלוהים יפואר בו. אם אלוהים יפואר בי, הוא בעצמו יפאר אותי ואף יעשה זאת במהרה. ילדי היקרים, עוד מעט עלי ללכת מאתכם. לאחר שאלך לא תוכלו לבוא אלי גם אם תחפשו אותי, כפי שכבר אמרתי למנהיגי היהודים.

”אני מפקיד בידיכם מצווה חדשה: אהבו איש את רעהו כשם שאני אוהב אתכם. אהבתכם החזקה איש לרעהו תוכיח לעולם שאתם תלמידי.“

”לאן אתה הולך, אדון?“ שאל שמעון פטרוס.

”אינך יכול לבוא איתי עכשיו, אולם עוד זמן מה תצטרף אלי גם אתה“, השיב ישוע.

”אבל מדוע איני יכול ללכת איתך כעת?“ פטרוס לא הבין. ”אני מוכן אפילו למות למענך!“

”למות למעני?“ שאל ישוע. ”אני אומר לך שעד מחר בבוקר לפני קריאת התרנגול, תכחיש שלוש פעמים אפילו את העובדה שאתה מכיר אותי!“

”אל תתנו מקום לדאגה בלבבכם; האמינו באלוהים והאמינו בי. בבית אבי מעונות רבים, ואני הולך להכין לכם מקום. לולא היה הדבר נכון, לא הייתי מספר לכם זאת. לאחר שהכול יהיה מוכן אחזור ואקח אתכם אלי, כדי שתהיו תמיד במקום שבו אני נמצא. אתם יודעים לאן אני הולך וכיצד להגיע לשם.“

”לא, איננו יודעים לאן אתה הולך“, קרא תומא. ”כיצד אתה מצפה שנדע את הדרך?“

אולם ישוע ענה: ”אני עצמי הדרך, האמת והחיים. איש אינו יכול לבוא אל האב אלא באמצעותי. אילו ידעתם מי אני, הייתם יודעים גם מיהו אבי. מעתה ואילך אתם מכירים אותו וגם ראיתם אותו.“

”אדוני, הראה לנו את האב ונסתפק בכך“, ביקש פיליפוס. אולם ישוע השיב: ”פיליפוס, לאחר שהייתי אתכם במשך כל הזמן הזה, עדיין אינך יודע מי אני? מי שראה אותי ראה את אבי, אם כן מדוע מבקש אתה לראותו? האם אינך מאמין שאני חי באבי, ושאבי חי בי? אין אלה המילים שלי, כי אם של אבי השוכן בקרבי והפועל דרכי.

”האמינו לי שאני חי באבי ואבי חי בי; האמינו לי לפחות בזכות הנסים והנפלאות שחוללתי. אני אומר לכם בכנות וברצינות: כל מי שמאמין בי יוכל לעשות את כל מה שאני עושה, ואף הרבה יותר מזה, כי אני הולך אל אבי. אעשה למענכם כל מה שתבקשו בשמי, כדי שהאב יכובד בבנו. אכן, אעשה את כל מה שתבקשו בשמי.

”אם אתם אוהבים אותי, שמעו בקולי; ואני אבקש מאבי שיתן לכם יועץ אחר שלא יעזוב אתכם לעולם – את רוח הקודש והאמת. רוב האנשים בעולם אינם יכולים לקבל את רוח הקודש, מפני שאינם מכירים אותו ואינם מעונינים בו כלל. אולם אתם מכירים אותו, כי עתה הוא נמצא אתכם ובקרוב אף ישכון בקרבכם. לא אעזוב אתכם כיתומים; אני אחזור אליכם. בעוד זמן קצר העולם כבר לא יראה אותי, אך אתם תראו אותי, כי אני חי וגם אתם תחיו. ביום ההוא תדעו שאני שוכן באבי, אתם שוכנים בי ואני בכם. כל השומע בקולי אוהב אותי; על כן אבי ואני נאהב אותו, ואני אתוודע אליו.“

יהודה תלמידו (לא איש־קריות) פנה אליו: ”אדוני, מדוע רוצה אתה להתוודע אלינו בלבד, אל תלמידיך, ולא אל העולם כולו?“

”מפני שאגלה את עצמי רק למי שאוהב אותי ושומע בקולי“, השיב ישוע. ”גם אבי יאהב את מי שאוהב אותי, ואנחנו נשכון בתוכו. מי שאינו שומע בקולי אינו אוהב אותי. זכרו, אין אלה דברי, כי אם דברי אבי אשר שלחני. אני אומר לכם דברים אלה כל עוד אני נמצא אתכם. כאשר אבי ישלח בשמי את המנחם, את רוח הקודש, הוא ילמד אתכם דברים רבים ויזכיר לכם כל מה שאמרתי.

”אני משאיר לכם שלווה ושלום. לא לפי מושגי העולם, אלא שלומי שלי. לכן אל תפחדו ואל תדאגו. זכרו את מה שאמרתי לכם: אני הולך עכשיו, אולם אשוב אליכם. אם אתם באמת אוהבים אותי, תשמחו לשמוע שאני חוזר אל אבי, כי הוא גדול ממני. אני מספר לכם את כל הדברים האלה לפני התרחשותם, כדי שתאמינו בי כאשר הם יתרחשו.

”לא נותר לי זמן רב לדבר אליכם, כי שר הרשע של העולם הזה מתקרב. הוא אינו יכול לגבור עלי, אך על העולם לדעת שאני אוהב את אבי; משום כך אני עושה כל מה שאבי מצווה עלי. הבה נלך מכאן.“

”אני הגפן האמתית ואבי הוא הכורם. הוא גוזם את כל הענפים שאינם נושאים פרי, ומטהר את הענפים שנושאים פרי, כדי שישאו יותר פרי. אתם כבר מטוהרים על־ידי הדברים שאמרתי לכם. עליכם לקשור את חייכם בחיי. אם לא תהיו חלק ממני, לא תוכלו לשאת פרי, כשם שענף גזום אינו מסוגל לשאת פרי מעצמו.

”כן, אני הגפן ואתם הענפים. מי שמחובר אלי ואני אליו ישא פרי רב, כי בלעדי אינכם מסוגלים לעשות דבר. מי שיאנו מחובר אלי ייזרק

החוצה כענף יבש וחסר־תועלת שנועד לשריפה. אולם אם תקשרו את חייכם בחיי ותשמרו את מצוותי, אתן לכם כל מה שתבקשו ממני, ואבי יכובד בעשותכם פרי ובהיותכם תלמידי.

"אני אוהב אתכם כפי שאבי אוהב אותי; דבקו באהבתי! אם תשמרו את מצוותי תעמדו באהבתי, כשם שאני שומר את מצוות אבי ועומד באהבתו. אני מספר לכם דברים אלה כדי שתימלאו בשמחתי, וכדי ששמחתכם תהיה מושלמת. אני דורש מכם שתאהבו איש את רעהו כשם שאני אוהב אתכם. האהבה הגדולה ביותר היא זו של אדם שמקריב את נפשו בעד ידידיו; ואם תשמעו בקולי תהיו ידידי. לא אקרא לכם יותר 'עבדים', כי האדון אינו משתף את עבדיו בסודותיו; עתה הנכם ידידי ואנשי־סודי, כי סיפרתי לכם כל מה שאמר לי אבי.

"לא אתם בחרתם בי, כי אם אני בחרתי בכם ושלחתי אתכם ללכת ולעשות פרי מבורך ואמתי, כדי שאבי יתן לכם כל מה שתבקשו ממנו בשמי. אני מצווה עליכם לאהוב איש את רעהו. העולם אמנם שונא אתכם, אולם דעו לכם שהוא שנא אותי לפני ששנא אתכם. אילו הייתם שייכים לעולם, היה העולם אוהב אתכם; אולם אינכם שייכים לעולם, כי אני בחרתי להוציא אתכם ממנו, ומשום כך הוא שונא אתכם. האם אתם זוכרים מה שאמרתי לכם? 'העבד אינו גדול מאדוניו', וכך הם רודפים אתכם משום שרדפו אותי; אילו הקשיבו לי, היו מקשיבים גם לכם. האנשים בעולם ירדפו אתכם משום שאתם שייכים לי, ומשום שהם לא מכירים את האלוהים אשר שלח אותי.

"לולא דיברתי אליהם הם לא היו אשמים, אולם עתה אין להם כל תירוץ להמשיך בחטאיהם. כל השונא אותי שונא גם את אבי. לולא עשיתי לפניהם את כל הניסים והנפלאות הם גם לא היו אשמים; אולם הם ראו את הניסים והנפלאות, ובכל זאת הם שונאים אותי ואת אבי. כך מתקיימים הדברים בתורה שלהם שמתייחסים למשיח: 'שנאת חינם שנאוני'.

"אולם אני אשלח לכם את המנחם – את רוח הקודש שהוא מקור האמת. הוא יבוא אליכם מאת האב ללמד אתכם ולזהכיר לכם את כל מה שאמרתי לכם. גם עליכם מוטל לספר לכולם על אודותי, משום שהייתם איתי מלכתחילה."

"סיפרתי לכם את כל הדברים האלה כדי שתדעו מה מצפה לכם ולא תופתעו או תיבהלו. יגרשו אתכם מבתי־הכנסת, ואף יגיע הזמן שהרוצחים אתכם יחשבו שהם עושים את רצון אלוהים! הם יעשו כל זאת מפני שאינם מכירים את אבי ואותי. אני מספר לכם את כל הדברים האלה כדי שבבוא העת תיזכרו שהזהרתי אתכם. לא סיפרתי לכם זאת מקודם, מפני שעדיין הייתי עמכם.

"אולם עתה אני חוזר אל שולחי, ואיש מכם אינו מתעניין לדעת לאן אני הולך. דברי רק העציבו אתכם. האמת היא כי מוטב שאלך, אחרת לא יבוא המנחם. אם אלך הוא יבוא, מפני שאשלח אותו אליכם.

"כאשר יבוא המנחם הוא ילמד את העולם מהי משמעות החטא, הצדק והמשפט. הוא יוציא לאור את חטא העולם, משום שלא האמינו בי. הוא יראה להם מהו הצדק האמתי, כי אני חוזר אל אבי ושוב לא תראו אותי. הוא ילמד אותם את משמעות המשפט, כי שליט העולם הזה (השטן) כבר נשפט ונדון.

"הייתי רוצה לומר לכם עוד דברים רבים, אבל אינכם מסוגלים להבינם עדיין. כאשר יבוא אליכם רוח האמת הוא יוביל אתכם אל כל האמת, כי אין הוא מדבר על דעת עצמו; הוא יספר לכם את אשר שמע. הוא יספר לכם גם על העתיד. הוא יפאר אותי ויביא לי כבוד רב בהראותו לכם את תפארתי. כל תפארתו היא תפארתי, ומשום כך אמרתי לכם שהרוח יביא לי כבוד רב בהראותו לכם את תפארתי. בעוד זמן מה אלך ושוב לא תראו אותי, אך כעבור זמן מה תראו אותי בשנית, כי אני הולך אל אבי."

אחדים מתלמידיו לא הבינו את דבריו. "למה הוא מתכוון באמרו שבעוד זמן מה נראה אותו בשנית, כי הוא הולך אל אביו?" שאלו איש את רעהו. "למה הוא מתכוון באמרו 'זמן מה'?" תמהו.

ישוע ידע מה הטריד אותם ולכן שאל: "האם אתם תוהים למה התכוונתי? אני אומר לכם באמת וברצינות: העולם ישמח ויגיל על מה שיקרה לי, ואילו אתם תבכו. אבל צערכם יהפוך לשמחה נפלאה, כאשר תראו אותי שנית. שמחה זו תדמה לשמחתה של יולדת השוכחת את חבלי הלידה לאחר הולדת תינוקה, כי היא נמלאת שמחה וגיל על כך שאדם נולד לעולם. עכשיו אתם עצובים, אולם אשוב לראותכם, ואז תשמחו מאוד ואיש לא יוכל להשבית את שמחתכם. ביום ההוא לא יהיה עליכם לבקש ממני דבר, כי תוכלו לבקש את הדבר מאבי, והוא ייתן לכם כל מה שתבקשו ממנו בשמי. עד עתה לא ביקשתם דבר בשמי; בקשו ותקבלו, כדי שתימלאו שמחה רבה.

"דיברתי אליכם במשלים וחידות, אולם יבוא יום שאדבר אליכם על אבי בבירור ולא עוד בחידות ובמשלים. ביום ההוא תוכלו לבקש בשמי כל דבר, ולא אצטרך יותר לבקש מאבי שיתן לכם אותו. כי אבי אוהב אתכם משום שאתם אוהבים אותי ומאמינים שיצאתי ממנו. כן, יצאתי מאבי ובאתי לעולם. כעת אני עוזב את העולם וחוזר לאבי."

"סוף סוף אתה מדבר דברים ברורים ולא בחידות ובמשלים", קראו תלמידיו בהקלה. "עתה אנו יודעים שאתה יודע הכל, ואיננו צריכים לשאול אותך יותר שאלות. אנו מאמינים שבאת מאלוהים."

"אתם מאמינים לי לבסוף?" שאל ישוע. "אולם יגיע הזמן – למעשה הוא כבר הגיע – שכולכם תתפזרו איש לביתו ותעזבוני לבדי. אך לא אהיה לבדי כי אבי עמדי. אמרתי לכם את כל הדברים האלה כדי שלבכם ישקוט ולא תדאגו. כאן בעולם יהיו לכם קשיים וצרות, אולם חיזקו ואימצו, כי אני ניצחתי את העולם!"

בסיימו לדבר נשא ישוע את עיניו השמימה ואמר: "אבי, הגיעה השעה; פאר את בנך כדי שבנך יפאר אותך. הרי נתת לו סמכות וכוח על כל בני־האדם, כדי שיעניק חיי עולם לכל מי שנתת לו. חיי עולם פירושם להכיר אותך, אלוהי האמת לבדו, ואת ישוע המשיח אשר שלחת. סיימתי את המשימה שהטלת עלי, וכך פארתי אותך על־פני הארץ. עתה, אבי, פאר אותי בכבוד שהיה לי איתך עוד לפני בריאת העולם.

"סיפרתי על אודותיך לכל האנשים שנתת לי בעולם. למעשה הם היו שלך תמיד; אתה נתת לי אותם והם שמעו בקולך. עתה הם יודעים שכל מה שנתת לי ממך הוא, כי מסרתי להם את המצוות שמסרת לי. הם קיבלו אותן, והם יודעים בבטחון שבאתי לעולם מעמך ושאתה שלחת אותי.

"איני מתפלל בעד העולם כולו, אלא בעד אלה שנתת לי, כי הם שייכים לך. אלה שהם שלי הם שלך, ושלך הם שלי, ולכן הם תפארתי. כעת אני עוזב את העולם ומשאיר אותם כאן. אבי הקדוש, אני בא אליך ומבקש ממך: שמור על כל אלה שנתת לי, כדי שיתאחדו ויהיו לאחד – כמונו. בהיותי כאן בעולם שמרתי על אלה שנתת לי אך אחד מהם לא אבד, מלבד בן־הגיהינום שבו נתקיימה הנבואה שבכתבי־הקודש.

"עכשיו אני בא אליך. סיפרתי להם דברים רבים בהיותי עמם, כדי שיימלאו בשמחתי, ומסרתי להם את מצוותיך. העולם שונא אותם, כי אינם שייכים לו, כשם שאני איני שייך לעולם. אני לא מבקש ממך להוציא אותם מהעולם, אלא לשמרם מהרע. הם אינם שייכים לעולם הזה, כשם שאני איני שייך לעולם הזה. למד אותם את דבר האמת, כדי שיהיו קדושים וטהורים. כשם ששלחת אותי אל העולם כך גם אני שולח אותם אל העולם. אני מוסר את עצמי למענם, כדי שיגדלו באמת ובקדושה.

"אינני מתפלל רק בעד אלה כאן, אלא גם בעד אלה שיאמינו בי בעתיד, לאחר שישמעו את עדויות המאמינים. אני מתפלל שהם יהיו מאוחדים כמונו; שהם יהיו בנו כשם שאתה בי ואני בך, כדי שהעולם יאמין שאתה שלחת אותי.

"נתתי להם את הכבוד שנתת לי, כדי שיהיו מאוחדים כשם שאנחנו מאוחדים – אני בהם ואתה בי, כדי שאחדותם תהיה שלמה, וכדי שהעולם ידע שאתה שלחתני ושאתה אוהב אותם כמו שאתה אוהב אותי. אבי, אני רוצה שאלה אשר נתת לי יהיו במקום שבו אהיה, כדי שיוכלו לראות את התפארת והכבוד שהענקת לי על שום שאהבת אותי עוד לפני בריאת העולם.

"הו, אבי הצדיק, העולם אינו מכיר אותך, אבל אני מכיר אותך, והתלמידים שנתת לי יודעים שאתה שלחתני. אני הודעתי להם את שמך, ואוסיף להודיע, כדי שהם יאהבו אותי כשם שאתה אוהב אותי וכדי שגם אני אהיה בהם."

ישוע סיים את דבריו ועזב את המקום עם תלמידיו. הם חצו את נחל קדרון ונכנסו אל חורשת עצי־זית. יהודה, התלמיד שבגד בישוע, הכיר היטב את המקום, כי ישוע נפגש שם עם תלמידיו פעמים רבות.

ראשי הכוהנים והפרושים העמידו לרשות יהודה קבוצה של חיילים ושוטרים מצוידים בלפידים ובכלי נשק, והם הלכו אל אותה החורשה.

ישוע ידע היטב מה עומד לקרות לו. הוא צעד קדימה ושאל: "את מי אתם מחפשים?"

"את ישוע מנצרת", השיבו לו.

"אני הוא", אמר ישוע. גם יהודה המסגיר אותו היה שם. לשמע מילים אלה הם נסוגו ונפלו על הארץ.

ישוע חזר על שאלתו: "את מי אתם מחפשים?"

"את ישוע מנצרת", השיבו בשנית.

"אמרתי לכם, אני הוא", אמר ישוע. "אם אותי אתם מחפשים, עיזבו את החבורה הזאת והניחו להם ללכת." ישוע אמר זאת כדי לקיים את הנבואה שניבא: "מכל אלה שנתת לי לא אבד אף אחד!"

לפתע שלף שמעון פטרוס את חרבו וקיצץ את אוזנו הימנית של מלכוס, עבד הכהן הגדול.

"השב את החרב לנדן!" פקד עליו ישוע. "הרי עלי לשתות את הכוס שנתן לי אבי."

החיילים, השוטרים ומפקדם תפסו את ישוע, קשרו את ידיו, הוליכו אותו תחילה אל חנן – חותנו של קייפא שהיה הכהן הגדול באותה שנה. היה זה אותו קייפא שיעץ ליהודים: "מוטב שאדם אחד ימות בעד כל העם, מאשר שכל העם ימות בעד אדם אחד." שמעון פטרוס ותלמיד אחר הלכו במרחק מה אחרי ישוע. התלמיד האחר היה מוכר לכהן הגדול, ולכן הורשה להיכנס אל החצר יחד עם ישוע, ואילו פטרוס נאלץ להישאר מעבר לגדר. התלמיד האחר ניגש אל השוערת וביקש ממנה להכניס את פטרוס.

"הלא גם אתה תלמידו של האיש הזה!" קראה השוערת לעבר פטרוס. "מה פתאום?" הכחיש פטרוס.

החיילים והמשרתים התחממו סביב לאש מדורה שהדליקו, כי היה קר. פטרוס הצטרף אליהם כדי להתחמם מעט.

בתוך הבית החל הכהן הגדול לחקור את ישוע על תלמידיו ועל מה שלימד אותם.

"כל מה שהיה לי לומר אמרתי בציבור, באוזני המנהיגים והעם. תמיד לימדתי בבתי־הכנסת או בבית־המקדש, וכולם יודעים מה שלימדתי", השיב ישוע. "אל תשאל אותי, אלא את שומעי, הם יודעים את מה שאמרתי." אחד המשרתים שעמד שם הכה את ישוע על פניו.

"ככה אתה מתחצף לכהן הגדול?" שאל בזעם.

"אם אני משקר הוכח זאת." השיב ישוע. "אולם אם אני אומר את האמת, מדוע אתה מכה אותי?"

חנן שלח את ישוע, אסור באזיקים, אל קייפא הכהן הגדול. בינתיים המשיך שמעון פטרוס להתחמם לאש המדורה, ושוב נשאל: "הרי גם אתה אחד מתלמידיו של ישוע, לא כן?"

"לא, מה פתאום?" הכחיש פטרוס.

אך אחד מעבדי הכהן הגדול, קרובו של מלכוס (זה שפטרוס קיצץ את אוזנו), קרא: "אולם ראיתי אותך בחורשה יחד עם ישוע!"

פטרוס המשיך להכחיש את הדבר, ולפתע קרא התרנגול.

בבוקר השכם הובילו את ישוע מביתו של קייפא לבית־הממשל. אך הם לא נכנסו פנימה מחשש חמץ – הם רצו להישאר כשרים לאכילת סעודת הפסח. על כן יצא אליהם פילטוס ושאל: "במה אתם מאשימים את האיש?"

"אלמלא עשה דבר רע, לא היינו אוסרים אותו!" השיבו.

"אם כן, שפטו אותו בעצמכם לפי חוקי תורתכם", אמר פילטוס.

"אבל החוק אינו מתיר לנו עונש מוות", השיבו היהודים. בזאת מלאו את מה שישוע ניבא באשר לצורת מותו.

פילטוס שב לבית־הממשל וקרא אליו את ישוע. "האם אתה מלך היהודים?" שאל.

"האם אלה המילים שלך או של האחרים?" השיב ישוע בשאלה.

"האם אני יהודי?" שאל פילטוס. "בני־עמך וראשי הכוהנים הסגירו אותך. מה עשית?"

"אילו הייתה מלכותי מהעולם הזה, היו משרתי נלחמים לצדי ומונעים את מאסרי על־ידי ראשי היהודים. אולם בעת הזאת מלכותי אינה מהעולם הזה", אמר ישוע.

"אם כן, אתה בכל זאת מלך?" תמה פילטוס.

"כן," השיב ישוע, "משימתי היא להביא את האמת לעולם; לשם כך נולדתי ובאתי לעולם, וכל אוהבי האמת ישמעו לקולי."

"מהי האמת?" שאל פילטוס ויצא החוצה אל היהודים. "האיש חף מפשע ולא עשה כל רע!" קרא פילטוס. "בכל שנה בחג הפסח אני מוציא לחופשי אסיר אחד. אתם רוצים שאשחרר את מלך היהודים?"

"לא!" קראו. "אל תשחרר אותו; שחרר את בר־אבא!" בר־אבא היה שותף למרד.

אז לקח פילטוס את ישוע והלקה אותו בשוטים. החיילים שזרו זר קוצים, הניחוהו על ראשו והלבישו אותו גלימת ארגמן. "יחי מלך היהודים!" קראו בלעג, והכו אותו באגרופיהם. פילטוס יצא אל הקהל ואמר: "אני מוציא אליכם את ישוע כדי שתדעו שמצאתי אותו חף מפשע!" ישוע יצא החוצה, ראשו עטור זר קוצים ולגופו גלימת ארגמן. "הנה האיש!" קרא פילטוס.

כאשר ראו אותו ראשי הכוהנים והמשרתים, קראו: "צלוב אותו! צלוב אותו!"

"צלבו אותו בעצמכם," השיב להם פילטוס, "כי אני לא מצאתי בו כל אשמה."

"לפי תורתנו עליו למות," קראו היהודים, "כיוון שקרא לעצמו בן־האלוהים."

לשמע דברים אלה גבר פחדו של פילטוס. הוא החזיר את ישוע לבית־הממשל ושאל אותו: "מאין אתה?" אולם ישוע לא ענה דבר.

"מדוע אינך עונה לי?" שאל פילטוס. "הרי אתה יודע כי יש בכוחי לצלוב אותך או לשחרר אותך!"

אבל ישוע השיב: "לולא קיבלת רשות מלמעלה, לא היית יכול לעשות לי דבר. לכן אשמת המסגירים אותי גדולה מאשמתך."

כששמע פילטוס דברים אלה ניסה לשחרר את ישוע, אולם היהודים התנגדו ואמרו: "אם תשחרר אותו תגלה חוסר נאמנות לקיסר, מפני שכל העושה עצמו למלך מורד בקיסר!"

לשמע דברים אלה שוב הוציא פילטוס אליהם את ישוע, והוא עצמו התיישב על כסא המשפט, במקום שנקרא: "רצפה" או "גבתא". כל זה התרחש בערב פסח, בשעה שתים־עשרה בצהריים.

"הנה מלככם!" קרא פילטוס לעבר היהודים.

"קח אותו מכאן! צלוב אותו!" הם צעקו.

"מה? לצלוב את מלככם?" שאל פילטוס.

"רק הקיסר הוא מלכנו!" קראו ראשי הכוהנים.

פילטוס נכנע ומסר להם את ישוע כדי שיצלבו אותו.

הם לקחו את ישוע, נתנו לו לשאת את צלבו, וכולם הלכו למקום הנקרא "גולגותא" ("מקום הגולגולת"). הם צלבו אותו שם יחד עם שני אנשים אחרים – האחד לימינו והשני לשמאלו. פילטוס כתב שלט בזו הלשון: "ישוע מנצרת, מלך היהודים" ותלה אותו על הצלב. יהודים רבים קראו את הכתוב על השלט, כי ישוע נצלב קרוב לעיר, והשלט נכתב בעברית, ביוונית וברומית.

ראשי הוכהנים ביקשו מפילטוס לתקן את הכתוב: "אל תכתוב 'מלך היהודים', אלא: 'הוא טוען שהוא מלך היהודים'."

"את מה שכתבתי כתבתי", ענה פילטוס.

לאחר שצלבו החיילים את ישוע הם חילקו את בגדיו בין ארבעתם. "מה נעשה בכותונת?" שאלו איש את רעהו. הם לא רצו לקרוע אותה, משום שהייתה עשויה מאריג ללא תפרים. "נערוך הגרלה ונראה מי יזכה בה", החליטו.

מעשה זה קיים את הנבואה מתהלים: "יחלקו בגדי להם, ועל לבושי יפילו גורל." כך עשו החיילים.

ליד הצלב עמדו אמו, דודתו, מרים אשת קלופס ומרים המגדלית. כשראה ישוע את אמו עומדת ליד תלמידו האהוב, אמר לה: "אמא, זהו בנך." ואל תלמידו האהוב אמר: "זוהי אמך." והתלמיד אסף אותה לביתו מאז ואילך.

ישוע ידע שהכל הסתיים, וכדי למלא את הכתוב אמר: "אני צמא." בקרבת מקום עמד כד מלא חומץ. הם טבלו ספוג בחומץ, תקעו את הספוג בקצה ענף אזוב והגישוהו לפיו.

ישוע טעם מהחומץ וקרא: "נשלם." הוא היטה ראשו הצידה ונפח נשמתו.

הואיל והיה ערב שבת, לפני שבת של פסח, לא רצו מנהיגי היהודים להשאיר את הגופות על הצלבים למשך השבת. על כן ביקשו מפילטוס לשבור את עצמות רגליהם של הנצלבים, כדי להחיש את מותם וכדי שאפשר יהיה להוריד את הגופות. החיילים באו ושברו את רגלי השניים שנצלבו לצדי ישוע. כשניגשו אל ישוע נוכחו שהוא כבר מת, ולכן לא שברו את עצמות רגליו. אחד החיילים דקר את

צידו בחנית, ומיד יצאו דם ומים מגופו. זה שראה את כל זאת יודע שדבריו נכונים, והוא מספר לכם אותם כדי שתאמינו גם אתם. כך מלאו החיילים את הכתוב: "ועצם לא תשברו בו." ובספר זכריה כתוב: "והביטו אלי את אשר דקרו." לאחר מכן בא אל פילטוס יוסף הרמתי, שהיה תלמידו של ישוע אך שמר על כך בסוד מפחד מנהיגי היהודים, וביקש רשות לקחת את גופתו של ישוע; והרשות ניתנה.

גם נקדימון בא לשם – אותו איש שבא אל ישוע בלילה – והביא איתו כשלושים קילוגרם של מרקחת יקרה העשויה מבשמים ושמנים. השניים לקחו את גופת ישוע ועטפוה בתכריכים עם בשמים, כמנהג הקבורה היהודית. קרוב למקום הצליבה היה גן ובו קבר חדש שאיש לא נקבר בו מעולם. הם קברו בו את ישוע מפני שהיה ערב שבת והקבר היה בקרבת מקום.

השכם בבוקר יום ראשון, עוד לפני הנץ החמה, באה מרים המגדלית אל קברו של ישוע וראתה שהאבן הוסרה מפתח הקבר. היא רצה מיד אל שמעון פטרוס ואל התלמיד השני, זה שהיה אהוב על ישוע. היא קראה: "הם לקחו את האדון מהקבר! איננו יודעים היכן שמו אותו!"

פטרוס והתלמיד השני מיהרו יחד אל הקבר; התלמיד השני הקדים אותו והגיע ראשון. הוא הביט פנימה וראה את התכריכים מונחים במקומם, אולם לא נכנס לקבר. שמעון פטרוס בא אחריו ונכנס פנימה. גם הוא ראה את התכריכים. הבד שעטף את ראשו של ישוע היה מקופל ומונח בצד בניפרד מהתכריכים. ואז גם התלמיד האחר נכנס פנימה, ראה והאמין שישוע קם לתחייה. כי עד אז לא הבינו שהכתובים ניבאו כי הוא יקום לתחייה.

שניהם הלכו הביתה, ובינתיים חזרה מרים אל הקבר, עמדה בחוץ ובכתה. היא העיפה מבט לתוך הקבר, ולפתע נגלו אליה שני מלאכים לבושי לבן יושבים במקום שבו הייתה גופת ישוע: אחד למרגלותיו ושני למראשותיו.

"מדוע את בוכה?" שאלו המלאכים.

"כי הם לקחו את אדוני ואיני יודעת היכן הניחו אותו", השיבה מרים.

היא הרגישה שמישהו עומד מאחוריה. כשהביטה לאחור ראתה את ישוע, אולם היא לא הכירה אותו.

"מדוע את בוכה? את מי את מחפשת?" שאל אותה ישוע.

מרים חשבה אותו לשומר הגן ולכן התחננה לפניו: "אם אתה זה שלקח את אדוני, אנא, אמור לי היכן שמת אותו כדי שאוכל לקחתו."

"מרים!" קרא ישוע.

היא פנתה להביט בו וקראה: "רבי!"

"אל תגעי בי," הזהיר אותה ישוע, "כי עדיין לא עליתי אל אבי. לכי אל האחים וספרי להם שאני עולה אל אבי ואביכם, אל אלוהי ואלוהיכם."

מרים מיהרה אל התלמידים. "ראיתי את האדון!" קראה בהתלהבות, ומסרה להם את דבריו. באותו ערב התכנסו התלמידים מאחורי דלתות נעולות, מפחד מנהיגי היהודים. לפתע עמד ישוע ביניהם ואמר: "שלום לכם!" הוא הראה להם את נקבי המסמרים בידיו ואת צדו, והתלמידים שמחו מאוד לראות את אדונם.

שוב דיבר אליהם ישוע: "כשם שאבי שלח אותי, כך אני שולח אתכם." הוא נשף ואמר: "קבלו את רוח הקודש. למי שתסלחו לחטאיו, הם ייסלחו לו, ולמי שלא תסלחו לחטאיו, הם לא ייסלחו לו."

תומא התאום, אחד משנים־עשר התלמידים, נעדר מאותה אסיפה. כשסיפרו לו התלמידים שראו את האדון, תומא לא האמין. "לא אאמין בכך עד שאראה את נקבי המסמרים שבידיו ואגע בהם ובצדו", אמר.

כעבור שמונה ימים שוב התכנסו התלמידים, והפעם היה תומא ביניהם. גם הפעם היו הדלתות נעולות. לפתע שוב עמד ישוע ביניהם וקרא: "שלום לכם!"

ישוע פנה אל תומא ואמר: "גע בידי ובצד גופי, ואל תהיה יותר חסר־אמונה, כי אם תאמין!"

"אדוני ואלוהיי!" קרא לו תומא.

ישוע המשיך לדבר אליו: "אתה מאמין משום שראית אותי, אולם ברוכים המאמינים על אף שאינם רואים." ישוע חולל עוד ניסים רבים לעיני תלמידיו אך הם לא נכתבו בספר זה. הניסים בספר זה נכתבו כדי שתאמינו כי הוא המשיח בן־האלוהים, וכדי שעל־ידי אמונתכם בו תחיו חיי נצח.

כעבור זמן מה שוב נראה ישוע אל תלמידיו, הפעם ליד הכינרת, וכך התרחש הדבר:

שמעון פטרוס, תומא התאום, נתנאל מכפר קנה שבגליל, בני זבדי, ועוד שניים אחרים היו ביחד.

"אני הולך לדוג", אמר שמעון פטרוס.

"גם אנחנו באים", אמרו האחרים. הם עלו לסירה, אולם לא לכדו דבר במשך כל הלילה.

עם זריחת החמה ראו מישהו על החוף, אך לא ידעו שישוע היה האיש.

"בני, האם לכדתם משהו?" שאל.

"לא!" השיבו פה אחד.

"אם תשליכו את הרשת לימין הסירה תלכדו דגים רבים", אמר ישוע. הם עשו כדבריו, ודגים רבים כל־כך נלכדו ברשת, עד שלא היה להם כוח להעלות את הרשת חזרה לסירה.

התלמיד שהיה אהוב על ישוע אמר לפטרוס: "זהו האדון!" כאשר שמע פטרוס את דבריו, לבש את חולצתו שהסיר קודם לכן, וקפץ למים. ואילו יתר התלמידים הפליגו לחוף שהיה במרחק מאה מטר בערך, ואיתם הרשת המלאה בדגים. כשעלו לחוף ראו מדורה שעליה נצלים דגים, ובצד היה לחם.

"הביאו כמה מהדגים שלכדתם", ביקש ישוע. שמעון פטרוס משך את הרשת ליבשה, וכאשר ספר את השלל הוא מנה 153 דגים גדולים. למרות מספרם ומשקלם לא נקרעה הרשת!

"בואו, איכלו ארוחת בוקר", הזמינם ישוע. איש מהם לא העז לשאול אותו אם הוא באמת האדון, כי כולם היו בטוחים בכך. ישוע הגיש להם את הלחם והדגים.

זאת הייתה הפעם השלישית שבה נגלה אליהם ישוע לאחר שקם מהמתים.

לאחר ארוחת הבוקר שאל ישוע את שמעון פטרוס: "שמעון בן־יונה, האם אתה אוהב אותי יותר מכל אלה?"

"כן," השיב פטרוס, "אתה יודע שאני אוהב אותך."

"אם כן, רעה את טלאי", אמר ישוע.

ישוע שאל אותו שנית: "שמעון בן־יונה, האם אתה באמת אוהב אותי?"

"כן, אדוני, אתה יודע שאני אוהב אותך", השיב פטרוס שנית.

"אם כן, נהג את צאני", אמר ישוע.

ישוע שאל פעם שלישית: "שמעון בן־יונה, האם אתה באמת אוהב אותי?" פטרוס נעצב משאלתו החוזרת של ישוע ואמר: "אדוני, הכול אתה יודע. אתה יודע שאני אוהב אותך."

"אם כן, רעה את צאני", חזר ישוע על בקשתו. "כשהיית צעיר יכולת לעשות כרצונך וללכת לאן שרצית. אולם כאשר תזדקן תושיט את ידיך – אנשים אחרים ילבישוך ויובילוך לאן שהם ירצו, ולא לאן שאתה תרצה." ישוע אמר לו דברים אלה כדי להכינו לקראת צורת מותו בעתיד, שבו יכבד את האלוהים. כאשר סיים ישוע לדבר, אמר לפטרוס: "בוא אחרי."

פטרוס הביט לאחור וראה שגם התלמיד האהוב על ישוע הולך אחריהם – אותו תלמיד שישב ליד ישוע בסעודה האחרונה ושאל מי מהם עמד להסגירו.

"מה בקשר אליו, אדוני?" שאל פטרוס.

ישוע השיב: "אם אני רוצה שהוא יישאר בחיים עד בואי, מה זה לך? בוא אתה אחרי."

משום כך התפשטה השמועה בין האחים שהתלמיד הזה לא ימות. אבל למעשה ישוע כלל לא אמר זאת; הוא אמר: "אם אני רוצה שהוא יישאר בחיים עד בואי, מה זה לך?"

זהו התלמיד שראה את כל ההתרחשויות האלה, העיד עליהן, וכתב אותן. כולנו יודעים שעדותו אמת. ישוע חולל עוד מעשים נפלאים רבים, אך העולם כולו צר מלהכיל את כל הספרים שהיה אפשר לכתוב עליהם.

מעשי השליחים

תאופילוס היקר,
במכתבי הראשון סיפרתי לך על חייו, מעשיו ותורתו של ישוע המשיח, וכיצד עלה לשמים, לאחר שנתן לשליחיו הנבחרים הוראות נוספות בגבורת רוח הקודש. במשך ארבעים יום לאחר צליבתו נגלה ישוע אל השליחים פעמים אחדות, והוכיח להם בדרכים שונות שהוא אכן חי. בהזדמנויות אלה הוא גם שוחח איתם על מלכות האלוהים.

באחת הפגישות האלה הורה ישוע לתלמידיו שלא יעזבו את ירושלים עד שיבוא עליהם רוח הקודש, כפי שהבטיח להם האב. ישוע שוחח איתם על כך פעמים רבות בעבר.

"יוחנן הטביל אתכם במים," הזכיר להם ישוע, "אולם בעוד ימים אחדים תיטבלו ברוח הקודש!"

כשנגלה אליהם ישוע בפעם אחרת, שאלו אותו: "אדון, האם אתה עומד להשיב את המלכות לישראל?"

"האב הוא הקובע תאריכים אלה," ענה ישוע, "ואינכם צריכים לדעת אותם. אולם כשרוח הקודש יצלח עליכם, תקבלו כוח וסמכות להיות עדים לי בירושלים, ביהודה ושומרון ועד קצה העולם."

זמן קצר לאחר מכן עלה ישוע לשמים לעיני תלמידיו, ונעלם בתוך ענן. בעוד התלמידים מאמצים את עיניהם כדי לזכות במבט נוסף, עמדו ביניהם לפתע שני אנשים לבושים גלימות לבנות, ואמרו: "אנשי הגליל, מדוע אתם עומדים ומביטים לשמים? ישוע אמנם עלה לשמים, אך יום אחד הוא יחזור בדיוק כפי שהלך מכם!"

כשקרה הדבר הזה הם היו בהר־הזיתים, ועתה חזרו ברגל לירושלים (מרחק של פחות מקילומטר).

כשהגיעו העירה, הם התאספו לתפילה בחדר העלייה שבו גרו. באסיפה זאת נכחו האנשים הבאים:

פטרוס,
יוחנן ויעקב,
אַנְדְּרֵי,
פִּילִיפּוס,
תומא,
בר־תלמי,
מתתיהו,
יעקב בן־חלפי,
שמעון מהקנאים,
יהודה בן־יעקב
ואחיו של ישוע.

היו שם גם נשים אחדות, וביניהן אמו של ישוע.

אסיפת התפילה נמשכה ימים אחדים, ויום אחד, כשנכחו שם מאה ועשרים איש, קם שמעון פטרוס ואמר:

"אחים, נבואות התנ"ך צריכות היו להתקיים בנוגע ליהודה, אשר בגד בישוע והוביל אליו את ההמון, שהרי רוח הקודש דיבר על כך לפני זמן רב בפי דוד המלך. יהודה היה אחד מאיתנו; הוא נבחר בדיוק כמונו להיות שליח. בכסף שקיבל תמורת הבגידה הוא קנה לעצמו שדה, ושם מצא את מותו – הוא נפל ארצה על פניו, בטנו נבקעה ומעיו נשפכו החוצה. הידיעה על מותו התפשטה במהירות בין כל תושבי ירושלים, והם מכנים את המקום ההוא בשפתם 'חקל דמא', שפירושו 'שדה־הדם'. דוד המלך ניבא על כך בתהלים, ואמר שביתו יהיה שומם ושאיש לא יישב בו. ובמקום אחר אמר דוד שתפקידו (של יהודה) יינתן למישהו אחר.

"משום כך עלינו לבחור במישהו אחר, אשר ימלא את מקומו של יהודה, ויצטרף אלינו בעדותנו על תחייתו של ישוע אדוננו. הבה נבחר באדם שהיה איתנו מאז הימים הראשונים – מאז שישוע נטבל על־ידי יוחנן ועד שנלקח מאיתנו לשמים."

הנאספים נקבו בשני שמות: יוסף יוסטוס (שנקרא גם "בר־שבא") ומתתיהו. לאחר מכן התפללו כולם וביקשו שייבחר האדם הנכון. "אלוהים," התפללו, "אתה המכיר כל לב, הראה נא לנו במי מהשניים בחרת למלא את מקומו של יהודה הבוגד, שהלך למקום הראוי לו!"

הם הפילו גורל כדי לבחור בין שני המועמדים, ושמו של מתתיהו עלה בגורל. באותו יום הצטרף מתתיהו אל אחד־עשר השליחים.

שבעה שבועות חלפו מאז מותו של ישוע ותחייתו מן המתים, ויום חג השבועות הגיע. כשהתאספו המאמינים יחד באותו יום, נשמע לפתע קול סערה גדולה מן השמים, והרעש מילא את הבית שבו ישבו. הנוכחים ראו מעין לשונות אש קטנות יורדות ונחות על ראשיהם, וכל אחד מהם נמלא ברוח הקודש והחל לדבר בשפה שלא הייתה מוכרת לו, כי רוח הקודש העניק להם יכולת זאת.

הרבה יהודים אדוקים מארצות שונות עלו לירושלים לרגל החג, ובשמעם את רעש הסערה מעל הבית ההוא, מיהרו אל המקום כדי לראות מה קרה. לתדהמתם הרבה כל אחד שמע את התלמידים מדברים בשפה שלו.

"כיצד ייתכן הדבר?" שאלו עולי־הרגל. "הלא כל האנשים האלה גרים בגליל! כיצד הם יכולים לדבר בשפות המדוברות בארצות מולדתנו? הרי אנחנו פרתיים, מדיים, עילמיים, אנשי ארם־נהריים, יהודה, קפודקיה, פונטוס, אסיה הקטנה; פריגיה, פמפוליה, מצרים; יש בינינו אנשים מהאזורים שליד קוריניה שבלוב, ומרומא; יהודים וגרים, כרתים וערבים – וכל אחד מאיתנו שומע בשפתו כיצד אנשים אלה מספרים על מעשיו של אלוהים ועל נפלאותיו!"

כולם עמדו שם נבוכים ומבולבלים. "מה פירושו של הדבר?" שאלו זה את זה.

אולם בקרב הקהל היו גם כאלה שלעגו: "הם סתם שיכורים!"

שמעון פטרוס צעד קדימה, יחד עם אחד־עשר השליחים, ופנה אל ההמון: "תושבי ירושלים ואורחיה, הקשיבו היטב לדברי. אחדים מכם טוענים שאנשים אלה שיכורים, אבל דעו לכם שהם אינם שיכורים! בני־אדם אינם נוהגים להשתכר בשעה תשע בבוקר! מה שאתם רואים כאן הבוקר כבר נובא לפני שנים רבות בפי יואל הנביא, אשר אמר:

'והיה אחרי כן (באחרית הימים), אמר אלוהים, אשפוך
את רוחי על כל בשר. ונבאו בניכם ובנותיכם, זקניכם
חלמות יחלמון, בחוריכם חזינות יראו. וגם על העבדים ועל
השפחות בימים ההמה אשפוך את רוחי. ונתתי מופתים
בשמים ובארץ – דם ואש ותימרות עשן. השמש יהפך
לחשך, והירח – לדם, לפני בוא יום ה' הגדול והנורא. והיה
כל אשר יקרא בשם ה' ימלט!'

"אנשי ישראל, הקשיבו!" המשיך פטרוס. "אלוהים אישר בפומבי שישוע המשיח אכן שליח משמים, באמצעות הניסים והנפלאות שחולל על־ידו, ואתם יודעים זאת היטב, שהרי הניסים והנפלאות נעשו אצלכם. אולם אלוהים, שפעל לפי תוכניתו הערוכה מראש, הרשה לכם להסגיר את ישוע לידי הרומאים, כדי שיוקיעו אותו ויהרגוהו. ואז אלוהים שחרר אותו מייסורי המוות והחזירו לחיים, כי המוות לא יכול היה להחזיק בו!

"דוד המלך דיבר על ישוע כשאמר:

'שויתי ה' לנגדי תמיד, כי מימיני בל אמוט. לכן שמח
לבי ויגל כבודי, אף בשרי ישכן לבטח, כי לא תעזב נפשי
לשאול; לא תתן חסידך לראות שחת. תודיעני ארחות חיים,
שבע שמחות את פניך'.

"אחים יקרים, חשבו נא! הרי דוד לא התכוון לעצמו כשאמר את הדברים שציטטתי זה עתה, שהרי הוא מת ונקבר, וקברו נמצא בעירנו עד היום הזה. אולם דוד היה נביא, ועל כן ידע היטב שה' הבטיח, בשבועה נצחית, שאחד מצאצאיו יהיה המשיח ויישב על כסאו. דוד חזה את העתיד הרחוק וניבא את תחייתו של המשיח, באמרו שנפש המשיח לא תישאר בשאול, ושגופו לא יירקב. הוא דיבר על המשיח, וכולנו עדים לכך שישוע זה, שעליו אנו מדברים, באמת קם מן המתים.

"עתה יושב ישוע בשמים לימין האלוהים, וכפי שהובטח העניק לו אלוהים את הסמכות לשלוח את רוח הקודש, אשר גרם לכל מה שאתם רואים ושומעים היום.

"לא, דוד לא התייחס אל עצמו בדברים שאמר, שהרי הוא מעולם לא עלה לשמים. מלבד זאת, דוד הוסיף ואמר במקום אחר:

'נאם ה' לאדני, שב לימיני, עד אשית אויביך הדם לרגליך'.

"משום כך אני קורא אל בית ישראל: דעו לכם שאלוהים הפקיד את ישוע, אשר צלבתם, להיות האדון והמשיח!"

דבריו של פטרוס נגעו ללב השומעים, והם פנו אליו ואל השליחים האחרים בשאלה: "אחים, מה עלינו לעשות?"

"עליכם לחזור בתשובה ולהיטבל בשם ישוע המשיח, כדי שייסלחו לכם חטאיכם", השיב פטרוס. "ואז תקבלו את מתנת רוח הקודש. כי ה' הבטיח לתת את רוח הקודש לכל מי שיקרא בשם ה' אלוהינו, וגם לבניו – לרחוקים ולקרובים."

פטרוס המשיך לספר להם על ישוע, והפציר בכל מאזיניו לחזור בתשובה ולהינצל מהדור הסורר הזה. כשלושת אלפים איש האמינו באותו יום לדבריו של פטרוס ונטבלו במים. הם הצטרפו אל יתר המאמינים, והשתתפו בקביעות בשיעוריהם של השליחים, בבציעת הלחם (כמצוות ישוע לזיכרון מותו) ובאסיפות תפילה. הניסים והנפלאות הרבים שחוללו השליחים מלאו את כולם יראת־כבוד לאלוהים.

כל המאמינים התמידו להתאסף יחד, וחילקו ביניהם את כל מה שהיה להם. הם מכרו את כל רכושם, והתחלקו בכספם עם הנצרכים. מדי יום הם השתחוו יחד בבית־המקדש, נפגשו בבתיהם בקבוצות, לשם התחברות, ואכלו יחד את ארוחותיהם בשמחה ובהכרת־תודה. הם הללו את אלוהים, והם מצאו־חן בעיני כל העם. מדי יום הוסיף להם ה' את אלה שנושעו.

יום אחד, בשעה שלוש אחר־הצהריים, הלכו פטרוס ויוחנן לתפילת מנחה בבית־המקדש. כשהגיעו אל המקדש, ראו אדם שהיה פיסח מלידה, יושב ליד השער הנקרא "המהודר". הוא הובא לשם מדי יום כדי לקבץ נדבות. כאשר עברו פטרוס ויוחנן לידו, הוא ביקש נדבה גם מהם. השניים נעצו באיש מבט נוקב, ופטרוס אמר לו: "הבט אלי!"

הפיסח הרים את עיניו בתקווה לקבל תרומה נדיבה.

אך פטרוס אמר: "כסף אין לי, אולם אתן לך את מה שיש לי; בשם ישוע המשיח מנצרת, התהלך!"

פטרוס אחז בידו של הפיסח והעמידו על רגליו. באותו רגע נרפאו רגלי האיש וקרסוליו התחזקו, הוא קפץ על רגליו והחל ללכת! האיש הלך איתם לבית־המקדש, כשהוא משבח את האלוהים, מקפץ ומדלג בשמחה.

באי בית־המקדש, שראוהו הולך ומדלג, ושמעוהו מהלל את ה', הכירו את הקבצן הפיסח שנהגו לראות בשער המקדש, והופתעו מאוד.

כולם מיהרו לצאת לאולם שלמה כדי לראות את הפלא, ואילו הקבצן נצמד בחזקה אל פטרוס ויוחנן.

פטרוס ניצל את ההזדמנות ופנה אל העם: "אנשי ישראל, מדוע אתם מופתעים כל־כך? מדוע אתם מביטים בנו כאילו שבכוחנו ובקדושתנו אנו אפשרנו לאיש הזה ללכת? אלוהי אברהם, יצחק ויעקב – אלוהי אבותינו – הוא שהביא כבוד ותפארת לשם עבדו ישוע באמצעות הנס שחולל. כן, אני מתכוון לאותו ישוע שמסרתם לרומאים, ושדחיתם את הצעת פילטוס לשחררו. סירבתם לשחרר את הקדוש והצדיק הזה, ודרשתם שפיליטוס ישחרר במקומו רוצח! וכך הרגתם את שר החיים; אך אלוהים הקימו מן המתים. יוחנן ואני עדים לעובדה זאת, כי לאחר שהרגתם את ישוע ראינו אותו חי וקיים.

"האמונה בשמו של ישוע היא שריפאה אדם זה שכולכם הכרתם כפיסח. האמונה בישוע – שניתנה לנו מאלוהים – היא שריפאה אותו כליל!

"אחים יקרים, אני יודע שכל מה שעשיתם אתם ומנהיגיכם לישוע, עשיתם מתוך בורות וחוסר ידיעה. אולם כך קיים אלוהים את הנבואות האומרות שהמשיח חייב לסבול. לכן חזרו בתשובה והאמינו באלוהים, כדי שיסלח לחטאיכם, ייתן לכם ימי שגשוג ורווחה, ויחזיר לכם את המשיח המיועד – ישוע המשיח. כי המשיח צריך להישאר בשמים, עד שתגיע העת להשלים את הכול, כפי שאמרו הנביאים לפני זמן רב. משה רבנו אמר: 'נביא מקרבכם – מאחיכם – כמוני, יקים לכם ה' אלוהיכם, אליו תשמעון'; הקשיבו לדבריו בכובד ראש! כי מי שלא ישמע בקולו ייענש חמורות בידי ה'!

"גם שמואל וכל הנביאים שקמו אחריו דברו על מה שמתרחש היום. אתם הצאצאים של אותם הנביאים, וגם אתם כלולים באותה הברית שכרת ה' עם אבותיכם, שבה הבטיח לברך את העולם כולו באמצעות עם ישראל. הרי ה' הבטיח לאברהם אבינו: 'והתברכו בזרעך כל גויי הארץ'. וכאשר הקים אלוהים את עבדו ישוע מן המתים, הוא שלח אותו קודם כל אליכם, בני ישראל, כדי לברך אתכם שתחזרו בתשובה."

בשעה שפטרוס ויוחנן דברו אל העם, ניגשו אליהם בכעס הכוהנים, הקצין הממונה על משמר בית־המקדש וכן אחדים מהצדוקים, מכיוון שהשניים לימדו את העם שישוע המשיח קם לתחייה, וכך הוכיחו שאכן תהיה תחיית המתים. הם תפסו את פטרוס ויוחנן, ומאחר שכבר ירד הערב, הכניסו אותם לכלא עד יום המחרת. אולם רבים מאלה שהאזינו לפטרוס האמינו לדבריו, ומספר המאמינים במשיח הגיע ל־חמשת־אלפים איש.

למחרת התכנסו מנהיגי העם בירושלים, כדי לערוך ישיבה עם חנן הכוהן הגדול, קייפא, יוחנן, אלכסנדר ועוד רבים מקרובי משפחתו של הכהן הגדול. הם העמידו לפניהם את פטרוס ויוחנן, ושאלו אותם: "באיזה כוח ובאיזו סמכות עשיתם זאת?"

פטרוס שנמלא רוח הקודש, השיב: "מנהיגים וזקני־העם הנכבדים, אם אתם מתכוונים לטובה שעשינו לאיש הפיסח הזה, אשר קם על רגליו בריא ושלם, הרשו לי להצהיר בפניכם ולפני כל עם־ישראל: עשינו מה שעשינו בשמו ובכוחו של ישוע המשיח מנצרת. אתם אמנם צלבתם את ישוע, אולם אלוהים הקים אותו מן המתים! בשמו ובסמכותו עומד האיש הזה לפניכם בריא ושלם. ישוע המשיח הוא אבן הפינה אשר אתם, הבונים, מאסתם בה, ואשר הייתה לראש פינה. איש מלבדו אינו יכול להושיע! ואין עוד שם תחת השמים אשר בני־האדם יכולים לקרוא אליו כדי להיוושע!"

כשראו הדיינים את אומץ לבם של פטרוס ויוחנן, ונוכחו לדעת שהם אנשים פשוטים, לא משכילים ולא "מקצועיים", התפלאו מאוד. הם זיהו אותם, שבעבר היו יחד עם ישוע. והדיינים לא יכלו להכחיש את עובדת ריפויו של הפיסח לשעבר, כי הוא עמד מולם בריא ושלם. הדיינים, אובדי־עצות, ציוו על פטרוס ויוחנן לצאת מאולם המשפט, כדי שיוכלו להתייעץ ביניהם.

"מה נעשה בהם?" שאלו זה את זה. "איננו יכולים להכחיש שהם חוללו נס גדול, שהרי כל תושבי ירושלים שמעו על כך. אך אולי נוכל למנוע בעדם להמשיך להפיץ את התעמולה שלהם. נזהיר אותם שאם יעזו להמשיך להטיף בשם ישוע, נעניש אותם בחומרה רבה!"

הם קראו לפטרוס ויוחנן לשוב לאולם, ודרשו מהם שלא לדבר שוב על ישוע לעולם.

אולם פטרוס ויוחנן השיבו: "החליטו אתם בעצמכם, האם אלוהים רוצה שנשמע לקולו או לקולכם? איננו יכולים להפסיק לספר על כל אשר ישוע עשה לנגד עינינו, או על הדברים ששמענו מפיו!"

חברי הסנהדרין הוסיפו לגעור בהם ולאיים עליהם, אך לבסוף שחררו אותם, כי לא ידעו כיצד להענישם בלי לעורר מהומה בעם. שכן כל העם הלל את אלוהים על שחולל את הנס הנפלא הזה וריפא את האדם שהיה פיסח במשך ארבעים שנה.

מיד לאחר שחרורם מיהרו פטרוס ויוחנן אל אחיהם המאמינים וסיפרו להם את דברי הסנהדרין.

כששמעו המאמינים את הדבר, התפללו אל אלוהים בלב אחד: "אדוננו, בורא השמים, הארץ, הים וכל אשר בם – עוד לפני זמן רב דיברת באמצעות רוח הקודש, בפי דוד המלך שהוא עבדך ואבינו, ואמרת:

'למה רגשו גוים, ולאומים יהגו ריק? יתיצבו מלכי ארץ
ורוזנים נוסדו יחד על ה' ועל משיחו'.

"דבריך אלה התקיימו בעיר הזאת! שהרי המלך הורדוס ופונטיוס פילטוס כרתו ברית עם העמים השונים ועם בני־ישראל, וכולם יחד קמו נגד עבדך הקדוש ישוע המשיח. אולם הם עשו אך ורק את מה שבחוכמתך הרבה החלטת שיעשו. ועתה, ה', שמע נא את איומיהם, ותן לעבדיך אומץ־לב לבשר את דברך. שלח נא את כוחך המרפא, והנח לנו לחולל נסים ונפלאות רבים בשמו של עבדך הקדוש ישוע המשיח."

לאחר שסיימו להתפלל הזדעזע הבית שבו ישבו. כולם נמלאו ברוח הקודש ובישרו את דבר ה' באומץ ובביטחון.

כל המאמינים היו מאוחדים בלב אחד ובדעה אחת, ואיש לא התייחס אל אשר בידו כאל רכושו הפרטי; הכול היה משותף לכולם. השליחים דיברו בכוח ובגבורה על תקומתו של האדון ישוע, ואלוהים ברך אותם בכל מעשיהם. לא היה ביניהם אף עני אחד, כי בעלי השדות ובעלי הבתים מכרו את נכסיהם ונתנו את הכסף לשליחים, כדי שיחלקו לאחרים לפי הצורך.

היה ביניהם, למשל, אדם בשם יוסף (זה שהשליחים קראו לו "בר־נבא" או "בן־הנחמה"), משבט לוי, יליד קפריסין. גם הוא מכר את השדה שלו, ואת הכסף הביא לשליחים כדי שיחלקו לנזקקים.

אולם היה ביניהם גם אדם אחר בשם חנניה. הוא ואשתו שַׁפִּירָה החליטו למכור את חלקת אדמתם. בהסכמת אשתו החביא חנניה חלק מהכסף שקיבל תמורת האדמה, ואת יתרת הסכום הביא אל השליחים, בהצהירו שזה כל הסכום שקיבל תמורת האדמה.

"חנניה," אמר לו פטרוס, "מדוע הנחת לשטן להשתלט על לבך? כשטענת שזהו הסכום כולו, שיקרת לרוח הקודש! הרכוש היה שלך, והיית רשאי למכרו או להחזיק בו. גם לאחר שמכרת אותו היה מותר לך להחליט איזה חלק מהסכום לתת. כיצד יכולת לעשות דבר כזה? לא לנו שיקרת, כי אם לה'!"

ברגע ששמע חנניה מילים אלה, צנח ארצה ומת. כל הנוכחים נבהלו מאוד. באו בחורים אחדים וכיסו אותו בסדין, הוציאוהו החוצה וקברו אותו.

כשלוש שעות לאחר מכן באה לשם אשתו של חנניה, בלי שידעה דבר על מה שקרה. "אמרי לי," פנה אליה פטרוס, "האם מכרתם את אדמתכם במחיר כזה וכזה?"

"כן," ענתה שַׁפִּירָה, "במחיר הזה מכרנו את האדמה."

"כיצד יכולתם, את ובעלך, אפילו להעלות על דעתכם לנסות את רוח ה'?" קרא פטרוס. "מאחורי הדלת הזאת עומדים הבחורים שקברו זה עתה את בעלך, ובעוד רגע הם יישאו גם אותך החוצה!"

באותו רגע נפלה גם שַׁפִּירָה על הרצפה ומתה. כשנכנסו הצעירים וראו שהיא מתה, נשאו אותה החוצה וקברו אותה לצד בעלה. אימה גדולה נפלה על כל הקהל ועל כל מי ששמע מה קרה.

בינתיים המשיכו השליחים להתאסף בקביעות בבית־המקדש, באגף הנקרא "אולם שלמה", וחוללו נסים ונפלאות לעיני כל העם. המאמינים האחרים לא העזו להצטרף אל השליחים, אך כולם התייחסו אליהם ביראת כבוד. ומספר הגברים והנשים שהאמינו באדון ישוע הלך וגדל מיום ליום. החולים הוצאו לרחובות על מיטות ומזרונים, כדי שייפול עליהם צילו של פטרוס בשעה שיעבור שם. אנשים רבים מערי הסביבה נהרו לירושלים והביאו איתם חולים ואחוזי־שדים, וכולם נרפאו.

הכהן הגדול וידידיו מבין הצדוקים הגיבו בזעם ובקנאה. הם תפסו את השליחים וכלאו אותם בבית־הסוהר העירוני.

אולם באותו לילה בא מלאך ה', פתח את שערי הכלא, שלח אותם לחופשי ואמר להם: "שובו לבית־המקדש והמשיכו לבשר לעם את כל דברי החיים האלה!"

השליחים הגיעו לפנות־בוקר לבית־המקדש, ומיד החלו ללמד את העם. מאוחר יותר הגיעו למקדש הכהן הגדול ופמלייתו, ולאחר שכינסו את כל חברי הסנהדרין, שלחו לקרוא לשליחים שבכלא כדי להעמידם לדין. אולם כשהגיעו אנשי המשמר לכלא, לא מצאו שם את השליחים! הם חזרו אל המועצה ודיווחו: "שערי בית־הסוהר היו נעולים, והשומרים עמדו על משמרתם; אך כשפתחנו את השערים לא מצאנו איש בפנים!" ראשי הכוהנים ומפקד משמר־המקדש נבהלו מאוד ותהו כיצד ייגמר העניין. כעבור זמן קצר בא מישהו והודיע: "האנשים שאסרתם עומדים בבית־המקדש ומלמדים את העם!"

מפקד משמר המקדש וסגניו הלכו ועצרו את השליחים, (אולם לא השתמשו בכוח הזרוע, כי פחדו שאם יפגעו בשליחים לרעה יסקול אותם ההמון באבנים) והביאו אותם לפני הסנהדרין.

"האם לא אמרנו לכם שלא לדבר יותר לעולם על הישוע הזה?" דרש הכהן הגדול. "במקום לשמוע לקולנו הפצתם את תורתכם בכל ירושלים, ומלבד זאת אתם עוד מנסים להטיל עלינו את האשמה במותו!"

על כך ענו פטרוס והשליחים: "עלינו לשמוע קודם כל לקול אלוהים, ורק לאחר מכן לקולם של בני־אדם! אלוהי אבותינו החזיר את ישוע לחיים, לאחר שהרגתם אותו בתלייה על הצלב. ואז, בגבורה גדולה, העלה אותו האלוהים למעלת שר ומושיע, כדי לתת לבני־ישראל הזדמנות לחזור בתשובה ולקבל סליחה על חטאיהם. אנחנו עדים לדברים אלה, וכן גם רוח הקודש שנתן ה' לכל מי ששומע בקולו."

דברים אלה הרגיזו כל־כך את חברי הסנהדרין, עד שהחליטו להוציא את השליחים להורג. אולם פרוש אחד מחברי הסנהדרין, גמליאל שמו, קם על רגליו ודרש להוציא את השליחים מן האולם עד שיסיים לומר את דבריו (הוא היה בקיא בתורה ונכבד מאוד בעיני העם).

לאחר מכן פנה אל חברי הסנהדרין ואמר:

"אנשי ישראל, עליכם לשקול היטב ובכובד ראש מה שאתם עומדים לעשות לאנשים האלה. אל תשכחו שלפני זמן־מה קם אותו ברנש תודס, והעמיד פנים שהוא איש חשוב. כ־400 איש הצטרפו אליו, אולם לאחר שנהרג התפזרו תלמידיו לכל עבר.

"לאחר תודס, בזמן מפקד התושבים, קם יהודה הגלילי. הוא משך אחריו תלמידים רבים, אך גם הוא מת וכל תלמידיו נעלמו.

"משום כך אני מציע שתעזבו את האנשים האלה לנפשם. אם התורה הזאת שהם מלמדים בדויה מלבם – היא תישכח במהרה. אך אם היא מאלוהים – לא תוכלו לעצור את האנשים האלה; אתם עלולים למצוא את עצמכם נלחמים נגד אלוהים!"

חברי הסנהדרין קיבלו את עצתו של רבן גמליאל. הם הכניסו את השליחים אל האולם, הלקו אותם בשוטים, ציוו עליהם שלא לדבר יותר לעולם בשם ישוע, ולבסוף שחררו אותם. השליחים יצאו מאולם בית הדין בלב שמח, משום שה' מצא אותם ראויים לסבול חרפה למען שם ישוע. ויום יום, בבית־המקדש ובבתים, המשיכו ללמד שישוע הוא המשיח.

באותם הימים, כשמספר התלמידים הלך וגדל במהירות, החלו להישמע ביניהם תלונות ומריבות. היהודים שהגיעו מחו"ל ודיברו רק יוונית התלוננו שהאלמנות שלהם מופלות לרעה; בשעת חלוקת המזון היומית אין הן מקבלות אותה הכמות הניתנת לאלמנות מקרב המקומיים דוברי העברית. משום כך כנסו שנים־עשר השליחים את כל המאמינים לאסיפה כללית.

"עלינו להקדיש את זמננו לבישור דבר אלוהים, ולא לעסוק בבעיות חולין כמו חלוקת אוכל!" אמרו השליחים. "אחים יקרים, הביטו סביבכם ובחרו שבעה אנשים נבונים, מלאים ברוח הקודש ובעלי שם טוב, והפקידו בידם את העניין הזה. וכך נוכל אנחנו להתרכז בתפילה, בהטפה ובהוראה."

ההצעה נתקבלה על־ידי כל חברי הקהילה, והם בחרו באנשים הבאים:

סטפנוס (שהיה מלא אמונה ורוח הקודש בצורה בולטת במיוחד), פיליפוס, פרוכורוס, ניקנור, טימון, פרמנס, ניקולס מאנטיוכיה (אשר היה גוי שהתגייר, ולאחר מכן האמין בישוע המשיח). שבעה אנשים אלה הוצגו בפני השליחים, וקיבלו את ברכתם בסמיכת ידיים ובתפילה.

דבר האלוהים נשמע בחוגים הולכים וגדלים, ומספר התלמידים בירושלים גדל מאוד. גם כוהנים רבים האמינו בישוע המשיח.

סטפנוס, שהיה כאמור מלא אמונה ורוח הקודש, חולל נסים ונפלאות בקרב העם. אולם יום אחד קמו מספר אנשים מקבוצת "החופשיים" והחלו להתווכח איתו. עד מהרה הצטרפו אליהם יהודים מקורינית, מאלכסנדריה שבמצרים, מקיליקיה ומאסיה הקטנה, אך איש מהם לא יכול היה לגבור על החוכמה ועל הרוח שהיו בו.

לכן הם שחדו כמה אנשים, כדי שיעידו נגד סטפנוס ויטענו ששמעו אותו מקלל את משה רבנו ואפילו את אלוהים.

אשמת השקר הזאת עוררה את זעם ההמונים ואת כעסם של המנהיגים על סטפנוס. הם אסרו אותו והעמידוהו לדין לפני הסנהדרין. עדי השקר העידו נגד סטפנוס וטענו שאינו מפסיק לדבר נגד בית־המקדש ונגד התורה.

"במו אוזנינו שמענו אותו אומר שאותו אדם, ישוע מנצרת, יהרוס את בית־המקדש וישנה את החוקים שמסר לנו משה!" הצהירו עדי השקר. באותו רגע הביטו כל חברי הסנהדרין בסטפנוס וראו את פניו, ממש כפני מלאך אלוהים!

"האם נכונות ההאשמות האלה?" שאל הכהן הגדול את סטפנוס.

"הקשיבו אלי, אנשים, אחים וזקנים נכבדים!" השיב סטפנוס. "אלוהי הכבוד נגלה אל אברהם אבינו בארם נהריים, לפני שיצא לחרן, ואמר לו לעזוב את ארץ מולדתו, להיפרד מבני משפחתו וללכת אל הארץ שה' ינחה אותו אליה. אברהם עזב את אור כשדים וגר בחרן עד מות אביו. לאחר מכן הביא אותו ה' לכאן, לארץ הזאת אשר אתם גרים בה עכשיו. אלוהים לא נתן לאברהם רכוש משלו – אפילו לא חלקת־אדמה קטנה; הוא רק הבטיח לו שבמרוצת הזמן תשתייך כל הארץ לאברהם ולצאצאיו, אך כי באותה עת לא היה לו עדיין ילד. כמו־כן אמר לו אלוהים שצאצאיו אלה יעזבו את ארצם ויגורו בארץ זרה, ושם יהיו עבדים במשך ארבע מאות שנה. אולם אלוהים הבטיח

לאברהם שיעניש את הארץ אשר תשעבד אותם, ושלאחר מכן יצאו ויעבדו אותו כאן.

"באותה עת נתן ה' לאברהם את מצוות המילה, כהוכחה לברית שכרת עם אברהם, וכאשר נולד בנו יצחק מל אותו אברהם ביום השמיני לחייו. כעבור זמן יצחק מל את יעקב, ויעקב את שנים־עשר האבות.

"אותם אנשים שהיו לאבות האומה הישראלית קנאו ביוסף אחיהם, ומכרו אותו כעבד לישמעאלים שהיו בדרכם למצרים. אולם אלוהים היה עם יוסף והציל אותו מכל צרותיו. אלוהים העניק ליוסף חן רב וחכמה בלתי־רגילה, אשר מצאו־חן בעיני פרעה מלך מצרים, ומשום כך מינה אותו פרעה למושל על כל ארץ מצרים ולאחראי על כל ענייני הארמון.

"כעבור זמן־מה שרר רעב כבד אשר גרם סבל רב במצרים ובכנען, ולאבותינו לא היה מה לאכול. כאשר שמע יעקב שיש עדיין אוכל במצרים, שלח לשם את בניו בפעם הראשונה כדי לקנות מה שיוכלו להשיג. בביקורם השני במצרים גילה להם יוסף את זהותו ואף הציג אותם לפני פרעה. יוסף שלח להביא מארץ כנען את יעקב אביו ואת כל בני־משפחתו, כולם יחד מנו שבעים וחמש איש, והזמין אותם לגור איתו במצרים. וכך ירד יעקב למצרים. לאחר שמתו יעקב ובניו, נלקחו גופותיהם לשכם ונקברו בקבר שקנה אברהם מיד בני־חמור.

"כשקרב המועד שקבע אלוהים לשחרור בני־ישראל מעבדותם, כפי שהבטיח לאברהם אבינו, התרבה עם ישראל במצרים במהירות גדולה. ואז עלה לשלטון מלך אשר לא כיבד את זכרו של יוסף. מלך זה נהג בעמנו ברשעות ובאכזריות, וציווה על אבותינו להפקיר את ילדיהם למוות. באותה תקופה נולד משה, שהיה טוב בעיני אלוהים, והוריו הסתירוהו בביתם במשך שלושה חודשים. כשלא יכלו הוריו להסתיר אותו יותר נאלצו להוציאו מן הבית, מצאה אותו בת פרעה ואימצה אותו לה לבן. משה לומד בכל חכמת מצרים, גדל והיה לנואם מחונן ולאיש־מעשים דגול.

"יום אחד עלה בדעתו של משה לבקר את אחיו בני־ישראל, והוא בן ארבעים. בעת ביקורו ראה איש מצרי מתאכזר אל ישראלי. משה ניגש אל המצרי והרג אותו. הוא קיווה שאחיו יבינו שאלוהים שלח אותו לעזור להם, אך הם לא הבינו זאת.

"למחרת שוב ביקר משה את בני־עמו, והפעם ראה שני ישראלים רבים ביניהם. הוא ניסה להפריד ביניהם ואמר: 'הרי אחים אתם; מדוע אתם מתקוטטים?

"אולם האיש שהחל בקטטה דרש ממשה להסתלק ולא להתערב. 'מי מינה אותך למושל ושופט עלינו? שאל. 'האם אתה עומד להרוג אותי כשם שהרגת אתמול את המצרי? "

לשמע דברים אלה ברח משה למדיין, ושם נולדו שני בניו.

"כעבור ארבעים שנה נגלה אליו מלאך ה' במדבר הר־סיני מתוך הסנה הבוער. המראה הבלתי־רגיל הפליא את משה; הוא רץ אל הסנה כדי להביט בו מקרוב, ואז שמע את קול ה': 'אנוכי אלוהי אבותיך – אלוהי אברהם, יצחק ויעקב!' משה רעד מפחד ולא העז להרים את עיניו.

"לפני כן אמר אלוהים למשה: 'של נעליך מעל רגליך, כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת־קודש הוא'. ואלוהים המשיך: 'ראה ראיתי את עוני עמי אשר במצרים, ואת צעקתם שמעתי... וארד להצילו... ועתה לכה ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי בני־ישראל ממצרים'.

"המדובר באותו משה אשר בני־ישראל דחוהו זמן־מה קודם לכן כאשר מחו: 'מי מינה אותך למושל ושופט עלינו?' אותו משה נשלח אליהם עתה להיות להם למנהיג ולמושיע! בעזרת ניסים גדולים וכבירים הוציא משה את עמו מארץ מצרים, העבירם דרך ים סוף, ולאחר מכן נדד איתם במדבר ארבעים שנה. זהו אותו משה אשר אמר לבני־ישראל: 'נביא מקרבכם – מאחיכם – כמוני, יקים לכם אלוהים, אליו תשמעון'. כשהתקהלו בני־ישראל במדבר, משה היה האיש שתיווך בינם לבין המלאך שנתן להם את תורת ה' – את דבר האלוהים החי – בהר סיני.

"אולם אבותינו דחו את משה ורצו לשוב למצרים. 'עשה לנו אלוהים אשר ילכו לפננו', ביקשו מאהרון, 'כי איננו יודעים מה קרה למשה אשר הוציא אותנו מארץ מצרים'. וכך עשו להם בני ישראל עגל־זהב, הקריבו לו קורבנות, ושמחו באליל שיצרו במו ידיהם.

"משום כך פנה להם ה' עורף והניח להם לסגוד לשמש, לירח ולכוכבים כמו לאלים! בספר עמוס שואל ה' את עם ישראל: 'הזבחים ומנחה הגשתם לי במדבר ארבעים שנה, בית ישראל? לא! התעניינותכם האמיתית הייתה באלילים שלכם: בסוכתו של מולך, בכוכבו של ריפן, ובכל הצלמים שעשיתם לכם. משום כך אגרש אתכם מכאן לארץ רחוקה – עד מעבר לבבל אגלה אתכם!'.

"במשך נדודיהם במדבר נשאו אותם אבותינו את משכן העדות, ובתוכו שמרו את לוחות־הברית. משכן זה נבנה בדיוק לפי הדגם שהראה אלוהים למשה. שנים רבות לאחר מכן, כשפקד יהושע על הקרבות נגד הגויים שישבו בכנען, הביאו האבות את המשכן הזה אל ארצם החדשה, ושם הוא נשאר עד ימי דוד המלך.

"דוד, שמצא־חן בעיני אלוהים, ביקש את הזכות לבנות מקדש קבע לאלוהי יעקב. אולם רק בנו של דוד, שלמה, זכה לבנות את המקדש הזה. ובכל זאת, אלוהים אינו שוכן במקדש מעשה ידי־אדם. 'השמים כסאי', אמר ה' בפי ישעיהו הנביא, 'והארץ – הדום רגלי. אי־זה בית אשר תבנו לי? ואי־זה מקום מנוחתי? (הלא) את כל אלה ידי עשתה!'. הו עם קשה עורף ועובד אלילים! עד מתי תמשיכו להתנגד לרוח הקודש? אתם נוהגים בדיוק כמו אבותיכם – גם הם התנגדו לרוח הקודש. האם יכולים אתם לנקוב בשמו של נביא אחד שאבותיכם לא רדפו אותו? הם אפילו הרגו את אלה שניבאו את בואו של המשיח הצדיק – זה שבגדתם בו ורצחתם אותו! אכן, בכוונה תחילה הפרתם את תורת ה', אשר נמסרה לכם באמצעות המלאכים."

כששמעו חברי הסנהדרין את האשמותיו של סטפנוס, נמלאו זעם וחרקו בשיניהם. אך סטפנוס, שהיה מלא רוח הקודש, נעץ מבטו בשמים, וראה את כבוד האלוהים ואת ישוע עומד לימין האלוהים. "הנני רואה את השמים נפתחים, ואת ישוע המשיח עומד לימין האלוהים!" אמר להם סטפנוס.

לשמע דברים אלה אטמו את אוזניהם, צרחו בכל כוחם והתנפלו עליו. הם גררו אותו אל מחוץ לעיר ורגמו אותו באבנים. מבצעי גזר־הדין פשטו את מעיליהם, והניחו אותם למשמרת לרגלי בחור אחד בשם שאול.

בשעה שפגעו בו האבנים זו אחר זו התפלל סטפנוס: "אדוני, ישוע, קבל נא את רוחי!" ואז נפל על ברכיו וזעק: "אדוני, סלח להם על החטא הזה!" ובאותו רגע נפח את נשמתו.

שאול עמד והסכים בהחלט להריגתו של סטפנוס. באותו יום החלה רדיפה גדולה נגד המאמינים בירושלים, וכולם – מלבד השליחים – ברחו ליהודה ושומרון. מספר אנשים יראי־אלוהים קברו את סטפנוס וספדו עליו בלב כואב. באותה עת התרוצץ שאול ממקום למקום בחוסר מנוחה והטריד את המאמינים, כשלפניו מטרה אחת: לחסל את הקהילה המשיחית. הוא אף פרץ לבתיהם של המאמינים, סחב משם גברים ונשים וכלא אותם בבית־הסוהר.

באשר למאמינים שברחו מירושלים – הם הלכו ובישרו בכל מקום על אודות ישוע. פיליפוס, למשל, הגיע לשומרון וסיפר לתושבי האזור על המשיח. קהל גדול הקשיב לדבריו בתשומת לב והתפעל מהניסים שחולל. הרבה רוחות רעות גורשו ויצאו מאנשים בצעקות אימים, והרבה פיסחים ומשותקים נרפאו כליל. שמחה רבה הייתה בעיר.

באותה עיר היה אדם בשם שמעון, אשר עסק שנים רבות במעשי כשפים. הוא היה אדם גאה מאוד ובעל השפעה גדולה, בגלל הכשפים שעשה. השומרונים ממש העריצו אותו, והיו משוכנעים שהוא שליח אלוהים. אולם עתה הם האמינו לדבריו של פיליפוס: שישוע הוא המשיח, ושמלכות אלוהים קרבה; ונשים וגברים רבים נטבלו במים. גם שמעון המכשף האמין לדברי פיליפוס ונטבל במים. מיד לאחר מכן הלך שמעון בעקבות פיליפוס לכל אשר הלך, והשתומם מאוד למראה הניסים שחולל.

כאשר שמעו השליחים בירושלים שאנשי שומרון האמינו בבשורת אלוהים, שלחו לשם את פטרוס ויוחנן. כשהגיעו השניים לשומרון החלו מיד להתפלל בעד המאמינים החדשים האלה, כדי שגם הם יקבלו את רוח הקודש. כי עד אז לא צלח רוח הקודש על איש מהם; הם רק נטבלו בשם ישוע. פטרוס ויוחנן סמכו את ידיהם על המאמינים החדשים, ואלה קיבלו את רוח הקודש.

כשראה שמעון שרוח הקודש ניתן למאמינים באמצעות סמיכת הידיים של פטרוס ויוחנן, הציע להם כסף תמורת הכוח הזה. "תנו

גם לי את הכוח הזה," ביקש, "כדי שבני־אדם יוכלו לקבל את רוח הקודש כל פעם שאניח את ידי עליהם!"

אולם פטרוס ענה לו: "כספך ילך יחד אתך לגיהינום! אתה חושב שאפשר לקנות בכסף את מתנת אלוהים? לא יהיה לך חלק בזה, משום שלבך אינו ישר לפני אלוהים. עליך לחזור בתשובה על החטא הנורא הזה ולהתפלל אל אלוהים. אולי הוא יסלח לך על מחשבותיך הרעות, מפני שאני רואה בתוך לבך קנאה, מרירות וחטא מרושע!"

"התפללו לאלוהים בעדי," התחנן שמעון, "כדי שלא יבואו עלי הדברים הנוראים שאמרתם!"

לאחר שפטרוס ויוחנן בישרו את דבר ה' והעידו על המשיח בשומרון, חזרו לירושלים. בדרך הם ביקרו ברבים מכפרי השומרון ובישרו את דבר ה'.

ובאשר לפיליפוס – מלאך ה' נגלה אליו ואמר לו: "קום ולך דרומה בדרך היורדת מירושלים לעזה." כשיצא פיליפוס לדרך בא לקראתו סריס כושי, אשר היה שר האוצר של קנדק מלכת כוש. הסריס עלה לירושלים כדי להשתחוות במקדש, ועכשיו ישב במרכבתו בדרכו חזרה, וקרא בקול בספר ישעיהו.

"גש אל המרכבה הזאת והישאר לידה", הורה רוח הקודש לפיליפוס.

פיליפוס רץ אל המרכבה ושמע את הסריס קורא בספר ישעיהו. "האם אתה מבין את מה שאתה קורא?" שאל פיליפוס.

"ודאי שלא!" ענה הסריס. "כיצד אוכל להבין אם איש אינו מסביר לי?" והוא ביקש מפיליפוס לעלות למרכבה ולשבת לידו.

זה היה הקטע שהכושי קרא באותו זמן:

"כשה לטבח יובל וכרחל לפני גוזזיה נאלמה, ולא יפתח פיו. מעצר וממשפט לקח, ואת־דורו מי ישוחח? כי נגזר מארץ חיים."

"על מי מדבר הנביא?" שאל הסריס את פיליפוס. "האם הוא מדבר על עצמו או על מישהו אחר?"

פיליפוס פתח בפסוק זה והחל לספר לו על אודות ישוע.

הם המשיכו בדרכם והגיעו למקווה־מים קטן. "ראה, הנה בריכת מים!" קרא הסריס. "מדוע שלא אטבל כאן?"

"אתה יכול להיטבל כאן," השיב פיליפוס, "אם אתה מאמין בכל לבך!" והכושי ענה: "אני מאמין בכל לבי שישוע המשיח הוא בן האלוהים!"

הם עצרו את המרכבה, נכנסו לתוך המים, ופיליפוס הטביל את הסריס.

כשיצאו שניהם מן המים נשאה משם רוח ה' את פיליפוס. הסריס לא ראה שוב את פיליפוס והוא המשיך בדרכו בלב שמח.

בינתיים פיליפוס נראה באשדוד. הוא המשיך להטיף את הבשורה בכל עיר ובכל כפר, עד שהגיע לקיסריה.

כל אותו זמן המשיך שאול לאיים על המאמינים המשיחיים באלימות וברצח. הוא הלך אל הכהן הגדול בירושלים וביקש ממנו מכתב אל בתי־הכנסת בדמשק. במכתב ביקש מבתי־הכנסת לשתף פעולה ברדיפת המאמינים המשיחיים שם, גברים ונשים כאחד, כדי ששאול יוכל לאסרם ולהביאם לירושלים.

כשהתקרב שאול לדמשק במסגרת שליחותו, סנוורה אותו לפתע אלומת אור חזקה מן השמים. הוא נפל ארצה ושמע קול מדבר אליו: "שאול, שאול, מדוע אתה רודף אותי?"

"מי אתה, אדוני?" שאל שאול.

"אני ישוע שאותו אתה רודף!" ענה הקול. "לך עכשיו העירה, וחכה להוראות נוספות!"

מלוויו של שאול עמדו נדהמים וחסרי־מילים, כי שמעו קול אך לא ראו איש. כשקם שאול על רגליו גילה שהתעוור, ומלוויו היו צריכים להחזיק בידו ולהובילו לדמשק. עיוורונו נמשך שלושה ימים, וכל אותו זמן לא אכל ולא שתה.

באותה עת גר בדמשק מאמין משיחי בשם חנניה. האדון נגלה אליו בחלום ואמר לו: "חנניה!"

"כן, אדוני!" השיב חנניה.

והאדון המשיך: "לך לביתו של יהודה ברחוב 'הישר', ושאל שם על שאול מהעיר טרסוס. ברגע זה הוא מתפלל אלי, ורואה בחזיון אדם בשם חנניה ניגש אליו וסומך עליו את ידיו, כדי שתשוב אליו ראייתו."

"אבל, אדוני," קרא חנניה, "שמעתי סיפורים רבים על הדברים הנוראים שעשה שאול זה למאמינים בך בירושלים! הוא בא לדמשק רק משום שקיבל רשות מראשי הכוהנים לאסור את כל המאמינים המשיחיים כאן!"

"לך ועשה מה שאמרתי לך," אמר האדון לחנניה, "כי בחרתי בשאול להביא את בשורתי אל עמים רבים ומלכיהם ואל עם־ישראל. אני אראה לו כמה יהיה עליו לסבול למען שמי!"

חנניה הלך לביתו של יהודה, וכשמצא את שאול סמך עליו את ידיו ואמר: "שאול אחי, האדון ישוע, אשר נראה אליך בדרך, שלח אותי אליך כדי שתימלא ברוח הקודש, וכדי שישוב אליך אור עיניך."

"באותו רגע נפקחו עיניו של שאול, כאילו נפלו מהן קשקשים, וראייתו שבה אליו. הוא קם על רגליו ונטבל במים, ולאחר מכן אכל את ארוחתו הראשונה מזה שלושה ימים, וכוחו שב אליו. הוא נשאר עם המאמינים בדמשק ימים אחדים, ואחר כך החל לבקר בבתי־הכנסת השונים, וסיפר לכולם שישוע המשיח הוא באמת בן־האלוהים!"

כל מי ששמע את דברי שאול נדהם. "האין זה אותו האיש שרדף באכזריות כה רבה את המאמינים המשיחיים בירושלים?" שאלו. "חשבנו שהוא בא לכאן כדי לאסור את המאמינים, ולהביאם כבולים בשרשרות אל ראשי הכוהנים!"

שאול הלך ונמלא כוח וגבורה, ויהודי דמשק לא יכלו להפריך את טענותיו והוכחותיו שישוע באמת המשיח. כעבור זמן־מה החליטו מנהיגי היהודים להרוג את שאול. אולם מישהו גילה לשאול את מזימתם, ואמר לו שהמנהיגים הציבו שומרים בשערי העיר, יומם ולילה, כדי לתפסו ולהרגו. לכן באותו לילה הבריחו אותו אחדים מהתלמידים אל מחוץ לעיר. הם הושיבו אותו בתוך סל גדול ושלשלוהו דרך פרצה אל מעבר לחומה.

שאול הגיע לירושלים וניסה להיפגש עם המאמינים המשיחיים, אך כולם פחדו מפניו, כי חשבו שהוא מרמה אותם. בר־נבא בא לעזרתו של שאול ולקח אותו אל השליחים. הוא סיפר להם כיצד שאול ראה את האדון בדרך לדמשק, וכיצד שמע את דבריו. בר־נבא גם דיווח להם על הטפתו האמיצה והנלהבת של שאול בשם ישוע. לשמע דברים אלה קיבלו אותו השליחים לשורותיהם, ומאז היה שאול תמיד עם המאמינים, והטיף בשם האדון באומץ לב. שאול שוחח והתווכח גם עם היהודים דוברי היוונית, אולם הם זממו להרוג אותו. כשנודע לשאר האחים על הסכנה הנשקפת לו, לקחו אותו לקיסריה, ומשם שלחוהו לביתו שבטרסוס.

בינתיים חדלו הרדיפות, וקהילות יהודה, הגליל והשומרון נהנו משקט ושלווה וגדלו בכוח ובמספר. רוח הקודש עודד את המאמינים, והם למדו להתהלך ביראת־ה'.

פטרוס נסע ממקום למקום כדי לבקר את הקהילות, ויום אחד בא לבקר את המאמינים בלוד. הוא פגש שם אדם משותק בשם אניאס, שהיה מרותק למיטתו כשמונה שנים.

"אניאס," אמר לו פטרוס, "ישוע המשיח ריפא אותך! קום וסדר את מיטתך!" והוא נרפא מיד. כל תושבי לוד והשרון ראו את הנס והאמינו באדון.

ביפו הייתה תלמידה אחת בשם צביה, שתמיד עשתה מעשי צדקה ועזרה בעיקר לעניים. באותם ימים חלתה צביה ומתה. ידידיה טיהרו את הגופה והניחו אותה בעליית־הגג. אולם כאשר נודע להם שפטרוס היה בקרבת המקום, מיהרו לשלוח שני אנשים ללוד, כדי לבקש ממנו שיבוא איתם ליפו. בלי להתמהמה הלך איתם פטרוס ליפו, וכשנכנס אל הבית הובילו אותו מיד אל החדר שבו שכבה צביה. החדר היה מלא אלמנות בוכיות, אשר הראו זו לזו חולצות ושמלות שצביה תפרה למענן.

פטרוס ביקש מכולן לצאת מהחדר, ואז כרע על ברכיו והתפלל. לאחר מכן פנה אל הגופה וקרא: "צביה, קומי!" באותו רגע פקחה צביה את עיניה, ובראותה את פטרוס הזדקפה על מיטתה. הוא הושיט את ידו ועזר לה לעמוד על רגליה. אחר כך קרא פטרוס לכל האחים ולכל האלמנות והציג את צביה לפניהם.

הידיעה המשמחת התפשטה במהירות בכל העיר, ואנשים רבים האמינו באדון. פטרוס נשאר ביפו זמן רב והתגורר אצל מעבד־עורות בשם שמעון.

בקיסריה גר קצין רומאי בשם קורנליוס; הוא היה מפקד הגדוד האיטלקי שבמקום. קורנליוס וכל בני־משפחתו היו אנשים אדוקים ויראי־אלוהים. הוא היה איש תפילה, ונהג לחלק מתנות ותרומות ביד

נדיבה. יום אחד, בשעה שלוש אחר־הצהריים, ראה קורנליוס לפתע מלאך ה' בחזיון. המלאך קרב אליו וקרא: "קורנליוס!"

קורנליוס הביט בו בפחד ושאל: "מה רצונך, אדוני?"

והמלאך השיב: "אלוהים לא התעלם מתפילותיך ומנדיבות לבך! עליך לשלוח עתה מספר אנשים ליפו, כדי שימצאו את שמעון פטרוס אשר גר על חוף הים אצל שמעון מעבד־העורות, ויבקשו אותו לבוא אליך."

ברגע שנעלם המלאך קרא קורנליוס לשניים ממשרתיו ולאחד משומרי ראשו, שהיה גם הוא איש ירא אלוהים, לאחר שסיפר להם את דבר החיזיון שלח אותם ליפו.

למחרת, בעוד השלושה מתקרבים אל העיר, עלה פטרוס על גג הבית כדי להתפלל. הייתה זאת שעת צהריים, ופטרוס, שהיה רעב, המתין לארוחתו. אולם עוד לפני שהייתה הארוחה מוכנה נפלה עליו תרדמה. הוא ראה את השמים נפתחים, ומתוכם ירד סדין גדול קשור בארבע קצותיו. בתוך הסדין היו כל מיני חיות טמאות, נחשים ועופות דורסים.

"קום, פטרוס; שחט ואכול!" קרא קול מן השמים.

"חס וחלילה, אדוני!", קרא פטרוס. "מעולם לא אכלתי אוכל בלתי כשר או טמא!" הקול דיבר אל פטרוס בשנית: "אם אלוהים אומר שמשהו מסוים טהור, סימן שהוא טהור. אתה אל תקרא לו טמא!"

חזיון זה חזר ונשנה שלוש פעמים, ולאחר מכן הועלה הסדין חזרה לשמים. פטרוס היה נבוך ומבולבל. מה פשר החיזיון? מה עליו לעשות? בדיוק באותה שעה מצאו שליחיו של קורנליוס את ביתו של שמעון מעבד־העורות, ועמדו מאחורי השער. "האם כאן גר שמעון פטרוס?" שאלו.

בינתיים, בעוד פטרוס מהרהר בחזיון ובפשרו, אמר אליו רוח הקודש: "שלושה אנשים באו הנה לפגוש אותך. רד למטה ולך אתם, כי אני שלחתי אותם."

פטרוס ירד למטה, וכשראה את השלושה אמר: "אני האיש אשר אתם מחפשים. מה רצונכם?"

"קורנליוס הקציץ הרומאי שלח אותנו אליך", השיבו השלושה. "קורנליוס הוא איש ירא אלוהים, טוב־לב, נדיב ומכובד על ידי כל היהודים. מלאך ה' נגלה אליו בחזיון וציווה עליו להזמין אותך לביתו, כדי שתאמר לו מה עליו לעשות."

פטרוס הזמין אותם להיכנס אל הבית וללון אצלו בלילה. למחרת היום הוא יצא אתם לדרך, ומאמינים אחרים מיפו הצטרפו אליו.

כעבור יום הגיעה החבורה לקיסריה. קורנליוס שכבר ציפה לבואם, כינס בביתו את קרוביו וידידיו הטובים, כדי שגם הם יפגשו את פטרוס. כשנכנס פטרוס אל הבית נפל קורנליוס על ברכיו והשתחווה לו.

"קום על רגליך", אמר לו פטרוס. "אני בן־אדם בדיוק כמוך!" קורנליוס קם על רגליו ושוחח זמן־מה עם פטרוס. לאחר מכן נכנסו שניהם אל חדר האורחים – שם נתאספו רבים.

פטרוס פנה אל הנוכחים ואמר: "אתם יודעים שאסור ליהודי להיכנס לביתו של גוי. אולם אלוהים הראה לי בחזיון שאסור להתייחס אל שום אדם כאילו הוא טמא או נחות ממני. משום כך הסכמתי לבוא הנה מיד כשקראתם לי. אך האם מותר לי עתה לשאול מה אתם רוצים?"

"לפני ארבעה ימים," החל קורנליוס להסביר, "התפללתי בביתי כרגיל, ובערך בשעה הזאת – בשעה שלוש – עמד לפני לפתע אדם לבוש גלימה זוהרת, ואמר אלי: 'קורנליוס, אלוהים לא התעלם מתפילותיך ומנדיבות לבך! עליך לשלוח עתה מספר אנשים ליפו, כדי שימצאו את שמעון פטרוס, אשר גר על חוף הים אצל שמעון מעבד־העורות, ויבקשו אותו לבוא אליך'. ובכן, מיד שלחתי לקרוא לך, ויפה מצדך שהזדרזת לבוא. הנה כולנו לפניך, מצפים לשמוע מפיך מה שציווה עליך אלוהים לומר לנו."

פתח פטרוס ואמר: "עתה אני רואה בבירור שאלוהים אינו נושא פנים, אלא כל אדם הירא את אלוהים ועושה מעשים טובים מוצא־חן בעיני אלוהים, בין אם הוא יהודי או גוי. אני בטוח שכולכם שמעתם את הבשורה הטובה שבישר ה' לעם ישראל – שאפשר להתפייס עם אלוהים באמצעות ישוע המשיח, אשר הוא אדון כל הבריאה. מאז שהחל יוחנן להטביל את החוזרים בתשובה התפשטה הבשורה בכל הארץ – מהגליל ועד אזור יהודה. ודאי שמעתם שאלוהים משח את ישוע מנצרת ברוח הקודש ובגבורה, שהוא הסתובב בארץ ועזר לבני־אדם, ושריפא את כל אלה שהיו כבולים על־ידי השטן, משום שהאלוהים היה אתו.

"אנחנו, השליחים, עדים לכל המעשים שעשה ישוע בכל ארץ ישראל, כולל ירושלים, עד אשר הומת על הצלב. אולם שלושה ימים לאחר שנצלב החזירו אלוהים לחיים, והראה אותו לעיני אנשים מסוימים שבהם בחר מראש. אלוהים לא בחר את העדים האלה מבין הקהל הרחב, כי אם מבינינו. אנחנו אלה שאכלנו ושתינו איתו לאחר שקם מן המתים, והוא שלח אותנו לבשר את הבשורה הטובה הזאת בכל מקום, ולהעיד שאלוהים הסמיך את ישוע לשפוט את החיים ואת המתים. כל הנביאים כתבו עליו, ואמרו שכל המאמין בו ייסלחו לו כל חטאיו בזכותו."

לפני שסיים פטרוס את דבריו צלח רוח הקודש על כל הנוכחים. היהודים המשיחיים, שבאו עם פטרוס מיפו, השתוממו לראות שמתנת רוח הקודש ניתנה גם לגויים. אולם לא היה ספק בכך, כי הם שמעו אותם מדברים בשפות בלתי מובנות ומהללים את אלוהים.

"אנשים אלה קיבלו עתה את רוח הקודש ממש כמונו!" קרא פטרוס. "האם מישהו מתנגד לכך שאטביל אותם במים?" וכך הוא הטביל אותם בשם ישוע המשיח. לאחר מכן ביקש ממנו קורנליוס להישאר אצלם ימים אחדים.

עד מהרה נודע לשליחים ולשאר האחים ביהודה שגם הגויים נושעים על־ידי האמונה במשיח. כשחזר פטרוס לירושלים החלו היהודים המשיחיים למתוח עליו ביקורת.

"אתה ביקרת בביתם של גויים, ואפילו אכלת איתם!" טענו.

ואז סיפר להם פטרוס את הסיפור כולו – מראשיתו ועד סופו:

"יום אחד בשעה שהתפללתי ביפו ראיתי חזיון: סדין גדול, קשור בארבע קצותיו, הורד מן השמים. בתוך הסדין היו כל מיני חיות, זוחלים ועופות טרפים. לאחר מכן שמעתי קול מן השמים שקרא: 'קום, פטרוס, שחט ואכול!' "

" 'חס וחלילה, אדוני!' עניתי. 'מעולם לא אכלתי אוכל בלתי כשר או טמא!'

"אולם אותו קול מן השמים חזר ואמר: 'אם אלוהים אומר שמשהו מסוים טהור, סימן שהוא טהור. אתה אל תקרא לו טמא!'

"חזיון זה חזר ונשנה שלוש פעמים, ולאחר מכן הועלה הסדין לשמים. באותה שעה הגיעו אל הבית שבו התארחתי שלושה אנשים שנשלחו מקיסריה, ורוח הקודש אמר לי ללכת איתם ללא היסוס, למרות היותם גויים! ששת האחים האלה הצטרפו אלי, וכעבור יום הגענו לקיסריה – לביתו של האדם ששלח את השלושה. הוא סיפר לנו שמלאך ה' נגלה אליו וציווה עליו לשלוח אנשים ליפו, כדי למצוא את שמעון פטרוס. 'הוא יאמר לך ולבני ביתך כיצד תוכל להיוושע!' אמר לו המלאך.

"כשהתחלתי לבשר להם צלח רוח הקודש על הנאספים, בדיוק כפי שצלח עלינו בתחילה. ואז נזכרתי בדברי האדון: 'יוחנן הטביל אתכם במים, אולם עוד זמן־מה תיטבלו ברוח הקודש'. ואם אלוהים נתן לגויים האלה אותה המתנה שנתן לנו, כשהאמנו באדון ישוע המשיח, מי אני שאתווכח אתו?"

דבריו של פטרוס השביעו את רצונם של היהודים המשיחיים, והם החלו להלל ולשבח את האלוהים. "כן," אמרו, "גם לגויים העניק אלוהים את הזכות לחזור בתשובה ולקבל חיי נצח!"

המאמינים אשר נמלטו מירושלים, בעת הרדיפה שהחלה לאחר מותו של סטפנוס, הגיעו בינתיים עד צור וצידון, קפריסין ואנטיוכיה. בכל מקום הם הכריזו על הבשורה, אבל רק ליהודים. אך מאמינים אחדים, שנסעו מקפריסין וקוריניה לאנטיוכיה, סיפרו גם לכמה יוונים על האדון ישוע. האדון ברך את מאמציהם, וגויים רבים האמינו באדון ישוע.

כששמעו על כך חברי הקהילה בירושלים, שלחו את בר־נבא לאנטיוכיה כדי לעזור למאמינים החדשים. כשהגיע בר־נבא לאנטיוכיה וראה את מעשיו הנפלאים של ה', הוא נמלא שמחה רבה ועודד את המאמינים לדבוק באדון בכל מחיר. בר־נבא היה אדם טוב לב, מלא רוח הקודש ובעל אמונה חזקה. באותה עת נוספו אנשים רבים לקהל המאמינים.

לאחר מכן נסע בר־נבא לטרסוס כדי לחפש את שאול, וכשמצא אותו, חזר עמו לאנטיוכיה. השניים נשארו באנטיוכיה שנה שלמה

ולימדו את המאמינים החדשים והרבים (שם, באנטיוכיה, החלו לכנות את תלמידי ישוע המשיח בשם "משיחיים").

באותה תקופה באו לאנטיוכיה נביאים אחדים מירושלים. אחד מהם, אגבוס שמו, קם באחת האספות וניבא, בהשראת רוח הקודש, שרעב כבד יבוא על כל האימפריה הרומאית (נבואתו התגשמה בתקופת שלטונו של קלודיוס). משום כך החליטו המאמינים באנטיוכיה לשלוח עזרה כספית לאחיהם ביהודה, כל אחד כפי יכולתו. לאחר שאספו את התרומות מסרו אותן לבר־נבא ולשאול, כדי שיביאו אותן לזקני הקהילה בירושלים.

באותם הימים התנכל המלך הורדוס למאמינים אחדים, אף הוציא להורג את יעקב השליח, אחיו של יוחנן. כשראה הורדוס שהדבר מצא־חן בעיני מנהיגי היהודים, אסר את פטרוס באמצע חג הפסח. הורדוס התכוון להעמיד את פטרוס למשפט פומבי בתום החג, ועל כן השליך אותו בינתיים לכלא והפקיד עליו שישה־עשר שומרים. אולם הקהילה התפללה בעד פטרוס ללא הרף בעת מעצרו.

בלילה שקדם למשפט הפומבי ישן פטרוס בין שני חיילים, כבול בשרשרת כפולה, והשומרים שמרו בזהירות על פתח הכלא. לפתע זרח אור בתוך התא, ומלאך ה' עמד לצידו של פטרוס. המלאך נגע בירכו של פטרוס והעירו משנתו. "קום, מהר!" קרא המלאך. באותו רגע נפלו השרשרות מעל־ידיו. "התלבש ונעל את נעליך", הוסיף המלאך, ופטרוס עשה. "עכשיו לבש את מעילך ובוא אחרי!" פקד.

פטרוס יצא מהתא בעקבות המלאך, אולם כל הזמן חשב שזהו רק חלום או חזיון; הוא לא יכול היה להאמין שכל זה קורה לו במציאות! הם חלפו על פני גוש התאים הראשון והשני, והגיעו אל שער הברזל הפונה לרחוב. השער נפתח לפניהם מעצמו, והם עברו דרכו. הם המשיכו ללכת עוד מרחק קצר, ולפתע נעלם המלאך.

פטרוס הבין לבסוף את המתרחש. "אין זה חלום!" אמר לעצמו. "אלוהים באמת שלח את מלאכו להציל אותי מיד הורדוס וממזימותיהם של היהודים!" לאחר שעיכל את הדבר במוחו הלך אל ביתה של מרים, אמו של יוחנן מרקוס. שם התאספו מאמינים רבים לתפילה.

פטרוס דפק על דלת הבית, ונערה בשם רודה ניגשה לראות מי זה. כשהכירה את קולו של פטרוס היא שמחה כל־כך, עד ששכחה לפתוח את הדלת. היא מיהרה להיכנס אל הבית וסיפרה לכולם שפטרוס עומד בחוץ.

האחים לא האמינו לה. "יצאת מדעתך!" קראו. אולם מאחר שרודה עמדה על שלה, חשבו: "אולי זהו המלאך של פטרוס. הם ודאי הרגו אותו."

בינתיים המשיך פטרוס לדפוק על הדלת, וכשיצאו לבסוף האחים לפתוח את השער, הם הופתעו מאוד! פטרוס אמר להם לשתוק, וסיפר להם כיצד חילץ אותו האדון מבית־הכלא. "ספרו זאת ליעקב ולאחים", ביקש מהם, והלך לו למקום בטוח יותר.

עם אור הבוקר שררה מבוכה גדולה בכלא: מה קרה לפטרוס? הורדוס שלח את אנשיו לחפש את פטרוס, אך הם לא מצאו אותו. משום כך ציווה הורדוס לאסור את שישה־עשר השומרים, להעמידם לדין ולהוציאם להורג. לאחר מכן עזב את העיר ועבר לגור בקיסריה.

בהיותו בקיסריה הגיעה משלחת מהערים צור וצידון כדי לראותו. הורדוס לא היה ביחסים טובים עם תושבי הערים האלה, אולם חברי המשלחת התיידדו עם בלסטוס המזכיר של המחוז וביקשו שלום, כי מבחינה כלכלית הייתה ארצם תלויה במסחר עם ארצו של הורדוס. נקבע להם ראיון עם הורדוס, וביום המיועד הוא לבש את בגדי מלכותו, ישב על כסא מפואר ונאם לפניהם. בתום הנאום הריע לו הקהל בתשואות רמות וצעק: "זהו קולו של אל, ולא של בן־תמותה!"

באותו רגע הכה מלאך ה' את הורדוס במחלה קשה; גופו נמלא תולעים שכרסמו אותו, וכעבור זמן קצר מת, משום שקיבל את סגידת האנשים במקום שיחלוק את הכבוד לאלוהים.

בשורת הישועה של אלוהים התפשטה במהירות, ומאמינים רבים נוספו לקהילה.

לאחר שסיימו בר־נבא ושאול את שליחותם בירושלים, לקחו איתם את יוחנן מרקוס ושבו לאנטיוכיה.

אלה האנשים שנמנו עם המורים והנביאים בקהילת אנטיוכיה: בר־נבא, שמעון (המכונה "כושי"), לוקיוס (מקוריניה), מנחם (אחיו החורג של הורדוס) ושאול (פולוס). יום אחד בשעה שהתפללו לאלוהים וצמו, אמר להם רוח הקודש: "הקדישו לי את בר־נבא ואת שאול לביצוע משימה מיוחדת!" הם הוסיפו להתפלל ולצום, ולאחר מכן סמכו את ידיהם על ראשיהם של שאול ובר־נבא, ברכו אותם ושלחו אותם לדרכם.

בהדרכת רוח הקודש ירדו השניים לסלוקיא, ומשם הפליגו לקפריסין. הם עגנו בעיר סלמיס, ובישרו את דבר אלוהים בבתי־הכנסת (יוחנן מרקוס היה העוזר שלהם).

לאחר מכן המשיכו לבשר בכל רחבי האי, עד שהגיעו לעיר פפוס. בעיר זאת פגשו יהודי אחד, בר־ישוע שמו, שהיה נביא שקר ועסק בכישוף.

בר־ישוע היה ידיד למושל המקומי, סרגיוס פולוס. המושל, שהיה אדם נבון מאוד, הזמין את בר־נבא ופולוס לבקר אותו, משום שרצה לשמוע מפיהם את דבר האלוהים. אולם המכשף הזה, שנקרא "אלימס", לא רצה שהמושל יגיע לאמונה, ולכן התערב בשיחה ודרש מהמושל לא לשים לב לדבריהם של שאול ובר־נבא.

אך שאול (הנקרא גם "פולוס"), אשר היה מלא ברוח הקודש, הביט בנביא השקר וקרא: "בן בלייעל שכמוך! אתה מלא מרמה ופשע, ואויב מושבע של כל דבר טוב! האם לעולם לא תפסיק לסלף את דרכי האלוהים הישרים? עתה שים לב כיצד יעניש אותך אלוהים: תוכה בעיוורון זמני, ולא תראה את אור השמש."

באותו רגע כיסה ערפל את עיניו, והוא החל לגשש סביבו ולחפש מישהו שיוביל אותו בידו. כשראה המושל את הנעשה, האמין באדון והשתומם על הכוח העצום של בשורת האלוהים.

פולוס ומלוויו עזבו את פפוס, והפליגו בספינה לעיר פרגי שבמדינת פמפוליה. יוחנן מרקוס עזב אותם שם וחזר לירושלים, ואילו פולוס ובר־נבא המשיכו לאנטיוכיה אשר בפיסידיה.

בשבת הלכו השניים לבית־הכנסת וישבו בין המתפללים. לאחר קריאת פרשת השבוע מן התורה, וההפטרה מהנביאים, שלחו אליהם ראשי בית־הכנסת הודעה: "אחים, אם יש לכם דבר עידוד והדרכה בשבילנו, אתם מוזמנים לדבר!"

פולוס קם על רגליו, סימן לקהל שהוא עומד לדבר, ואמר: "אנשי ישראל, וכל הבוטחים בה' והמכבדים אותו, הרשו לי לפתוח בסקירה היסטורית קצרה. אלוהי העם הזה – אלוהי ישראל – בחר באבותינו וברך אותם מאוד בתקופת שהותם במצרים. ביד חזקה ובזרוע נטויה הוא הוציא אותם מעבדות לחירות, וטיפל בהם במשך ארבעים שנות נדודיהם במדבר. לאחר שהשמיד שבעה עמים בארץ כנען, הוא נתן לעם ישראל את הארץ לנחלה. כל זה ארך כ־450 שנה.

"לאחר מכן מינה עליהם אלוהים שופטים עד ימיו של שמואל הנביא.

"בימיו של שמואל ביקש העם מלך, וה' נתן לו את שאול בן־קיש משבט בנימין, שמלך ארבעים שנה. אולם ה' הוריד אותו מכסא מלכותו, והמליך תחתיו את דוד המלך, זה שה' אמר עליו: 'דוד בן־ישי הוא איש כלבבי, והוא יעשה את רצוני'. ומזרעו של דוד הקים ה' לישראל את המושיע המובטח, את ישוע המשיח!

"עוד לפני בואו של ישוע קרא יוחנן לעם ישראל לשוב מחטאיו, לפנות אל ה' ולהיטבל במים. כשסיים יוחנן את תפקידו, שאל את העם: 'האם אתם חושבים שאני המשיח? לא, אינני המשיח! אבל הוא עומד לבוא, ואיני ראוי אף להתיר את שרוכי נעליו!'

"אחי בני אברהם, ואחי הגויים היראים את האלוהים: ישועה זאת נועדה לכולנו! תושבי ירושלים ומנהיגיהם לא הכירו את המשיח, ולא הבינו את דברי הנביאים אשר נקראו מדי שבת בבית־הכנסת. אף־על־פי־כן, כשהרגו אותו הם קיימו למעשה את דברי הנביאים. למרות שלא הייתה להם כל סיבה מוצדקת להוציא את ישוע להורג, דרשו מפילטוס לצלוב אותו. לאחר שקיימו את כל הנבואות הקשורות במותו, בלי שידעו זאת, הורידו אותו מעל הצלב וקברוהו.

"אולם אלוהים הקים את ישוע מן המתים, ובימים שלאחר מכן הוא נראה פעמים רבות לעיני האנשים שליוו אותו מן הגליל לירושלים. מאז ועד היום לא פסקו האנשים האלה להעיד על כך בפומבי.

"בר־נבא ואני מבשרים לכם עתה את הבשורה הטובה הזאת: את אשר הבטיח אלוהים לאבותינו, הוא הגשים לנו, צאצאיהם, על ידי תקומת ישוע. לכך מתכוון המזמור השני בתהלים: 'בני אתה, אני היום ילדתיך'.

"אלוהים הבטיח להחזירו לחיים, כדי שלא ימות עוד לעולם. אלוהים ייתן לכם את הבטחותיו הנפלאים לדוד כמו שכתוב בישעיה. במזמור טז כתוב: 'לא תיתן חסידך לראות שחת'. פסוק זה אינו מתייחס לדוד, שהרי לאחר שדוד שרת את בני דורו לפי רצון ה', הוא מת, נקבר וגופו נרקב. פסוק זה מתייחס למישהו אחר – למישהו שאלוהים החזירו לחיים ושגופו כלל לא ניזוק מריקבון המוות.

"אחים, הקשיבו! באמצעות ישוע זה אתם יכולים לקבל סליחת חטאים. כל מי שמאמין ובוטח בו משתחרר מכל אשמה, ואלוהים מצדיק אותו. התורה מעולם לא יכלה לשחרר אתכם מחטא ולהצדיקכם בעיני אלוהים. היזהרו! אל תתנו לדברי הנביאים להתגשם בכם:

'ראו בוגדים והביטו, והתמהו תמהו, כי פֹּעֵל פֹּעַל בימיכם,
לא תאמינו כי יסופר'.

"כלומר, ראו והתפלאו, אתם הבזים לאמת! כי אלוהים עומד לעשות משהו בימיכם, אשר לא תאמינו בו כשיספרו לכם על כך."

כשיצאו פולוס וברנבא מבית־הכנסת, הזמינו אותם האנשים לשוב ולדבר אליהם בשבת הבאה. בתום האסיפה בבית־הכנסת הלכו אחרי פולוס וברנבא הרבה יהודים וגויים יראי אלוהים. השניים שוחחו איתם ועודדו אותם לבטוח בחסדו של אלוהים.

בשבת שלאחר מכן התקהלה כמעט כל העיר בבית־הכנסת, כדי לשמוע את דבר ה' מפי פולוס וברנבא. אולם כשראו מנהיגי היהודים את ההמון, נמלאו קנאה והכחישו את דבריו של פולוס בקללות ובגידופים.

אך פולוס וברנבא דיברו באומץ והצהירו: "הרגשנו שמחובתנו לבשר את דבר ה' קודם כל לכם – היהודים, אולם מכיוון שדחיתם אותו והוכחתם שאינכם ראויים לחיי נצח, נציע אותו לגויים! כי כך ציווה עלינו אלוהים:

'ונתתיך לאור גוים, להיות ישועתי עד קצה הארץ'. "

הגויים שמחו מאוד לשמוע את בשורת ה' מפי פולוס, וכל מי שנבחר לחיי נצח האמין. וכך התפשט דבר ה' בכל הארץ.

אולם מנהיגי היהודים קוממו את הנשים המכובדות ואצילות נגד פולוס וברנבא. הם עוררו את ההמון לרדוף את פולוס וברנבא ולגרשם מן העיר. השניים ניערו את אבק העיר מעל רגליהם והלכו לעיר איקניון, ותלמידיהם באנטיוכיה נמלאו שמחה ורוח הקודש.

גם באיקניון הלכו פולוס וברנבא לבית־הכנסת. הם הטיפו את דבר ה' בעוצמה כה רבה, עד שיהודים וגויים רבים האמינו באדון.

אולם היהודים שדחו את בשורת אלוהים הסעירו את רגשות הגויים, ועוררו בלבם אי־אמון בפולוס וברנבא. למרות זאת נשארו שם השניים זמן רב למדי, כשהם מבשרים את דבר ה' באומץ, ואלוהים אישר שאכן הם שליחיו על־ידי הניסים והנפלאות שחולל באמצעותם. תושבי העיר היו חלוקים בדעותיהם: חלקם תמכו במנהיגים היהודים, וחלקם – בפולוס וברנבא.

כאשר נודע לשני השליחים שהגויים, היהודים ומנהיגיהם תכננו להתנכל להם ולרגום אותם באבנים, מיהרו להימלט על נפשם. הם הגיעו לערי חבל לוקוניה: לוסטרה, דרבי וסביבותיהן, וגם שם בישרו את הבשורה. בלוסטרה הם ראו אדם שלא התהלך מעולם; רגליו היו משותקות מלידה. פולוס שם לב לכך שהנכה מקשיב לדבריו בדריכות ובעניין רב, וכאשר גילה שיש בו אמונה להירפא, קרא אליו: "קום על רגליך!" כהרף־עין קפץ האיש על רגליו והחל ללכת.

כשראה קהל הנוכחים את הנס שפולוס חולל, החלו כולם לקרוא בלשון הליקאונית: "אנשים אלה הם אלים בדמות בני־אדם!" הם החליטו שברנבא הוא האל זאוס, ואילו פולוס, שהיה הדובר העיקרי – האל הרמס. הכהן של זאוס, שמקדשו היה בפרבר העיר, הביא זרי פרחים ושוורים, כדי להקריבם בשער העיר לעיני ההמונים.

אולם כאשר הבינו פולוס וברנבא את מה שעומד להתרחש, קרעו את בגדיהם ורצו בתוך הקהל בצעקות: "אנשים, מה אתם עושים? אנחנו בני־אדם בדיוק כמוכם! באנו לבשר לכם את הבשורה, כדי שאתם תפסיקו לסגוד לאלילים, ובמקום זאת להשתחוות לאלוהים האחד האמיתי, אשר ברא את השמים, את הארץ, את הים ואת כל אשר בם. אמנם בימי קדם הרשה ה' לגויים לחיות כרצונם, אולם הוא תמיד העיד על עצמו במעשיו הטובים ובאהבתו אלינו: הוא שולח לנו, למשל, גשם ותבואות מבורכות; הוא מספק לנו אוכל וממלא את לבנו שמחה."

על אף דבריהם אלה הצליחו השניים רק בקושי רב לשכנע את הקהל שלא להקריב להם קורבנות.

ימים ספורים לאחר מכן הגיעו ללוסטרה יהודים אחדים מאנטיוכיה ומאיקניון, והפכו את קהל המעריצים להמון פרוע וצמא־דם, אשר רגם את פולוס באבנים. ההמונים חשבו שפולוס מת, ולכן גררו אותו אל מחוץ לעיר. אולם לאחר שהתקבצו המאמינים סביבו הוא התאושש, קם על רגליו וחזר העירה.

למחרת יצאו פולוס וברנבא לדרבי. לאחר שבישרו שם את דבר ה' ועשו תלמידים רבים, חזרו השניים ללוסטרה, לאיקניון ולאנטיוכיה. בערים אלה הם חיזקו את המאמינים, ועודדו אותם לדבוק באמונתם למרות הצרות והרדיפות. "רק דרך צרות רבות נוכל להיכנס למלכות האלוהים", הזכירו להם. כמו כן מינו פולוס וברנבא זקני־קהילה בכל קהילה, ובצום ותפילה הפקידו אותם בידי האלוהים שבו בטחו.

לאחר מכן המשיכו השניים במסעם חזרה, ועברו דרך פיסידיה ופמפוליה.

הם הטיפו שוב בפרגי, והמשיכו לאטליה.

לבסוף הפליגו בספינה לאנטיוכיה – העיר שממנה יצאו למסע, ואשר בה הופקדו בידי אלוהים לבצע את המלאכה שזה עתה סיימו.

בהגיעם לאנטיוכיה כינסו את כל המאמינים, ומסרו להם דיווח מפורט על מסעם: כיצד ה' פעל באמצעותם, וכיצד פתח את שער האמונה גם לגויים. פולוס וברנבא נשארו עם המאמינים באנטיוכיה זמן ממושך.

בזמן שברנבא ופולוס היו באנטיוכיה, הגיעו לשם מספר אנשים מיהודה, והחלו ללמד את המאמינים שאם לא יקפידו לקיים את ברית המילה כדת משה וישראל, לא יוכלו להיוושע. פולוס וברנבא התווכחו איתם על כך בלהט רב, ולכן החליטה הקהילה המקומית לשלוח אותם לירושלים, יחד עם אחדים מחברי הקהילה, כדי לדון בשאלה זאת עם השליחים והזקנים שם. הקהילה כולה ליוותה אותם אל מחוץ לעיר, והנציגים יצאו בדרכם לירושלים. הם התעכבו בדרך בערי החוף של לבנון ובשומרון, כדי לבקר את המאמינים, ולשמחת כולם סיפרו להם שגם הגויים חוזרים בתשובה.

בהגיעם לירושלים קיבלו את פניהם חברי הקהילה, השליחים והזקנים, ופולוס וברנבא דיווחו להם כיצד ה' פעל באמצעותם. אולם מאמינים אחדים, שהשתייכו בעבר לכת הפרושים, קמו על רגליהם וטענו שכל המאמינים מבין הגויים חייבים לשמור את התורה ולקיים ברית מילה.

לכן כינסו השליחים והזקנים אסיפה מיוחדת כדי לדון בבעיה זאת.

לאחר דיון ארוך ומייגע קם שמעון על רגליו ופנה אל המאמינים: "אחים, כולכם יודעים שעוד לפני זמן רב בחר בי אלוהים לבשר לגויים את הבשורה, כדי שגם הם יאמינו בו. אלוהים, המכיר והיודע את לב האדם, אישר שהוא מקבל גם את הגויים. כיצד הוא אישר זאת? בכך שנתן להם את רוח הקודש בדיוק כשם שנתן אותו לנו. אלוהים לא הבדיל בינינו לביניהם, משום שהוא טיהר את לבם, על־ידי האמונה, בדיוק כפי שטיהר את לבנו. האם אתם רוצים עתה לתקן את מעשיו של אלוהים? מדוע אתם מעמיסים על הגויים עול שאנחנו ואבותינו לא יכולנו לשאת? האם אינכם מאמינים שכולנו נושענו באותה הדרך – כלומר בחסדו של האדון ישוע?" הויכוח פסק, וכל האחים הקשיבו בדומיה לדיווח של פולוס וברנבא על הנסים והנפלאות שחולל אלוהים באמצעותם בין הגויים.

כשסיימו השניים את דיווחם נטל יעקב את רשות הדיבור. "אחים," אמר, "הקשיבו לדברי! שמעון פטרוס הסביר לכם זה עתה כיצד אלוהים גילה תחילה את דאגתו לגויים, וכיצד בחר מקרבם אנשים שיאמינו בו ושיפארו את שמו. עובדה זאת של ישועת הגויים עולה למעשה בקנה אחד עם דברי הנביאים. קחו למשל את נבואתו של עמוס:

'ביום ההוא אקים את סכת דויד הנפלת, ונדרתי את פרציהן
והריסותיו אקים, ובניתיה כימי עולם, למען ידרשו את־ה'
שארית אדם וכל הגויים אשר נקרא שמי עליהם, נאום ה'
עושה כל־אלה'.

"כלומר, אלוהים הבטיח לחדש את ברית דוד המופרת, כדי שגם הגויים – אלה שבחר בהם – יוושעו! אלה דברי אלוהים אשר גילה אותם עוד לפני זמן רב.

"על כן אני פוסק שאל לנו לדרוש מהגויים השבים אל ה' לקיים את חוקי התורה. הבה נסתפק בכך שנכתוב להם לא לאכול בשר שהוקרב לאלילים ולא בשר טרף של בעל חיים שנחנק, לא לאכול בשר עם דם, ולהתרחק מהזנות על כל צורותיה. כי עוד מימי קדם נקראה תורת משה מדי שבת בבתי־כנסת בכל עיר ועיר."

השליחים, הזקנים וכל חברי הקהילה החליטו לשלוח משלחת לאנטיוכיה יחד עם פולוס וברנבא, כדי לדווח על החלטתם. הם בחרו בשניים ממנהיגי הקהילה, ביהודה (המכונה "ברשבא") ובסילא, ושלחו בידם את המכתב הבא:

"מאת: השליחים, זקני הקהילה והאחים בירושלים.

"אל: אחינו המאמינים מן הגויים באנטיוכיה, בסוריה ובקיליקיה, שלום לכם! נודע לנו שמספר אנשים מקהילתנו בלבלו אתכם והטילו ספק בכם, אולם דעו לכם שלא אנחנו שלחנו אותם – הם באו אליכם על דעת עצמם. משום כך החלטנו פהאחד לשלוח אליכם שני נציגים רשמיים שלנו, יחד עם אחינו האהובים פולוס וברנבא. נציגים אלה, יהודה וסילא, אשר סיכנו את חייהם למען שם אדוננו ישוע המשיח, יאשרו לפניכם בעלפה את החלטתנו.

"רוח הקודש ואנחנו מצאנו לנכון שלא להכביד עליכם בחובות מיותרים של שמירת מצוות התורה, אלא רק לדרוש מכם שתימנעו מאכילת מזון שהוקרב לאלילים, מאכילת בשר של בעלחיים שנחנק, מאכילת בשר עם דם, ושתתרחקו מן הזנות. טוב תעשו אם תשמרו דברים אלה. – שלום לכם."

ארבעת הנציגים יצאו מיד לאנטיוכיה, כינסו שם אסיפה כללית של כל המשיחיים ונתנו להם את המכתב. דברי המכתב שמחו מאוד את כל הקהילה באנטיוכיה.

יהודה וסילא, שהיו נביאים, דרשו באוזני הקהל דרשה ארוכה וחיזקו את אמונת האחים. הם נשארו שם ימים אחדים, ולאחר מכן חזרו לירושלים עם דרישות שלום אל האחים אשר שלחו אותם. פולוס וברנבא נשארו באנטיוכיה, ועזרו למטיפים ולמורים המקומיים ללמד את דבר ה'.

כעבור ימים אחדים הציע פולוס לברנבא: "הבה נשוב ונבקר את אחינו בכל הערים שבהן בישרנו את דבר ה', כדי שנראה כיצד מתקדמים המאמינים החדשים." ברנבא הסכים, וביקש לצרף אליהם את יוחנן מרקוס. אך רעיון זה לא מצאחן בעיני פולוס, כי יוחנן מרקוס זנח אותם לנפשם בעיר פמפוליה, ולא עזר להם לסיים את שליחותם. לאחר ויכוח חריף בנושא זה החליטו השניים להיפרד. ברנבא לקח את מרקוס והפליג איתו לקפריסין, ואילו פולוס בחר לקחת איתו את סילא. לאחר שקיבלו את ברכת האחים יצאו השניים בדרכם לסוריה וקילקיה, כדי לעודד את המאמינים שם.

פולוס וסילא הלכו תחילה לדרבי ומשם ללוסטרה. בלוסטרה הם פגשו מאמין צעיר בשם טימותיוס. אמו הייתה יהודיה מאמינה, ואביו – יווני. מאחר שלטימותיוס היה שם טוב בין האחים בלוסטרה ובאיקניון, ביקש ממנו פולוס להילוות אליהם במסעם. מתוך התחשבות ברגשות יהודי הסביבה החליט פולוס למול את טימותיוס לפני צאתם לדרך, כי כולם ידעו שאביו יווני.

השלושה עברו מעיר לעיר ופרסמו את החלטת השליחים והזקנים בירושלים בנוגע למאמינים הגויים. והקהילה המשיחית גדלה והתפתחה מיום ליום באמונה ובמספר.

לאחר מכן עברו פולוס ומלוויו דרך פריגיה וגלטיה, כי רוח הקודש אמר להם שלא להיכנס לאסיה הקטנה באותו מסע. הם עברו לאורך גבולות מיסיה, והתכוננו ללכת צפונה – לביתיניה, אך רוח ישוע אמר להם שלא. לכן במקום ללכת לביתיניה הם עברו דרך מיסיה, והלכו לעיר טרואס. באותו לילה נראה לפולוס חזיון: הוא ראה בחלומו איש ממקדוניה (שביוון) מתחנן לפניו: "אנא, בוא אלינו למקדוניה ועזור לנו!" מיד לאחר חלומו של פולוס עמדנו לצאת למקדוניה, כי הגענו למסקנה שהי שולח אותנו לשם כדי לבשר את הבשורה.

עלינו על ספינה בטרואס והפלגנו לסמותרקיה, ולמחרת נסענו לנפוליס. משם הגענו לפיליפי, שהייתה המושבה הרומאית הקרובה ביותר לגבול המקדוני, ונשארנו שם ימים אחדים.

בשבת יצאנו מחוץ לעיר והלכנו אל שפת הנהר, שם נהגה קבוצה אחת להתאסף לתפילה. התיישבנו שם ולימדנו את הנשים שנכחו במקום. אחת מהן הייתה לידיה מהעיר תיאטירה, שהייתה סוחרת בבדי ארגמן. לידיה הייתה אישה יראת אלוהים, ועתה, כשהקשיבה לדבריו של פולוס, פתח אלוהים את לבה והיא האמינה לכל מה שאמר. היא נטבלה יחד עם כל בני־ביתה, וביקשה מאיתנו להתארח אצלה. "אם אתם חושבים שאני באמת מאמינה באדון," אמרה, "בואו והתארחו בביתי." היא הפצירה בנו עד שהסכמנו.

יום אחד, כשבאנו למקום התפילה שעל שפת הנהר, פגשנו שפחה צעירה אחוזתרוח ניחוש, שניבאה עתידות והרוויחה הרבה כסף לאדוניה. היא רדפה אחרינו וצרחה: "אנשים אלה הם עבדי ה'; הם באו לספר לכם דרך ישועה!"

למורת רוחו של פולוס נמשך הדבר יום אחר יום, עד שלבסוף פנה אל השד שבתוכה וקרא: "בשם ישוע המשיח אני מצווה עליך לצאת ממנה!" והשד יצא מתוכה באותו רגע.

כשראו בעליה שאבדה תקוותם להרוויח כסף קל ומהיר, תפסו את פולוס וסילא וגררו אותם אל השופטים אשר בכיכר השוק.

"היהודים האלה משחיתים את העיר שלנו!" צרחו. "הם מלמדים את האזרחים לעשות דברים המנוגדים לחוק הרומאי!"

לשמע דברים אלה התנפל ההמון על פולוס וסילא, והשופטים ציוו להפשיטם ולהלקותם בשוטים. לאחר שהצליפו על גבם ללא רחמים, השליכו את השניים לכלא, והסוהר נצטווה לשמור עליהם כעל בבתעינו (שאם לא כן יומת). מאחר שהסוהר קיבל את הפקודה, השליך את השניים לצינוק ושם את רגליהם בסד.

בחצות הלילה התפללו פולוס וסילא ושרו לכבוד ה', וכל האסירים הקשיבו להם. לפתע התחוללה רעידת אדמה חזקה שזעזעה את יסודות בית־הכלא. כל הדלתות נפתחו לרווחה, ואזיקיהם של כל האסירים ניתקו! כשהתעורר הסוהר משנתו ומצא את כל דלתות הכלא פתוחות, היה בטוח שכל האסירים נמלטו, ולכן שלף מהר את חרבו כדי להתאבד. אך פולוס צעק לעברו: "אל תהרוג את עצמך! כולנו כאן!"

בפחד וברעדה חיפש הסוהר נרות, רץ אל הצינוק ונפל לפני פולוס וסילא. הוא הוציא אותם החוצה ושאל בתחינה: "רבותי, מה עלי לעשות כדי להיוושע?"

"עליך להאמין באדון ישוע," השיבו השניים, "ואז תיוושע – אתה וכל בני־ביתך בזכות האמונה!" והם סיפרו לסוהר ולכל בני־ביתו את בשורת אלוהים. באותה הזדמנות רחץ הסוהר את פצעיהם, ואחר כך נטבל עם כל בני ביתו. לאחר מכן העלה אותם האיש לביתו וערך לפניהם סעודה גדולה. מה רבה הייתה שמחתו ושמחת כל בני־ביתו על שכולם האמינו עתה בה'. למחרת בבוקר שלחו השופטים שוטרים אל הסוהר, ובפיהם הפקודה: "שחרר את שני האסירים ותן להם ללכת!"

הסוהר מיהר אל פולוס ואמר: "השופטים ציוו עלי לשחרר אתכם; אתם חופשיים ללכת לדרככם!"

"בשום פנים ואופן לא!" השיב פולוס בהחלטיות. "למרות שאנחנו אזרחים רומאים ולא היינו אשמים בכל פשע, הכו אותנו בשוטים לעיני כל העם! לא די בכך שהכו אותנו בשוטים והשליכו אותנו לכלא ללא משפט, הם רוצים עתה לשלח אותנו מכאן בחשאי? שיבואו הנה בעצמם וישחררו אותנו!"

השוטרים מסרו לשופטים את דבריו של פולוס, וכשנודע להם שפולוס וסילא היו אזרחים רומאים, חששו לחייהם. משום כך הזדרזו השופטים ללכת בעצמם לבית־הכלא, והתחננו לפני השניים שיואילו בטובם לעזוב את העיר. פולוס וסילא יצאו מן הכלא וחזרו לביתה של לידיה. לאחר שעודדו את המאמינים שפגשו שם, הלכו השניים לדרכם.

פולוס וסילא עברו במסעם דרך ערי אמפיפוליס ואפולוניה, והגיעו לתסלוניקי – עיר שהיה בה בית־כנסת יהודי. פולוס הלך כמנהגו לבית־הכנסת, ובמשך שלוש שבתות רצופות הסביר לנוכחים את הכתובים. הוא הסביר להם את הנבואות בדבר סבלו של המשיח ותקומתו לחיים, והוכיח להם שישוע הוא המשיח. חלק מהמאזינים שוכנעו והאמינו; ביניהם היו הרבה יוונים יראי־אלוהים והרבה נשים אצילות.

אולם מנהיגי היהודים נמלאו קנאה, ולכן הסיתו פושעים ובטלנים מן השוק לעורר מהומה בעיר. הם פרצו לביתו של יסון, במטרה לתפוס את פולוס וסילא ולהביאם לפני מועצת העיר.

מאחר שלא מצאו את השניים בתוך הבית, הם גררו החוצה את יסון ומאמינים אחרים והביאו אותם לפני המועצה. "פולוס וסילא גורמים לצרות ובעיות בכל העולם, ועכשיו הם רוצים להפוך גם את עירנו!" צרחו. "ויסון זה הכניס אותם אל ביתו. הם בוגדים! הם טוענים שיש להם מלך אחר, ישוע, במקום הקיסר!"

האשמות אלה הסעירו את רוחם של אנשי־העיר ושל השופטים, ואלה שחררו אותם רק לאחר ששילמו דמי־ערבות.

באותו לילה הבריחו המאמינים את פולוס וסילא לברואה, והשניים שוב הלכו לבית־הכנסת כדי להטיף. אנשי ברואה היו רחבי אופקים יותר מאנשי תסלוניקי והקשיבו לבשורה בשמחה. יום־יום הם למדו בעצמם את כתבי־הקודש, כדי לראות אם דבריהם של פולוס וסילא הם דברי אמת. כתוצאה מכך האמינו רבים מהם, ביניהם נשים רמות מעלה וגברים רבים.

אולם כששמעו היהודים בתסלוניקי שפולוס מטיף את דבר ה' בברואה, מיהרו גם הם לשם כדי להסעיר את הרוחות. המאמינים פעלו ללא דיחוי ושלחו את פולוס לחוף הים, בעוד שסילא וטימותיוס נשארו בעיר. מלוויו של פולוס הלכו איתו עד אתונה, ומשם חזרו לברואה. לפני שנפרדו ממנו מלוויו ביקש מהם פולוס שיודיעו לסילא ולטימותיוס למהר לבוא אליו.

בזמן שפולוס חיכה להם באתונה, הוא נמלא צער למראה האלילים הרבים שמילאו את העיר. הוא הלך לבית־הכנסת והתווכח על כך עם היהודים ועם הגויים שהתגיירו. הוא מצא לנכון להתווכח גם עם העוברים ושבים בכיכר השוק.

בין האנשים הרבים שאיתם התווכח היו גם פילוסופים אפיקורסים וסטואיים. כששמעו את דבריו של פולוס על תקומתו של ישוע מן המתים, הגיבו: "הוא סתם פטפטן!" או, "הוא עושה תעמולה לדת חדשה כלשהי!"

הם לקחו את פולוס לגבעת המשפט (שנקראה ביוונית "אריופגוס") ואמרו לו: "ספר לנו עוד קצת על הדת החדשה הזאת. אתה מספר דברים מוזרים, והיינו רוצים לדעת מה פירושם." כאן עלי להסביר שאנשי אתונה, כולל הזרים שהיו שם, אהבו לבלות את זמנם בשיחה על רעיונות חדשים למיניהם.

פולוס עמד לפניהם בגבעת המשפט ואמר: "אנשי אתונה, אני רואה שאתם אנשים אדוקים מאוד! כשעברתי היום בחוצות עירכם ראיתי מזבחות רבים, ועל אחד מהם היה כתוב: 'לאל הבלתי־נודע'. השתחוויתם לו בלי לדעת מי הוא, ועתה ברצוני לספר לכם עליו.

"הוא האל אשר ברא את העולם ואת כל אשר בו, והיות שהוא אדון השמים והארץ, אין הוא שוכן במקדש מעשה ידי־אדם. כמו־כן אין ידי אדם יכולות לשרתו ולספק לו את צרכיו, משום שאין הוא זקוק לדבר! הוא עצמו נותן חיים ונשמה לכל דבר, וממלא כל מחסור שהוא. מאדם אחד הוא ברא את כל בני־האדם בעולם, ולאחר מכן פיזר את העמים על פני כדור הארץ. הוא החליט מראש מי מהם יקום, מי ייפול ומתי, ואף קבע להם את גבולותיהם.

"בכל המעשים האלה הייתה לו מטרה אחת: שכל העמים יחפשו את אלוהים ויגששו אחריו עד שימצאו אותו – למרות שאין הוא רחוק מאף אחד מאיתנו! אחד המשוררים שלכם ביטא זאת בשירו:

'כי בו אנחנו חיים ונעים וקיימים. וגם אנחנו צאצאיו'.

"ואם נכון הדבר, אזי אסור לנו לחשוב על אלוהים כאילו הוא מן פסל או אליל עשוי זהב, כסף או אבן! אלוהים התעלם בעבר מבורותם של בני־האדם בנושא זה, אולם עתה הוא מצווה על כולם לחזור בתשובה ולעבוד אותו בלבד. כי אלוהים קבע יום מסוים שבו ישפוט בצדק את העולם כולו על־ידי האיש שבו בחר. אלוהים אישר את הדבר לעיני כולם כשהקים איש זה מן המתים."

כאשר שמעו שפולוס מדבר על תחייתו של איש מת, החלו אחדים מהם לצחוק וללעוג, ואילו אחרים אמרו: "אנחנו רוצים לשמוע עוד על כך!" בכך נסתיימה שיחתו של פולוס איתם, אולם רק מעטים האמינו לדבריו והצטרפו אליו. ביניהם היו דיוניסיוס – חבר מועצת העיר, אישה אחת בשם דמריס ואחרים.

לאחר מכן עזב פולוס את אתונה ובא לקורינתוס. שם הוא התוודע אל יהודי יליד פונטוס, בשם עקילס, אשר הגיע לא־מזמן מאיטליה יחד עם אשתו פריסקילה. עקילס ופריסקילה נמלטו למעשה מאיטליה, משום שהקיסר קלודיוס ציווה לגרש את כל היהודים מרומא. מאחר שהזוג עסק במקצועו של פולוס – אריגת יריעות אוהלים – החליט פולוס לגור בביתם ולעבוד יחד איתם.

כל שבת ביקר פולוס בבית־הכנסת וניסה לשכנע בדבריו גם את היהודים וגם את היוונים. לאחר שהגיעו סילא וטימותיוס ממקדוניה, הקדיש פולוס את כל זמנו להטפה ולהוכחת משיחותו של ישוע ליהודים. אולם כשהתנגדו היהודים לפולוס וגידפו את ישוע, ניער פולוס את האבק מבגדיו ואמר: "דמכם בראשכם! עשיתי את המוטל עלי, ומצפוני נקי. מעתה ואילך אלך לגויים!"

הוא יצא מבית־הכנסת ועבר לגור בביתו של טיטוס יוסטוס, איש יראי־אלוהים שגר בקרבת מקום. אולם קריספוס – ראש בית־הכנסת – וכל בני ביתו האמינו באדון. גם קורינתיים רבים שהקשיבו לפולוס האמינו לדבריו ונטבלו במים.

לילה אחד דיבר האדון ישוע אל פולוס בחזיון ואמר: "אל תפחד! המשך לבשר ואל תחדל, כי אני איתך! איש לא יפגע בך לרעה, כי אנשים רבים בעיר הזאת שייכים לי."

וכך נשאר פולוס באותה עיר כשנה וחצי ולימד את דבר אלוהים. אולם כשנתמנה גליון למושל אכיה, ארגנו היהודים הפגנת מחאה נגד פולוס, והעמידוהו לדין לפני המושל. "האיש הזה מסית את בני־האדם לעבוד את אלוהים בדרך המנוגדת לחוק הרומאי!" האשימו אותו. אולם עוד לפני שהספיק פולוס לפתוח את פיו ולהגן על עצמו, פנה גליון אל מאשימיו ואמר: "הקשיבו, יהודים: אילו הבאתם לפני מקרה פשע, הייתי חייב להקשיב לכם, אולם כיוון שזוהי שאלה של הגדרות מילוליות, של שמות, מושגים ומונחים בנושא הדת שלכם, טפלו בכך אתם בעצמכם. אינני מעוניין לדון בעניין!" והוא גירש אותם מאולם המשפט.

הם הלכו ותפסו את סוסתניס, שנבחר לא־מזמן לראש בית־הכנסת, הכו אותו ועשו בו שפטים לפני כסא המשפט, אך לגליון לא היה אכפת.

פולוס נשאר בקורינתוס עוד זמן־מה, ולאחר מכן נפרד לשלום מן המאמינים והפליג לסוריה יחד עם פריסקילה ועקילס. בקנכרי גילח פולוס את שער ראשו, משום שנדר נדר מסוים. כשהגענו לנמל אפסוס, הוא הלך לבית־הכנסת כדי לשוחח עם היהודים. הם ביקשו ממנו להישאר אצלם עוד ימים אחדים, אך פולוס השיב שאין לו זמן לכך. "אני מוכרח להגיע לירושלים לפני החג", אמר להם. "אולם אם ירצה השם, אשוב לבקר אתכם."

פולוס הפליג לדרכו והגיע לקיסריה. הוא הלך לבקר את הקהילה, ולאחר מכן המשיך לאנטיוכיה. לאחר ששהה זמן־מה באנטיוכיה, המשיך בדרכו ועבר באזור גלטיה ובפריגיה. בכל מקום ביקר אצל המאמינים, עודד אותם ועזר להם להתחזק באמונתם.

באותם ימים הגיע לאפסוס יהודי יליד אלכסנדריה, אפולוס שמו, אשר היה מטיף ומורה מוכשר ובקיא בתנ"ך. הוא היה מלומד בדרך האדון, ולימד היטב על־אודות ישוע, אבל ידע על טבילת יוחנן בלבד. בהתלהבות רבה ובאומץ לב הטיף אפולוס בבית הכנסת: פריסקילה ועקילס שמעו את דרשתו המרשימה והזמינו אותו לביתם והסבירו לו את דרך אלוהים ביתר דיוק.

אפולוס החליט לנסוע ליוון, והאחים עודדו אותו לעשות כן. הם כתבו מכתב למאמינים ביוון וביקשו מהם לקבלו בחמימות. לאחר שהגיע ליוון השתמש בו אלוהים לחיזוק הקהילה המקומית, מפני שהצליח לסתור את טענות היהודים בוויכוחים פומביים, והוכיח לכולם, מתוך הכתוב בתנ"ך, שישוע הוא המשיח.

בזמן שאפולוס היה בקורינתוס עבר פולוס בכל רחבי אסיה הקטנה, וכשהגיע לאפסוס פגש תלמידים אחדים. "האם קיבלתם את רוח הקודש כשהאמנתם?" שאל אותם.

"לא", ענו. "למה אתה מתכוון? מהו רוח הקודש?"

"אם כן, באיזו טבילה נטבלתם?" שאל פולוס. "על עיקרי האמונה שלימד יוחנן המטביל", השיבו התלמידים.

"טבילתו של יוחנן באה רק להוכיח את הרצון לשוב מן החטא ולהאמין באלוהים," הסביר להם פולוס, "ומי שנטבל חייב להאמין בישוע המשיח, שעל בואו ניבא יוחנן."

לשמע דברים אלה מיהרו התלמידים להיטבל בשם האדון ישוע המשיח. כשסמך פולוס את ידיו עליהם, צלח עליהם רוח הקודש והם החלו להתנבא ולדבר בשפות בלתי־מובנות. שנים־עשר איש נכחו באותו מעמד.

במשך שלושת החודשים הבאים הלך פולוס מדי שבת לבית־הכנסת, הטיף באומץ לב על אמונתו, ושכנע אנשים רבים להאמין בישוע המשיח. אולם היו אנשים שדחו את בשורתו ודיברו בפומבי נגד ישוע. משום כך עזב פולוס את המקום וסרב לשוב ולדבר אליהם. הוא הוציא מתוכם את המאמינים המשיחיים, ולימד אותם מדי יום בבית־המדרש "טורנוס". הדבר נמשך כשנתיים, עד שכל אדם באסיה הקטנה – יהודי וגוי – שמע את בשורת ה'. מה נפלאים היו הניסים שחולל אלוהים באמצעות פולוס! כאשר הונחו ממחטותיו או חולצותיו על החולים, נעלמו מיד המחלות, והרוחות הרעות עזבו אותם.

מספר נוודים יהודים, אשר נדדו ממקום למקום וגירשו שדים ורוחות רעות, החליטו לנסות לגרש את השדים והרוחות בשם האדון ישוע. הם החליטו להשתמש בלחש הבא: "בשם אותו ישוע שעליו מבשר פולוס, אני מצווה עליך לצאת!" בין המלחשים האלה היו שבעת בניו של סקווה, שהיה אחד מראשי הכוהנים. אולם כשניסו להשתמש בלחש זה כדי לגרש שד מאדם אחד, השיב להם השד: "אני מכיר את ישוע ואני מכיר את פולוס, אבל מי אתם?" השד התנפל על שניים מהם והכה אותם נמרצות, עד שברחו מן הבית ההוא עירומים ופצועים.

סיפור המעשה התפשט במהירות רבה בין היהודים והגויים בכל אפסוס. פחד גדול שרר בעיר, ושם ישוע המשיח זכה לכבוד ולהערצה. מאמינים רבים שעסקו לפנים במעשי כישוף למיניהם התוודו על מעשיהם בפומבי. הם הביאו את ספרי הכישופים ואת הקמעות שלהם, ושרפו אותם באש לעיני כולם (מישהו העריך את שווי הספרים האלה בכ־100,000 שקלים). מעשה זה של המאמינים הוכיח שדבר ה' חדר עמוק ללב האנשים באזור כולו.

לאחר מאורעות אלה החליט פולוס לחצות את יוון בדרכו לירושלים. "אחרי כן," אמר, "עלי ללכת לרומא." הוא שלח לפניו ליוון את שני עוזריו, טימותיוס ואריסטוס, והוא עצמו נשאר בינתיים באסיה הקטנה.

באותו זמן התפתחה באפסוס מהומה גדולה הקשורה במאמינים המשיחיים. המהומה החלה בגלל צורף בשם דמטריוס, אשר היה בעל מפעל לייצור דגמי כסף של מקדש האלילה היוונית ארטמיס. הוא העסיק פועלים רבים ושילם להם משכורת גבוהה. דמטריוס כינס את פועליו ופועלים אחרים שעסקו באותו מקצוע, ופנה אליהם:

"רבותי, מלאכה זאת היא כל פרנסתנו. אתם רואים ושומעים בעצמכם מה עושה פולוס זה. הוא הצליח לפתות אנשים רבים להאמין שאלילים מעשה ידי־אדם אינם אלוהים כלל, וכתוצאה מכך יורד היקף המכירות שלנו! הוא פיתה את האנשים לא רק באפסוס, כי אם בכל הארץ! אינני מדבר אך ורק על הצד העסקי של העניין, על אבדן הכנסתנו וקיפוח פרנסתנו; חשבו לרגע על הסכנה שבאבדן יוקרתה של האלה הגדולה ארטמיס! תוך זמן קצר לא יהיה כל ערך למקדשה של ארטמיס, אשר שמה יצא לתהילה לא רק בארצנו, אלא בעולם כולו!"

דברים אלה עוררו את זעמם של הפועלים, והם החלו לצרוח: "גדולה היא ארטמיס של האפסים!"

עד מהרה הייתה מהומה ברחבי העיר. ההמונים תפסו את גיוס וריסטרכוס ממקדוניה, שהיו מלוויו של פולוס, וגררו אותם אל האמפיתיאטרון כדי להעמידם לדין. פולוס רצה ללכת ולדבר אל ההמון, אולם התלמידים לא הניחו לו. אפילו מספר קצינים רומאים מהאזור, שהיו אוהדיו של פולוס, הזהירו אותו; הם הודיעו לו שלא יסכן את חייו ושלא יעז ללכת לאמפיתיאטרון.

בתוך האמפיתיאטרון הייתה מהומה; זה צועק דבר אחד, וזה צועק דבר אחר; איש לא שמע את דברי רעהו. למעשה רוב האנשים לא ידעו כלל מדוע התאספו שם!

אחדים הגיעו למסקנה שאלכסנדר היה אשם בכל, מפני שהיהודים דחפו אותו קדימה. אלכסנדר הניף את ידו וביקש שקט, כדי שיוכל לדבר. אולם משנוכח הקהל לדעת שהוא יהודי, החלו כולם לצעוק: "גדולה היא ארטמיס של האפסים! גדולה היא ארטמיס של האפסים!" צעקותיהם נמשכו שעתיים שלמות.

בסופו של דבר הצליח מזכיר העיר להשתיק את ההמון הזועם. "אנשי אפסוס," פתח ואמר, "הרי כל אחד יודע שאפסוס היא המרכז הדתי של פולחן האלה הגדולה ארטמיס, אשר הפסל שלה ירד אלינו מהשמים. הואיל ואיש אינו חולק על עובדה זאת, עליכם להירגע ולא לנהוג בפזיזות ובקלות ראש! אתם הבאתם הנה אנשים אשר לא שדדו דבר ממקדשה של ארטמיס, ואף לא חיללו את כבודה. אם לדמטריוס ולפועליו יש טענות נגדם, שיתבעו אותם לדין! הרי בתי־הדין שלנו פתוחים לקהל בשעות הרגילות, והשופטים יכולים לדון בעניין ללא דיחוי. אם יש לכם תלונות בענייניים אחרים, עליכם לנהוג לפי המקובל ולהביא אותן לפני מועצת העיר. כולנו נמצאים עתה בסכנה, כי הממשל הרומאי עלול לדרוש מאיתנו דין וחשבון על ההתפרעות הזאת, שאין לה שום הצדקה. ואם הממשל ידרוש הסבר, לא יהיה לנו מה לומר!" כשסיים לדבר, שלח את ההמונים לבתיהם.

לאחר ששככה הסערה אסף פולוס את התלמידים, ובדברי עידוד נפרד מהם לשלום ויצא בדרכו למקדוניה. בכל הערים שבהן עבר הוא לימד את המאמינים את דבר ה', ולבסוף הגיע ליוון. כעבור שלושה חודשים התכונן פולוס ללכת לסוריה, אולם משנודע לו שהיהודים תכננו להתנקש בחייו, החליט לסטות מדרכו ולנסוע קודם צפונה, למקדוניה.

מספר אנשים ליוו את פולוס עד אסיה הקטנה: סופטרוס בן־פורוס מברואה; ארסטרכוס וסקונדוס מתסלוניקי; גיוס מדרבי; טימותיוס; וטוכיקוס וטרופימוס אשר חזרו לבתיהם באסיה הקטנה. כל אלה הלכו לפנינו וחיכו לנו בטרואס. בתום חג הפסח עלינו על ספינה בפיליפי, שבצפון יוון, וכעבור חמישה ימים הגענו לטרואס, שם נשארנו שבוע ימים.

במוצאי שבת התאספנו יחד לבצוע לחם, ופולוס, שעמד לצאת לדרכו למחרת בבוקר, דרש דרשה שנמשכה עד חצות. חדר־העלייה שבו התאספנו היה מואר בנרות רבים. כל אותו זמן ישב אבטוכוס הצעיר על אדן החלון, ומכיוון שפולוס האריך בדבריו, נפלה עליו תרדמה. לפתע איבד אבטוכוס את שיווי משקלו ונפל ארצה מן הקומה השלישית ומת בו במקום. פולוס רץ למטה ולקח את הבחור בזרועותיו. "אל תדאגו," הרגיע אותם, "יש בו רוח חיים והוא יהיה בסדר!" ואכן הכרתו שבה אליו. שמחה גדולה מילאה את כל הקהילה. כולם חזרו לעליית־הגג. פולוס אכל ולאחר מכן פתח בדרשה נוספת שנמשכה עד אור הבוקר, ואז ניפרד מהם לשלום.

פולוס המשיך ברגל לאסוס, ואילו אנחנו הגענו לשם לפניו בספינה. כאשר הצטרף אלינו באסוס, הפלגנו יחד למיטוליני. למחרת הפלגנו דרך כיוס, ביום השלישי עגנו בסמוס (בלילה ישנו בטרוגוליון), וביום הרביעי הגענו למיליטוס.

פולוס סרב להתעכב הפעם באפסוס, כי רצה להגיע לירושלים לקראת חג השבועות, אם יעלה הדבר בידו. אולם בהגיענו למיליטוס שלח פולוס הודעה לזקני הקהילה באפסוס, וביקש מהם לבוא לפגוש אותו שם.

כשהגיעו, אמר להם: "אתם יודעים היטב שמהיום הראשון שדרכתי על אדמת אסיה ועד היום הזה, עשיתי את עבודת האדון בענווה – ואפילו בדמעות – למרות הצרות שגרמו לי נוכלים מבין היהודים. ובכל זאת, מעולם לא פחדתי לומר לכם את האמת; לימדתי אתכם והטפתי לכם בציבור ובבתים פרטיים. בישרתי לכם בשורה אחת ליהודים ולגויים גם יחד, שעליהם להפסיק לחטוא, לחזור בתשובה, ולפנות לאלוהים באמצעות האמונה בישוע המשיח אדוננו.

"עתה אני הולך לירושלים, כי עלי לציית לרוח הקודש המדריך אותי, אולם איני יודע מה מצפה לי שם. אני יודע רק דבר אחד: שבכל עיר רוח הקודש מזהיר אותי מפני העינויים והמאסר המצפים לי. אולם לחיי אין כל ערך אם לא אבצע את המשימה שהטיל עלי ישוע אדוננו: לספר לכולם על אהבת אלוהים ועל חסדו.

"אני בטוח שאף אחד מכם – אשר שמעתם מפי את דבר ה' – לא ישוב לראותי, ומשום כך עלי לומר לכם: מצפוני נקי בנוגע לכל אחד ואחד מכם! כי מעולם לא היססתי לבשר לכם את דבר האלוהים.

"השגיחו על עצמכם ועל הצאן שרוח הקודש הטיל עליכם את האחריות עליה – אשר הן קהילת אלוהים שקנה במחיר דמו. אני יודע היטב שלאחר לכתי מכאן יופיעו ביניכם מורי שקר, אשר יהיו כזאבים אכזריים ולא יחוסו על העדר. אפילו אחדים מכם יסלפו את האמת כדי למשוך אחריהם תלמידים. לכן היזהרו! זכרו שבמשך שלוש שנים לא חדלתי להשגיח עליכם יומם ולילה, ואף שפכתי דמעות רבות בגללכם.

"עתה אני מפקיד אתכם בידי אלוהים ודברו הנפלא, אשר בכוחו לבנות את אמונתכם ולתת לכם את הנחלה השמורה לבניו.

"מעולם לא השתוקקתי לכסף או לבגדים יקרים. כולכם יודעים שבמו ידי עבדתי ופרנסתי את עצמי ואת בני־לוויתי. אתם גם יודעים שתמיד שימשתי לכם דוגמה בהגישי עזרה לעניים, משום שזכרתי את דברי אדוננו ישוע המשיח: מוטב לתת מאשר לקבל!"

כשסיים פולוס את דבריו, כרע על ברכיו והתפלל איתם. כולם בכו בעת שחיבקו אותו ונשקו לו נשיקת פרידה. יותר מכל הם הצטערו על שאמר להם שלא ישובו לראותו. לאחר מכן ליוו אותו כולם אל האונייה.

לאחר שנפרדנו מזקני קהילת אפסוס, הפלגנו ישר לקוס. למחרת הגענו לרודוס, ומשם – לפטרה. בפטרה עלינו על אונייה שהפליגה לפניקיה שבסוריה. ראינו את האי קפריסין לשמאלנו, והמשכנו לנמל צור – שם נפרק מטען הספינה. ירדנו לחוף וחיפשנו את המאמינים המקומיים. כשמצאנו אותם, נשארנו איתם שבוע ימים. המאמינים האלה שמעו מרוח הקודש שפולוס יסבול בירושלים ועל כן הם הזהירו אותו שלא יעלה לשם. כשהגיע זמננו לקיצו עזבנו את צור והמשכנו בדרכנו. כל חברי הקהילה ליוו אותנו לספינה, כולל הנשים והילדים, וכאשר הגענו לחוף התפללנו. לאחר פרידה נרגשת עלינו לספינה, והם חזרו לבתיהם.

התחנה הבאה שלנו, לאחר שעזבנו את צור, הייתה עכו. גם שם שאלנו לשלום האחים, אולם התעכבנו אצלם יום אחד בלבד. משם נסענו לקיסריה, והלכנו לביתו של פיליפוס המבשר, שהיה אחד משבעת השמשים הראשונים. היו לו ארבע בנות רווקות שהיו נביאות.

לאחר ששהינו שם מספר ימים בא לבקר אותנו אח אחד מיהודה, אגבוס שמו, שגם הוא היה נביא. אגבוס לקח את חגורתו של פולוס, כפת בה את ידיו ורגליו ואמר: "רוח הקודש אומר: ככה יאסרו יהודי ירושלים את בעל החגורה הזאת, ויסגירו אותו לידי הרומאים!" לשמע דברים אלה ביקשנו כולנו מפולוס – גם חברי הקהילה המקומית וגם מלוויו – שלא יעלה לירושלים.

אולם פולוס השיב: "לשם מה הבכי הזה? אתם ממש שוברים את לבי! הרי אני מוכן לא רק להיאסר בירושלים, אלא אף למות על קידוש שמו של האדון ישוע המשיח!" בראותנו שאי־אפשר לשכנע אותו, הפסקנו להפציר בו ואמרנו: "ייעשה רצון ה'."

כעבור זמן קצר ארזנו את חפצינו ועלינו לירושלים. מאמינים אחדים מקיסריה ליוו אותנו בדרכנו, וכשהגענו לירושלים התארחנו בביתו של מנסון, יליד קפריסין ומאמין ותיק. כל המאמינים בעיר קיבלו את פנינו בחמימות ובלבביות רבה.

למחרת הלכנו עם פולוס לבקר את יעקב; וכל זקני הקהילה היו שם. לאחר חילופי ברכות סיפר להם פולוס על המעשים הנפלאים שעשה אלוהים באמצעותו בין הגויים.

הם הודו לאלוהים, ולאחר מכן אמרו: "אחינו היקר, אתה יודע שגם אלפי יהודים האמינו במשיח, וכולם קנאים לתורה. היהודים המשיחיים כאן בירושלים שמעו שאתה מתנגד לתורת־משה ולמנהגי ישראל, ושאתה אוסר על המאמינים למול את בניהם. מה לעשות? הרי עוד מעט ישמעו כולם שאתה נמצא בעיר.

"יש לנו הצעה: יש בינינו ארבעה אנשים שעומדים לפני סיום תקופת נדר הנזירות שלהם. לך איתם לבית־המקדש, קיים את טקס ההיטהרות, ושלם בעד התגלחות שלהם. כך יידעו כולם שלא זו בלבד שאינך מתנגד למנהגי היהודים, אתה עצמך מקיים את התורה, ודעתך כדעתם בעניין הזה.

"באשר למאמינים המשיחיים מבין הגויים – אנו דורשים מהם לקיים את המנהגים שעליהם כתבנו להם: לא לאכול מזון שהוקרב לאלילים, לא לאכול בשר טרף, לא לאכול בשר עם דם ולהימנע מזנות."

פולוס הסכים להצעתם, ולמחרת הלך עם הארבעה לבית המקדש כדי לקיים את הטקס ולקבוע את תאריך הקרבת קרבן עבור כל אחד מהם, בתום שבעת ימי הטהרה.

אולם עוד לפני שחלפו שבעת הימים הבחינו בו במקדש מספר יהודים מאסיה, והסיתו נגדו את ההמון. הם תפסו בו וצרחו: "אנשי ישראל! עזרו לנו! זהו האיש המסית את כולם נגד עמנו! הוא מצווה על כולם להפר את התורה! הוא גם מדבר נגד בית־המקדש הזה, ומטמא אותו בגויים שהוא מביא לתוכו!" הם אמרו דברים אלה משום שבאותו יום ראו את פולוס בחברת טרופימוס, גוי מאפסוס, והניחו שפולוס הביאו אל המקדש.

האשמות אלה הציתו את האווירה בעיר, ועד מהרה פרצה מהומה. הם סחבו את פולוס אל מחוץ למקדש, ומיד ננעלו הדלתות מאחוריו. בעוד ההמון מנסה להרוג את פולוס, נודע דבר המהומה למפקד החטיבה הרומאית בירושלים, והוא ציווה מיד על חייליו וקציניו לרוץ אל ההמון. כשראו התוקפים את החיילים הרומאים, הם הרפו מפולוס. המפקד עצר את פולוס וציווה לכבול אותו בשרשרת כפולה. לאחר מכן שאל את ההמון מי הוא ומה עשה. אחדים צעקו דבר אחד, ואחרים צרחו דבר אחר. כשראה המפקד שאינו יכול להבין דבר בגלל הרעש, ציווה להביא את פולוס אל המצודה. כשהגיעו החיילים והאסיר אל המדרגות, נעשה ההמון אלים כל־כך, עד שהחיילים נאלצו לשאת את פולוס על כתפיהם כדי להגן עליו. ואילו ההמון נהר בעקבותיהם וצרח: "הרגו אותו!"

לפני שהוכנס פולוס אל המצודה הוא פנה אל המפקד ושאל: "האם מותר לי לומר לך כמה מילים?"

"אתה מדבר יוונית?" שאל המפקד. "האם אינך המצרי שארגן לא מזמן מרד ומשך אחריו למדבר ארבעת־אלפים רוצחים?"

"לא," ענה פולוס, "אני יהודי מהעיר הגדולה טרסוס שבקיליקיה. אני רוצה לבקש את רשותך לדבר אל האנשים האלה."

המפקד נתן לו רשות לעשות כן, ופולוס נעמד על המדרגות ורמז לאנשים לשתוק. כשהשתררה דממה מוחלטת הוא פנה אליהם בעברית ואמר:

"אחי ואבותיי, הקשיבו נא לדברי ההגנה שלי." כששמעו שהוא מדבר עברית נפלה דממה כבדה עוד יותר. פולוס המשיך: "אני יהודי, יליד טרסוס שבקיליקיה, אולם חונכתי כאן בירושלים, בבית־מדרשו של רבן גמליאל, והוא שלימד אותי לשמור בקפידה את כל חוקי התורה ומצוותיה. הייתי קנאי לה' בכל מעשי, ממש כשם שאתם קנאים לו היום. בזמנו רדפתי את המשיחיים עד מוות, כבלתי גברים ונשים והשלכתי אותם לכלא. הכהן הגדול וכל אחד מחברי הסנהדרין יוכלו להעיד על כך, משום שביקשתי מהם מכתבים אל ראשי הקהילה היהודית בדמשק. מכתבים אלה העניקו לי את הסמכות לכבול כל משיחי שאמצא, ולהביאו לירושלים כדי שייענש.

"יום אחד בשעת הצהריים, כשהייתי בדרכי לדמשק, האיר עלי לפתע אור חזק מן השמים. נפלתי על הארץ ושמעתי קול: 'שאול, שאול, מדוע אתה רודף אותי?'

" 'מי אתה, אדוני?' שאלתי."

"והקול ענה: 'אני ישוע מנצרת שאותו אתה רודף!' האנשים שהיו איתי ראו את האור, אך לא הבינו את הנאמר.

" 'מה עלי לעשות, אדוני?' שאלתי.

"והאדון ענה: 'קום ולך לדמשק, ושם ייאמר לך מה צפוי לך בעתיד'.

"האור החזק סנוור אותי עד עיוורון, והיה צורך להוביל אותי בידי לדמשק.

"בדמשק בא אלי אדם צדיק וירא־אלוהים, חנניה שמו, אשר קיים את מצוות התורה והיה מקובל על כל היהודים. חנניה עמד לצדי ואמר: 'שאול אחי, פקח את עיניך!' ומיד נפקחו עיני ויכולתי לראות כמקודם.

"לאחר מכן הוא אמר לי: 'אלוהי אבותינו בחר בך לדעת את רצונו, לראות את המשיח הצדיק ולשמוע את קולו. עליך לשאת את בשורת אלוהים לכל מקום, ולספר לכולם מה ששמעת וראית. למה אתה מחכה עכשיו? לך להיטבל במים והתרחץ מחטאיך, בקראך בשם האדון!'

"יום אחד, לאחר שחזרתי לירושלים, דיבר אלי ה' בחזיון בשעה שהתפללתי בבית־המקדש. 'הזדרז וצא מירושלים', הוא אמר אלי, 'כי תושבי העיר לא יאמינו למה שתספר להם עלי'.

" 'אבל אדון', מחיתי, 'הם יודעים היטב שהלכתי לבית־הכנסת והכיתי את המאמינים בך, ואף השלכתי אותם לכלא. וכשהרגו את עבדך סטפנוס, עמדתי שם בהסכמה לנעשה והשגחתי על מעיליהם של רוצחיו!'

"אולם אלוהים אמר לי: 'עזוב את ירושלים, כי אני שולח אותך הרחק אל הגויים!' "

הקהל הקשיב בתשומת לב עד שאמר פולוס את המשפט האחרון, ואז צעקו כולם פה־אחד: "סלקו אותו מכאן! הרגו אותו! הוא

אינו ראוי לחיות!" הם צרחו, השליכו את מעיליהם וזרקו עפר כלפי מעלה.

המפקד ציווה על חייליו להכניס את פולוס לתוך המצודה ולהלקותו ברצועות, כדי לאלצו להתוודות על פשעו. המפקד רצה לדעת מדוע היה הקהל נרגש ופרוע כל־כך.

בשעה שהחיילים כבלו את פולוס כדי להלקותו, הוא פנה אל הקצין שעמד לצדו ושאל: "האם מותר להלקות אזרח רומאי לפני שהעמדת אותו לדין?"

הקצין ניגש אל מפקד החטיבה וקרא: "מה אתה עושה? האיש הזה אזרח רומאי!"

המפקד בא אל פולוס ושאל: "האם אתה באמת אזרח רומאי?"

"כן, בהחלט."

"גם אני והאזרחות הזאת עלתה לי הרבה כסף!"

"אבל אני אזרח רומאי מלידה!" אמר פולוס.

החיילים שעמדו להלקות את פולוס הרפו ממנו ברגע ששמעו שהוא אזרח רומאי, והמפקד נמלא פחד על־שום שציווה לאסרו ולהלקותו.

למחרת בבוקר שחרר אותו המפקד מכבליו וציווה על ראשי הכוהנים לכנס ישיבת סנהדרין. הוא הביא לפניהם את פולוס כדי לנסות לברר מה הייתה הסיבה לכל המהומה הזאת.

פולוס נעץ את מבטו בחברי הסנהדרין ואמר: "אחים, תמיד חייתי לפני אלוהים במצפון נקי."

באותו רגע ציווה חנניה הכהן על האנשים שעמדו ליד פולוס לסטור לו על פיו.

"יסטור לך אלוהים, קיר מסויד שכמוך!" קרא פולוס. "איזה מן שופט אתה? כיצד אתה יכול לשבת כאן ולשפוט אותי על־פי התורה, כשבאותו זמן אתה עצמך עובר על התורה, ומצווה להכות אותי?!"

האנשים שעמדו קרוב לפולוס אמרו לו: "אתה מעליב את הכהן הגדול!"

"אחי, אני מצטער", התנצל פולוס. "לא ידעתי שזהו הכהן הגדול. הרי כתוב בתורה שאסור להעליב נשיא או שליט."

פתאום צץ רעיון במוחו של פולוס: הלא מחצית חברי הסנהדרין היו פרושים, ומחציתם – צדוקים. הוא קם על רגליו וקרא בקול: "אחי, אני פרוש בן פרוש, ועכשיו אתם שופטים אותי על־שום שאני מאמין בתחיית המתים!"

דבריו אלה פילגו מיד את הסנהדרין לשניים, ועתה הייתה המחלוקת בין הפרושים ובין הצדוקים. כי הפרושים האמינו בתחיית המתים ובקיומם של מלאכים ורוחות, ואילו הצדוקים כפרו בכל אלה.

ההמולה הלכה וגברה, וסופרים אחדים – שהיו פרושים בעצמם – קמו ודיברו בזכותו של פולוס. "לא מצאנו כל אשמה באיש הזה!" צעקו. "אולי הקול שדיבר אליו בדרך לדמשק היה רוח או מלאך!"

המתיחות גברה והוויכוח התלהט; הנוכחים החלו למשוך את פולוס – זה לכאן וזה לכאן. מפקד החטיבה פחד שיקרעו את פולוס לגזרים, ולכן ציווה על חייליו לקחת אותו משם בכוח הזרוע ולהחזירו למצודה.

באותו לילה עמד האדון לצדו של פולוס ואמר לו: "חזק ואמץ, פולוס! כשם שהעדת עלי בפני תושבי ירושלים, כך תצטרך להעיד עלי גם בפני תושבי רומא!"

לפנות בוקר התקבצו יחד למעלה מארבעים יהודים, ונדרו נדר שלא יאכלו ולא ישתו עד שיהרגו את פולוס. הם הלכו אל ראשי הכוהנים ואל הזקנים וסיפרו להם על כך. "בקשו ממפקד החטיבה להחזיר את פולוס לבית־הדין", אמרו. "העמידו פנים כאילו שאתם רוצים לשאול אותו עוד כמה שאלות, ואנחנו כבר נהרוג אותו בדרך."

אולם בן־אחותו של פולוס גילה במקרה את מזימתם, ומיהר אל המצודה כדי לדווח לפולוס על כך.

פולוס קרא לאחד הקצינים ואמר: "קח את הנער הזה אל המפקד; יש לו משהו חשוב לספר לו."

הקצין לקח את הנער, הביאו אל המפקד והסביר: "פולוס האסיר קרא לי וביקש ממני להביא אליך את הנער הזה, כי יש לו משהו לומר לך."

המפקד אחז בידו של הנער, הובילוהו הצידה ושאל: "מה אתה רוצה לומר לי?"

"מחר מתכוננים היהודים לבקש ממך להחזיר את פולוס לסנהדרין," סיפר הנער, "ביומרה שהם מעוניינים לשאול אותו שאלות נוספות. אולם אל תשמע בקולם! כי למעלה מארבעים איש אורבים לו בדרך, מוכנים להתנפל עליו ולהרוג אותו. הם נדרו נדר שלא יאכלו ולא ישתו עד שפולוס ימות. עתה הם מחכים שתענה בחיוב לבקשתם."

"אל תאמר לאיש שסיפרת לי דברים אלה." הזהירו המפקד, ושלחו לדרכו. לאחר מכן קרא המפקד לשני קצינים ופקד עליהם: "הכינו מאתיים חיילים לצאת לקיסריה הערב בשעה תשע! קחו אתכם מאתיים קשתים, ועוד שבעים פרשים חמושים. תנו לפולוס סוס רכיבה, והביאו אותו בשלום אל פליקס המושל."

הוא שלח בידם את המכתב הבא אל פליקס:

"מאת: קלודיוס לוסיאס.

"אל: הוד מעלתו המושל פליקס.

"שלום וברכה!

"אדם זה נתפס על־ידי היהודים, והם כמעט הרגו אותו. אולם משנודע לי שהוא אזרח רומאי, שלחתי מיד חיילים להצילו מידם. הבאתי אותו למשפט לפני בית־המשפט העליון של היהודים, כדי לדעת מה עשה. עד מהרה נוכחתי לדעת שהאשמותיהם מתייחסות רק לאמונה היהודית, ולא למעשה פלילי שדינו מאסר או מוות, אך כשנודע לי שיהודים רוצים להרוג אותו, החלטתי לשלחו אליך ולומר למאשימיו להביא את טענותיהם לפניך."

החיילים מילאו את הפקודה ולקחו את פולוס בלילה למבצר אנטיפטרוס. למחרת בבוקר חזרו החיילים למצודה בירושלים, והשאירו את פולוס עם הפרשים כדי שייקחו אותו לקיסריה.

בהגיעם לקיסריה הביאו את פולוס לפני המושל, ומסרו לו את המכתב. פליקס קרא את המכתב ושאל את פולוס למוצאו.

"אני מקיליקיה", ענה פולוס.

"אשמע את המקרה שלך במלואו כאשר יגיעו לכאן גם מאשימיך", אמר לו המושל, וציווה לשמור עליו בכלא שבארמון המלך הורדוס.

כעבור חמישה ימים הגיע חנניה הכהן הגדול לקיסריה, ואיתו אחדים מזקני היהודים ועורך־דין בשם טרטולוס. הם באו אל המושל והגישו את תלונתם נגד פולוס.

כשהכניסו את פולוס אל החדר פתח טרטולוס בנאום התביעה:

"הוד מעלתך, המושל! הנהגתך הנבונה הביאה לנו, היהודים, שלום ושלווה, והפחיתה במידה ניכרת את ההפליה נגדנו. על כל אלה אנחנו מודים לך מאוד. איני רוצה לשעמם אותך ולבזבז את זמנך, אולם אני מתחנן לפניך שתואיל להקשיב לתלונתי נגד האיש הזה, ואני מבטיח לקצר בדברי. איש זה הוא מנהיג התנועה המשיחית; הוא מעורר מהומות, משלהב יצרים ומסית את היהודים בעולם כולו למרוד בקיסר. מלבד זאת הוא ניסה לחלל את בית־המקדש בשעה שאסרנו אותו.

"רצינו לתת לו את העונש המגיע לו, אבל לוסיאס המפקד בא וחטף אותו מידנו בכוח הזרוע, ודרש שפולוס יישפט על פי החוק הרומאי. אם תחקור אותו, תיווכח שדיברתי אמת."

כל היהודים שנכחו שם אישרו את דברי טרטולוס.

עתה הגיע תורו של פולוס לדבר. המושל רמז לו לקום על רגליו ולשאת את דברו.

"ידוע לי, אדוני, שאתה שופט בענייני היהודים כבר שנים רבות," פתח פולוס, "ועל כן אני שמח להגן על עצמי לפניך. לא יקשה עליך לוודא שלא עברו למעלה משנים־עשר יום מאז שעליתי לירושלים, כדי להשתחוות להי בבית־המקדש. כמו־כן תוכל לוודא בנקל שמעולם לא עוררתי מהומות בבתי־הכנסת ולא ברחובות העיר. איש מן האנשים האלה לא יוכל להוכיח אף אחת מההאשמות הרבות שהם טופלים עלי.

"אולם אני מודה בדבר אחד: אני מאמין בדרך הישועה, שהם מתייחסים אליה כאל כת או תנועה, ובדרך זאת אני עובד את אלוהי אבותינו; אני מאמין באמונה שלמה בכל מה שכתוב בספרי התורה והנביאים. כמו כן אני מאמין, בדיוק כמו אנשים אלה, שתהיה תחיית המתים – לצדיקים ולרשעים. משום כך אני משתדל בכל כוחי לשמור על מצפון נקי לפני אלוהים ולפני בני אדם.

"לאחר היעדרות של שנים אחדות חזרתי לירושלים, כדי להביא סכום כסף לעזרת היהודים המשיחיים וכדי להקריב קרבן לאלוהים. מאשימי ראו אותי במקדש בשעה שהקרבתי מנחה להי. ראשי היה

מגולח, לפי דרישת התורה, ובאותה שעה לא היה קהל סביבי ולא הייתה כל מהומה. אולם היו שם יהודים אחדים מאסיה, ואם יש להם טענות נגדי, מדוע אין הם נמצאים כאן עתה? שאל־נא את האנשים העומדים כאן עתה איזה חטא מצא בי הסנהדרין שלהם, מלבד משפט אחד שצעקתי לעברם: 'אני עומד לפני המועצה הזאת כדי להגן על עצמי, משום שאני מאמין בתחיית המתים!' "

בנקודה זאת, פליקס, אשר ידע היטב את לימודי ישוע, סגר את התביעות ואמר: "חכו עד שיגיע לוסיאס, מפקד הכוח, ורק אז אחליט במשפט." הוא ציווה לכלוא את פולוס בבית־הסוהר, אולם ציווה על הסוהרים להקל עליו את מאסרו, להתייחס אליו בעדינות ובאדיבות, ולהרשות לידידיו לבקר אותו, לטפל בו ולהביא לו מתנות.

כעבור ימים אחדים בא פליקס עם אשתו היהודייה דרוסילה ושלח לקרוא לפולוס. פליקס ואשתו הקשיבו לפולוס בתשומת לב בשעה שסיפר להם על האמונה במשיח. הוא שוחח איתם על צדקה, על כיבוש היצר ועל הדין העתיד לבוא.

פליקס, שנמלא פחד נורא, אמר לפולוס: "לך עכשיו, בבקשה. אקרא לך שוב בהזדמנות אחרת."

בסתר לבו הוא קיווה שפולוס יציע לו שוחד, ועל כן קרא לו מדי פעם לשיחה. כך חלפו שנתיים ימים, ואז מונה פורקיוס פסטוס למושל במקומו של פליקס. אולם פליקס רצה למצוא־חן בעיני היהודים, ולכן השאיר את פולוס בבית־הסוהר.

שלושה ימים לאחר שנכנס פסטוס לתפקידו, עזב את קיסריה ועלה לירושלים. ראשי הכוהנים ומנהיגי העם ניגשו אל פסטוס וסיפרו לו את טענותיהם נגד פולוס. הם ביקשו ממנו להעלות את פולוס מקיסריה לירושלים ללא דיחוי (כי זממו לארוב לו בדרך ולרצוח אותו).

אולם פסטוס השיב להם: "פולוס נמצא עתה בקיסריה, וגם אני עומד לשוב לשם בקרוב. אני מציע שתבחרו מספר אנשים בעלי סמכות שילכו איתי לקיסריה, ואם פולוס חטא יוכלו אנשיכם לתבוע אותו למשפט."

כעבור שמונה או עשרה ימים חזר המושל לקיסריה, ולמחרת ערך את משפטו של פולוס.

כשהגיע פולוס לאולם בית־הדין, הקיפו אותו היהודים שבאו מירושלים והטיחו בו האשמות חמורות, אך הם לא יכלו להוכיח אף אחת מהן. פולוס כפר בכל ההאשמות. "אינני אשם", אמר. "לא עברתי על חוקי התורה, לא חיללתי את בית־המקדש ולא מרדתי בקיסר!"

אולם פסטוס, שרצה מאוד למצוא־חן בעיני היהודים, פנה אליו ושאל: "האם אתה מוכן לעלות לירושלים ולהישפט שם לפניי?"

"לא!", השיב פולוס. "בשום אופן לא. אני עומד בתוקף על זכותי לעמוד לדין לפני כס הקיסר! אתה יודע היטב שאיני אשם. אם ביצעתי פשע שדינו מוות – איני מבקש רחמים או חנינה. אולם אם אני חף מפשע – לאף אחד אין רשות להסגיר אותי לידי אנשים אלה כדי שירצחו אותי. ברצוני לערער לפני הקיסר!"

פסטוס התייעץ עם יועציו, ואחר כך אמר: "אתה רוצה לערער לפני הקיסר? יהיה כרצונך!"

כעבור ימים אחדים באו המלך אגריפס וברניקה לבקר את פסטוס. ביקורם נמשך ימים אחדים, ופסטוס שוחח עם המלך על המקרה של פולוס. "יש כאן אסיר אחד," פתח פסטוס, "שפליקס השאירו בכלא. כשהייתי בירושלים סיפרו לי ראשי הכוהנים וזקני היהודים את גרסתם, ודרשו ממני להוציאו להורג. כמובן שמיהרתי להבהיר להם שהחוק הרומאי אינו מרשיע אדם לפני שמעמידים אותו לדין, ולפני שניתנה לו האפשרות לעמוד מול מאשימיו ולהגן על עצמו.

"כשבאו לכאן מאשימיו כינסתי מיד את חברי בית־הדין, ושלחתי להביא את פולוס. אולם ההאשמות שהעלו נגדו כלל לא דמו לחשדות שהיו לי לגביו. המחלוקת ביניהם הייתה בנושא הדת היהודית, ועל אדם בשם ישוע אשר מת, ואילו פולוס מתעקש לטעון שהוא חי. לא ידעתי כיצד להחליט במקרה שכזה, ולכן שאלתי אותו אם יהיה מוכן להישפט על כך בירושלים. פולוס סרב, ודרש לערער לפני הקיסר אוגוסטוס! משום כך פקדתי להחזירו לכלא, עד שאוכל לקבוע לו ראיון אצל הקיסר."

"הייתי רוצה לשמוע את האיש הזה במו אוזני", אמר אגריפס.

"בסדר", ענה פסטוס.

"מחר תשמע אותו."

למחרת נכנסו המלך אגריפס וברניקה לאולם בית־הדין ברוב פאר והדר, ובליווי משמר קצינים־צבא ואצילי העיר. פסטוס ציווה להכניס את פולוס לתוך האולם, ולאחר מכן פנה אל הנוכחים ואמר: "המלך אגריפס, וכל הנאספים כאן: זהו האיש אשר היהודים בקיסריה ובירושלים רוצים במותו. לפי דעתי הוא לא עבר כל עברה שדינה מוות, אולם מאחר שדרש לערער לפני הקיסר, החלטתי לשלוח אותו לרומא. אבל מה אכתוב לקיסר? הרי אין נגדו שום טענה מבוססת! על כן הבאתי אותו לפני כולכם, ובמיוחד לפניך, המלך אגריפס, כדי שתחקור אותו ותאמר לי מה לכתוב. כי הרי אין זה הגיוני לשלוח אסיר אל הקיסר בלא אשמה כלשהי."

"יש לך רשות לספר את גרסתך", אמר אגריפס לפולוס.

בתנועות ידיים החל פולוס להגן על עצמו לפני בית־הדין.

"בר־מזל אני, כבוד המלך אגריפס, על שניתנה לי הזכות להשמיע באוזניך את תשובותיי להאשמותיהם של היהודים, כי אני יודע שאתה בקיא בחוקינו ובמנהגינו. אני מבקש ממך, אנא, הקשב לי בסבלנות.

"כל היהודים יודעים שמאז ימי נעורי בטרסוס, ומאוחר יותר בירושלים, קיבלתי חינוך יהודי מסורתי, ותמיד חייתי על־פי הדרך שבה חונכתי. לו היו מוכנים להודות בכך, היו מאשרים שבשאלת קיום התורה והמסורת הייתי תמיד בין הפרושים המחמירים ביותר. אולם הסיבה האמיתית להאשמותיהם שונה לחלוטין; הם מתנכלים לי רק משום שאני מצפה להתגשמות הבטחת ה' לאבותינו. שנים־עשר שבטי ישראל מתפללים יומם ולילה שה' יגשים את אותה הבטחה שלה אני מצפה. אדוני המלך, בגלל צפייה זאת הם מאשימים אותי! אך האם זה פשע להאמין בתחיית המתים? האם אינכם מאמינים שאלוהים יכול להקים בני אדם לתחייה?

"גם אני חשבתי בעבר שחובתי להציק ולהזיק למאמינים בישוע מנצרת. אסרתי רבים מהקדושים בירושלים, ואף קיבלתי מראשי הכוהנים רשות בכתב לעשות זאת. וכאשר נידונו הקדושים למוות, נתתי את הסכמתי המלאה. פעמים רבות עברתי מבית־כנסת אחד לשני, ותחת עינויים אילצתי את המאמינים המשיחיים לגדף את המשיח. למעשה התנגדתי להם בחריפות שכזאת, עד שרדפתי אותם גם בחוץ לארץ.

"יום אחד יצאתי לדמשק, בסמכותם של הכוהנים ועם ברכתם, כדי לאסור את המאמינים המשיחיים. בצהרי היום, אדוני המלך, זרח לפתע אור בהיר יותר מזוהר השמש והציף אותי ואת מלווי. כולנו נפלנו ארצה, ואני שמעתי קול מדבר אלי: 'שאול, שאול, מדוע אתה רודף אותי? קשה לך לבעוט בדרבנות!'

" 'מי אתה, אדוני?' שאלתי.

"והקול ענה: 'אני ישוע שאותו אתה רודף! עתה קום על רגליך, כי נגליתי אליך כדי למנותך להיות לי למשרת ועד. עליך לספר לעולם כולו את אשר ראית היום ואת אשר אראה לך בעתיד. אני אגן עליך מפני בני עמך ומפני הגויים. כן, אשלח אותך אל הגויים, כדי שתפקח את עיניהם לראות את מצבם האמיתי, כך שיחזרו בתשובה ויחיו באור האלוהים, ולא בחשכת השטן. לשם מה? כדי שאלוהים יסלח לחטאיהם, וייתן להם נחלה יחד עם שאר בני־האדם שטוהרו מחטאיהם והוקדשו לי באמונה'.

"וכך, המלך אגריפס, לא התמרדתי נגד החיזיון הזה מן השמים. תחילה בישרתי את הדבר לאנשי דמשק, לאחר מכן בירושלים ובכל יהודה, ואחר כך גם לגויים. קראתי לכל בני־האדם לזנוח את חטאיהם, לשוב אל אלוהים ולהוכיח את חרטת לבם במעשים טובים. מסיבה זאת עצרו אותי היהודים בבית־המקדש וניסו להרוג אותי. אולם ה' הגן עלי, והיום אני עדיין חי ויכול לספר עובדות אלה לכולם – לקטנים ולגדולים. אני מלמד אך ורק את דבריהם של משה רבנו ושל הנביאים: שהמשיח יסבול ושיהיה הראשון אשר יקום מן המתים, כדי להביא אור ליהודים ולגויים כאחד."

לפתע התפרץ פסטוס וקרא: "פולוס, יצאת מדעתך! לימודיך הממושכים בלבלו את דעתך."

"לא יצאתי מדעתי, פסטוס הנכבד", השיב פולוס. "אני מדבר דברי אמת מפוכחים. המלך אגריפס יודע היטב את כל הדברים האלה. אני מעז לדבר בכנות, כי אני בטוח שהמלך מכיר ויודע את כל

המאורעות האלה; הרי הם לא התרחשו בסתר! המלך אגריפס, האם אתה מאמין לדברי הנביאים? אני יודע שכן...“

אך אגריפס שיסע את דבריו של פולוס: ”כמעט שכנעת אותי להאמין שישוע הוא המשיח!“

ופולוס השיב: ”אני מקווה ומתפלל לאלוהים שבמוקדם או במאוחר אתה וכל הנוכחים כאן תהיו כמוני... אך בלי האזיקים, כמובן!“

המלך, המושל, ברניקה וכל האחרים קמו ויצאו מהאולם. כששבו ודנו בעניינו של פולוס מאוחר יותר, החליטו: ”איש זה אינו אשם בשום פשע שדינו מאסר או מוות.“

”אלמלא דרש לערער לפני הקיסר,“ אמר אגריפס לפסטוס, ”אפשר היה לשחרר אותו.“

כאשר הוחלט שעלינו להפליג לרומא, נמסרו פולוס ועוד מספר אסירים להשגחתו של קצין בשם יוליוס, שהשתייך לגדוד הקיסר. עלינו על אונייה אדרמיטית שעמדה להפליג למספר נמלים לאורך חוף אסיה. ברצוני לציין שגם אריסטרכוס המקדוני מתסלוניקי היה איתנו.

כשהגענו למחרת לצידון גילה יוליוס נדיבות־לב כלפי פולוס, והרשה לו לרדת לחוף ולבקר את ידידיו, כדי שיספקו לו את צרכיו. כשהפלגנו מצידון נשבה לנגדנו רוח חזקה, אשר אילצה אותנו לסטות מדרכנו ולהפליג צפונית לקפריסין, בין האי ובין היבשה. עברנו לאורך חופי קיליקיה ופמפוליה, והגענו למורא שבלוקיה. יוליוס הקצין מצא שם ספינה מצרית מאלכסנדריה, שפניה מועדות לאיטליה, והעלה אותנו על סיפונה.

לאחר ימים אחדים של טלטולים והפלגה איטית ומייגעת בים הסוער התקרבנו לקנידוס, אולם הרוחות החזקות אילצו אותנו להמשיך לכרתים ולחלוף על־פני הר סלמוני. בקושי רב נאבקנו נגד הרוחות העזות, והתקדמנו באיטיות רבה לאורך החוף הדרומי, עד שהגענו לנמל הבטוח קלילמנס שליד העיר לסיה.

בינתיים איבדנו זמן רב, ומכיוון שהגיע הסתיו היה מזג אוויר סוער, והפלגות ארוכות היו בחזקת סכנה ליורדי הים. פולוס שוחח על כך עם קברניטי הספינה.

”רבותי,“ פתח פולוס, ”אני רואה שאם נמשיך עתה בדרכנו, צפויה לנו סכנה גדולה ונאבד לא רק את המטען ואת האונייה, אלא גם את חיינו!“ אולם קציני המשמר העדיפו לקבל את עצתם של רב־החובל ושל בעל האונייה על פני עצתו של פולוס. מאחר שנמל קלילמנס היה חשוף לרוחות ולא התאים לעגינה בימי החורף, הציע צוות האונייה להמשיך לחוף פניקס, כדי לבלות שם את החורף. פניקס היה נמל טוב באי כרתים, אשר פנה לדרום־מערב ולצפון־מערב בלבד.

באותה שעה החלה לנשוב רוח דרומית קלה, ומזג האוויר נראה מתאים בהחלט להפלגה. על כן הם הרימו עוגן והפליגו לאורך החוף.

אולם כעבור זמן קצר השתנה לפתע מזג האוויר ופרצה סופה עזה (סופת אירוקלידון – רוח צפונית־מזרחית), שטלטלה את האונייה וסחפה אותה ללב הים. תחילה ניסו המלחים לחתור לחוף, אבל מאחר שכל מאמציהם עלו בתוהו, ויתרו על הרעיון והניחו לספינה להיסחף ברוח.

בסופו של דבר נסחפנו אל אי קטן בשם קודה, ושם, לאחר עמל רב, עלה בידנו להעלות על הסיפון את סירת־ההצלה שנגררה מאחורינו. לאחר מכן קשרנו חבלים סביב הספינה כדי לחזק את דופנותיה. המלחים פחדו שמא תסחוף אותם הרוח אל החולות הטובעניים של חופי אפריקה, ולכן הנמיכו את המפרשים העליונים והניחו לרוח לסחוף את הספינה.

למחרת הלכו הגלים והתחזקו, והצוות החל להשליך את המטען אל הים. ביום השלישי השליכו המלחים מהסיפון את כל הציוד של האונייה וכל חפץ שנמצא בה. סופה נוראה זאת השתוללה ימים רבים ללא מעצור, וכל אותו זמן לא ראינו את השמש, הירח או הכוכבים, עד אשר אפסה כל תקווה להינצל.

איש מאיתנו לא אכל דבר מזה זמן רב, עד שלבסוף כינס פולוס את הצוות ואמר: ”רבותי, אילו שמעתם בקולי ולא עזבתם את החוף הנוח בכרתים, הייתם חוסכים לכם אבדן ציוד ונזקים חמורים אחרים. אך התעודדו! האונייה אמנם תטבע, אולם איש מכם לא יאבד את חייו. ”בלילה אמש נגלה אלי מלאכו של האלוהים, אשר אותו אני עובד ולו אני שייך, ואמר: ’אל תירא, פולוס; אתה תזכה לעמוד למשפט לפני הקיסר! נוסף על כך, אלוהים נענה לבקשתך ויציל את חייהם של כל הנוסעים איתך בספינה‘. התעודדו, אפוא כולכם, כי אני בוטח באלוהים ואין לי ספק שיקיים את דבריו! אולם ספינתנו תתנפץ אל אחד האיים.“

בחצות הלילה הארבעה־עשר לסערה, לאחר טלטולים מייגעים בים האדריאטי, גילו המלחים יבשה באופק. הם הורידו אנך וגילו שעומק המים תחתם היה כ־36 מטר. כעבור זמן קצר שבו והורידו את האנך, והפעם היה עומק המים 27 מטר בלבד. הם ידעו שעד מהרה נגיע לחוף, ומכיוון שחששו שמא תתנפץ הספינה לסלעים, השליכו ארבעה עוגנים מירכתי הספינה וציפו בקוצר רוח לאור היום.

מלחים אחדים ניסו לברוח מהספינה; הם הורידו את סירת ההצלה אל המים, והעמידו פנים כאילו יש בדעתם להוריד עוגנים גם מהחרטום. אולם פולוס הזהיר את החיילים ואת הקצין האחראי: ”אם המלחים האלה לא יישארו על הסיפון תמותו כולכם.“ משום כך ניתקו החיילים את חבלי הסירה והניחו לה להיסחף בים.

בטרם עלה השחר ביקש פולוס מכולם לאכול. ”במשך השבועיים האחרונים לא טעמתם דבר.“ אמר להם. ”אנא, אכלו משהו כי עליכם להתחזק. אני מבטיח לכם שלא תיפול שערה אחת מראשכם ארצה!“

פולוס לקח פרוסת לחם יבשה, הודה להי לפני כולם, שבר חתיכה מהלחם היבש ואכל אותה. לפתע חשו כולם בטוב, וגם החלו לאכול. כולנו יחד מנינו 276 איש. לאחר שאכלו כולם לשובע הוסיף הצוות להקל על משקל האונייה, והשליך אל הים גם את שקי החיטה.

כשהאיר היום הם הבחינו במפרץ ובחוף, אך לא הצליחו לזהות את המקום. הם תהו אם יעלה בידם לנווט את הספינה בין הסלעים ולהשיטה אל החוף. הם החליטו לנסות. לאחר שניתקו את העוגנים והשאירו אותם בים, התירו את כבלי ההגה, הרימו את המפרש הקדמי והפליגו לחוף. אולם הספינה עלתה על שרטון ונתקעה במקומה. החרטום הלך ושקע, והירכתיים, שהיו חשופים לנחשולים, החלו להתפרק.

החיילים הציעו לקצין המשמר להרוג את האסירים, כדי שאיש מהם לא יוכל לשחות אל החוף ולהימלט. אולם יוליוס רצה להציל את פולוס, ולכן לא קיבל את הצעתם. ”מי שיודע לשחות – שישחה אל החוף!“ פקד יוליוס. ”מי שאינו יודע לשחות – שיאחז בקרשים ובשברי האונייה ויחתור אל היבשה!“ וכך הגענו כולנו אל החוף בשלום.

עד מהרה גילינו שאנו על האי מלטה. תושבי המקום נהגו בנו בטוב־לב ראוי לציון, והבעירו מדורה כדי לחמם אותנו בקור העז ובגשם הסוחף.

פולוס קושש ענפים וזרדים יבשים, והשליך אותם אל תוך המדורה. לפתע זינק על זרועו נחש ארסי שביקש מפלט מהחום. כשראו אנשי האי את הנחש התלוי על זרועו, אמרו זה לזה: ”הוא בטח רוצח! הוא אמנם ניצל מן הים, אולם הצדק לא יניח לו לחיות!“

אך פולוס ניער את הנחש אל תוך האש, והוא עצמו כלל לא נפגע. האנשים הביטו בו בדריכות וציפו לראות את גופו מתנפח או נופל מת. אולם לאחר שחיכו זמן רב ולא קרה דבר, שינו את דעתם והחליטו שפולוס הוא ודאי אל!

אחוזתו של פובליוס, מושל האי, הייתה בקרבת החוף. הוא הזמין אותנו לביתו ואירח אותנו שלושה ימים. באותה עת היה אביו של פובליוס חולה מאוד – הייתה לו דיזנטריה והוא קדח מחום. פולוס הלך לחדרו של החולה, התפלל בעדו, סמך את ידיו עליו, והאיש נרפא. לאחר מכן באו שאר חולי האי אל פולוס, וגם הם נרפאו. התושבים היו אסירי תודה והציפו אותנו במתנות הוקרה. כאשר הגיע מועד הפלגתנו, הם מילאו את האונייה באוכל ובציוד.

שלושה חודשים לאחר שעלתה ספינתנו על שירטון עלינו על אונייה אחרת והמשכנו בדרכנו. הפעם הפלגנו באונייה ”התאומים“, שבאה מאלכסנדריה ועגנה באי מלטה במשך החורף. תחנתנו הראשונה הייתה סירקוז, שם נשארנו שלושה ימים. מסירקוז הפלגנו לרגיום. כעבור יום החלה לנשוב רוח דרומית, וביום השני הגענו לפוטיולי. בפוטיולי פגשנו לבסוף מאמינים. הם הפצירו בנו להישאר איתם שבוע ימים, ומשם הפלגנו לרומא.

כאשר שמעו האחים ברומא על דבר בואנו, נסעו מרחק רב מחוץ לעירם כדי לקבל את פנינו. חלקם חיכו לנו בכיכר אפיוס (כשישים

ושמונה ק"מ מרומא), וחלקם הצטרפו אלינו ב"שלושת הפונדקים" (כ־חמישים וחמישה ק"מ מרומא). כשפולוס ראה אותם הוא התעודד מאוד והודה לה'.

בהגיעם לרומא הורשה פולוס לגור בכל מקום שרצה, אם כי תמיד נלווה אליו חייל. כעבור שלושה ימים כינס פולוס את מנהיגי היהודים המקומיים, ואמר להם: "היהודים בירושלים אסרו אותי ומסרו אותי לידי הממשל הרומאי, למרות שלא פגעתי באיש ולא עברתי על חוקי אבותינו. הרומאים ערכו לי משפט ורצו לשחרר אותי, מכיוון שלא מצאו כל סיבה לדון אותי למוות, כפי שדרשו היהודים. אולם מאחר שהיהודים מחו נגד ההחלטה, מצאתי לנחוץ לערער לפני הקיסר, למרות שלא רציתי לתבוע את עמי. ביקשתי מכם לבוא הנה היום כדי שנכיר זה את זה, וכדי שאוכל לומר לכם שאני אסור באזיקים אלה רק משום שאני מאמין שהמשיח כבר בא!"

"לא שמענו עליך שום דבר רע." ענו מנהיגי היהודים. "לא קיבלנו מכתבים מיהודה, ולא שמענו דיווחים מפי הבאים לכאן מירושלים. אולם אנחנו רוצים לשמוע במה אתה מאמין, כי הדבר היחיד שאנו יודעים על המשיחיים האלה הוא שבכל מקום מתנגדים לכת הזאת."

הם קבעו מועד לפגישתם הבאה, ובאותו יום התאסף קהל רב ליד ביתו של פולוס. הוא סיפר להם על מלכות האלוהים, ולימד אותם על אודות ישוע מתוך כתבי־הקודש – מהתורה ומהנביאים. הוא החל ללמד אותם בבוקר, ולא הפסיק עד הערב.

אחדים האמינו לדבריו, ואחרים לא האמינו. לאחר שהתווכחו בינם לבין עצמם, הם עזבו את המקום כשדבריו של פולוס מהדהדים באוזניהם: "רוח הקודש צדק כששם דברים אלה בפי ישעיהו הנביא:

'לך ואמרת לעם הזה: שמעו שמוע ואל תבינו, וראו ראו
ואל תדעו; השמן לב העם הזה ואזניו הכבד ועיניו השע, פן
יראה בעיניו ובאזניו ישמע, ולבבו יבין ושב ורפא לו'.

משום כך אני רוצה שתדעו כי ישועה זאת מוצעת גם לגויים, והם ישמעו."

במשך השנתיים הבאות התגורר פולוס בבית ששכר לעצמו, וקיבל בברכה את כל מי שבא לבקרו. הוא בישר באומץ את דבר מלכות האלוהים, לימד על אודות האדון ישוע המשיח, ואיש לא ניסה להפריע לו.

רומיים

אגרת פולוס השליח אל-הרומיים

מאת פולוס, עבדו של ישוע המשיח, אשר נקרא להיות שליח והוקדש להפצת בשורת אלוהים. אלוהים הבטיח לנו בשורה זאת לפני זמן רב באמצעות נביאיו בכתבי־הקודש. היא מספרת לנו על אודות בנו, ישוע המשיח אדוננו, אשר בא לעולם בדמות אדם משושלת דוד המלך, ואשר קם מן המתים על ידי רוח הקודש והוכח להיות בן האלוהים. הוא ישוע המשיח האדון. באמצעות המשיח העניק לנו אלוהים, חוטאים שכמונו, את טובו וחסדו, ועתה הוא שולח אותנו לספר לכל האנשים בעולם את המעשים הנפלאים שעשה ה' למענם, כדי שגם הם יאמינו בו ויצייתו לו. ידידים יקרים ברומא, גם אתם נמנים עם אלה שאלוהים אוהב; ישוע המשיח קרא גם לכם להשתייך לאלוהים ולהקדיש לו את חייכם.

יברך אתכם האלוהים אבינו וישוע המשיח אדוננו בחסד ובשלום.

ראשית כל ברצוני לומר לכם כי השמועה על אמונתכם הנפלאה באלוהים מתפשטת בכל העולם, ועל־ידי ישוע המשיח אני מודה לאלוהים על כולכם. אלוהים יודע שיומם ולילה אני מתפלל בעדכם ומזכיר אתכם לפני האלוהים, אשר אותו אני עובד בכל כוחי בזמן שאני מבשר את הבשורה על אודות בנו. בתפילותיי אני מתחנן לאלוהים שיאפשר לי לבוא אליכם סוף־סוף, כי אני משתוקק מאוד לראותכם ולהעניק לכם מתנה רוחנית כדי לחזק אתכם. כלומר, אני משתוקק להיות בחברתכם, כדי שאמונתכם תעודד אותי ואמונתי תעודד אתכם.

אחים יקרים, דעו לכם כי פעמים רבות תכננתי לבוא אליכם, כדי שגם בקרבכם אוכל לעשות פרי, כשם שעשיתי בקרב עמים אחרים, אולם עד כה תוכנית זאת לא יצאה לפועל. אני חש מעין חובה לבשר את דבר האלוהים לכל העולם – לאנשי תרבות ולחסרי תרבות; למשכילים ולחסרי השכלה – ללא הפליה. משום כך, אנשי רומא, אני רוצה לספר את הבשורה גם לכם.

איני מתבייש בבשורת האלוהים! בכוחה להושיע את כל המאמינים בה – קודם כל את היהודי, ואחר כך גם את מי שאינו יהודי. כי הבשורה מגלה כיצד מצדיק אלוהים את בני־האדם: על־ידי אמונה בלבד, כפי שכתוב: "צדיק באמונתו יחיה". כלומר, הצדיק ייוושע ויחיה על־ידי אמונתו באלוהים.

מאידך, אלוהים שפך את זעמו וכעסו על כל הרשעים העוצרים ומסתירים את האמת במעשי הרשע שלהם. מדוע שפך עליהם אלוהים את זעמו? מפני שהם יודעים היטב את האמת! אלוהים עצמו גילה להם את כל מה שעליהם לדעת. מבריאת העולם חזו בני־האדם בשמים, בארץ ובכל בריאת ה'; הם ידעו על קיומו ועל גבורתו הנצחית. משום כך, (כשיעמדו לפני אלוהים ביום הדין), לא יוכלו לתרץ את התנהגותם. כי למרות שידעו והכירו את האלוהים, לא כיבדוהו בכבוד המגיע לו, וגם לא הודו לו על כל מה שעשה למענם. לעומת זאת הם העסיקו את מוחם בדברי שטות והבל, עד כי מוחם שקע בבלבול ובטמטום. מאחורי חכמתם המדומה מסתתרת טיפשות! במקום שיכבדו וישרתו את האלוהים החי והקיים, הם עשו לעצמם אלילים מעץ ומאבן, בדמות בני־אדם, עופות, חיות ורמשים.

על כן מסר אותם אלוהים למעשי הטומאה שלהם; הוא הניח להם להמשיך במעשי התועבה והזנות ולחלל איש את גוף חברו. בכוונה תחילה הם העדיפו להאמין בשקרים במקום באמת אלוהים; הם התפללו לבריאה, אך לא צייתו לאלוהים המבורך אשר ברא את הכול.

משום כך מסר אותם אלוהים לתאוותיהם, עד כי אף נשותיהם סטו מיחסי־מין נורמאליים וקיימו יחסים בלתי־נורמאליים עם בנות מינן. גם הגברים סטו מהיחסים הנורמאליים והטבעיים וקיימו יחסים בלתי טבעיים עם גברים אחרים. כתוצאה מכך הם נענשו בתוך עצמם בעונש המגיע להם.

כאשר לא מצאו לנכון להכיר באלוהים, הוא הניח להם להשתעבד לכל מעשי התועבה שהעלו בדעתם. חייהם מלאו בכל מיני מעשי זנות, רשע, בצע, שנאה, קנאה, רצח, מריבה, מרמה ומרירות. הם נהיו רכלנים ומלשינים, שונאי אלוהים, חוצפנים וגאוותנים, יוזמי רשע ומורדים בהוריהם. הם מתנהגים בטיפשות, בחוסר אמונה, ברשעות ובאכזריות, ומלאי שנאה וטינה.

הרשעים האלה ידעו היטב כי אלוהים יעניש עונש מוות את כל הנוהגים כך, אולם לא זו בלבד שלא היטיבו את דרכם, הם גם מעודדים את כל מי שעושה כמוהם!

אולי תאמר: "אילו הם אנשים רשעים!" אך דע לך שאינך טוב מהם! באמירתך כי הם רשעים וכי יש להענישם, אתה שופט למעשה את עצמך, שכן אתה עושה בדיוק אותם מעשים. ואנחנו יודעים שאלוהים מעניש בצדק את העושים מעשי תועבה כאלה. הסבור אתה שבעשותך מעשי תועבה כמוהם, אלוהים ישפוט וירשיע את האחרים ויניח לך? האם אתה לא רואה עד כמה אלוהים טוב, אורך רוח וסבלני איתך? האם אתה לא רואה שהטוב הזה מיועד להסב אותך מהחטא?

דע לך כי בעקשנותך ובסירובך להפסיק לחטוא ולחזור בתשובה, אתה צובר לך עונש נורא ליום־הדין – היום שבו ישפוט אלוהים בצדק את העולם כולו. ביום זה ישלם אלוהים לכל איש את המגיע לו לפי מעשיו: אלה המשתדלים לעשות מעשים טובים, המצייתים לאלוהים והשואפים לכבוד והדר שלא מן העולם הזה, יזכו בחיי נצח. ואילו הרשעים אשר מורדים בה' ואינם מצייתים לו, יקבלו עונש נורא. צער וסבל יבואו על כל העושים מעשי חטא ועוול: על היהודי בראשונה, וגם על ה"גוי". לעומת זאת, כל אלה שיצייתו לאלוהים ויעשו מעשים טובים יזכו לכבוד, להדר ולשלום מאת האלוהים – היהודי בראשונה, וגם הגוי. כי אלוהים אינו מפלה בין בני־האדם.

אלוהים יעניש את כל החוטאים! אלה שחטאו בלי שהכירו את התורה ייענשו גם בלי להתחשב בתורה; אלה שהכירו את התורה וחטאו, יישפטו וייענשו על־פי התורה. שהרי אלוהים אינו מצדיק את אלה שמכירים את התורה, כי אם את אלה שמקיימים אותה הלכה למעשה. כאשר הגויים, שאין להם את התורה, מקיימים את עיקר חוקיה מתוך חוש טבעי, הרי שחוש זה הוא תורתם ולפיו הם יישפטו. התנהגותם מוכיחה שדרישות התורה כתובות למעשה על לבם; מצפונם אומר להם מה מותר ומה אסור, ומחשבותיהם מצדיקות או מאשימות אותם. הם יישפטו ביום־הדין – היום שבו ישפוט אלוהים, באמצעות המשיח, את הצד הנסתר בחייו של כל אדם. זהו חלק מתוכניתו של ה' שאותה אני מבשר.

אתם, היהודים, מתגאים שאתם ידידיו הנבחרים של אלוהים; אתם חושבים שהואיל ונתן לכם את תורתו, הכול כשורה ביניכם לבינו. אתם יודעים מהו רצונו של אלוהים; אתם יודעים להבחין בין טוב לרע, שכן למדתם את תורתו עוד לפני זמן רב. אתם משוכנעים שהנכם מוכשרים וראויים ללמד את אלה שאינם יודעים את הדרך לה', ולשמש כלפידי אור המדריכים אל ה' את אלה שתעו בחשכה. אתם משוכנעים שהנכם מוכשרים ללמד את הבורים, את התמימים ואת הילדים, שכן אתם מכירים את תורת ה'.

אבל אתם המוכנים תמיד ללמד את האחרים – מדוע אינכם מלמדים את עצמכם? אתם מצווים על אחרים לא לגנוב – האם אתם בעצמכם נקיי כפיים? אתם מצווים על אחרים לא לנאוף – האם אינכם נואפים בעצמכם? אתם מתנגדים לעבודת האלילים – האם אינכם גוזלים את כלי הקדושה שלהם?

אתם גאים בעובדת ידיעתכם את תורת אלוהים, אך באי־קיימכם את מצוותיו אתם מבזים למעשה את אלוהים. אין פלא שכתבי־הקודש אומרים: "בגללכם שם אלהים מחולל בגוים"!

לברית־המילה יש ערך ומשמעות רק אם אתה שומר את מצוות ה'. אם אינך שומר את מצוות ה', אינך טוב מהגויים. ואם גוי, שלא נימול, ישמור את מצוות ה', האם לא יעניק לו אלוהים את הזכויות שהתכוון להעניק ליהודים? למעשה, הגוי המקיים את התורה הוא שישפוט אותך, היהודי, למרות שנמולת ושניתנה לך תורת ה' שאותה הפרת. הרי אינך יהודי אמיתי רק משום שנולדת להורים יהודים, או משום שנמולת. יהודי אמיתי הוא זה שאוהב את ה'. כי אלוהים אינו מעוניין באלה שכל יהדותם מסתכמת בקיום ברית־המילה בלבד, כי אם באלה שלבם וחייהם השתנו, ולאלה הוא יעניק כבוד ושבח לא בעיני בני אדם, כי אם בעיני אלוהים.

אם כן, מהו יתרונו של היהודי? ומה יתרונה של המילה? יש יתרון רב בכל דרך.

ראשית כל, אלוהים הפקיד את דברו הכתוב בידי היהודים. אמנם חלק מהם לא האמין, אך האם אתם חושבים כי משום שהיהודים הפרו את הבטחתם לאלוהים, יפר אלוהים את הבטחותיו להם? חלילה! גם אם כל בני האדם משקרים, אלוהים נאמן ודובר אמת! הרי כתוב בתהלים שדברי אלוהים הם דברי אמת, ומשפטו תמיד משפט צדק.

אך אם הרשעות שלנו מבליטה ומדגישה את טובו של ה', האם נאמר שאלוהים גורם לנו עוול בהענישו אותנו? (יש אנשים החושבים כך!)

חלילה! אם אלוהים יתעלם מחטא, כיצד יוכל לשפוט את העולם? אנו כאילו אומרים, שאם על־ידי השקרים שלנו יוצאת אמת אלוהים לאור וגדל כבודו, מדוע עלינו להישפט כחוטאים? אם־כך, מדוע שלא נרבה לעשות מעשים רעים כדי שתצא מהם טובה? (שונאינו העלילו עלינו שכך אמרנו!) אמרו אתם, האין זה צודק להרשיע ולהעניש את אלה האומרים זאת?

אם כן, האם היהודים טובים מהגויים? כלל לא. כבר הוכחנו שכל בני־האדם חוטאים – יהודים וגויים ללא הבדל. כפי שכתוב בתהלים

> "אין עושה טוב, אין גם אחד. אין אף צדיק! אין משכיל, אין דורש את אלוהים; הכול סר יחדיו נאלחו. אין עושה טוב, אין גם אחד. גרונם כקבר פתוח, פיהם מלוכלך ומלא שקר ולשונם נוטפת ארס. כן, הם מנבלים את פיהם, צמאי דם וחמי מזג. לכל מקום שהם הולכים הם מותירים אחריהם סבל וצער. הם מעולם לא התנסו בתחושת השלום והשלווה שאלוהים לבדו מעניק. אין הם מקדישים לאלוהים כל מחשבה, ולא אכפת להם מה הוא חושב עליהם."

אנחנו יודעים כי דברי התורה מכוונים אל אלה הכפופים לה – היהודים – ואלוהים ישפוט ויעניש אותם, שכן עליהם לשמור את מצוותיו ולא להתנהג בצורה כזאת. לאיש מהם אין תירוץ! למעשה, העולם כולו עומד אשם לפני אלוהים. שהרי איש לא יצדק לפני אלוהים בזכות קיום התורה, מכיוון שחוקי התורה מצביעים על חטאינו ומראים לנו שאנו חוטאים. עתה נתגלה האופן שבו מצדיק ה' את האדם ללא התורה, אם כי התורה והנביאים כבר העידו על כך. צידוק זה ניתן לכל המאמינים בישוע המשיח, ללא הפליה. כי כל בני־האדם חטאו, וכולם חסרי כבוד אלוהים. בכל זאת, אלוהים הצדיק אותנו בחסדו חינם, על־ידי קורבנו של ישוע המשיח שהוקרב למעננו.

אלוהים שלח את המשיח לשאת את העונש על חטאינו, כדי שעל־ידי אמונה בדמו, הוא יהיה כפרתנו – כלומר, יכפר על חטאינו. וכל זאת כדי להראות לנו את צדקתו, לאחר שברחמיו הרבים מחק את חטאי העבר. במעשה זה רצה אלוהים לגלות לנו את צדקתו – את סליחתו לחוטאים – ולהוכיח כי הוא עצמו צדיק, וכי הוא מצדיק את כל המאמין בישוע המשיח בנו.

ובכן, האם יש למישהו סיבה להתגאות? ודאי שלא. מדוע? משום שאלוהים זיכה והצדיק אותנו בזכות קרבנו של המשיח ואמונתנו בו, ולא בזכות מעשינו הטובים. לפיכך אנו מסיקים שאדם נצדק לפני אלוהים על־ידי אמונתו בישוע המשיח בן־האלוהים, ולא על־ידי הישגיו בקיום מצוות התורה.

החושבים אתם שאלוהים הוא אלוהי היהודים בלבד, ורק אותם הוא מושיע? ודאי שלא! אלוהים הוא גם אלוהי הגויים. ומכיוון שאלוהי היהודים הוא גם אלוהי הגויים, הוא מצדיק את כולנו על־ידי האמונה. האם בהדגישנו את חשיבות האמונה מבטלים אנו את התורה? חס וחלילה! למעשה אנחנו מקיימים אותה – דבר האפשרי רק על־ידי אמונה במשיח.

אם כך, מה נאמר על אברהם אבינו, מה הוא השיג? אילו נצדק אברהם בזכות מעשיו הטובים, אזי הייתה לו סיבה להתפאר, אך לא לפני אלוהים! כי הכתובים אומרים לנו: שאברהם האמין באלוהים, ומשום כך אלוהים "יחשבה לו צדקה."

שכרו של העובד אינו תלוי בחסדו של המעביד; זהו חוב המגיע לו. החסד הוא כשהאדם אינו מסתמך על מעשיו לישועה, כי אם מאמין באלוהים אשר מצדיק את החוטאים וסולח להם, ואמונתו תיחשב לו לצדקה.

גם דוד המלך דיבר על אושרו של האדם אשר אלוהים מצדיקו ללא תלות במעשיו:

> "אשרי נשוי פשע כסוי חטאה; אשרי אדם לא יחשוב ה' לו עוון."

האם ברכה זאת מיועדת אך ורק לנימולים, או גם לגויים? זכרו כי אברהם התברך בזכות אמונתו באלוהים. מתי ברך אלוהים את אברהם וחשב את אמונתו לצדקה, לפני שנימול, או לאחר מכן? התשובה היא: לפני שאברהם נימול!

אברהם נימול רק לאחר שאלוהים הבטיח לברכו בזכות אמונתו. ברית־המילה היוותה אות וחותם שלאברהם הייתה אמונה, ושאלוהים הצדיקו וסלח לחטאיו עוד לפני טקס המילה. וכל זאת כדי שאברהם יוכל להיות אביהם הרוחני של כל אלה שיאמינו באלוהים וייוושעו מבלי שיקיימו את חוקי התורה. אנו רואים, אם כן, כי אלוהים מצדיק וסולח חטאים גם לאלה שאינם מקיימים חוקי התורה – בתנאי שהם מאמינים בו. אברהם הוא אביהם הרוחני גם של היהודים הנימולים, אשר יהדותם אינה מסתכמת במילה בלבד, אלא אשר הולכים בעקבות האמונה שהייתה לאברהם אבינו לפני שנימול.

ה' הבטיח לאברהם ולזרעו לרשת את הארץ – לא בזכות קיום התורה (שהרי בימי אברהם טרם ניתנה התורה), אלא בזכות בטחונו ואמונתו בה'. אילו רק מקיימי התורה היו היורשים, אזי אין כל ערך לאמונה, והבטחת אלוהים בטלה ומבוטלת. כי הפרת התורה מביאה בעקבותיה זעם ועונש, ואילו כשאין תורה, אי־אפשר להפר אותה!

משום כך ברכותיו של אלוהים ניתנות לנו במתנה על־ידי אמונה. ברוב חסדו מעניק אלוהים את ברכותיו והבטחותיו לכל צאצאי אברהם – לאלה החיים לפי התורה, ולאלה המאמינים באלוהים כאברהם, שהוא האב הרוחני של כולנו. זוהי כוונת הכתוב בהבטחת אלוהים לאברהם: "כי אב המון גוים נתתיך." אלוהים קיים את הבטחתו זאת, מפני שאברהם האמין באלוהים המחייה את המתים, והמדבר על העתיד להתרחש בלשון עבר.

כשהבטיח אלוהים לאברהם שייתן לו בן, ולבן שלו יהיו צאצאים רבים אשר יהוו עם גדול, האמין אברהם לה' למרות שהבטחה כזאת נראתה לו בלתי־אפשרית. אמונתו באלוהים לא נחלשה על־אף העובדה ששרה אשתו הייתה כבת תשעים שנה וזקנה מכדי להרות, וגם אברהם עצמו היה זקן מאוד – כבן מאה שנה.

אברהם לא הטיל ספק בהבטחת אלוהים, אלא להיפך – אמונתו ובטחונו באלוהים גדלו והתחזקו, והוא כיבד את אלוהים והלל את שמו. אברהם ידע בביטחון גמור שאלוהים יכול לקיים את אשר הבטיח, ובזכות אמונתו אלוהים הצדיק אותו בעיניו.

ה' הצדיק את אברהם – כלומר, ניקה וזיכה אותו מכל חטא – לא רק למען אברהם, אלא גם למעננו! כן, ה' יצדיק גם אותנו, כפי שהצדיק את אברהם, כאשר נאמין באלוהים אשר הקים לתחייה את ישוע המשיח אדוננו – הלא הוא המשיח שהוקרב למוות בגלל מעשינו הרעים, ואשר קם לתחייה מן המתים כדי להצדיקנו ולטהרנו בעיני ה'.

לכן עתה, לאחר שנסלחו לנו חטאינו והוצדקנו על־ידי האמונה, אנחנו נמצאים בשלום עם אלוהים, בזכות קורבנו של ישוע המשיח אדוננו. עקב אמונתנו העניק לנו המשיח את כל הזכויות הנפלאות שיש לנו עתה, ואנו שמחים בתקווה שניקח חלק בכבוד אלוהים.

אם באים עלינו קשיים וצרות, אנו יכולים לשמוח ולהודות לאלוהים, כי אנו יודעים שהם מפתחים ומחזקים את סבלנותנו, הסבלנות מפתחת ומחזקת את אופיינו, ואופי חזק מביא לאמונה יציבה ולתקווה בישועה הנצחית. תקווה זאת לעולם לא תבייש ולא תאכזב אותנו, שכן אנו יודעים מה רבה אהבת אלוהים אלינו, ואנו מרגישים באהבתו שממלאת אותנו. רוח הקודש הוא שיצק בנו אהבה זאת.

בהיותנו עדיין חלשים וחסרי תושייה, בא המשיח בזמן המתאים ומת בעדנו – הרשעים. הרי איננו יכולים לצפות מאיש למות אף בעד אדם ישר וצדיק, אולם הבה נאמר שקיימת אפשרות כזאת. והנה הוכיח אלוהים את אהבתו הגדולה אלינו בשלחו את בנו – את ישוע המשיח – למות בעדנו, כאשר היינו עדיין חוטאים ורשעים. אם אלוהים עשה כל זאת למעננו עוד בהיותנו חוטאים, עתה, משהוצדקנו בעיניו בזכות דם המשיח שנשפך, אין לנו כל סיבה לפחד מזעמו של אלוהים. שכן אם בזמן שהיינו אויביו סלח אלוהים לחטאינו וריצה

אותנו אליו על־ידי מות בנו, אנו בטוחים כי עתה, הוא גם יושיע אותנו מחטאינו בזכות תקומתו לחיים.

עתה אנו שמחים על היחסים החדשים שבינינו לבין אלוהים – יחסים המקרבים אותנו אליו – וכל זאת בזכות קורבנו של ישוע המשיח בעד חטאינו.

כאשר האדם הראשון הפר את הציווי של ה', פגע חטאו בכל המין האנושי – חטאו זרע מוות בכל העולם ובני־האדם מתו, כי כולם חטאו. אמנם החטא כבר היה בעולם זמן רב לפני מתן־התורה, אך איש לא יכול להיחשב חוטא לתורה אם טרם ניתנה התורה. אף־על־פי־כן, המוות, שהוא תוצאת החטא, שלט בבני־האדם מאדם ועד משה – גם באלה שלא חטאו בדיוק אותו חטא של אדם. אדם מסמל את ניגודו של בן־האדם העתיד לבוא.

מאידך, מתנת האלוהים שניתנה לנו באמצעות המשיח שונה בתכלית ממה שהנחיל לנו האדם הראשון. בעוד שחטאו של אדם הביא מוות לאנושות, הביא בן־האדם ישוע המשיח לאנושות סליחת חטאים ברחמי אלוהים. חטאו האחד של אדם הביא עונש מוות על רבים, ואילו המשיח מזכה אותנו מחטאינו ומעניק לנו חיים חדשים – וכל זאת בחסד. אם על־ידי חטאו של אדם אחד ויחיד השתלט המוות על כל בני־האדם, אנו בטוחים כי אלה הזוכים בחסדו הרב של אלוהים ובסליחת חטאיהם, יחיו וימלכו בזכות אדם אחד – ישוע המשיח. לכן, כשם שחטאו של האדם הראשון הביא עונש על כל בני־האדם, כך מזכה צדקתו של המשיח את כל בני־האדם בעיני אלוהים, והם זוכים בחיי נצח. כשם שעל־ידי סרבנות ואי־ציות של אדם אחד נמצאים בני־האדם במעמד של חוטאים, כך על־ידי ציות לאלוהים הביא המשיח אנשים רבים למעמד של צדיקים וחפים־מפשע בעיני אלוהים.

מדוע ניתנה התורה? כדי שבני־האדם יראו שאין הם מסוגלים לציית לכל חוקי אלוהים. אולם ככל שאנו רגישים יותר לחטאינו, כך אנו מעריכים יותר את גודל החסד והרחמים של אלוהים. לפנים שלט החטא על כל בני־האדם וגרם למותם, אולם עתה שולטים חסדו וצדקתו של אלוהים, והם מעניקים לנו חיי נצח על־ידי ישוע המשיח אדוננו.

אם כן, האם נמשיך לחטוא כדי שאלוהים יגלה כלפינו יותר חסד ורחמים? חס וחלילה! כיצד נוכל להמשיך לחטוא? הרי מתנו לגבי החטא! או שמא אינכם יודעים כי כאשר אנו נטבלים (במים) כביטוי לאמונתנו במשיח, אנו משתתפים סמלית במותו? האופי הישן והחוטא שלנו מת ונקבר עם המשיח בטבילה, וכשם שהמשיח קם לתחייה מן המתים, בגבורת אלוהים, כך גם אנחנו קמנו לחיים חדשים לגמרי. שהרי אם השתתפנו במותו, נשתתף גם בתחייתו. ואל נשכח כי תשוקותינו הרעות והישנות נצלבו והומתו עם המשיח, כדי שגופנו שוב לא ישמש מכשיר ביד החטא, וכדי ששוב לא נהיה משועבדים לחטא. כי אדם מת הוא חופשי ומשוחרר משליטת החטא.

מאחר שהאדם הישן שבתוכנו מת עם המשיח, אנו יודעים שגם נקום לתחייה עמו וניקח חלק בחייו החדשים. אנחנו בטוחים כי לאחר שהמשיח קם לתחייה מן המתים, הוא שוב לא ימות לעולם; למוות כבר אין שליטה עליו! המשיח מת לגבי החטא פעם אחת ולתמיד, ואילו עתה הוא חי לנצח למען אלוהים. כך צריכים גם אנחנו לחשוב את עצמנו מתים לגבי החטא, וחיים על־ידי המשיח למען אלוהים.

אם כן, שוב אל תניחו לחטא לשלוט בגופכם החלש; אל תיכנעו לפיתוייו של החטא ולתשוקותיו. אל תניחו לאף איבר בגופכם לשמש כלי רשע ביד החטא, אלא מסרו את כל כולכם לאלוהים, כי קמתם לתחייה מן המתים, ואלוהים רוצה להשתמש בגופכם למטרותיו הנעלות. החטא שוב לא ישלוט בכם, מכיוון שאינכם כפופים לתורה, ואתם חופשיים ונהנים מטובו וחסדו של אלוהים.

האם נמשיך לחטוא משום שאיננו כפופים לתורה, אלא נמצאים תחת חסדו של אלוהים? חס וחלילה!

האם אינכם יודעים שאתם רשאים לבחור את אדונכם? אתם יכולים לבחור להשתעבד לחטא הגורר אחריו מוות, או להשתעבד למשמעת ולציות המזכים ומצדיקים אתכם בעיני אלוהים. למי שתמסרו את עצמכם הוא יהיה אדונכם ואתם תהיו עבדיו. אבל תודה לאל על כך שלמרות שפעם בחרתם להיות עבדים לחטא, עכשיו אתם שומעים בכל לבכם למה שאלוהים מלמד אתכם. לאחר שהשתחררתם מהשעבוד לאדונכם הקודם – החטא, השתעבדתם לאדונכם החדש – הצדקה.

אני משתמש בדימוי של עבד ואדון, משום שכך קל יותר להבין. כשם שבעבר העמדתם את גופכם לרשות החטא והטומאה, כך העמידו עתה את גופכם לשירות הצדקה והמעשים הטובים.

כשהייתם עבדים לחטא לא הקדשתם מחשבה רבה לעשיית מעשים טובים, ומה היו התוצאות? מחרידות! כן, התוצאות היו נוראות כל־כך, עד כי עכשיו אתם מתביישים אף לחשוב על מה שנהגתם לעשות, כי כל המעשים האלה גוררים מוות. לעומת זאת עתה, בהיותכם משועבדים לאלוהים ומשוחררים מכוח החטא, התוצאה היא קדושה שאחריתה חיי נצח. כי לחטא יש שכר – מוות. ואילו אלוהים מעניק למאמינים בו ולמשרתים אותה מתנה: חיי נצח בישוע המשיח אדוננו!

אחי, אלה מכם המכירים את התורה יודעים כי לאחר שאדם מת, התורה אינה שולטת בו יותר. למשל: כאשר אישה נישאת לאיש, התורה קושרת אותה אל בעלה כל ימי חייו, אך אם הבעל מת, האישה אינה קשורה אליו יותר ומותר לה להינשא שנית. אם היא תינשא שנית כל זמן שבעלה חי, היא תיחשב לנואפת.

באופן דומה, אחי, מותו של המשיח על הצלב המית אתכם לגבי טענות התורה, ואתם חופשיים להשתייך לאחר – למשיח שקם לתחייה מן המתים – כדי שנעשה פרי לאלוהים.

כאשר היינו עדיין משועבדים לטבע הישן והחוטא שלנו, עוררה בנו התורה את תשוקותינו ותאוותינו, ועשינו את אשר ציווה עלינו אלוהים לא לעשות. כך הצמיחו מעשינו הרעים פרי הגורם למוות. אולם עתה, לאחר שמתנו לגבי כל מה שכבל ושיעבד אותנו, אנו משוחררים מהתורה, כדי שנוכל לשרת את אלוהים בדרך חדשה: בדרך של רוח הקודש, ולא בדרך הישנה לפי הכתוב.

האם אני מנסה לומר שתורת אלוהים היא חטא? חס וחלילה! התורה עצמה אינה בגדר חטא, אבל היא גילתה לי את חטאי. לדוגמה: לעולם לא הייתי מודה בחטא החמדה והתאווה שבלבי אלמלא אמרה התורה: "לא תחמוד!" החטא ניצל את הדיבר "לא תחמוד" כדי להזכיר לי שתשוקות אלה אסורות, ובכך הוא למעשה עורר וגירה תשוקות ודחפים אסורים שהיו כלואים בתוכי. רק במקום שבו אין תורה ואין חוקים, אין חטא.

פעם כלל לא הייתה בי תודעת החטא. אולם כשנפקחו עיני והתחלתי להבין את מצוות ה', החל החטא לפעול בי ולפתות אותי להפר את מצוות ה', והתורה דנה אותי למוות. כך הדיבר שניתן כדי ללמדני את דרך החיים, גרם לי מוות. כי החטא, שניצל לרעה את הדיבר, רימה והמית אותי. אף־על־פי־כן אין ספק שהתורה עצמה היא קדושה, וכן גם הדיברות.

אולם כיצד יכולה התורה להיות קדושה? האם לא התורה הקדושה היא שהמיתה אותי? ודאי שלא! החטא ניצל לרעה את הטוב כדי להביא למותי. מכאן יכולים אתם לראות עד כמה ערמומי ומסוכן הוא החטא, שכן הוא מנצל את התורה הטובה והקדושה של אלוהים למטרותיו הנאלחות.

אם כן, התורה עצמה טובה – הבעיה היא בי, משום שאני מכור לחטא השולט בי.

אינני מבין את התנהגותי: אני באמת רוצה לעשות את הטוב, אך איני יכול. לעומת זאת אני עושה את מה שאיני רוצה לעשות – אני עושה את מה שאני שונא! אני יודע היטב שאני עושה את הרע, וייסורי המצפון שלי מוכיחים שאני מסכים למעשה עם התורה שהפרתי. ברם איני יכול לעשות דבר, כי לא אני עושה את הרע, אלא החטא שבתוכי; החטא חזק ממני, והוא שגורם לי לעשות את כל המעשים הרעים האלה. מניסיוני אני יודע שבי, בבשרי, אין שום דבר טוב. לעתים קרובות אני נוכח כי יש לי רצון לעשות את הטוב, אך חסר לי הכוח לעשותו. כלומר, איני עושה את הטוב שאני מתכוון לעשות, ולעומת זאת אני מוצא את עצמי עושה את הרע שאינני רוצה לעשות!

ואם אני עושה את מה שבעצם אינני רוצה לעשות, הרי ברור שלא אני עושה זאת, כי אם החטא השוכן והשולט בי.

כתוצאה מכך אני מוצא בי חוקיות משונה: כאשר אני רוצה לעשות את הטוב, הרע משתלט עלי. בלבי אני חפץ לעשות את תורת ה', אך בגופי אני מרגיש חוק אחר הלוחם בחוק השכל וההיגיון, וכך הוא עושה אותי אסיר ועבד של החטא השוכן עדיין בגופי.

מסכן שכמוני, מי יושיע אותי מהשעבוד לגוף הזה שדינו מוות? תודה לאל, האלוהים כבר הושיע אותי על־ידי ישוע המשיח אדוננו! אם כן, הטבע החוטא שלי משועבד לחטא, אולם בשכלי אני עבד לתורת האלוהים.

המשתייכים לישוע המשיח לא יורשעו בדין! כי כוח רוח־החיים, אשר בישוע המשיח, שיחרר אותנו מהגלגל החוזר של חטא ומוות הבא בעקבות החטא.

התורה מעולם לא יכלה להצדיק ולהושיע איש, בגלל האופי החלש של המין האנושי. משום כך שלח אלוהים את בנו בדמות אדם בעל גוף אנושי כשלנו – מלבד החטא שבנו – ושלל מהחטא את השליטה על המאמינים במשיח, וזאת בזכות קורבנו. על כן אנו יכולים עתה לקיים את דרישות התורה – בתנאי שנחיה על־פי הדרכת רוח הקודש, ולא על־פי הדרכת הטבע הישן והחוטא שלנו.

אדם הנשלט על־ידי הטבע החוטא שלו חי למען עצמו ולמען סיפוק תאוותיו, בעוד שאדם הנשלט על־ידי רוח הקודש חי למען אלוהים, ועושה את הטוב בעיני אלוהים. הליכה בדרך רוח הקודש מביאה חיים ושלום, בעוד שכניעה לטבע החוטא שלנו מביאה מוות, שהרי הטבע החוטא שלנו שונא את אלוהים. טבע זה שלנו מעולם לא ציית לאלוהים, וגם לא יציית לו בעתיד. כל הנשלטים על־ידי אופיים החוטא אינם יכולים למצוא־חן בעיני אלוהים.

אולם אתם אינכם נשלטים על־ידי הטבע החוטא שלכם, אלא על ידי רוח הקודש, אם אכן הוא שוכן בקרבכם, כי מי שרוח הקודש אינו שוכן בו איננו שייך למשיח. אך אם המשיח בקרבכם, אמנם גופכם מת בגלל החטא, אך הרוח הוא חיים לכם כי הוצדקתם. ואם שוכן בכם רוחו של האלוהים אשר הקים את ישוע מן המתים, אלוהים יקים לתחייה גם את גופכם בן־התמותה, על־ידי רוח הקודש השוכן בכם.

לפיכך, אחים יקרים, איננו חייבים דבר לטבע החוטא שלנו ולדרישותיו. שכן אם ניכנע לו ונמשיך במעשינו הרעים – נמות. אבל אם בעזרת רוח הקודש נחסל ונמית את פעולות הטבע החוטא שלנו – נחיה. כי כל מי שמודרך על־ידי רוח הקודש של אלוהים הם בנים לאלוהים.

אלוהים לא העניק לנו רוח אשר ישוב לשעבד אותנו לפחד, כי אם רוח המאמץ אותנו לו לבנים, והמאפשר לנו לקרוא לאלוהים: אבא, אבינו. רוח הקודש שהעניק לנו אלוהים מעיד בלבנו ומאשר שאנו באמת בני־אלוהים. ואם אנחנו בני־אלוהים, הרי שאנו גם יורשיו, כלומר, אנחנו יורשים יחד עם המשיח את נחלתו של אלוהים. ברם על־מנת לקחת חלק בכבודו עלינו לסבול למענו.

אך אין להשוות כלל את סבלנו עתה לעומת הכבוד שייתן לנו אלוהים בבוא הזמן. שהרי כל הבריאה מצפה בכיסופים להתגלות הבנים לאלוהים. כי באותו יום תשוחרר הבריאה מהשעבוד לכיליון ולמוות – שלהם נכנעה לא מרצונה, אלא מרצון אלוהים – על־מנת שתוכל לקחת חלק בחירות הנפלאה של בני האלוהים.

אנחנו יודעים שכל הבריאה נאנחת וגונחת מכאב, כאילו בצירי לידה. לא רק הבריאה נאנחת, אלא גם אנחנו, המאמינים, אשר טעמנו מהאושר הנצחי שהכין אלוהים לאוהביו. כן, אנו נאנחים בציפייה לשחרור מכאב וסבל. אנו גם מצפים ליום שבו יתממש אימוצנו כבנים, ואלוהים יעניק לנו גוף חדש. בתקווה הזאת נושענו, והבה נזכור שתקווה פירושה ציפייה לדבר שעדיין לא ראינו; הרי איננו מצפים למה שאנו רואים או למה שכבר נמצא בידינו. אולם אם אנו מצפים לדבר שאיננו יכולים לראותו, אנו לומדים להמתין לו בסבלנות.

גם רוח הקודש עוזר לנו בחולשותינו היום־יומיות ובתפילותינו, שכן איננו יודעים כיצד להתפלל כהלכה, ואיננו יודעים בעד מי ובעד מה להתפלל. אולם רוח הקודש מתפלל בעדנו ובשמנו בתחינות ואנחות עמוקות ממילים. האלוהים אשר יודע את המתרחש בלבנו, יודע גם מה מביע הרוח בתחינותיו בעדנו, כי הרוח מתפלל בעדנו לפי רצון האלוהים.

אנו יודעים שאם נאהב את אלוהים ונתאים את עצמנו לתוכניותיו, כל מה שיקרה לנו יפעל לטובתנו. שהרי עוד מבראשית החליט אלוהים שכל המאמין בו – והוא ידע היטב מי יאמין בו – ידמה לבנו, כדי שבנו יהיה הבכור בין אחים רבים. הוא בחר בנו עוד לפני זמן רב, ובבוא העת הוא קרא לנו אליו, סלח לחטאינו, הצדיק אותנו והעניק לנו מכבודו.

מה נאמר, אם כן, על הדברים הנפלאים האלה? אם אלוהים לצדנו איש לא יוכל להיות נגדנו! אם אלוהים לא חס אף על בנו היחיד, והקריב אותו למען כולנו, האם אתם מטילים ספק בכך שייתן לנו הכול יחד איתו?

מי יעז להאשים את בני־האלוהים? הרי אלוהים עצמו הכריז שאנו חפים מפשע וצדיקים בעיניו.

מי, אם כן, ירשיע אותנו? אף אחד – הרי המשיח מת בעדנו וקם לתחייה למעננו, ועתה הוא יושב לימין האלוהים ומפגיע בעדינו לפניו.

מה מסוגל להרחיק אותנו מאהבת האלוהים, האם צרות? קשיים? רדיפות? רעב? סכנות? מלחמות? לא ולא! הכתובים אומרים שלמען אלוהים עלינו להיות מוכנים למות בכל עת – כמו שכתוב: "כי עליך הורגנו כל היום, נחשבנו כצאן טבחה." אף־על־פי־כן הניצחון הוא שלנו על־ידי ישוע המשיח, אשר אהב אותנו כל־כך עד שהקריב את עצמו בעדנו.

אני משוכנע שלא המוות ולא החיים, אף לא מלאכים ושדים, לא בהווה ולא בעתיד ולא שום כוחות, לא מקום המצאנו – במרומים או במעמקי הים – דבר לא יוכל להפריד אותנו מאהבת האלוהים, שנגלתה לנו כאשר ישוע המשיח אדוננו הקריב את עצמו למעננו.

אני אומר את האמת במשיח ומצפוני ברוח הקודש מאשר שדברי נכונים: אני עצוב כל־כך ומדוכא. הלוואי שיכולתי אני להיות מוחרם ומנודה מהמשיח, למען אחי בני־ישראל. אלוהים בחר בהם לעמו, הוא עצמו שכן ביניהם, הוא העניק להם את לוחות־הברית ואת התורה המדריכה אותם בחיי היום־יום, הוא אפשר להם לעבדו ולשרתו ונתן להם את הבטחותיו. היהודים הם זרע האבות – אברהם, יצחק ויעקב, ומהם בא המשיח (בדמותו האנושית) השולט בכל ומעל לכל. יבורך שמו לעולמים.

האם לא קיים אלוהים את הבטחותיו ליהודים? ודאי שקיים. עלינו לזכור שלא כל מי שמבני ישראל הוא באמת ישראל. עובדת היותם צאצאי אברהם אינה אומרת שהם בני אברהם, כי הכתובים אומרים שהבטחת ה' מתייחסת רק לצאצאיו של יצחק בנו, אם־כי לאברהם היו עוד בנים. כלומר, לא כל צאצאיו הטבעיים של אברהם הם בני־אלוהים, אלא אלה שנולדו לפי הבטחת אלוהים. מה הייתה ההבטחה? "למועד אשוב אליך כעת חיה ולשרה בן."

שנים לאחר מכן, כאשר הרתה רבקה לבעלה יצחק וציפתה להולדת יעקב ועשו, אמר אלוהים לרבקה כי עשו, הבן הבכור, ישרת את אחיו הצעיר יעקב. הבטחת אלוהים ניתנה עוד לפני הולדת הילדים, ועוד לפני שהספיקו לעשות טוב או רע. מדוע? על־מנת להראות שאלוהים אינו פועל בהתאם למעשינו והישגינו, אלא בהתאם לבחירתו ולרצונו, ככתוב: "ואוהַב את יעקב ואת עשו שנאתי".

האם נאמר שאלוהים נוהג באי־צדק? חס וחלילה! הרי אלוהים אמר למשה: "חנתי את אשר אחן, ורחמתי את אשר ארחם". כלומר, אלוהים הוא המחליט את מי לחון ועל מי לרחם. אם כן, בחירת אלוהים אינה תלויה ברצונם של בני־האדם או במעשיהם, אלא באלוהים בלבד הקובע ומחליט על מי לרחם.

קחו לדוגמה את פרעה מלך מצרים. אלוהים נתן לפרעה את ממלכת מצרים, כדי להפגין באמצעותו את כוחו וגבורתו שלו (של אלוהים), וכדי לפרסם את שמו ותפארתו בין כל העמים. אם כן, אלוהים הוא המחליט על מי לרחם, ואת לבו של מי להקשיח.

אם תשאל: מדוע מעניש אלוהים את הסרבנים על שלא שמעו בקולו? האם לא עשו מה שאלוהים רצה שיעשו? תשובתי היא זאת: מי אתה, השואל, שתתווכח או שתבקר את ה'? האם שואל הכלי את יוצרו: מדוע יצרת אותי כך ולא אחרת? כאשר אדם יוצר כד חומר, האין הוא רשאי ליצור מאותו גוש חומר כד אחד מרשים ביופיו, וכד שני ככלי אשפה? והאם אין לאלוהים הרשות לשפוך את זעמו, ולהראות את סמכותו לכלים המיועדים לכיליון, לאחר שהתייחס אליהם בסבלנות זמן רב מאוד? וזאת כדי שיוכל להראות לנו, שנועדנו מלפנים לחנינה, את עושרו וכבודו. אנחנו, המאמינים, הם אלה אשר בחר – מקרב היהודים וגם מבין הגויים. האם זוכרים אתם את נבואתו של הושע? בנבואה זו אומר אלוהים שימצא לעצמו בנים אחרים, ויאהב אותם למרות שלא אהב אותם לפני־כן. אלה אשר נאמר עליהם לפנים: "לא עמי", יהיו עתה בני אלוהים חיים.

ישעיהו הנביא ניבא על ישראל, ואמר שאף כי עם ישראל ימנה אנשים רבים כחול אשר על שפת הים, רק מעטים יאמינו בה' וייוושעו. כי מנוי וגמור עם אלוהים להוציא לפועל את משפטו על הארץ, אולם בשל רחמיו הוא יקצר את תקופת הסבל.

במקום אחר אומר ישעיהו שאלמלא ריחם עלינו אלוהים והותיר לנו שריד, היה גורלנו כגורל סדום ועמורה.

מה המסקנה? אלוהים אפשר לגויים לקבל סליחת חטאים על־ידי אמונה, למרות שלא דרשו אותו, ואילו היהודים, שהשתדלו כל־כך להשיג צדקה על־ידי שמירת מצוותיו, לא זכו לכך. מדוע לא זכו? משום שניסו להשיג זאת תוך עשיית מעשים, במקום מתוך האמונה. הם נתקלו באבן נגף ונכשלו. אלוהים הזהיר את היהודים מפני אבן הנגף הזאת, ואמר שרבים מהם ייכשלו וימעדו, אך אלה שיאמינו (במשיח) לא יבושו לעולם.

אחים יקרים, משאלת לבי ותפילתי העמוקה ביותר היא שהיהודים ייוושעו. אני יודע שהם מסורים לאלוהים על פי דרכם, אך מסירות זאת אינה מבוססת על הבנה נכונה של הכתובים. היהודים אינם מבינים שישוע המשיח הקריב את עצמו, כדי לסלוח לחטאיהם ולהצדיקם בעיני אלוהים. הם מנסים ליצור צדקה משלהם וכך לא נכנעים לצדקת ה'. שכן המשיח הוא תכלית התורה, והוא מצדיק את כל המאמין בו.

משה כתב על צדקה וישועה מתוך קיום התורה, ואמר שאדם המקיים את כל מצוות התורה בלי יוצא מן הכלל, ייוושע ויחיה ("אשר יעשה אתם האדם וחי בהם"). ואילו ישועה הנובעת מאמונה אומרת: "אל תאמר בלבבך מי יעלה השמימה?" זאת, כדי להוריד את המשיח לארץ. או "מי ירד לתהום?" זאת, כדי להשיב את המשיח לחיים. הישועה שאנו מבשרים נובעת מאמונה בישוע המשיח, והיא בהישג־ידו של כל אחד מאיתנו; למעשה היא בפינו ובלבנו. שכן אם תודה בפיך לפני בני־האדם שישוע הוא אדונך, ותאמין בלבך שאלוהים הקימו לתחייה מן המתים, תיוושע. משום שאמונת הלב מצדיקה אותנו לפני אלוהים, ומתוך אמונה שבלב אנחנו מודים בפינו וניושע. וכתבי־הקודש אומרים לנו שכל המאמין במשיח לא יבוש. "כל המאמין" פירושו: יהודים וגויים ללא הבדל, כי לכולנו אדון אחד המעניק מעושרו לכל המבקש ממנו. שכן "כל אשר יקרא בשם ה' ימלט"!

אך כיצד הם יקראו בשם ה' ויבקשו ממנו להושיעם, אם אינם מאמינים בו כלל? וכיצד יאמינו בו אם מעולם לא שמעו עליו? וכיצד ישמעו עליו אם איש אינו מספר להם? וכיצד יספר להם מישהו אם לא נשלח אליהם? לכך מתכוון הכתוב: "מה נאוו רגלי מבשרי טוב".

אולם לא כל מי ששמע את בשורת אלוהים האמין בה, כפי שאמר ישעיהו: "מי האמין לשמועתנו?" בכל זאת, האמונה מתעוררת על־ידי שמיעת הבשורה, והבשורה היא דבר המשיח.

אולם מה בנוגע ליהודים, האם לא שמעו את דבר ה'? כן, הם שמעו, שהרי "בכל־הארץ יצא קולם, ובקצה תבל מליהם". ואם עם־ישראל שמע, האם לא הבין? עם־ישראל אכן הבין, כי משה אמר להם: "אני אקניאם בלא עם, בגוי נבל אכעיסם". כלומר, ה' יעורר את קנאת בני־ישראל על ידי הגויים. ישעיהו הנביא הוסיף על כך ואמר, כי אלה שלא חיפשו את אלוהים ולא דרשו אותו, הם שימצאו אותו. ואילו על עם־ישראל הוא אומר: "פרשתי ידי כל היום אל עם סורר ומורה".

מתעוררת השאלה: האם זנח אלוהים את עמו? חס וחלילה! הרי אני עצמי יהודי, מזרעו של אברהם אבינו ומשבט בנימין. לא, אלוהים לא הפקיר את עמו, שבו בחר עוד מבראשית. האם אינכם זוכרים מה אומרים הכתובים על אליהו הנביא? אליהו זעק אל אלוהים והתלונן על עם־ישראל: "את מזבחתיך הרסו ואת נביאיך הרגו בחרב, ואיותר אני לבדי ויבקשו את נפשי לקחתה".

ומה ענה לו אלוהים? "השארתי בישראל שבעת אלפים אשר לא כרעו (ברכיים) לבעל."

גם היום לא כל היהודים פנו עורף לאלוהים; יש ביניהם כאלה שנושעו – לפי בחירתו וחסדו של אלוהים. ואם הם נבחרו בזכות חסדו של אלוהים, משמע שלא נבחרו בזכות מעשיהם הטובים. אילו נבחרו בזכות מעשיהם הטובים לא היה זה חסד, כי חסד זה מתנה ולא גמול לעבודה.

מה המסקנה? רוב היהודים לא השיגו את הצדקה אשר ביקשו, רק מעטים השיגו – אלה שבחר אלוהים – ואילו האחרים נעשו עיוורים לאמת. כפי שכתוב בישעיהו: ה' הרדים את עם ישראל, ועל כן הם הביטו אך לא ראו, שמעו אך לא הבינו. ודוד אמר בתהלים שהשפע והאוכל שלהם יטמנו להם פח, ויביאו אותם למחשבה שהכול כשורה בינם לבין אלוהים. עיניהם תחשכנה והם יכרעו תחת מעמסה כבדה.

האם פירוש הדבר שאלוהים הפקיר את עמו והתכחש אליו? ודאי שלא! מאחר שהיהודים חטאו העניק אלוהים לגויים ישועה ורצון להיוושע, כדי לעורר את קנאת היהודים ואת רצונם להיוושע. ואם חטאם של היהודים הביא עושר שכזה לעולם, תארו לעצמכם איזו ברכה יביאו היהודים לעולם כאשר יחזרו בתשובה ויאמינו במשיח!

עתה אני מדבר אליכם, הגויים: כידוע לכם מינה אותי אלוהים לבשר לכם את בשורתו, ואני מבצע את המוטל עלי על הצד הטוב ביותר. אולי כך אוכל לעורר את קנאתם של היהודים, בני־עמי, ואחדים מהם ייוושעו. אם המרידות שלהם באלוהים הביאה לעולם סליחת חטאים, תארו לעצמכם מה תהיה תוצאת חזרתם בתשובה – ממש תחיית המתים! אם החלה המוקדשת לה' קודש היא, כך כל העיסה, ואם שורש העץ קודש לה' – כך גם הגזע והענפים.

אם חלק מהענפים – חלק מהיהודים – נכרתו, ובמקומם אתה, ענף זית בר, הורכבת על העץ, חוברת לשורשיו ונהנית ממזונו העשיר, אל תתפאר, ואל תזלזל בענפים שנכרתו! אם תחוש גאווה, הזכר לעצמך כי יש לך חשיבות כלשהי רק משום שאלוהים הרכיב אותך על העץ, לפי תוכניתו. מלבד זאת, לא אתה נושא את העץ – אתה אינך אלא ענף; השורש הוא הנושא אותך ואת העץ! אם תאמר: "אבל הענפים ההם נכרתו כדי שלי – הגוי – יהיה מקום בעץ, ומשום כך אני חשוב." זכור, היהודים נכרתו משום שלא האמינו, ואתה הורכבת רק משום שהאמנת. אל תתגאה בעצמך, אלא הישמר לך, והתייחס אל אלוהים בכבוד וביראה. כי אם אלוהים לא חס על הענפים הטבעיים, הוא לא יחוס גם עליך. שימו לב, אלוהים הוא טוב לב, ויחד עם זאת קפדן ומחמיר. הוא מחמיר עם אלה שאינם מצייתים לו, אולם הוא ייטיב אתכם, אם תמשיכו לאהוב אותו ולבטוח בו. אם לא תאהבו אותו ולא תבטחו בו, הוא יכרות גם אתכם. דעו לכם שאם היהודים יאמינו, אלוהים ירכיבם חזרה על העץ. אל תחשבו שהדבר למעלה מכוחו!

אם אלוהים היה מוכן לקחת אתכם, הגויים, שהייתם רחוקים ממנו כל־כך והייתם ענפי זית בר, ולהרכיבכם על עץ הזית שלו שהוא ממין משובח, האם אינכם חושבים שישמח יותר להרכיב חזרה על העץ את היהודים, אשר היו הענפים הטבעיים?

אחי היקרים, איני רוצה להעלים מכם את האמת, פן תתגאו בעצמכם. נכון שיהודים רבים אינם מאמינים בבשורת אלוהים, אך מצב זה יימשך רק עד שכל הגויים, אשר נבחרו על־ידי אלוהים, יאמינו בו. ואז כל עם־ישראל ייושע, ככתוב: "ובא מציון גואל וישיב פשע מיעקב." אלוהים אף אמר שיכרות ברית עם ישראל ויסלח לחטאיהם.

יהודים רבים הם עתה אויבי הבשורה; הם שונאים אותה. אולם כל זה היה לתועלת שלכם, כי בגלל יחסם זה העניק לכם אלוהים את אוצרותיו. אבל עלינו לזכור שהיהודים הם עדיין עמו הנבחר של אלוהים, בזכות הבטחותיו לאברהם, יצחק ויעקב. שהרי אלוהים לעולם אינו מתחרט על דבריו, ולעולם אינו דורש חזרה את מתנותיו. פעם גם אתם מרדתם באלוהים, אך הוא ריחם עליכם. עתה היהודים הם המורדים והסרבנים, ברם יום אחד הם יחזרו בתשובה, ואלוהים ירחם גם עליהם כפי שריחם עליכם. כי אלוהים הסגיר לידי החטא את כל בני־האדם, כדי שיוכל לרחם על כולם.

מה נפלא הוא אלוהינו! מה עמוקה ועשירה חכמתו! מה עשירה דעתו! דרכיו ומשפטיו הם למעלה מכושר הבנתנו ותפיסתנו. מי מאיתנו יודע את מחשבותיו? מי חכם דיו כדי לייעץ לו? או מי העניק לו מעולם מתנה המזכה אותו בגמול? הרי הכול בא מאלוהים לבדו. הכול נברא על־ידו ולכבודו. לאלוהים הכבוד לעולם. – אמן.

אחים יקרים, אני מתחנן לפניכם שתמסרו את עצמכם לאלוהים כקורבן חי וקדוש, כפי שרצוי לאלוהים. לאור כל מה שעשה אלוהים למענכם, האם זאת בקשה מופרזת? אל תחקו את העולם בהתנהגותכם ובמעשיכם, אלא הניחו לאלוהים לפעול בכם ולשנות אתכם ואת דרך מחשבתכם, כדי שתלמדו להבחין מהו רצון אלוהים, ותדעו מה טוב, מושלם ורצוי בעיניו.

כשליחו של אלוהים אני מזהיר כל אחד מכם: אל תפריזו בהערכתכם העצמית, אלא היו צנועים והעריכו את עצמכם לפי מידת האמונה שהעניק לכם אלוהים. כשם שגופנו האחד הוא בעל איברים רבים, ולכל איבר תפקיד משלו, כך אנחנו, המאמינים הרבים, הננו גוף המשיח. לכל אחד מאיתנו תפקיד משלו, אך אנו שייכים זה לזה וזקוקים איש לאחיו.

אלוהים העניק לכל אחד מאתנו מתנות וכישרונות לפי רצונו. אם הוא העניק לך את מתנת הנבואה, נבא בכל הזדמנות, לפי מידת אמונתך. אם אלוהים העניק לך רצון מיוחד לשרת את הזולת, עשה זאת בלב שלם. אם אתה מורה, למד כמיטב ידיעתך. אם קיבלת את מתנת העידוד, פעל מתוך דאגה אמיתית. אם אלוהים העניק לך כסף, עזור לאחרים ביד רחבה. אם נבחרת למנהיג, מלא את תפקידך ברצינות ובאחריות. אם אתה עושה מעשה טוב, עשה אותו מתוך שמחה אמיתית.

אל תעמידו פנים שאתם אוהבים אנשים אחרים, אלא אהבו אותם באמת ובכנות. שנאו כל דבר רע ועודדו כל מעשה טוב. אהבו איש את רעהו אהבה אמיתית – כאהבת אחים – והקדימו לכבד איש את רעהו. שרתו את האדון בחריצות ובהתלהבות, ולעולם אל תתעצלו בעבודתכם.

שמחו על כל מה שאלוהים מתכנן למענכם. אם באה עליכם צרה, שאו אותה בסבלנות והתמידו בתפילה. אם אחיכם המאמינים זקוקים לעזרה, עזרו להם ברצון ובשמחה. היו מכניסי אורחים.

אם מישהו רודף אתכם בשל אמונתכם במשיח, אל תקללו אותו, אלא התפללו שאלוהים יברך אותו! השתתפו בשמחתם של החוגגים ובצערם של האבלים. חיו בשלום זה עם זה. אל תתגאו ואל תימלאו חשיבות עצמית. אל תנסו למצוא־חן בעיני אנשים חשובים ואל תהיו חכמים בעיניכם.

לעולם אל תשלמו רעה תחת רעה. עשו את הטוב בעיני כולם, ואל תתנו להם סיבה למתוח עליכם ביקורת. עד כמה שהדבר תלוי בכם, חיו בשלום עם כל אחד.

ידידי, אל תיקחו את החוק לידיכם, ואל תנקמו באחרים; השאירו תפקיד זה לאלוהים, כי הוא הבטיח שיעניש את הראויים לעונש. במקום לנקום באויבך, האכל אותו אם הוא רעב, ואם הוא צמא – הגש לו משקה. כי ככה כאילו "גחלים אתה חותה על ראשו." אל תניח לרע להשתלט עליך, אלא השתלט אתה על הרע במעשיך הטובים.

על כל אדם לציית לשלטונות, כי אין שלטון שלא בזכות הסכמת אלוהים, והשלטונות הקיימים נקבעו על־ידי אלוהים. לכן, המסרבים לציית לשלטונות ולחוקיהם, ממרים למעשה את פי האלוהים, והוא יענישם. אזרח טוב וישר אינו פוחד מהמשטרה והחוק; אדם שאינו ישר פוחד מהם. לכן, אם אינך רוצה לחשוש מהשלטונות, שמור על החוק, והשלטונות ישבחו אותך. איש החוק נשלח על־ידי אלוהים כדי לעזור לך, אבל אם אתה עובר על החוק יש לך ממה לחשוש, כי הם המחזיקים בחרב ויש להם זכות להשליט סדר ולהעניש. לשם כך שלח אותו אלוהים. אם כן, עלינו לשמור את החוק לא רק כדי שלא ניענש, אלא גם לשמור על מצפון נקי.

מאותה סיבה עלינו גם לשלם מסים, כי עובדי הממשלה והרשויות, שמונו על־ידי אלוהים, צריכים לקבל את משכורתם, כדי שיוכלו להמשיך לשמור על הסדר הציבורי. תנו לכל אחד את המגיע לו: מס לשלטונות המס, מכס לשלטונות המכס. צייתו לממונים עליכם וכבדו את הראויים לכבוד. אל תהיו חייבים דבר לאיש – מלבד אהבה, שכן אדם האוהב את הזולת מקיים את תורת אלוהים. שהרי אם אתה אוהב את חברך כמוך, לא תרצה לפגוע בו! לא תפתה את אשתו לבגוד בו, לא תרצח אותו, לא תגנוב ממנו, לא תעיד נגדו עדות שקר, לא תקנא בו ולא תעשה כל דבר אחר שנאסר עלינו בעשרת הדיברות. כי כל הדיברות כלולים במצווה אחת: "ואהבת לרעך כמוך." עלינו לאהוב איש את רעהו, כי האהבה אינה פוגעת באיש, ובכך היא מקיימת את התורה כולה.

מדוע אני מדגיש את עניין התנהגותכם? כידוע לכם אנו חיים בזמן מכריע ועלינו להתעורר, שכן ישועת אלוהים וביאת המשיח קרובים אלינו עתה יותר מאשר ביום שבו האמנו לראשונה במשיח.

הלילה חלף ויום שובו של המשיח קרב. על כן הפסיקו את מעשי הרשע הנעשים בחשכת הלילה, ועשו מעשים טובים וטהורים כפי שהחיים באור היום צריכים לעשות. עלינו לחיות בצניעות ולא להפקיר את עצמנו לתאוות בשרנו: לא להשתכר, לא לזנות, לא לריב ולא לקנא, במקום זאת, לבשו את נוכחות האדון ישוע המשיח, ואל תתנו לעצמכם לחשוב על דרכים להשביע את התאוות הרעות שלכם.

קבלו את האדם שאמונתו חלשה משלכם בשמחה וחמימות, ואל תמתחו ביקורת על דעותיו והשקפותיו. זה מאמין שמותר לו לאכול כל דבר, ואילו זה שאמונתו חלשה הוא צמחוני.

מי שאוכל בשר אינו צריך לבוז למי שאינו אוכל אותו, ומי שאינו אוכל אינו צריך לבוז למי שאוכל, כי אלוהים אוהב את כולנו במידה שווה! מי אתה שתמתח ביקורת על משרתו של אלוהים? המאמין המשיחי הוא משרתו של אלוהים, ורק לו הוא חייב דין וחשבון. הנח לאלוהים לומר למאמין אם הוא נוהג כשורה או לא, ואם יש צורך, אלוהים בהחלט יכול לתקן את דרכו.

יש אדם המכבד יום מסוים יותר מימים אחרים, ויש המכבד את כל הימים במידה שווה. כל אדם צריך להיות משוכנע במה שהוא מאמין. כשם שאדם המעדיף לקדש להי יום מסוים עושה זאת לכבוד האדון, כך גם האוכל אוכל לכבוד ה', כי הוא מודה לאלוהים. מי שאינו אוכל – לכבוד ה' אינו אוכל, וגם הוא מודה לאלוהים. אין אנו אדונים לעצמנו, ואיננו חיים לעצמנו או מתים לפי בחירתנו. אם אנו חיים – אנו חיים לאדון, ואם אנו מתים – אנו מתים לאדון; בחיינו ובמותנו אנו שייכים לאדון. ישוע המשיח מת וקם לתחייה כדי שיהיה אדון על החיים ועל המוות.

אין לך זכות לשפוט את מעשי אחיך או לבוז לו. זכור, יום אחד כולנו עתידים להישפט לפני אלוהים – לא לפי קנה־המידה שלנו, אלא לפני קנה־המידה שלו. כפי שכתוב: "בי נשבעתי ... כי לי תכרע כל ברך ותשבע כל לשון". כל אחד מאיתנו ימסור דין וחשבון על מעשיו לאלוהים בלבד. לכן הבה נחדל למתוח ביקורת איש על אחיו. לעומת זאת, נבקר את עצמנו ונדאג שלא נכשיל את אחינו במעשינו.

אני משוכנע באמונה, שדבר אינו טמא בפני עצמו; הוא טמא רק למי שחושב אותו לטמא. אם אחיך נפגע מהעובדה שאתה אוכל בשר, ואילו אתה ממשיך בשלך, הרי שאינך מתייחס אליו באהבה. אל תניח לדבר־מאכל לפגוע במאמין המשיחי שגם בעדו מת המשיח. אל תניח לדבר הנראה כשר בעיניך להיראות כחטא בעיני אחרים. אחרי־הכול לנו, המשיחיים, אכילה ושתייה אינם הדברים החשובים ביותר בחיינו. החשוב יותר הוא לעשות מעשים טובים, לרדוף שלום ולשמוח בהשראת רוח הקודש. אם נשרת את האדון בדרך זאת, שירותנו ימצא־חן בעיני אלוהים ובעיני בני־אדם. ובאותה דרך הבה נשאף לאחדות ולשלום בקהילה, ונשתדל לבנות איש את רעהו.

אל תהרוס את עבודת אלוהים בגלל דבר־מאכל. זכור, מותר לך לאכול כל דבר, כי הכול טהור, אך אם אכילתך עלולה לפגוע באחיך, אזי אסור לך לאכול!

מוטב לא לאכול בשר, לא לשתות יין ולא לעשות דבר שעלול לפגוע באחיך. אתה אמנם יודע שמותר לך לאכול כל דבר, כי אלוהים נתן לך רשות, אך שמור זאת בינך לבין אלוהים ואל תתגאה בכך לפני אחרים, כי הם עלולים להיפגע. אשרי האיש העושה את הדבר הנכון במצפון נקי. אם אתה חושב שמעשה מסוים אסור, אל תעשהו, כי לגביך הוא אסור. אם אתה בכל זאת עושה אותו, הרי שחטאת, כי לא נהגת באמונה, וכל מה שנעשה ללא אמונה הוא חטא!

אנחנו החזקים יותר באמונה צריכים לעזור למאמינים החלשים מאיתנו, להתייחס אליהם בסבלנות ולעודד אותם. אל נהיה אנוכיים ואל נבקש רק את טובת עצמנו. עלינו לבקש את טובת הזולת ולבנות איש את אחיו. גם המשיח לא ביקש את טובת עצמו; אנו קוראים על כך בתהלים: "חרפות חורפיך נפלו עלי". כלומר, הגידופים של מחרפי אלוהים נפלו עליו.

כל אשר נכתב בכתבי־הקודש לפני זמן רב, נכתב כדי ללמדנו סבלנות, לעודד ולנחם אותנו בתקווה אשר נמצאת בהבטחות הכתובים. והאלוהים אשר מעניק סבלנות ועידוד יעזור לכם לחיות יחד בהתאמה שלמה – כרצונו של ישוע המשיח, כדי שכולנו פה אחד נברך ונכבד את האלוהים אבי אדוננו ישוע המשיח.

על כן קבלו איש את אחיו לקהילתכם בברכה ובחמימות, כמו שהמשיח קיבל אתכם, והתנהגות כזאת תביא כבוד לאלוהים. זכרו, ישוע המשיח בא לעולם בתור משרת היהודים, כדי להראות לעולם כולו שאלוהים מקיים את הבטחותיו לאבותינו. המשיח בא לעולם גם

כדי שהגויים ייושעו ויפארו את אלוהים על־שום רחמיו עליהם. זוהי כוונת הכתוב: "על כן אודך בגויים ה' ולשמך אזמרה". ועוד כתוב: "הרנינו, גויים, עם עמו". ובתהלים: "הללו את ה' כל גויים, שבחוהו כל האומים".

וישעיהו הנביא אמר: "והיה ביום ההוא שורש ישי אשר עומד לנס עמים, אליו גוים ידרשו".

מי ייתן שאלוהי התקווה ימלא אתכם שמחה, שלום ושלווה באמונתכם, כדי שבכוח רוח הקודש הופעתכם ודרך חייכם יקרינו תקווה.

אחים יקרים, אני בטוח שאתם חיים כיאה למאמינים משיחיים. אני יודע שאתם נבונים, מלאי אהבה ומשגיחים איש על רעהו כדי שלא לסטות מהדרך הנכונה. בכל זאת, כדי לרענן את זיכרונכם, כתבתי לכם בהדגשה ובהעזה בנוגע לדברים מסוימים, משום החסד שהעניק לי אלוהים – להיות שליחו של ישוע המשיח לגויים. בתוקף כהונתי כשליחו של המשיח עלי לבשר לגויים את בשורת האלוהים, ועל־ידי כך להציגם לפניו כמנחה רצויה ומקודשת ברוח הקודש. על כן, הודות לישוע המשיח אני יכול להתגאות מעט בשירותי למען אלוהים. איני מעז לדבר בגאווה על דבר מלבד מה שהמשיח עשה דרכי, שהביא את הגויים לאלוהים על ידי המסר שלי ופועלי בקרבם, בניסים ובנפלאות שאלוהים חולל באמצעותי בגבורת רוח הקודש. בדרך זאת הפצתי את בשורת המשיח מירושלים ועד לאילוריקון. השתדלתי להפיץ את בשורת המשיח במקומות שעדיין לא שמעו עליו; לא רציתי לבשר במקום ששליח אחר כבר הקים קהילה, שכן לא רציתי לבנות על יסודותיו של אדם אחר. נהגתי כדברי ישעיהו הנביא שאמר: "אשר לא סופר להם ראו, ואשר לא שמעו התבוננו". מסיבה זאת נמנע ממני פעמים רבות לבקר אתכם.

עתה סיימתי לבסוף את עבודתי כאן, ולאחר ציפייה של שנים ארוכות אני יכול לבקר אתכם. אני מקווה לבקרכם בדרכי לספרד, ולאחר שאיהנה מהתחברות איתכם תוכלו לשלחני לדרכי.

עתה מועדות פני לירושלים, כדי להביא מתנה כספית ליהודים המשיחיים הנמצאים שם. המתנה היא תרומתם של המאמינים המשיחיים במקדוניה ובאכיא, אשר החליטו לעזור למאמינים העניים בירושלים. הם עצמם החליטו לתרום למען היהודים המשיחיים בירושלים. למעשה הם מרגישים חובה נעימה לעזור להם. מדוע? מפני שקהילת ירושלים הייתה זאת שהפיצה לראשונה את בשורת המשיח בין הגויים. כתוצאה מכך התברכו הגויים בכל הברכות הרוחניות, והמעט שבידם לעשות הוא להגיש עזרה חומרית למאמינים בירושלים, כאשר אלה זקוקים לה.

לאחר שאסיים את שליחותי ואמסור להם את התרומה, אבוא לבקר אתכם בדרכי לספרד. אני משוכנע שבבואי אליכם אביא עמי את ברכתו המלאה של המשיח.

אחי היקרים, אני מתחנן לפניכם בשם אדוננו ישוע המשיח, ולמען האהבה שהעניק לנו רוח הקודש: אנא, התפללו הרבה לאלוהים בעדי ובעד עבודתי.

התפללו שלא אפול בידי הלא־מאמינים בירושלים, ושהמאמינים בירושלים יקבלו בשמחה את התרומה שאני מביא להם. ואז, ברצון אלוהים, אוכל לבוא אליכם בלב שמח וארענן את נפשי בחברתכם. האלוהים המעניק שלום יהיה עם כולכם. – אמן.

ברצוני להמליץ לפניכם על אחותנו היקרה פובי, העובדת בשירות הקהילה בקנכרי.

היא עומדת לבקר אתכם בקרוב, ואני מבקש מכם שתקבלוה בחמימות ותעזרו לה בכל צרכיה, כי היא עזרה למאמינים רבים ולי ביניהם.

מסרו דרישת שלום לפריסקלה ועקילס – חברי בעבודת המשיח, שסיכנו את חייהם למעני. לא רק אני אסיר תודה להם, אלא כל קהילות הגויים.

שאלו גם לשלום חברי הקהילה הנפגשים בביתם.

דרישת שלום לאפינטוס היקר, שהיה המאמין המשיחי הראשון באסיה.

דרישת שלום למרים שעשתה למענכם רבות, ולקרובי משפחתי, אנדרוניקוס ויוניס, שהיו אסורים איתי בבית־הכלא. השניים מכובדים מאוד בין השליחים, ולמעשה האמינו במשיח לפני.

דרישת שלום לאמפליאס – ידידי ואחי היקר באמונה, לאסטכיס החביב, ולאורבנוס, חברנו הנאמן לאדון, ולבני־משפחתו של אריסטובולוס.

שאלו לשלום קרובי – הורודיון, ולשלום המאמינים שבין בני ביתו של נרקיסוס.

דרישת שלום לטרופינה ולטרופסה, העובדות בשירות האדון, ולפרסיס היקרה אשר עמלה רבות למען האדון. דרישת שלום לרופוס, אשר נבחר על־ידי האדון, ולאמו שהייתה לי כאם. שאלו לשלום אסונקריטוס, פליגון, הרמס, פטרובס, הרמיס והאחרים הנמצאים אתם. שאלו לשלום פילולוגוס, יוליא, נירוס ואחותו, אולימפס וכל המאמינים אשר איתם.

דרישת שלום לכם מכל קהילות המאמינים כאן. ברכו איש את רעהו בנשיקה קדושה.

לסיום מכתבי ברצוני להזהירכם: התרחקו מהאנשים הגורמים לפילוגים ולמחלוקות; הם מנסים לפתות ולהכשיל אתכם, כדי להרחיקכם מדבר ה' שאותו למדתם. אנשים אלה אינם משרתים את אדוננו ישוע המשיח, כי אם את עצמם. בלשון חנופה ובדברי חלקות הם מתעים את הכסילים והתמימים.

נאמנותכם לאדוננו ידועה בכל מקום, ועובדה זאת משמחת אותי מאוד. אני רוצה שתמיד תבדילו בין טוב לרע, ושתתרחקו מכל דבר רע. ואלוהי השלום יכניע לרגליכם במהרה את השטן. ברכת ישוע המשיח אדוננו עליכם.

חברי טימותיוס וקרובי משפחתי: לוקיוס, יסון וסוסיפטרוס שולחים לכם דרישת שלום.

גם אני, טרטיוס, הכותב מכתב זה בשם פולוס, מוסר לכם דרישת שלום. גיוס – מארחי ומארח הקהילה שנפגשת בביתו, שואל לשלומכם, וכן ארסטוס גזבר־העיר וקורטוס. שלום לכולכם. ברכת ישוע המשיח אדוננו על כולכם. – אמן.

אני מפקיד אתכם בידי האלוהים אשר יכול לחזק את אמונתכם, כפי שמבטיחה הבשורה וכפי שכבר אמרתי לכם. זאת תוכניתו של ה' לישועת הגויים, תוכנית שנשמרה בסוד מבריאת העולם. אולם עתה, כדברי הנביאים ולפי מצוות ה', מתפרסמת בשורה זו בכל מקום, ואנשים מכל העולם מאמינים במשיח ומצייתים לו. לאלוהינו החכם האחד כל הכבוד לעולמי עולמים, על־ידי ישוע המשיח אדוננו. – אמן.

קורנתים א

אגרת פולוס הראשונה אל-הקורנתים

מאת פולוס, שנבחר על־ידי אלוהים להיות שליחו של ישוע המשיח, ומאת סוסתניס אחינו.

אל המאמינים המשיחיים בקורינתוס, שנקראו על־ידי אלוהים להיות לו לעם בזכות ישוע המשיח, ואל כל המאמינים המשיחיים באשר הם; אל כל מי שמאמין באמת ובתמים בישוע המשיח אדוננו. אלוהינו ואדוננו יברך אתכם בכל ברכותיו ויעניק לכם שלום, שלווה ומנוחה.

אינני חדל להודות לאלוהים על כל המתנות הנפלאות שהעניק לכם משום שאתם שייכים לו; הוא העשיר את חייכם בתוכן ובכל דבר טוב, עזר לכם בכול אומר, ואף העניק לכם הבנה מלאה של האמת. אמרתי לכם מראש שהמשיח יעשה כל זאת למענכם, ואתם רואים שהוא באמת עשה! כעת לא חסר לכם דבר; קיבלתם את כל הברכות, המתנות הרוחניות ואת הכוח למלא את רצונו. ברכות אלה ניתנו לכם למשך הזמן שאתם מצפים לשובו של ישוע המשיח אדוננו.

המשיח יתמיד לעזור לכם להיות טהורים ונקיים מחטא ביום שובו, שכן אלוהים מקיים תמיד את הבטחותיו, והרי הוא עצמו קרא לכם להתחבר עם בנו ישוע המשיח.

אחים יקרים, אני מתחנן לפניכם בשם ישוע המשיח אדוננו: הפסיקו את המריבות והוויכוחים! עליכם לחיות באהבה ובשלום כדי שלא יהיו פילוגים בקהילה. אני מבקש מכם, אנא, ותרו איש לרעהו, היו בעלי דעה אחת ומטרה אחת. בני ביתה של כלואה סיפרו לי על המריבות והוויכוחים שלכם. זה אומר: "אני בעד פולוס!" וזה אומר: "אני בעד אפולוס!" או "אני בעד כֵּיפָא (פטרוס)!" ויש הטוענים כי הם בלבד תלמידיו האמיתיים של ישוע המשיח. וכך אתם מחלקים את המשיח לחלקים רבים.

אך האם אני, פולוס, נצלבתי בעד חטאיכם? או האם מישהו מכם נטבל בשמי? אני מודה לאלוהים שלא הטבלתי איש מכם, מלבד קריספוס וגיוס, כך שעכשיו איש אינו יכול לטעון שניסיתי להקים קהילה חדשה – "קהילת פולוס". שכחתי להוסיף שהטבלתי גם את בני משפחתו של סטפנוס. איני זוכר שהטבלתי עוד מישהו. שכן המשיח לא שלח אותי להטביל, כי אם לבשר את דבר־אלוהים. אבל אפילו ההטפה שלי אינה נשמעת מחוכמת ביותר, מפני שאיני משתמש במילים מסובכות ויפות, ואף לא ברעיונות נשגבים ומסובכים, מחשש שאחליש ואקהה את הכוח העצום שבצורה הפשוטה של צלב המשיח.

אני יודע היטב שהלא־מאמינים חושבים את מותו של ישוע על הצלב לשטות; אולם אנחנו, המאמינים שנושענו, יודעים שזוהי גבורת אלוהים. כי אלוהים אמר: "אאבד חכמת חכמים ובינת נבונים אסתיר". אלוהים העמיד באור מגוחך את המלומדים, החוקרים, המדענים ומנהיגי העולם, והוכיח שאין כל ערך לחכמתם. כי אלוהים, בחכמתו הרבה, מנע בעד העולם מלהיוושע באמצעות גאוניות אנושית, ואז בא והושיע את כל מי שהאמין בבשורתו, שהעולם כינה "מטופשת". הבשורה נשמעת מטופשת ליהודים, כי הם דורשים אות מהשמים כהוכחה לאמיתות תוכנה, ואילו היוונים מאמינים רק במה שתואם את הפילוסופיה שלהם – במה שנראה מחוכם. על כן כאשר אנחנו מבשרים שישוע המשיח מת כדי להושיע את כולם, היהודים נעלבים, ואילו הגויים מבטלים את הבשורה בנפנוף. אולם אלוהים פקח את עיניהם של בחיריו מבין היהודים והגויים, כדי שיראו כי המשיח הוא התגלמות כוח הישועה של אלוהים; המשיח עצמו הוא מרכז תוכניתו הנפלאה של אלוהים להושיע אותנו. תוכניתו "מטופשת" זו של אלוהים מחוכמת בהרבה מהתוכנית הגאונית ביותר של בני־האדם, ואלוהים ב"חולשתו" – מות ישוע על הצלב – חזק הרבה יותר מכל אדם.

בוודאי שמתם לב, אחים יקרים, שרק מעטים מכם בעלי משרות חשובות ועמדות־מפתח, בעלי כוח השפעה או בעלי ממון. כי אלוהים בחר במתכוון ברעיונות שהעולם חושב למטופשים וחסרי־ערך, כדי לבייש את חכמי העולם. הוא בחר בתוכנית שנראתה חסרת כל ערך בעיני העולם, והשתמש בה להשפיל עד עפר את האנשים החכמים ביותר, כדי שאף אחד לא יתפאר לפני ה'.

שכן אלוהים לבדו נתן לנו את החיים דרך ישוע המשיח. המשיח הוא שהציג לפנינו את תוכנית ה' לישועתנו, הוא שעשה אותנו רצויים לה', הוא שקרב אותנו לאלוהים, טיהר וקידש אותנו, והקריב את עצמו למוות כדי להעניק לנו את ישועתנו. משום כך עלינו לנהוג לפי הכתוב: "המתהלל יתהלל בה'!"

אחים יקרים, כאשר באתי לספר לכם בפעם הראשונה את בשורת אלוהים, לא השתמשתי במילים יפות ונשגבות, ולא העליתי רעיון גאוני כלשהו, שכן החלטתי לספר לכם רק על אודות ישוע המשיח ומותו על הצלב. באתי אליכם בחולשה, בפחד וברעדה, ודברי היו ברורים למדי. לא ניסיתי לפתות אתכם בלשון חלקה, אבל רוח הקודש חיזק את דברי והוכיח לכל השומעים שאכן אלה הם דברי אלוהים. עשיתי זאת משום שלא רציתי שאמונתכם תהיה מבוססת על חכמת בני־אדם, אלא על כוחו של אלוהים.

אך בהימצאי בין המבוגרים יותר באמונה, אני משתמש במילים בעלות משמעות עמוקה יותר – במילות חוכמה, לא חכמת העולם הזה, ולא חכמה המקובלת אצל גדולי העולם הזה שדינם נגזר לאבדון. אלה הן מילות חכמה הניתנות על־ידי אלוהים, והמספרות על תוכניתו הנפלאה של אלוהים להביאנו למרומי השמים. עד לפני זמן־מה הייתה תוכניתו זאת בגדר סוד, אף כי תוכננה למעננו ונועדה לנו עוד לפני בריאת העולם. אבל "חכמי העולם" לא הבינו זאת, כי אילו הבינו, לא היו צולבים את אדון הכבוד.

לכך התכוון הפסוק בישעיהו: "עין לא ראתה, ואוזן לא שמעה, ולא עלה על לב אדם את אשר הכין האלוהים לאוהביו".

אבל אנחנו יודעים מה הם הדברים הנפלאים האלה, כי אלוהים שלח את רוחו לגלות לנו, והרוח חוקר, מברר הכול ומגלה לנו את סודותיו הכמוסים והנפלאים של אלוהים. איש אינו יודע מה חושב אדם אחר, מלבד רוח האדם שבו עצמו; ואיש אינו יכול לדעת מה חושב אלוהים, מלבד רוח הקודש. ואלוהים לא נתן לנו את רוח העולם, כי אם את רוחו שלו – את רוח הקודש, כדי שיגלה לנו מהן המתנות הנפלאות שהעניק לנו ה' ברוב חסדו, ובאילו ברכות ברך אותנו. איננו מספרים לכם על כך במילים שלנו, אלא במילים של רוח הקודש, כלומר, אנו משתמשים במילים מרוח הקודש כדי להסביר דברים רוחניים. אולם מי שאינו מאמין במשיח, אינו מסוגל להבין את דברי רוח הקודש, והם נשמעים לו מטופשים למדי, כי רק מי ששוכן בו רוח ה' מסוגל להבין דברים רוחניים. ואילו האדם הרוחני – זה שרוח הקודש שוכן בו – בוחן וחוקר כל דבר, בעוד שהוא עצמו אינו נבחן ואינו נידון על־ידי איש. הוא יכול להבין את המשמעות של כל דבר, אולם איש אינו יכול לאמוד ולשפוט אותו. ודאי תשאלו: איך יכול המאמין להבין הכול, הרי אין הוא מסוגל לקרוא את מחשבותיו של אלוהים או לשוחח איתו על כך? התשובה היא: אנחנו, המאמינים, יודעים את מחשבותיו של אלוהים, מפני שרוח המשיח שוכן בנו.

אחים יקרים, צר לי מאוד שלא יכולתי לפנות אליכם כאל מאמינים מבוגרים המלאים ברוח הקודש, אלא רק כאל תינוקות באמונה, שאינם הולכים אחרי האדון ישוע אלא אחרי תשוקותיהם. נתתי לכם חלב, כי לא יכולתם ללעוס ולעכל מזון מוצק. אני עדיין צריך להשקות אתכם חלב, כי עודכם תינוקות רכים באמונה, שנשלטים על־ידי תשוקותיכם ולא על־ידי אלוהים. הקנאה, המריבות והפילוגים מוכיחים שטרם התבגרתם, ושאתם עדיין תינוקות קטנים ועקשנים. למעשה אינכם מתנהגים כלל כנהוג למאמינים משיחיים. מה פתאום אתם מתווכחים על השאלה: מי חשוב יותר, אפולוס או אני? הרי אתם מפלגים את הקהילה, והתנהגותכם מוכיחה שכלל לא גדלתם באמונתכם.

מה הוויכוח עלי ועל אפולוס? מי אנחנו? אנחנו בסך הכול משרתי אלוהים; לכל אחד מאיתנו מעלות וחסרונות משלו, ואנו הבאנו לכם את דבר המשיח. תפקידי היה לזרוע בלבכם את דבר־אלוהים, ותפקידו של אפולוס היה להשקות ולטפח. אך אלוהים לבדו הצמיח את אשר נזרע בלבכם. תפקידו של הזורע או של המשקה אינו החשוב ביותר; תפקידו של אלוהים הוא החשוב ביותר, כי הוא מצמיח ומגדל. אף כי אפולוס ואני עובדים יחד למען אותה מטרה,

כל אחד מאיתנו בנפרד יקבל מאלוהים את הגמול על עמלו הקשה. אנחנו רק כלים ומכשירים ביד אלוהים. אתם שדה אלוהים ולא שדנו; אתם בניין אלוהים ולא בניינו.

ברוב חסדו לימד אותי אלוהים את מלאכת הבנייה. אני הנחתי את היסוד, ואפולוס בנה עליו. על כל אחד להיזהר מאוד איך ובמה הוא בונה על היסוד. איש אינו יכול להניח יסוד אחר מלבד זה שאנו הנחנו – ישוע המשיח! כל אחד יכול לבנות על היסוד בחומרים שונים: זהב, כסף, אבנים יקרות, ויש הבוחרים לבנות בעץ, בחציר ואפילו בקש! ביום־הדין עבודתו של כל בונה תיבחן באש, והמבחן יגלה באיזה חומר השתמש הבונה, ואיזה מאמץ השקיע בבנייה. כל מי שבנה בחומר חזק, יציב ועמיד בפני אש, יקבל את שכרו. אבל אם הבית שבנה יישרף באש, אובדנו תהיה גדולה, והוא עצמו יינצל בקושי, כמו אוד המוצל משריפה.

האם אינכם מבינים שכולכם יחד מהווים את ביתו של אלוהים, ומשום כך רוח הקודש השוכן בכם שוכן למעשה בבית אלוהים? אלוהים יעניש את כל מי שמלכלך ומטמא את ביתו, כי בית אלוהים הוא טהור וקדוש, ואתם בית אלוהים!

אל תשלו את עצמכם. החושב את עצמו לחכם ופיקח במושגי העולם הזה, מוטב שיודה כי הוא בעצם טיפש, כדי שיוכל לדרוש את חכמת אלוהים ולהחכים באמת. שכן חכמת העולם הזה מטופשת בעיני ה', ככתוב בספר איוב: "אלוהים לכד את החכמים בערמם." ובספר תהלים כתוב: "ה' יודע מחשבות חכמים, כי המה הבל".

על כן אל תתפארו במעשי אדם, כי אלוהים נתן לכם את הכול. הוא נתן לכם את פולוס, אפולוס וכֵיפָא כדי שיעזרו לכם. הוא העמיד לרשותכם ולשירותכם את העולם כולו, אפילו את החיים ואת המוות! הוא נתן לכם את כל ההווה וכל העתיד – הכול שייך לכם, אתם שייכים למשיח והמשיח שייך לאלוהים.

הייתי רוצה שתתייחסו אל אפולוס ואלי כאל משרתי המשיח שהופקדו בידם סודות ה'. ומשרת נאמן ניכר בנכונותו לבצע את כל דברי אדוניו. לא אכפת לי אם אתם חושבים אותי למשרת טוב או לא; בנושא זה איני סומך אפילו על כושר השיפוט של עצמי. מצפוני אמנם נקי ושקט, אך עובדה זאת אינה הוכחה מספקת. רק אלוהים יכול לבחון אותי ולשפוט.

לכן אל תמהרו להסיק מסקנות אם אדם זה או אחר הוא משרת טוב או לא; חכו לשובו של אדוננו. בבואו של האדון ישוע הוא יחשוף את האופי האמיתי של כל אחד מאתנו, וכולם ידעו מה הניע אותנו לשרת את האדון. באותו מעמד יעניק אלוהים שבחים לכל אחד לפי עבודתו.

נתתי לכם כדוגמה את אפולוס ואותי, מפני שרציתי להדגיש את כוונתי: אל תפלו בין המאמינים! אל תתנשאו אחד על השני בשם שליח מסוים. מדוע אתם מתגאים כל־כך? האם יש בידכם דבר־מה שלא ניתן לכם על־ידי אלוהים? ואם כל מה שיש לכם בא מאלוהים, מדוע אתם מתנהגים כאנשים חשובים, כאילו כל מה שיש לכם הוא הישג פרטי ובלעדי שלכם?

אתם חושבים שכבר קיבלתם את כל המזון הרוחני הדרוש לכם. אתם מרוצים ממצבכם הרוחני; הכתרתם את עצמכם למלכים בשעה שהיינו רחוקים מכם. הלוואי שבאמת הייתם מלכים בעיני ה', כי אז יכולנו למלוך יחד. לעתים קרובות אני חושב שאלוהים העמיד אותנו, השליחים, בסוף השורה; אנו מוצגים לראווה לפני העולם ולפני המלאכים כאסירים שנידונו למוות.

אתם טוענים כי האמונה עשתה אותנו לטיפשים, ואילו אתם חכמים גדולים! אנחנו חלשים ואילו אתם חזקים מאוד! אנחנו נקלים ואתם מכובדים. דעו לכם שעד לרגע זה אנו רעבים, צמאים, ללא בגדים חמים, ללא בית משלנו ונזרקים ממקום למקום. הרווחנו את לחמנו בעמל־כפיים, ברכנו את מי שקילל אותנו, התייחסנו בסבלנות לאלה שפגעו בנו, דיברנו בשקט כשחרפו אותנו והעלילו עלינו עלילות. למרות הכול, עד לרגע זה מתייחסים אלינו כולם כאל טינופת ואשפה.

איני כותב זאת כדי לבייש אתכם, אלא כדי להזהירכם ולייעץ לכם כילדים אהובים. אנשים רבים מסוגלים ללמד אתכם את דבר אלוהים, אך זכרו שאני לבדי דואג לכם כאב, שהרי אני הדרכתי אתכם אל המשיח בספרי לכם את הבשורה. משום כך אני מבקש מכם, אנא, קחו דוגמה ממני.

אני שולח אליכם את טימותיוס כדי שיעזור לכם לעשות זאת. גם אותו הדרכתי אל האדון; הוא בני האהוב והנאמן באמונה, והוא יזכיר לכם מה שאני מלמד בכל הקהילות בהן אני מבקר.

אני יודע כי יש ביניכם כאלה החושבים בטעות שאני פוחד לבוא ולדבר אתכם פנים אל פנים, ומחשבה זאת מכניסה בהם גאווה. אבל אל תדאגו; אם ירצה ה' אבוא אליכם בקרוב, ואז איווכח לדעת אם הגאוותנים האלה הם סתם דברנים גדולים, או אם הם באמת מלאים בכוח אלוהים. מלכות אלוהים אינה מבוססת על דיבורים, כי אם על מעשים בגבורת אלוהים. ומה אתם מעדיפים, שאבוא אליכם עם שוט או באהבה וביד רכה?

כולם מדברים על המעשים הנוראים המתרחשים אצלכם. שמעתי שאחד האנשים בקהילתכם מקיים יחסי־מין עם אשת אביו! אפילו הגויים אינם עושים מעשים מכוערים כאלה! ואתם עוד מתגאים, במקום שתתאבלו מרוב צער ובושה ותסלקו אדם זה מקהילתכם.

למרות שאני נמצא הרחק מכם הקדשתי לעניין מחשבה רבה, ובשם ישוע המשיח אדוננו כבר החלטתי מה לעשות, כאילו אני עצמי הייתי ביניכם. כנסו את חברי הקהילה – האדון יחזק אתכם ואף אני אהיה אתכם ברוחי ובמחשבתי – וסלקו חוטא זה מקרבכם. הפקירו אותו בידי השטן כדי שייענש, ונקווה שנפשו תינצל ביום שובו של ישוע המשיח אדוננו.

איך אתם מעזים להתפאר ב"טוהר" שלכם, בשעה שמתרחשים אצלכם מעשים נוראים כאלה? האם אינכם מבינים שאם אתם מניחים לאדם אחד להמשיך בחטאו, תוך זמן קצר הוא ידביק את כולכם? כי מעט שאור מחמיץ את העיסה כולה! בערו את החמץ! סלקו את החוטא הרשע משורותיכם כדי שתוכלו להישאר כשרים וטהורים. שה הפסח, המשיח, הוקרב למעננו, ולכן הבה נחוג את החג – לא בשאור הרשע והעוולה, אלא במצות הטוהר והאמת.

במכתבי הקודם ביקשתי מכם שלא להתחבר עם הרשעים והחוטאים. לא התכוונתי ללא־מאמינים, המנהלים חיים בלתי־מוסריים, מרמים, גונבים ועובדים את האלילים, שהרי אינכם יכולים לחיות בעולם הזה בלי לבוא איתם במגע. התכוונתי לכך שלא תתחברו עם אף אדם שטוען שהוא מאמין משיחי, בעוד שהוא מנהל חיים בלתי־מוסריים, או שהוא נוכל, רמאי, עובד אלילים, שתיין או מגדף. אפילו אל תשבו לאכול עם אדם כזה.

אין מתפקידנו לשפוט את הלא־מאמינים, אבל חובתנו לשפוט ולנהוג בחומרה בחברי הקהילה שחוטאים כך.

אלוהים ישפוט את הלא־מאמינים, ואילו אתם – בערו את הרע מקרבכם.

כיצד אתם מביאים את מריבותיכם לבית־המשפט ומבקשים מן הלא־מאמינים לשפוט ביניכם? מדוע אינכם מבקשים מן המאמינים להוציא את הצדק לאור? הרי אתם יודעים כי יבוא יום שאנחנו, המאמינים, נשפוט את העולם ונשלוט בו, אם כן מדוע אינכם מסוגלים לפתור בעצמכם בעיות קטנות כאלה? האם אינכם יודעים שנשפוט אפילו את המלאכים בשמים? לכן מן הראוי שתוכלו לפחות לפתור את בעיותיכם אתם בעולם הזה. מדוע אתם מחפשים את הצדק אצל הלא־מאמינים? התביישו לכם! האין ביניכם אדם נבון המסוגל ליישב את הבעיות האלה, לפני שמאמין אחד יתבע את אחיו לדין לפני לא מאמינים?

התנהגות כזאת היא בושה וחרפה! מדוע שלא תניחו לעצמכם להיות הנעלבים, המרומים או הנפגעים? במקום לנהוג כך, אתם בעצמכם פוגעים, מעליבים ומרמים את הזולת, ואפילו את אחיכם המאמינים. האם אינכם יודעים כי לאנשים כאלה אין חלק במלכות האלוהים? אל תשלו את עצמכם ואל תעמידו פנים שאינכם יודעים זאת. כל מי שחי חיים לא־מוסריים, עובד אלילים, נואף ומקיים יחסי־מין עם בני מינו, לא ייקח חלק במלכות האלוהים. גם לגנבים, רודפי בצע, שתיינים, גדפנים, שודדים וגזלנים אין חלק במלכות האלוהים. בעבר הלא רחוק היו אחדים מכם בין אלה, אולם אלוהים ניקה אתכם מחטאיכם, סלח לכם וקידש אתכם בזכות ישוע המשיח וברוח הקודש.

אתם אומרים: "מותר לעשות הכול", אבל לא כל דבר טוב בשבילכם. למרות "שמותר לי לעשות הכול", אסור לי להשתעבד לשום דבר. קחו למשל את עניין האכילה: אלוהים נתן לנו תאבון

לאכול ומערכת־עיכול לעכל את המזון, אולם אין זאת אומרת שעלינו לאכול מעל הדרוש לנו. אל תשתעבדו לאכילה, כי יבוא יום שאלוהים ייקח גם את העניין הזה.

אין שום הצדקה לזנות ולניאוף! לא לשם כך נברא גופנו; גופנו נברא למען המשיח, והוא רוצה למלא אותו ברוחו. אלוהים יקים אותנו מן המתים בכוחו העצום, כמו שהקים את אדוננו ישוע המשיח. האם אינכם מבינים שגופיכם הם איברי המשיח? האם יכול אני להיות חלק מגוף המשיח, ובאותו זמן לקיים יחסים עם זונה? חס וחלילה! כאשר אדם שוכב עם זונה הוא נעשה חלק ממנה, והיא נעשית חלק ממנו, שהרי ה' אמר לנו בכתבי־הקודש שלגביו מתאחדים השניים לבשר אחד, בעוד שאדם המקדיש את עצמו לאדון, נעשה אחד איתו.

מסיבה זאת אני מבקש בכל לשון של בקשה: רחקו מן הזנות! אף חטא אינו פוגע בעצם גוף החוטא, מלבד חטא הזנות. האם לא למדתם עדיין שגופכם הוא מקום משכן רוח הקודש שנתן לכם ה'? גופכם אינו שייך לכם יותר. מפני שאלוהים קנה אתכם במחיר יקר. על כן כבדו את אלוהים בכל איבר מגופכם השייך לו.

ביקשתם ממני להגיב לרעיון: מוטב לאיש להימנע מיחסים עם אשתו. אך משום הזנות והתאווה הרובצות בסביבה, כדאי לאיש ולאישה לקיים יחסים ביחד. על הבעל לתת לאשתו את כל הזכויות המגיעות לה כאישה נשואה, ועל האישה לתת אותן זכויות לבעלה. כי לאישה נשואה אין כבר זכות בלעדית על גופה – גם לבעלה יש זכות על גופה, ואף לבעל כבר אין זכות בלעדית על גופו, כי גופו שייך גם לאשתו. לכן אל תמנעו את עצמכם זה מזו, אלא אם שניכם החלטתם להימנע מקיום יחסי־מין למשך זמן מוגבל, כדי שתוכלו להקדיש את עצמכם לתפילה. במקרה כזה, מיד עם תום הזמן המוגבל עליכם לשוב ולקיים יחסים כמו מקודם, כדי שהשטן לא יוכל לפתות אתכם על־ידי תשוקתכם שלא באה על סיפוקה. אני אומר זאת בדרך של רשות, ולא בדרך של פקודה. מצדי, הלוואי שכולם יכולתם לחיות ללא נשואים, כמוני. אולם אנו שונים מאוד איש מרעהו. לאחד נותן אלוהים אישה במתנה, ולשני הוא נותן במתנה את היכולת להישאר רווק(ה) ומאושר(ת).

אני פונה אל הרווקים ואל האלמנות: אם אתם יכולים, מוטב שלא תינשאו, כמוני. אבל אם אינכם יכולים לשלוט ביצריכם – הינשאו! כי מוטב להינשא מאשר לסבול מתשוקה מינית שאינה באה על סיפוקה.

על הנשואים אני מצווה בשם ישוע המשיח ובפקודתו: אסור לאישה לעזוב את בעלה. אם היא מעדיפה להיפרד מבעלה אסור לה להינשא לאחר, אבל מותר לה לחזור לבעלה הראשון. גם לבעל אסור לגרש את אשתו.

ברצוני להוסיף כמה הצעות משלי. אין אלה מצוות ישירות מהאדון, אך הן נראות צודקות בעיני: אם מאמין משיחי כבר נשוי לאישה שאינה מאמינה, וברצונה להמשיך לחיות איתו, אסור לו לעזוב את אשתו או לגרשה. אם מאמינה משיחית נשואה לבעל שאינו מאמין, וברצונו להמשיך לחיות איתה, אסור לה לעזוב אותו. כי האישה המאמינה מביאה קדושה לנישואין, והבעל המאמין מביא איתו קדושה לנישואין. אחרת, ילדיכם לא היו קדושים, אך כעת הם קדושים.

אולם אם הבעל או האישה שאינם מאמינים רוצים להיפרד – מותר לכם להיפרד מהם. במקרה כזה, בן הזוג המאמין אינו צריך לדרוש מהשני להישאר, כי אלוהים רוצה שילדיו יחיו בשלום. אחרי הכול, מנין לכן לדעת אם בעליכן יבואו לידי אמונה או לא? ואותו הדבר אמור לגבי הבעלים המאמינים ונשותיהם.

החשוב הוא שכל אחד ישמח בחלקו ויהיה מרוצה במצב שאלוהים בחר עבורו – נשוי או לא נשוי. זוהי מצוותי לכל הקהילות.

מי שנימול לפני בואו לאמונה לא צריך להתחרט על כך; מי שלא נימול לפני בואו לאמונה, לא צריך לעשות עכשיו ברית־מילה. כי המילה אינה חשובה. החשוב הוא לשמור את מצוות האלוהים.

בדרך כלל על כל אחד להישאר באותו מעמד שבו היה כשבא לידי האמונה. האם אתה עבד? אל תתלונן. אך אם יש לך הזדמנות לצאת לחופשי – אל תחמיץ אותה! אם אתה עבד והאדון קורא לך, אל תשכח שהמשיח שיחרר אותך מהשעבוד לחטא; אם האדון קורא לך ואתה בן־חורין, אל תשכח שמעתה הינך עבד המשיח. אתם שייכים למשיח, כי הוא קנה אתכם במחיר יקר, ומשום כך אל תשתעבדו לבני־אדם. כן, אחים יקרים, לא משנה באיזה מצב הייתם או באיזו משרה עבדתם, כאשר האדון קורא לכם; הישארו במקומכם, כי עכשיו האדון אתכם לחזקכם ולעזור לכם.

בתשובה לשאלתכם השנייה, האם מותר לבתולות להינשא? אין לי הוראה מיוחדת מהאדון. אך מאחר שהעניק לי מתבונתו והוא סומך עלי, אשמח לחוות את דעתי. בשל הבעיות והצרות הבאות עלינו אני חושב כי מוטב לא להינשא. מובן שהנשואים אינם צריכים להתגרש מסיבה זו, אך מי שטרם נישא – שלא ימהר עכשיו. אם הגברים רוצים בכל זאת להינשא עכשיו, מותר להם; ואם הבחורות רוצות להינשא עתה – אין זה חטא! העניין הוא שהנשואים גורמים לבעיות נוספות, ואישית, הייתי רוצה למנוע מכם כעת בעיות אלה.

עלינו לזכור תמיד שזמננו עלי אדמות קצר מאוד. לכן על הגברים הנשואים להיות חופשיים למען האדון, כאילו שאינם נשואים כלל. אסור שאושר, נכסים או צער ימנעו בעד איש מלשרת את האדון. על העוסקים בענייני העולם להיזהר שלא לשקוע בו עמוק מדי, כי צורת הדברים בעולם משתנה במהירות.

ברצוני שתהיו חופשיים מדאגה בכל מעשיכם. הרווק יכול לבלות את חייו בעבודת האדון ובמאמץ למצוא־חן בעיניו, בעוד שגבר נשוי דואג תחילה למלא את חובתו לאשתו, ואין הוא יכול להקדיש את עצמו לאדון כראוי; תשומת לבו מחולקת. גם לאישה הנשואה יש את אותן הבעיות. הרווקה משתדלת למצוא־חן בעיני האדון בכל מעשיה, ושומרת על טוהר גופה ורוחה; ואילו האישה הנשואה טרודה בבעיות משק הבית, ועליה לשרת את בעלה ולהשתדל למצוא־חן בעיניו.

איני מנסה למנוע בעדכם מלהינשא; אני מנסה לעזור לכם. הייתי רוצה שתבחרו בדרך הטובה והיעילה ביותר לשרת את האדון.

אם מישהו אינו יכול להתגבר על תשוקתו והוא מרגיש צורך להינשא, מותר לו – אין זה חטא. אך מי שיש לו כוח לא להינשא ומחליט שאין לו צורך בנשואים, החליט החלטה נבונה מאוד. מסקנה: טוב להינשא, אך טוב יותר לא להינשא.

האישה קשורה לבעלה כל עוד הוא חי; אם בעלה נפטר היא רשאית להינשא שנית – אבל רק למאמין משיחי! אך לדעתי היא תהיה מאושרת יותר אם לא תינשא בשנית, וחושבני שאין זו דעתי בלבד, אלא גם רצון רוח הקודש השוכן בי.

שאלתכם הבאה הייתה בנוגע לאכילת מזון שהוקרב לאלילים. כל אחד מכם חושב שהוא לבדו יודע את התשובה לבעיה זו, אך דעו לכם שחשיבות עצמית רק מוסיפה לנו גאווה, ואילו כדי לבנות את הקהילה אנו זקוקים לאהבה ולא לגאווה. אדם שחושב שהוא יודע את כל התשובות רק מוכיח את בורותו. ואילו אדם האוהב את אלוהים באמת, מוכן תמיד לשמוע בקולו ולהקשיב לדבריו, ובכך ניכר בו חותם אלוהים.

באשר לעצם השאלה אם מותר לנו לאכול מזון שהוקרב לאלילים, כולנו יודעים שאליל אינו אל אמיתי, וכי יש רק אל אחד ויחיד. יש אנשים המאמינים בקיומם של אלים רבים בשמים ובארץ. אבל אנחנו יודעים שיש רק אל אחד – הלא הוא אבינו שבשמים, אשר ברא את הכול ובחר בנו להיות ילדיו; ויש רק אדון אחד – הלא הוא ישוע המשיח, אשר עשה את הכול ואף העניק לנו את חיינו.

מאמינים רבים עדיין אינם מבינים זאת. הם תמיד חשבו את האלילים ליצורים חיים, ומשום כך חשבו כי המזון שהוקרב לאלילים הוקרב לאל חי ואמיתי. מסיבה זאת מציק להם מצפונם בשעה שהם אוכלים מזון זה. לאלוהים אין זה משנה אם אנו אוכלים מזון שהוקרב לאלילים או לא; אכילתו אינה מוסיפה לנו ואינה גורעת מאיתנו. אך היזהרו שהרשות שיש לכם לאכול לא תהיה מכשול למאמין אחר שמצפונו חלש משלכם. כי אח החושב שאסור לאכול מזון כזה עלול לראותך סועד בבית־אלילים, וגם הוא יאזור אומץ ויאכל מזון זה, אך מצפונו יציק לו. וכך, מאחר שאתה יודע כי מותר לך לאכול מזון זה, תגרום נזק רוחני רב לאח בעל מצפון חלש, (שאינו יודע כי מותר לו לאכול) ואל תשכח שהמשיח מת גם בעדו. לפיכך, אם אתה מעודד את אחיך לעשות מעשה הנחשב בעיניו לחטא, אתה חוטא נגד ישוע המשיח. על כן אם אכילת מזון שהוקרב לאלילים נחשבת לחטא בעיני אחי, לא אוכל מזון זה כל חיי, כי איני רוצה להכשילו.

האם אינני אדם חופשי? האם אינני שליח האדון? האם לא ראיתי את האדון ישוע במו עיני? האם לא אני הבאתי אתכם לאמונה במשיח? אולי לא נשלחתי אל אנשים אחרים, אך ללא ספק נשלחתי אליכם, שהרי באתם לאמונה במשיח באמצעותי.

זוהי תשובתי למטילים בי ספק. האם אין לי בכלל זכויות? האם איני רשאי להתארח בבתיכם כמו השליחים האחרים? האם אין לנו זכות לשאת אישה מאמינה, כמו השליחים האחרים ואחי האדון וגם כֵּיפָא? האם רק בר־נבא ואני מוכרחים להמשיך לעבוד לפרנסתנו, בעוד שאתם תומכים בכסף בשליחים האחרים? איזה חייל משלם מכיסו את הוצאותיו בתפקידו? או האם שמעתם פעם על כורם שאינו רשאי לטעום מהענבים שגידל? איזה רועה אינו רשאי לשתות מעט מחלב העדר שעליו הוא שומר? אינני מצטט לכם כללים שהומצאו על־ידי בני־אדם; אני מצטט לכם את דבר ה'! הרי כתוב בתורת משה: "לא תחסם שור בדישו". הסבורים אתם שה' חשב רק על השור כשציווה זאת? האם לא חשב אלוהים גם עלינו? ברור שכן! אלוהים רצה ללמדנו שהמאמינים שעובדים למען האדון ללא משכורת, צריכים לקבל תמיכה כלכלית מאלה המנצלים את שירותיהם. גם לחורש וגם לקוצר מגיע שכר מהיבול.

אנחנו זרענו בלבכם זרע רוחני. האם אנו מגזימים בבקשנו בתמורה מעט מזון ובגדים? אתם מספקים מזון ובגדים לשליחים האחרים המלמדים אתכם, ואתם נוהגים כהלכה, אך האין זכותנו גדולה משלהם? למרות זאת מעולם לא ניצלנו זכות זאת, אלא סיפקנו בעצמנו את כל צרכינו ללא עזרתכם. מעולם לא דרשנו תמורה, מחשש שבגלל דרישה זאת תפסיקו את התעניינותכם בבשורת המשיח שהבאנו לכם.

האם אינכם יודעים שאלוהים נתן רשות לעובדי בית־המקדש לקחת לעצמם מה שהם צריכים מבין המנחות שהוקרבו לאלוהים? גם משרתי המזבח מקבלים חלק מהמזון המוקרב לה'. באותה דרך ציווה אלוהים שמטיפי הבשורה יקבלו תמיכה מהשומעים. ובכל זאת, מעולם לא ביקשתי מכם אגורה אחת! וגם עכשיו איני מנסה לרמוז לכם במכתבי שברצוני לקבל מהיום והלאה את המגיע לי. למעשה אני מעדיף לגווע ברעב, מאשר לאבד את הסיפוק וההנאה שיש לי מכך שאני מלמד אתכם חינם, ללא כל תשלום או תמורה. אין לי סיבה להתפאר בהטפת הבשורה, שכן זוהי חובתי ואוי לי אם לא אבשר אותה.

אילו הייתי מתנדב מרצוני לשרת את האדון, אולי היה האדון מעניק לי שכר מיוחד. אך מצבי שונה: אלוהים עצמו בחר בי והפקיד בידי את הבשורה, ומשום כך אין לי ברירה. מהו שכרי בנסיבות אלה? שכרי הוא השמחה והסיפוק שאני מקבל מהפצת הבשורה בחינם, ללא כל גמול ומבלי לדרוש משהו בחזרה. למצב כזה יש יתרון חשוב מאוד: איני חייב דבר לאיש, כי איש אינו משלם לי שכר. ובכל זאת בחרתי מרצוני החופשי להיות עבד לכולם, כדי שאוכל להביא את בני־האדם לאמונה במשיח.

עם היהודים אני מתנהג כיהודי, כדי שאוכל לרכוש את אמונם ולספר להם על אודות המשיח. אינני מתווכח עם הגרים ששומרים את חוקי התורה, למרות שאיני מסכים איתם, כי ברצוני לעזור להם. בהיותי בין הגויים אני משתף איתם פעולה, כל עוד איני עושה דבר שנוגד את אמונתי. כך אני רוחש את אמונם ויכול לעזור להם.

בהיותי בין אלה שמצפונם מציק להם על כל דבר קטן, איני מתנהג כ"יודע הכול" ואיני מזלזל בהם. משום כך הם מניחים לי לעזור להם. אתם רואים שאני משתדל למצוא מכנה־משותף עם כל אחד, כדי שאוכל לספר לו על המשיח, וכך יוכל להיושע. מדוע אני טורח כל־כך? – כדי שבני־האדם ישמעו את הבשורה, וכדי שאני עצמי אתברך כאשר אראה אותם באים לאמונה במשיח.

ידוע לכם שבכל מרוץ יש מתחרים רבים, אבל רק אחד מנצח וזוכה בפרס. רוצו גם אתם כך במטרה לזכות בפרס. אם ברצונכם לנצח בתחרות, עליכם להתכחש לעצמכם, ולשכוח את כל מה שעלול להפריע לכם במרוץ. לכן אני רץ ישר למטרה, ולכל צעד קדימה יש משמעות גדולה. אני נלחם כדי לנצח. אני מתייחס למרוץ ברצינות רבה ובכובד ראש.

אני מקשיח על גופי ככל הספורטאים – אני מאמנו לעשות מה שהוא צריך ולא מה שהוא רוצה. אחרת אני חושש שמא, לאחר שהטפתי לאחרים, אני עצמי אפסל ולא אוכל להשתתף במרוץ.

אחים יקרים, אל תשכחו מה קרה לעם ישראל במדבר לפני שנים רבות. אלוהים שלח לפניהם את הענן, אשר שימש להם מורה־דרך, וכולם חצו בשלום את ים־סוף. כל אחד מהם נטבל בים ובענן למשה מנהיגם. הם אכלו את האוכל שסיפק להם ה' בדרך על־טבעית, ושתו מהסלע הרוחני שליווה אותם בכל מסעם. סלע זה היה המשיח! למרות נפלאות אלה לא שמעו רבים מהם בקול אלוהים, ולכן הענישם והשמידם במדבר.

מקרה זה משמש לנו לקח ואזהרה שאסור לנו לשאוף כמוהם למעשים רעים, ואף לא לעבוד את האלילים כמו אחדים מהם. הכתובים מספרים לנו שהאנשים אכלו, שתו ורקדו בשעה שהשתחוו לעגל הזהב.

אנו יכולים ללמוד לקח נוסף: אחדים מהגברים בקרב העם קיימו יחסים עם נשים זרות, ומשום כך ה' הענישם והשמיד 23,000 מהם ביום אחד! אל תעמידו בניסיון את סבלנותו של אלוהים, כמו בני־ישראל, כי ה' שלח נחשים ארסיים שיהרגו בהם. אל תתלוננו, כמו בני־ישראל, כי זאת הסיבה ששלח את מלאכו להשמידם.

כל הדברים האלה קרו להם כדי ללמד אותנו לקח – להזהירנו שלא נחזור על אותן טעויות. הכול נשמר בכתב כדי שנוכל לקרוא וללמוד מכך.

לכן היזהרו! מי שחושב: "לי זה לא יכול לקרות!" – שלא ישכח את האזהרה הזאת, כי גם הוא עלול להיכשל. אין כל חדש בשאיפות הרעות שבלבכם; אנשים רבים התנסו בדיוק באותן בעיות זמן רב לפניכם. על כל פיתוי ניתן להתגבר, ואתם יכולים לסמוך על אלוהים שלא יעמיד בפניכם פיתוי שאינכם מסוגלים לעמוד בפניו, שכן הוא הבטיח לכם זאת, ואלוהים מקיים את הבטחותיו. הוא יראה לכם כיצד להיחלץ מכוח הפיתוי ולהחזיק מעמד. לכן, אחים יקרים, התרחקו מכל עבודת אלילים.

אנשים נבונים אתם; שפטו בעצמכם אם אני צודק או לא: כאשר אנו מברכים על היין בסעודת־האדון, האם אין זאת אומרת שלכל השותים יש חלק בברכה שבדם המשיח? וכאשר אנו בוצעים את הלחם, האין זאת אומרת שכל הנוטל פרוסה לוקח חלק בברכות שבגוף המשיח? אנחנו, הרבים, מהווים גוף אחד, כי לכולנו יש חלק בלחם האחד שבצענו. גם היהודים הלוקחים חלק באכילת הקורבנות מתאחדים במעשה זה.

איני מנסה לומר שעובדי האלילים מקריבים קורבנות לאלילים, ושלקורבנות יש ערך ממשי. אני מנסה לומר לכם שעובדי האלילים מקריבים את קורבנותיהם לשדים, ואיני רוצה שאיש מכם יתחבר עם השדים. אינכם יכולים להשתתף בסעודת האדון ובסעודת השטן גם יחד.

מדוע אתם מנסים לעורר את זעמו של אלוהים? האם אתם חזקים ממנו? אתם אומרים "מותר לעשות הכול", אבל לא הכול טוב בשבילכם. אתם אומרים "מותר לעשות הכול", אך לא הכול מועיל. אל תחשבו רק על עצמכם; חשבו גם על אחרים ועל מה שטוב בשבילם.

אזי מותר לכם לאכול כל בשר שנמכר לכם בשוק מבלי לעורר שאלות של מצפון. הלא האדמה וכל טובה שייכים לה', והכול נברא להנאתכם.

אם אדם לא־מאמין מזמין אותך לארוחה, היענה להזמנה (אם אתה רוצה), אכול כל מה שמוגש לפניך ואל תשאל שאלות של מצפון. אבל אם מישהו יזהירך מראש שאוכל זה הוקרב לאלילים, אל תאכל אותו! למען האיש שהעיר את תשומת לבך ולמען מצפונו. במקרה כזה רגשותיו חשובים משלך.

אל תאמר: "מדוע עלי להתחשב ברגשותיהם של אחרים, בשעה שאני יכול להודות לאלוהים על המזון וליהנות ממנו? מדוע עלי להניח למישהו לקלקל את הנאתי רק משום שהוא חושב כי טעות בידי?" מפני שכל מה שאתה עושה, שותה או אוכל צריך להיעשות למען כבוד אלוהים.

לכן אל תהיה מכשול לאיש: ליהודי, לגוי או למאמין המשיחי. גם אני נוהג כך. אני משתדל לא לפגוע באיש, אלא לעשות מה שמוצא־חן בעיני אחרים ולא בעיני; איני מבקש את טובתי אלא את טובת אחרים, מתוך רצון שייוושעו.

לכו בעקבותיי, כשם שאני הולך בעקבות המשיח. אחים יקרים, אני שמח כל־כך שאתם זוכרים ואף מקיימים את כל מה שלימדתי

אתכם. ברצוני רק להזכירכם שכל איש מאמין נתון למרות המשיח, האישה נתונה למרות האיש, והמשיח נתון למרות אלוהים. לכן, אדם המסרב להסיר את כובעו בעת תפילה, לימוד או דרשה, מבזה את המשיח. אך אישה מבזה את ראשה אם היא מתפללת או מתנבאת בציבור בלי לכסות את ראשה, כי זה כמו שהיא מגלחת את שער ראשה. אישה המסרבת לכסות את ראשה צריכה לגלח את שערה, ואם היא מתביישת להיראות בציבור מגולחת, עליה לכסות את ראשה. הגבר אינו צריך לכסות את ראשו, כי האישה היא כבוד האיש, וכבוד האלוהים הוא האדם שנברא בצלמו.

אל תשכחו שהאדם הראשון לא נברא מהאישה, אלא האישה הראשונה נבראה מהאדם. אדם לא נברא למען חוה, כי אם חוה נבראה למען אדם. לכן צריכה האישה לכסות את ראשה כסימן כניעתה לבעלה, ובגלל המלאכים.

אנו יודעים שאלוהים ברא את הגבר והאישה זה למען זה, והם זקוקים איש לרעהו. האישה הראשונה נבראה אמנם מהאיש, אך מאותו יום ואילך נולדו כל הגברים מנשים. והגבר והאישה גם יחד נבראו על־ידי אלוהים.

אמרו אתם, האם נאה לאישה להתפלל בציבור ללא כיסוי ראש? האין הגיונכם אומר שראש האישה צריך להיות מכוסה? הלא הנשים מתגאות בשיערן, בעוד שגבר בעל שיער ארוך נוטה להתבייש בו. אם מישהו מעוניין להתווכח בנושא זה, אני אומר שפשוט אין לנו נוהג אחר, וגם לא בקהילות אחרות.

בהזדמנות זאת ברצוני להתייחס לשמועות המהלכות עליכם. שמעתי שכאשר אתם מתאספים יחד יש ביניכם חילוקי דעות ומריבות. אנשים רבים סיפרו לי על חילוקי הדעות ועל הוויכוחים שמתנהלים בעת האסיפות שלכם. אני בהחלט נוטה להאמין לחלק מהשמועות, כי צריכות להיות ביניכם דעות שונות, כדי שאלה מכם הדבקים באמת בכל מחיר יהיו מוכרים לציבור.

כאשר אתם מתאספים יחד, אינכם אוכלים את סעודת־האדון כפי שציוונו המשיח, אלא אתם אוכלים את סעודתכם שלכם. סיפרו לי כי יש ביניכם כאלה שחוטפים וזוללים את כל האוכל המגיע לידיהם, בלי להשאיר לאחרים, וכך אחדים הולכים לביתם שבעים ושיכורים, ואילו אחרים הולכים לביתם רעבים וצמאים. מה קורה פה? האם אינכם יכולים לאכול ולשתות בבית, כדי לא לבייש את העניים שאין באפשרותם לקנות אוכל? מה אני יכול לומר על התנהגות כזאת? אני מקווה שאינכם מצפים ממני לטפיחה על השכם בזכות התנהגותכם "הטובה"!

אני חוזר ואומר לכם מה שציווה האדון עצמו בנוגע לסעודה שלו: בערב שבו הוסגר האדון על־ידי יהודה, הוא לקח לחם, הודה לאלוהים עליו, פרס את הלחם לפרוסות, הגיש לתלמידיו ואמר: "זהו גופי הניתן בעדכם. עשו זאת לזיכרוני." לאחר הסעודה הוא לקח גם את כוס היין ואמר: "כוס זאת מסמלת את הברית החדשה – ברית שנחתמה בדמי. עשו זאת לזיכרוני בכל פעם שתשתו." כי בכל פעם שאתם אוכלים את הלחם הזה ושותים מהכוס הזאת, אתם מזכירים את מותו למעננו. עשו זאת עד שובו אלינו.

כל האוכל מהלחם הזה והשותה מכוס האדון ללא כבוד ויראה, יואשם בחטא נגד גוף המשיח ודמו. על כל אחד לבחון את עצמו לפני שיאכל מן הלחם וישתה מן היין, כי כל מי שאוכל מן הלחם ושותה מן היין ללא כבוד ויראה, ובלי לייחס חשיבות רבה למות המשיח, מקל בערכו של המשיח ומבזה את גופו, ומשום כך אלוהים ישפוט אותו. זאת למעשה הסיבה לכך שרבים מכם חלשים וחולים ויש אפילו שמתו.

ברם אם תבחנו את עצמכם בזהירות לפני סעודת האדון, לא תישפטו ולא תיענשו. דעו לכם שאם ה' שופט ומעניש אותנו, הוא עושה זאת כדי שלא נישפט עם אנשי העולם. לפיכך, אחים יקרים, כשנפגשים אתם לסעודת האדון חכו איש לרעהו; מי שרעב, מוטב שיאכל בבית לפני בואו, כדי שלא יביא משפט על עצמו.

את שאר הדברים שרציתי לומר אומר לכם פנים אל פנים, כשאבוא אליכם.

אחים יקרים, כדי למנוע אי־הבנות, הייתי רוצה לכתוב לכם על המתנות והכישרונות המיוחדים שמעניק רוח הקודש לכל אחד מאיתנו. אתם זוכרים ודאי כי לפני שהאמנתם במשיח עברתם מאליל לאליל אולם אף אחד מהם לא היה מסוגל להוציא הגה מפיו. אילו עתה פוגשים אתם אנשים רבים שטוענים שהם מנבאים בשם ה'. כיצד תוכלו לדעת אם הם נביאי שקר או נביאי אמת? ובכן, דעו לכם שאיש אינו יכול לדבר ברוח הקודש ולחרף את המשיח, ואיש אינו יכול לקרוא לישוע "אדון" (ובאמת להתכוון לכך) אלא בעזרת רוח הקודש.

אותו רוח הקודש מעניק לכל אחד מאיתנו מתנות וכישרונות שונים ורבים. אך כל השירותים השונים והרבים נועדו לשרת אדון אחד – ישוע המשיח! פעולות שונות ורבות נעשות בנו ובאמצעותנו על־ידי אלוהינו היחיד. רוח הקודש מגלה את כוחו של ה' בכל אחד מאיתנו לתועלת הקהילה כולה:

רוח הקודש מעניק לאחד כישרון לייעץ חכמה,
ואותו רוח הקודש מעניק לאחר דבר דעת בהתגלות.
לזה הוא מעניק אמונה חזקה במיוחד,
ולזה – את המתנה לרפא חולים.
יש שניתן להם הכוח לחולל נסים,
ויש שניתנים להם הכישרון והמתנה לנבא.
לאחרים הוא העניק את היכולת והכישרון להבדיל בין רוח שקר לרוח אמת.
יש אנשים שמסוגלים לדבר בשפות זרות שלא למדו מעולם,
ואחרים (שאף הם לא למדו שפות אלה) מסוגלים לפרש אותן.
אותו רוח הקודש מעניק לנו את כל המתנות והכישרונות האלה לפי ראות עיניו.

כשם שגופנו מורכב מאיברים רבים, כך מורכב גם "גוף" המשיח. כל אחד מאיתנו הוא חלק מגוף המשיח: יש בינינו יהודים, גויים, עבדים ובני־חורין, אולם רוח הקודש איחד את כולנו לגוף אחד; כולנו נטבלנו לגוף המשיח ברוח אחד – הלא הוא רוח הקודש ששוכן בכולנו.

אכן, הגוף מורכב מאיברים רבים, ולא רק מאיבר אחד. נניח שהרגל תאמר: "איני שייכת לגוף, כי אינני יד!" האם היא באמת אינה שייכת לגוף? או אם האוזן תאמר: "אינני שייכת לגוף, כי אני רק אוזן ולא עין!" האם היא באמת אינה שייכת לגוף? אילו היה כל הגוף עין, כיצד יכולנו לשמוע? או אילו היה כל הגוף אוזן אחת גדולה, כיצד יכולנו להריח?

אולם תודה לאל על שברא איברים רבים ושונים לגופנו, ועל שקבע כל איבר במקומו המתאים. תארו לעצמכם מה מצחיק היה מראנו אילו גופנו היה איבר אחד בלבד! מסיבה זו ברא אלוהים איברים רבים שמרכיבים גוף אחד.

העין אינה יכולה לומר ליד: "איני זקוקה לך," והראש אינו יכול לומר לרגליים: "לכו לשלום, איני צריך אתכן יותר."

איברי הגוף הנראים חלשים ופחותי ערך הם למעשה החשובים ביותר. אנו מייחסים יותר כבוד לאיברים שנראים חסרי חשיבות, ומסתירים מאחרים את האיברים שאינם צריכים להיראות, כי האיברים הגלויים לעין אינם דורשים אותה צניעות. אלוהים ברא את גופנו כך שנעניק יותר כבוד ותשומת לב לאיברים הנראים חסרי־חשיבות, כדי למנוע מריבות ומחלוקות בין האיברים, וכדי שכל אחד ידאג לשני במידה שווה. אם איבר אחד סובל, כל האיברים סובלים איתו; אם איבר אחד מכובד, כל האיברים האחרים שמחים איתו.

אני מנסה לומר לכם שכל אחד מכם הוא איבר נפרד וחיוני, אבל כולכם יחד הינכם גוף המשיח. לפניכם רשימה של מספר איברים שנתן אלוהים לקהילה:

– שליחים,
– נביאים שמטיפים את דבר ה',
– מורים,
– עושי ניסים ונפלאות,
– מרפאי חולים,
– אנשים שעוזרים לזולת,
– מנהיגים,
– אנשים שמדברים בשפות שלא למדו מעולם.

האם כולם שליחים? האם כולם מטיפים? כולם מורים? כולם מחוללים ניסים ונפלאות? האם כולם יכולים לרפא את החולים? האם אלוהים מעניק לכולנו את מתנת הדיבור בשפה שלא למדנו מעולם? האם כל אחד מאיתנו מסוגל לתרגם את דברי המדברים בשפות?

השתדלו להשיג את המתנות המועילות ביותר.

עתה ברצוני לספר לכם על דבר אחר העולה בערכו על כל המתנות האלה גם יחד.

אילו ידעתי את כל השפות, אפילו את שפת מלאכי השמים, אך לא הייתה בי אהבה, הייתי מרעיש כמצלתיים. אילו ניתנה לי מתנת הנבואה ויכולתי לדעת את כל הסודות, אך לא הייתה בי אהבה, לא הועלתי מאומה. גם אם יעניק לי אלוהים אמונה רבה עד שאוכל לצוות על ההרים לזוז ממקומם, אולם אין בי אהבה, אין לי ערך רב ומוטב שאשתוק. אם אתן את כל רכושי לעניים, ואף אקריב את חיי למען המשיח והבשורה, אבל אין בי אהבה, אין כל ערך למעשי.

האהבה טובת־לב וסבלנית מאוד, אינה קנאית ואינה גאוותנית. האהבה אינה גסה ואינה אנוכית, אינה נוחה לכעוס ואינה נוחה להיעלב. האהבה מוותרת. היא אינה שומרת טינה ולא חושבת רעה על אחרים. האהבה אינה שמחה באי־צדק, אלא שמחה בצאת האמת לאור.

האהבה נושאת הכול, מאמינה בכול, מקווה לכול וסובלת הכול.

יבוא יום שתילקחנה מאיתנו כל המתנות שהעניק לנו אלוהים, כולל נבואות ודיבור בשפות לא־ידועות, אולם האהבה תישאר לנצח! על אף כל המתנות והכישרונות אנו יודעים עתה מעט מאוד; אפילו הדוברים המוכשרים ביותר אינם יודעים הרבה. אך עם בוא המשיח תיעלמנה כל המתנות האלה, כי לא נזדקק להן יותר; המשיח ישלים בנו את כל הדרוש.

בהיותי ילד התנהגתי וחשבתי כילד; כאשר הייתי לאיש השתנו מחשבותיי והתבגרו, ולכן הנחתי לענייני הילדות. מצבנו הנוכחי דומה: בשלב זה אנו יכולים לראות את אלוהים ולהבינו באופן מוגבל בלבד, כאילו שאנו מביטים מבעד לעדשה מטושטשת. אך יבוא יום שנראהו פנים אל פנים בכל הדרו.

עתה אני יודע מעט מאוד ולא הכול ברור לי, אולם בבואו יתבהר הכול ויתברר, ואכיר אותו כשם שהוא מכיר אותי.

לסיכום, שלושה דברים יישארו לעולם: אמונה, תקווה ואהבה, והחשובה מכל היא האהבה.

טפחו את האהבה, אך השתדלו להשיג גם את שאר המתנות הרוחניות שמעניק רוח הקודש, ובמיוחד את מתנת הנבואה, שהיא היכולת והכישרון ללמד את דבר ה'.

אם קיבלת את מתנת הדיבור בשפה שלא למדת, אתה יכול לדבר רק אל אלוהים ולא אל חברי הקהילה, שאינם מסוגלים להבין שפה זאת. אתה אמנם תדבר בהשראת רוח הקודש, אך לאחרים יישמע הדבר כסודות. לעומת זאת, המנבא מדבר בשם אלוהים, וכך הוא עוזר לאחרים להתחזק באמונה, מעודד ומנחם אותם. אדם שמדבר "בשפות" עוזר לעצמו להתחזק באמונה, ואילו מי שמתנבא עוזר לכל הקהילה להיבנות. הלוואי שכולכם תדברו בשפות זרות, אבל יותר מזה, הלוואי שכולכם תנבאו. כי חשוב יותר להטיף את דבר אלוהים מאשר לדבר בשפות לא־ידועות, אלא אם תוכלו לתרגם את הנאמר כדי שכל השומעים יבינו.

אחי היקרים, אם אני עצמי אבוא ואדבר אליכם בשפה שאינכם מבינים, מה אועיל לכם? לעומת זאת, אם אדבר אליכם בשפתכם ואספר לכם מה אמר לי אלוהים, מה אני יודע, אם אני אנבא, או אלמד מה כתוב בכתבי־הקודש – הרי שאעזור לכם להתחזק באמונה. אם איננו מדברים עברית פשוטה וברורה, איש לא יבין מה אנחנו רוצים. קחו למשל את החליל והכינור – אם אין הם משמיעים צלילים ברורים ומדויקים, איש לא יוכל לזהות את המנגינה המנוגנת. אם בעת מלחמה לא יתקע המחצצר את התרועה המוסכמת, כיצד יידעו החיילים שהם נקראים למלחמה? כך גם לגבי דיבור בשפות לא־ידועות: אם אתה מדבר אל מישהו בשפה שאינו מבין, כיצד יוכל לנחש מה אתה אומר? אתה כאילו מדבר אל הקיר!

יש בעולם מאות שפות שונות, וכל אחת מהן טובה ושימושית ... לאלה שמבינים אותן, אך לי אין כל תועלת בהן. לכן, אדם שיפנה אלי באחת השפות האלה יהיה לגבי זר לגמרי – אני לא אבין אותו, והוא לא יבין אותי. מאחר שאתם באמת שואפים למתנות הרוחניות, בקשו מרוח הקודש את המתנות המועילות ביותר לקהילה כולה.

מי שמדבר בשפה לא־ידועה צריך להתפלל בעד היכולת לתרגם שפה זו, כדי שיוכל לשתף את האחרים ולהסביר להם מה אמר. הרי אם אני מתפלל בשפה שאיני מבין, רוחי אמנם מתפלל, אך איני יודע מה אני אומר. כיצד אני פותר את הבעיה? אני מדבר בשפה לא־ידועה וגם בשפתי הרגילה המוכרת לכולם; אני שר בשפה זרה וגם בשפתי הרגילה. אם אתם מהללים את אלוהים רק בשפה לא־ידועה, אלה שאינם מבינים אתכם לא יוכלו להלל את ה' ולהודות לו יחד אתכם. כיצד יוכלו להצטרף אליכם ולהלל את ה' בשעה שאינם יודעים מה אתם אומרים? אתם אמנם מהללים את ה', אולם הדבר אינו מועיל ואינו עוזר לאחרים.

אני מודה לאלוהים על שאני מדבר "בשפות" יותר מכל אחד מכם. אך בציבור אני מעדיף לומר חמש מילים מובנות שיעזרו לכולם, מאשר עשרת־אלפים מילים בשפה שאינה מוכרת לאיש.

אחי היקרים, אל תהיו ילדותיים במחשבותיכם והבנתכם. היו תמימים כילדים בכל הנוגע למעשים רעים, אולם בכל הקשור לעניינים רציניים כאלה, היו נבונים והתנהגו כמבוגרים. כתוב בכתבי־הקודש, שאלוהים ידבר אל העם הזה בשפות זרות, אבל גם אז לא יקשיב העם לה'. מכאן אתם רואים שדיבור בשפה זרה ולא־ידועה אינו עוזר לאנשים להאמין. אך הנבואה עוזרת לאנשים להאמין. אם יבואו לקהילתכם אורחים או לא־מאמינים וירואו את כולכם מדברים בשפות זרות ולא מוכרות, מה יחשבו? הם יחשבו שיצאתם מדעתכם! בעוד שאם תטיפו את דבר ה', גם האורח וגם הלא־מאמין שיבקרו בקהילתכם ישמעו ויבינו. יתכן מאוד שדבר אלוהים יגע בלבם, יוכיח אותם בחטאם, ותוך כדי הקשבה לדבר ה' יתרכך לבם, והם יכרעו ברך לפני ה' ויודו כי אלוהים באמת נמצא בינינו.

לסיכום: כשתתאספו יחד, אחד ישיר, שני יְלַמֵּד, שלישי יגלה חזון מיוחד מאלוהים, רביעי ידבר בשפה לא־ידועה, חמישי יפרש בקול רם את השפה הלא־ידועה, אולם זכרו: כל מה שנעשה צריך להועיל לכולם, לחזק ולבנות את כולם באדון. בכל אסיפה מותר רק לשניים או שלושה איש לדבר בשפות לא־ידועות; עליהם לדבר זה לאחר זה, ומישהו חייב לתרגם את דבריהם. אם אין בקהל מי שמסוגל לתרגם, אסור להם לדבר בקול רם; עליהם לדבר בלחש לעצמם ולאלוהים, ולא לציבור.

שניים או שלושה נביאים ידברו – זה לאחר זה וכל האחרים יקשיבו. אולם אם בשעה שאחד מדבר אדם אחר מקבל חזון מאלוהים, על הראשון להפסיק ולהניח לשני לדבר. בדרך זאת כל מי שמקבל חזון או נבואה מה' יוכל לדבר – אחד־אחד – וכולם ילמדו, יתעודדו ויתחזקו. אל תשכחו כי האנשים שמביאים אליכם את דבר אלוהים מסוגלים לשלוט בעצמם ולחכות בסבלנות בתור! אלוהים אינו אלוהי מהומה אלא שלום.

כנהוג בכל הקהילות, על הנשים לשתוק בעת אסיפות הקהילה; אסור להן להשתתף בשיחה, כי עליהן להיכנע לגברים, כפי שמלמדים אותנו הכתובים. אם יש להן שאלות, שתשאלנה את הבעלים בבית, כי לא נאה לאישה להביע את דעתה באסיפות הקהילה. האם אינכם מסכימים איתי? האם אתם חושבים שאתם בעצמכם המצאתם את הכתובים? או האם אתם לבדכם מבינים את הכתובים? אם מישהו חושב שהוא נביא או רוחני, אז שיכיר בכך שהדברים שאני כותב הם מצוות האדון. אך אם מישהו לא יכיר בכך, אז לא יוכר בו.

אם כן, אחי היקרים, השתדלו להשיג את מתנת הנבואה, ואל תאסרו את הדיבור בשפות לא־ידועות. על כל פנים, כל מה שאתם עושים עשו תוך שמירה על הסדר והטעם הטוב.

אחי, ברצוני להזכיר לכם את הבשורה שהבאתי לכם – אותה בשורה שקיבלתם בשמחה ושאתם עדיין מאמינים בה. בשורה זאת היא המושיעה אתכם, אם אתם עדיין מאמינים בה, אלא אם כן מעולם לא האמנתם בה באמת.

סיפרתי לכם כל מה שסופר לי, ודברים אלה הם בעלי חשיבות ראשונה במעלה: שהמשיח מת בעד חטאינו, כפי שניבאו הכתובים, שהוא נקבר, ושלאחר שלושה ימים קם לתחייה כפי שחזו הנביאים. המשיח נראה לכֵּיפָא, לאחר מכן נראה לשנים־עשר התלמידים. הוא נגלה גם ליותר מחמש־מאות מאמינים שהתאספו יחד. רובם עדיין חיים ויכולים להעיד על כך, ואחדים מהם כבר מתו. אחר כך נראה המשיח ליעקב אחיו ולכל השליחים. לאחר שנראה אל כל האחרים הוא נראה לבסוף גם אלי, כאל מי שלא נולד בזמנו. כי אני השליח הקטן מכולם בחשיבותו, ולמעשה איני ראוי כלל להיקרא "שליח", שכן לפני בואי לאמונה רדפתי את קהילת אלוהים והטרדתי אותה.

אולם בזכות טוב־לבו וחסדו של אלוהים אני היום מה שאני. חסדו בהחלט לא היה לשווא, כי פעלתי יותר מכל השליחים האחרים – כלומר, לא אני פעלתי, אלא אלוהים הוא שפעל דרכי. בעצם לא

חשוב מי פעל יותר, הם או אני; העיקר שבישרנו לכם את הבשורה ושאתם האמנתם.

איני מבין אתכם! אם אתם מאמינים שהמשיח קם מן המתים, מדוע אינכם מאמינים בתחיית־המתים? אם אין תחייה למתים, הרי שגם המשיח לא קם לתחייה, כלומר, הוא עדיין מת! ואם המשיח עדיין מת, אין כל ערך למה שסיפרנו לכם, וביטחונכם בה' חסר יסוד ותקווה. מכאן גם משתמע שכולנו, השליחים, שקרנים. כי סיפרנו לכם שאלוהים הקים את ישוע מן המתים – דבר שאינו אפשרי אם המתים אינם יכולים לקום לתחייה. ואם המתים אינם יכולים לקום לתחייה אזי גם המשיח לא קם, והוא עדיין מת. אם המשיח עדיין מת, איזה ערך יש לאמונתכם שה' הושיע אתכם? אתם עדיין משועבדים לחטא וצפויים לעונש! במקרה כזה, כל המאמינים שכבר מתו הם בעצמם אבודים. ואם אנו מאמינים ומקוים במשיח רק בעולם הזה, אומללים אנו מכל אדם!

אולם תודה לאל על כך שהמשיח אכן קם מן המתים! הוא היה הראשון מבין הרבים שיקומו לתחייה יום אחד.

כשם שהמוות בא לעולם בעקבות חטאו של אדם אחד – האדם הראשון – כך באה גם תחיית המתים לעולם על־ידי אדם אחד – המשיח. כולנו עתידים למות בגלל השתייכותנו למין האנושי והחוטא של אדם, והעונש על החטא הוא מוות. אך השייכים למשיח יקומו לתחייה. כל אחד יקום בתורו: המשיח היה הראשון שקם לתחייה, וכאשר ישוב אלינו, יקומו גם כל המאמינים השייכים לו.

לאחר מכן יבוא הקץ – לאחר שהמשיח יכרית ויכניע את כל האויבים, הכוחות והשלטונות, ויחזיר את המלכות לאלוהים אביו. כי המשיח ימלוך עד שיכניע לרגליו את כל אויביו, והאויב האחרון שיכניע יהיה המוות. אלוהים אביו העניק לו שלטון וסמכות על הכול, חוץ מאשר על אלוהים עצמו שהוא נותן הכוח. לאחר שינצח המשיח את כל אויביו הוא ייכנע לשלטון אביו, כדי שהאלוהים אשר העניק לו את הניצחון על הכול יישאר מעל לכול.

אם המתים לא יקומו לתחייה, מה התועלת במעשה האנשים שנטבלים בשם המתים? איזה ערך יש למעשה כזה, אם אינכם מאמינים שיום אחד יקומו המתים לתחייה? מלבד זאת, למה לנו לסכן את חיינו כל הזמן? הלא יודעים אתם שאני מסכן את חיי בכל יום; זוהי עובדה ממש כמו העובדה שאני גאה מאוד בהתפתחותכם הרוחנית. לשם מה נלחמתי בחיות הפרא – באנשי אפסוס – האם רק למען תועלתי בעולם הזה? אם לא נקום לתחייה לאחר מותנו, מה יש לנו להפסיד? הבה "נהנה מהחיים, נאכל ונשתה כי מחר נמות!"

התרחקו מאנשים שחיים כך. אם תקשיבו להם, תושפעו מהם ותנהגו כמוהם. חשבו בהגיון ובתבונה והפסיקו לחטוא. עליכם להתבייש על שיש ביניכם אנשים שאינם מאמינים באלוהים ואף פעם לא האמינו – הם רק מעמידים פנים!

אם ישאל מישהו: "כיצד יוכלו המתים לקום לתחייה? כיצד ייראו? איזה גוף יהיה להם?" השאלה אמנם טיפשית, אך את התשובה תמצאו. כשאתה טומן זרע באדמה, הוא לא יצמח עד שלא תקברהו תחילה. הגבעול הירקרק שצומח מהזרע שונה בצורתו מהזרע שזרעת, כי הרי טמנת באדמה זרע קטנטן ויבש, ואלוהים העניק לו גוף חדש כפי בחירתו. לכל זרע יש גוף שונה. כשם שיש זרעים שונים וצמחים שונים, כך יש גם מינים שונים של בשר וגוף. בני־אדם, חיות, דגים וציפורים – לכל אחד יש בשר אחר וגוף אחר.

למלאכים בשמים יש גוף השונה משלנו, וגם היופי וההדר שלהם הוא ממין אחר שאינו דומה לשלנו. היופי וההוד של השמש שונה מזה של הירח והכוכבים, ולכל כוכב יש יופי וזוהר משלו.

כך גם גופנו, שהוא בר־מיתה, שונה מהגוף שנקבל לאחר תחיית המתים, כי גופנו החדש יהיה בן־אלמוות! עכשיו נוטה גופנו לחלות ולמות, אך כשנקום לתחייה הוא יהיה מלא כוח וגבורה. עד המוות גופנו הוא גוף אנושי – בשר ודם; אולם בתחיית המתים הוא יהיה גוף רוחני על־טבעי.

כתבי־הקודש מספרים לנו: "ויהי האדם הראשון לנפש חיה". כלומר, לאדם חי, ואילו האדם האחרון (המשיח) – לרוח שמעניק חיים.

מכאן אתם רואים שה' מעניק תחילה גוף פיזי, ולאחר מכן גוף רוחני. האדם הראשון נברא מעפר האדמה, ואילו המשיח בא מהשמים. לכל בני־האדם יש גוף בשר ודם שנברא מעפר, כמו לאדם הראשון; אולם לכל מי ששייך למשיח יהיה גוף על־טבעי כמו למשיח. כשם שלכל אחד מאיתנו יש גוף כמו לאדם הראשון, כך יום אחד יהיה לכולנו גוף כמו למשיח.

אני רוצה לומר לכם, אחים יקרים, שבשר ודם לא יוכל לרשת את מלכות האלוהים, כי בר־חלוף אינו יכול לרשת את הנצח ולשלוט בו. ברצוני לגלות לכם סוד נפלא: לא כולנו נמות, אבל לכולנו יהיה גוף אחר. הכול יתרחש במהירות הבזק, כהרף עין! כאשר תישמע תקיעת השופר האחרון מן השמים, כל המאמינים שמתו יקומו לתחייה בגוף חדש שאינו בר־מיתה, ואלה מאיתנו שחיים עדיין יקבלו גוף חדש לגמרי. כי גוף הבשר שיש לנו עתה ישתנה ויהפוך לגוף רוחני ונצחי.

כאשר כל זה יתרחש, יתקיים הכתוב: "המוות נוצח!" מוות, היכן ניצחונך? היכן עוקצך? החטא – העוקץ שגרם למוות – ייעלם, והתורה המצביעה על חטאינו שוב לא תשפוט אותנו. כל השבח והתהילה לאלוהים אבינו, על אשר עשה אותנו למנצחים על־ידי ישוע המשיח אדוננו.

ובכן, אחים יקרים, הואיל והניצחון מובטח לנו, התחזקו, התעודדו ואל תתייאשו, כי יודעים אתם שכל עמלכם למען האדון אינו לשווא.

באשר לכסף שאתם אוספים למען המאמינים שמקדישים את כל זמנם לשירות האדון, הייתי רוצה מאוד שתנהגו כפי שביקשתי מהקהילה בגלטיא. מדי שבת על כל איש להפריש תרומה מסוימת מהסכום שהרוויח באותו שבוע, כל אחד בהתאם למשכורתו. אל תחכו עד שאבוא אליכם, כדי שלא יהיה צורך לאסוף את הכסף בבואי. כשאבוא אליכם תבחרו שליחים נאמנים, ואני אשלח בידם את מתנתכם הנדיבה בצירוף מכתב לירושלים. אם אצטרך גם אני ללכת, נלך כולנו יחד.

אבוא לבקר אתכם לאחר ביקורי הקצר במקדוניה. יתכן שאשאר אצלכם זמן מה, אולי אפילו למשך כל החורף. בתום ביקורי תוכלו ללוות אותי ליעד הבא במסעי. הפעם איני רוצה לערוך אצלכם ביקור חטוף בלבד ומיד להמשיך הלאה; אם ירצה השם, ברצוני להישאר איתכם זמן מה.

אשאר בְּאֶפְסוֹס עד חג השבועות, כי יש לי כאן הזדמנות טובה לבשר את הבשורה; הדלת פתוחה לרווחה והאפשרויות רבות, אך ... גם האויבים רבים.

אם טימותיוס יבוא אליכם, אנא, קבלוהו יפה ותנו לו להרגיש כמו בבית, שכן הוא עובד למען האדון, כמוני. אל תניחו לאיש לבוז לו (בגלל גילו הצעיר), כי אני רוצה שייהנה מביקורו אצלכם. שילחוהו בשלום, כי אני מצפה לשובו יחד עם האחים האחרים. התחננתי לפני אפולוס שיבוא לבקר אתכם יחד עם האחים האחרים, אך הוא חשב כי אין זה רצון האלוהים שיבקר אתכם דווקא עתה. הוא הבטיח לבקר אתכם בהזדמנות הקרובה.

היזהרו מסכנות רוחניות, היו נאמנים לאדון, התעודדו והתחזקו, ועשו כל דבר באהבה.

האם אתם זוכרים את סטפנוס ובני־משפחתו? הם היו המאמינים הראשונים בכל יוון, והקדישו את חייהם לעזור למאמינים המשיחיים באשר הם ולשרתם. לכן אני מבקש מכם לשמוע בקולם ולעזור להם כמיטב יכולתכם. עזרו גם לשאר המאמינים העובדים קשה כמוהם למען האדון, משום שהקדישו את חייהם לעבודה הנפלאה הזאת. אני ממש מאושר שסטפנוס, פורטונטוס ואכיקוס באו לבקר כאן, כי הם מילאו את מקומכם ועזרו לי בחסרונכם. הם שימחו ועודדו אותי בצורה נפלאה, ואני בטוח שגם אתכם הם עודדו. אני מקווה שאתם מעריכים את עבודתם של אנשים נפלאים אלה.

הקהילות כאן באסיה שולחות לכם דרישת שלום. עקילס, פריסקילה והמאמינים המתאספים בביתם מוסרים לכם דרישת שלום חמה מכל הלב. כל החברים והידידים כאן ביקשו ממני למסור לכם דרישת שלום. כאשר אתם מתכנסים יחד, ברכו איש את רעהו לשלום בנשיקה קדושה.

את המילים האחרונות במכתב זה אני כותב בכתב ידי: ארור מי שאינו אוהב את האדון! מָרַן אָתָא – חזור במהרה, אדון ישוע! חסדו של ישוע ואהבתו ינוחו עליכם. אני שולח את אהבתי לכולכם, כי כולנו שייכים לישוע המשיח. – אמן.

קורנתים ב

אגרת פולוס השנייה אל-הקורנתים

מאת פולוס, שליח ישוע המשיח לפי רצון אלוהים, ומאת אחינו טימותיוס.

אל המאמינים המשיחיים בקורינתוס וביוון כולה.

מי ייתן שהאלוהים אבינו וישוע המשיח אדוננו יברך כל אחד מכם ויעניק לכם שלום.

הבה נברך את האלוהים אבי המשיח אדוננו, שכן הוא מקור ואב הרחמים, שמנחם ומעודד אותנו בצרותינו. אלוהים מנחם אותנו בצרותינו, על־מנת שבאותו אופן נעזור גם אנחנו למתנסים בצרות שעברו עלינו. שכן ככל שאנו מרבים לסבול למען המשיח, כך הוא ירבה לעודדנו ולנחמנו. אם אנחנו סובלים, הרי שזה למען נחמתכם וישועתכם; אם אנחנו מנוחמים, הרי שזה למען נחמתכם: להראות לכם מניסיוננו כיצד ינחם אלוהים גם אתכם כשתתנסו בסבלנו. אין לנו ספק שאם עליכם לסבול כמונו, הרי שגם תנוחמו כמונו.

אחים יקרים, ברצוננו להזכיר לכם את דבר הצרות שעברו עלינו באסיה. המשא והלחצים היו כבדים מנשוא, עד כי לא האמנו שנישאר בחיים. חשנו שנגזר עלינו דין מוות, אך הדבר נועד ללמדנו שאל לנו לבטוח בעצמנו, אלא רק באלוהים המחיה את המתים. אלוהים אכן הצילנו ממוות נורא, ואנו בטוחים שאף יוסיף להצילנו. אך על כולכם להתפלל בעדנו, כי ככל שירבו המתפללים למען ביטחוננו, כן ירבו המודים לאלוהים כשיענה לתפילותיכם.

אנו גאים בעובדה שתמיד התנהגנו בתם ויושר, בוטחים באלוהים ולא בעצמנו. גם איתכם נהגנו כך! מכתבי היו כנים ולא כתבתי דבר בין השורות. ואם כי עדיין אינכם מכירים אותי היטב (אני מקווה שבקרוב תטיבו להכירני), אנא, השתדלו להתגאות בי, כשם שאני אתגאה בכם ביום שובו של ישוע אדוננו.

הואיל ולא הטלתי ספק בביטחונכם והבנתכם, החלטתי לבקרכם בדרכי למקדוניה ובשובי משם, כדי שאהיה לכם לברכה כפולה וכדי שתשלחוני ליהודה. ודאי תשאלו מדוע שיניתי את דעתי; האם נהגתי בפזיזות? או האם נהגתי באנוכיות ואמרתי "כן" כשהתכוונתי ל"לא"? חס וחלילה! כשם שאלוהים מהימן כך לא נהגתי בקלות ראש. כשאני אומר "כן" אני מתכוון לכך. טימותיוס, סילוונוס ואני סיפרנו לכם על ישוע המשיח בן־האלוהים. המשיח תמיד מקיים את דבריו ולעולם אינו אומר "כן" בהתכוונו ל"לא".

הוא מקיים את כל הבטחות אלוהים, יהיה מספרן אשר יהיה. אנו סיפרנו לכולם מה נאמן הוא, וכך פארנו את שם אלוהים. אלוהים הוא אשר עשה אתכם ואותי למאמינים משיחיים נאמנים, והטיל עלינו את השליחות לבשר את הבשורה. הוא אף חתם אותנו בחותמו, והשכין בלבנו את רוח הקודש כערבות להשתייכותנו אליו.

אלוהים עדי שלא באתי אליכם עד כה מפני שחסתי עליכם; לא רציתי לצער אתכם בתוכחה קשה. איני מנסה לשפוט אתכם בענייני האמונה, שהרי אמונתכם איתנה. ברצוני לעזור לשמחתכם; כן, ברצוני לשמח אתכם ולא לצער.

החלטתי שלא אבוא יותר לצער אתכם, כי אם אני אגרום לכם צער, מי ישמח אותי? בטח שלא מישהו שהעצבתי. מסיבה זאת כתבתי לכם את המכתב ההוא – לא רציתי לבוא אליכם ולהתעצב בגלל אלה שצריכים לשמחני, ואני בטוח ששמחתי היא שמחת כולכם.

מה שנאתי לכתוב לכם אותו מכתב! כתבתי אותו בכאב ובדמעות לא כדי להכאיב לכם, אלא כדי להראות לכם מה רבה אהבתי אליכם.

זכרו כי האיש אשר גרם לכל הצרה הזאת ציער לא רק אותי, אלא את כולכם – לפחות במידת־מה, כדי שלא להגזים. איני רוצה להחמיר איתו למעלה מן הצורך, כי הוא כבר נענש דיו מהתוכחה של כולכם. כעת עליכם לסלוח לו ולנחם אותו, שאם לא כן הוא עלול להתמוטט מרוב צער. אנא, הוכיחו לו שאתם עדיין אוהבים אותו.

כתבתי את מכתבי על־מנת לבחון את נכונותכם לציית בכל הדברים. אם אתם סולחים למישהו על איזה דבר, גם אני סולח לו. שהרי כאשר אני סולח, אם אכן עלי לסלוח למישהו, אני עושה זאת למענכם ובסמכות המשיח, כדי שהשטן לא יערים עלינו במזימותיו ותחבולותיו המוכרות לנו.

בהגיעי לעיר טרואס נתן לי האדון הזדמנות נפלאה לבשר את בשורת המשיח, אך לא מצאתי מנוחה לנפשי, כי לא פגשתי כמתוכנן את טיטוס אחי. לפיכך נפרדתי מאנשי טרואס ויצאתי למקדוניה לחפש את טיטוס.

השבח לאלוהים המוביל אותנו במסע הניצחון של המשיח, ומפיץ על־ידינו את בשורת המשיח כריח ניחוח בכל מקום. אנחנו כניחוח המשיח לאלוהים בקרב הנושעים ובקרב הלא־נושעים. ללא־נושעים אנו כריח מוות, ואילו לנושעים אנו כניחוח המעניק חיים. אך מי ראוי למשימה כזאת?

רק אלה אשר הם ישרים, שליחי אלוהים, מדברים בגבורת המשיח ובהשגחת אלוהים. איננו כאותם רבים שסוחרים בדבר־אלוהים לשם רווח.

האם עלינו לשוב ולשבח את עצמנו? האם עלינו לנהוג כמורי השקר ולהציג לפניכם מכתבי המלצה? אני חושב שאיננו זקוקים למכתב המלצה אליכם או מכם! אתם בעצמכם מכתב ההמלצה שלנו, שהרי כל הרואה את השינוי לטובה שחל בכם יודע מיד שעשינו בכם עבודה טובה. אתם מראים שהינכם מכתב מאת המשיח שנכתב על־ידינו. הוא לא נכתב בדיו, אלא ברוח אלוהים חיים; אין הוא כתוב על לוחות אבן, אלא על לבבות של בשר ודם.

אנו מעזים לומר דברים אלה על עצמנו רק משום שאנו בוטחים באלוהים, באמצעות המשיח, שהוא אכן יעזור לנו לקיים את דברינו, ולא משום שאנו סומכים על כוחנו ויכולתנו. כוחנו והצלחתנו באים מאלוהים לבדו! הוא הכשיר אותנו לספר לאחרים על בריתו החדשה שנועדה להושיעם. איננו אומרים להם שאם לא יצייתו לתורת ה' ימותו; אנו מספרים להם על רוח הקודש שמעניק חיים. הניסיון להיוושע על־ידי שמירת מצוות התורה סופו מוות, ואילו רוח הקודש מעניק חיים.

השיטה הישנה של חוקי התורה, אשר הביאה מוות, לוותה בהוד כה רב, עד כי בני־ישראל לא יכלו להביט בפניו של משה. שכן במסרו לעם את לוחות הברית זרחו פניו בכבוד ה', אם כי הזוהר כבר החל לחלוף. אם השיטה הישנה לוותה בהוד כה רב, האם לא נצפה להוד רב יותר כשרוח הקודש מעניק חיים? אם התוכנית שהביאה מוות לוותה בהוד כה רב, הרי התוכנית שמצדיקה את האדם בעיני אלוהים מלווה בהוד נעלה יותר. למעשה הזוהר שקרן מפני משה הוא כאין וכאפס לעומת הוד הברית החדשה. שכן אם השיטה הישנה שחלפה והתבטלה לוותה בהוד, השיטה החדשה והנצחית מלווה בהוד נעלה הרבה יותר.

מאחר שאנו יודעים כי הוד חדש זה קיים לנצח, אנו יכולים לבשר את דבר ה' באומץ רב. איננו כמשה אשר הסתיר את פניו כדי שבני־ישראל לא יביטו בזוהר שחולף ומתבטל. אך לבם של בני־ישראל קהה, שכן עד היום בקראם את הכתובים נדמה שמסווה נתון על לבם, ואין ביכולתם להבין את משמעות הכתובים. מסווה זה יוסר רק כשיאמינו בה'. אכן, אפילו היום בקראם את תורת משה, המסווה מונח על לבם. אך בשובם אל ה' יוסר המסווה. האדון הוא הרוח, והיכן שנמצא רוח האדון שם יש חירות. אך אנו, המאמינים המשיחיים, אין מסווה על פנינו; אנו הולכים ומשקפים את כבוד ה' כמראה, ורוח הקודש הפועל בנו הופך אותנו בהדרגה לצלמו.

אלוהים בעצמו נתן לנו ברחמיו את העבודה הנפלאה של הפצת דברו, ולכן איננו מתייאשים. איננו מרמים איש, איננו משתמשים בתכסיסים ותחבולות כדי להביא אנשים לידי אמונה, ומעולם לא סילפנו את דבר אלוהים. שכן אנו בוחלים בכל הונאה. אנו עומדים לנוכח ה' ודוברים אמת, וכל המכיר אותנו יודה בכך.

אם הבשורה שאנו מספרים נסתרת מאיש, היא נסתרת מאלה שפניהם מועדות לאבדון. השטן, שהוא שר העולם המרושע הזה, עיוור את עיניהם, כדי שלא יוכלו לראות את אור הבשורה שזורח עליהם, ושלא יבינו את הבשורה הנפלאה על כבוד המשיח שהוא צלם האלוהים. איננו מכריזים על עצמנו, אלא על ישוע המשיח כאדון, ועל עצמנו כעבדיכם בזכות המשיח. האלוהים אשר אמר: "יהי אור

מן החושך", הציף את לבנו באור דעת כבוד אלוהים אשר בפניו של המשיח.

אך אוצר זה – האור והגבורה שזורחים בנו – טמון בכלי חרס בר־חלוף, כלומר בגופנו. עובדה זאת מוכיחה שהגבורה בתוכנו היא מאת אלוהים ולא מעצמנו.

הצרות לוחצות עלינו מכל עבר, אך לא נשברנו. אנו נבוכים, אך לא נואשנו. אנו נרדפים, אך אלוהים לא נטש אותנו. אנו מוכים, אך לא הושמדנו. מדי יום אנו מתנסים במידת־מה במות המשיח, על מנת שגבורת חיי המשיח תיגלה בגופנו.

אכן, חיינו בסכנה מתמדת כי אנו משרתים את האדון, אך הדבר מאפשר לנו להפגין את גבורת ישוע בגופנו בר־התמותה. לפיכך, אנו עומדים בפני מוות, בגלל הטפת דבר אלוהים, על־מנת שתזכו בחיי נצח. כתבי־הקודש אומרים: "האמנתי כי אדבר." באותה רוח אמונה גם אנחנו מאמינים ולכן מדברים. אנו יודעים כי האלוהים אשר הקים לתחייה את האדון ישוע, יקים לתחייה גם אותנו עם ישוע ויציגנו לפניו יחד אתכם. סבלנו הוא למענכם, וככל שירבו מקרבכם המאמינים במשיח, כן ירבו המודים לו על טובו לכבוד אלוהים.

משום כך איננו מתייאשים. גופנו הפיזי אמנם הולך ובלה, אך כוחנו הפנימי שמקורו בה' הולך ומתחזק מדי יום. צרתנו הקלה של הרגע תביא לנו את ברכתו העשירה והנצחית של אלוהים. לפיכך איננו מתרכזים בדברים שאנו רואים עתה, כלומר בצרות הסובבות אותנו, אלא עינינו נשואות לשמחה המצפה לנו בשמים ושטרם ראינו אותה. הצרות תעלמנה בקרוב, אך השמחה שמצפה לנו תעמוד לעולם.

אנו יודעים שכאשר משכננו הארצי ייהרס, כלומר כאשר נמות ונצא מגופנו הגשמי, יצפה לנו בשמים משכן נצחי מאת אלוהים, שאינו מעשה ידי אדם. מה עייפנו מגופנו הנוכחי! אנו נכספים ליום שבו נקבל גוף חדש מן השמים אשר נלבשהו כבגד, כדי שלא נהיה נשמות ללא גוף. כל עוד אנו בגופנו הגשמי, אנו נאנחים מתוך דיכאון ומועקה, אך איננו רוצים למות ולהיוותר ללא גוף. ברצוננו ללבוש את הגוף החדש, כך שהגוף בן התמותה יבלע על־ידי החיים. אלוהים הוא שהכין כל זאת למעננו, וכערבות לכך נתן לנו את רוח הקודש.

עתה אנו מצפים בביטחון לגופנו הרוחני, כי אנו יודעים שכל עוד אנו שוכנים בגופנו הגשמי אנו רחוקים מן האדון. אנו יודעים שאלה דברי אמת מתוך אמונה, ולא ממראה עיניים. אנו כה בטוחים בדבר, עד כי אנו מעדיפים לצאת מן הגוף ולבוא הביתה אל האדון. משום כך אנו משתדלים למצוא־חן בעיניו בכל מעשינו, אם אנו בגופנו הגשמי ואם בשמים. כי כולנו עתידים לעמוד לפני המשיח ולהישפט על־ידו. כל אחד יקבל את המגיע לו על־פי מעשיו הטובים או הרעים בחייו הגשמיים.

מתוך הכרת יראת ה' אנו משתדלים להביא אנשים לידי אמונה בו. מניעינו הטהורים בעניין זה גלויים לפני אלוהים, ואני מקווה שגם לפני מצפונכם! האם אנו שוב טופחים לעצמנו על השכם? לא! אני נותן לכם הזדמנות להתגאות בנו לפי אלה המתפארים בהופעתם החיצונית ובדרך הטפתם, במקום בטוהר לבם. אנחנו לפחות ישרים ומניעינו טהורים. האם יצאנו מדעתנו? אם כן, הרי זה כדי להביא כבוד לאלוהים. אך אם דעתנו שפויה, הרי זה למענכם. איננו עושים דבר למען עצמנו, שכן אהבת המשיח מכוונת עתה את מעשינו. הואיל ואנו מאמינים שהמשיח מת בעד כולנו, עלינו להאמין שמתנו לגבי החיים שנהגנו לחיות. הוא מת למען כולם כדי שכל החיים – אשר קיבלו ממנו חיי נצח – שוב לא יחיו למען עצמם, אלא למען המשיח אשר מת וקם לתחייה בעדם.

לכן חדלו לשפוט את המאמינים על־פי חיצוניותם או על־פי דעתם של הלא־מאמינים. פעם שגיתי ושפטתי את המשיח על־פי קנה מידה אנושי, אך איני עושה זאת שוב. המאמין במשיח נעשה בריאה חדשה; שוב אין הוא אותו אדם כמקודם, שכן יש בו עתה חיים חדשים. כל הדברים החדשים האלה הינם מאת האלוהים אשר השיבנו לעצמו בזכות קורבנו של המשיח. אלוהים העניק לנו את הזכות לעודד אחרים לשוב אליו, ולבשר להם שהוא מקרב אליו את כל בני־האדם באמצעות המשיח, ושוב אין הוא זוכר להם את חטאיהם. זוהי הבשורה הנפלאה שמסר לנו לבשר לאחרים.

לפיכך שגרירי המשיח אנחנו, ואלוהים מזהיר אתכם באמצעותנו. על כן אנו מתחננים לפניכם בשם המשיח: אנא, היענו לאהבתו והתרצו לאלוהים. למרות שהמשיח היה ללא חטא, אלוהים שם בו את חטאינו, ואחר כך שם בנו את צדקת אלוהים.

כעוזרי אלוהים אנו מתחננים לפניכם לא להזניח את חסד אלוהים שקיבלתם; אל תבזבזו את טובו וחסדו של אלוהים! כי הוא אומר: "בעת רצון עניתיך וביום ישועה עזרתיך". עתה עת רצון והיום יום ישועה!

אנו משתדלים לא להיות מכשול לאיש, כדי שלא יטילו דופי בעבודתנו. אדרבא, בכל מעשינו אנו משתדלים להראות שאנו משרתי אלוהים. בסבלנות רבה אנו נושאים סבל, צרות ומצוקות. הוכינו, הושלכנו לכלא, נמסרנו לידי המון זועם; עמלנו עד אפיסת כוחות, לא אכלנו ולא ישנו. הוכחנו שאנו משרתי אלוהים בחיינו הטהורים, בהבנתנו את הבשורה, בסבלנותנו, בנדיבות לבנו, באהבתנו הכנה, ברוח הקודש הממלא אותנו, בדבר האמת שבפינו ובגבורת אלוהים. אנו חמושים בנשק הצדקה להגנה ולהתקפה. אנו שומרים על נאמנותנו לאדון אם מכבדים אותנו ואם בזים לנו, אם מבקרים או משבחים אותנו. אנו כנים וישרים אך נחשבים לשקרנים. העולם מתעלם מאתנו, אך רבים מכירים אותנו; אנו קרובים למוות, ובכל זאת חיים. נפצענו אך לא מתנו. לבנו מלא צער, ובכל זאת אנו שמחים באדון. אנו אמנם עניים, אך מעשירים אנשים רבים במתנות רוחניות. אנו חסרי־כל אך נהנים מן הכול.

הו, ידידי הקורינתיים, דיברתי אליכם בכנות ופתחתי לפניכם את לבי. לא סגרתי את לבי בפניכם; אתם סגרתם את לבכם בפני! אני פונה אליכם עתה כאל בני: אנא, פתחו לנו את לבכם והיענו לאהבתנו.

אל תיכנסו לשותפות עם אלה שאינם אוהבים את האדון, שכן מה המשותף לאנשי אלוהים ולאנשי חטא? כיצד יכול האור לחיות עם החושך?

איזו הסכמה יכולה להיות בין המשיח לבין השטן? כיצד יכול המאמין להיות שותף ללא־מאמין? איזה קשר יש להיכל אלוהים עם האלילים? הלא אתם היכל אלוהים, משכן אלוהים חיים, שכן הוא עצמו אמר: "ונתתי משכני בתוככם ... והתהלכתי בתוככם והייתי לכם לאלוהים ואתם תהיו לי לעם". על כן אמר ה': "צאו מתוכם והברו, נאום ה', וטמא אל תיגעו ואני אקבץ אתכם. והייתי לכם לאב ואתם תהיו לי לבנים ולבנות, נאום ה' צבאות."

ידידים יקרים, הואיל ויש לנו הבטחות נפלאות כאלה, הבה נטהר את עצמנו מכל טומאה רוחנית וגופנית. הבה נחיה ביראת אלוהים ונקדיש לו את עצמנו. אנא, פתחו לנו את לבכם. הרי לא פגענו באיש, לא רימינו ולא ניצלנו איש מכם. איני אומר זאת כדי להרשיע אתכם, שהרי כבר אמרתי שאתם כה יקרים לי, עד כי אחיה ואמות עמכם. יש לי ביטחון רב בכם, ואני גאה בכם מאוד. עודדתם ושימחתם אותי למרות סבלי וצרותי.

בהגיענו למקדוניה, לא מצאנו מנוחה לגופנו. הצרות הקיפונו מכל עבר: מריבות מבחוץ וחרדה מבפנים. אך אלוהים המעודד את הנדכאים ניחם אותנו בבואו של טיטוס. לא רק נוכחותו שימחה אותנו, אלא גם החדשות על שעזרתם לו ועודדתם אותו. הוא סיפר לנו על געגועיכם אלי, על השתתפותכם בסבלי, על נאמנותכם ואהבתכם אלי. חדשות אלה ממלאות אותי שמחה רבה.

גם אם העצבתי אתכם במכתבי האחרון, איני מתחרט על כך. האמת היא שבתחילה הצטערתי מאוד, כי ידעתי שיכאיב לכם, אך הוא הכאיב לכם לזמן קצר בלבד. עתה אני שמח, לא בגלל שהכאיב לכם, אלא בגלל שהכאב הביא אתכם לידי תשובה. שכן נעצבתם ברצון אלוהים, ואנו לא גרמנו לכם כל נזק. עצב הבא עלינו ברצון אלוהים מביא אותנו לידי תשובה וישועה, ואיש אינו מתחרט על כך. לעומת זאת, עצב הבא על הלא־מאמינים אינו מביא לידי תשובה, אלא למוות.

ראו מה עורר בכם העצב מאלוהים: נמלאתם חריצות וחפצתם להיפטר מהחטא שעליו כתבתי לכם. נבהלתם ממה שקרה והשתוקקתם שאבוא לעזרתכם. מיד נקטתם צעדים לפתור את הבעיה (והענשתם את החוטא). בכל מעשיכם הוכחתם שבעניין ההוא אין בכם דופי.

לא כתבתי את המכתב למען האדם שחטא, ואף לא למען זה שנפגע מהחטא; כתבתי כדי שאלוהים יראה לכם באיזו מידה אתם אוהבים אותנו. מלבד נחמתנו מאהבתכם, שמחנו במיוחד בשמחתו של טיטוס, שכן קיבלתם אותו בחמימות וגרמתם לנו נחת רוח.

התגאיתי בכם לפניו, ואני שמח שלא אכזבתם אותי. הלא תמיד דיברתי אליכם אמת, ואף הפעם התפארותי הוכחה כאמת. טיטוס אוהב אתכם יותר מתמיד בזכרו כיצד הקשבתם לו בדריכות, וקיבלתם אותו ביראה ובחרדה. מה שמח אני על ששוב אני יכול לסמוך עליכם ולבטוח בכם בכל דבר.

ברצוני לספר לכם על החסד שהעניק אלוהים לקהילות במקדוניה.

הם אמנם התנסו בסבל רב ובצרות, אך שמחתם הייתה כה גדולה עד כי הפגינו נדיבות ורוחב־לב למרות העוני שלהם. הם נתנו לא רק כפי יכולתם, אלא מעל ומעבר ליכולתם, ואני יכול להעיד ששעו זאת מרצון ולא מכורח. הם ממש התחננו לפנינו לקבל את מתנתם הכספית, כדי שישתתפו בשמחה שבעזרה למאמינים בירושלים. נדיבותם עלתה על ציפיותינו, שכן קודם הקדישו את עצמם לאדון ואחר כך לנו, לפי רצון אלוהים. הם כל־כך התלהבו מהדבר, עד שהאצנו בטיטוס, אשר עודד אתכם בתחילה לעזור למאמינים, לבקרכם ולעודד אתכם להשלים את חלקכם בשירות זה של גמילות חסדים.

אתם הלא מצטיינים בתחומים רבים: באמונתכם הרבה, במספר המטיפים ביניכם, בדעת, בשקידה ובאהבתכם אלינו. עתה ברצוני שתצטיינו גם בנדיבותכם. איני מצווה עליכם לעשות זאת; ברצוני רק לבחון את כנות אהבתכם בהשוואה להתלהבותם של אחרים.

הלא יודעים אתם את אהבתו וחסדו של ישוע אדוננו: למרות היותו עשיר הוא נעשה עני למענכם, כדי שתעשירו על־ידי עניותו.

אני מציע שתשלימו את אשר התחלתם לעשות לפני שנה, שהרי הייתם לא רק הראשונים להציע את הרעיון, אלא גם הראשונים לעשות משהו בנידון. עתה השלימו את המלאכה באותה התלהבות שבה התחלתם, ותנו ככל שמשגת ידכם. אם אתם באמת מוכנים לתת, אין זה חשוב אם יש באפשרותכם לתת רק סכום קטן, שכן אלוהים אינו מצפה מכם לתת מה שאין לכם.

איני מתכוון שמקבלי התרומות יחיו ברווחה על חשבונכם, אך עליכם להתחלק עמם. כעת יש לכם די והותר ובאפשרותכם לעזור להם; בעת הצורך הם יתחלקו עמכם. כך לכל אחד יהיה כפי צרכו. הזוכרים אתם מה אומרים על כך הכתובים? "לא העדיף המרבה, והממעיט לא החסיר". לכן עליכם להתחלק עם הנזקקים.

אני מודה לאלוהים על ששם בלב טיטוס אותה התלהבות לעזור לכם כמונו. הוא שמח לקבל את הצעתי לבקרכם, אך אני בטוח שהיה בא לבקרכם גם אלמלא הצעתי, שכן הוא משתוקק לראותכם. אני שולח עם טיטוס אח שמוכר היטב בין כל הקהילות כמטיף מחונן של בשורת אלוהים. אח זה נבחר למעשה על־ידי הקהילות להתלוות אלי במסעי לירושלים, כדי להביא את המתנה למאמינים שם. הדבר יכבד את אלוהים ויוכיח את נכונותנו לעזור זה לזה. ברצוננו למנוע כל ביקורת על הדרך שבה אנו מטפלים בתרומה נדיבה זו. אלוהים יודע את יושר לבנו, אך ברצוני שגם אתם תדעו זאת. משום כך החלטנו לנסוע יחד.

אני שולח אליכם אח נוסף אשר הוכיח את מסירותו פעמים רבות. עתה מסירותו והתלהבותו גדלו עוד יותר, שכן סיפרתי לו על נכונותכם לעזור בעניין התרומה.

אם מישהו ישאל לזהותו של טיטוס, אמרו שהוא שותפי ועובד אתי למענכם. אתם גם יכולים לומר ששני האחים האחרים מייצגים את הקהילות כאן והם דוגמת מופת למאמינים במשיח.

אנא, הוכיחו לאנשים אלה שאתם באמת אוהבים אותי, ושיש לי סיבה להתגאות בכם.

איני צריך לכתוב לכם על העזרה הכספית למאמינים ביהודה, כי אני יודע שאתם מוכנים לעזור, ואף התגאיתי בכם לפני המאמינים במקדוניה. "המאמינים ביוון היו מוכנים לשלוח תרומה כבר לפני שנה", אמרתי להם. התלהבותכם עוררה רבים מהם להשתתף בתרומה. עתה אני שולח אחים אלה רק כדי לוודא שאתם באמת מוכנים ושכבר אספתם את כל התרומות, כפי שאמרתי להם. איני רוצה לגלות שהפעם התגאיתי בכם לשווא.

אם יבואו אתי האנשים ממקדוניה וייווכחו שאינכם מוכנים, הרי אתבייש מאוד וגם אתם תתביישו.

על כן ביקשתי מהאחים לבוא אליכם לפני, כדי לוודא שהתרומה אשר הבטחתם אכן מוכנה. ברצוני שתתרמו מתוך נדיבות ולא מתוך קמצנות.

זכרו, אם תתנו מעט תקבלו מעט. איכר שזורע זרעים מעטים יקצור יבול דל, אך אם יזרע זרעים רבים יקצור יבול רב. כל אחד ייתן כאשר ידרבנו לבו; אל תאלצו איש לתת מעל רצונו, כי אלוהים אוהב את הנותנים בשמחה. אלוהים יכול לתת לכם מעל מה שאתם צריכים, כך שתמיד יהיה לכם די והותר לעצמכם, ואף תוכלו לתת לנזקקים בנדיבות ובשמחה.

ככתוב: "פזר נתן לאביונים, צדקתו עומדת לעד".

האלוהים שנותן לאיכר זרע לזרוע, ואחר כך יבול לאכול, ייתן לכם זרע בשפע ויברך את יבול מעשיכם הטובים.

אכן, אלוהים ייתן לכם שפע כדי שתוכלו לתת לזולת בשפע, וכאשר נמסור את מתנותיכם לנזקקים הם יודו לאלוהים על עזרתכם הנדיבה. וכך שירותכם לא רק יספק את צרכי המאמינים, אלא גם יביאם לידי הודיה להי.

הואיל ושירותכם זה עמד במבחן, יודו רבים להי על עזרתכם הנדיבה, ועל שאתם מקיימים הלכה למעשה את בשורת המשיח שבה אתם מאמינים.

יתרה מזאת, הם יתפללו בעדכם בחיבה רבה, בגלל החסד הנפלא שהעניק לכם אלוהים.

הבה נודה לאלוהים על מתנתו העצומה מספר.

אני, פולוס, מתחנן לפניכם בענווה, כפי שהמשיח היה מתחנן לפניכם. אחדים מכם טוענים: "מכתביו של פולוס נועזים כל עוד הוא רחוק מאתנו, אך בבואו הנה יפחד להרים את קולו!"

אני מתחנן לפניכם שלא תאלצוני לנהוג בכם ביד קשה בבואי אליכם, כי אני בטוח שאוכל לנהוג בחומרה באלה שטוענים שמעשי ומניעי הינם של אדם רגיל. אני אמנם אדם רגיל וחלש, אך איני נלחם את מלחמותיי בדרך אנושית רגילה. איני נלחם בכלי מלחמה רגילים, אלא בכלי המלחמה של אלוהים, ובעזרתם אני הורס את מבצרי השטן. אכן, כלי מלחמה אלה יכולים למוטט תחבולות וכל דבר שמתנשא נגד דעת אלוהים. בעזרתם אני מכניע את אלה לציות למשיח. אני מוכן להעניש כל הפרת משמעת עד שתושלם המשמעת שלכם במשיח.

הבעיה אתכם היא, שאתם מסתכלים רק בקנקן ולא במה שיש בו. אם מישהו בטוח בעצמו שהוא שייך למשיח, שלא ישכח שאני שייך למשיח בדיוק כמוהו! גם אם נראה שאני מתגאה מדי על הסמכות שנתן לי האדון, לבנותכם ולא לפגוע בכם, איני מתבייש. אני אומר זאת כדי שלא תחשבו שאני מאיים עליכם סתם במכתבי.

"אל תשימו לב למכתביו של פולוס", אומרים אחדים מכם. "הוא אמנם נשמע מרשים ותקיף, אך בבואו אלינו אישית תראו שהוא חלש ודיבורו אינו משכנע." הפעם ביקורי האישי יהיה מרשים ותקיף כמכתבי.

כמובן שאיני מעיז לכלול את עצמי עם אלה שמשבחים את עצמם, ואף לא להשוות את עצמי אליהם. מה טיפשים הם! הם משווים את עצמם לעצמם, ושופטים את עצמם על־פי קנה המידה שקבעו בעצמם.

אנחנו לעומתם איננו מתפארים יתר על המידה; אנו מתפארים רק בתחום העבודה שהקצה לנו אלוהים, ואתם נכללים בתחום זה.

איננו מפריזים בסמכותנו עליכם, שכן אנו הבאנו לכם ראשונים את בשורת המשיח.

איננו מתפארים בדברים מעבר לתחומנו, ואף לא בעמלם של אחרים. אנו רק מקווים שאמונתכם תגדל ושעבודתנו ביניכם תגדל גם היא, אך רק בתחום שהוקצה לנו.

לאחר מכן נוכל לבשר את הבשורה לערים הרחוקות מכם, היכן שאיש אינו מבשר את הבשורה, וכך לא נפלוש לתחומם של אחרים. הכתובים אומרים: "המתהלל יתהלל בהי!" כי הלא אין ערך רב להתפארותו של אדם בעצמו, אך כאשר אלוהים משבח אדם יש לשבח ערך רב!

אני מקווה שתתייחסו אלי בסבלנות גם אם אני מדבר בטיפשות.

אנא, סלחו לי והניחו לי לומר את אשר על לבי. אני דואג לכם דאגה עמוקה כאלוהים עצמו; אתם כבתולה טהורה שהארשתי לאיש אחד, למשיח. אך אני חושש שמא תסטו יום אחד ממסירותכם הטהורה למשיח, כשם שחווה רומתה על־ידי הנחש בגן העדן. אתם מתנהגים כפתאים ומאמינים לכל מה שאומרים לכם, גם אם מישהו מכריז לכם על ישוע השונה מזה שהכרזנו, או על רוח ששונה מרוח

הקודש שקיבלתם, או על דרך שונה לישועה. אכן, אתם מוכנים להאמין לכל דבר!

סבורני שאיני נופל במאומה מ"שליחים" מיוחדים אלה! אולי אינני נואם מעולה, אך אני יודע לפחות על מה אני מדבר, כפי שהוכחנו לכם פעמים רבות.

האם חטאתי כשהשפלתי את עצמי (כדי לרומם אתכם!) ובישרתי לכם את בשורת האלוהים ללא תשלום? קהילות אחרות תמכו בי בעת שעבדתי למענכם. כן, לקחתי את כספם כדי לעזור לכם. בכל עת שהותי עמכם לא ביקשתי מכם פרוטה; האחים שבאו ממקדוניה סיפקו את כל צרכי. מעולם לא ביקשתי מכם דבר, וגם להבא לא אבקש. בשם אמת המשיח בי, אני מבטיח שאתגאה על כך בכל יוון! מדוע? האם משום שאיני אוהב אתכם? אלוהים יודע שאני אוהב אתכם! אעשה זאת כדי לסכור את פיהם של אלה שמתפארים וטוענים: "אנחנו עושים את עבודת אלוהים בדיוק כמו פולוס וטימותיוס!"

אנשים אלה הינם שליחי־שקר, רמאים שמתחפשים לשליחי המשיח. אך איני מתפלא על כך! אם השטן עצמו יכול להתחפש למלאך אור, אין פלא שמשרתיו יכולים להתחפש למשרתי צדק. אך לבסוף הם יקבלו את העונש שמגיע להם על מעלליהם.

אני חוזר ואומר, אל תחשבוני לשוטה, אך גם אם אתם חושבים אותי לשוטה, הקשיבו לי בכל זאת והניחו לי להתגאות כמוהם. גאווה זאת לא ניתנה לי מאת המשיח, שכן אני נוהג כשוטה. אך מאחר שרבים מתגאים על הישגיהם האנושיים, גם אני אתגאה כמוהם. אתם חושבים את עצמכם לחכמים גדולים, אך אתם מקשיבים ברצון לשוטים האלה. לא אכפת לכם אם הם משעבדים אתכם, מנצלים אתכם, מכשילים אתכם, סוטרים על פניכם או מתנשאים עליכם. אני מתבייש להודות שאיני חזק או נועז כמוהם. אך בכל מה שהם יכולים להתגאות, אני שוב מדבר כשוטה, גם אני יכול להתגאות! האם הם עברים? גם אני. האם הם ישראלים? גם אני. זרע אברהם? גם אני. האם הם משרתי המשיח? אולי אני מדבר כשוטה, אך אני משרת טוב מהם! עמלתי קשה מהם, הושלכתי לכלא פעמים רבות מהם, הוכיתי יותר, ועמדתי לפני המוות פעמים רבות יותר. חמש פעמים הלקוני היהודים שלושים־ותשע מלקות. שלוש פעמים הולקיתי בשוטים, פעם אחת נסקלתי באבנים, שלוש פעמים נטרפה ספינתי, ופעם נסחפתי עשרים־וארבע שעות בים הפתוח. במסעותיי הרבים והמעייפים ניצלתי מסכנת שיטפונות, מידי שודדים, מידי היהודים ומידי הגויים. הותקפתי על־ידי המון בערים שונות, ניצלתי ממוות במדבר, מטביעה בים ומאנשים שהתחזו כמאמינים משיחיים. עמלתי וטרחתי ולילות רבים לא עצמתי עין. פעמים רבות רעבתי וצמאתי; כן, הייתי ללא אוכל, לבוש או קורת־גג.

מלבד כל אלה אני נושא עמי דאגה מתמדת לשלום הקהילות. כאשר מישהו שוגה, אני חש בצערו. כאשר מישהו חוטא, לבי כואב.

אם עלי להתגאות, אני בוחר להתגאות בדברים שמראים את חולשתי. האלוהים ואבי המשיח אדוננו, יבורך שמו לעולמים, יודע שאני דובר אמת. בהיותי בדמשק, המושל מטעם המלך ארטס הפקיד שומרים על שערי העיר כדי לתפסני, אך הורדתי בסל דרך פתח בחומה ונמלטתי מידיו.

התפארות זאת טיפשית כל־כך, אך הרשו לי להמשיך. ברצוני לספר לכם על חזיונות והתגלויות שהיו לי מאת האדון.

אני מכיר מאמין אחד שנלקח לשמים לפני ארבע־עשרה שנים. אני יודע שהאיש הזה (אם בגוף ממש או שבנפרד מגופו רק האלוהים יודע). נלקח לשמים ושמע דברים כה מדהימים, עד כי לא ניתן לבטאם, ואסור לחזור עליהם. חוויה כזאת ראויה להתגאות בה, אך איני מתכוון לעשות כן. אתגאה רק בחולשותיי. לא חסר לי במה להתגאות, ואף לא אנהג כשוטה אם אתגאה, אך איני רוצה שאיש יחשבני ליותר ממה שראה במעשי ובדיבורי.

על־מנת שלא אתמלא יהירות בגלל הדברים הנפלאים שראיתי, ניתנה לי קוץ בבשרי, שליח מאת השטן להטרידני ולעקוץ את גאוותי. שלוש פעמים התחננתי לאלוהים שייקח אותו ממני, ברם בכל פעם האדון אמר לי: "לא. אך אני אתך, ואינך זקוק ליותר. גבורתי נשלמת בחולשתך." עתה אני שמח להתגאות בחולשתי; במקום שאפגין את כוחי ויכולתי, אני שמח להיות דוגמה חיה לגבורת המשיח. הואיל ואני יודע שחולשתי מפארת את המשיח, אני שמח ב"קוץ" הזה שבבשרי, בעלבונות, בצרות, ברדיפות ובמצוקות. שכן בהיותי חלש, אז אני חזק – ככל שאני חלש יותר כך אני תלוי יותר במשיח.

אני מתנהג כשוטה, אך אתם גרמתם לכך. אתם הייתם צריכים להתגאות בי, כי למרות שאני כאין וכאפס, איני נופל במאומה מהשליחים "הנפלאים". כבר הוכחתי לכם שאכן אלוהים עצמו שלחני אליכם, שהרי בסבלנות רבה חוללתי ביניכם נסים, נפלאות ואותות גבורה. מדוע אתם מרגישים נחותים מהקהילות האחרות? האם משום שלא הנחתי לכם לתמוך בי כספית? אנא, סלחו לי על העוול הנורא הזה!

עתה אני בא לבקרכם בפעם השלישית, וגם הפעם לא יעלה לכם הדבר פרוטה. איני מעוניין בכספכם, אלא בכם! אחרי הכול, הילדים אינם צריכים לכלכל את הוריהם אלא להיפך, על ההורים לכלכל את ילדיהם. אני מוכן בשמחה לתת לכם את עצמי ואת כל אשר לי למען טובתכם הרוחנית, אם כי נראה שככל שאני אוהב אתכם יותר, אתם אוהבים אותי פחות.

אחדים מכם אומרים: "אמנם נראה שביקוריו לא עלו לנו דבר, אך הפולוס הזה איש ערמומי ואין ספק ששיחק בנו. הוא ודאי הרוויח מאתנו כסף איכשהו!"

אך כיצד? האם ניצל אתכם אחד מהאנשים אשר שלחתי אליכם?

כשהאצתי בטיטוס לבקרכם ושלחתי עמו אח נוסף, האם הם רימו או ניצלו אתכם? ודאי שלא. הרי אנחנו פועלים מתוך אותם המניעים ומתנהגים באותה דרך.

החושבים אתם שאנו מנסים להצטדק לפניכם? אם כן, אתם טועים! לנוכח אלוהים אני אומר לכם שהדברים נאמרו למענכם, ידידים יקרים, כדי לעזור לכם להיבנות באופן רוחני. אני חושש שמא בבואי אליכם לא ימצא־חן בעיני מה שאראה, והצעדים שאאלץ לנקוט לא ימצאו חן בעיניכם. אני חושש שמא אמצא בקרבכם מריבה, קנאה, רוגז אנוכיות, רכלנות, הוצאת־דיבה, יהירות ומבוכה. אכן, אני חושש שמא בשובי אליכם ישפילני אלוהים לפניכם, ואתאבל על רבים מכם אשר חטאו זה מכבר ולא חזרו בתשובה על מעשיהם הבלתי־מוסריים, על זנות וזימה.

זוהי הפעם השלישית שאבוא אליכם. הכתובים אומרים שעל־פי שניים או שלושה עדים יקום כל דבר. כבר הזהרתי אתכם פעם אחת בביקורי הקודם, ועתה בהעדרי אני חוזר על האזהרה: בשובי אליכם הפעם לא אחוס על אלה שחטאו מקודם ועל כל הראויים לעונש.

אוכיח לכם מעל כל ספק שהמשיח אכן מדבר באמצעותי. המשיח שבו אתם מאמינים אינו חלש לפניכם, אלא חזק בתוככם! המשיח אמנם נצלב בחולשה, אך עתה הוא חי בגבורת אלוהים. כך גם אנחנו חלשים, כשם שהמשיח היה חלש, אך אנו נחיה עמו למענכם בגבורת אלוהים.

בחנו את עצמכם וראו אם אתם עומדים במבחן: האם אתם באמת מאמינים במשיח? האם אתם מרגישים בקרבכם את נוכחותו וגבורתו? או האם אמונתכם במשיח אינה אלא העמדת פנים? אני מקווה שאתם מסכימים אתי שעברתי מבחן זה בהצלחה.

אני מתפלל לאלוהים שלא תעשו רע – לא כדי להוכיח את הצלחתנו, אלא כדי שתעשו את הטוב גם אם כלפי חוץ ייראה שנכשלנו. תפקידנו לעודד את הטוב בכל עת, ולא לקוות לרע.

אנו תמיד מוכנים להיות חלשים, אם פרוש הדבר שאתם חזקים. משאלתנו ותפילתנו היא שתתבגרו באמונתכם.

אני כותב לכם עתה מכתב זה בתקווה שלא אצטרך לנזוף בכם או להעניש אתכם בבואי, כי ברצוני להשתמש בסמכות שנתן לי האדון לחזק אתכם ולא להענישכם.

אני מסיים מכתבי במילים הבאות: שמחו, התבגרו באמונתכם, שימו לב לדברים שאמרתי, חיו באהבה ובשלום. מי ייתן שאלוהי האהבה והשלום יהיה עמכם.

ברכו איש את רעהו לשלום בנשיקה קדושה. כל המאמינים המשיחיים מוסרים לכם דרישת שלום.

מי ייתן שחסד אדוננו ישוע המשיח, אהבת האלוהים וחברת רוח־הקודש יהיו עם כולכם.

גלטים

אגרת פולוס השליח אל-הגלטים

אל הקהילה בגלטיא.

מאת פולוס השליח – שליחם לא של בני־אדם, כי אם של ישוע המשיח, ושל אלוהים האב אשר הקימו מן המתים – ומאת כל המאמינים המשיחיים הנמצאים אתי ברומא.

שלום וברכה לכם מאת האלוהים אבינו ומאת ישוע המשיח אדוננו.

אלוהים רצה שישוע המשיח ימות על הצלב בעד חטאינו, כדי להושיענו מהשעבוד לעולם הרע הזה שבו אנו חיים. לאלוהים הכבוד, התודה והתהילה מעולם ועד עולם. – אמן.

אני מתפלא שאתם מתרחקים כל־כך מהר מאלוהים. ברוב אהבתו ורחמיו הוא נתן לכם במתנה חיי נצח, על־ידי ישוע המשיח, ואילו אתם כבר מצאתם "בשורה" אחרת, שכביכול תושיע אתכם. אולם דעו לכם שבשורה זאת לא תושיע אתכם, שכן לא קיימת בשורה אחרת, מלבד זו שבישרנו לכם. אלה שהסיתו אתכם מהדרך הנכונה ללכת בדרכם, מרמים אתכם; הם מסלפים ומעוותים את האמת על אודות המשיח.

ארור כל מי שיספר לכם (כולל אני עצמי) על דרך לישועה השונה מהדרך שסיפרנו לכם. גם אם יבוא מלאך מן השמים ויספר לכם על דרך אחרת לעבוד את אלוהים – ארור הוא! אני חוזר ואומר: ארור מי שיבשר לכם בשורה השונה מזו שהאמנתם בה.

אתם רואים שאיני משתדל למצוא־חן בעיניכם במחמאות ובדברי חנופה; אני משתדל למצוא־חן בעיני אלוהים בלבד. לו ניסיתי למצוא־חן בעיני בני־אדם, לא יכולתי להיות עבדו של ישוע המשיח.

אחים יקרים, אני מבטיח לכם כי הדרך אל אלוהים, שעליה סיפרתי לכם, איננה סיפור דמיוני ואף לא חלום שחלמתי. ישוע המשיח עצמו מסר לי את הבשורה שבישרתי לכם, והוא לימד אותי מה לומר וכיצד לומר זאת; איש מלבדו לא לימד אותי.

האם אתם זוכרים כיצד התנהגתי בתקופה שהייתי בקרב היהודים? האם אתם זוכרים כיצד רדפתי את המאמינים במשיח, הצקתי להם ללא רחמים, וגם השתדלתי כמיטב יכולתי להיפטר מכולם? בין בני־גילי הייתי אחד היהודים האדוקים ביותר בכל הארץ, והשתדלתי לקיים את כל המנהגים הישנים והמסורתיים של דת אבותיי.

אולם אז קרה דבר מה! שכן עוד לפני שנולדתי בחר בי אלוהים להיות אחד מילדיו המאמינים בישוע המשיח, כדי שאוכל ללכת אל הגויים ולספר להם את הבשורה אודות ישוע המשיח.

כאשר כל זה התרחש, לא מיהרתי להיוועץ באיש. לא הלכתי לירושלים כדי להיוועץ בשליחי האדון המנוסים ממני, אלא הלכתי למדבריות ערב, ולאחר מכן חזרתי לדמשק. רק כעבור שלוש שנים עליתי לירושלים, כדי לבקר את פטרוס, ונשארתי אצלו חמישה־עשר יום. מלבד פטרוס פגשתי עוד שליח אחד בלבד – יעקב, אחיו של ישוע אדוננו.

הקשיבו היטב לדברי. אלוהים עדי שאיני משקר ושכל דברי אמיתיים ונכונים! לאחר הביקור בירושלים הלכתי לסוריה וקיליקיא. כל אותו זמן לא ראו אותי עדיין המאמינים ביהודה. כל מה שידעו היה, שהאויב הפך לאוהב, ושעתה הוא מטיף לאמונה אשר לפנים ניסה לחסל ולהשמיד. וכולם היללו את אלוהים על הנס שחולל בחיי.

כעבור ארבע־עשרה שנים חזרתי לירושלים עם בר־נבא, וטיטוס הצטרף אלינו. אלוהים ציווה עלי להתייעץ עם האחים בירושלים בנוגע לבשורה שבישרתי לגויים. נועצתי גם בזקני הקהילה, כדי שכולם יבינו את תוכן הבשורה שאני מספר לגויים. קיוויתי שזקני הקהילה יסכימו אתי, והם אכן הסכימו; הם אף לא דרשו מטיטוס (שאינו יהודי) להימול.

שאלת ברית־המילה כלל לא הייתה עולה על הפרק אלמלא כמה אנשים, הקוראים לעצמם "מאמינים", שבאו לרגל בינינו. הם רצו לראות איזה חופש העניק לנו המשיח בנוגע לקיום מצוות התורה. אנשים אלה רצו לשעבד אותנו לחוקים שלהם. אך לא הקשבנו לדבריהם, כי לא רצינו לבלבל אתכם. לא רצינו שתחשבו שאתם יכולים להושיע את עצמכם על־ידי קיום ברית־המילה, או על־ידי קיום מצוות התורה.

לנכבדי הקהילה לא היה מה להעיר או להוסיף על דברי. (אגב, כלל לא התרשמתי מהעובדה שהם היו נכבדי הקהילה, כי אני יודע שבעיני אלוהים כולנו שווים!) כשראו פטרוס, יעקב ויוחנן, שנחשבו לעמודי התווך של הקהילה, כיצד ברך אלוהים את עדותי לגויים, כשם שברך את עדותו של פטרוס ליהודים – שכן אלוהים נתן לכל אחד מאיתנו מתנות שונות ותפקידים שונים – הם לחצו את ידי ואת ידו של בר־נבא, ועודדו אותנו להמשיך להעיד לגויים, בזמן שהם ממשיכים להעיד ליהודים. הם רק הזכירו לנו לא לשכוח לעזור לעניים, אבל התזכורת הייתה מיותרת, שכן אני תמיד דואג לעניים.

אולם כשכֵּיפָא (פטרוס) בא לאנטיוכיה, הוכחתי אותו לפני כולם, משום שהתנגדתי בכל תוקף למעשיו ולהתנהגותו. כשכֵּיפָא הגיע בראשונה לאנטיוכיה, הוא נהג לסעוד עם המאמינים המשיחיים הלא־יהודים (שלא נימולו, ולא שמרו את מצוות התורה). לאחר מכן הגיעו לאנטיוכיה מספר חברים יהודים של יעקב, ומאז הפסיק כֵּיפָא לסעוד עם המאמינים הלא־יהודים. מדוע הפסיק לסעוד עמם? מפני שפחד מביקורתם של היהודים המקפידים על שמירת המצוות, אשר עמדו על דעתם כי ברית־המילה היא חלק בלתי־נפרד מהישועה. שאר היהודים המשיחיים (ואפילו בר־נבא) הפכו גם הם לצבועים והלכו בעקבות כֵּיפָא, למרות שידעו היטב כי הם שוגים ואינם נוהגים כהלכה.

כשראיתי מה קורה שם, וכשנוכחתי לדעת שאינם ישרים ואינם שומרים את דבר אלוהים, אמרתי לכֵּיפָא לפני כולם: "למרות שאתה יהודי מלידה, אינך שומר את חוקי התורה ומצוותיה. אם כן מדוע אתה מנסה לשכנע את הגויים האלה לקיים את מצוות התורה? הלא אתה ואני יהודים מלידה, ולא סתם חוטאים מן הגויים. ואנחנו, היהודים המשיחיים, יודעים היטב שאיננו יכולים להיחשב צדיקים בעיני אלוהים על־ידי קיום מצוות התורה, אלא רק על־ידי אמונה במשיח. לכן גם אנחנו בטחנו והאמנו בישוע המשיח, כדי שנהיה רצויים לאלוהים בזכות אמונתנו, ולא בזכות קיום המצוות. איש אינו יכול להיושע על־ידי קיום מצוות התורה."

אם אנחנו מבקשים להיות מוצדקים על ידי המשיח אך כבר לא נשענים על תורת משה בעבור ישועה, הרי אנחנו כמו הגויים אשר נחשבים לחוטאים על ידי היהודים. אם כך, האם המשיח מעודד שנחטא? בודאי שלא! דעו לכם כי פשע הוא לנסות לבנות מחדש את מה שעמלתי להרוס – את האמונה שאפשר להיושע על־ידי קיום מצוות התורה. מתוך קריאה בכתבי־הקודש למדתי שלא אוכל למצוא־חן בעיני אלוהים אם אשתדל, ללא הצלחה כמובן, לקיים את מצוות התורה. למדתי שאוכל למצוא־חן בעיני אלוהים רק על־ידי אמונה במשיח.

מָתַי על הצלב עם המשיח; עתה איני חי יותר, כי אם המשיח חי בקרבי. והחיים האמיתיים שממלאים אותי הם תוצאה של אמונתי בבן־האלוהים, אשר אהב אותי והקריב את חייו למעני. איני מזלזל במותו של המשיח, כי אילו יכולתי להיושע על־ידי קיום מצוות התורה, היה מותו של המשיח מיותר לחלוטין.

אוי, גלטים טיפשים! מי הסיתכם נגד האמת? לאיזה כישוף נפלתם קורבן? פעם הבנתם את המשמעות המלאה של מות המשיח; צליבתו הייתה כל־כך ממשית בעיניכם – כאילו ראיתם אותו נצלב לפניכם. ברצוני לשאול אתכם, האם אלוהים נתן לכם את רוח הקודש על־שום ששמרתם את מצוות התורה? ודאי שלא! אלוהים נתן לכם את רוח הקודש רק לאחר ששמעתם על המשיח והאמנתם שהוא בלבד מסוגל להושיע אתכם. מה לכם, האם יצאתם מדעתכם? אם ראיתם כבר שקיום המצוות לא הועיל לכם במאומה ולא העניק לכם סיפוק רוחני, כיצד מעלים אתם על הדעת שקיום מצוות התורה יעזור לכם להיות מאמינים טובים יותר? סבלתם כל־כך למען הבשורה, ועכשיו אתם משליכים את הכול מאחורי גבכם? קשה לי להאמין בכך!

אני חוזר ושואל אתכם: האם אלוהים נותן לכם את רוח הקודש ומחולל ביניכם ניסים ונפלאות, משום שאתם מקיימים את מצוות התורה? אלוהים משכין בלבכם את רוח הקודש ופועל בחייכם, רק משום שאתם מאמינים ובוטחים בישוע המשיח.

קחו לדוגמה את אברהם אבינו: אלוהים חשב את אברהם לצדיק, רק משום שאברהם האמין בהבטחותיו של ה'. מכאן יכולים אתם להבין מדוע כל מי שמאמין בה' ובוטח בו, הוא למעשה בנו של אברהם אבינו.

בכתבי־הקודש אנו קוראים על הציפייה ליום שבו יושיע אלוהים גם את הגויים, בזכות אמונתם. לפני זמן רב הבטיח אלוהים לאברהם לברך את כל מי שיאמין בו (באלוהים) כמו אברהם. על כן לכל מי שמאמין במשיח יש חלק בברכת ה' לאברהם אבינו.

כל מי שסומך על ישועה בזכות התורה חשוף לקללת אלוהים, שהרי כתוב בכתבי־הקודש: "ארור מי שלא מקיים את כל דברי התורה הזאת." לפיכך אתם רואים שאיש אינו יכול למצוא־חן בעיני ה' בזכות קיום מצוות התורה, שכן ה' אמר כי הדרך היחידה למצוא־חן בעיניו היא דרך האמונה: "וצדיק באמונתו יחיה." רואים אתם, אם כן, מה שונה הישועה מתוך אמונה מהישועה הנובעת מקיום כל מצוות התורה. המשיח שיחרר אותנו מהקללה הרובצת על אלה שאינם מקיימים את כל מצוות התורה, בלקחו על עצמו את הקללה במקומנו, שהרי כתוב בתורה: "קללת אלוהים תלוי" (על עץ, והרי ישוע שנצלב היה בעצם תלוי על עץ.) ועתה יכול אלוהים לברך גם את הגויים באותה ברכה שהבטיח לאברהם אבינו, ויתקיים בנו הבטחת רוח הקודש.

אחים יקרים, גם היום כשמבטיח אדם הבטחה בכתב וחותם עליה, חובה עליו לקיים את הבטחתו, ואין הוא יכול לשנות את דעתו. אלוהים הבטיח את הברכות לאברהם ולזרעו. שימו לב שלא כתוב "לזרעיו" – בלשון רבים, אלא בלשון יחיד, בן – זרע, הלא הוא ישוע המשיח. אני מנסה לומר לכם שה' הבטיח בכתב להושיע את כל מי שמאמין בו, והבטחה זו אינה יכולה להשתנות או להתבטל לאחר ארבע־מאות ושלושים שנה, כשנתן ה' את התורה. אברהם מצא־חן בעיני אלוהים, מפני שהאמין בה' ובהבטחותיו. אילו יכולנו למצוא־חן בעיני ה' על־ידי קיום מצוות התורה, הייתה דרכנו שונה לחלוטין מדרכו של אברהם.

שואלים אתם ודאי, מדוע נתן ה' את התורה? התורה ניתנה כתוספת, לאחר ההבטחה לאברהם, כדי להוכיח לבני־האדם שהם אשמים באי־קיום מצוותיה. אולם ה' נתן את חוקי התורה רק באופן זמני, עד בואו של ישוע המשיח – הבן – אשר לו ניתנה הבטחת ה'. יתרה מזאת, כשנתן ה' את התורה, הוא נתן אותה בידי מלאכים למשה, ואילו משה נתן את התורה לעם. אולם כשנתן ה' את ההבטחה לאברהם, אלוהים בעצמו דיבר עם אברהם, ללא מתווכים.

האם יש סתירה בין תורתו של ה' לבין הבטחותיו? ודאי שלא! אילו יכלה התורה להושיע אותנו, לא היה צריך אלוהים לתת לנו מוצא אחר מהשעבוד לחטא – שהרי כתבי־הקודש אומרים שכולנו עבדים לחטא. הדרך היחידה להשתחרר מהשעבוד לחטא, דרך הפתוחה לכל אחד, היא אמונה בישוע המשיח!

לפני בוא המשיח התורה חסתה עלינו עד היום שבו יכולנו להאמין במשיח. במילים אחרות: התורה הדריכה אותנו והשגיחה עלינו, עד שבא ישוע המשיח לקרב אותנו לאלוהים בזכות אמונתנו. אבל עכשיו, לאחר שכבר בא המשיח, שוב אין לנו צורך בהדרכת מצוות התורה. כי עתה כולנו בני אלוהים בזכות אמונתנו בישוע המשיח, ואלה מאיתנו שנטבלו כסמל לאחדות עם המשיח, כאילו עטופים במשיח. בין המאמינים שוב אין הבדל בין יהודי לגוי, בין עבד לבן־חורין ואף לא בין גבר לאישה. בעיני אלוהים כולנו שווים. אלוהים אוהב את כולנו באותה מידה, וכולנו מאוחדים בישוע המשיח. מאחר שאנו שייכים למשיח, אנו גם זרע אברהם, וכל הבטחותיו של ה' לאברהם ולזרעו שייכות גם לנו.

זכרו, גם אם אב עשיר מת ומוריש לבנו הקטן את כל רכושו, הילד הקטן דומה במעמדו לעבד. אין הוא יכול ליהנות מן הירושה עד שיגיע לגיל בגרות (או לגיל מסוים שקבע אביו למתן הירושה). עד אז עליו לשמוע לקול המבוגרים האחראים לטיפולו ולחינוכו.

לפני בואו של ישוע המשיח היה מצבנו דומה. בעת היותנו חסרי בגרות, היינו משועבדים לדרכי העולם. אך בהגיע הזמן המתאים שלח אלוהים את בנו, שנולד לאם יהודיה, כדי לשחרר אותנו מהשעבוד לתורה, וכדי לאמץ אותנו לבניו. היות שאנחנו בני־אלוהים, הוא השכין בלבנו את רוח בנו, ומשום כך יש לנו את הזכות לקרוא לו: אבא, אבינו. מעתה ואילך אין אנו עבדים, אלא בני אלוהים ממש; ומאחר שאנחנו בני־אלוהים, כל מה ששייך לאלוהים אבינו שייך גם לנו.

אתם הגויים, לפני שהאמנתם באלוהים הייתם עבדים לכל מיני אלילים מגוחכים, שקראתם להם "אלוהים". עתה, לאחר שמצאתם את אלוהים (או נכון יותר לומר: לאחר שאלוהים מצא אתכם), כיצד יכולים אתם לחזור ולהשתעבד לאמונה חלשה ורופפת, הגורסת שניתן להיוושע על־ידי קיום מצוות התורה? אתם מנסים למצוא־חן בעיני אלוהים על־ידי שמירת חגים ומועדים! אני חושש מאוד שכל עבודתי בכם הייתה לשווא.

אחים יקרים, מדוע אינכם מקשיבים לי? עכשיו אני חופשי ומשוחרר מכבלי מצוות התורה, ממש כמוכם. כשבאתי אליכם בפעם הראשונה, כדי לספר לכם את הבשורה, לא בזתם לי למרות שהייתי חולה. מחלתי הייתה דוחה ומתועבת, אבל לא דחיתם אותי ולא הפניתם לי עורף. לקחתם אותי לביתכם וטיפלתם בי כאילו טיפלתם במלאך מן השמים או בישוע המשיח עצמו! מה קרה לכם? פעם הייתה בכם רוח של אהבה, אחדות ושמחה; בימים ההם אהבתם אותי כל־כך, עד שהייתם מוכנים לנקר את עיניכם ולתת אותן לי, אילו היה צורך בכך. האם הפכתי לאויבכם משום שאני אומר לכם את האמת?

האנשים האלה שמשתדלים מאוד למצוא־חן בעיניכם, אינם עושים זאת מתוך רצון בטובתכם, אלא מתוך רצון לסכסך ולהפריד ביניכם לביני, כדי שלא תקשיבו לי, אלא תקשיבו להם בלבד. ודאי שאני רוצה שאנשים יתנהגו יפה כלפיכם, אך זאת רק בתנאי שמניעיהם טהורים ושאין הם מתנהגים כך רק כשאני נמצא אתכם! ילדי, אתם כל־כך מכאיבים לי! אני סובל ייסורי ציפייה ליום שבו תתמסרו למשיח בכל לבכם, בדומה לאם הסובלת ייסורי לידה בציפייה להולדת בנה. הלוואי שיכולתי להיות אצלכם עכשיו ולדבר אתכם פנים אל פנים, במקום לנסות להשפיע עליכם בכתב; פשוט איני יודע מה לעשות אתכם!

אני פונה אל כל אלה שחושבים שעליהם לשמור את מצוות התורה כדי להיוושע: היודעים אתם מה כתוב בתורה? כתוב בתורה שלאברהם אבינו היו שני בנים: ישמעאל בן האישה המשרתת, ויצחק בן האישה החופשייה. בן המשרתת נולד בלידה טבעית ובלי נסים ונפלאות; אולם בן האישה החופשייה נולד רק לאחר הבטחתו המיוחדת של אלוהים לאברהם.

סיפור אמיתי זה הוא משל: שתי הנשים הן שתי הבריתות שכרת ה' עם עמו. האחת היא ברית הר־סיני שבערב, שהביאה את האנשים לידי שעבוד לתורה – זוהי הגר שמסמלת את עיר־האם, ירושלים, שמשועבדת עדיין למצוות התורה ושמשמשת מרכז לפולחן דתי ואילו שרה, האישה החופשייה, מסמלת את ירושלים החופשית שבשמים, שהיא עיר־האם והקודש שלנו, ואינה משועבדת למצוות התורה.

אליה התכוון הנביא ישעיהו כשניבא: "רני עקרה לא ילדה, פצחי רנה וצהלי לא־חלה, כי רבים בני שוממה מבני בעולה".

אחים יקרים, אנחנו – אתם ואני – הבנים שהבטיח ה' לירושלים החדשה, כשם שהבטיח את יצחק לאברהם ושרה. ואנחנו, המאמינים שנולדנו מחדש על־ידי רוח הקודש, נרדפים על־ידי אלה שרוצים שנשמור את מצוות התורה, ממש כמו שיצחק – בן ההבטחה – נרדף על־ידי ישמעאל בן המשרתת.

אבל מה אומרים כתבי־הקודש? "גרש את האמה ואת בנה, כי לא יירש בן־האמה עם בן־החפשיה". אחים יקרים, אין אנו בני האישה המשרתת ואיננו עבדים לתורה; אנחנו בני האישה החופשייה, ורצויים לאלוהים בזכות אמונתנו.

המשיח הוציאנו לחופשי! לכן אל תשובו להשתעבד למצוות התורה ולמסורת. הקשיבו לדברי: אם אתם באמת חושבים שברית־המילה ושמירת המצוות יקרבו אתכם לאלוהים, אזי אין המשיח יכול להושיע אתכם. אני חוזר ואומר: מי שמייחס חשיבות רבה לקיום ברית־המילה, חייב למלא את כל מצוות התורה, שאם לא־כן תבוא עליו קללה. אם אתם באמת חושבים שתוכלו למצוא־חן בעיני אלוהים בזכות שמירת מצוות התורה, הרי שאין לכם כל צורך במשיח, ואינכם יכולים ליהנות מחסדו של אלוהים. בעזרת רוח הקודש אנו מאמינים כי מותו של המשיח מטהר אותנו מחטאינו ומצדיק אותנו בעיני אלוהים. אנו, המאמינים המשיחיים, יודעים כי

המילה ושמירת המצוות הם סימנים חיצוניים בלבד שאינם מוכיחים דבר. ומה חשוב? אמונה שמוכיחה את עצמה על־ידי אהבה.

עד עתה התקדמתם יפה מאוד באמונתכם. מה קרה לכם לפתע? מי הסיתכם נגד דבר האמת? ודאי שלא אלוהים הסיתכם לכך, שכן אלוהים עצמו העניק לכם חופש במשיח. הרי הוראת כזב זו היא כמו מעט שאור שמחמיץ את כל הבצק.

אני בטוח שאלוהים ישכנע אתכם לשוב ולהאמין באמת, כמוני, ודעו לכם שאלוהים יעניש את האדם שבלבל והתעה אתכם, וגרם לכך שתטילו ספק בדבר אלוהים.

יש אשר חושבים כי אני עצמי טוען שהמילה וקיום המצוות הם חלק בלתי־נפרד מהישועה. אבל אני שואל אתכם, לו נכון היה הדבר, האם היו לי עדיין כל־כך הרבה אויבים ומתנגדים? הלא אם הייתי מטיף למילה ולקיום המצוות לא הייתי פוגע באיש, ואף אחד לא היה קם נגדי. אבל העובדה היא שאנשים רבים רודפים אותי ומציקים לי, משום שאני מטיף לישועה דרך אמונה במותו ובתחייתו של ישוע המשיח.

הלוואי שהיו מעקרים את האנשים שמנסים לסכסך ולהפריד ביניכם בגלל ברית־המילה!

אחי היקרים, אל תשכחו שהמשיח הוציא אתכם לחופשי! אין זה חופש לעשות ככל העולה על רוחכם, כי אם חופש לאהוב ולעזור לזולת. אפשר לסכם את התורה כולה במצווה אחת: "ואהבת לרעך כמוך". אבל אם במקום לאהוב איש את רעהו אתם תמיד רבים, שונאים ומקנאים, אז תהרסו איש את אחיו.

אני מייעץ לכם לשמוע רק לקול רוח הקודש, והוא יראה לכם מה לעשות ולאן ללכת, ומובטח לכם ששוב לא תהיו משועבדים לבשר שלכם, הגורם לכם תמיד לעשות את הרע. לכולנו יש נטייה טבעית לעשות את הרע, שהוא היפוכו הגמור של מה שרוח הקודש אומר לנו לעשות. וכאשר רוח הקודש פועל בנו ומביא אותנו לכך שנרצה לעשות את הטוב, הרי שזה היפוכן הגמור של נטיותינו הטבעיות. שני כוחות אלה, הבשר שלנו ורוח הקודש, נאבקים בתוכנו כשזה רוצה לנצח את זה, ואיננו יכולים לעשות כל מה שאנו רוצים. כשרוח הקודש מדריך את מעשינו, הוא גם משחרר אותנו מהחובה לקיים את מצוות התורה.

אם תלכו אחרי הנטיות הטבעיות שלכם, אלה תהיינה התוצאות: זנות, טומאה, תאווה, עבודת אלילים וכישוף, שנאה, פילוג, קנאה, כעס, אנוכיות, תלונות, מריבות, חמדנות, שיכרות, הוללות וכדומה. אני חוזר ואומר לכם: מי שמנהל חיים כאלה לא יירש את מלכות האלוהים.

אולם אם נניח לרוח הקודש לשלוט בחיינו, זה יהיה הפרי: אהבה, שמחה, שלום ושלווה, סבלנות, נדיבות, טוב־לב, אמונה, צניעות ושליטה עצמית, וכמובן שאין סתירה בין תכונות אלה לבין מצוות התורה.

המאמינים במשיח התכחשו לבשר שלהם; הם קברו אותו לרגלי צלב המשיח.

אם אנו חיים עתה בכוחו של רוח הקודש, הבה נציית לו בכל שטחי החיים. ואז לא נצטרף לבקש כבוד והצלחה, הגורמים לקנאה ולרוגז.

אם ייכשל אחד מכם בעבירה כלשהי, אלה מביניכם החזקים יותר באמונה צריכים לעזור לו לשוב לדרך הנכונה, בעדינות ובענווה, ואל תשכחו שבפעם הבאה אתם בעצמכם עלולים להיות בצד הנכשלים. השתתפו איש בבעיות רעהו, כפי שביקש מאיתנו המשיח. מי שחושב שהדבר הוא למטה מכבודו אינו אלא גאוותן; מי שחושב את עצמו ל"מישהו" הוא לא כלום.

כל אחד יעשה את שלו על הצד הטוב ביותר, כי אז יהיה לו סיפוק מעבודתו הטובה, ולא יצטרך להשוות את עצמו לאחרים. כל אחד מאיתנו חייב לקחת אחריות על מעשיו.

אלה שלומדים את כתבי־הקודש צריכים לעזור למוריהם ולתמוך בהם כפי יכולתם.

אל תחשבו שאתם יכולים להתל באלוהים, שהרי הוא יודע בדיוק מי אתם ומה אתם. כל אחד קוצר את מה שהוא זרע. מי שזרע זרעים של רוע ושחיתות יקצור בבוא הזמן מוות, הרס וכליון. אולם מי שזרע את הזרעים המשובחים של רוח הקודש יקצור בבוא הזמן חיי נצח – מתנת רוח הקודש. הבה נמשיך לעשות את הטוב בלי להרפות, כי מובטח לנו שאם לא נתייאש נראה בבוא הזמן ברכה רבה בעבודתנו. לכן עלינו להתנהג יפה תמיד עם כל אדם, ובמיוחד עם אחינו המאמינים. לסיכום: האנשים שמנסים לשכנע אתכם לקיים ברית־מילה עושים זאת מסיבה אחת בלבד: הם יודעים היטב שאם יודו כי ישוע הוא המשיח, יהיה עליהם לסבול למענו. אבל אין הם רוצים לסבול ולאבד את הצלחתם החברתית. אנשים אלה מקיימים את המילה, אך אינם שומרים בעצמם את חוקי התורה; הם רוצים שתקיימו את ברית־המילה רק כדי שיוכלו להתפאר בכוח־השפעתם ובעליונותם.

אני עצמי מתפאר אך ורק בצלב ישוע המשיח. הודות לצלב כבר אין לי עניין בשום דבר שקשור להנאות העולם הזה ולפיתוייו. וזה זמן רב כבר שלעולם הזה אין כל עניין בי. עתה, כשאנו מאמינים בישוע המשיח, כלל לא חשוב אם עשינו ברית־מילה או לא. מה שחשוב הוא אם באמת אפשר לראות שאופיינו השתנה לטובה אם לא.

שלום ורחמים מאת אלוהים לכל השייכים לאלוהים והשומרים על העיקרון הזה. אני מבקש מכם שמעתה ואילך לא תטרידו אותי בוויכוחים נוספים בנושא זה, שכן גופי מלא צלקות וחבורות, שגרמו לי אויבי המשיח, המשמשים לי סימנים של עבד ישוע המשיח.

אחים יקרים, יהי רצון שחסד ישוע המשיח יהיה עם כולכם. – אמן.

אפסיים

אגרת פולוס השליח אל האפסיים

מאת פולוס, שליחו של ישוע המשיח לפי רצון אלוהים.

אל כל המאמינים המשיחיים, הנאמנים והקדושים, אשר נמצאים בְּאֶפֶסוֹס.

חסד ושלום לכם מאת האלוהים אבינו וישוע המשיח אדוננו.

אנחנו מברכים את האלוהים, אבי אדוננו ישוע המשיח, אשר ברך אותנו בכל ברכות השמים בזכות השתייכותנו למשיח.

עוד לפני שברא אלוהים את העולם הוא בחר אותנו בזכות המשיח, כדי לקדשנו ולהעמידנו לפניו ללא כל חטא או דופי. באהבתו הרבה ומרצונו הטוב הוא אימץ אותנו לבניו על־ידי ישוע המשיח.

כל הכבוד, התהילה והשבח לאלוהינו על טוב־לבו וחסדו, ועל הברכות שברך אותנו בזכות השתייכותנו לבנו האהוב. אלוהים הוא טוב ורחמן כל־כך, עד שגאל אותנו מחטאינו, במחיר דמו של המשיח, וסלח לנו על כל פשעינו. וכל זאת הוא נתן לנו ברוחב־לב, בחכמה ובהבנה.

אלוהים גילה את מטרתו הסודית והנעלה בשליחת המשיח, תוכנית שבחר ברחמיו עוד לפני זמן רב. וזוהי המטרה: בהגיע הזמן המיועד הוא יאסוף את כולנו מכל מקום, מהארץ ומהשמים. לפי תוכניתו הנדיבה הכין לנו אלוהים נחלה במשיח. עוד מבראשית הוא בחר בנו להיות שלו, והכול מתרחש בדיוק כפי שהחליט מאז ומעולם. אלוהים עשה זאת כדי שאנו, שהיינו המאמינים הראשונים במשיח, נשבח ונפאר את שמו, וניתן לו כבוד על שעשה למעננו את הדברים הנפלאים האלה.

גם אתם, ששמעתם את הבשורה אחרינו והאמנתם במשיח, נושעתם ונחתמתם כשייכים למשיח, באמצעות רוח הקודש אשר הובטח לכל המאמינים עוד לפני זמן רב. נוכחותו של רוח הקודש בתוכנו היא הערובה שאלוהים באמת יעניק לנו כל מה שהבטיח, וחותם הרוח בנו פירושו שאלוהים קנה אותנו ויביאנו אליו. זוהי סיבה נוספת לנו לפאר ולשבח את אלוהינו.

משום כך, מאז ששמעתי על אמונתכם החזקה באדון ישוע, ועל אהבתכם למאמינים המשיחיים בכל מקום, לא חדלתי להודות לאלוהים עבורכם. אני מתפלל בעדכם כל הזמן; אני מבקש מאלוהי אדוננו ישוע המשיח, מאבי הכבוד, שיעניק לכם רוח חכמה, כדי שתראו ותבינו מיהו המשיח ומה עשה למעננו. אני מתפלל שאורו יציף את לבבכם ושעיניכם תיפקחנה, למען תוכלו לראות ולדעת מהי הקריאה שהועיד לכם, ומה עשירות ונפלאות הן הברכות שהבטיח למאמינים בו. אני מתפלל שתבינו מה עצום הכוח שהעמיד אלוהים לרשות המאמינים בו; הוא העמיד לרשותנו את אותו הכוח העצום, אשר הקים את המשיח מן המתים והושיבו במקום הכבוד לימין האלוהים בשמים, מעל לכל מלך, שליט או מנהיג. כן, כבודו גדול, מלא־הדר ורב־רושם יותר מזה של כל אחד אחר בעולם הזה או בעולם הבא. אלוהים שם לרגליו את הכול, ומינה אותו לראש הקהילה, אשר היא גופו ואשר מלאה במי שממלא את הכול.

פעם הייתם מתים באופן רוחני; הייתם תחת קללת האל בגלל מעשיכם הרעים. חייתם לפי דרך־החיים של העולם הזה ושמעתם לקול השטן, שהוא השליט הרשע של הרוחות הרעות, והפועל עדיין בכל כוחו באנשים המורדים בה'. כולנו חיינו בעבר בצורה כזאת. אורח־חיינו ביטא את רוע לבנו וכניעתנו לתשוקותינו ותאוותינו. נולדנו בעלי טבע מושחת, והיינו תחת זעם אלוהים כשאר בני־האדם.

אבל אלוהים הוא אב מלא רחמים! הוא אהב אותנו כל־כך, עד כי למרות שהיינו מתים (באופן רוחני) ואשמים בעיניו בגלל חטאינו, הוא החזיר אותנו לחיים כשהקים לתחייה את המשיח – זכרו שנושענו רק בזכות חסדו הרב – והעלה אותנו מהקבר עם המשיח, כדי שנשב איתו במרומים. כך הוא מראה לכל הדורות הבאים את רוחב־לבו, טובו וחסדו הנפלא, שביטא כלפינו בישוע המשיח.

נושעתם בזכות חסדו וטוב־לבו, על־ידי אמונתכם במשיח. כל זאת אינה שלכם; זוהי מתנתו של אלוהים, ואין היא תלויה בשום מעשה שעשיתם. איננו יכולים להתפאר בישועה זאת, שכן איש מאיתנו לא הרוויח אותה! אלוהים נתן לנו את הישועה הזאת במתנה. אלוהים עצמו עשה אותנו כפי שאנחנו עכשיו; הוא בחר בנו בישוע המשיח כדי שנעשה מעשים טובים, לפי תוכניתו מקדם.

אל תשכחו שנולדתם "ערלים", ואלה אשר נימולו בידי אדם הם כינו אתכם "ערלים". באותה עת הייתם רחוקים מהמשיח, ונחותים מעם ישראל בחיר האלוהים; לא הייתה לכם כל זכות לבריתות ההבטחה, לא הייתה לכם תקווה ולא היה לכם אל.

אבל עכשיו אתם שייכים לישוע המשיח, ולמרות שפעם הייתם רחוקים מאלוהים, כעת אתם קרובים אליו בזכות דמו של המשיח שנשפך למענכם. כי המשיח עצמו הוא שלומנו; הוא השכין שלום בינינו היהודים לביניכם הגויים, כשהרס את המחיצה בינינו ועשה משנינו אחד. על־ידי מותו שם המשיח קץ לשנאה ולאיבה שהייתה בינינו – איבה שנבעה מכך שחוקי התורה היו לטובת היהודים ולא כללו את הגויים – כי המשיח מת כדי לבטל את שיטת חוקי התורה. ואז הוא לקח את שתי הקבוצות שהתנגדו זו לזו ועשה מהן גוף אחד. כך הוא מיזג אותנו יחדיו ויצר מאיתנו אדם אחד חדש, וכך עשה שלום. כאיברים של גוף אחד, נעלמה האיבה שהייתה בינינו, כי המשיח שם קץ לאיבה המתמדת בינינו וריצה אותנו לאלוהים בהקריבו את עצמו על הצלב. ואז הוא בישר את בשורת השלום לכם, הגויים, שהייתם רחוקים ממנו, ולנו, היהודים, שהיינו קרובים. עתה באמצעותו ובזכותו יכולים כולנו, יהודים וגויים, לבוא אל אלוהים האב בעזרת רוח הקודש.

אם כן, עתה אינכם זרים ונחותים, אלא בני־משפחתו של אלוהים ואזרחים בממלכת אלוהים, יחד עם כל המאמינים האחרים. אתם בנויים על היסודות שהניחו השליחים והנביאים, וישוע המשיח עצמו הוא אבן הפינה. אנחנו, המאמינים, מחוברים אל המשיח ואיש אל רעהו בהתאמה, וכולנו מהווים היכל קודש לה'. גם אתם מחוברים אל המשיח ואיש אל רעהו, ומהווים משכן לרוח הקודש של אלוהים.

אני, פולוס, עבד ישוע המשיח, נמצא כאן בבית־הסוהר בגללכם. אתם ודאי יודעים שאלוהים הטיל עלי את המשימה המיוחדת להראות לכם, הגויים, את חסדו, כפי שכבר ציינתי בקצרה באחד ממכתבי. אלוהים עצמו גילה לי את תוכניתו הסודית האומרת שגם הגויים כלולים בחסדו זה.

אני מספר לכם את כל זאת כדי שתבינו כיצד אני יודע את סוד המשיח. בדורות הראשונים הסתיר אלוהים מעמו את הסוד הזה, אך עתה גילהו לשליחיו ונביאיו באמצעות רוח הקודש.

זהו הסוד: על־ידי הבשורה היהודים והגויים הם יורשים שווים של העושר המיועד לבני־האלוהים; הם חברים שווי־זכויות בקהילת האלוהים, ושותפים בהבטחותיו שניתנו על־ידי המשיח לכל המאמינים בו (במשיח). אלוהים העניק לי את הזכות הנפלאה לספר לכולם על אודות תוכניתו זאת, ונתן לי את הכישרון והיכולת לעשות זאת כהלכה. אכן, לי, הצעיר מכל המאמינים, העניק אלוהים את הזכות והחסד לבשר לגויים את הבשורה של עושר המשיח – עושר שהוא מעל ומעבר לכושר הבנתנו – ולהסביר לכל האנשים שאלוהים הוא גם מושיעם של הגויים, כפי שבורא־הכול תכנן מבראשית. מדוע? כדי שכל הכוחות, השרים והשליטים אשר בשמים יראו את חכמתו הנפלאה של אלוהים, וכל בני־משפחתו, יהודים וגויים, ייראו מאוחדים בקהילתו, בדרך שבה תמיד תכנן זאת על־ידי ישוע המשיח אדוננו.

עתה אנו יכולים לבוא ישר אל נוכח האלוהים, ללא חשש ובטוחים שישמח לבואנו, בזכות אמונתנו בישוע המשיח.

לפיכך אל תדאגו על סבלי למענכם אלא התעודדו והתגאו בכך! בחשבי על תוכנית נפלאה זאת אני כורע ברך לפני האלוהים, אבי אדוננו ישוע המשיח, אשר על שמו נקראו כל המשפחות בארץ ובשמים, ואני מתפלל שבאמצעות רוח הקודש הוא יעניק לכם כוח וגבורה פנימיים מתוך אוצרו הנהדר והאין־סופי. אני מתפלל שהמשיח באמת ישכון בלבבכם על־ידי אמונתכם ושתתחזקו באהבה, כדי שתוכלו לתפוש ולהבין, יחד עם שאר המאמינים, עד כמה עצומה, רבה, עמוקה וחובקת היא אהבת המשיח, וכדי שתתנסו בעצמכם באהבה נפלאה זאת, שהיא מעל ומעבר להבנתנו. וכך תימלאו כולכם באלוהים עצמו.

אלוהים יכול להרבות את חסדו אלינו, ולפעול בנו מעל ומעבר למה שאנו מסוגלים לתאר או לבקש. כל הכבוד והתהילה לאלוהים בקרב המאמינים ובישוע המשיח, לדור ודור עד עולם.

כאסיר האדון אני מתחנן לפניכם שתחיו ותתנהגו בדרך ההולמת את אלה שנבחרו להתברך בכל הברכות הנפלאות האלה. היו ענווים ואדיבים; התייחסו בסבלנות זה אל זה, וסלחו איש לאחיו באהבה. שאפו לשמור על אחדותכם ברוח הקודש, וחיו בשלום איש עם רעהו.

כולנו איברים של גוף אחד, לכולנו רוח אחד, וכולנו נבחרנו לאותו עתיד נפלא. לכולנו אדון אחד, אמונה אחת וטבילה אחת. לכולנו אל ואב אחד שהוא מעל לכל, נמצא בכל וחי בכל. ובכל זאת, המשיח העניק לכל אחד מאיתנו מתנות וכישרונות שונים ומיוחדים, מתוך עושרו ולפי רצונו. על כך אומרים הכתובים שכאשר עלה המשיח לשמים, לאחר תחייתו מהמתים, הוא שבה שבי ונתן מתנות לבני האדם. שימו לב שכתוב "עלה לשמים"! משמע שקודם לכן הוא ירד ממרומי השמים אל תחתיות הארץ. זה שירד אלינו הוא זה שעלה השמימה כדי למלא באישיותו את הכול, מתחתיות הארץ עד למרומי השמים.

הוא העניק לבני־האדם מתנות שונות: לאחדים העניק את היכולת להיות שליחיו, לאלה העניק את היכולת להיות נביאים, ולאלה העניק כישרון מיוחד לבשר את הבשורה, או כושר מנהיגות והדרכה לפי דבר ה' וכישרון ללמד היטב.

לשם מה העניק לנו המשיח את המתנות והכישרונות הללו? כדי שבני־אלוהים יוכלו להיטיב לשרתו בשעה שהם בונים את הקהילה, שהיא גוף המשיח, עד שנגיע כולנו כאחד לאמונה, בגרות והבנה של מושיענו בן האלוהים – עד שנתמלא כליל במשיח.

וכך מעתה ואילך לא נשנה את דעתנו בנוגע לאמונתנו; לא ניכשל ולא נרומה על־ידי רמאים ובדחנים, אלא נאמר את האמת באהבה, ונגדל באמונתנו במשיח אשר הוא ראש־הקהילה. בהנהגתו של המשיח מחוברים כל איברי הגוף זה לזה, וכל איבר עוזר למשנהו לבניית הגוף, לפי מידת הכוח שניתן לו, כך שכל הגוף צומח לבניין אחד מלא אהבה – בניין המשיח.

בשם האדון אני אומר לכם: אל תשובו לחיות כמו הלא מאמינים, כי הם הולכים אחרי טיפשות שיכלם. בגלל טיפשותם הם בורים וחסרי־דעת בכל הנוגע לחיי אלוהים; הם אינם מבינים את דרכו של אלוהים, כי הם חיים בחשכה ובחטא. הם איבדו כל רגש בושה, והפקירו את עצמם לתאוות בשרם ולכל מעשה זימה ומרמה.

אבל לא כך לימד אתכם המשיח! אם באמת הקשבתם לקולו והבינותם את האמת שלימד אתכם, אזי עליכם לסור מדרככם הישנה ומהרגליכם הקודמים, שהיו זימה, תאווה ורמייה, ולחדש את מחשבותיכם וגישתכם לדברים שונים. כן, עליכם להיות אנשים מחודשים בעלי תכונות שהעניק לכם אלוהים, קדושים וצדיקים. עטפו את עצמכם באופי חדש זה.

הפסיקו לשקר ודברו אמת, שכן אנו איברים איש לאחיו, ובשקרנו לאחינו אנו פוגעים למעשה בעצמנו! אם אתם כועסים, אל תניחו לכעסכם להביא אתכם לידי חטא! אל תניחו לשמש לשקוע לפני שחלף כעסכם, כי אחרת אתם פותחים פתח לשטן.

הגנב חייב להפסיק לגנוב! עליו להתחיל לעבוד עבודה ישרה, כדי שיוכל לעזור לנזקקים. אל תנבלו את פיכם! דברו רק דברים יפים, טובים ומועילים לאנשים אחרים, דברים שיברכו את השומעים.

אל תצערו את רוח הקודש של אלוהים, שעל ידיו נחתמתם ליום הגאולה.

הפסיקו להתמרמר והסירו מעליכם כל כעס, רוגז, צעקות, קללות ורשעות.

היו טובים איש לרעהו, רחמנים וסלחנים, כשם שאלוהים סלח לכם בזכות השתייכותכם למשיח.

עליכם ללכת בעקבות אלוהים, כי אתם ילדיו והוא אוהב אתכם. אהבו איש את רעהו, כשם שהמשיח אהב אותנו וביטא אהבה זאת בהקריבו את עצמו למעננו, כדי לסלוח על חטאינו, וקורבנו היה רצוי לאלוהים.

בכל הנוגע למעשי זנות למיניהם, מעשי טומאה ואהבת בצע – אפילו אל תזכירו אותם! נושאים אלה אינם הולמים שיחת מאמינים משיחיים. הימנעו גם מניבול־פה, דברי שטות וליצנות – אין הם הולמים אתכם! לעומת זאת, הזכירו איש לרעהו את טוב־לבו של אלוהים והיו אסירי תודה.

דעו לכם כי הזונים ואוהבי הבצע, שאינם אלא עובדי אלילים, לעולם לא יירשו את מלכות האלוהים והמשיח, כי הם אוהבים את דברי העולם הזה יותר מאשר את אלוהים. אל תניחו לאיש להתעות אתכם בנושא זה, כי בגלל חטאים כאלה ישפוך אלוהים את זעמו על מי שמורד בו. אף אל תתחברו עם אנשים כאלה! פעם חייתם בחשכה ובחטא, אך כעת אתם חיים באור אדוננו, והתנהגותכם צריכה להוכיח זאת. שכן פרי הרוח והאור הוא כל דבר טוב, צודק ואמיתי.

השתדלו ללמוד מה רצוי בעיני אדוננו. אל תשתתפו במעשים רעים למיניהם שאינם מביאים כל תועלת, אלא הוקיעו אותם! בושה וחרפה היא מה שעושים הרשעים בסתר. כשאתה חושף אותם לאור נראים חטאיהם בבירור, ובמקום שבו ניתן לראות בבירור יש אור. על כן נֶאֱמַר: "התעורר, אתה הישן, קום מן המתים והמשיח יאיר עליך!"

לפיכך התנהגו בזהירות, שכן אלה הם ימים קשים. אל תהיו שוטים, אלא חכמים, ונצלו היטב כל הזדמנות לעשות מעשים טובים. אל תתנהגו בחוסר מחשבה, אלא השתדלו להבין מה רוצה האדון שתעשו, ועשו זאת! אל תרבו בשתיית יין, כי שתייה מרובה גורמת למעשים רעים. לעומת זאת, מלאו עצמכם ברוח הקודש והניחו לו לשלוט בכם.

בפגשכם זה את זה שוחחו על אודות האדון, צטטו מזמורי תהלים, שירו שירים רוחניים וזמרו לאלוהים בלבבכם. הודו תמיד על כל דבר לאלוהים אבינו בשם ישוע המשיח אדוננו.

כבדו את המשיח על־ידי כניעתכם איש לרעהו. נשים, עליכן להיכנע ולציית לבעליכן, כשם שאתן נכנעות ומצייתות למשיח. כי הבעל הוא ראש האישה, כשם שהמשיח הוא ראש הקהילה, שהיא גופו ואשר למענה הקריב את חייו, כדי להושיעה ולדאוג לה. אם כן, עליכן, הנשים, להיכנע ברצון לבעליכן בכל דבר, כשם שהקהילה נכנעת למשיח.

אתם, הבעלים, אהבו את נשותיכם באותה מידה שאהב המשיח את הקהילה, כשהקריב את חייו למענה כדי לזכותה ולקדשה, לרחצה בדבר אלוהים, למען יוכל להעמידה לפניו כקהילה יפה וקדושה, חסרת־דופי, כתם או פגם. על הבעלים לאהוב את נשותיהם כמו את עצמם, כי הבעל ואשתו אחד הם. הרי איש אינו שונא את גופו, אלא מזין אותו ודואג לו באהבה, כשם שהמשיח דואג לקהילתו, ואנו הרי איברי גופו, בשר מבשרו. כפי שאומר הכתוב: "על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו, ודבק באשתו והיו לבשר אחד." קשר הנשואים הוא דבר מופלא, אך יש בו הקבלה לקשר שבין המשיח והקהילה.

אם כן, אני חוזר ואומר: הבעל חייב לאהוב את אשתו כמו את עצמו, והאישה חייבת לכבד את בעלה ולציית לו.

ילדים, שמעו בקול הוריכם, כי כך נאה. המצווה הראשונה בעשרת־הדיברות הנושאת הבטחה בצידה היא: "כבד את אביך ואת אמך!" מהי ההבטחה? אם תכבד את אביך ואת אמך יאריכו ימיך ויהיה לך טוב בחיים.

הורים, אל תציקו לילדיכם! אל תרגיזו ואל תכעיסו אותם, אלא גדלו אותם לפי החינוך והמוסר של ישוע המשיח אדוננו.

עבדים, שמעו בקול אדוניכם; כבדו ושרתו אותם כמו את המשיח. אל תנסו להרשים את אדוניכם בעבודתכם הקשה רק כשהם מביטים בכם! עבדו במסירות ובשמחה בכל עת, כאילו שאתם עובדים למען המשיח (ולא למען בני־אדם) ועושים את רצון אלוהים מכל לבכם. זכרו, האדון יגמול לכם על כל מעשה טוב שאתם עושים, בין אם אתם עבדים ובין אם אתם בני־חורין.

אתם, האדונים, התנהגו כהלכה עם עבדיכם. אל תגערו בהם ואל תאיימו עליהם! זכרו, אתם בעצמכם עבדי המשיח; אדונכם הוא גם אדונם, ואין לפניו משוא־פנים.

לסיום, ברצוני להזכיר לכם שכוחכם צריך לנבוע מגבורת אלוהים שבכם. הצטיידו בכלי הנשק שאלוהים מעמיד לרשותכם, כדי שתוכלו לעמוד נגד התקפות השטן ותחבולותיו. כי איננו נלחמים נגד בשר ודם, אלא נגד שליטי העולם הבלתי־נראה; נגד אותם כוחות רשע השולטים בעולם הזה, ונגד רוחות רעות ומרושעות.

על כן אחזו בכלי הנשק שאלוהים מעניק לכם, כדי שתוכלו להדוף את התקפות האויב, ואף תוכלו לעמוד איתן לאחר המאבק.

אך לשם כך עליכם לחגור את חגורת האמת, ללבוש את שריון הצדק, ולנעול נעליים שיקלו עליכם לצעוד ולבשר את בשורת השלום של אלוהים. בנוסף לכל זה: בכל קרב תזדקקו לאמונה כמגן, כדי

לעצור את חצי הרשע שמכוון השטן לעברכם. תזדקקו גם לכובע הישועה ולחרב הרוח, שהיא דבר האלוהים.

התמידו בתפילה! בקשו מאלוהים כל דבר בהתאם לרצון רוח הקודש. התחננו לפניו, הזכירו לו את צרכיכם, והמשיכו להתפלל למען כל המאמינים באשר הם. התפללו גם בעדי ובקשו מאלוהים שישים בפי את המילים הנכונות, כשאני מבשר לאחרים באומץ, וכשאני מספר להם כי ישועת אלוהים היא גם עבור הגויים. עתה אני אסור באזיקים משום שהטפתי את בשורת אלוהים, אך התפללו שאמשיך לבשר באומץ למען אלוהים גם כאן בכלא, כפי שמוטל עלי.

טוכיקוס, אחינו החביב והמשרת הנאמן בעבודת האדון, יספר לכם את כל מעשי וקורותיי. שלחתי אותו אליכם כדי שיספר לכם את כל מה שקרה לנו, וכדי שדבריו יעודדו אתכם.

אחי היקרים, יברך אתכם האלוהים אבינו וישוע המשיח אדוננו בשלום, באהבה ובאמונה. ברכת האלוהים וחסדו עם כל האוהבים באמת את ישוע המשיח אדוננו.

פיליפיים

אגרת פולוס השליח אל-הפיליפיים

מאת פולוס וטימותיוס, עבדי ישוע המשיח.

אל ראשי הקהילות, אל בעלי התפקידים השונים בקהילות ואל כל המאמינים המשיחיים בעיר פיליפי.

מי ייתן שאלוהים יברך את כולכם. כן, אני מתפלל שאבינו ואדוננו יברך כל אחד מכם בברכה מיוחדת, וימלא אתכם בשלום ובשלווה.

בכל פעם שאני מתפלל בעדכם אני מודה לאלוהים מעומק לבי, ונמלא שמחה על עזרתכם הנפלאה בהפצת הבשורה על ישוע המשיח, מהיום הראשון ששמעתם עליו ועד היום. אני בטוח שאלוהים ימשיך לעזור לכם לגדול ולהתחזק באמונתכם, וישלים את העבודה הטובה שהחל בכם עד יום שובו של ישוע המשיח.

אין פלא שאני אוהב אתכם כל־כך, שהרי שמור לכם בלבי מקום מיוחד. יחד סיפרנו על ישוע המשיח, ואלוהים ברך בנו את עדותנו. אלוהים לבדו יודע עד כמה אני מתגעגע אליכם ועד כמה אני אוהב אתכם. אני מתפלל שה' ימלא אתכם באהבה רבה לזולתכם, ושיעזור לכם לגדול ולהתפתח בהבנה ובידע רוחני, כי ברצוני שתדעו תמיד להבחין בין טוב לרע, ושיהיה לכם מצפון נקי. אל תתנו סיבה לאיש למתוח עליכם ביקורת, מעתה ועד שובו של אדוננו. עשו תמיד מעשים טובים אשר יוכיחו לעולם כי בני אלוהים אתם, וכך יביאו מעשיכם כבוד ותהילה לאלוהים.

דעו לכם, אחים יקרים, כי כל מה שקרה לי כאן בכלא עזר מאוד בהפצת הבשורה על ישוע המשיח. הן כל אחד יודע כאן (כולל חיילי הארמון) שאני יושב בכלא רק משום שאני מאמין כי ישוע הוא המשיח. כתוצאה ממאסרי חדלו מאמינים רבים לפחד ממאסר אפשרי. סבלנותי עודדה אותם, ועדותם למען המשיח נעשית אמיצה והחלטית יותר.

יש אנשים שמבשרים את הבשורה רק מתוך קנאה בדרך שבה אלוהים משתמש בי. אנשים אלה שואפים לתדמית של מטיפים אמיצים! ואילו אחרים מבשרים את הבשורה מתוך מניעים טהורים – מתוך אהבתם אלי. הם יודעים שאלוהים הביאני לכאן כדי שיוכל להשתמש בי להגן על האמת. יש גם המעוניינים לעורר את קנאתי; הם חושבים כי הצלחתם בהפצת הבשורה תוסיף על סבלי כאן בכלא! אך למעשה כלל לא אכפת לי מה המניעים שלהם. אני שמח שהם מפיצים את הבשורה על ישוע המשיח, וזה העיקר.

אני ממשיך לשמוח ואיני מתייאש, כי אני יודע שבתשובה לתפילותיכם, ובעזרת רוח הקודש, יסתדר הכול על הצד הטוב ביותר. אני מאמין ומקווה שלעולם לא אעשה מעשה שיגרום לי להתבייש בעצמי, אלא שאהיה תמיד מוכן לספר לכל אחד על ישוע המשיח בביטחון, כפי שנהגתי בעבר, ואני מקווה שאביא תמיד כבוד למשיח – בחיי או במותי.

עבורי לחיות פירושו לשרת את המשיח, ואילו מוות – בגדר רווח. אך אם בחיי אוכל להביא עוד אנשים לאמונה במשיח, שוב איני יודע מה עדיף על מה, לחיות או למות! לפעמים אני רוצה לחיות ולפעמים אני רוצה למות, שכן אני נכסף להיות עם המשיח, וברור שאני מעדיף להיות איתו. אך למעשה אביא לכם תועלת רבה יותר אם אשאר בחיים.

עדיין יש בי צורך בעולם הזה, ולכן אני בטוח שאשאר בחיים עוד זמן מה, כדי שאוכל לעזור לכם לגדול ולשמוח באמונתכם. כאשר אשוב לבקר אתכם, תהיה לכם סיבה לשמוח ולהודות לישוע המשיח על שהשאירני בחיים.

יקרה אשר יקרה, זכרו תמיד שעליכם לחיות כיאה למאמינים משיחיים, כך שאם אשוב לראותכם אם לאו, אמשיך לשמוע שכולכם מאוחדים במטרה נעלה אחת: להפיץ את בשורת האלוהים ללא פחד מאויביכם, ולא משנה מה יעשו לכם. הם יראו בהתנהגותכם האמיצה אות לכישלונם, ואילו לכם יהיה זה סימן ברור מאלוהים – סימן שמאשר כי אלוהים אתכם וכי נתן לכם חיי נצח! שהרי ניתנה לכם הזכות לא רק לבטוח בו אלא גם לסבול למענו. כולנו נמצאים יחד במערכה זאת. ראיתם כיצד סבלתי בעבר למען המשיח, וכפי שאתם רואים אני עדיין נמצא בעיצומו של מאבק גדול וקשה.

אם קיים עידוד הדדי כלשהו בין המאמינים, אם אתם אוהבים אותי עד כדי לרצות לעזור לי, אם יש בלבכם רחמים ואהדה, אם יש בעיניכם משמעות כלשהי לעובדה שאנו אחים באמונה וששוכן בנו אותו רוח הקודש, אזי דעו לכם שתגרמו לי שמחה אמיתית אם תאהבו איש את רעהו, אם לא תריבו זה עם זה, ואם תעבדו יחד בלב ובדעה אחת למען מטרה אחת.

אל תהיו אנוכיים, ואל תנסו לעשות רושם על אחרים. היו ענווים, התחשבו באחרים והעריכו אותם יותר מאשר את עצמכם. אל תעסקו כל הזמן רק בעניינים שלכם, אלא התעניינו גם באנשים אחרים ובמעשיהם. התנהגו עם הזולת כמו שישוע התנהג איתנו: למרות שהיה בדמות אלוהים הוא לא דרש את זכויותיו כאלוהים, אלא הפשיט מעצמו את כוחו הרב, את ההוד והתהילה, ולבש דמות עבד הדומה לבן־אדם. הוא אף השפיל את עצמו כל־כך עד שבחר למות מוות בזוי על הצלב.

על כן העלהו אלוהים למרומי השמים ונתן לו שם העולה בכבודו על כל שם אחר, כדי שבשם ישוע יכרעו כולם ברך וישתחוו לו בשמים, בארץ ומתחת לארץ, וכל אדם יודה שישוע הוא האדון, לכבודו של אלוהים האב.

ידידי היקרים, כשהייתי אצלכם שמעתם בקולי תמיד. עתה כשאני רחוק מכם, אני מבקש שתמשיכו לעשות מעשים טובים שנובעים מישועתכם. שמעו בקול אלוהים ביראה עמוקה, והתרחקו מכל דבר העלול לא למצוא־חן בעיניו. כי אלוהים הוא פועל בכם לרצות להישמע לו, והוא גם עוזר לכם למלא את רצונו.

עשו כל דבר ללא ויכוחים וללא תלונות, כדי שאיש לא יוכל לדבר נגדכם. עליכם לחיות חיים פשוטים, טהורים ותמימים, כמו בני אלוהים בתוך עולם של נוכלים ורמאים. עליכם להאיר ולזרוח ביניהם כקרני אור בחשכה, ולספר להם על דבר אלוהים – על דבר החיים! אם כך תנהגו, אתגאה בכם בשובו של המשיח אלינו, שכן עבודתי ביניכם לא הייתה לשווא.

גם אם עלי לשפוך את דמי כנסך על קורבן אמונתכם, כלומר, אם יהיה עלי להקריב את חיי למענכם, אגיל ואשמח עם כל אחד מכם. גם אתם צריכים לשמוח איתי על כך.

אם ירצה השם אשלח אליכם בקרוב את טימותיוס, וכשישוב מביקורו אשמח לשמוע מפיו מה נשמע אצלכם. הידעתם שטימותיוס מתעניין בכם יותר מכל אדם אחר? נראה שכל אחד אחר דואג רק לעצמו ולתוכניותיו, ולא לתוכניותיו של ישוע המשיח. אך מכירים אתם את טימותיוס. בכל הנוגע להפצת הבשורה על המשיח הוא כבן לי. אני מקווה לשלחו אליכם ברגע שאדע מה עומד לקרות לי כאן. אני בטוח שהאדון יאפשר לי לבקר אתכם בקרוב.

חושבני כי בינתיים מוטב שאשלח אליכם חזרה את אפפרודיטוס. שלחתם אותו כדי שיעזור לי בענייני, והוא אמנם עזר לי. שנינו היינו ממש כאחים; עבדנו יחד ואף סבלנו יחד למען המשיח. עתה אני מחזירו הביתה, שכן הוא מתגעגע אליכם מאוד ומודאג מהעובדה ששמעתם כי היה חולה. הוא באמת היה חולה, ואפילו עמד למות! אולם אלוהים ריחם עליו וגם עלי – בחסכו ממני את הצער הזה שלא יתווסף לסבלי.

אני רוצה מאוד להחזיר אליכם את אפפרודיטוס, שכן אני יודע עד כמה תשמחו לראותו, וגם אני אשמח ויוקל לי מאוד. קבלוהו באדון בשמחה רבה, והביעו את הוקרתכם והערכתכם, כי הוא סיכן את חייו למען עבודת המשיח, ואף עמד למות בעודו משתדל לעשות מה שאתם לא יכולתם לעשות, בגלל היותכם רחוקים ממני.

אחים יקרים, יקרה אשר יקרה, שמחו תמיד באדוננו! אף פעם לא אחדל להזכיר לכם, וטוב שתשמעו זאת פעמים רבות.

היזהרו מהאנשים הרשעים – אני קורא להם "כלבים מסוכנים" – שטוענים שאם ברצונכם להיוושע עליכם לקיים ברית־מילה. הרי חיתוך בשרנו לא עושה אותנו בני־אלוהים; המילה האמיתית היא לאהוב את אלוהים ולשרתו בלב ונפש. אנחנו, המאמינים, מתפארים במה שהמשיח עשה למעננו, ואנו יודעים שאיננו מסוגלים להושיע את עצמנו.

אם למישהו הייתה סיבה לקוות שיוכל להושיע את עצמו – לי הייתה סיבה כזאת. אילו אפשר היה להיושע על־ידי מעשים, הייתי נימנה עם הנושעים. הרי נולדתי למשפחה יהודית טהורה משבט בנימין, עברתי מילה בהיותי בן שמונה ימים, כך שהייתי יהודי יהודי! הייתי חבר בכת הפרושית, אשר דרשה קיום קפדני של כל מצוות התורה וכל המנהגים היהודיים. האם הייתי קנאי? כן, הייתי קנאי כל־כך עד שרדפתי את הקהילה המשיחית; והשתדלתי לקיים את כל המצוות, החוקים והמנהגים היהודיים עד לפרט הקטן ביותר.

אך עתה השלכתי הצידה את כל הדברים שפעם הגזמתי בהערכתם ובחשיבותם, כדי שאוכל לקוות ולבטוח רק במשיח. אכן, בהשוואה ליתרון היקר והחשוב שבהכרת המשיח, כל דבר אחר הוא חסר חשיבות. ויתרתי על הכול, כי לעומת המשיח הכול נראה חסר ערך. עשיתי זאת למען המשיח, כדי שיחיה בי ואני בו, ולא חשבתי יותר שביכולתי להושיע את עצמי על־ידי מעשים טובים או על־ידי קיום מצוות התורה. אלוהים מצדיק אותנו בזכות אמונתנו בישוע המשיח, ולכן עלינו לבטוח במשיח ולהאמין שהוא זה שמושיע אותנו. ויתרתי על הכול, כי נוכחתי לדעת שזוהי הדרך היחידה להכיר את המשיח, להתנסות בכוחו האדיר אשר הקימו מן המתים, ולגלות בעצמי את משמעות הסבל והמוות עם המשיח. כל זה בתקווה להיות בין אלה שהמשיח יקים לתחייה מן המתים.

איני מנסה לרמוז שאני מושלם. טרם למדתי את כל אשר עלי ללמוד, אך אני חותר לקראת היום שבו אהיה מה שהמשיח רצה שאהיה כאשר הושיע אותי. עדיין לא הגעתי לשלמות הזאת, אך אני אוזר את מיטב כוחותיי למען מטרה אחת: לשכוח את העבר ולהביט בציפייה ובתקווה אל העתיד. אני מתאמץ להגיע אל סוף המרוץ, כדי לקבל את הפרס שלמענו קורא לנו אלוהים השמימה, בזכות מה שעשה ישוע המשיח למעננו.

אני מקווה שגם אתם, המבוגרים יותר באמונה, שואפים לאותה מטרה. אם אינכם מסכימים איתי בכמה דברים, אני מאמין שאלוהים יבהיר לכם אותם – בתנאי שתצייתו לקול אלוהים שבקרבכם.

אחים יקרים, קחו דוגמה מדרך החיים שלי ושל כל אלה שחיים כמוני. כבר אמרתי לכם פעמים רבות, ואני שוב אומר לכם כשדמעות בעיני: אנשים רבים נותנים את הרושם כאילו הם הולכים בדרך המשיחית, בעוד שלמעשה הם אויבי המשיח! אנשים אלה נועדו לאבדון! שכן אלוהיהם הוא תאבונם. הם מתגאים במה שעליהם להתבייש, וחושבים על חיי העולם הזה בלבד. ואילו אנחנו אזרחי השמים, ומשם אנו מצפים לשובו של המשיח ישוע. כשהמשיח יחזור אלינו, הוא ישנה את גופנו המת לגוף מפואר והדור כגופו, על־ידי אותו כוח אדיר שבו ינצח את הכול.

אחים יקרים, אני אוהב אתכם ומתגעגע אליכם מאוד, כי אתם מקור שמחה בשבילי וגמול על עבודתי. חברים אהובים, אנא, היו נאמנים לאדון.

יש לי בקשה אל שתי הנשים היקרות, אַבְהוֹדְיָה וסִוּנְטִיכִי: אני מתחנן לפניכן, בשם אלוהים, הפסיקו לריב – התפייסו ושובו להיות חברות! ואני מבקש מכם, שותפי לעבודה, עזרו לנשים האלה, כי הן עבדו איתי בהפצת הבשורה על ישוע המשיח. הן עבדו גם עם קלימיס ועם שאר חברי לעבודה, ושמם כתוב בספר החיים.

שמחו תמיד בישוע אדוננו; אני חוזר ואומר: שמחו! הוכיחו לכולם שאינכם אנוכיים ושאתם מתחשבים תמיד באחרים. זכרו, אדוננו ישוע קרוב!

אל תדאגו לדבר, אלא התפללו ואמרו לאלוהים למה אתם זקוקים, ואל תשכחו להודות לו. אם באמת תעשו כך, אלוהים ישכין בלבכם שלווה נפלאה שאינכם מסוגלים אפילו לתאר לעצמכם. אחים יקרים, לסיום מכתבי ברצוני לומר לכם דבר נוסף: רכזו את תשומת לבכם בכל דבר טוב, אמיתי וישר. חישבו על דברים טהורים ונעימים; חישבו על כל דבר משמח, ועל כל מה שאתם יכולים להודות עליו לאלוהים. המשיכו לקיים הלכה למעשה את כל אשר לימדתי אתכם, ואת כל אשר ראיתם אותי עושה, ואלוהי השלום יהיה אתכם.

אני אסיר תודה לכם ומודה לאלוהים על ששוב עזרתם לי. אני יודע שתמיד רציתם לשלוח לי מתנות כפי שמשיגה ידכם, אולם במשך זמן־מה לא הייתה לכם אפשרות לכך. איני אומר זאת משום שאני זקוק לכסף, שכן למדתי להסתפק במה שיש לי, אם בהרבה ואם במעט. אני יודע כיצד לחיות בעוני או בעושר. למדתי לשמוח ולהסתפק בחלקי בכל מצב – בשובע או ברעב, בשפע או במחסור. כל זאת משום שאני מסוגל לעשות כל מה שאלוהים רוצה שאעשה, בעזרת המשיח שנותן לי כוח. ובכל זאת, נהגתם יפה מאוד כשעזרתם לי במצוקתי הנוכחית.

כידוע לכם, כשעזבתי את מקדוניה ובאתי לספר לכם את הבשורה בפעם הראשונה, רק אתם, אנשי פיליפי, עזרתם לי מבחינה כלכלית. אף קהילה אחרת לא עזרה לי, גם בהיותי בתסלוניקי שלחתם לי מתנות פעמיים. אני מעריך מאוד את מתנותיכם, אבל מעל לכל אני שמח על הגמול שייתן לכם אלוהים בעד טוב־לבכם.

כרגע יש לי את כל מה שאני צריך, ואפילו יותר ממה שאני צריך! עדיין נשאר לי די והותר מהמתנות ששלחתם לי ביד אפפרודיטוס. אני יודע שמתנות אלה הן קורבן יקר מאוד, ואלוהים מעריך זאת. אלוהים ייתן לכם כל מה שאתם צריכים, מתוך אוצרו בשמים, בזכות קורבנו של המשיח למעננו. שבח ותהילת עולם לאבינו שבשמים. – אמן.

מסרו דרישת שלום חמה בשמי לכל המאמינים בפיליפי. גם האחים הנמצאים איתי כאן מוסרים דרישת שלום. כל שאר המאמינים מוסרים דרישת שלום, במיוחד אלה שנמצאים בבית הקיסר. חסד אדוננו ישוע המשיח עם רוחכם. – אמן.

קולוסים

אגרת פולוס השליח אל-הקולוסים

מאת פולוס, שליחו של ישוע המשיח לפי רצון אלוהים, ומאת טימותיוס אחינו.

אל כל האחים הנאמנים לישוע המשיח בעיר קוֹלוֹסָה.

שלום רב ושפע ברכות מאת האלוהים אבינו וישוע המשיח אדוננו.

אנחנו תמיד מתפללים בעדכם ומודים לאלוהים, אבי אדוננו ישוע המשיח, כי שמענו על אמונתכם החזקה במשיח ועל אהבתכם הנפלאה לכל המאמינים. אנחנו יודעים כי אמונתכם החזקה ואהבתכם הגדולה נובעות מהעובדה שאתם מבינים את מהות התקווה השמורה לכם בשמים, אותה קיבלתם כאשר שמעתם לראשונה את בשורת האמת על המשיח. אותה בשורה נשמעת בכל העולם, ובכל מקום היא משנה את חיי שומעיה, כשם שחייכם השתנו מהיום שבו שמעתם ותפשתם מה רבה אהבת אלוהים.

אפפרס האהוב, חברי לעבודה, סיפר לכם לראשונה את הבשורה. הוא משרת נאמן של המשיח, ומלמד אתכם ועוזר לכם במקומנו. הוא סיפר לנו גם על אהבתכם הנפלאה איש לרעהו, שהיא מתנה מרוח הקודש. לכן לא חדלנו להתפלל בעדכם מאז היום הראשון ששמענו עליכם, וביקשנו מאלוהים שיעזור לכם להבין את רצונו, ושיעניק לכם חכמה להבין דברים רוחניים. ביקשנו גם שאורח־חייכם ימצא־חן תמיד בעיני האדון ויביא לו כבוד, שתמיד תעשו את הטוב ותעזרו לזולת, ושעל־ידי כך תלמדו להכיר את אלוהים טוב יותר.

אנחנו מתפללים שאלוהים יחזק ויאמץ אתכם בכוחו וגבורתו, כדי שתוכלו לשאת כל צרה ובעיה בסבלנות ובשמחה, וכדי שתודו לאבינו שבשמים, אשר העניק לנו חלק בכל הברכות הנפלאות שהן מנת חלקם של בני־אלוהים החיים בממלכת האור. אבינו הצילנו מהחשכה והקדרות של ממלכת השטן, והביא אותנו לממלכתו של בנו היקר והאהוב, אשר קנה את חירותנו בדמו וסלח לכל חטאינו.

המשיח בן־האלוהים הוא התגלמותו של האלוהים הבלתי־נראה. הוא קדם לכל בריאה, כי הוא למעשה ברא את הכול בשמים ובארץ, את הנראה והבלתי־נראה. מלכים, שליטים, ממלכות ורשויות – הכול נברא על־ידי המשיח ולמענו. הוא היה לפני הכול, והוא זה שמלכד, מאחד ומפעיל את היקום! המשיח הוא ראש הגוף המורכב מקהילת המאמינים שאותה ברא, והוא הראשון שקם מן המתים כדי שיהיה הראשון בכל דבר. אלוהים האב בחר לקבוע בו את מכלול התכונות האלוהיות.

בזכות דם המשיח שנצלב ריצה לעצמו אלוהים את כל אשר בשמים ובארץ, כולל אתכם! גם אתם הייתם פעם רחוקים מאוד מאלוהים: הייתם אויביו במחשבותיכם ומעשיכם הרעים, אך הוא סלח לכם וקרב אתכם אליו.

על־ידי מותו על הצלב השכין המשיח שלום ביניכם לבין אלוהים, והביאכם לפניו נקיים מכל חטא ואשמה. כל זאת בתנאי שתאמינו בדבר־אלוהים בכל לבכם, ושלא תחדלו להאמין בתקוות הבשורה אשר שמעתם ואשר הושמעה בכל העולם, ואשר לי, פולוס, יש את הכבוד והזכות לשרתה ולבשרה לאחרים.

אני אמנם סובל כרגע למענכם, אך איני מתלונן, אלא להפך – אני שמח. כי בגופי אני עוזר להשלים את חלקנו החסר בסבלו של המשיח למען גופו, שהיא הקהילה.

אלוהים מינה אותי לשרת את הקהילה, לעזור לה בכל הדרוש ולספר לבני־האדם את סודו. אלוהים שמר סוד זה במשך דורות רבים, אך עתה החליט לגלותו לאוהבים אותו ולחיים למענו. גם לגויים יש חלק בעושר ובכבוד הטמונים בסוד הנפלא הזה! היודעים אתם מהו הסוד? המשיח החי בלבכם! ופירושו של דבר שתיקחו חלק בכבודו הנצחי של אלוהים.

אנו מספרים על אודות המשיח לכל מי שמוכן להקשיב לנו; אנו מזהירים ומלמדים כמיטב ידיעתנו, כי ברצוננו להציג כל אדם לפני המשיח נקי מחטא ואשמה, בזכות קורבנו של ישוע המשיח. זוהי עבודתי, ואני מסוגל לבצעה אך ורק בעזרת כוחו של המשיח שפועל בי בגבורה.

אני רוצה שתדעו באיזו דאגה אני מתפלל בעדכם, בעד הקהילה בלודקיא ובעד כל אלה שאינם מכירים אותי אישית. אני מבקש מאלוהים שיעודד, ישמח ויאחד אתכם באהבה רבה איש לרעהו, כדי שתתנסו בחוויה המעשירה שבידיעת סודו של אלוהים, הלא הוא ישוע המשיח עצמו, אשר בו בלבד צפונים כל אוצרות החכמה והדעת.

היודעים אתם מדוע אני כותב לכם את כל הדברים האלה? כדי שאיש לא יוכל לרמותכם בדברי־חלקות. אני אמנם רחוק מכם גיאוגרפית, אך לבי אתכם, ואני ממש מאושר לראות את אמונתכם החזקה והיציבה במשיח. לכן, אם אתם מאמינים שהאדון ישוע הוא מושיעכם, שמעו בקולו ושמרו את מצוותיו. השתרשו בו ושאבו כוחכם ממנו, החזיקו באמונה שקיבלתם, והודו לאלוהים על כל מעשיו.

היזהרו מהאנשים שמנסים לרמותכם ולהרוס את אמונתכם בפילוסופיות ובתיאוריות מוטעות ושטחיות, שמבוססות על מחשבות אדם ולא על דברי המשיח. כל הטבע האלוהי גלום בגוף המשיח, ואם נקשור את חיינו בחייו, נימלא בכל הדרוש לחיינו הרוחניים. המשיח הוא האדון הנעלה ביותר, ובעל שליטה מוחלטת על כל כוח אחר.

כאשר האמנתם במשיח לא עברתם מילה פיזית, אלא מילה רוחנית – המשיח הסיר מעליכם את האופי החוטא שלכם, ואת כל המעשים הרעים שנובעים ממנו. כי הטבע הישן והרע שלכם מת ונקבר עם המשיח וכשנטבלתם, ואתם קמתם מהמוות יחד עם המשיח ונכנסתם לחיים חדשים לגמרי, בזכות אמונתכם בכוחו ובגבורתו של האלוהים אשר הקימו מן המתים. גם אתם הייתם פעם מתים באופן רוחני בגלל חטאיכם, הייתם משועבדים לתאוותיכם ולא נימלתם, אך אלוהים סלח לכל חטאיכם והעניק לכם חלק בחיי המשיח. הוא מחק את כל העדויות המאשימות אותנו באי־קיום חוקי התורה ומצוות ה'. יתר על כן, הוא השמיד את גיליון העדויות המרשיעות בתקעו אותו על צלב המשיח. במעשה זה שלל אלוהים מהשטן את האפשרות להאשימנו בחטא, והציג לראווה לכל העולם את נצחונו של המשיח על הצלב, אשר בו נמחקו כל חטאינו ולא נותר להם זכר.

לכן אל תניחו לאיש למתוח עליכם ביקורת על המשקה שאתם שותים, על האוכל שאתם אוכלים, או על ענייני שבתות וחגים, שכן דברים אלה הם משניים, ואילו הם צילו של העתיד לבוא – ישוע המשיח האדון.

היזהרו מאנשים שרוצים לרמותכם ולשלול את שכרכם מאלוהים, מאנשים שמתגאים בענוותם ועובדים מלאכים. כל אמונתם מבוססת על "חזיונות" והם מלאי גאווה. אנשים אלה אינם מאמינים בעיקר ובחשוב ביותר – במשיח, שהוא הראש של גוף־המאמינים, וממנו בלבד ניזונים כל איברי הגוף, שגדלים ומתחזקים לפי רצון אלוהים.

לכן אם מתם עם המשיח והשתחררתם מדרך המחשבה של העולם, מדוע אתם ממשיכים להשתעבד לחוקים וכללים שהומצאו על־ידי בני־אדם, כגון: אל תאחז בזה, אל תטעם מזה או אל תיגע בזה!? כל אלה מתייחסים לדברים ארעיים, שחולפים ונגמרים לאחר השימוש. חוקים אלה נראים מחוכמים בעיני אנשים שמעמידים פנים כאילו שהם משרתים את אלוהים – אלה שמתפארים בצניעותם והגאים בעובדה שהם מייסרים את גופם. אולם למעשה אין כל תועלת במעשים אלה; הם רק מוסיפים לגאוות האדם, ואינם מביאים כבוד לאלוהים.

הואיל וקמתם לחיים חדשים עם המשיח, רכזו את תשומת לבכם באוצרות ובברכות שבשמים, שם יושב המשיח לימין האלוהים. רכזו את מחשבותיכם בכל מה שנוגע למלכות השמים, ואל תדאגו לדברי העולם הזה, כי מתם עם המשיח, וחייכם שמורים איתו אצל אלוהים. וכאשר המשיח, שהוא חיינו, ישוב אלינו, אתם תקרינו כבוד והדר יחד איתו.

לפיכך המיתו את התאוות והיצרים הרעים שחבויים בכם: זנות, ניאוף, מעשי זימה וטומאה, ואל תשתעבדו לחומרנות שבעולם, כי בעיני אלוהים זוהי עבודת אלילים, והוא יעניש בחומרה את כל מי

שממרה את פיו בעניינים אלה. גם אתם עשיתם את המעשים הנוראים האלה לפני שהאמנתם במשיח, אך עתה עליכם להסיר מעליכם כל רוגז, כעס, רשע, שנאה, גידופים וניבול־פה.

אל תשקרו איש לרעהו, שהרי הסרתם מעצמכם את הטבע הישן ואת כל הרוע הנובע ממנו. פתחתם בחיים חדשים לגמרי, שבהם אתם לומדים לעשות את הטוב והישר, ואתם לומדים יותר ויותר על טבעו ודמותו של המשיח, אשר העניק לכם את החיים הנפלאים האלה שממלאים אתכם. בחיים אלה אין כל חשיבות למין, דת, גזע, השכלה, מצב כלכלי או מעמד חברתי. חשובה רק האמונה במשיח שמזמינה אליה כל אדם.

היות שאלוהים בחר בכם והעניק לכם חיים חדשים אלה, ומשום שהוא אוהב אתכם מאוד ודואג לכם, עליכם לנהוג בזולת ברוך וטוב־לב. אל תנסו לעשות רושם על איש, היו מוכנים לסבול בשקט ובסבלנות, היו אדיבים, סלחניים ואל תשמרו טינה לאיש. זכרו: עליכם לסלוח איש לרעהו כשם שהמשיח סלח לכם! אך מעל הכול, אהבו איש את רעהו אהבה אמיתית! אהבה כזאת תאחד את כולכם בהרמוניה שלמה. דאגו לכך שהשקט והשלווה הבאים מהמשיח ימלאו תמיד את לבכם ומצפונכם, כי זוהי זכותכם וחובתכם כאיברי גוף־המשיח, והודו לאלוהים תמיד.

זכרו את דברי המשיח, כי דבריו וחוכמתו יעשירו את חייכם בתוכן ויחכימו אתכם; למדו אותם איש את רעהו, ושירו לה' בהכרת תודה מזמורי תהלים ושירים רוחניים. אמרו ועשו כל דבר בשם ישוע המשיח אדוננו, והודו לאלוהים האב באמצעותו.

נשים, שמענה בקול בעליכן, כי זהו רצון האלוהים.

בעלים, אהבו את נשותיכם ונהגו בהן בעדינות ולא בגסות.

ילדים, אלוהים רוצה שתשמעו תמיד בקול הוריכם.

אבות, אל תציקו לילדיכם יותר מדי, כי הם עלולים לאבד את סבלנותם ולמאוס בכל.

עבדים, שמעו תמיד בקול אדוניכם! לא רק כשהם נמצאים לידכם, אלא כל הזמן! כי עליכם להשתדל למצוא־חן בעיני אלוהים ולא בעיני בני־אדם.

וזכרו, אלוהים ישלם לכם מאוצרותיו גמול מלא על עבודתכם ושירותכם למען המשיח. אבל אוי לו לעושה הרע! הוא יקבל את מה שמגיע לו, כי אלוהים אינו נושא פנים.

אדונים, אל תקפחו את פועליכם! תנו להם את המגיע להם, ואל תשכחו שגם לכם יש אדון בשמים.

התמידו בתפילה; צפו לתשובתו של אלוהים, וכאשר זו תגיע, אל תשכחו להודות לו.

התפללו גם בעדנו, שאלוהים ייתן לנו הזדמנויות רבות לבשר את הבשורה על המשיח, מעשה שהביא למאסרי הנוכחי. התפללו שיהיה בי האומץ לספר את הבשורה בחופשיות, בשלמות ובפשטות, כפי שמוטל עלי.

התנהגו בחכמה עם הלא־מאמינים, ונצלו היטב כל הזדמנות להעיד על המשיח. דברו אך ורק דברים נעימים ודברי טעם, כדי שתוכלו להשיב לספקות של כל אחד.

באשר אלי, טוכיקוס אחינו האהוב יספר לכם מה נשמע אצלי. טוכיקוס הוא עובד חרוץ שמשרת את האדון יחד איתי. שלחתי אותו אליכם כדי שיברר מה שלומכם, וכדי שבאותה הזדמנות יעודד וישמח אתכם. אוניסימוס, אחינו הנאמן והאהוב שהוא גם בן־עירכם, יצטרף לטוכיקוס, והשניים יספרו לכם את כל החדשות האחרונות.

אריסטרכוס, האסור איתי כאן בכלא, מוסר לכם דרישת שלום, וכן מרקוס, בן אחותו של בר־נבא. אם מרקוס יבוא אליכם, קבלוהו בסבר־פנים יפות, כפי שכבר ביקשתי מכם. גם ישוע יוסטוס מוסר לכם דרישת שלום. אלה הם היהודים המשיחיים היחידים שעובדים איתי כאן, ועלי לומר שהיו לי לעידוד רב ולשמחה. אפפרס, בן־עירכם ומשרתו של ישוע המשיח, שולח לכם דרישת שלום חמה. הוא תמיד מתפלל בעדכם מכל לבו כדי שתתחזקו, שתתבגרו באמונתכם וכדי שתדעו את רצון האלוהים בכל מעשיכם. אני עד לכך שהוא מתפלל רבות למענכם מתוך דאגה אמיתית. ולא רק למענכם, אלא גם למען המאמינים בלודקיא והירפוליס.

לוקס – הרופא היקר, ודימס מוסרים לכם דרישת שלום.

מסרו דרישת שלום למאמינים בלודקיא, לנומפס ולכל המאמינים שנפגשים בביתה.

דרך־אגב, לאחר שתקראו את המכתב הזה, אנא, תנו גם לקהילה בלודקיא לקרוא אותו, ובקשו מהם שיניחו לכם לקרוא את מכתבי אליהם. אמרו לארכיפוס בשמי: "דאג לבצע בשלמות את המשימה שהטיל עליך האדון!"

אני, פולוס, דורש בשלומכם בכתב ידי. אנא, זכרו אותי כאן בכלא. יברך אלוהים את כולכם. – אמן.

תסלוניקים א

אגרת פולוס הראשונה אל-התסלוניקים

אל קהילת תסלוניקי, ששייכת לאלוהים אבינו ולישוע המשיח אדוננו.

מאת פולוס, סילוונוס וטימותיוס.

שלום וברכה מאת האלוהים אבינו וישוע המשיח אדוננו.

בכל פעם שאנו מתפללים בעדכם אנו מודים לאלוהים על כולכם, ומזכירים לפניו תמיד את מעשיכם הטובים, את אמונתכם החזקה, את אהבתכם ואת ציפייתכם הסבלנית לשובו של ישוע המשיח אדוננו.

אחים יקרים ואהובי האדון, אנחנו יודעים שאלוהים בחר בכם, שהרי כאשר בישרנו לכם את בשורת האלוהים לא המילים שלנו שכנעו אתכם, אלא רוח הקודש הוא ששכנע אתכם ועזר לכם להאמין בבשורה בהתלהבות ובדבקות. גם אורח חיינו שימש הוכחה חותכת לאמיתות הבשורה שבישרנו לכם. וכך הלכתם בעקבותינו כשם שאנו הלכנו בעקבות האדון. למרות שאמונתכם בבשורה הביאה עליכם צרות וסבל מאויביכם, מילא אתכם רוח הקודש שמחה, ותוך זמן קצר הפכתם בעצמכם לדוגמה ועשיתם שם בין כל המאמינים ביוון. בינתיים פרסמתם את דבר־אלוהים בכל מקום, ואנו שומעים על אמונתכם הנפלאה באלוהים בכל מקום שאנו הולכים. לנו לא נותר מה לספר! אנשים מספרים לנו על קבלת־הפנים החמה שערכתם לנו, וכיצד עזבתם את האלילים והאמנתם באלוהים החי והאמיתי. הם גם סיפרו לנו על ציפייתכם לשובו של בן־האלוהים מהשמים, הלא הוא ישוע המשיח שקם לתחייה והושיענו מזעם אלוהים על החטא.

אחים יקרים, הלא יודעים אתם שביקורנו אצלכם היה מאוד פורה. למרות העינויים והחרפה שסבלנו בפיליפי, נתן לנו אלוהים אומץ לבוא ולבשר גם לכם את הבשורה על־אף אויבינו הרבים.

מכאן יכולים אתם לראות שאיננו מדברים אליכם מתוך טעות, ושמניעינו טהורים וטובים. אנו שליחי אלוהים והוא סומך עלינו שנאמר את האמת בלבד. איננו משתדלים למצוא־חן בעיני בני־אדם, אלא בעיני אלוהים שחוקר ובוחן את לבנו. כידוע לכם, איש אינו יכול לומר שניסינו לקנות את לבכם בדברי חלקות במטרה לסחוט מכם כסף, ואלוהים יכול להעיד על כך. מעולם לא ביקשנו כבוד מבני־אדם – לא מכם ולא ממישהו אחר, אף כי בתוקף סמכותנו כשליחי המשיח זכאים אנו למעט כבוד מכם! התנהגנו אתכם בעדינות וברכות, כמו אם שדואגת לילדיה. באהבתנו הרבה אליכם היינו מוכנים לתת לכם לא רק את בשורת אלוהים, אלא אף את חיינו.

אחים יקרים, אתם ודאי זוכרים כמה קשה עבדנו בעת שבישרנו לכם את בשורת אלוהים. יומם ולילה עמלנו והזענו כדי להרוויח את לחמנו, כי לא רצינו שמישהו מכם ייאלץ לשאת בעול פרנסתנו. גם אלוהים וגם אתם עדים לכך שנהגנו עם כל אחד מכם ביושר, קדושה ואהבה. הזהרנו אתכם כאב שמזהיר את ילדיו – הזוכרים אתם? – התחננו לפניכם, עודדנו אתכם, ואף דרשנו מכם לחיות את חייכם בצורה ראויה בעיני אלוהים שמזמין אתכם לחלק עמו את כבודו ומלכותו.

אנו ממשיכים להודות לאלוהים על שלא התייחסתם לבשורה שהבאנו לכם כאילו המצאנו אותה בעצמנו, אלא האמנתם שאלה הם באמת דברי אלוהים חיים, ועל כן הם שינו את חייכם.

ואז, אחים יקרים, החלו בני עמכם להציק לכם ולרדוף אתכם, כפי שקהילות האלוהים ביהודה נרדפו על־ידי בני־עמם היהודים. לאחר שהרגו את נביאיהם הרגו גם את האדון ישוע, ואף גירשו ורדפו אותנו. הם עושים את הרע בעיני האדם ובעיני אלוהים, ואינם מניחים לנו לבשר לגויים, מחשש שאחדים מהם ייוושעו. כך מתרבים חטאיהם עד שלבסוף ישפוך עליהם אלוהים את זעמו.

אחים יקרים, זמן קצר לאחר שנפרדנו מכם (בגופנו אך לא בנפשנו!) תקפו אותנו געגועים עזים אליכם, ונכספנו לשוב ולראותכם. אני, פולוס, ניסיתי לשוב אליכם פעמים רבות, אך השטן מנע זאת מאיתנו. ככלות הכול אתם תקוותנו, שמחתנו וגאוותנו לנוכח אדוננו ישוע בבואו. שכן הינכם כבודנו ושמחתנו.

כאשר לא יכולנו יותר להתאפק החלטנו להישאר כאן באתונה, ושלחנו אליכם את טימותיוס – אחינו, עוזרנו ומשרתו של אלוהים – כדי לחזק את אמונתכם, ולעודד אתכם שלא תכרעו תחת כובד הצרות והקשיים שבאים עליכם. (עליכם להבין שקשיים אלה הם חלק מתוכניתו של אלוהים למעננו המאמינים). כשהיינו אצלכם הזהרנו אתכם מראש מפני כל הצרות האלה, ואכן דברינו התקיימו.

משום כך לא יכולתי להתאפק יותר ושלחתי אליכם את טימותיוס, כדי לברר אם אמונתכם עדיין איתנה. חששתי שמא ינסה השטן לפתותכם וכל עבודתנו תהיה לשווא. אך עתה טימותיוס חזר והביא עמו את החדשות הנפלאות שאתם איתנים באמונתכם ואהבתכם, שאתם זוכרים לטובה את ביקורנו, ואף מייחלים לראותנו שנית כפי שאנו מייחלים לראותכם. אחים יקרים, אמונתכם החזקה ניחמה אותנו בכל הצרות והסבל שעוברים עלינו כאן; כל עוד אנו יודעים שאתם נאמנים לאדון, קל לנו יותר לשאת את הסבל.

איננו יודעים כיצד להודות לאלוהים על השמחה והאושר שגרמתם לנו. אנחנו מתפללים יומם ולילה ומתחננים לפני אלוהים שיניח לנו לראותכם שנית, ושיאפשר לנו להשלים את החסר באמונתכם. מי ייתן שאלוהינו ואדוננו ישוע המשיח יחזירנו אליכם, ושיברך אתכם וירבה את אהבתכם איש לרעהו ולכל אדם – כשם שאנו אוהבים אתכם. כך יחזק אלוהים את לבכם, יטהרכם ויקדשכם, כדי שבשוב אדוננו ישוע תעמדו לפניו נקיים מחטא יחד עם כל המאמינים.

הרשו לי לומר עוד דבר, אחים יקרים: אנו מתפללים ומתחננים, בשם המשיח אדוננו, שתמשיכו ואף תרבו לעשות את הטוב בעיני ה', כפי שלימדנו אתכם. הלא זוכרים אתם את המצוות וההוראות שנתנו לכם בשם ישוע אדוננו. אלוהים רוצה שתהיו קדושים וטהורים, שתתרחקו מזנות וניאוף, ושכל אחד מכם יתחתן בקדושה ובכבוד, ולא מתוך תאוות הבשר כמו הגויים שאינם מאמינים באלוהים.

אלוהים דורש שלא תרמו בעניין זה ושלא תנסו לפתות נשים נשואות. אם תמרו את פיו הוא יעניש אתכם בעונש חמור מאוד, כפי שכבר אמרנו לכם. שהרי אלוהים לא בחר בנו כדי שנחיה חיי זנות וניאוף, אלא כדי שנהיה קדושים וטהורים. לכן מי שמקל בעניין זה וממרה את פי ה', אינו חוטא נגד בני־אדם, אלא נגד האלוהים אשר השכין בקרבנו את רוח הקודש.

איננו צריכים להוכיח אתכם בכל הנוגע לאהבת האחים המאמינים, כי אני יודע היטב שה' עצמו מלמד אתכם לאהוב איש את אחיו, והוכחתם זאת באהבתכם הרבה לכל האחים במקדוניה. בכל זאת אנו מבקשים מכם לאהוב יותר, לשאוף לחיים שקטים, לא לחטט בענייניהם של אחרים, ולהרוויח את פרנסתכם בעבודת־כפיים, כפי שכבר ביקשנו מכם, כדי שתרכשו את אמונם של הלא־מאמינים, וכדי שתהיו עצמאים מבחינה כספית ולא תלויים בחסדם של אחרים.

אחים יקרים, ברצוני לומר לכם מה קורה למאמין כשהוא נפטר, כדי שלא תתאבלו מרה על המת כמו הלא־מאמינים שאין להם תקווה.

כשם שאנו מאמינים כי ישוע מת ולאחר מכן קם לתחייה, כך אנו מאמינים שכאשר ישוע יחזור, אלוהים ישיב איתו את כל המאמינים בו שמתו.

אלוהים גילה לנו את העובדות הבאות: אלה שנשארים בחיים בבוא האדון לא יפגשוהו לפני המתים. האדון עצמו יירד אלינו מהשמים בתרועה גדולה, לקריאת שר־המלאכים ולקול תקיעת שופר ה', והמאמינים שמתו יקומו ראשונים לפגשו. לאחר מכן הנותרים בחיים יילקחו יחד איתם בעננים, יפגשו את האדון באוויר ויישארו איתו לנצח. על כן נחמו ועודדו איש את רעהו בדברים אלה.

אחים יקרים, איני צריך לכתוב לכם מתי כל זה יתרחש, כי הלא יודעים אתם שאיש אינו יודע את המועד. יום ה' יבוא במפתיע – כגנב בלילה.

כאשר בני־האדם יחיו בשלווה ויחשבו שלא יקרה דבר, יירד עליהם האסון במפתיע, כיולדת שאינה יודעת מתי יתקפוה צירי הלידה, ואיש לא יוכל לברוח.

אבל אתם, אחים יקרים, אינכם שרויים בחשכה בכל הנוגע לדברים אלה, ולכן יום ה' לא יפתיע אתכם כגנב. כולכם בני־האור ובני־היום; אינכם בני־הלילה ואינכם שייכים לחושך. משום כך עמדו על המשמר! אל תירדמו כמו האחרים, אלא צפו לבואו בשקידה ובערנות, כי אלה שנרדמים נרדמים בלילה והשיכורים משתכרים

בלילה. אולם אנחנו בני אור־היום, ועל כן נישאר ערים ומפוכחים, מוגנים על־ידי אמונתנו ואהבתנו וחוסים בתקווה הנפלאה של ישועתנו.

אלוהים לא בחר בנו כדי לשפוך את זעמו עלינו, אלא כדי להושיענו על־ידי אדוננו ישוע המשיח, אשר מת בעדנו למען נחיה איתו לנצח, בין אם נהיה חיים או מתים בשובו. לכן המשיכו לעודד ולבנות איש את אחיו כפי שעשיתם עד כה.

אחים יקרים, אנו מבקשים מכם לכבד את האחראים עליכם מטעם הקהילה, כי אלוהים מינה אותם להשגיח עליכם ולהוכיח אתכם בעת הצורך. עליכם להעריך את העבודה שהם עושים למענכם ולאהוב אותם, שכן הם משתדלים לעזור לכם. זכרו, חיו בשלום זה עם זה.

אחים יקרים, הזהירו את העצלנים שביניכם, עודדו את הפוחדים, חזקו את החלשים והיו סבלנים עם כולם. אל תניחו לאיש לשלם רעה תחת רעה, אלא עזרו תמיד איש לאחיו ולכל אדם. שמחו תמיד באמונתכם. התמידו בתפילה. הודו לאלוהים על כל דבר, כי זהו רצון אלוהים מכל המאמינים במשיח.

אל תבלמו ואל תכלאו את רוח הקודש. לעולם אל תזלזלו במה שנאמר בשם ה'. בחנו כל דבר והאמינו רק במה שטוב, ישר ואמיתי. התרחקו מכל מעשה רע. ואלוהי השלום יטהר ויקדש אתכם לעצמו, וישמור את רוחכם, נפשכם וגופכם בריאים וללא־חטא, עד יום שובו של אדוננו ישוע המשיח. אתם יכולים לסמוך על האלוהים אשר בחר בכם שימלא את כל הבטחותיו.

אחים יקרים, התפללו בעדנו. דרשו בשלום כל האחים בנשיקה הקדושה. בשם ישוע המשיח אדוננו אני משביע אתכם שתקראו מכתב זה באוזני כל המאמינים.

חסד אדוננו ישוע המשיח עם כל אחד ואחד מכם. – אמן.

תסלוניקים ב

אגרת פולוס השנייה אל-התסלוניקים

אל קהילת תסלוניקי השייכת לאלוהים אבינו ולישוע המשיח אדוננו.

מאת פולוס, סילוונוס וטימותיוס.

שלום וברכה מאת האלוהים אבינו וישוע המשיח אדוננו.

אחים יקרים, אנו מרגישים חובה נעימה להודות לאלוהים על שאמונתכם התחזקה מאוד, ועל שאהבתכם איש לרעהו גדלה כל־כך. אנחנו אף מתגאים בכם לפני הקהילות האחרות, כי הוכחתם מה חזק כוח־הסבל שלכם ומה איתנה אמונתכם באלוהים, למרות כל הרדיפות והצרות הבאות עליכם. אלוהים חפץ שתהיו ראויים למלכותו אשר למענה אתם סובלים, והוא יוכיח לכם שהוא שופט בצדק. כיצד הוא יוכיח לכם זאת? בהענישו את רודפיכם, ובהעניקו לכם, הנרדפים, רווחה והקלה יחד איתנו, כשישוע המשיח יופיע בשמים עם מלאכיו בלהבת־אש, כדי להעניש את אלה שסירבו להאמין באלוהים ובתוכניתו להושיעם באמצעות ישוע המשיח אדוננו. עונשם יהיה אבדון עולם – ניתוק מפני האדון ומהדרת כוחו, ביום שיבוא האדון להתכבד בקדושיו. אתם תהיו בין הקדושים האלה, כי האמנתם למה שסיפרנו לכם עליו.

לפיכך אנו תמיד מתפללים שאלוהים יעשה אתכם ראויים לו, שימלא בגבורתו את כל משאלותיכם הטובות, ושיצליח את מעשיכם הנעשים מתוך אמונה בו, כדי ששם ישוע המשיח יהיה מפואר ומכובד באמצעותכם, וכדי שגם אתם תיקחו חלק בכבוד הזה, לפי מידת חסדו של אלוהינו ואדוננו ישוע המשיח.

בנוגע לבואו של ישוע המשיח אדוננו ופגישתנו איתו, אני מבקש מכם, אחים יקרים, אנא, אל תאבדו את עשתונותיכם ואל תפחדו משמועות כזב, חזיונות שווא, נבואות שקר ומסמכים מזויפים, שנכתבו כביכול על־ידי, שמספרים כי הגיע יום ה'. אל תניחו לאף אחד לרמות ולבלבל אתכם, כי לפניכן יפרוץ המרד ואיש הרשע יתגלה, זה שנידון לאבדון. הוא ירומם את עצמו מעל כל מה שמאלוהים וכל מה שקדוש, עד שיעז אפילו לשבת בהיכל אלוהים ויכריז שהוא עצמו אלוהים! האם איננכם זוכרים שסיפרתי לכם כל זאת כשהייתי אצלכם? עכשיו אתם יודעים מה מונע בעדו מלהופיע לפני הזמן המתאים.

מעלליו הרעים כבר משתוללים בעולם, אך הוא עצמו יוכל להופיע רק כשיוסר המעצור מדרכו. ואז יתגלה בן־האבדון הרשע, אשר האדון ישוע ישתק בהבל־פיו וישמיד אותו כליל בזוהר כבודו. הרשע הזה יבוא בשליחות השטן ובכוחו, וידהים את כולם באותות־שקר ואחיזת־עיניים. הוא יצליח להטעות את האנשים שנועדו לגיהינום, בגלל סירובם לאהוב את האמת שבכוחה להושיעם. על כן יניח להם אלוהים להאמין בכל השקרים האלה, כדי שיוכל לשפטם על אשר האמינו בשקרים, עשו בכוונה את הרע וסרבו להאמין באמת.

אך אנו חייבים להודות תמיד לאלוהים בעדכם, אחי יקירי האדון, כי עוד מבראשית הוא בחר להושיע ולטהר אתכם באמצעות רוח הקודש ואמונתכם באמת. הוא אף הזמינכם לקחת חלק בכבודו של אדוננו ישוע המשיח, באמצעות הבשורה שבישרנו לכם.

על כן, אחים יקרים, התמידו באמונתכם, ואל תרפו מכל מה שלימדנו אתכם בכתב ובעל־פה.

מי ייתן שאדוננו ישוע המשיח ואלוהים אבינו, אשר אהב אותנו והעניק לנו נחמת־עולם ותקווה שאיננו ראויים לה, ינחם את לבכם ויעזור לכם בכל דבר טוב שתאמרו או תעשו.

לסיום, אחים יקרים, אנא, התפללו בעדנו. ראשית כל התפללו שבשורת ה' תופץ במהירות וביעילות בכל מקום, ותביא לו כבוד רב כפי שהביאה ביניכם. שנית, התפללו שלא ניפול בידי אנשים רשעים, שהרי לא כולם אוהבים את האדון. אך אתם יכולים לסמוך על האדון שיחזק וישמור אתכם מכל רע. האדון גם העניק לנו את הביטחון שאתם מקיימים הלכה למעשה את מה שלימדנו אתכם, ואף שתמשיכו בכך בעתיד. והאדון ישוע יכשיר את לבבכם להבין את משמעותה ועומקה של אהבת אלוהים וסבלנותו של המשיח.

אחים יקרים, אנו מצווים עליכם בשם ישוע המשיח אדוננו ובסמכותו: התרחקו מכל מאמין עקשן שמסרב לקיים את ההוראות שמסרנו לכם. אתם יודעים היטב שעליכם להתנהג כמונו, שכן מעולם לא ראיתם אותנו סוטים מהדרך הנכונה; מעולם לא אכלנו בחינם – תמיד שילמנו בעד מה שקיבלנו. עבדנו קשה יומם ולילה כדי להרוויח את מחייתנו, כי לא רצינו להכביד על איש מכם. אל תחשבו שלא הייתה לנו הזכות לבקש מכם לספק את מזוננו – פשוט רצינו להראות לכם כיצד עליכם לעבוד לפרנסתכם.

עוד בהיותנו אצלכם ביקשנו מכם לשמור על העיקרון: "מי שלא יעבוד לא יאכל!"

אך בכל זאת אנו שומעים כי יש ביניכם טפילים עצלים, המסרבים לעבוד ומבזבזים את זמנם ברכילות וחרחורי־ריב. אנחנו מזהירים את האנשים האלה ומצווים עליהם בשם אדוננו ישוע המשיח: לכו לעבוד והרוויחו את לחמכם בכבוד! ולשאר האחים אני אומר: לעולם אל תתייאשו ואל תפסיקו לעשות מעשים טובים.

גרשו מקרבכם את מי שמסרב לשמוע לדברינו שכתובים במכתב זה, כדי שיתבייש בעצמו. אל תתייחסו אליו כאל אויב, אלא כאל אח תועה שיש להזהירו ולהחזירו לדרך הישר. ואדון השלום בעצמו יעניק לכם את שלומו בכל עת ובכל מקום. יהיה האדון עם כולכם.

עתה אני, פולוס, מברך את כולכם בכתב־ידי, כמנהגי בסיום כל מכתבי, לאות וסימן שאני באמת הכתבתי אותם. זהו כתב ידי וזוהי חתימתי. יברך אדוננו ישוע המשיח את כולכם.

טימותיוס א

אגרת פולוס הראשונה אל-טימותיוס

מאת פולוס, שליחו של ישוע המשיח לפי מצוותו הישירה של האלוהים מושיענו וישוע המשיח, שהוא תקוותנו היחידה.

אל טימותיוס, בני האמיתי באמונה.

מי ייתן שהאלוהים אבינו וישוע המשיח אדוננו יברך אותך בחסד, ברחמים ובשלום.

אני חוזר ומבקש ממך את מה שביקשתי לפני צאתי למקדוניה: אנא, הישאר כאן באפסוס, וצווה על אנשים מסוימים להפסיק ללמד את תורות השקר שלהם, ולהפסיק לרמות את האנשים. שים קץ לאגדות, לשקרים ולאמונה במגילות־יוחסין אינסופיות, הגורמים לוויכוחים ולספקות, ומונעים את בניית בית האלוהים באמונה. אני משתוקק שכל המאמינים המשיחיים ימלאו באהבה שנובעת מלב טהור, מצפון נקי ואמונה אמיתית. אבל ישנם אנשים שתעו מהדברים האלה ופנו לדיבורי הבל. הם רוצים שיכירו בהם כבעלי סמכות בהוראת התורה, בזמן שאינם בקיאים בתורה ואינם יודעים כלל מה שהם אומרים.

אנחנו יודעים שחוקי התורה הם טובים, בתנאי שמשתמשים בהם כפי שאלוהים רצה. אנחנו גם יודעים שחוקי התורה לא נחקקו למען האנשים הישרים והטובים, אלא למען אנשים חסרי מוסר, חסרי שליטה עצמית – למען הרשעים. כן, חוקי התורה נחקקו עבור אנשים שמכים את הוריהם, רוצחים את חבריהם, זונים, הומוסקסואלים, סוחרי נפש, רמאים, שקרנים, וכל אלה שעושים מעשים שהם נגד הבשורה הנפלאה של האל המבורך, אשר אני שליחו.

אני אסיר תודה לישוע המשיח אדוננו על שבחר בי להיות אחד משליחיו, שבטח בי ומינה אותי לשרת אותו, למרות שבעבר לעגתי לשמו וקיללתי אותו. רדפתי את המאמינים במשיח, הצקתי להם ופגעתי בהם, אולם אלוהים ריחם עלי, כי בזמנו לא הכרתי את המשיח ולא ידעתי מה אני עושה. מה רב חסדו של אדוננו! – הוא לימדני לבטוח ולהאמין בו, ולהימלא באהבת המשיח.

מה נהדר הדבר ומה משתוקק אני שכל העולם יידע: שישוע המשיח בא לעולם כדי להושיע את החוטאים, ואני הייתי הגדול שבהם! אך אלוהים ריחם עלי, כדי שישוע המשיח יוכל להציגני לדוגמה לפני כל העתידים להאמין בו, כהוכחה לסבלנותו הרבה אף כלפי החוטא הגדול ביותר! כך יבינו שגם הם יכולים לזכות בחיי נצח, כל הכבוד וההדר לאלוהים מעולם ועד עולם! הוא מלך העולמים, הבלתי־נראה אשר חי לנצח; הוא בלבד האלוהים והוא מלא חכמה. – אמן.

טימותיוס, בני, אני מצווה עליך להילחם היטב במלחמת האדון, כפי שביקש ממך האדון באמצעות נביאיו. שמור היטב על אמונתך במשיח, שמור את מצפונך נקי תמיד, ועשה את הישר והנכון. כי יש אנשים שאטמו את אוזניהם לקול מצפונם ועשו את הרע בכוונה תחילה. לאחר שמאסו באלוהים בצורה כזאת, אין פלא שעד מהרה איבדו את אמונתם במשיח! הומניוס ואלכסנדרוס הם דוגמה לכך: נאלצתי להעניש ולמסרם לשטן, כדי שילמדו לא לבייש יותר את שם המשיח.

ראשית כל אני מבקש מכם להרבות בתפילה בעד כל בני־אדם. התחננו לפני אלוהים ובקשו ממנו שירחם עליהם, ואל תשכחו להודות לו בשם כולם.

התפללו בעד המלכים, המנהיגים ואנשי־השלטון למיניהם, כדי שנוכל לחיות בשקט ובשלווה, באורח מכובד וביראת אלוהים. זהו רצונו של האלוהים מושיענו, כי הוא חפץ שכולם ייוושעו ויאמינו באמת, כלומר: שיש רק אלוהים אחד ומתווך אחד בינו לבין בני־האדם, הלא הוא בן־האדם ישוע המשיח, אשר הקריב את נפשו בעד כל בני־האדם, והעדות לכך ניתנה במועד המתאים. אני אומר לכם את האמת: נבחרתי לתפקיד שליחו של אלוהים כדי ללמד את הגויים אמת זאת, וכדי להראות להם את תוכניתו של אלוהים לישועה דרך האמונה. משום כך אני רוצה שהמאמינים יתפללו בכל מקום ויניפו את ידיהם, כשליבם נקי מכל טינה, כעס או ספק.

על הנשים להתלבש בצניעות, בתלבושת נאה ופשוטה, ואל להן להתגנדר בתסרוקות המושכות את העין, ולא בתכשיטים או במלבושים יקרים. כי על הנשים המשיחיות למשוך תשומת־לב במעשיהן הטובים, כיאה לנשים שבחרו לאהוב את אלוהים ולשרתו. עליהן להקשיב וללמוד בשקט ובענווה.

על הנשים לשבת בשקט באסיפות הקהילה. איני מרשה לנשים ללמד את הגברים או להתנשא עליהם. מדוע? מפני שאלוהים ברא לראשונה את אדם, ורק לאחר מכן את חוה. ולא אדם הוא שרומה על־ידי השטן, כי אם חוה לא עמדה בפיתוי וחטאה. מכאן הכאב והסבל של האישה בעת לידת בניה, אך נפשה תיוושע אם תמשיך לחיות באמונה, קדושה, אהבה וצניעות.

אכן נכונה האמרה: השואף להיות מנהיג בקהילה, שואף לתפקיד טוב.

מנהיג בקהילה צריך להיות אדם טוב וחסר דופי, בעל לאישה אחת בלבד, מושל ברוחו, צנוע, נעים־הליכות, מכניס אורחים, מורה טוב של כתבי־הקודש, אינו מפריז בשתיית יין, אינו אלים ואינו רודף בצע. עליו להיות טוב־לב ואדיב, להתחשב באחרים, לרדוף שלום ולא לאהוב כסף. עליו להנהיג היטב את משפחתו, ולחנך את ילדיו למשמעת. כי אם אדם אינו מסוגל להנהיג כהלכה את משפחתו, כיצד יוכל להנהיג את קהילת אלוהים? עליו להיות מאמין משיחי בעל ניסיון, שכן אם הוא מאמין צעיר ובלתי־מנוסה, הוא עלול להתגאות על שנבחר לתפקיד חשוב תוך זמן קצר בלבד, וכך ייפול בידי השטן. צריך להיות לו שם טוב בין הלא־מאמינים, כדי שהשטן לא יוכל להעליל עליו עלילות ולהכשילו.

גם על שמשי הקהילה להיות ישרים וטובים כמנהיגי הקהילה. אסור להם להרבות בשתייה ולרדוף בצע. עליהם להיות רציניים, לאהוב את אלוהים, ולשמור במצפון נקי את סוד האמונה אשר מוסתר מהלא־מאמינים. עליהם להוכיח את עצמם לפני שהם נבחרים לתפקיד שמשי הקהילה. יש לבחון את אישיותם ואת יכולתם, ואם יעמדו במבחן ייבחרו לתפקיד. נשותיהם צריכות להיות ישרות, לא מלשינות ולא רכלניות, כי אם סובלניות ונאמנות בכל מעשיהן. לכל שמש בקהילה תהיה אישה אחת בלבד, ועליה לנהל היטב את משפחתה ומשק ביתה. כי המשרתים כהלכה ירכשו את אהדתם של אחרים, ואף ירכשו ביטחון רב באמונתם בישוע המשיח.

אני אמנם מקווה לבוא אליך במהרה, אך אני כותב לך דברים אלה עתה, כדי שאם אאחר לבוא תדע אילו אנשים לבחור לתפקיד שמשי בית האלוהים. זכור: קהילת האלוהים היא ביתו של אלוהים חיים, שהוא עמוד האמת ויסודה.

אין ספק שסוד אמונתנו גדול ביותר, אך פתרונו טמון במשיח שבא לעולם כאדם, הוכח כחסר־דופי וטהור ברוחו, נגלה אל המלאכים, התפרסם בין העמים, נתקבל באמונה על־ידי רבים ונלקח חזרה לשמים בכבוד.

רוח הקודש אומר לנו בפירוש שבאחרית הימים יפנו מאמינים מסוימים עורף למשיח, ויאמינו בכל מיני תורות שקר אשר השראתן מהשדים ומהרוחות הרעות. הם ישקרו ללא בושה, ומצפונם כלל לא יציק להם. הם יאמרו שאסור להינשא ואסור לאכול מאכלים מסוימים, למרות שאלוהים ברא אותם כדי שאנחנו, המאמינים ויודעי האמת, נאכל אותם בתודה. שהרי כל מה שברא אלוהים הוא טוב ומותר לאכילה, בתנאי שנודה עליו לאלוהים ונבקש ממנו לברך את האוכל, כי המזון מקודש בתפילה ובדבר־אלוהים.

אם תסביר כל זאת למאמינים, תמלא את תפקידך כמנהיג קהילה נאמן שניזון מהאמונה ומתורת האמת שבה דבקת. אולם התרחק מאגדות מרושעות ומטופשות, והרגל את עצמך למשמעת ולקדושה. כושר גופני הוא דבר טוב, אך כושר רוחני חשוב הרבה יותר, ויועיל לך בכל הנוגע לחיי העולם הזה והעולם הבא. אין כל ספק בדבר; אתה יכול להאמין בדברים אלה ללא כל הסתייגות. אנחנו עובדים קשה וסובלים הרבה כדי שאנשים יאמינו בזאת, כי תקוותנו היא באלוהים חיים, מושיעם של כל בני־האדם ובמיוחד של המאמינים בו.

המשך לצוות וללמד דברים אלה. אל תניח לאיש לזלזל בחשיבותך בגלל גילך הצעיר. שמש דוגמה ומופת למאמינים במעשיך, בדברך, באהבתך, באמונתך ובטוהר מחשבותיך. עד שאגיע, הקדש את עצמך לקריאת כתבי־הקודש לפני הציבור, ולמד אותם את דבר ה'.

נצל את המתנה שהעניק לך ה' באמצעות נביאיו, כשזקני הקהילה סמכו את ידיהם על ראשך. נצל מתנות אלה; הקדש להן מרץ וכל תשומת לבך, כדי שכולם יראו בבירור את התקדמותך והצלחתך. שים לב לכל מה שאתה עושה וחושב. הישאר נאמן לאמת ולמה שישר, ואלוהים יברך אותך ואת שומעיך.

לעולם אל תגער באדם זקן, אלא נהג בו בכבוד כאילו היה אביך. אל הצעירים ממך דבר כאל אחים אהובים. את הנשים המבוגרות ממך כבד כאמהות, והתייחס אל הצעירות כאל אחיותיך – חשוב עליהן אך ורק מחשבות טהורות.

עליך לכבד את אלה שהן באמת אלמנות, כלומר, אלה שנותרו בודדות וחסרות עזרה.

אך אם לאלמנה יש ילדים או נכדים, חובתם לשאת באחריות לפרנסתה, וכך ישיבו לה גמול על כל מה שעשתה למענם. התנהגות כזאת מוצאת־חן בעיני אלוהים. על הקהילה לדאוג לאלמנות שנותרו עניות ובודדות, אם הן בוטחות בה' ומרבות בתפילה. אולם אלמנה שחיה חיי תענוגות היא מתה באופן רוחני. צווה עליהן דברים אלה כדי שתהיינה ללא דופי. מי שאינו דואג לקרוביו, ובמיוחד לבני־משפחתו, כופר באמונה והוא גרוע מאלה שאינם מאמינים.

אל תכלול ברשימת האלמנות את אלה שהן מתחת לגיל שישים ואת אלה שנישאו ליותר מבעל אחד. על האלמנה להיות ידועה במעשיה הטובים, בחינוך ילדיה, בהכנסת אורחים, ברחיצת רגלי המאמינים, בעזרתה לנזקקים ובהקדשת עצמה לעשיית מעשים טובים.

אל תכלול ברשימה את האלמנות הצעירות, כי כשהן מאבדות את מנוחתן והיצרים הטבעיים שלהן מתחזקים, הן מתרחקות מהמשיח ומשתוקקות להינשא בשנית. כך הן בוגדות באמונתן במשיח. יותר מזה, הן מתרגלות לחיי עצלות, נודדות מבית לבית, מרכלות ומתערבות בענייניהם של אחרים. לכן אני חושב כי מוטב שהצעירות הללו תינשאנה שוב, תלדנה ילדים ותדאגנה למשק הבית, כי אז לא יוכל איש למתוח עליהן ביקורת. כבר עתה יש ביניהן כאלה שנטשו את אמונתן במשיח והלכו אחרי השטן.

אני חוזר ואומר לכם: קרובי האלמנה חייבים לדאוג לה ולפרנס אותה, ואל להם להטיל את המעמסה על הקהילה, כי אז תוכל הקהילה לפרנס את האלמנות שבאמת זקוקות לעזרה.

מנהיגי הקהילה שממלאים היטב את תפקידם ראויים לכבוד רב, במיוחד אלה שעמלים בהפצת הבשורה ובהוראת דבר האלוהים. כי כתבי־הקודש אומרים: "לא תחסם שור בדישו", ובמקום אחר כתוב: "הפועל ראוי לשכרו."

אל תאמין להאשמות נגד מנהיג קהילה אלא אם כן שמעת את עדותם של שניים, שלושה אנשים. אם הוא באמת חטא, יש להוכיחו לפני כל הקהילה, כדי שאיש לא ילך בעקבותיו.

לפני אלוהים, אדוננו ישוע המשיח והמלאכים בחירי ה', אני מצווה עליך לקיים את המצוות האלה ללא משוא־פנים, ואל תשפוט ללא חקירה.

לעולם אל תמהר למנות מנהיג קהילה, שמא הוא אדם חוטא, והאנשים עלולים לחשוב שאתה שותף לחטאיו. התרחק מכל חטא! (אגב, אני מייעץ לך לשתות מעט יין במקום מים. היין יועיל לכאבי הבטן שלך החוזרים ונשנים).

יש אנשים שחטאיהם ידועים וגלויים, וכמובן שהם יישפטו על כך, ויש אנשים שחטאיהם אינם ידועים – רק יום־הדין יוציא לאור את האמת המרה. כך גם מעשיהם הטובים של מאמינים מסוימים ידועים לאנשים רבים. אך גם אם לא כל מעשיהם הטובים ידועים עדיין, הם ייצאו לאור במוקדם או במאוחר.

על מאמינים שהם עבדים לעבוד קשה למען אדוניהם ולכבד אותם, כדי שישמשו דוגמה לחריצות, ולא יחללו את שם האלוהים ואת האמונה. אם אדונם הוא מאמין משיחי, אין זו סיבה להתעצל בעבודה, אלא להיפך – עליהם לעבוד בחריצות כפולה, שכן הם עוזרים לאח מאמין ואהוב.

טימותיוס, למד אותם דברים אלה ועודד את כולם לקיימם. כל מי שילמד אתכם תורה אחרת, ויתכחש לדברי אדוננו ישוע המשיח ולתורתו הבריאה והקדושה, הוא טיפש וגאה. לאדם כזה יש נטייה חולנית להתפלפל בשאלות האמונה, ולעורר ויכוחי סרק הגורמים לקנאה, למריבות, לגידופים ולחשדות. אנשים כאלה הם חוטאים ורעים, מחוסרי אמונה שמעוררים ויכוחי סרק ומתייחסים אל הקדושה כאל אמצעי להתעשר. התרחקו מאנשים כאלה! אתה באמת רוצה להתעשר? אם אתה חי ביושר ושמח בחלקך, אתה כבר עשיר! הלא באנו לעולם בחוסר־כל, ואף כשנמות לא נוכל לקחת איתנו דבר. משום כך, אם יש לנו אוכל ולבוש עלינו להסתפק ולשמוח בחלקנו. אנשים שמשתוקקים להתעשר סוטים עד־מהרה מהדרך הישרה, ומשתמשים באמצעים לא־כשרים להשגת כסף. מעשים אלה מזיקים להם, משחיתים אותם ולבסוף שולחים אותם לגיהינום. כי אהבת הכסף היא שורש כל המעשים הרעים. אנשים רבים שלהוטים אחרי הכסף נטשו את האמונה, ובכך גרמו לעצמם צער וכאב.

אולם אתה, טימותיוס, הינך איש אלוהים. ברח מכל הדברים האלה ועשה מעשים טובים; למד לבטוח באדוננו, לאהוב את הזולת ולהתייחס לכולם בסבלנות ובעדינות. המשך להילחם למען אלוהים. אחוז היטב במתנת חיי־הנצח שהעניק לך אלוהים, ושעליהם סיפרת לאנשים רבים כל־כך.

אני מצווה עליך לפני האלוהים, שמעניק חיים לכל, ולפני ישוע המשיח, שללא פחד אמר את האמת לפונטיוס פילטוס: עליך לקיים את המצווה הזאת ללא כל דופי, עד בואו של ישוע המשיח אדוננו. וכשיגיע הזמן המתאים יתגלה המשיח אלינו מהשמים, על־ידי האלוהים המבורך והעליון, מלך המלכים ואדון האדונים; הוא לבדו בן־אלמוות, וחי באור נשגב שאיש אינו יכול לחזות בו. כל הכבוד, התפארת והגבורה לאלוהינו לעולמים. – אמן.

אמור לעשירים שלא יתגאו ושלא יסמכו על עושרם אשר ייעלם בקרוב, אלא שיבטחו באלוהים חיים שמעניק לנו תמיד ברוחב לב כל מה שאנחנו צריכים. עודד אותם לעשות מעשים טובים, להעניק מכספם לנזקקים, ולשתף את האחרים בכל מה שהעניק להם אלוהים. אם כך ינהגו, הם יאגרו לעצמם אוצר אמיתי בשמים אשר יישמר לנצח, וגם יחיו חיים משיחיים פוריים כאן על אדמות.

טימותיוס, שמור היטב את מה שאלוהים הפקיד בידך. התרחק מוויכוחי סרק עם אלה שמתפארים שהם יודעים הכול, ובכך מוכיחים את בורותם.

רבים מאלה החטיאו את העיקר – את האמונה בישוע המשיח!

חסדו של אלוהים איתך. – אמן.

טימותיוס ב

אגרת פולוס השנייה אל-טימותיוס

מאת פולוס שליח המשיח, אשר נבחר על־ידי אלוהים לבשר לבני־האדם את דבר חיי־הנצח, שהבטיח להם באמצעות האמונה בישוע המשיח.

אל טימותיוס, בני היקר.

מי ייתן שהאלוהים אבינו וישוע המשיח אדוננו יברך אותך בחסד, ברחמים, בשלום ובשלווה.

אני מודה לאלוהים בעדך, טימותיוס. יומם ולילה אני מתפלל בעדך ומבקש מאלוהים לברך אותך. זהו אלוהי אבותיי, ומטרתי האחת בחיים היא לעשות את הטוב בעיניו.

אני כל־כך מתגעגע אליך! אני עדיין זוכר את הדמעות שזלגו מעיניך כשנפרדנו. מה אשמח לשוב ולראותך!

אני יודע שאמונתך באדוננו כנה ורצינית, כאמונתן של אמך אבניקי ושל סבתך לואיס, ואני בטוח שהיא חזקה כתמיד.

משום כך אני מזכיר לך לעורר את מתנת האלוהים שנמצאת בקרבך, ואשר ניתנה לך כשסמכתי את ידי עליך. שכן האלוהים לא נתן לנו רוח של פחד, אלא של גבורה, אהבה ומשמעת־עצמית. אם אכן תעורר את המתנה הרוחנית הזאת, לא תתבייש לספר לאחרים על אודות אדוננו, ולמרות היותי כאן בכלא למען ישוע המשיח, לא תתבייש שמא ידעו שאני ידידך, אלא תהיה מוכן לסבול יחד איתי למען האדון, שכן הוא יעניק לך כוח וסבלנות לסבול למענו.

אלוהים הושיע אותנו ובחר בנו לעבודתו הקדושה לא משום שהיינו ראויים לכך, אלא משום שזו הייתה תוכניתו עוד לפני בריאת העולם; הוא רצה להראות לנו את טוב לבו ואהבתו באמצעות ישוע המשיח. אלוהים גילה לנו דברים אלה על־ידי בואו של ישוע המשיח מושיענו, אשר ניצח את המוות והראה לנו את הדרך לחיי נצח על־ידי אמונה בו. אלוהים בחר בי להיות שליחו כדי שאבשר לגויים את הבשורה הזאת, וכדי שאלמד אותם את דבר ה'.

מסיבה זאת אני סובל כאן בכלא, אך איני מתבייש בכך, כי אני יודע במי אני מאמין, ואני בטוח שהוא מסוגל לשמור היטב על אשר הפקדתי בידו עד יום שובו.

נהג לפי דברי האמת שלימדתי אותך, ובמיוחד במה שנוגע לאמונה ולאהבה שהעניק לך המשיח. בעזרת רוח הקודש ששוכן בקרבך שמור היטב על האוצר שהופקד בידך.

אתה יודע שכל המאמינים אשר באו לכאן מאסיה נטשו אותי; אפילו פוגלוס והרמוגניס הלכו להם. רק אוניסיפורוס ביקר אותי פעמים רבות; הוא מעולם לא התבייש בעובדת היותי בכלא. ביקוריו ממש השיבו את רוחי, ולכן יברך האלוהים אותו ואת משפחתו.

למעשה, בהגיעו לרומא הוא חיפש אותי בכל מקום, עד שלבסוף מצאני. אתה יודע היטב כמה עזר לי אוניסיפורוס באפסוס. יברך אותו האלוהים בברכה מיוחדת ביום שובו של המשיח.

טימותיוס, בני, עליך להתחזק בכוח ובחסד שמעניק לך המשיח. למד אנשים אחראיים את דברי האמת אשר שמעת מפי בנוכחות עדים רבים, כדי שבבוא הזמן הם ילמדו את האחרים.

קבל את חלקך בסבל למען המשיח, כמוני, כחייל גיבור במלחמת ישוע המשיח. וכחייל של ישוע המשיח אל תתערב יותר מדי בענייני העולם הזה, כדי שתוכל להשביע את רצונו של מי שגייס אותך לצבאו. בעשותך את אשר הטיל עליך האדון, עליך לנהוג לפי הכללים שלו. גם הספורטאי לא יזכה בפרס אם לא יתחרה לפי הכללים! האיכר החרוץ שמעבד את אדמתו זכאי לאכול ראשון את ביכורי הפרי. חשוב היטב על דברים אלה, ואלוהים יעזור לך להבינם.

לעולם אל תשכח את הבשורה שאני מבשר; תקומתו של ישוע המשיח מן המתים, והיותו משושלת דוד המלך. הם כלאו אותי בבית־הסוהר כמו פושע, משום שהפצתי את האמת הזאת, אך דבר האלוהים אינו כלוא! אני מוכן לסבול הכול למען בחירי האלוהים, כדי שגם הם ייושעו ויזכו בכבוד עולמים בישוע המשיח.

אכן נכון השיר:

> אם מתנו עם המשיח, גם נחיה איתו; אם נסבול למענו, גם נמלוך איתו; אם נתכחש אליו, גם הוא יתכחש אלינו; אף אם לא נאמין, הוא תמיד נאמן, כי אין הוא יכול לכחש בעצמו.

הזכר לאנשיך דברים אלה וצווה עליהם, בשם האדון, לא להתווכח על דברים חסרי ערך. ויכוחים כאלה מבלבלים את השומעים ומזיקים להם. שקוד להשביע את רצון ה' – כפועל שאין לו כל סיבה להתבייש בעבודתו, וכאדם שיודע להשתמש בדבר האמת בצורה המועילה ביותר. התרחק מוויכוחים מטופשים אשר מרגיזים ומכעיסים, וכך מביאים לידי חטא. ויכוחים מטופשים אלה מתפשטים כמו ריקבון ומכאיבים לאנשים שמעורבים בהם. הומניוס ופיליטוס מעוררים ויכוחים כאלה. השניים, שהפנו עורף לאמת, מפיצים את השקר כאילו כבר הייתה תחיית המתים. במעשה זה הם החלישו ובלבלו את אמונתם של אלה שהאמינו להם.

אולם דבר אינו יכול לערער את אמת האלוהים; היא עומדת איתנה כסלע שעליו חקוק: "יודע ה' את אשר לו". ו"הקורא לעצמו מאמין באלוהים צריך להתרחק מכל רע".

בבית העשיר יש כלים שעשויים מזהב ומכסף, ויש גם כלים שעשויים מעץ ומחמר. את הכלים היקרים מגישים לאורחים, ואילו בכלים הזולים משתמשים לעבודות המטבח או ככלי אשפה. כדי להשתייך לחשוב וליקר – להיות חפץ בעל־ערך לבעל הבית – עליך לטהר את עצמך ולהתרחק מכל חטא, ואז יוכל המשיח להשתמש בך למטרותיו הנעלות.

ברח לך מתאוות הנעורים, והתקרב לכל דבר שמעודד אותך לעשות מעשים טובים. שאף לצדק, לשלום, לאמונה ולאהבה, ובקש את חברתם של האוהבים את אלוהים בלב טהור.

אני חוזר ואומר: התרחק מוויכוחים טיפשיים וחסרי טעם, אשר רק מרגיזים אנשים וגורמים למריבות. המאמין באלוהים אינו צריך לריב עם אחרים, אלא עליו להיות אדיב וסובלני, וללמד את הדרך הטובה לאלה שאינם הולכים בה. כשאתה מוכיח את המתכחשים לדבר ה', נהג בהם בענווה ובעדינות, כי אז, בעזרת ה', הם עשויים לשוב מדרכם הרעה ולהאמין באמת. כך תשוב אליהם בינתם והם יברחו ממלכודת השטן – שלכד אותם כדי שישרתוהו – ויתחילו לעשות את רצון האלוהים.

דע לך, טימותיוס, שבאחרית הימים יבואו זמנים קשים. האנשים יהיו אנוכיים ויאהבו רק את עצמם ואת כספם; הם יתהללו בעצמם, יתגאו, יקללו את אלוהים, ימרו את פי הוריהם, יהיו כפויי טובה ויעשו כל מעשה רע. הם יהיו חסרי אהבה וחסרי רחמים; הם ישמיצו אחרים ויהיו חסרי ריסון עצמי. הם יהיו אכזריים ושונאי כל דבר טוב. הם יבגדו בחבריהם, ימהרו לכעוס, יהיו גאוותנים ויאהבו תענוגות במקום שיאהבו את אלוהים. הם יעמידו פנים כאילו הם מאמינים באלוהים, ואפילו ישתתפו באסיפות הקהילה, אבל הם לא יאמינו למה שישמעו. היזהר מאנשים כאלה!

הם מסוג האנשים המתגנבים אל בתי אחרים, ומתחברים עם נערות קלות דעת ומלאות חטאים, הנשלטות על־ידי תאוותיהן, ומלמדים אותן את תורת השקר שלהם. נערות כאלה תמיד נוטות ללכת אחרי מורים חדשים; הן מוכנות ללמוד מכל אחד, אבל לעולם אינן מסוגלות לבוא לידיעת האמת. כשם שיניס וימבריס התנגדו למשה רבנו, כך מתנגדים מורי השקר האלה באמת. מחשבותיהם טמאות ומושחתות, והם נלחמים באמונה המשיחית. אך הם לא יגיעו רחוק! יום אחד יתגלה השקר שלהם לכולם – כמו שקרה לחטא של יניס וימבריס.

אך אתה טימותיוס, אתה יודע מה אני מלמד, מהו אורח־חיי ומהי מטרתי בחיים. אתה מכיר את אמונתי, סבלנותי, אהבתי והתמדתי. אתה יודע כמה סבלתי כתוצאה מכך שהטפתי את הבשורה. אתה יודע את כל אשר קרה לי כשביקרתי באנטיוכיה, באיקניון ובלוסטרא, אך האדון הצילני מכל הצרות, הרדיפות והסבל. למעשה, כל אלה שיבחרו לשרת את המשיח בחיי קדושה יסבלו מידי שונאיהם. האנשים הרעים ומורי השקר יגבירו את מעשיהם הרעים, וימשיכו להתעות את בני־האדם, כי הם עצמם הותעו על־ידי השטן.

אולם אתה, טימותיוס, המשך להאמין במה שלמדת. אתה יודע שאלה הם דברי אמת, ושאתה יכול לבטוח באלה מאיתנו שלימדו אותך. עוד בילדותך ידעת והכרת את כתבי־הקודש, אשר החכימו

אותך והכשירו אותך לקבלת ישועת האלוהים באמצעות האמונה בישוע המשיח. כל כתבי־הקודש נכתבו בהשראת אלוהים. הם מלמדים אותנו את אמת האלוהים, מתקנים את טעויותינו ומדריכים את חיינו בדרך הישרה והצודקת. זוהי דרכו של אלוהים להכשירנו לעשות תמיד מעשים טובים.

אני מצווה עליך לפני אלוהים ולפני אדוננו ישוע המשיח, אשר ישפוט את החיים ואת המתים בבואו ובמלכותו: הטף את דבר האלוהים בכל עת – בכל הזדמנות שבאה לידך, בין אם זה נוח או לא. הוכח, הזהר ותקן את אנשיך כשיש צורך בכך; עודד אותם לעשות את הטוב ולמד אותם בסבלנות את דבר ה'. כי יבוא הזמן שהאנשים לא יקשיבו לאמת, ויחפשו מורים שילמדו אותם מה שהם רוצים לשמוע. הם לא יקשיבו לדבר אלוהים, ויפנו בשמחה לאגדות ולשקרים.

אבל אתה שמור על קור רוחך, ואל תפחד לסבול למען האדון. הדרך אנשים אחרים לאמונה במשיח, ובצע את כל המוטל עליך על הצד הטוב ביותר.

אני אומר לך דברים אלה משום שלא נותר לי זמן רב להיות איתך. שעתי קרבה – תוך זמן קצר אעבור מן העולם הזה ואהיה בשמים. נלחמתי את המלחמה הטובה למען האדון, רצתי במרוץ הגדול ותמיד נשארתי נאמן לו. הגיעה העת שאנוח. עתה שמור לי בשמים כתר צדקה אשר האדון, שופט־הצדק, ייתן לי ביום שובו, ולא רק לי, כי אם לכל אלה שמצפים לשובו בכיליון עיניים.

אנא, בוא אלי במהירות האפשרית, כי דימס עזב אותי בגלל אהבתו לדברי העולם הזה, והלך לתסלוניקי. קריסקיס הלך לגלטיא, וטיטוס הלך לדלמטיה. רק לוקס נמצא איתי. הבא איתך את מרקוס, כי אני זקוק לעזרתו.

(גם טוכיקוס איננו כאן, כי שלחתיו לאפסוס). אנא, הבא איתך את מעילי אשר השארתי אצל אחינו קרפוס בטרואס, ואת הספרים, והחשוב ביותר – את כתבי הקלף.

אלכסנדרוס חרש הנחושת עולל לי רעות רבות. ישלם לו אלוהים כגמולו.

היזהר ממנו, כי הוא מתנגד בחריפות לכל מה שאנחנו מאמינים.

כשהביאו אותי למשפט בפעם הראשונה, איש לא היה כאן כדי לעזור לי; כולם ברחו להם. (אני מקווה שאלוהים לא ישפוט אותם על כך). אך האדון חיזק אותי ועזר לי, כדי שאוכל להטיף את הבשורה באומץ לכל העולם, ובכך הצילני מלוע הארי. אכן, האדון יצילני תמיד מכל רע ויביאני אל מלכותו בשמים. לאלוהים הכבוד לעולם ועד. – אמן.

אנא, מסור דרישת־שלום בשמי לפריסקה, לעקילס ולאלה שגרים בביתו של אוניסיפורוס. ארסטוס נשאר בקורינתוס, ואת טרופימוס השארתי חולה במיליטוס.

השתדל לבוא לכאן לפני בוא החורף. אובולוס, פודיס, לינוס, קלודיה וכל האחים דורשים בשלומך.

אדוננו ישוע המשיח יברך אותך ויהיה עם רוחך. – אמן.

טיטוס

אגרת פולוס אל-טיטוס

מאת פולוס, עבדו של אלוהים ושליחו של ישוע המשיח. נשלחתי לחזק ולבנות את אמונתם של המשיחיים וללמדם את אמת אלוהים, שבה הכוח לשנות חיי אדם, כדי שיוכלו לקבל את מתנת חיי הנצח שהבטיח להם ה' עוד לפני בריאת העולם, ואלוהים אינו משקר. אלוהים החליט כי עכשיו הזמן המתאים לגלות ברבים את הבשורה על אודות בנו, והוא עצמו הטיל עלי את המשימה הזאת וציווה עלי לבצעה למענו.

אל טיטוס, בני האמיתי באמונה.

יברך אותך אלוהים וישכין בלבך שלום ושלווה.

השארתיך באי־כרתים כדי שתעזור כמיטב יכולתך לתיקון ולחיזוק הקהילות שם, וכדי שבכל עיר תמנה זקנים אשר ימלאו את ההוראות שנתתי לך.

אלה הן הדרישות מהזקנים – עליהם להיות: בעלי שם טוב וללא דופי (שהרי הם שליחי ה'), בעלים לאישה אחת בלבד, שילדיהם אוהבים את אלוהים, בעלי תדמית טובה, מחונכים היטב וממושמעים, שלא אשמים בשום פשע, ענווים, לא רגזניים, שאינם מרבים בשתיית יין, לא אלימים, שונאי בצע, מכניסי אורחים, אוהבים כל דבר טוב, נבונים, ישרי, בעלי ריסון עצמי ובעלי אמונה חזקה ויציבה באמת (כדי שיוכלו לעמוד בוויכוח עם מתנגדיהם ולהוכיחם על טעותם).

אנשים רבים מסרבים לשמוע בקול אלוהים, במיוחד בין אלה שטוענים שהמאמינים המשיחיים חייבים לעבור ברית מילה ולקיים את כל ההלכה כדי להיוושע. עלינו לשים קץ לדבר, כי אנשים אלה הרחיקו משפחות רבות מן האמת אך ורק למען בצע כסף. אחד מאנשיהם, נביא מכרתים, אמר עליהם: "אנשי כרתים הם שקרנים, חיות אכזריות וגולנים עצלנים!" וזוהי האמת. משום כך דבר אל המאמינים בחומרה הנדרשת ועורר אותם להתחזק באמונתם. הזהר אותם שלא יקשיבו לסיפורים ולאגדות הרווחות בין היהודים, ושלא ישמעו לאנשים שדוחים את האמת.

אדם טוב מוצא מעלות ויתרונות בכל דבר, ואילו אדם רשע, שאי־אפשר לסמוך עליו, מוצא פגמים וחסרונות בכל דבר, בגלל מחשבותיו הטמאות ותכונותיו הרעות.

אנשים אלה טוענים שהם מאמינים באלוהים, אולם מעשיהם ואורח חייהם אינם מעידים על כך. הם כופרים, עושים מעשי תועבה ואינם מסוגלים לעשות כל מעשה טוב.

טיטוס, למד את המאמינים כיצד לחיות כראוי את החיים המשיחיים.

למד את המאמינים הזקנים להיות רציניים ומיושבים בדעתם, להיות נבונים, למשול ברוחם, להכיר באמת ולהאמין בה, ולעשות את כל מעשיהם באהבה ובסבלנות.

למד את המאמינות הזקנות לשלוט ברוחן, לעורר כבוד בכל מעשיהן, לא לרכל, לא להוציא דיבה ולא להרבות בשתיית יין, שכן עליהן לשמש דוגמה טובה וללמד מעשים טובים. זקנות אלה צריכות ללמד את הבחורות הצעירות למשול ברוחן, לאהוב את בעליהן וילדיהן, להיות נבונות וטהורות־מחשבה, לבלות את מרבית זמנן בבית ולשמוע בקול בעליהן, כדי שלא ידברו רעה על האמונה המשיחית.

דבר גם עם הבחורים; בקש מהם לרסן את עצמם ולהתייחס אל החיים בכובד ראש. אתה בעצמך חייב לשמש להם דוגמה למעשים טובים; כאשר אתה מלמד, עשה זאת ביושר וברצינות. דבריך צריכים להיות נבונים והגיוניים, כדי שכל מי שירצה להתווכח איתך יתבייש בעצמו, כשיווכח שאינו יכול למצוא בדבריך שום סיבה למתיחת ביקורת.

דבר גם עם המשרתים והעבדים, ובקש מהם לשמוע בקול אדוניהם, להשתדל להשביע את רצונם, לא להתחצף ולא לגנוב, אלא להוכיח שאפשר לסמוך עליהם. התנהגות כזאת תביא אנשים רבים לידי הרצון להאמין באדוננו ואלוהינו.

כי אלוהים מציע עתה לכל אדם מתנת חינם! תשועת עולמים וחיי נצח! כאשר מקבלים אנו את המתנה המוצעת לנו, אנו באים להכרה שאלוהים רוצה שנפסיק לחיות חיי חטא, ושנפסיק לרדוף אחרי תענוגות העולם הזה ותאוות הבשר, ולעומתם נחייה חיים ישרים, נאהב את אלוהים באמת ובתמים, ונצפה בכיליון עיניים להופעת אלוהינו הנפלא ומושיענו ישוע המשיח בכבוד והדר. אלוהים גזר עליו למות, כדי שמותו יכפר על מעשינו הרעים וישחררנו מהשעבוד ליצר הרע שלנו. וכל זאת כדי לטהר אותנו ולעשותנו לעם נבחר ואהוב על אלוהים, עם שמוכן לעשות מעשים טובים.

טיטוס, עודד את אנשיך לקיים דברים אלה הלכה למעשה. זכותך (וגם חובתך) להעיר להם ולתקן אותם היכן שיש צורך בכך. אל תניח לאיש לזלזל בדברים האלה!

הזכר למאמינים שעליהם לציית לשלטונות ולנציגיהם, ושעליהם להיות מוכנים תמיד לעשות מעשים טובים. עליהם להימנע מרכילות, הוצאת דיבה ומריבות, ולעומת זאת להיות עדינים ולהראות ענווה אמיתית לכולם.

גם אנחנו היינו פעם טיפשים ולא שמענו לקול אלוהים; אנשים שונים הוליכו אותנו שולל, וגרמו לכך שנשתעבד לתשוקות וליצרים שלנו. התקופה ההיא הייתה נוראה; היינו חסרי־שלווה ומנוחה, מלאי קנאה וטינה, שנאנו את כולם וכולם שנאו אותנו. אך כאשר אלוהים מושיענו גילה לנו את טוב לבו ואהבתו, הוא הושיע אותנו, לא בגלל המעשים הצדיקים שעשינו, אלא מתוך רחמיו. הוא רחץ אותנו מחטאינו, ונתן לנו לידה חדשה וחיים חדשים באמצעות רוח הקודש. אלוהים עשה זאת בזכות קורבנו של ישוע המשיח, ובחסדו הרב הצדיק אותנו ונתן לנו חלק ונחלה בחיי הנצח, שלהם אנו מצפים. כל הדברים שאמרתי לך הם נכונים. הדגש את חשיבותם כדי שהמאמינים יהיו זהירים יותר ויעשו תמיד מעשים טובים, לא רק משום שזו חובתם, אלא משום שזה גם מועיל!

הימנעו מוויכוחי סרק ומוויכוחים בנושאים השנויים במחלוקת; הימנעו מוויכוחים ומריבות בנוגע לקיום מצוות התורה, שכן הם מיותרים, חסרי־תועלת וגורמים רק נזק. אם מישהו מכם גורם לסכסוכים ולחילוקי דעות, הזהירו אותו פעם או פעמיים ולאחר מכן עזבוהו לנפשו, כי אדם כזה הוא מושחת וידוע לו היטב שהוא חוטא.

אני עומד לשלוח אליך את ארטימס או את טוכיקוס. בהגיע אליך אחד מהשניים השתדל לבוא אלי לניקופוליס במהירות האפשרית, כי החלטתי להישאר שם למשך החורף. זינס, עורך־הדין, ואפולוס עומדים לצאת למסעם. עזור להם כמיטב יכולתך, ודאג לכך שהמאמינים יספקו את כל צרכיהם, כי על המאמינים לבטא את אמונתם במעשיהם הטובים ובהגשת עזרה.

כולם כאן מוסרים דרישת שלום. מסור בבקשה דרישת שלום חמה לכל המאמינים בכרתים. יברך אתכם אלוהים. – אמן.

פילימון

אגרת פולוס אל-פילימון

אל פילימון, עוזרנו היקר והאהוב, אל הקהילה שמתאספת בביתך, אל אחותנו אפיה ואל ארכיפס, שהוא חבר במלחמתנו למען המשיח.

מאת פולוס, שיושב במאסר באשמת הפצת הבשורה על ישוע המשיח, ומאת טימותיוס אחינו.

שלום וברכה מאת אלוהינו ואדוננו ישוע המשיח.

פילימון היקר, אני מודה תמיד לאלוהים כאשר אני מתפלל בעדך, כי אני ממשיך לשמוע על אמונתך במשיח ישוע ואהבתך לכל עם אלוהים. אני מתפלל שכאשר תספר לאנשים שונים על אמונתך באדון, הם יבחינו בתכונותיך הטובות ובברכות שהשפיע עליך האדון, וגם הם יאמינו בישוע המשיח. אחי היקר, אהבתך הייתה לי לשמחה ונחמה, שכן מעשיך הטובים עודדו מאוד את המאמינים.

ברצוני לבקש ממך לעשות לי טובה. למעשה אני רשאי לצוות עליך למלא את בקשתי בשם ישוע המשיח, כי חובתך למלא אותה. אך אני, פולוס הזקן שיושב בכלא למען המשיח, אוהב אותך ומעדיף לבקש ממך במקום לצוות עליך.

בקשתי היא שתתנהג יפה עם אוניסימוס. כאן בכלא הדרכתי אותו אל האדון ישוע המשיח, ועתה אוניסימוס מאמין בו. אוניסימוס (פירוש השם: רב־תועלת) לא הועיל לך בעבר, אך מעתה ואילך יהיה לתועלת רבה לשנינו.

בצער רב ניפרד אני מבני באמונה, שהוא בבת עיני, ומחזירו אליך.

חפצתי שיישאר לעזור לי כאן בבית הכלא, אך לא רציתי לכפות עליך את רצוני. אני מציע שתסתכל על המצב כך: אוניסימוס עזב אותך לזמן קצר כדי שעכשיו, בשובו, יוכל להיות שלך לתמיד. הוא לא יהיה יותר סתם עבד, אלא מישהו חשוב יותר – אח אהוב, ובמיוחד אהוב עלי. מעתה יגדל ערכו בעיניך, שכן אין הוא סתם עבד, אלא גם אחיך במשיח.

אם אתה באמת חושב אותי לידיד טוב שלך, אנא, קבלהו בחמימות כשם שהיית מקבל אותי לו אני הייתי בא. אם אוניסימוס גרם לך נזק כלשהו בעבר או גנב ממך משהו, זקוף זאת לחובתי, ואני מתחייב בזאת לשלם את כל מה שמגיע לך. (הריני מאשר בכתב ידי שאני ערב לכל מעשיו של אוניסימוס). איני צריך להזכיר לך כמה אתה חייב לי; אתה חייב לי כל־כך הרבה אפילו את חייך! אחי היקר, אנא עשה את המעשה הנעלה הזה אשר יגרום לי שמחה רבה, ואני אודה לאלוהים מעומק לבי.

כתבתי לך מכתב זה כי אני בטוח שתמלא את בקשתי. (ואף למעלה מזאת).

אתה כבר יכול להכין למעני את חדר האורחים, כי אני מקווה שאלוהים יענה לתפילותיכם ויאפשר לי לבקר אתכם בקרוב.

דרישת שלום לך מאפפרס שנמצא איתי בכלא. גם הוא נאסר רק בגלל שסיפר לאנשים על ישוע המשיח. גם עוזרי מרקוס, אריסטרכוס, דימס ולוקס מוסרים דרישת שלום חמה. חסד האדון ישוע עם רוחכם.

עברים

האיגרת אל-העברים

לפני שנים רבות דיבר אלוהים אל אבותינו באמצעות הנביאים בדרכים שונות, וסיפר להם, שלב אחרי שלב, על תוכניותיו.

אך עתה, באחרית הימים, דיבר אלינו אלוהים באמצעות בנו, אשר בידו הפקיד את הכול ועל־ידו ברא את העולם ואת כל אשר בו.

בן־האלוהים מקרין את זוהר כבוד האלוהים; הוא צלם תכונותיו של אלוהים, ובכוח דברו הוא נושא את העולם כולו. לאחר שהקריב את עצמו למעננו, כדי לטהר אותנו מחטאינו, עלה בן האלוהים למרומים וישב לימין האלוהים. בזאת הוכיח שהוא בעל חשיבות גדולה מכל המלאכים, ואלוהים אישר עובדה זאת כשהעניק לו את השם: "בן־אלוהים" – שם שלא הוענק לאף מלאך!

לאיזה מלאך אמר אלוהים אי־פעם: "בני אתה, אני היום ילדתיך"?, או "אני אהיה לו לאב והוא יהיה לי לבן"? כשהציג אלוהים לפני העולם את בנו בכורו, את ישוע המשיח, אמר: "השתחוו לו כל־מלאכי אלוהים".

ועל המלאכים אלוהים אומר:

"עושה מלאכיו רוחות, משרתיו אש לוהט".

אך לבנו הוא אומר:

"כסאך, אלוהים, עולם ועד, שבט מישר שבט מלכותך.
אהבת צדק ותשנא רשע, על כן משחך אלהים אלהיך שמן ששון מחבריך".

גם במקום אחר אנו מוצאים רמז לעליונותו של הבן:

"אתה, אדוני, לפנים הארץ יסדת, ומעשה ידיך שמים. המה יאבדו, ואתה תעמד; וכולם כבגד יבלו. כלבוש תחליפם, ויחלפו. ואתה הוא ושנותיך לא יתמו".

האם אמר אלוהים אי־פעם לאחד המלאכים את אשר אמר לבנו:

"שב לימיני עד אשית אוֹיְבֶיךָ הֲדוֹם לרגליך"?

לא! כי המלאכים הם רק רוחות שרת, אשר נשלחו לעזור ולהשגיח על העתידים להיוושע.

עלינו להקדיש תשומת־לב רבה לאמת אשר שמענו, כדי שלא נסטה ממנה בשום פנים ואופן! שכן אם דברי התורה שמסרו המלאכים למשה רבנו הוכחו כדברי אמת, וכל מי שלא ציית להם קיבל את העונש שמגיע לו, כיצד נימלט אנחנו מעונש, אם נתעלם מהישועה הנפלאה הזאת שהוכרזה על־ידי האדון, ושסופרה לנו מפי עדים אשר שמעוה מפיו? אלוהים עצמו העיד עליה והראה לנו שזוהי בשורת אמת, באמצעות אותות, נסים, נפלאות ועל־ידי העובדה שהעניק, כרצונו, מתנות וכישרונות מאת רוח הקודש לכל המאמינים בבשורה.

העולם הבא שעליו אנו מדברים לא יהיה בשליטת המלאכים, שהרי דוד אומר לאלוהים:

"מה אנוש כי תזכרנו, ובן־אדם כי תפקדנו? ותחסרהו מעט ממלאכים, וכבוד והדר תעטרהו, כל שתה (הנחת) תחת רגליו".

שימו לב שכתוב כי אלוהים הניח לרגליו הכול; אין דבר שלא הוכנע והונח לרגלי המשיח!

עדיין לא ראינו את הכול מונח לרגליו, אך אנו רואים את ישוע – שלזמן מה נהיה נחות מהמלאכים – מעוטר על־ידי אלוהים בהדר ובכבוד, משום שסבל למעננו עד מוות. כן, על־שום חסדו של אלוהים טעם המשיח מוות בעד כל אדם בעולם. האלוהים, שעל־ידו ולכבודו קיים הכול, מצא לנכון להביא סבל על ישוע, כי במעשה זה הושיע אנשים רבים מספור. ובאמצעות הסבל נעשה ישוע, שר ישועתנו, מושלם וראוי לתפקידו.

אנחנו שקודשנו על־ידי ישוע, כולנו בנים לאותו אב ולכן ישוע אינו מתבייש לקרוא לנו אחים, כפי שאמר:

"אספרה שמך לאחי, בתוך קהל אהללך".

במקום אחר הוא אומר: "קויתי לו". והוא גם אומר: "הנה אנכי והילדים אשר נתן לי ה'".

מכיוון שאנחנו, הילדים, עשויים בשר ודם, גם המשיח לבש דמות בשר ודם, כדי שעל־ידי מותו יכריע את השטן אשר לו שליטה על המוות. בדרך זאת שיחרר המשיח את כל אלה שהיו משועבדים לפחד מן המוות במשך כל ימי חייהם.

כולנו יודעים שהמשיח לא בא בדמות מלאך, אלא בצורת אדם מזרע אברהם – כיהודי. ישוע צריך היה להידמות לאחיו בכל דבר, כדי שיוכל להיות כוהן גדול, רחמן ונאמן, שמכפר על חטאינו בעיני אלוהים. מכיוון שהמשיח עצמו סבל והתענה כשהשטן ניסה לפתותו, הוא יכול לעזור עתה לכל אלה שעומדים בניסיונות ובפיתויים.

לכן, אחים יקרים, אשר אלוהים קרא לכם והקדיש אתכם לשירותו, ברצוני שתתבוננו אל ישוע המשיח שהוא שליח ה' והכוהן הגדול של אמונתנו. המשיח היה נאמן לאלוהים אשר מינהו לתפקיד הכוהן הגדול, כשם שמשה רבנו שרת בנאמנות בבית ה'. אך כבודו של ישוע גדול מכבודו של משה, כשם שבנאי שבונה בית לתפארת זוכה לשבחים רבים יותר מהבית עצמו. אמנם לכל בית יש בנאי, אך בונה הכול הוא האלוהים.

משה שרת את ה' בנאמנות בכל ענייני המשכן – שהוא בית אלוהים – אולם משה היה משרת בלבד, ותפקידו היה לרמוז על הדברים שאלוהים עמד לומר בעתיד. ואילו המשיח, בנו הנאמן של אלוהים, שולט באופן מוחלט על בית אלוהים. אנחנו, המאמינים, הננו בית אלוהים – בתנאי שנשמור על אומץ־לבנו עד הסוף ונשמח בתקוותנו.

לכן עלינו לציית לרוח הקודש שמזהיר אותנו ואומר:

"היום אם בקולו תשמעו, אל תקשו לבבכם כמריבה, כיום מסה במדבר, אשר נסוני אבותיכם, בחנוני גם ראו פעלי, ארבעים שנה".

רוח הקודש ממשיך ואומר שאלוהים מאס בדור ההוא, שכן היו בו רשעים שלא קיימו את תורתו ולא הלכו בדרכיו. משום כך כעס עליהם אלוהים מאוד ונשבע שלא יכנסו לעולם אל מקום מנוחתו.

לפיכך, אחים יקרים, בחנו את לבכם, כדי שלא יימצאו ביניכם רשעים וחסרי־אמונה שמסרבים לבטוח בה'.

הוכיחו זה את זה בכל יום, כל עוד יש אפשרות לכך, כדי שאיש מכם לא ירומה על־ידי החטא ולא יקשיח את לבו נגד אלוהים. שכן רק אם נישאר נאמנים עד הסוף, ונבטח בה' כמו שבטחנו בו לראשונה, נשתתף וניקח חלק בכל מה ששייך למשיח.

לעולם אל תשכחו את האזהרה: "היום אם בקולו תשמעו, אל תקשו לבבכם כמריבה!"

במי מדובר? מי הם אלה אשר שמעו את דבר ה', אך רבו איתו וסרבו לציית לו? מדובר בבני־ישראל שיצאו ממצרים בהנהגת משה. ומי הכעיס את ה' במדבר במשך ארבעים שנה? אלה שחטאו וכתוצאה מכך מתו במדבר. ולמי נשבע ה' שלא ייכנסו אל ארץ ההבטחה? לסוררים אשר לא שמעו בקולו. ומדוע לא יכלו להיכנס? כי לא האמינו בה' ולא בטחו בו.

הבטחת אלוהים, שמאפשרת לכל אדם להיכנס אל מקום מנוחתו, עדיין בתוקף, אך עלינו להיזהר פן נחמיץ את ההזדמנות להיכנס אל מנוחתו זאת. כי בשורת אלוהים שמודיעה לנו על ישועתו נמסרה גם לבני־ישראל, בימי משה, אך היא לא הועילה לבני־ישראל משום שלא האמינו בה. הכתוב אומר שרק המאמינים והבוטחים באלוהים – ואנחנו ביניהם – יכולים לבוא אל מקום מנוחתו. אלוהים נשבע כי אלה שאינם מאמינים בו לא יבואו לעולם אל מקום מנוחתו. אל תחשבו, חלילה, שמקום מנוחתו לא היה מוכן בזמנו! מקום מנוחתו היה מוכן מאז בריאת העולם, כפי שכתוב בבראשית: "וישבות ביום השביעי מכל מלאכתו". אף־על־פי־כן לא באו בני־ישראל אל מנוחתו, כי אלוהים אמר: "הם לא יבואו אל מנוחתי". אך הבטחת אלוהים עדיין בתוקף, ויש הבאים אל מנוחתו – אך לא אלה שהחמיצו את ההזדמנות הראשונה, שכן הימרו את פי ה'.

משום כך קבע אלוהים מועד נוסף שמאפשר לבוא אל מנוחתו: היום! שנים רבות לאחר הזמנתו הראשונה הודיע לנו אלוהים על מועד נוסף זה באמצעות דוד המלך, אשר אמר: "היום אם בקולו תשמעו, אל תקשו לבבכם!"

אילו מקום מנוחתו של אלוהים היה ארץ־ישראל, הוא לא היה קובע מועד נוסף שמאפשר לבוא אל מנוחתו, שהרי יהושע כבר הביא את בני־ישראל אל ארץ־ישראל. לפיכך, לעם־אלוהים עדיין צפויה מנוחה שלמה. כי מי שנכנס אל מנוחת אלוהים שובת מכל מעשה

ומכל מלאכה, כשם שאלוהים שבת מכל מלאכתו לאחר שסיים את בריאת העולם.

הבה נשתדל כמיטב יכולתנו להיכנס אל מקום מנוחתו של אלוהים, כדי שאיש מאיתנו לא ייכשל ולא ימרה את פי אלוהים, כפי שעשו בני־ישראל. כי דבר־אלוהים מלא כוח וחיים, חד מחרב פיפיות, חודר למעמקי מחשבותינו ותשוקותינו, ומגלה את מזימותינו ומניעינו. כן, אלוהים יודע הכול על כולם בכל מקום. כל מעשינו ומזימותינו גלויים וחשופים לעיני אלוהים, ועלינו למסור לו דין וחשבון על התנהגותנו.

אך היות שיש לנו כהן גדול, ישוע בן־האלוהים, אשר עלה לשמים כדי לעזור לנו, לעולם אל נחדל לבטוח בו! הכהן הגדול שלנו מבין את חולשותינו, שכן הוא עצמו התנסה כמונו באותם פיתויים, אך הוא לא חטא מעולם. משום כך, הבה נתקרב בביטחון לכסא אלוהים, כדי שיעניק לנו את חסדו ורחמיו אשר יעזרו לנו בעת הצורך.

כשאדם נבחר לשרת ככהן גדול, תפקידו לייצג את בני־האדם לפני אלוהים – עליו להקריב לאלוהים מנחה וקורבנות בעד־חטאיהם. על הכהן הגדול להיות רחמן ולהתייחס אל החוטאים ברוך ובהבנה, שכן הוא עצמו אינו אלא אדם ועלול לחטוא כמוהם. מסיבה זאת עליו להקריב קורבנות בעד חטאי העם ובעד חטאי עצמו.

עלינו לזכור שאיש אינו יכול למנות את עצמו לתפקיד הרם והנכבד של הכהן הגדול. רק אלוהים עצמו ממנה את הכהן הגדול, כשם שמינה את אהרון לפני שנים רבות. גם המשיח לא מינה את עצמו לתפקיד הכהן הגדול; המשיח נבחר לתפקידו על־ידי האלוהים אשר אמר אליו:

"בני אתה, אני היום ילדתיך".

ובמקום אחר אמר לו אלוהים:

"אתה כהן לעולם, על דברתי מלכי־צדק".

כאשר חי המשיח על־פני האדמה בדמות אדם, הוא התפלל והתחנן בבכי ובדמעות לפני אלוהים שיושיעו מתוך הלחצים, הניסיונות והייסורים של המוות לניצחון התחייה. אלוהים שמע לתפילתו, כי המשיח אהב את אלוהים וציית לו תמיד. אף כי ישוע היה בן־אלוהים, היה עליו ללמוד ציות על־ידי סבלו וייסוריו. לאחר שהוכיח את עצמו מושלם לפני האלוהים, נעשה ישוע מקור ישועת עולמים לכל המצייתים לו, והוא זה שאלוהים מינה ככהן הגדול כמו מלכי־צדק.

יש לי עוד הרבה לספר לכם בנושא זה, אך קשה לי להסביר לכם, כי נהייתם קשי־הבנה. במקום שאתם, המאמינים הוותיקים, תלמדו את האחרים, אתם בעצמכם זקוקים עדיין למורים שילמדו אתכם את האלף־בית של בשורת האלוהים. אתם עדיין כתינוקות שזקוקים לחלב ולא למזון מוצק. ומי שחי על חלב אינו מסוגל לעכל את דבר ה', ואינו יודע להבחין בין טוב לרע, כי טרם התבגר. מזון רוחני מוצק מיועד למבוגרים באמונה, אשר מתוך ניסיון למדו להבחין בין טוב לרע.

הבה נשאיר מאחורינו את האלף־בית של בשורת המשיח, ונתקדם ללימוד מעמיק יותר של תורתו. איננו צריכים לשוב ולהדגיש את החשיבות של חזרה בתשובה ממעשים רעים ושל אמונתנו בה'. איננו צריכים לשוב וללמד אתכם את יסודות תורת הטבילות, סמיכת ידיים, תחיית המתים ומשפטו של אלוהים. בעזרת אלוהים נתקדם עתה באמונתנו.

אם הבנתם פעם את משמעות דברי אלוהים, טעמתם מטוב השמים, קיבלתם את רוח הקודש, האמנתם בדבר־אלוהים וקיימתם אותו, הרגשתם בכוחו ובטובו, ולמרות כל זאת פניתם לו עורף, אין לכם כל אפשרות לחזור בתשובה כפי שנהגתם לראשונה. מדוע? מפני שבבגידתכם במשיח אתם חוזרים וצולבים אותו כביכול, וכך אתם חושפים אותו לבושה וחרפה בפומבי. אדמה שסופגת את הגשם שיורד עליה, ומצמיחה כל טוב לתועלת בעל־האדמה, היא אדמה שאלוהים ברך. ואילו אדמה שמצמיחה רק קוץ ודרדר היא אדמה מקוללת שאינה מועילה לאיש, ובמוקדם או במאוחר תישרף.

אחים יקרים, אני מדבר אמנם בלשון חריפה, אך אני בטוח שאינכם זקוקים לתוכחתי זאת. אני משוכנע שחייכם נושאים פרי מבורך כתוצאה מאמונתכם וישועתכם, כי אלוהים נוהג בצדק ובהגינות. כיצד הוא יכול לשכוח את עמלכם הקשה למענו, ואת האהבה שאתם מגלים למען שמו כשאתם עוזרים לאחיכם המאמינים? אנו משתוקקים שתמשיכו לאהוב את הזולת כל ימי חייכם, כדי שתקבלו את שכרכם בבוא העת. איננו רוצים שתתעצלו, אלא שתלכו בעקבות אלה שזכו בהבטחות ה' בזכות אמונתם וסבלנותם.

כשהבטיח ה' לברך את אברהם הוא נשבע בעצמו, שהרי אין גדול מאלוהים כדי להישבע בו, ואמר: "ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך".

לאחר שאברהם המתין בסבלנות, קיים ה' את הבטחתו והעניק לו את יצחק בנו, שצאצאיו רבים מספור.

בדרך כלל אדם נשבע במישהו גדול ממנו, כדי שזה יכפה עליו לקיים את הבטחתו, או יעניש אותו אם הפר את אשר הבטיח. השבועה שמה קץ לכל ויכוח בנוגע לקיום ההבטחה. משום כך, כשרצה אלוהים לשכנע את מקבלי ההבטחה שאין הוא עומד לשנות את דעתו, חיזק אותה בשבועה.

אלוהים העניק לנו את הבטחתו ואת שבועתו – שני דברים שבהם אנו יכולים לבטוח ללא צל של ספק, שכן אלוהים אינו יכול לשקר. ואנחנו, שנמלטנו אליו לישועה ולמחסה, יכולים עתה להתעודד ממקור כוחו ומהתקווה שבהבטחתו. תקווה זו שבה אנו אוחזים היא כעוגן בטוח לנפשותינו, והיא מחברת אותנו אל אלוהים עצמו מאחורי פרוכת השמים, מקום שאליו הלך המשיח לפנינו, בתפקידו הרם ככהן הגדול במעמד מלכי־צדק, כדי לסנגר עלינו לפני אלוהים.

אותו מלכי־צדק היה מלך העיר שלם וכהן לאל עליון. כשחזר אברהם מהקרב שבו ניצח מלכים רבים, יצא מלכי־צדק לקבל את פניו וברך אותו, ואילו אברהם העניק לו מעשר מכל השלל שלקח. מלכי־צדק פירושו: מלך הצדקה, אך הוא גם מלך השלום, שכן שלם פירושו שלום. אין לנו כל מסמך שמעיד על ייחוסו של מלכי־צדק; לא אב ולא אם, וגם לא ידוע לנו דבר על לידתו ועל מותו. חייו דומים לחיי בן־האלוהים וכהונתו עומדת לנצח.

הבה נבחן את גדולתו של מלכי־צדק:

א) אפילו אברהם אבינו העניק לו מעשר משללו. אילו היה מלכי־צדק כהן משבט לוי, היה אברהם חייב לתת לו מעשר, כפי שבמרוצת הזמן ציוותה התורה על בני־ישראל לפרנס את הכוהנים שהקדישו את חייהם לעבודת אלוהים.
מלכי־צדק לא השתייך למשפחת בני־לוי, ובכל זאת נתן לו אברהם מעשר.

ב) מלכי־צדק ברך את אברהם – שלו ניתנה הבטחת ה' – וכפי שאנו יודעים, גדול מי שמברך ממקבל הברכה.

ג) בכהונת הלויים היו מקבלי המעשר אנשים של בשר ודם, אשר מתו בבוא העת, ואילו על מלכי־צדק אנו קוראים כאילו הוא חי לעולם.

ד) אפשר אף לומר שלוי עצמו – אבי שבט הכוהנים, ומי שבדרך כלל מקבל מעשר מאחרים – נתן מעשר למלכי־צדק באמצעות המעשר של אברהם. כיצד יתכן הדבר? אמנם לוי טרם נולד, אולם בהיותו זרע אברהם הוא היה בחלציו כשיצא מלכי־צדק לקראת אברהם.

ה) אילו כהונת הלווים, שמשמשת יסוד לתורה, יכלה להושיע אותנו, מדוע שלח אלוהים את המשיח ככהן במעמד מלכי־צדק? מדוע לא במעמד אהרון, שהייתה דרגתם של כל שאר הכוהנים? התשובה היא: כיוון שאם יש שינוי בכהונה, צריך לשנות גם את התורה.

כולנו יודעים שישוע המשיח לא השתייך לשבט לוי, אלא לשבט יהודה אשר אנשיו מעולם לא עסקו בתפקידי כהונה, שכן משה מעולם לא מינה אותם לכך. אם כן, אנו יכולים לראות בבירור ששיטתו של אלוהים השתנתה: המשיח, שהוא הכהן הגדול בדרגת מלכי־צדק, לא נתמנה לתפקידו על־פי הישן שמחייב השתייכות לשבט לוי, כי אם על־פי הכוח של חיים נצחיים, ועדות לכך אנו מוצאים בתהלים: "אתה כוהן לעולם, על דברתי מלכי־צדק".

השיטה הישנה, לפיה עבר תפקיד הכהונה בירושה מאב לבן, נתבטלה, משום שהוכיחה את עצמה כחלשה ובלתי־יעילה. התורה לא תיקנה את טבע האדם ולא הושיעה איש. מאידך, אלוהים העניק לנו תקווה טובה יותר: ישוע המשיח שמאפשר לנו להתקרב אל אלוהים. אלוהים נשבע שהמשיח יהיה כהן לנצח, אף כי מעולם לא נשבע לכוהנים אחרים. רק למשיח אמר אלוהים: "נשבע ה' ולא יינחם:

'אתה כהן לעולם, על דברתי מלכי־צדק'." בזכות שבועה זאת, המשיח הוא ערובה חיה לברית טובה יותר.

הכוהנים הקודמים היו רבים במספר, מפני שמותם מנע מהם להמשיך בתפקידם לנצח. ואילו המשיח מחזיק בכהונתו לנצח, מפני שלחייו אין סוף. מסיבה זאת יכול המשיח להושיע את כל מי שבא אל אלוהים באמצעותו, ומאחר שהוא חי לנצח, תמיד יסנגר עלינו לפני אלוהים.

אם כן, המשיח הוא כהן גדול המתאים בדיוק לצרכינו: קדוש, חסר־דופי, מושלם, טהור ונבדל מחוטאים. כן, זהו משיחנו שקיבל מקום כבוד בשמים. הוא אינו צריך להקריב מדי יום קורבנות עבור חטאיו וחטאי העם – כמנהג הכוהנים האחרים – שכן המשיח הקריב קורבן אחד לתמיד: המשיח הקריב את עצמו. התורה מינתה אנשים חלשים כמונו לשרת ככוהניה הגדולים, ואילו שבועת ה', שניתנה לאחר מתן התורה, מינתה את בן־אלוהים המושלם לכוהן נצחי.

לסיכום דברינו: יש לנו כהן גדול אידיאלי שיושב עתה לימין האלוהים בשמים, ומשרת במקדש האמיתי שהוקם על־ידי אלוהים ולא על־ידי אדם.

מכיוון שכל כהן צריך להקריב מנחות וזבחים, גם המשיח צריך להקריב קורבן כלשהו.

אילו המשיח היה חי עדיין על־אדמות, לא היו מתירים לו לשרת ככהן, משום שהכוהנים כאן על־אדמות מקריבים את הקורבנות על־פי חוקי התורה. כוהנים אלה משרתים רק את הדגם וההעתק של מה שקיים בשמים, כי לפני שהחל משה לבנות את משכן אלוהים על־פני האדמה, ציווה עליו אלוהים לבנות את המשכן בדיוק לפי הדגם וההעתק שהראה לו על הר סיני. אך לכהן הגדול שלנו יש כהונה חשובה הרבה יותר מזו של כוהני הברית־הישנה, שכן הוא מתווך בברית נעלה יותר שמבוססת על הבטחות נפלאות יותר.

אילו הייתה הברית הראשונה מושלמת, לא היה צורך בברית חדשה. אולם העובדה היא שאלוהים עצמו הביע אי־שביעות רצונו מהברית הראשונה באמירתו:

> "הנה ימים באים, נאם ה', וכרתי את בית ישראל ואת בית־יהודה ברית חדשה. לא כברית אשר כרתי את אבותם ביום החזיקי בידם להוצאם מארץ מצרים, אשר המה הפרו את בריתי ואנכי בעלתי (בחלתי) בם נאם ה'. כי זאת הברית אשר אכרת את בית־ישראל אחרי הימים ההם, נאם ה': נתתי את תורתי בקרבם ועל לבם אכתבנה, והייתי להם לאלוהים והמה יהיו לי לעם; ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו לאמור: דעו את ה', כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם נאם ה'. כי אסלח לעוונם ולחטאתם לא אזכר עוד."

בהגדרתו "ברית חדשה" הוא קבע את התיישנות הברית הראשונה, ואם הברית הראשונה ישנה, הרי שהיא חולפת.

לברית הראשונה בין אלוהים לבין בני־ישראל היו חוקים וכללים לעבודת ה', והיה משכן על־פני האדמה. המשכן היה מחולק לשניים: משכן חיצוני ומשכן פנימי. במשכן החיצוני היה מקום שנקרא "קודש", ובו היו מנורת הזהב והשולחן שעליו מערכת לחם־הפנים. בתוך המשכן החיצוני היה מסך (הפרוכת), ומעברו המשכן הפנימי שנקרא "קודש הקודשים". לפני קודש הקודשים היה מזבח זהב להקטרת קטורת, ובתוכו ארון־הברית שכולו מצופה זהב. בתוך ארון־הברית היו לוחות הברית, צנצנת זהב שהכילה מן, ומטה אהרון שפרח. מעל ארון־הברית היו דמויות של שני מלאכי כבוד, שנקראים "כרובים", וכנפיהם סוככות על כיסוי הזהב של הארון – כיסוי הנקרא "כפורת". לא ארחיב עתה את הדיבור על כל אחד מאלה.

בתנאים אלה יכלו תמיד הכוהנים להיכנס אל המשכן החיצוני כדי לבצע את תפקידם. אך אל המשכן הפנימי, אל קודש הקודשים, יכול היה להיכנס רק הכהן הגדול, ורק פעם אחת בשנה. בכל פעם שנכנס אל קודש הקודשים היה עליו להתיז דם על הכפורת ולפני הכפורת, כקורבן לאלוהים – קורבן שמכפר על שגיאותיו וחטאיו של הכהן הגדול עצמו ושל כל העם.

רוח הקודש רוצה ללמדנו שלפי הברית הישנה, כל עוד היה קיים המשכן החיצוני, והייתה קיימת השיטה המתירה רק לכהן הגדול את הגישה לקודש הקודשים, הציבור הרחב אינו יכול להתקרב לאלוהים. דבר זה בא ללמדנו שהמנחות והזבחים, שהוקרבו לפי השיטה הישנה, לא הצליחו לטהר את לבו של החוטא אשר הקריב את הקורבנות. מדוע? מפני שהתורה עוסקת רק בטקסים מסוימים: בענייני מאכל, משקה, טהרת הגוף וכן הלאה, וטקסים אלה יכלו לטהר באופן חיצוני ופיזי בלבד. משום כך תפקידם זמני בלבד – עד שיבוא המשיח ואיתו הברית החדשה.

כאשר בא המשיח ככהן הגדול של הברית החדשה, הוא עבר דרך המשכן המושלם והאמיתי בשמים – משכן שנבנה לא בידי אדם, שכן אינו מיועד לעולם הזה. וכשנכנס אל קודש הקודשים הביא איתו לא דם שעירים ועגלים, אלא את דמו שלו אשר התיז על הכפורת אחת ולתמיד, וכך הבטיח לנו ישועה נצחית.

אם לפי התורה יכלו דם הפרים והשעירים ואפר הפרה האדומה לטהר את גוף החוטאים, אנו יכולים להיות בטוחים שדם המשיח, אשר על־ידי רוח הקודש הנצחי הקריב את עצמו לאלוהים כקורבן בעד חטאינו, יטהר את גופנו ומצפוננו ממעשים מתים, ובמקומם יחדיר בנו את האמונה באלוהים חיים ואת הרצון לשרתו.

המשיח הביא איתו את הברית החדשה, כדי שכל הקרואים אל אלוהים יירשו את הבטחותיו הנפלאות של אלוהים. כי המשיח מת כדי להצילם מהעונש על החטאים שחטאו עוד בהיותם כפופים לברית הישנה, לתורה.

כאשר אדם מוריש את רכושו בצוואה, איש מן היורשים אינו מקבל את חלקו לפני שמוכח כי בעל הצוואה מת. כל עוד חי בעל הצוואה, איש אינו יכול לדרוש את החלק המובטח לו, כי לצוואה אין תוקף בחיי בעליה.

משום כך גם הברית הראשונה נחתמה בדם. לאחר שמשה קרא לפני העם את כל החוקים שבתורת ה', הוא לקח מים, דם עגלים ושעירים, ובעזרת תולעת־שני וענף אזוב התיזם על ספר התורה ועל כל העם. ובעשותו זאת אמר: "הנה דם הברית אשר כרת ה' עמכם". באותה דרך התיז משה דם גם על המשכן ועל כל כלי הקודש שבתוכו.

למעשה לפי חוקי הברית הישנה כמעט כל דבר טוהר על־ידי התזת דם, ובלי שפיכת דם אין סליחת חטאים. משום כך המשכן וכלי הקודש, שהם העתק של המשכן האמיתי שנמצא בשמים, היו צריכים להיטהר בדם כפי שטוהרו על־ידי משה. אך המשכן האמיתי, שנמצא בשמים, מטוהר בזבחים וקורבנות יקרים הרבה יותר. כי המשיח לא נכנס אל המשכן שנבנה בידי אדם כאן על־אדמות, ואשר הוא רק העתק של המשכן האמיתי; המשיח נכנס אל המשכן האמיתי שנמצא בשמים, כדי לייצג אותנו לפני אלוהים.

נוסף לכך, המשיח לא הקריב את עצמו פעמים רבות, כמנהג הכהן הגדול שהקריב מדי שנה את דם הקורבנות בקודש הקודשים. אילו היה על המשיח להקריב את עצמו מדי שנה, מבריאת העולם, היה עליו להתענות ולמות שוב ושוב. אולם עובדה היא שהמשיח בא אלינו באחרית הימים והקריב את עצמו פעם אחת ולתמיד, כדי שמותו בעדנו יבטל את כוח החטא שבתוכנו.

כשם שכולנו יודעים בביטחון שנגזר על בני־האדם למות פעם אחת, ולאחר מכן להישפט על־ידי אלוהים, כך אנו בטוחים שהמשיח הוקרב פעם אחת בלבד ככפרה על חטאינו. אך הוא יבוא אלינו שנית – הפעם לא כדי לסלוח לחטאינו, אלא כדי להשלים את ישועתם של כל המצפים לו.

התורה רק רומזת על הברכות שהביא לנו המשיח; התורה עצמה לא יכלה לתת את אותן הברכות, ולכן לא היה בכוחה לטהר באופן מוחלט את מקריבי הקורבנות שבאו מדי שנה.

אילו יכלה התורה לטהר אותם באופן מושלם, אזי היה מספיק קורבן אחד; מקריבי הקורבנות היו מקבלים סליחת חטאים פעם אחת ולתמיד ומצפונם היה נקי מחטא. אולם המציאות שונה: הקורבנות שהקריבו החוטאים מדי שנה הזכירו להם שוב ושוב את אשמתם וחטאיהם, במקום שיטהרו אותם! מדוע? מפני שדם הפרים והשעירים אינו יכול לטהר מחטא.

משום כך, כאשר בא המשיח לעולם אמר:

> "זבח ומנחה לא חפצת, גוף כוננת לי, עולה וחטאה לא שאלת".

כלומר, המשיח אומר שהוא יודע כי אלוהים אינו חפץ בדם הפרים והשעירים, ועל כן הכין למשיח גוף שיוקרב כקורבן. ועוד אמר:

> "הנה באתי – במגילת ספר כתוב עלי – לעשות רצונך, אלוהי".

לאחר שאומר המשיח כי אלוהים אינו חפץ בדם הפרים והשעירים שדורשת התורה, הוא מוסיף: "הנה באתי לעשות רצונך, אלוהי".

המשיח ביטל את הברית הישנה כדי לתת תוקף לברית החדשה, ובברית חדשה זאת נסלחו לנו חטאינו, טוהרנו וקודשנו על־ידי קורבנו של המשיח למענו – קורבן שהוקרב פעם אחת ולתמיד.

על־פי הברית הישנה, על־פי התורה, הקריבו הכוהנים מדי יום קורבנות שמעולם לא יכלו לטהר מחטא. ואילו המשיח, לאחר שהקריב את עצמו לאלוהים בעד חטאים כקורבן אחד ולתמיד, ישב לנצח על כסא הכבוד לימין האלוהים. ומאז הוא מצפה שכל אויביו יוכנעו לרגליו. כי על־ידי הקורבן האחד השלים המשיח לנצח את פועלו למען אלה שאותם הוא משחרר מחטא.

רוח הקודש מאשר דברים אלה באמירתו:

"זאת הברית אשר אכרת את בית־ישראל אחרי הימים ההם,
נאם ה': נתתי את תורתי בקרבם ועל לבם אכתבנה... כי
אסלח לעוונם ולחטאתם לא אזכר עוד".

ואם נסלחו החטאים אחת ולתמיד, הרי שאין צורך בקורבנות נוספים כדי להשתחרר מהחטא.

אם כן, אחי, מאחר שדם המשיח מאפשר לנו עתה לבוא בביטחון אל קודש הקודשים בדרך חדשה וחיה, (דרך שפילס למעננו המשיח בקרעו את הפרוכת שהיא גופו), ומאחר שיש לנו כהן גדול הממונה על בית אלוהים, הבה ניכנס פנימה – אל אלוהים עצמו – בלב שלם ובביטחון מלא, מתוך ידיעה שלבנו ונפשנו טוהרו על־ידי דם המשיח שנשפך, וגופנו נרחץ במים טהורים.

עתה יכולים אנו לצפות לישועה שהבטיח לנו אלוהים. אין לנו כל ספק שאלוהים באמת יקיים את הבטחתו, ואנו יכולים להכריז על כך לפני כולם. כהוקרה על כל מה שאלוהים עשה למעננו, הבה נקדיש תשומת־לב איש לרעהו, נעודד ונאהב איש את אחיו ונעזור זה לזה.

אל תזניחו את אסיפות הקהילה שלכם כפי שנוהגים אחדים מכם, אלא השתדלו כמיטב יכולתכם לעזור לאמונת הזולת, במיוחד עתה כשאנו רואים שקרב יום בואו של המשיח.

אם אנו חוטאים בזדון לאחר שידענו את האמת והאמנו במשיח, קורבנו של המשיח אינו מכפר על חטאינו. כן, מי שדחה את המשיח לאחר שידע את האמת, יוכל לצפות רק לעונש נורא – עונש שיבוא בעקבות זעמו של אלוהים אשר ישמיד את כל אויביו. הרי אם אדם שסירב לקיים את תורת משה נידון למוות ללא רחמים (בתנאי ששניים, שלושה עדים ראוהו בחטאו), תארו לעצמכם מה נורא יהיה עונשם של אלה שרומסים ברגליהם את בן־האלוהים, שמחללים את דם הברית הקדוש, ושמחרפים את רוח הקודש שמביא רחמים לבני־האדם. כי אנו מכירים היטב את מי שאמר: "לי נקם ושלם". ו"ידין ה' עמו". מה נורא ליפול בידי אלוהים חיים!

לעולם אל תשכחו את הימים הנפלאים שבהם למדתם לראשונה על המשיח. לאחר שנפקחו עיניכם וראיתם את האמת נשארתם נאמנים למשיח, אף כי מחיר הנאמנות הזאת היא סבל נורא. לפעמים לעגו לכם והכו אתכם, ופעמים אחרות אתם בעצמכם השתתפתם בצערם של הסובלים כמוכם. ריחמתם על אחיכם שהושלכו לכלא, וקיבלתם בשמחה את העובדה שכל רכושכם נגזל, כי ידעתם שמצפה לכם בשמים אוצר טוב מזה – אוצר שיהיה שלכם לנצח.

יקרה אשר יקרה, שימרו על ביטחונכם באדוננו! זכרו, ביטחונכם זה יזכה אתכם בשכר רב. אם אתם רוצים שה' יקיים את כל אשר הבטיח לכם, עליכם למלא בסבלנות את רצונו, כי בואו לא יתעכב עוד זמן רב. אלה שאמונתם הקנתה להם מעמד של צדיקים בעיני אלוהים, צריכים לחיות באמונה ולבטוח באלוהים שיספק את כל מחסורם. אם ייסוגו, אלוהים לא ירצה בהם יותר.

אבל אנחנו איננו מן הנסוגים ואיננו מפנים עורף לאלוהים, כי בכך נחרוץ את גזר דיננו. אנחנו מאמינים באלוהים מושיענו.

מהי אמונה? אמונה היא ביטחון מלא בדברים שלהם אנו מקווים, ומצב שבו אנו משוכנעים במציאותם של דברים שאיננו יכולים לראותם. אבותינו זכורים לטובה בשל אמונתם הגדולה באלוהים. על־ידי אמונה באלוהים אנו מקבלים את העובדה שהעולם כולו נברא בפקודת ה', אשר ברא את כל מה שאנו רואים מדברים בלתי־נראים.

הבל – בשל אמונתו הביא הבל לה' קורבן טוב מזה של קין. כאשר קיבל ה' את מנחתו של הבל העיד למעשה שהבל צדיק בעיניו. למרות שהבל מת לפני שנים רבות יכולים אנו עדיין ללמוד ממנו שיעור באמונה.

חנוך – בזכות אמונתו של חנוך העלה אותו אלוהים לשמים בלי שימות. חנוך נעלם לפתע מן העולם הזה, מפני שאלוהים לקחו. עוד לפני שעלה חנוך לשמים נאמר עליו שמצא חן בעיני אלוהים. בלי אמונה לא תוכל למצוא־חן בעיני אלוהים. מי שרוצה להתקרב לאלוהים חייב להאמין שיש אלוהים, ושהוא גומל למחפשים אותו באמת.

נוח – מתוך אמונה ציית נוח לאזהרת אלוהים בדבר העתיד להתרחש. אף כי לא היה סימן למבול האמין נוח לה', ובלי לבזבז זמן בנה תיבה כדי להציל את בני־משפחתו. אמונתו של נוח באלוהים הייתה ניגוד מוחלט לחוסר־האמונה של בני דורו בעולם. נוח מצא־חן בעיני אלוהים בזכות אמונתו.

אברהם – כאשר ציווה ה' על אברהם לעזוב את מולדתו וללכת לארץ שהבטיח לו, ציית אברהם לה' מתוך אמונתו בו. הוא נשמע לה' למרות שלא ידע לאן אלוהים מוביל אותו. מתוך אמונתו בה', גם לאחר שהגיע אברהם אל ארץ ההבטחה חי בה כזר וכנכרי; הוא גר באוהלים, כמו יצחק ויעקב שקיבלו אותה הבטחה. כי אברהם המתין בסבלנות ובביטחון שה' יביאו אל העיר שאלוהים מתכנן ובונה. שרה – גם שרה האמינה בה' ולכן, למרות שהייתה זקנה מאוד, העניק לה אלוהים את היכולת הפיזית ללדת את בנה. וכך, מאב שהיה זקן מכדי להוליד אפילו בן אחד, נולד עם שלם שמספרו ככוכבי השמים וכגרגירי החול שעל שפת הים.

כל אנשי האמונה שציינתי לעיל מתו לפני שזכו לראות את התגשמות כל הבטחות ה', אך הם ראו את התגשמותן בעתיד ושמחו על כך, שכן הודו כי ביתם האמיתי אינו בעולם הזה, וראו את עצמם כזרים שנמצאים בעולם הזה. מדבריהם משתמע שציפו לארץ מושב. אילו הצטערו לעזוב את הארץ שממנה יצאו, הייתה להם אפשרות לשוב אליו, אך הם לא רצו לשוב; נפשם יצאה אל הבית השמימי. עתה אלוהים אינו מתבייש להיקרא אלוהיהם, שהרי הכין להם עיר בשמים.

גם כאשר ניסהו ה' בטח בו אברהם והאמין להבטחותיו, ומשום כך היה מוכן להקריב את בנו יחידו. אכן, אברהם היה מוכן להקריב את יצחק אשר דרכו הבטיח לו אלוהים: "ביצחק ייקרא לך זרע". אברהם האמין שאילו מת יצחק היה אלוהים משיב אותו לתחייה – וזה אכן מה שקרה, כי לגבי אברהם נועד יצחק למוות, אך ה' השיב לו את חייו. יצחק, יעקב ויוסף – מתוך אמונה ידע יצחק שאלוהים יברך את שני בניו, יעקב ועשו. כאשר הזדקן יעקב ועמד למות ברך מתוך אמונה את שני בני יוסף, והשתחווה על ראש המטה. כשעמד יוסף למות הוא דיבר מתוך אמונה על העובדה שאלוהים יוציא את בני־ישראל ממצרים. יוסף לא הטיל ספק בדבר, ולכן השביע את בני־ישראל שייקחו עמם את עצמותיו בצאתם ממצרים.

עמרם ויוכבד – גם להורי משה הייתה אמונה גדולה. בראותם שאלוהים ברכם בילד מיוחד, האמינו שה' יכול להצילו מגזר־דין המוות שהוציא פרעה. משום כך הם לא פחדו מהמלך והסתירו את משה שלושה חודשים.

משה – כאשר גדל משה הוא סירב, מתוך אמונתו באלוהים, להיקרא בנו של בת־פרעה. הוא העדיף להשתתף בסבל עמו, עם אלוהים, על־פני תענוגות החטא. משה חשב שמוטב לסבול לשם המשיח, מאשר ליהנות מאוצרות מצרים, כי משה נשא את עיניו אל הגמול שעמד אלוהים להעניק לו. מכיוון שמשה בטח באלוהים הוא לא פחד מזעם פרעה והוציא את בני־ישראל ממצרים, בשאבו כוח וגבורה מהאלוהים הבלתי־נראה. מתוך אמונה ציווה משה על בני־ישראל לשחוט שה בפסח הראשון, ולהתיז את דמו על המשקוף ועל המזוזות, כדי שמלאך ה' יפסח על בתיהם בצאתו להכות את המצרים במכת בכורות.

בני־ישראל – מתוך אמונתם באלוהים חצו בני־ישראל את ים־סוף כאילו היה יבשה, ואילו כשניסו המצרים לחצותו – טבעו. מכוח האמונה נפלו חומות יריחו לאחר שבני־ישראל צעדו סביבן שבעה ימים.

רחב – בזכות אמונתה באלוהים לא הושמדה רחב הזונה יחד עם בני־עירה שמרדו בה', משום שאספה אל ביתה את המרגלים, העניקה להם מחסה ועזרה להם להימלט מרודפיהם.

הזקוקים אתם לדוגמאות נוספות? קצר הזמן מלספר על אמונתם של גדעון, ברק, שמשון, יפתח, דוד, שמואל, וכל שאר הנביאים. הודות לאמונתם באלוהים אנשים אלו כבשו ממלכות, השליטו צדק, אישרו את אמיתות הבטחות ה', ניצלו מגוב־אריות ומלהבות אש. היו מהם שבזכות אמונתם ניצלו ממוות בחרב, אחרים התחזקו לאחר שנחלשו או חלו, היו כאלה שעשו חיל במלחמות והביסו צבאות שלמים. היו נשים שבזכות אמונתן באלוהים שבו אליהן יקיריהן מן המתים. אחרים בטחו בה' והעדיפו מוות בעינויים על התכחשות לה', שהייתה מצילה אותם. הם ידעו בביטחון שאלוהים יקים אותם לחיים טובים מאלה. היו כאלה שסבלו לעג, הצלפות שוט, כבילה בשרשראות, מאסר בבור־כלא, מוות בסקילה ואפילו ניסור גופם. לאחרים הובטח חופש אם יתכחשו לאמונתם, וכשסירבו – נרצחו בחרב. לנשארים בחיים לא נותר אלא עור־צאן לגופם. הם נדדו במדבריות ובהרים, הסתתרו במערות ובנקיקי־סלעים, רעבו ללחם ולקו במחלות. העולם לא היה ראוי לצדיקים כאלה!

למרות שאמונתם של אנשים אלה הייתה חזקה, ולמרות שבטחו בה' בכל לבם, לא זכה איש מהם בכל מה שה' הבטיח להם. מדוע? כי אלוהים רצה שימתינו וישתתפו יחד אתנו בגמול הטוב יותר שהכין למעננו.

מאחר שאנו מוקפים בקהל עצום כזה של אנשי אמונה שמעידים על אמת אלוהים, הבה נסיר מעלינו כל דבר שמכביד עלינו, ובמיוחד את החטאים שדבקים בנו ומכשילים אותנו, ונרוץ בסבלנות את המרוץ שהעמיד אלוהים לפנינו. הבה נישא את עינינו אל ישוע, מורנו ויסוד אמונתנו, אשר היה מוכן למות מוות מביש על הצלב, כי ידע ששמורה לו שמחה לאחר מכן. עתה הוא יושב במקום הכבוד לימין האלוהים. אם רצונכם להימנע מעייפות וליאות רוחנית, חישבו לרגע על סבלנותו של המשיח כשסבל בושה וחרפה מיד האנשים החוטאים. אחרי הכול, מעולם לא נאבקתם נגד החטא עד מוות.

האם שכחתם את תוכחת ה' שפונה אליכם כאל בניו?

"מוסר ה' בני אל תמאס ואל תקץ בתוכחתו, כי את אשר
יאהב ה' יוכיח וכאב את בן ירצה".

עליכם לקבל את תוכחת אלוהים, כי היא מיועדת לתועלת שלכם ולמען החינוך שלכם. אלוהים מתנהג אתכם כאב עם בניו, ואיזה אב אינו מוכיח ומחנך את בנו? אם אלוהים אינו מעניש אתכם כשאתם ראויים לכך, כשם שאבות אחרים מענישים את בניהם, פירוש הדבר שאינכם בני אלוהים ואינכם שייכים באמת למשפחתו. ואם אנו מכבדים את אבינו האנושי גם כשהוא מעניש אותנו, האם לא ניכנע בשמחה רבה יותר לפני האלוהים, אבינו הרוחני, כדי שנלמד כיצד לחיות?

אבותינו האנושיים חינכו אותנו במשך שנים ספורות לפי ראות עיניהם, בעוד שאלוהים מחנך אותנו לתועלת שלנו, כדי שנשתתף בקדושתו.

אין ספק שקבלת עונש היא חוויה מכאיבה ובלתי־נעימה, אך אלה שלמדו לקח מגלים כעבור זמן־מה שהעונש היה לברכה בחייהם.

על כן חזקו את ידיכם החלשות ועמדו איתן על רגליכם הכושלות. הובילו את רגליכם בדרך ישרה, כדי שההולכים בעקבותיכם, גם אם יהיו חלשים וצולעים, לא יפלו ולא יכשלו, אלא יתחזקו.

התרחקו מכל מריבה ונהלו חיי טוהר וקדושה, כי ללא קדושה לא תראו את האדון. השגיחו איש על רעהו שמא יתכחש אחד מכם לחסדו של אלוהים, כי באדם כזה יכולה להתפתח מרירות שעלולה להרעיל חיי רבים. השגיחו שאיש מכם לא יִגרר לזנות או לכל טומאה אחרת, כמו מעשי עשו שמכר את בכורתו תמורת נזיד עדשים. אתם יודעים שכאשר התחרט עשו ורצה להשיב לעצמו את זכות הבכורה, היה מאוחר מדי. הוא לא יכול היה לתקן את המעוות גם כאשר שפך דמעות רבות.

זכרו היכן אתם עומדים: לא לפני להבת אש, ענן, ערפל או סערה נוראה, כפי שעמדו בני־ישראל לרגלי הר־סיני, ואף לא לפני תרועת שופר נוראה, וקול ה' שדיבר אל בני־ישראל דברים נוראים עד שהתחננו לפניו שיפסיק לדבר, כי לא יכלו לשאת את צו ה': שכל הנוגע בהר – כולל הבהמות – ייסקל באבנים וימות. המעמד היה נורא כל־כך עד שאפילו משה עצמו אמר: "יגורתי וחרדתי!"

אתם עומדים לפני הר־ציון האמיתי ולפני עיר אלוהים חיים, הלא היא ירושלים אשר בשמים. אתם עומדים גם לפני מקהלת רבבות מלאכים, לפני קהילת המשיח שמורכבת מאלה שכתובים בשמים, לפני האלוהים ששופט את הכול, לפני נשמות הצדיקים בשמים, אשר אלוהים השלים בהם את מלאכתו, ולפני ישוע המשיח עצמו אשר הביא לנו את הברית החדשה והנפלאה הזאת, ואשר דמו מכפר על חטאינו במקום שיזעק לנקמה כדמו של הֶבֶל.

לכן אל תעזו לסרב להקשיב לקול של המדבר אליכם. שכן אם בני־ישראל לא נמלטו מעונש כשסירבו להקשיב למדבר כאן על־פני האדמה, על אחת כמה וכמה לא נימלט אנחנו מעונש, אם נסרב להקשיב לקולו של המדבר מן השמים. כשדיבר אלוהים מהר־סיני זעזע קולו את הארץ, אך הוא הבטיח שבפעם הבאה יזעזע לא רק את הארץ אלא גם את השמים! מדבריו משתמע שהוא יבדוק ויברר את כל מה שעומד על יסודות רעועים, כדי שרק החזק והיציב יישאר.

מאחר שקיבלנו מלכות שאינה יכולה להיהרס, הבה נבוא לפני אלוהים אסירי תודה, ונשרתהו כרצונו בצניעות וביראה, כי אלוהינו אש אוכלה הוא.

המשיכו לאהוב איש את אחיו באמת ובתמים. אל תשכחו להכניס אורחים, כי יש כאלה שאירחו מלאכים בביתם בלי שידעו זאת. זכרו את האסירים בכלא; השתתפו בסבלם כאילו אתם עצמכם אסורים יחד אתם. השתתפו בכאבם של הסובלים כאילו התייסרתם יחד איתם.

כבדו את נשואיכם ושמרו על נאמנותכם וטוהר גופכם, כי אלוהים יעניש את כל הזונים והנואפים.

התרחקו מאהבת כסף ושמחו בחלקכם, כי אלוהים אמר: "לעולם לא אאכזב ולא אעזוב אותך!" משום כך יכולים אנו לומר בביטחון וללא ספק: "ה' בעוזרי ואיני פוחד מאיש!"

זכרו את מנהיגיכם אשר לימדו אתכם את דבר ה'; חישבו על דרך חייהם והשתדלו לבטוח בה' כמוהם.

ישוע המשיח אינו משתנה; כפי שהיה בעבר כך הוא בהווה, וכך גם יישאר לנצח! אל תלכו שולל אחרי רעיונות זרים וחדשים, כי מוטב לחזק את לבנו בחסד אלוהים, מאשר להקדיש את כל תשומת לבנו לטקסי־מאכל שלא הועילו למשתתפים בהם. יש לנו מזבח שאינו מועיל לאלה שממשיכים לחפש ישועה באמצעות קיום התורה. לפי חוקי התורה הביא הכהן הגדול את דם הבהמות אל הקודש כדי לכפר על החטא, ואילו גוף הבהמה נשרף מחוץ למחנה. משום כך גם ישוע סבל ומת מחוץ לעיר. לכן, הבה נצא לקראתו אל מחוץ לעיר (כלומר, מחוץ לענייני העולם הזה) ונהיה מוכנים לשאת את חרפתו. כי העולם הזה אינו ביתנו; אנו מצפים לעיר שעתידה לבוא.

בעזרת המשיח נקריב לאלוהים בכל עת זבח תודה, כלומר, נודה לו בפינו ונכריז על נאמנותנו לשמו. אל תשכחו לעשות מעשים טובים ולשתף את העניים במה שיש לכם, כי קורבנות כאלה רצויים לה'.

צייתו למנהיגיכם וכבדו את סמכותם, כי הם דואגים לכם ללא ליאות, כמי שעתידים למסור על כך דין וחשבון. הקלו עליהם; אפשרו להם לבצע את תפקידם בשמחה, ללא צער וללא כאב, כי אחרת תסבלו גם אתם. התפללו בעדנו, כי מצפוננו נקי וברצוננו לשמור עליו כך. במיוחד עתה אני זקוק לתפילתכם, כדי שאוכל לשוב אליכם במהרה.

ואלוהי השלום, אשר בדם הברית החדשה והנצחית העלה מן המתים את רועה הצאן הגדול – את ישוע המשיח אדוננו – יצייד אתכם בכל מה שדרוש לכם כדי למלא את רצונו, ויעשה בכם את הרצוי בעיניו על־ידי ישוע המשיח, אשר לו הכבוד לעולמי עולמים. – אמן.

אחים יקרים, אנא, הקשיבו בסבלנות למה שכתבתי במכתבי זה, שהרי זהו מכתב קצר. אני רוצה להביא לידיעתכם שאחינו טימותיוס שוחרר מהכלא. אם הוא יבוא לכאן בקרוב, אבוא יחד איתו לבקר אתכם.

מסרו דרישת־שלום לכל מנהיגיכם ולכל המאמינים שנמצאים שם. המאמינים באיטליה שואלים לשלומכם. חסד אלוהים עם כולכם. – אמן.

יעקב
אגרת יעקב

אל שנים עשר השבטים שפזורים בתפוצות.
מאת יעקב, עבדו של אלוהים ושל ישוע המשיח.
שלום וברכה לכולכם!

אחים יקרים, אם יש לכם צרות ובעיות, ואם אתם עומדים בפני פיתויים חזקים, תחשיבו זאת כהזדמנות לשמחה גדולה. שכן צרות, בעיות ופיתויים מחזקים את כוח הסבל. לכן אל תברחו מהבעיות, אלא תנו לסבלנותכם להתחזק. כאשר תהיה סבלנותכם חזקה די הצורך, לא יחסר לכם דבר, אופייכם יהיה חזק מן הרגיל ותהיו מסוגלים לכל דבר.

ברצונכם לדעת מה רוצה האלוהים שתעשו? שאלו אותו והוא יגיד לכם ברצון. ה' מוכן תמיד להעניק חכמה באהבה וברוחב לב למי שמבקש ממנו, בלי לגעור בו על שביקש. אך עליכם להאמין, ללא צל של ספק, שהוא באמת ייתן לכם מה שאתם מבקשים ממנו, כי אדם ספקן וחסר־אמונה דומה לגל בים הנישא וניזרק על־ידי הרוח. אדם ספקן הוא אדם הפכפך שמשנה את דעתו בכל רגע, שכן אינו בטוח בהחלטותיו. אם אינכם מבקשים באמונה, אל תצפו מה' להיענות לכם.

מאמין משיחי הנחשב לעני בעולם הזה צריך לשמוח, כי בעיני אלוהים הוא חשוב מאוד, והמאמין העשיר צריך לשמוח על שעושרו חסר כל ערך בעיני ה'. כי כמו הפרח שמאבד את יופיו, מתייבש בקרני השמש הצורבות וָמֵת, כך ימותו העשירים תוך זמן קצר וישאירו אחריהם את כל רכושם.

טוב לאדם שעומד בפיתויים ולא נכשל, כי הוא יקבל פרס – את כתר החיים שהבטיח ה' לכל האוהבים אותו. זכרו, אלוהים אף פעם אינו מנסה לפתותכם לעשות מעשים רעים, כי אלוהים עצמו שונא את הרע.

לכן, אם אתם עומדים לפני פיתויים שונים, אל תאשימו את אלוהים! מקור הפיתויים הוא בלב האדם, בתשוקותיו ובמחשבותיו הרעות.

המחשבות האלה מולידות מעשים רעים. כאשר נותנים לחטא לצמוח, זה מוליד מוות.

לכן, אחים יקרים, אל תטעו בשום פנים.

כל המתנות הטובות והמושלמות ניתנות לנו מהאלוהים אשר ברא את כל האורות, ואשר בעצמו מקרין אור נפלא שאינו משתנה ואינו נחלש לעולם. אלוהים בחר מרצונו החופשי לתת לנו חיים חדשים, באמצעות האמת שבכתבי־הקודש, וכך הפכנו להיות הילדים הראשונים במשפחתו החדשה.

זכרו, אחים יקרים, כולם צריכים להיות מהירים להקשיב, אך איטיים לדבר ואיטיים להתרגז, כי הרוגז מכער אותנו ואת אופיינו, ואילו ה' רוצה שנהיה טובים ומושלמים. על כן היפטרו מכל דבר רע בחייכם, מבפנים ומבחוץ, וקבלו בשמחה ובענווה את דבר אלוהים אשר בכוחו להושיענו.

עליכם לבצע את דבר אלוהים הלכה למעשה, כי אם אתם מקשיבים ואינכם מקיימים, אתם מרמים את עצמכם. מי שמקשיב בלבד ואינו מקיים את אשר שמע, דומה לאדם שמביט בדמותו במראה; ברגע שהוא מפנה את גבו למראה, שוב אינו יכול לראות את בבואתו ושוכח כיצד הוא נראה. אך החוקר והלומד את תורת החופש שנתן ה' לבני אדם, לא זו בלבד שיזכור את הכתוב, הוא גם יבצע אותו הלכה למעשה, ואלוהים יברכו בכל מעשיו.

הטוען שהוא מאמין משיחי, אך אינו מסוגל לשלוט בלשונו, מרמה את עצמו, ואמונתו אינה שווה הרבה. אמונה טהורה ואמיתית בעיני אלוהים האב פירושה לדאוג לאלמנות וליתומים בצרתם, ולסרב להשפעה המטמאת של העולם.

אחים יקרים, כיצד יכולים אתם לטעון שהינכם שייכים לְאֵדון הכבוד, ישוע המשיח, בעודכם מפלים לרעה את העניים?

אם יבוא לקהילתכם איש עשיר, לבוש בגדים יקרים ועונד טבעות זהב, ואחריו יכנס לבית־הקהילה קבצן לבוש בגדים בלויים, אל תכרכרו סביב העשיר בניסיון להושיבו במקום הטוב ביותר, ואל תפנו את העני בזלזול: "עמוד כאן ולא שם! אם הדבר אינו מוצא־חן בעיניך אתה יכול ללכת!" אלוהים אינו רוצה שתשפטו אדם על־פי עושרו, כי אין זה משפט צדק, ומעשה כזה אינו מביא כבוד לה'.

הקשיבו לי, אחים יקרים, הלא אלוהים בחר לתת לעניים אמונה עשירה ולהוריש להם את מלכותו – אותה מתנה נפלאה שהבטיח ה' לכל האוהבים אותו. ואילו אתם מביישים את העניים! האם אינכם יודעים כי העשירים הם הגורמים לכם צרות? הם גוזלים את כל כספכם ולבסוף סוחבים אתכם לבית־המשפט. בדרך־כלל העשירים הם המלגלגים על ישוע אדוננו.

ודאי שעליכם לשמור את המצווה: "ואהבת לרעך כמוך." אך אם אתם מפלים לרעה את העני, אתם חוטאים, כי עברתם על המצווה הזאת.

הרי יודעים אתם כי אדם ששומר את כל מצוות התורה, אך עובר על מצווה אחת בלבד, אשם בעיני אלוהים כאילו עבר על כל המצוות. כי האלוהים אשר ציווה לא לנאוף ציווה גם לא לרצוח! לכן גם אם לא נאפת, אבל רצחת, הרי שעברת על חוקי ה' ואתה עומד אשם לפניו.

שימו לב למה שאתם עושים ולמה שאתם חושבים, כי אלוהים ישפוט אתכם לפי תורת החירות והחופש. אלוהים לא ירחם על מי שלא ריחם על אחרים; לעומת זאת הוא ירחם על אלה שריחמו על אחרים ויקל במשפטם. אחים יקרים, איזה ערך יש לטענתכם שאתם מאמינים משיחיים, אם אינכם מוכיחים את אמונתכם בהגשת עזרה לזולת? האם יכולה אמונה כזאת להציל מישהו? אם יש לכם חבר שזקוק באופן דחוף לאוכל ובגדים, ואתם אומרים לו: "לך לשלום, אלוהים יברך אותך וייתן לך אוכל ובגדים." אבל אינכם עוזרים לו בעצמכם, מה הערך לדיבורים שלכם?

מכאן אתם רואים שאמונה בלבד אינה מספיקה; עליכם להוכיח את אמונתכם על־ידי מעשים טובים. אמונה שאינה מוכיחה את עצמה על־ידי מעשים טובים היא חסרת ערך ונחשבת למתה.

מישהו יכול לומר: "אתה טוען שהדרך אל אלוהים היא באמצעות אמונה בלבד, ואילו אני אומר שמעשים טובים הם חלק בלתי־נפרד מהאמונה. הרי אינך יכול להוכיח את אמונתך ללא מעשים, בעוד שכל הרואה את מעשי יודע מיד על אמונתי."

האם יש ביניכם כאלה שחושבים עדיין שמספיק רק להאמין שיש אלוהים והוא אחד? אל תשכחו שגם השדים מאמינים בקיומו של אל אחד, והם פוחדים ממנו פחד מוות. שוטים! מתי תלמדו שאין כל ערך לאמונתכם אם אינכם שומעים בקול אלוהים? אמונה שאינה באה לידי ביטוי במעשים טובים אינה שווה פרוטה.

האם אינכם זוכרים שאפילו אברהם אבינו נצדק במעשיו? אברהם שמע בקול אלוהים גם כשביקש ממנו להקריב למוות את בנו היחיד יצחק. אברהם בטח באלוהים בכל לבו, והיה מוכן לעשות כל מה שאמר לו – מעשיו השלימו את אמונתו. הכתובים מספרים לנו כי אברהם האמין בה' וכי אמונתו נחשבה לו לצדקה. אברהם אף נקרא "אוהב אלוהים". אתם רואים, אם כן, שאדם נושע בזכות אמונתו המתבטאת במעשים.

גם רחב הזונה ניצלה בזכות מעשיה, כאשר הסתירה את שני המרגלים ושלחה אותם בדרך אחרת, הרחק מרודפיהם. כשם שגוף בלי נשמה מת הוא, כך גם אמונה שאינה מתבטאת במעשים טובים מתה היא.

אחים יקרים, אל תמהרו למתוח ביקורת של מעשיהם של אחרים, שכן כולנו טועים ושוגים לעתים תכופות; וכאשר אנחנו, מוריכם, טועים ואיננו משמשים לכם דוגמה טובה, עונשנו יהיה חמור הרבה יותר מעונשם של אחרים.

מי שיכול לשלוט בלשונו מוכיח שיש לו שליטה מלאה על התנהגותו ומעשיו.

באמצעות הרסן שבפי הסוס יכולים אנו לשלוט בכל גופו, הגה קטן שולט באנייה גדולה, ועל־אף גלים סוערים ורוח חזקה, יכול ההגה להוביל את האנייה לכל מקום שירצה רב החובל.

גם הלשון היא איבר קטן, אך עלולה לגרום נזק רב, כשם שניצוץ אש מסוגל להצית יער שלם. הלשון היא להבת אש, מלאה זדון ורשע ומרעילה את אופיינו. הלשון בוערת באש גיהינום ועלולה להביא הרס וכליון על חיינו.

אדם יכול לאלף כל מיני חיות, ציפורים, רמשים ודגים, אבל איש אינו מסוגל לאלף את הלשון, שמוכנה בכל רגע לשלח חיצי רעל. אותה לשון מברכת ומהללת את אלוהים, ואף מקללת אנשים שונים שנבראו בצלם אלוהים, כך שמפה אחד יוצאות ברכות וקללות. אחים יקרים, אתם מסכימים איתי שאין זה יאה למאמינים. האם ממעין אחד יכולים לנבוע מים מתוקים ומים מרים? כשם שאינכם יכולים לקטוף זיתים מעץ תאנה או תאנים מעץ גפן, כך אינכם יכולים לשאוב מים מתוקים ומים מרים ממעין אחד.

על החכמים והנבונים שביניכם להוכיח את חכמתם במעשים טובים שייעשו בצניעות ובענווה. אם לבכם מר עליכם, הקנאה אוכלת אתכם ואתם רוצים לריב עם הזולת, אל תנסו לשקר ולהתפאר בחכמתכם ובטוב־לבכם. שכן קנאה ומריבה אינם "חכמה" שמעניק האלוהים, אלא "חכמת" העולם שניתנת על־ידי השטן בכבודו ובעצמו. בכל מקום שיש קנאה או מריבה, יש גם אי־סדר ומעשי שטן למיניהם.

לעומת זאת, החכמה שמעניק האלוהים היא טהורה, עדינה, רודפת־שלום, מנומסת, ותרנית, מלאת רוך, כנה, רצינית, וניתנת מכל הלב. שוחרי השלום, שזורעים ברוח של שלום, יקצרו יבול של צדק ואמת.

היודעים אתם מי גורם לכל המריבות והמלחמות ביניכם? היצר הרע שלכם! אתם מוכנים אפילו לרצוח כדי להשיג את מה שאין לכם. אתם מקנאים במה שיש לאחרים, ומשום שאינכם יכולים להשיג זאת בעצמכם, אתם נלחמים כדי לחטוף ולקחת מהם! אך למעשה אין לכם, כיוון שלא ביקשתם מאלוהים! גם אם אתם מבקשים אינכם מקבלים, כי מניעיכם אינם טהורים; אתם מבקשים רק כדי למלא את תאוותכם.

נואפים שכמוכם! האם אתם לא מבינים שידידות עם העולם היא עוינות לאלוהים? אומר זאת שוב: אם ברצונכם להתיידד עם העולם, בכך אתם עושים את עצמכם אויבים לאלוהים. וזאת מפני שהכתובים מלמדים אותנו כי רוח הקודש, שהשכין ה' בתוכנו, שומר עלינו בקנאה. אך הוא גם מעניק לנו כוח רב כדי שנוכל לעמוד בפיתויים ובתאוות, כפי שאומרים הכתובים: "אלוהים מתנגד לגאים ולענוים יתן חן".

לכן היכנעו לאלוהים, התנגדו לשטן והוא יברח מפניכם. התקרבו אל אלוהים כדי שגם הוא יתקרב אליכם. רחצו את ידיכם, אתם החוטאים, והניחו לאלוהים לשלוט בחייכם, כדי שיטהר את לבכם מכל רע וימלא אותו באהבה. עליכם להוכיח חרטה אמיתית – בדמעות, בסבל ובצער אמיתי; צער במקום צחוק ואבל במקום שמחה. השפילו את עצמכם לפני האדון, הוא יעזור לכם, ירומם ויעודד אתכם.

אחים יקרים, אל תמתחו ביקורת איש על רעהו, אל תרכלו ואל תוציאו דיבה, שכן בעשותכם זאת אתם עוברים על תורת ה' שמצַווה עלינו לאהוב איש את רעהו. אתם מחליטים לעצמכם מה נכון ומה לא נכון, וכך מורדים בדבר ה', בעוד שתפקידנו אינו לשפוט את התורה אלא לקיים אותה! רק מי שנתן את התורה רשאי לשפוט בינינו, והוא בלבד מחליט אם להציל או לאבד אותנו. אבל איזו רשות יש לכם למתוח ביקורת על אחרים?

אני פונה אל אלה מכם שאומרים: "מחר נלך לעיר פלונית, נישאר שם שנה, נפתח עסק ונרוויח כסף." מאין לכם לדעת מה יקרה מחר? הרי איננכם יודעים כמה זמן נותר לכם לחיות! חייכם דומים למסך עשן: רגע אחד אתם רואים אותו ורגע שני הוא נעלם. עליכם לומר: "אם ירצה השם, נחיה ונעשה דבר זה או אחר." אם איננכם נוהגים כך הרי שאתם מתפארים בתוכניותיכם, וביטחון עצמי כזה אינו מוצא־חן בעיני אלוהים.

אל תשכחו שאם אתם יודעים מה עליכם לעשות, ובכל זאת איננכם עושים זאת, אתם חוטאים.

העשירים, עכשיו הגיעה שעתכם לבכות ולהיאנח בייסורים וסבל, בגלל הצרות הנוראות שתבואנה עליכם. עושרכם נרקב כבר עכשיו, ובגדיכם היפים ביותר נראים כמו סמרטוטים, כי נאכלו על־ידי עש. כספכם וזהבכם החלידו! החלודה תשמש עדות מרשיעה נגדכם ותכלה את בשרכם כאש. וכל זה משום שאגרתם לעצמכם אוצרות לימים אחרונים. הקשיבו! השומעים אתם את בכי האיכרים העניים אשר רימיתם ועשקתם? קול בכיים הגיע לאוזני ה' צבאות.

חייתם כאן בעושר ונוחיות, מילאתם את תאוות לבכם ופיטמתם את עצמכם ליום הטבח. הרשעתם ורצחתם אנשים חפים מפשע אשר לא יכלו להגן על עצמם מפניכם.

ואתם, אחי היקרים, אתם המצפים לבוא אדוננו, התאזרו בסבלנות כמו איכר שמצפה לקציר. כן, התאזרו בסבלנות והתעודדו, כי אדוננו עומד לשוב במהרה.

אחי, אל תתלוננו זה על זה פן ישפוט אתכם האלוהים – השופט. ראו, הנה הוא עומד בפתח.

נביאי האמת, שדיברו בשם ה', ישמשו לכם דוגמה לסבלנות וכוח־סבל. אנו יודעים כי בעלי כוח־סבל שמחים מאוד על שנשארו נאמנים לה', למרות הסבל והרדיפות. קחו למשל את איוב. הוא לא חדל לבטוח בה' גם בשעת סבל קשה, ומניסיונו של איוב אנו לומדים כי תוכניתו של ה' הסתיימה בטוב, בגלל חסדו של אלוהים ורחמיו.

מעל לכל, אחי היקרים, אל תישבעו! לא בשמים, לא בארץ ולא בכל דבר אחר. אמרו פשוט "כן" או "לא", כדי שלא תחטאו ולא תואשמו.

על הסובל להמשיך להתפלל, ועל השמח להמשיך לשיר שירי תהילה לה'. מי שחולה יקרא לזקני הקהילה; הם ימשכו אותו בשמן, יניחו ידיהם עליו ויתפללו לה' שירפאו. אם תפילתם נאמרה באמונה היא תציל את החולה, כי אלוהים ירפא אותו. אם חטא חטא כלשהו, יסלח לו אלוהים על חטאו.

התוודו על חטאיכם איש בפני רעהו, התפללו זה בעד זה, ואלוהים ירפא אתכם. תפילת צדיק היוצאת מעומק לבו היא בעלת כוח רב ומביאה לתוצאות נפלאות. אליהו הנביא היה אדם כמוך וכמוני, ובכל זאת, כאשר התפלל בכל לבו שלא ירד גשם, שמע ה' לתפילתו ועצר את הגשם למשך שלוש שנים וחצי. ואז אליהו התפלל שוב, אך הפעם ביקש מה' להוריד גשם, וה' הוריד גשם והארץ הצמיחה את פריה.

אחים יקרים, אם מישהו יפנה עורף לאלוהים, ומישהו אחר יחזירו לה' ויחדש את בטחונו בו, הוא יציל את התועה ממוות ויביא לסליחת כל חטאיו ופשעיו.

פטרוס א

אגרתו הראשונה של פטרוס השליח

מאת פטרוס, שליחו של ישוע המשיח.

אל המאמינים הפזורים בפנטוס, גלטיא, קפדוקיא, אסיה וביתיניא. אחים יקרים, האלוהים אבינו בחר בכם עוד לפני זמן רב וקידש אתכם על־ידי רוחו, כדי שתצייתו למשיח וכדי שדם המשיח יטהר אתכם. יהי רצון שאלוהים יברך אתכם בברכה גדולה של חסד ושלום.

השבח לאלוהים, אבי אדוננו ישוע המשיח, על אשר ברחמיו הרבים ובזכות תקומתו של ישוע המשיח מן המתים, העניק לנו חיים חדשים מלאי תקווה. אלוהים גם הועיד לכם נחלה נצחית בשמים – נחלה מושלמת שלא תירקב או תשתנה. בזכות אמונתכם שומר אתכם אלוהים בגבורה, עד שתתגלה ישועתו בשלמותה ביום האחרון. משום כך עליכם לשמוח – גם אם עתה, לזמן קצר, סובלים אתם מצרות שונות. הסבל והצרות האלה אינם מקריים; מטרתם לבחון את אמונתכם היקרה יותר מזהב, לצרפה ולטהרה.

אם תישאר אמונתכם איתנה וטהורה למרות הצרות והקשיים, היא תביא לכם שבח, כבוד והדר רב ביום שובו של ישוע המשיח.

אתם אוהבים את המשיח למרות שמעולם לא ראיתם אותו; אתם מאמינים ובוטחים בו למרות שאינכם רואים אותו, ואתם מלאים שמחה שאין מילים לתארה. בזכות אמונתכם מעניק לכם אלוהים לא רק שמחה גדולה, כי אם גם מושיע את נפשותיכם.

אף כי נביאי התנ"ך ניבאו וכתבו על ישועה זאת שמיועדת לכם, הם לא הבינו את מלוא משמעותה. הנביאים השתדלו לגלות את המועד ואת הנסיבות שעליהם הצביע רוח הקודש, אשר פעל בקרבם וסיפר להם מראש על סבלו של המשיח וייסוריו, ועל הכבוד שיבוא בעקבותיהם. לבסוף נאמר להם שנבואות אלה לא תתקיימנה בימי חייהם, כי אם שנים רבות לאחר מותם – בימי חייכם! נבואות אלה הן הבשורה שבישרו לכם שליחי המשיח בהשראת רוח הקודש. אפילו מלאכי אלוהים השתוקקו לדעת יותר על דברים אלה. לפיכך, התכוננו וצפו בפיכחות וערנות לחסד שיעניק לכם אלוהים ביום שובו של ישוע המשיח.

הואיל ועתה בני־אלוהים אתם, עליכם לציית לו. אל תשובו למעשיכם הרעים ולדרך החיים שניהלתם לפני שהאמנתם במשיח. היו קדושים בכל מעשיכם, כשם שהאלוהים אשר אימץ אתכם לבניו קדוש הוא. הלא אלוהים אומר לנו בכתובים: "קדושים תהיו כי קדוש אני".

זכרו כי אביכם שבשמים, שאליו אתם מתפללים, אינו שופט במשוא־פנים; הוא ישפוט את כל מעשיכם בצדק מוחלט! משום כך עליכם להתייחס אליו בכבוד וביראה כל ימי חייכם עלי־אדמות. אלוהים פדה וגאל אתכם מאמונות־שווא ומעשי־הבל שנחלתם מאבותיכם, אך הוא פדה אתכם לא בזהב, בכסף או בצורת תשלום אחרת שמקובלת בעולם הזה, כי אם בדמו היקר של המשיח – השה התמים והטהור של האלוהים. עוד לפני בריאת העולם יעד אלוהים את המשיח להיות קורבן בעד בני־האדם, אולם תוכניתו זאת נודעה ברבים רק בימים אחרונים אלה. על־ידי המשיח אתם מאמינים באלוהים אשר הקימו מן המתים והעניק לו כבוד רב, כך שאמונתכם ותקוותכם מבוססות באלוהים.

היות שטוהרתם מאנוכיות ומשנאה כשהאמנתם במשיח ובבשורתו, אהבו איש את רעהו אהבה כנה ועזה. שהרי עתה נולדתם מחדש, לא מזרע שנשחת אלא מזרע בלתי נשחת, באמצעות דבר ה' החי וקיים. אכן, חיינו הנוכחיים יגיעו לקיצם; הם יבלו כעשב שמתייבש ומצהיב. כל דבר שהתפארנו בו יבול כפרח, אולם דבר ה' יעמוד לעולם! והבשורה אשר שמעתם היא דבר ה'.

לפיכך, הפסיקו לעשות מעשים רעים! אל תרמו, אל תקנאו, אל תרכלו ואל תוציאו דיבה. אכן, אם אתם באמת מעריכים את טוב־לבו של האדון, חדלו לכם מהרשע, וכתינוקות רכים המשתוקקים לחלב אמם השתוקקו לחלב רוחני טהור, שיעזור לכם לגדול ולהגיע לבגרות רוחנית ולישועה מושלמת.

בואו אל המשיח שהוא אבן־פינה חיה! בני־האדם זלזלו בו, אך לאלוהים שבחר בו להיות מעל הכול, יקר המשיח מכל!

עתה נעשיתם אבנים חיות, ואלוהים בונה בכם את משכנו הרוחני. במשכנו זה אתם כוהניו הקדושים, ובשם ישוע המשיח עליכם להקריב לו זבחים שימצאו־חן בעיניו. בקשר לכך אומר לנו אלוהים בכתבי־הקודש:

"הנני יוסד בציון אבן פינה, אבן בוחן ויקרה, המאמין בה לא יבוש".

לכם, המאמינים, אבן זאת יקרה מאוד, אך לאלה שאינם מאמינים:

"האבן שמאסו הבונים הייתה לראש פינה, לאבן נגף וצור מכשול".

אכן, אלה שאינם מאמינים ייכשלו, שכן לא יקשיבו לדבר אלוהים, וכך יקבלו את העונש שמיועד להם.

אולם אתם שונים מהם; אתם נבחרתם על־ידי אלוהים עצמו לממלכת כוהנים, לעם קדוש ומיוחד, כדי שתראו לבני־האדם כיצד הוציאכם אלוהים מהחשכה והביאכם אל אורו הנפלא. בעבר התכחש אלוהים אליכם, אך עתה עם אלוהים אתם! בעבר לא הכרתם את טוב לבו של אלוהים; עתה טוב־לבו זה שינה את חייכם לחלוטין.

אחים יקרים ואהובים, אני מתחנן לפניכם, אנא, התנהגו בעולם הזה כזרים, מעין תושבים ארעיים, ואל תיכנעו לפיתויי העולם הזה שמתגרים בנפשותיכם.

הקפידו על התנהגות טובה עם שכניכם הלא־מאמינים. התנהגו איתם בצדק וביושר כדי שיראו את מעשיכם הטובים, וכך, למרות חשדותיהם הנוכחיים, בבוא המשיח הם יפארו את שמו על־שום מעשיכם הטובים.

היכנעו לכל שלטון אנושי למען אדוננו, בין אם למלך כראש המדינה, ובין אם לנציגים אשר שלח להעניש את עושי הרע ולשבח את עושי הטוב. אלוהים רוצה שתעשו אך ורק את הטוב, כדי שמעשיכם הטובים ישתיקו את הלא־מאמינים אשר, מתוך טיפשות וחוסר דעת, מחפשים סיבה לדבר נגדכם ונגד הבשורה. אתם אמנם חופשיים, אך הנכם עבדים לאלוהים, אז אל תנצלו את היותכם חופשיים כתירוץ לעשות את הרע. כבדו את כל בני האדם; אהבו את המאמינים, כבדו את השלטונות, והתייחסו ביראה אל אלוהים.

עבדים, כבדו את אדוניכם, ועשו כל מה שיאמרו לכם – לא רק אם הם טובי־לב וענווים, אלא גם אם הם קפדנים ואכזרים. אם אתם נענשים חינם על מעשה טוב שעשיתם, הללו את אלוהים! אחרי הכול, אם נענשתם על מעשה רע שעשיתם, לא מגיע לכם פרס; אך אם אתם נענשים וסובלים בגלל מעשיכם הטובים, מוצא הדבר חן בעיני אלוהים.

אלוהים יעד לכם סבל זה, שהרי גם המשיח סבל למענכם והשאיר לכם דוגמה ללכת בעקבותיו. המשיח לא חטא מעולם, לא רימה, לא השיב למקללים אותו ולא איים לנקום במעניו; הוא הפקיד את עצמו בידי האלוהים ששופט בצדק. המשיח נשא בגופו את חטאינו, כדי שנמות לגבי החטא ונחיה כדי לעשות מעשי צדקה. הכאב והסבל שנשא המשיח ריפאו אותנו! בעבר טעיתם כצאן ההולכות לאיבוד, אך עתה שבתם אל הרועה הטוב ששומר על נפשותיכם.

נשים, שמענה בקול בעליכן, כי אז – גם אם אינם מאמינים בדבר־ה' – תרכוש התנהגותכן את לבם. חייכן הצנועים והקדושים יספרו להם על אלוהים יותר ממילים!

אל תנסו להתקשט בתכשיטים, בלבוש או בתסרוקת. היינה יפות בפנימיותכן. יופי נצחי, שנובע מנפש עדינה ושלווה, יקר מאוד בעיני אלוהים.

יופי פנימי כזה אנו מוצאים בנשים הקדושות בתנ"ך; נשים אלה צייתו לבעליהן ובטחו באלוהים. שרה, למשל, צייתה לאברהם בעלה ואף קראה לו "אדון". אם אתן נוהגות כמוה, עושות מעשים טובים ואינכן פוחדות מדבר, הרי אתן בנותיה.

אתם, הבעלים, השתדלו להבין את נשותיכם. כבדו אותן כבנות המין החלש, וזכרו שגם להן יש חלק בנחלת חיי־הנצח. אם לא תנהגו כך, לא ימהר אלוהים להשיב לתפילותיכם.

לסיכום: השתדלו כולכם לחיות כמשפחה גדולה ומאושרת. היו רגישים לצרכי הזולת, אהבו איש את רעהו והתנהגו ברחמים ובענווה. אל תשלמו רעה תחת רעה ואל תשיבו למקללים אתכם, כי אם ברכו אותם והתפללו שאלוהים יעזור להם, שכן עלינו לנהוג בזולת בטוב־לב, ואלוהים יברך אותנו על כך.

רצונך בחיים טובים ומאושרים? שמור את לשונך מרע ואל תשקר. סור מרע, עשה את הטוב והשתדל לחיות בשלום עם כל אדם, גם אם הדבר דורש מאמץ! כי ה׳ משגיח על ילדיו העושים מעשים טובים ומקשיב לתפילותיהם, אך הוא מתנגד לעושי הרע.

בדרך כלל איש לא יפגע בכם בגלל רצונכם לעשות את הטוב. אם בכל זאת פוגעים בכם, דעו כי אלוהים יברך אתכם על כך. אל תפחדו מאנשים שרוצים לפגוע בכם ואל תירתעו מאיומיהם. התמסרו למשיח.

אם ישאל אתכם מישהו מדוע אתם מאמינים במשיח, היו מוכנים להשיב לו בענווה וביראה.

עשו אך ורק את הטוב ושימרו על מצפון נקי, כי אז המשמיץ אתכם יתבייש בעצמו, כשייווכח כי למעשה אתם עושים את הטוב בלבד. זכרו, אם אלוהים רוצה שתסבלו, מוטב לסבול בעד מעשים טובים מאשר בעד מעשים רעים.

גם המשיח סבל. המשיח מת פעם אחת בעד החטאים של כולנו, אף כי הוא עצמו היה צדיק גמור ונקי מחטא; הוא הקריב את עצמו על הצלב כדי לקרב אותנו אל אלוהים. גופו אמנם מת, אך רוחו חיה לנצח, וברוחו ביקר המשיח את הרוחות הנמצאות במאסר ובישר להן את דבר ה׳ – אלה שלא צייתו לאלוהים בימי קדם כאשר אלוהים חיכה לנוח לבנות את התיבה. רק שמונה אנשים ניצלו בתיבה במבול הגדול. זוהי, דרך אגב, המשמעות הסמלית של הטבילה. בטבילה אנו מעידים כי נושענו ממוות וממשפט. ערך הטבילה אינו בטיהור הגוף, כי אם בפניה לאלוהים לטהר את המצפון – דבר שנתאפשר על־ידי תקומתו של המשיח מן המתים. עתה יושב המשיח לימין האלוהים בשמים, והמלאכים וכל כוחות השמים נכנעים לפניו ומצייתים לו.

הואיל והמשיח סבל והתענה למענכם, היו מוכנים מבחינה נפשית לסבול כמוהו. כי אדם שסובל פיזית עקב התנגדותו לחטא, שוב אינו חוטא בכוונה תחילה; אדם כזה לא יבלה את שארית חייו על־אדמות בסיפוק תאוותיו ותשוקותיו, כי אם בעשיית רצון אלוהים! לפני שהאמנתם במשיח היה לכם מספיק זמן להתנהג כמו הגויים: לזנות, לנאוף, להשתכר, להתהולל, לעבוד את האלילים ולעשות מעשי תועבה אחרים.

אכן, חבריכם לשעבר מתפלאים על כך ששוב אינכם משתתפים במעשי השחיתות שלהם, והם כועסים עליכם ולועגים לכם. אולם זכרו כי הם יתנו את הדין על מעשיהם, לפני האלוהים השופט את החיים ואת המתים, וייענשו בהתאם למעלליהם. משום כך הושמעה הבשורה גם למתים, כדי שעל אף פסק־דין מוות שקיבלו כדרך בני־האדם בבשר, יחיו ברוח כדרך האלוהים.

מכיוון שקץ העולם קרב, רסנו את עצמכם והתפללו בצלילות הדעת. מעל הכול, המשיכו לאהוב איש את רעהו אהבה כנה ועמוקה, כי האהבה סולחת על מגרעות ופשעים רבים. הכניסו אורחים לביתכם בשמחה ובלי תלונות.

לכל אחד מכם העניק אלוהים כישרונות מסוימים; נצלו כישרונות אלה ועזרו לזולת.

אם העניק לך אלוהים את כישרון ההטפה וההוראה, הטף ולַמֵּד כאילו אלוהים עצמו מדבר בפיך. אם ביקש ממך אלוהים לעזור לזולתך, עשה את המוטל עליך ברצון ובכל הכוח והעוז שמעניק לך אלוהים. בכל מעשיך כבד ופאר את אלוהים דרך ישוע המשיח, אשר לו הכבוד והגבורה לעולם ועד. – אמן.

ידידים יקרים, כשתבואנה עליכם צרות כדי לבחון את אמונתכם, אל תתפלאו ואל תשתוממו כאילו היה זה דבר מוזר ויוצא־דופן. שמחו על צרות אלה, כי אתם משתתפים למעשה בסבל המשיח, ויום אחד כשיגלה את עצמו ברוב הדרו, תימלאו שמחה נפלאה.

שמחו כשמקללים ומעליבים אתכם על־שום אמונתכם במשיח, כי פירוש הדבר שרוח אלוהים נחה עליכם בהדר רב. אולם אינני רוצה לשמוע על סבל שנגרם לכם על־שום שרצחתם, גנבתם, עשיתם רע או התערבתם בענייניהם של אחרים. אין זאת בושה לסבול בגלל היותכם משיחיים; להיפך, הודו לאלוהים על הזכות להשתייך למשפחת המשיח ועל הזכות לשאת את שמו.

הגיע מועד משפטו של אלוהים, ותחילה עליו לשפוט את בניו. אם אף עלינו, המאמינים, להישפט, תארו לעצמכם מה נורא יהיה גורלם של אלה אשר מעולם לא האמינו באלוהים ובמשיח! אם הצדיקים נושעים בקושי, איזה סיכוי יש לרשעים?

לפיכך, גם אם אתה סובל, כרצון אלוהים, המשך לעשות את הטוב, והפקד את עצמך בידי האלוהים אשר ברא אותך, כי הוא לעולם לא יאכזב אותך.

אני מזהיר את זקני הקהילה שביניכם, כזקן קהילה, כמי שראה במו עיניו את סבל המשיח, וכמי שיחד אתכם ייקח חלק בכבודו והדרו כשישוב אלינו: רעו את צאנו של אלוהים; דאגו להן והשגיחו עליהן ברצון ולא מתוך אונס. אל תעשו שיקולי כדאיות, אלא עשו את המוטל עליכם מתוך רצון כן לשרת את אלוהים. אל תשלטו בהן בעריצות; הנהיגו אותן באהבה ושמשו להן דוגמה אישית. וכאשר יבוא שר הרועים, הוא יעניק לכם את כתר הכבוד שלא יבול לעולם.

צעירים, עליכם להישמע לזקני הקהילה. על כולכם לשרת איש את אחיו בענווה ולהיכנע איש לפני רעהו, כי אלוהים מתנגד לגאים ולענוים יתן חן. השפילו את עצמכם תחת יד אלוהים החזקה, הוא ירומם אתכם בבוא העת. הפקידו את כל הצרות, הפחדים והחששות שלכם ביד אלוהים, שהרי הוא תמיד דואג ועוזר לכם. היזהרו והישמרו מפני השטן אויבכם, כי הוא מתהלך סביבכם כאריה שואג שמחפש טרף. החזיקו מעמד נגד התקפותיו; ביטחו באלוהים, וזכרו שמאמינים רבים בכל העולם מתנסים כמוכם בסבל דומה.

לאחר שתסבלו זמן קצר יעניק לכם אלוהינו רב־החסד את כבודו הנצחי דרך המשיח, ואלוהים עצמו ישלים, יבנה ויחזק אתכם. לאלוהים הכבוד והגבורה לעולם ועד. – אמן.

אני שולח לכם מכתב קצר זה באמצעות סילוונוס (שאותו אני מכיר כאח נאמן), כדי לעודד אתכם ולהבטיח לכם שהכתוב לעיל הוא דבר אמת מאת האלוהים. קחו את הדברים לתשומת לבכם וקיימו אותם.

הקהילה כאן ברומא, אחותכם באמונה, מוסרת לכם דרישת שלום. גם מרקוס בני מוסר לכם דרישת שלום. ברכו איש את רעהו לשלום בנשיקת אהבה. שלום לכל אלה מכם המאמינים במשיח.

פטרוס ב

אגרתו השנייה של פטרוס השליח

מאת שמעון פטרוס, עבדו של ישוע המשיח ושליחו.

אל כל אלה שקיבלו אמונה יקרה כשלנו, בזכות צדקת אלוהינו ומושיענו ישוע המשיח.

אחים יקרים, ככל שתעמיקו לדעת את אלוהינו ומושיענו, כך הוא יעניק לכם יותר מטובו ושלוותו.

כי כאשר מעמיקים אנו לדעת אותו, הוא מעניק לנו בגבורתו האלוהית את כל הנחוץ לנו לחיי יושר ואמת; הוא אף מעניק לנו את כבודו ותפארתו. בנדיבותו הרבה ובגבורתו העניק לנו אלוהים הבטחות יקרות ונפלאות, כדי שנוכל להימלט באמצעותן מהשחיתות והריקבון שבעולם הסובב אותנו, ואופיינו ילך וידמה לאופיו של אלוהים.

לפיכך השתדלו כמיטב יכולתכם להוסיף על אמונתכם מעשי צדקה, ולא רק מעשי צדקה: העמיקו לדעת את אלוהים, רסנו את עצמכם, היו סבלניים, התמסרו לאלוהים, חיו באחווה ובאהבה. אם יש בכם מידות אלה, ואתם אף שוקדים לטפח אותן, תוכיחו כי אמונתכם באדוננו נושאת פרי רב ומבורך, בעוד שאדם החסר מידות אלה הוא עיוור, או לפחות קצר־ראייה. הוא שכח שאלוהים הושיעו מחיי חטא, כדי שמעתה יחיה ביושר למען אדוננו ישוע המשיח.

לפיכך, אחים יקרים, עבדו קשה והוכיחו שאלוהים אכן בחר בכם וקרא אתכם אליו. אם כך תנהגו, לעולם לא תיכשלו, ואלוהים יפתח לרווחה את שערי השמים, כדי שתיכנסו אל מלכותו הנצחית של אדוננו ומושיענו ישוע המשיח.

למרות שאתם יודעים דברים אלה ואף חיים לפיהם, יש בדעתי להזכירם שוב ושוב. ישוע המשיח אדוננו גילה לי שלא אחיה עוד זמן רב, אך כל עוד אני חי יש בדעתי לשוב ולהזכירכם דברים אלה, בתקווה שיישארו עמכם זמן רב לאחר מותי.

כשסיפרנו לכם על כוחו וגבורתו של ישוע המשיח ועל שובו אלינו, לא סיפרנו לכם אגדות! במו עיני ראיתי את כבודו ותפארתו. אני עצמי הייתי עם המשיח על הר־הקודש בשעה שקרן הוד וזוהר, שהעניק לו אלוהים אביו, ובאותו מעמד מרשים שמעתי קול נפלא קורא מן השמים: "זהו בני אהובי, אשר בו חפצתי."

אכן היינו עדים לקיום דברי הנביאים, ואתם תנהגו בחכמה אם תשימו לב לדבריהם, שהם כאלומת אור באפלת העולם. כאשר תהגו באמת שבדברי הנביאים ותאמינו בה, יאיר אור היום את נפשכם, וכוכב השחר, המשיח, יזרח בלבבכם. עליכם לדעת שאיש אינו יכול לפתור את נבואות כתבי־הקודש בכוחות עצמו, שכן אף נבואה לא ניתנה לפי רצון בני־אדם; אלוהים הוא שבחר להשרות את רוחו על אנשים קדושים כדי שיישאו את דברו.

אך גם נביאי שקר היו בעם־ישראל, כשם שיהיו ביניכם מורי שקר. הם יתכחשו למשיח אשר קנה אותם בדמו, ובפיקחות ועורמה ילמדו אתכם תורות כזב. אנשים אלה יביאו על עצמם אסון פתאומי ונורא. רבים יאמינו לתורות הכזב שלהם שמתירות זנות וניאוף, ובגללם יגדפו אנשים את אמת האלוהים.

באהבת הבצע שלהם ינצלו מורי השקר את תמימותכם, יספרו לכם שקרים ויגזלו את כספיכם במרמה. אולם דעו לכם כי אלוהים גזר את דינם עוד לפני זמן רב, וקיצם הנורא קרוב! אלוהים משלם לרשעים כגמולם; הוא לא חס אף על המלאכים שחטאו, אלא השליכם לגיהינום וכבל אותם במערות אפלות עד יום־הדין. אלוהים לא חס גם על הדורות הראשונים שחיו לפני המבול. הלא זוכרים אתם כיצד החריב את העולם כולו, בהביאו את המבול על דור הרשעים; הוא הציל רק את נוח ושבעת בני־משפחתו, משום שנוח האמין באלוהים והטיף למעשי צדקה. אלוהים החריב גם את סדום ועמורה; הוא הפכן לאפר ומחה אותן מעל פני האדמה. גורלן של ערים אלה הוא לקח ואזהרה לכל העתידים לבחור בדרך השחיתות והאבדון.

אלוהים אמנם הפך את סדום ועמורה, אך הוא הציל את לוט משום שהיה אדם צדיק. לוט שמר על טוהר לבו, למרות שחי בין רשעים שהעציבו אותו מאוד בשחיתותם. כשם שהציל אלוהים את לוט, כך הוא יכול להציל אתכם ואותי מהפיתויים הסובבים אותנו, ולגבי הרשעים – אלוהים ישמור את העונש שיעד להם, עד בוא יום־הדין.

אלוהים יחמיר במיוחד עם אלה שהולכים אחרי תאוות בשרם ובזים לכל שלטון וסמכות. אנשים אלה גאוותנים, אכזריים, אנוכיים, חצופים ומעזים לבזות גם לסמכות העליונה. אף המלאכים בשמים, שעולים עליהם בחשיבותם ובכוחם, אינם מאשימים בבוז על אלה לפני אלוהים.

מורי שקר אלה עושים ככל העולה על רוחם, ולועגים לכל מה שאינם מבינים; הם דומים לבהמות טיפשות שנולדו רק כדי להילכד ולמות! אך אנשים אלה יאבדו בשחיתותם. בגלל רשעותם ובגלל הסבל שגרמו לאנשים רבים, יענישם אלוהים במלוא החומרה! אנשים אלה מתענגים על חיי הפריצות וההוללות שהם מנהלים לאור היום; הם בושה וכלימה לכם. הם גם מרמים אתכם בחייהם הכפולים – מחד הם ממשיכים לחטוא, ומאידך משתתפים בחגיגותיכם ובאסיפותיכם כאילו היו ישרים והגונים. עיניהם נואפות ולעולם אינם שבעים ממעשי ניאוף. הם מפתים נשים קלות דעת, והרגילו את לבם לרדוף בצע. ארורים הם! אנשים אלה סטו מהדרך הישרה ותעו כבלעם בן־בעור, אשר אהב את השכר שקיבל תמורת מעשיו המושחתים. אך אתם ודאי זוכרים כי אתונו של בלעם פתחה את פיה בקול אדם, נזפה בו על רשעותו, ומנעה את מעשה השטות שעמד לעשות.

אנשים אלה הם כבארות מים יבשות, שמבטיחים הרבה ואינם מקיימים דבר; הם נסחפים כעננים בסערה. דינם נגזר להישאר באפלה לעולם ועד. הם מתפארים במעשי הרשע שלהם, ומנצלים חולשות בני־האדם ואת תאוות הבשר, כדי לצוד ולהחזיר לשורותיהם את האנשים שלא מזמן נמלטו מחיים מושחתים כאלה.

הם מבטיחים חופש, אך הם בעצמם עבדים לחטא ושחיתות; שהרי אדם הוא עבד למה ששולט בו.

אדם שנמלט מהשחיתות בעולם באמצעות אמונתו במשיח, אך כעבור זמן מתפתה ושב לחיי חטא וטומאה, מצבו חמור מזה שהיה לפנים! לאדם כזה מוטב שכלל לא ידע את דרך הצדקה, משיידע וייסוג מקיום המצוות הקדושות שנמסרו לו. אדם כזה מאמת את דברי המשל: "הכלב שב על קיאו, והחזיר עולה מן הרחצה להתגולל ברפש."

אחים יקרים, זהו מכתבי השני שאני כותב לכם, ובשניהם השתדלתי לעורר אתכם ולהזכירכם עובדות שכבר למדתם מדברי הנביאים, ומהשליחים שסיפרו לכם את דברי אדוננו ומושיענו.

תחילה ברצוני להזכירכם כי בימים האחרונים יבואו לצים ורשעים, אשר ילעגו לאמת ויעשו כל מעשה רע העולה על דעתם.

רשעים אלה יאמרו לכם: "אם המשיח הבטיח לחזור, היכן הוא? מדוע טרם חזר?" הם ימשיכו ויאמרו: "המשיח לא ישוב לעולם! הרי מבריאת העולם ועד עתה לא השתנה דבר – הכול נשאר כשהיה!"

בכוונה תחילה הם יתעלמו מהעובדה שבראשית ברא אלוהים את השמים ואת הארץ ממים, במוצא־פיו בלבד, ובאמצעות המים – באמצעות המבול – השמיד את דור הרשעים. ובמוצא־פיו ציווה ה' לשמור את השמים והארץ, שקיימים עתה, לאש הגדולה ביום־הדין – כשכל הרשעים יאבדו.

ידידים יקרים, עלינו לזכור כי לגבי אלוהים יום אחד יכול להימשך אלף שנים, ואלף שנים יום אחד בלבד. אלוהים אינו מאחר לשוב אלינו, כפי שרבים חושבים; הוא ממתין בסבלנות לחוטאים רבים שיחזרו בתשובה, כי אינו רוצה שיאבדו. יום ה' יבוא בזמן בלתי־צפוי, בדומה לגנב בלילה. אז יחלפו השמים ברעש גדול, יסודות העולם יימסו באש, הארץ וכל אשר בה ישרפו.

הואיל והכול סביבנו יישרף וימס, חישבו מה קדושים צריכים להיות חייכם!

צפו לביאת יום האלוהים והשתדלו להחישו. ביום זה הוא יבעיר את השמים ואת יסודות הארץ עד שיימסו. אולם אנחנו מצפים לקיום הבטחת אלוהים: לשמים חדשים וארץ חדשה שבהם ישכון צדק בלבד.

ידידים יקרים, בהמתינכם להתרחשותם של דברים אלה ולבואו של המשיח, השתדלו לחיות בלי לחטוא; חיו בשלום עם כולם, כדי שבבוא המשיח הוא ימצא אתכם ללא דופי.

וזכרו, סבלנותו של האדון נותנת זמן לאנשים להיוושע. פולוס, אחינו החכם והאהוב, דיבר על כך ברבים ממכתביו. כמה מדבריו של פולוס אינם קלים להבנה, וחסרי־הדעת והפתאים מסלפים ומעוותים את משמעותם – כפי שעיוותו וסילפו את יתר דברי הכתובים – ובכך יביאו לחורבנם.

אחים יקרים, אני מזהיר אתכם מראש: אל תלכו אחרי תורת השקר של אותם אנשי־בלייעל, פן תערערו את שיווי משקלכם הנפשי. אדרבא, חזקו את אמונתכם והתעמקו בתורת אדוננו ומושיענו ישוע המשיח, שלו הכבוד והתהילה מעתה ולעולמי עולמים. – אמן.

יוחנן א

אגרתו הראשונה של יוחנן השליח

אנחנו כותבים לכם על דבר־החיים אשר היה מבראשית: שמענו אותו באוזנינו וראינו אותו במו עינינו. אכן, הבטנו בו ונגענו בו בידינו. אנחנו מספרים לכם על המשיח, שהוא חיי הנצח, אשר היה עם האב בשמים ולאחר מכן נגלה אלינו. כן, אנו מעידים שישוע המשיח – החיים – נגלה אלינו. אני חוזר ואומר: ראינו אותו ושמענו אותו, ואנו מספרים לכם זאת כדי שגם אתם תיהנו מההתחברות שיש לנו עם אלוהים האב ועם בנו ישוע המשיח.

אנו מספרים לכם זאת מסיבה נוספת: כדי שגם אתם תימלאו שמחה רבה כמונו.

זאת הבשורה שאלוהים ביקש מאיתנו לבשר לכם: אלוהים הוא אור ואין בו כל חושך. אם אנו אומרים שיש לנו התחברות עם אלוהים בשעה שאנו חוטאים וחיים בחושך, אנחנו משקרים! אך אם אנו חיים באור אלוהים, כמו המשיח, כשדבריו תמיד לנגד עינינו, יש לנו התחברות נפלאה איש עם רעהו, והדם ששפך בעדנו ישוע המשיח מנקה ומטהר אותנו מכל חטא.

אם אנו טוענים שאין בנו חטא, אנו משלים את עצמנו ומסרבים להכיר באמת. אך אם נתוודה על חטאינו (לפני אלוהים), אנו בטוחים שיסלח לנו ויטהר אותנו מכל רע. אם אנו מכחישים שחטאנו, לא זו בלבד שאנו משקרים, אנו עושים גם את אלוהים לשקרן, שכן הוא אמר שכולנו חטאנו.

בני היקרים, אני כותב לכם דברים אלה כדי שלא תחטאו. אך אם תחטאו, דעו לכם שיש לנו סנגור לפני אלוהים – ישוע המשיח הצדיק! ישוע המשיח הוא כפרה על חטאינו ועל חטאי העולם כולו; הוא נשא על עצמו את עונשו של ה׳ על החטאים שלנו.

אם אנחנו משתדלים מאוד לעשות כל מה שהוא אומר לנו, אנחנו יודעים שאנו באמת שייכים לו.

אם מישהו טוען: "אני מאמין בישוע המשיח!" אך אינו שומע בקולו, הוא שקרן. מי שבאמת מאמין במשיח ושומע בקולו, ילמד לאהוב את אלוהים יותר ויותר. אם מישהו טוען שהוא מאמין במשיח, עליו לחיות כמוהו.

אחים יקרים, איני כותב לכם מצווה חדשה; אני מזכיר לכם מצווה ישנה שציווה לכם אלוהים מבראשית. אף כי שמעתם אותה פעמים רבות היא תמיד חדשה ורעננה, ואף הוכיחה את אמיתותה במשיח ובנו. כשאנו מקיימים את המצווה לאהוב איש את רעהו, החטא והחשכה נעלמים מחיינו, ובמקומם זורח אורו של ישוע המשיח.

האומר שהוא חי באור המשיח, אך שונא את חברו, הוא עדיין בחשכה. האוהב את חברו חי באור המשיח, אשר מאיר את דרכו ושומר עליו שלא ייכשל. ואילו השונא את חברו הוא בְּחשכה רוחנית המעוורת את עיניו, ומשום כך אינו יודע לאן הוא הולך.

בני היקרים, אני כותב לכם דברים אלה מפני שחטאיכם נסלחו לכם בשם ישוע המשיח מושיענו ולמענו.

אני כותב לכם, האבות בָּאמונה, כי אתם באמת יודעים ומכירים את המשיח אשר חי מבראשית.

אני כותב לכם, הצעירים באמונה, מפני שהתגברתם על פיתויי השטן.

ילדי היקרים, כתבתי לכם מפני שאתם יודעים ומכירים את האלוהים אבינו.

כתבתי לכם, האבות, מפני שאתם מכירים את אלוהי הנצח.

כתבתי לכם, הצעירים, מפני שאתם חזקים, דבר־אלוהים שוכן בכם ואף התגברתם על פיתויי השטן.

אל תאהבו את העולם הנתעב הזה ואת כל מה שהוא מציע. אם אתם אוהבים את העולם הרי שאינכם אוהבים באמת את אלוהים. מה כבר מסוגל העולם להציע לכם? תאוות הבשר, תאוות העיניים וגאוות החיים! דברים אלה אינם מאלוהים; מקורם בעולם המרושע הזה. דעו לכם, יבוא יום שכל העולם הזה יחלוף על חטאיו, אך כל השומע בקול ה׳ יחיה לנצח. ילדים יקרים, שמעתם כי שונא־המשיח עומד לבוא. היודעים אתם שבכל מקום כבר הופיעו שונאים רבים למשיח? עובדה זאת מאשרת שקץ העולם קרב. שונאי המשיח היו בעבר גם בין חברי קהילתנו, אך אין ספק שמעולם לא היו חלק מאיתנו, אחרת היו נשארים. עזיבתם הוציאה לאור את האמת.

אבל אתם שונים מהם, כי רוח הקודש שוכן בקרבכם ואתם יודעים את האמת.

כתבתי לכם כל זאת לא משום שאינכם יודעים את האמת, אלא להיפך: כתבתי לכם משום שאתם יודעים את האמת, ויודעים להבחין בין שקר לאמת.

היודעים אתם מיהו השקרן הגדול ביותר? האומר שישוע אינו המשיח. אדם כזה שונא המשיח הוא, שכן אינו מאמין באלוהים האב ובבנו. הרי אדם המתכחש למשיח בן־האלוהים, מתכחש בהכרח גם לאלוהים עצמו, בעוד שאדם שמאמין בישוע המשיח, מאמין גם באלוהים אביו.

המשיכו להאמין ולעשות את אשר למדתם בהתחלה, כדי שתמיד תהיה לכם התחברות אמיתית ואיתנה עם אלוהים האב ועם בנו ישוע המשיח.

זכרו, אלוהים עצמו הבטיח לנו חיי נצח.

כתבתי לכם דברים אלה כדי להזהירכם מפני שונאי המשיח. הם יעשו הכול כדי לסנוור את עיניכם, לסלף את האמת ולהוליך אתכם שולל. אולם אלוהים השכין בכם את רוח הקודש שמלמד אתכם את האמת בלבד, ומשום כך אין לכם צורך מחייב במורה אחר כדי להראות לכם שאלה מורי שקר. על כן שמעו בקולו, התקרבו למשיח ואל תיפרדו ממנו לעולם.

בני היקרים, היו נאמנים למשיח, כדי שלא תתביישו לפגוש אותו בבואו, אלא להיפך: תשמחו מאוד. מאחר שאנחנו יודעים כי אלוהים צדיק גמור, וכי הוא עושה רק את הנכון והצודק, נוכל להניח כי כל העושה את הנכון והצודק הוא ילדו.

ראו מה רבה אהבת אלוהים אלינו – הוא אף קרא לנו "בני אלוהים"! ואין זה כינוי בלבד, אלא עובדה. לצערי, אנשים רבים אינם מאמינים באלוהים, ועל כן אינם מבינים כיצד אנו יכולים להיות בניו. אחי היקרים, עכשיו אנחנו בני אלוהים; איננו יודעים עדיין מה נהיה בעתיד, אנחנו רק יודעים שבבוא המשיח נהיה כמוהו, כי נראהו פנים אל פנים. כל המחזיק בתקווה זאת צריך להישאר טהור ונקי מחטא, כי המשיח עצמו טהור ונקי.

מי שחוטא, חוטא נגד אלוהים, כי כל חטא נַעֲשָׂה נגד תורת אלוהים. אתם הרי יודעים שהוא בא אלינו בדמות אדם, כדי לקחת על עצמו את העונש על חטאינו, למרות שבו לא היה חטא. אם נתמיד באמונתנו, נשמע בקולו ונעשה את הטוב בעיניו, לא נחטא. הממשיכים לחטוא חוטאים מסיבה פשוטה: הם מעולם לא האמינו במשיח ולא אהבו אותו.

בני היקרים, אל תניחו לאיש לרמותכם. העושה מעשים טובים עושה אותם משום שהוא עצמו טוב – כמו המשיח ובזכותו. והעושה מעשים רעים מוכיח שהוא שייך לשטן – החוטא הראשון בעולם, שממשיך עדיין במעשיו הרעים – שכן בן־האלוהים בא לבטל את פעולות השטן. בני־אלוהים אינם חוטאים יותר מתוך הרגל, מכיוון שאלוהים האב נתן להם חיים וטבע חדש; הם אינם יכולים להמשיך בהרגל החטא.

כיצד יכולים אנו להבדיל בין ילדי אלוהים לבין ילדי השטן? כל מי שחי חיי חטא ואינו אוהב את אחיו, אינו שייך למשפחת אלוהים. שהרי כבר מבראשית מסר לנו אלוהים את המצוה: אהבו איש את רעהו.

אל לנו להידמות לקין, הורג אחיו, אשר השתייך לשטן. מדוע הרג את אחיו? מפני שקין עשה מעשים רעים, וידע היטב שחיי הבל אחיו היו טובים משלו. לכן, אחים יקרים, אל תתפלאו אם העולם שונא אתכם.

אם אנחנו אוהבים את אחינו המאמינים, אנו יודעים שעברנו ממוות לחיים. בעוד שאדם אשר אין בו אהבה עדיין מת. כל השונא את אחיו רוצח אותו בלבו, ואתם יודעים שלרוצחים אין חיי נצח! מהי אהבה אמיתית? קורבנו של המשיח! כשם שהקריב את חייו למעננו, כך עלינו להקריב את חיינו למען אחינו.

אדם הנקרא מאמין משיחי, ויש לו מספיק כסף, אך אין הוא עוזר לאחיו העני הנתון במצוקה, אהבת אלוהים אינה שוכנת בו. בני היקרים, הבה נפסיק לדבר על אהבת איש את רעהו; הבה נאהב באמת ונוכיח את אהבתנו במעשים. כך נדע בוודאות שאנו שייכים לאלוהים, וכאשר נעמוד לפניו יהיה מצפוננו נקי ושקט. אך אם חטאנו ומצפוננו מציק לנו, אלוהים יודע בדיוק מה עשינו וכיצד אנו מרגישים.

ידידי היקרים, אם מצפוננו נקי אנו יכולים לבוא לפני אלוהים בביטחון מלא, והוא ייתן לנו כל מה שנבקש ממנו, שכן אנו שומעים בקולו ועושים את הטוב בעיניו. הזוכרים אתם מה ציווה עלינו אלוהים? להאמין בשם ישוע המשיח בנו ולאהוב איש את רעהו. כל השומע בקול אלוהים ומקיים את מצוותיו, חי באלוהים ואלוהים חי בו. כיצד אנו יודעים זאת? רוח הקודש השוכן בקרבנו מאשר את הדבר.

ידידי היקרים, היזהרו מפני נביאי־השקר הרבים שמסתובבים בעולם. אל תאמינו בצורה עיוורת לכל מה שאתם שומעים, אלא בחנו את הנאמר – האם דבריהם מרוח הקודש או לא? שאלו את הנביאים האלה אם הם מאמינים ומודים שישוע המשיח, בן־האלוהים, בא לעולם בדמות אדם בשר ודם. אם כן – דבריהם מאלוהים. אם לא – הם נביאי שקר שמדברים בהשראת שונא־המשיח, שעל דבר בואו הוזהרתם. הוא באמת בא, ושנאתו כבר התפשטה בכל העולם.

בני היקרים, אתם שייכים לאלוהים וניצחתם במערכה נגד האנשים האלה, כי רוח־הקודש ששוכן בכם חזק וגדול מהרוח שבעולם. נביאי שקר אלה שייכים לעולם הזה, וטבעי שהם מתעניינים בענייני העולם, ושהעולם מתעניין בהם. אבל אנחנו בני־אלוהים, ומשום כך רק האוהבים את אלוהים מקשיבים לדברינו. האחרים אינם מקשיבים, כי אינם מבינים כלל על מה אנחנו מדברים. כך אפשר גם לבחון אם הנאמר הוא מאלוהים או לא, שכן אם הנאמר הוא בהשראת אלוהים, העולם כלל לא יקשיב.

ידידים יקרים, הבה נאהב איש את רעהו, כי אלוהים הוא מקור האהבה. אנשים שמלאים אהבה מעידים כי הם בני־אלוהים וכי הם מכירים אותו אישית. ואילו אנשים חסרי אהבה מעידים שאין הם מכירים את אלוהים, כי אלוהים הוא אהבה.

אלוהים הוכיח עד כמה הוא אוהב אותנו, כששלח את בנו היחיד למות בידי העולם המרושע הזה, כדי שעל־ידי מותו נזכה בחיי נצח. היודעים אתם מהי אהבה אמיתית? לא אהבתנו לאלוהים, כי אם אהבתו אלינו – כששלח את בנו לסבול את העונש על חטאינו.

ידידים יקרים, אם אלוהים אהב אותנו כל־כך, גם אנחנו צריכים לאהוב איש את רעהו. אמנם איש לא ראה עדיין את אלוהים, אך כשאנו אוהבים איש את רעהו, אנו מרגישים ויודעים שאלוהים חי בקרבנו, ושאהבתו בנו גדלה ומתחזקת.

אלוהים השכין בנו את רוח הקודש כאישור והוכחה לכך שהוא חי בנו ושאנו חיים בו. במו עינינו ראינו שאלוהים שלח את בנו להושיע את העולם, ולכן אנו מספרים זאת לכולם. כל המאמין ומודה שישוע הוא בן־האלוהים, אלוהים שוכן בו והוא באלוהים.

כיצד אנו יודעים שאלוהים אוהב אותנו? ראשית, אנחנו מרגישים את אהבתו; שנית, אנחנו מאמינים לדבריו, שכן הוא אמר לנו שהוא באמת אוהב אותנו. אלוהים הוא אהבה! לכן כל מי שחי באהבה חי באלוהים, ואלוהים חי בו. כשאנו חיים במשיח אהבתנו גדלה ונשלמת, וביום־הדין לא נתבייש ולא נפחד מפניו, אלא נפגוש אותו בביטחון ובשמחה, כי הוא אוהב אותנו ואנו אוהבים אותו.

איננו פוחדים ממי שאוהב אותנו אהבה מושלמת; אהבתו המושלמת מגרשת כל פחד וחשש. אם אנו פוחדים, הרי זה ממה שהוא עלול לעשות לנו, והדבר מראה שאיננו משוכנעים לגמרי שהוא אוהב אותנו. אם כן, אנחנו אוהבים אותו משום שהוא אהב אותנו תחילה.

מי שטוען "אני אוהב את אלוהים!" אך ממשיך לשנוא את אחיו, הוא שקרן! כי אם אינו יכול לאהוב את אחיו שעומד לפניו, כיצד יוכל לאהוב את האלוהים שלא ראה מעולם? ואלוהים ציווה עלינו לאהוב לא רק אותו, אלא גם את אחינו.

כל המאמין שישוע הוא המשיח, בן־האלוהים ומושיענו, הוא בנו של אלוהים; וכל האוהב את האב אוהב גם את בניו. מידת אהבתנו לבני־אלוהים מצביעה על מידת אהבתנו לאלוהים. לאהוב את אלוהים פירושו לעשות כל מה שהוא אומר לנו, וזה כלל לא קשה, שכן כל בני־האלוהים מסוגלים לנצח את השטן בכוח האמונה בישוע המשיח.

מי יכול להילחם ולנצח במערכה נגד השטן? רק מי שמאמין באמת שישוע הוא בן־האלוהים! זהו ישוע אשר בא במים ובדם – לא רק במים (בעת טבילתו), אלא גם בדם (בעת צליבתו). רוח הקודש הוא שמעיד על כך, והרוח מדבר אמת בלבד. אם כן, יש לנו שלושה עדים שעדותם זהה לחלוטין: הרוח, המים והדם. הלא כולנו מאמינים לעדותם של אנשים בבית־משפט, אם כך, מה הקושי להאמין לעדותו של אלוהים? ואלוהים העיד שישוע בנו. כל המאמינים יודעים היטב בלבם שישוע הוא בן־האלוהים. מי שאינו מאמין עושה את אלוהים לשקרן, שכן אינו מאמין לעדותו של אלוהים על בנו. אלוהים העיד על כך שנתן לנו חיי נצח בבנו ישוע המשיח. לכן, המאמין בבן־האלוהים יש לו חיי נצח, ומי שאינו מאמין – אין לו.

כתבתי זאת לכם, המאמינים בבן־האלוהים, כדי שתדעו שיש לכם חיי נצח. אנו בטוחים שאלוהים מקשיב לכל בקשותינו, בתנאי שאינן נגד רצונו. הואיל ואנחנו בטוחים שהוא מקשיב לכל בקשותינו, אנו יודעים ללא ספק שיענה לנו וימלא אותן.

אם אתה רואה את אחיך המאמין חוטא חטא שאין עליו עונש מוות, עליך להתפלל בעדו ולבקש מאלוהים שיסלח לו. אלוהים באמת יסלח לו ויטהר אותו, ואף יעניק לו חיים חדשים. אולם אם אחיך ביצע חטא שעונשו מוות, תוכל לחסוך את תפילתך, כי אלוהים בין כך ובין כך לא יסלח לו.

כמובן שכל מעשה רע הוא חטא, אך איני מתכוון לחטאים הרגילים שעליהם אלוהים סולח. אני מתכוון לחטא שאין עליו סליחה ומחילה.

אדם המשתייך למשפחת אלוהים אינו חוטא בכוונה תחילה, כי המשיח בן־האלוהים שומר עלינו היטב, והשטן אינו יכול לגעת בנו. אנו יודעים, שאנו ילדי־אלוהים, ושכל העולם סביבנו נתון לשלטון השטן. אנחנו גם יודעים, שהמשיח בן־האלוהים בא לעולם, כדי לעזור לנו להכיר ולדעת את האל האמיתי. זהו האל היחיד והאמיתי וחיי הנצח!

בני היקרים, היזהרו והישמרו מפני כל דבר, שעלול לתפוס את מקומו של אלוהים בלבכם. – אמן.

יוחנן ב

אגרתו השנייה של יוחנן השליח

לכבוד המאמינה המשיחית, הגברת הבחירה, וילדיה האהובים עלי ועל כל הקהילה.

מאת יוחנן – הזקן בזקני הקהילה.

אדוננו ואלוהינו יברך את כולנו בשלום, ברחמים ובאהבה, בזכות האמת החקוקה בלבנו לנצח.

שמחתי מאוד לפגוש כאן אחדים מילדיך, ולהיווכח שהם מתנהגים כראוי, אוהבים את האמת ושומרים את מצוות ה'.

גברתי הנכבדה, ברצוני להזכיר לך את אחת המצוות הראשונות שציווה עלינו ה': לאהוב איש את רעהו. מי שבאמת אוהב את ה' עושה כל מה שה' מצווה עליו, והוא הרי ציווה עלינו מבראשית לאהוב איש את רעהו.

היזהרו ממורי השקר שמסתובבים בכל מקום. אין הם מאמינים שישוע המשיח בא לעולם כבן־אדם בשר ודם. אנשים אלה הם אויבי האמת ושונאי המשיח. היזהרו לבל ישפיעו עליכם, פן תפסידו את הפרס שאתם ואני משתדלים מאוד להשיג. עשו הכול כדי לקבל את שכרכם המלא מהאדון. מי שמנסה להתחכם ולעבור על תורת המשיח – אין האלוהים איתו, ואילו אדם שנשאר נאמן לתורת המשיח – גם האלוהים וגם המשיח איתו.

אם ירצה מישהו ללמד אתכם תורה ששונה מתורת המשיח, אל תזמינוהו לביתכם ואף אל תדברו איתו! שהרי כל מי שמעודד אותו נעשה שותף למעשיו הרעים.

יש לי עוד הרבה לומר, אך לא אעלה זאת על הנייר, שכן אני מקווה לפגוש אתכם בקרוב פנים אל פנים, ואז נוכל לשוחח ולשמוח יחד.

ילדי אחותך המאמינה מוסרים לך דרישת שלום חמה.

יוחנן ג

אגרתו השלישית של יוחנן השליח

לכבוד גיוס היקר והאהוב עלי באמת.
מאת יוחנן הזקן.
ידידי היקר, אני מאחל לך כל טוב ומקווה שגופך בריא כשם שנפשך בריאה.
אחים אחדים, שביקרו כאן לאחרונה, סיפרו לי עליך חדשות מאוד משמחות. הם סיפרו לי שאתה נאמן למשיח ולעקרונות הבשורה, ושאתה שומר על טוהר המידות. חדשות כאלה על ילדי משמחות אותי יותר מכל.
ידידי היקר, בדאגתך למורים ולשליחים שנוסעים ממקום למקום, אתה מוכיח את נאמנותך לאדון. הם סיפרו לקהילה כאן על אהבתך ומעשיך הנפלאים. אני שמח וגאה בך על אשר שלחת אותם לדרכם בצרוף מתנה נדיבה. הלא יודע אתה שהם נוסעים ממקום למקום ומבשרים את הבשורה, ולמרות שהטיפו ללא־מאמינים, סרבו לקחת מהם כל מה שהציעו: אוכל, בגדים, שמיכות, כסף וכדומה. משום כך אנחנו בעצמנו צריכים לדאוג למחסורם, וכך נשתתף בעבודתם למען האדון.
שלחתי לקהילה מכתב בנידון, אבל דיוטריפס רודף הכבוד, שמתיימר להיות ראש הקהילה, לא רצה לקבל אותנו ולהקשיב לדברינו. כאשר אבוא אליכם, אזכיר לו את מעשיו הרעים ואת ההשמצות והשקרים שהוא מעליל עלינו. לא די בכך שהוא עצמו מסרב לארח את המורים והשליחים שנוסעים ממקום למקום, הוא אף ביקש מחברי הקהילה שלא לארחם. בחוצפתו הרבה הוא אף מגרש מהקהילה את כל מי שמעז להמרות את פיו.
ידידי היקר, אל תיקח דוגמה רעה ממנו. אנא, עשה את הטוב והישר, כי עושי הטוב והישר הם ילדי אלוהים, בעוד שהממשיכים לעשות את הרע מוכיחים שהם רחוקים מאוד מאלוהים. אולם כולם מדברים טובות על דימטריוס; אפילו האמת עצמה מעידה לטובתו! גם אנחנו מעידים בשבחו, ואתה יודע שעדותנו מהימנה.
יש לי עוד דברים רבים לומר לך, אך אני מעדיף שלא להעלותם על הנייר, כי אני מקווה לפגוש אותך בקרוב, ואז נוכל לשוחח עליהם פנים אל פנים.
עד אז, שלום ולהתראות. כל החברים כאן דורשים בשלומך. מסור בבקשה לכל אחד מהאחים דרישת שלום ממני.

יהודה

אגרת יהודה

אל המאמינים המשיחיים באשר הם, בחירי אלוהים ואהוביו.
מאת יהודה, עבדו של ישוע המשיח ואחיו של יעקב.
יהי רצון שיעניק לכם אלוהים שפע של אהבה, שלום ורחמים.

ידידי היקרים, התכוונתי לכתוב לכם על הישועה שנתן לנו אלוהים, אך אני נאלץ לכתוב לכם על נושא אחר לגמרי. ברצוני לעודד אתכם להגן באומץ על האמונה שנתן אלוהים לאוהביו, אחת ולתמיד. אני אומר דברים אלה משום שמורי שקר אחדים הסתננו לחברתכם, שטוענים כי לאחר שאנו באים לאמונה באלוהים ובמשיח, מותר לנו לעשות ככל שעולה על רוחנו והי לא יעניש אותנו! אני מזהיר אתכם מפניהם; דינם של הרשעים האלה כבר נחרץ לפני זמן רב, שכן הם מתכחשים לאדוננו היחיד ישוע המשיח.

תשובתי למורי השקר האלה היא: אל תשכחו את העובדה הידועה לכם היטב, שהי הציל את עם־ישראל מידי המצרים, אך לאחר מכן השמיד את כל אלה שלא האמינו בו. אני מזכיר לכם גם את המלאכים שלא הסתפקו בסמכות שנתן להם אלוהים. הם מרדו באלוהים ובחרו בחיי חטא, ומשום כך הוא כבל אותם בשרשראות, ועתה הם מחכים בחשכה ליום־הדין. אל תשכחו את סדום ועמורה ואת הערים השכנות, שהיו מלאות מעשי תועבה, שחיתות מוסרית ופריצות. כל הערים האלה נשרפו ונחרבו, והן משמשות לקח ואזהרה עבורנו שהי מעניש את הרשעים באש הגיהינום.

אבל למורי השקר האלה כלל לא אכפת! הם ממשיכים לחיות חיים לא־מוסריים, עושים מעשי שחיתות למיניהם, בזים לשלטונות ולועגים לרשויות הרוחניות העליונות. כאשר מיכאל שר המלאכים התווכח עם השטן על גופתו של משה רבנו, הוא לא העז להאשים את השטן ואף לא לעג לו. מיכאל פשוט אמר: "יגער בך אלוהים." אבל אנשים אלה מקללים ומזלזלים בכל דבר שאינם מבינים. הם מתנהגים כמו חיות – עושים מה שעולה על רוחם, וכך מביאים אסון על עצמם.

אוי להם! הם הולכים בעקבות קין אשר רצח את אחיו; הם מוכנים לעשות כל דבר תמורת בצע כסף כמו בלעם; הם הימרו את פי הי כמו קורח, ועל כן קללתו רובצת גם עליהם.

רשעים אלה מקלקלים את החגיגות הנעימות שלכם בקהילה, שותים וזוללים בלי להתחשב באחרים. הם דומים לעננים שמרחפים מעל אדמה צמאה בלי שיוכלו להשקותה; מבטיחים הרבה ואינם מקיימים דבר. הם דומים לעצי־פרי שאינם נותנים פרי בעונת הקטיף, והם מתים לא רק משום שאין להם פרי, אלא גם משום שנעקרו מהשורשים כדי להישרף באש. אנשים אלה משאירים אחריהם תמיד רק בושה וחרפה, כמו הרפש שפולטים גלי הים לחוף. בכל מקום שהם עוברים בו הם מבריקים ונוצצים כמו כוכבים, אך אלוהים הכין בשבילם חשכת עולם!

חנוך, שחי שבעה דורות אחרי האדם הראשון, ידע על אנשים אלה ואף אמר עליהם: "הנה בא הי עם מיליוני קדושיו, כדי לשפוט את כל העולם וכדי להרשיע את הרשעים האלה. במשפט זה יוכיח אלוהים את כל מעשיהם המושחתים, ואת כל הדברים הנוראים שאמרו עליו." רשעים אלה לעולם אינם שמחים בחלקם, אלא תמיד מתלוננים, עושים מעשים רעים לפי תאוות לבם ואוהבים להתגאות ולהתפאר! אם הם חולקים כבוד למישהו, הרי זה משום שברצונם להשיג ממנו משהו.

ידידים יקרים, זכרו מה שאמרו לנו שליחי אדוננו ישוע המשיח: "בימים האחרונים יופיעו אנשים ציניים ורשעים שמטרתם היחידה בחיים היא להשתעשע במעשים רעים ומתועבים." אנשים אלה מסכסכים, גורמים לוויכוחים ואוהבים את השחיתות. רוח הקודש אינו שוכן בהם.

אבל אתם, אחים יקרים, חזקו את אמונתכם ואת חייכם הרוחניים והתפללו בעזרת רוח הקודש.

הישמרו לכם! אל תעשו דבר שעלול להרחיקכם מאהבת האלוהים ומברכתו. חכו בסבלנות לחיי הנצח שעומד האדון ישוע לתת לכם ברוב רחמיו. השתדלו לעזור למתנגדיכם, והתנהגו ברחמים עם אלה שמהססים באמונתם. הצילו אותם מהאש, ואילו עם האחרים התנהגו באהבה וברחמים, אך היזהרו שלא תתפתו בעצמכם לחטוא כמותם. שנאו בהם כל דבר שמסמן חטא.

כל התהילה והפאר לאלוהינו האחד, שמושיע אותנו על־ידי ישוע המשיח אדוננו. כל הכבוד, התפארת, הגבורה והסמכות שייכים לו מעולם ועד עולם! זהו האלוהים שיכול לשמור אתכם מכישלונות ומכשולים, ולהעמידכם לנוכח כבודו, בששון ושמחה, מושלמים וללא דופי. – אמן.

התגלות

להלן התגלות מישוע המשיח, שאלוהים נתן לו כדי שיגלה למשרתיו את המאורעות שעומדים להתרחש. הוא שלח מלאך להציג התגלות זו למשרתו יוחנן. יוחנן העיד שכל אשר ראה ושמע הוא דבר אלוהים ועדות ישוע המשיח.

ברוכים הקוראים את דברי הנבואה הזאת, וברוכים השומעים אשר מקיימים את הכתוב בה, כי מועד התגשמותה קרוב.

מאת יוחנן.

אל שבע הקהילות באסיה (הקטנה).

אחים יקרים, שלום וברכה לכם מאת האלוהים אשר הוֶה, היה ועתיד לבוא, מאת שבע הרוחות אשר לפני כיסאו, ומאת ישוע המשיח העד הנאמן – הראשון שקם מן המתים, ושליטם של כל מלכי העולם.

כל הכבוד, הגבורה והשלטון לעולמי עולמים לישוע המשיח אשר אוהב אותנו תמיד. בשפכו את דמו למעננו הוא שיחרר אותנו מהשעבוד לחטא, ועשה אותנו ממלכת כוהנים לאלוהים אביו.

הביטו, הנה הוא בא עם העננים, וכל עין תראה אותו – גם אלה שדקרוהו. וכל עמי העולם יספדו עליו בצער ובחרטה. אכן, כך יהיה. – אמן.

"אני האלף והתו, ההתחלה והסוף," אומר אלוהים, "הוֶה, היה ועתיד לבוא, אלוהי צבאות."

אני יוחנן אחיכם, כותב מכתב זה. אני שותפכם לסבל, למלכות ולסבלנות, שהם מנת חלקנו במשיח.

בהיותי באי פטמוס – לשם הוגליתי על שהטפתי את דבר אלוהים, וסיפרתי לאנשים על אודות ישוע המשיח – שרתה עלי הרוח ביום המקודש לאדון, ולפתע שמעתי מאחורי קול רם שנשמע כתרועת שופר. "כתוב בספר את כל מה שאתה רואה," אמר אלי הקול, "ושלח את הספר אל הקהילות באסיה: אפסוס, זמירנא, פרגמוס, תיאטירא, סרדיס, פילדלפיא ולודקיא."

בפנותי לראות מי המדבר אלי, ראיתי שבע מנורות זהב, וביניהן עומדת דמות "בן־אדם". הוא לבש גלימה ארוכה ועל חזהו חגורת זהב. שיער ראשו לבן כצמר, צחור כשלג, עיניו כלהבת אש. רגליו כנחושת נוצצת שנצרפה בכור, קולו כקול מים רבים. בידו הימנית שבעה כוכבים, בפיו חרב בעלת להב כפול, ופניו זרחו כשמש המאירה בעיצומה.

כשראיתיו נפלתי לרגליו כאדם מת, אך הוא הניח עלי את ידו הימנית ואמר: "אל תירא! אני הראשון והאחרון; אני הוא החי לנצח! הייתי מת אך קמתי לתחייה ואני חי לעולם ועד, ובידי אני מחזיק את מפתחות השאול והמוות. כתוב את כל אשר ראית, את המתרחש עתה ואת אשר אני עומד להראות לך. זוהי המשמעות הסודית של שבעת הכוכבים, אשר ראית בידי הימנית, ושל שבע מנורות הזהב: שבעת הכוכבים הם ראשי שבע הקהילות, ושבע המנורות הן שבע הקהילות.

"את המכתב הראשון כתוב אל ראש קהילת אפסוס.

אלה דבריו של האוחז ביד ימינו את שבעת הכוכבים, והמתהלך בין שבע מנורות הזהב:

'אני יודע את כל מעשיך הטובים; ראיתי את עמלך הקשה, את כוח סבלך ואני יודע שאינך סובל אנשים רשעים. בחנת בזהירות את דברי אלה שטוענים שהם שליחי האדון, וגילית שלא היו דברים מעולם – הם אינם שליחים, אלא שקרנים! בסבלנות ובאורך־רוח סבלת רבות למעני.

אך דבר אחד יש לי נגדך: עזבת את אהבתך הראשונה! חשוב לרגע עד היכן הידרדרת! חזור בתשובה ונהג כפי שנהגת לראשונה. אם לא תחזור בתשובה, אבוא ואסיר את מנורתך ממקומה. לזכותך ייאמר שאתה מתעב את מעשי הניקולסים כשם שאני מתעב אותם.

מי שמסוגל לשמוע – שיקשיב לדברי הרוח אל הקהילות.

למנצח אתן לאכול מפרי עץ החיים שנמצא בגן־העדן של אלוהים.'

"את המכתב השני כתוב אל ראש קהילת זמירנא.

אלה דברי הראשון והאחרון אשר מת וקם לתחייה:

'אני יודע שאתה סובל קשות בגלל אמונתך, ואני יודע על העוני שלך, אך דע שמצפה לך עושר רב בשמים! אני גם יודע שמתנגדיך לועגים לך ומקללים אותך – הם קוראים לעצמם "יהודים", אך למעשה הם קהילתו של השטן! אני מזהיר אותך מראש: אל תפחד מפני הסבל שעומד לבוא עליך! בקרוב ישליך השטן אחדים מכם לכלא, כדי לנסותכם, וסבלכם יימשך עשרה ימים. היה נאמן עד מוות ואעניק לך את כתר החיים.

מי שמסוגל לשמוע – שיקשיב לדברי הרוח אל הקהילות.

המנצח לא ימות במוות השני.'

"את המכתב השלישי כתוב אל ראש קהילת פרגמוס.

אלה דבריו של המחזיק בחרב החדה בעלת הלהב הכפול:

'אני מכיר את עיר מגוריך – עיר שמרבית תושביה משרתים את השטן! למרות זאת שמרת על נאמנותך ולא התכחשת לי גם כאשר אנטיפס, עדי הנאמן, נרצח בעירכם על־ידי משרתי השטן.

אף־על־פי־כן יש לי נגדך כמה דברים: יש ביניכם כאלה שדבקים בתורת בלעם, אשר לימד את בלק כיצד להשחית את עם־ישראל; לאכול זבחים שהוקרבו לאלילים, לזנות ולנאוף. מלבד זאת יש ביניכם כאלה שדבקים בתורת הניקולסים אשר תיעבתי. חזור בתשובה! אם תסרב, אבוא אליך בשעה בלתי צפויה ואלחם באנשים האלה בחרב פי.

מי שמסוגל לשמוע – שיקשיב לדברי הרוח אל הקהילות.

את המנצח אאכיל מן נסתר, ואתן לו אבן לבנה שעליה חרוט שם חדש שידוע אך ורק למקבל האבן.'

"את המכתב הרביעי כתוב אל ראש קהילת תיאטירא.

אלה דברי בן־האלוהים אשר עיניו כלהבת אש ורגליו כנחושת נוצצת:

'אני יודע את מעשיך הטובים, את אהבתך, אמונתך, עבודתך וכוח סבלך, ואני שמח לראות כיצד אתה הולך ומרבה את מעשיך הטובים.

בכל זאת, יש לי נגדך דבר אחד: אתה מניח לאישה הזאת איזבל, שקוראת לעצמה נביאה, להסית את המאמינים לזנות ולנאוף. היא מסיתה אותם לנהל חיים בלתי־מוסריים ולאכול זבחים שהוקרבו לאלילים. נתתי לה הזדמנות לחדול ממעשיה המושחתים ולחזור בתשובה, אך היא סירבה. שים לב למה שאעשה לה: ארתק אותה למיטתה, ואם אלה שמנאפים איתה לא יחזרו בתשובה, אגרום להם צער וסבל נורא. גם את בניה אהרוג, וכל הקהילות תדענה שאני, האלוהים, בוחן כליות ולב ומשלם לכל איש כמעשיו.

אני פונה אל שאר המאמינים בתיאטירא – אל אלה שלא הלכו בעקבות איזבל ולא למדו את "האמת העמוקה" של תורת השטן – ואומר: לא אכביד עליכם בעול נוסף, אולם שימרו היטב על מה שיש לכם עד שובי.

למנצח ששומר על מעשי עד הסוף אתן שלטון על הגויים. הוא ינהיגם בשבט ברזל, וינפצם לרסיסים ככלי ביד היוצר. אכן, סמכותו תהיה כסמכות שקיבלתי אני מאבי. גם את כוכב השחר אתן למנצח.

מי שמסוגל לשמוע – שיקשיב לדברי הרוח אל הקהילות.'

"את המכתב החמישי כתוב אל ראש קהילת סרדיס.

אלה דבריו של המחזיק בידו את שבע רוחות האלוהים ואת שבעת הכוכבים:

'אני יודע את מעשיך; יש לך שם שאתה חי, אך למעשה אתה מת! התעורר! חזק את מה שנותר לך, לפני שגם המעט הזה ימות! מעשיך אינם מוצאים־חן בעיני אלוהים. זכור את מה שקיבלת ולמדת; חזור בתשובה וקיים את דברי אלוהים. אם תסרב להתעורר ולהתנער ממצבך, אבוא אליך בשעה בלתי־צפויה, כגנב, ואעניש אותך.

עלי לציין שיש אצלכם בסרדיס אנשים מעטים שלא טימאו את לבושם בחלאת העולם. אנשים אלה יתהלכו איתי בלבוש לבן, כי הם ראויים לכך.

המנצח ילבש בגדים לבנים, ולא אמחק את שמו מספר החיים; לפני אבי ומלאכיו אכריז שהוא שלי!

מי שמסוגל לשמוע – שיקשיב לדברי הרוח אל הקהילות.'

"את המכתב השישי כתוב אל ראש קהילת פילדלפיא.

אלה דברי הקדוש האמיתי שבידו מפתח דוד, הפותח את אשר איש אינו יכול לסגור, והסוגר את אשר איש אינו יכול לפתוח:

'אני מכיר אותך היטב. ראה, פתחתי לפניך דלת שאיש אינו יכול לסגרה, כי למרות שאינך חזק ביותר שמרת את דברי ולא התכחשת לשמי. שים לב, אני אכריח את קהילת השטן – אלא שמשקרים וטוענים שהם יהודים – להשתחוות לפניך ולהודות שאני אוהב אותך. מאחר ששמרת את דברי בסבלנות למרות הסבל והרדיפות, גם אני אשמור אותך משעת הסבל העומדת לבוא על העולם כולו, לבחון ולנסות את תושביו.

אני עומד לבוא בקרוב! שמור היטב על המעט שבידך, כדי שאיש לא יגזול ממך את הכתר שמובטח לך.

את המנצח אציב כעמוד במקדש אלוהי; הוא יהיה מוגן ובטוח, ולא יעזוב יותר את המקדש. אכתוב עליו את שם אלוהי, את שם עיר אלוהי, ירושלים החדשה היורדת מן השמים מאת אלוהי, ואת שמי החדש.

מי שמסוגל לשמוע – שיקשיב לדברי הרוח אל הקהילות.'

"את המכתב השביעי כתוב אל ראש קהילת לודקיא.

אלה דברי האמן, העד הנאמן והאמיתי שהוא ראשית בריאת אלוהים:

'אני מכיר אותך היטב – אינך קר ואינך חם. הלוואי שהיית קר או חם! אך מאחר שאתה פושר, אקיא אותך מפי! אתה חי באשליה שהינך עשיר, בעל־כוח ואינך חסר דבר, בעוד שהאמת המרה היא שאתה אומלל, עלוב, עני, עיוור ועירום! אני מציע לך לקנות ממני זהב טהור צרוף באש, כדי שתהיה עשיר באמת. אני גם מציע לך לקנות ממני בגדים לבנים וטהורים, כדי שלא תהיה ערום יותר ולא תתבייש, וכן תרופה לרפא את עיניך ולהשיב לך את ראייתך.

אני תמיד מייסר ומוכיח את מי שאני אוהב. לכן, אם לא תתעורר ותחזור בתשובה, אעניש גם אותך. ראה, אני עומד ליד הדלת ודופק. מי שישמע את קולי ויפתח את הדלת, אבוא אליו ואתחבר איתו, והוא יתחבר איתי.

המנצח יישב לצדי על כיסאי, כשם שאני יושב לצד אבי לאחר שניצחתי.

מי שמסוגל לשמוע – שיקשיב לדברי הרוח אל הקהילות.' "

לאחר מכן ראיתי בשמים דלת פתוחה לרווחה, והקול אשר שמעתי קודם, כקול תרועת שופר, אמר אלי: "עלה הנה ואראה לך את אשר יהיה בעתיד!" מיד שרתה עלי רוח אלוהים (ויכולתי לראות את הנעשה בשמים). ראיתי כסא מלכות ואת היושב עליו; דמותו הקרינה זוהר נפלא ובלתי־רגיל, מעין שילוב של ברק יהלומים עם נוגה אבן אודם, וסביב כיסאו הייתה קשת שנראתה כאבן ברקת.

סביב כסא המלכות עמדו עשרים־וארבעה כיסאות כבוד, ועליהם ישבו עשרים־וארבעה זקנים לבושים לבן ולראשם כתרי זהב. מכיסא המלכות יצאו ברקים, רעמים וקולות. לפני הכיסא בערו שבעה לפידי אש שהם שבע רוחות האלוהים. לפני הכסא היה מעין ים־זכוכית שקוף כבדולח.

סביב כסא המלכות ניצבו ארבע חיות בעלות עיניים רבות מלפנים ומאחור.

החיה הראשונה נראתה כמו אריה, החיה השנייה נראתה כמו שור, פני החיה השלישית דמו לפני אדם, והחיה הרביעית נראתה כנשר מעופף. לכל אחת מארבע החיות היו שש כנפיים ועיניים רבות מסביב ומפנים. יומם ולילה הן שרות ללא הפסק:

"קדוש, קדוש, קדוש, ה' אלוהי צבאות, אשר היה, הווה ועתיד לבוא."

בכל פעם שנתנו החיות כבוד, הדר ותודה ליושב על כיסא המלכות אשר חי לנצח, נפלו עשרים־וארבעה הזקנים על פניהם לפני היושב על הכיסא, השתחוו לפניו, הניחו את כתריהם לפני הכסא ושרו:

"אדוננו ואלוהינו ראוי אתה לכבוד, להדר ועוז, כי אתה בראת הכול; הכול היה ונברא לפי רצונך."

ראיתי לימין היושב על הכסא מגילה כתובה בפנים ובחוץ וחתומה בשבעה חותמות. מלאך גיבור הופיע וקרא בקול גדול: "מי ראוי לשבור את החותמות ולפתוח את המגילה?" ולא נמצא איש בשמים, בארץ או מבין המתים אשר היה מסוגל לפתוח את המגילה או להביט בכתוב.

פרצתי בבכי מר, כי איש לא נמצא ראוי לפתוח את המגילה ולקרוא בה. אך אחד מעשרים־וארבעה הזקנים אמר אלי: "אל תבכה. ראה, האריה משבט יהודה ושורש דויד ניצח, והוכיח את עצמו ראוי לשבור את החותמות ולפתוח את המגילה."

הבטתי במרכז כסא־המלכות, שמוקף בארבע החיות ובעשרים־וארבעה הזקנים, וראיתי שה שעליו פצעים וחבורות אשר גרמו פעם למותו. לשה היו שבע קרניים ושבע עיניים, שהן שבע רוחות האלוהים שנשלחות אל כל קצווי העולם. השה בא ולקח את המגילה מימינו של היושב על כיסא המלכות. בלקחו את המגילה השתחוו לפניו ארבע החיות ועשרים־וארבעה הזקנים. כל אחד מהזקנים אחז כינור וקערת זהב מלאה קטורת, אשר היא תפילת בני־האלוהים הקדושים. הם שרו שיר חדש, ואלו מילותיו:

"ראוי אתה לקחת את המגילה ולפתוח את חותמיה, כי אתה נשחטת, ובדמך קנית לאלוהים את בניו מכל עם, גזע ולשון. ממלכת כוהנים לאלוהינו עשית אותם, והם ימלכו על הארץ."

לאחר מכן שמעתי בחיזיון קול מלאכים רבים סביב כסא המלכות, ארבע החיות והזקנים. הם שרו שירה אדירה:

"ראוי השה הטבוח לקבל עוז, עושר וחכמה, גבורה והדר, כבוד וברכה."

וכל בריה בשמים, בארץ, מתחת לארץ ובים, שמעתי קוראים:

"ליושב על הכסא ולשה הברכה וההדר והעוז, לעולם ועד!"

ארבע החיות אמרו: "אמן!" ועשרים וארבעה הזקנים נפלו על פניהם והשתחוו לו.

ראיתי את השה שובר את החותם הראשון, ואחת מארבע החיות קראה בקול שנשמע כרעם: "בוא!" הבטתי וראיתי לפני סוס לבן. רוכבו נשא בידו קשת, על ראשו הונח כתר והוא דהר קדימה כמנצח כדי לנצח.

כששבר השה את החותם השני, שמעתי את החיה השנייה קוראת: "בוא!" הפעם הופיע סוס אדום. לרוכבו ניתנו חרב גדולה וסמכות להשבית את השלום בארץ, כדי שבני־האדם יהרגו זה את זה.

כששבר השה את החותם השלישי, שמעתי את החיה השלישית קוראת: "בוא!" ואז הופיע סוס שחור וביד רוכבו מאזניים. מבין ארבע החיות שמעתי קול: "כיכר לחם או קילו וחצי שעורה תמורת יום־עבודה, אך אל תזיקו לשמן וליין."

כששבר השה את החותם הרביעי, שמעתי את החיה הרביעית קוראת: "בוא!" הבטתי וראיתי סוס בצבע ירקרק, ושם רוכבו "מוות", ובעקבותיו בא "שאול". הם קיבלו שלטון על רבע מהעולם: להרוג ולהשמיד ברעב, במלחמות, במחלות ובטרף לחיות־הבר.

כששבר השה את החותם החמישי, ראיתי מזבח ומתחתיו נשמות האנשים שהוצאו להורג על שום שקיימו והפיצו את דבר ה', ומשום עדותם הנאמנה.

הנשמות זעקו בקול: "ה' הקדוש והאמיתי, מתי תשפוט את אנשי העולם על העוול שעשו לנו? מתי תנקום את דמנו מיושבי הארץ?" לכל אחת מהנשמות ניתנה גלימה לבנה, ונאמר להן לנוח עוד זמן־מה, עד אשר יושלם מספר אחיהם, משרתי המשיח, שסופם להיהרג למען המשיח.

כששבר השה את החותם השישי, ראיתי רעידת אדמה חזקה; השמש השחירה כפחם, הירח האדים כדם; כוכבי השמים נפלו כתאנים שמושלכות ארצה, כשהרוח מניעה בכוח את עץ התאנה. השמים נעלמו כאילו היו מגילה שנגללה, וכל ההרים והאיים נותקו ממקומם. מלכי העולם, מנהיגיו, העשירים, קציני־צבא בכירים וכל בני־האדם – חשובים יותר וחשובים פחות, עבדים ובני־חורין – הסתתרו במערות ובסלעי ההרים. הם התחננו אל ההרים שיפלו עליהם ויסתירו אותם מפני היושב על כיסא־המלכות ומפני זעם השה, כי הגיע יום זעמו של ה', ומי יוכל להינצל?

לאחר מכן ראיתי ארבעה מלאכים עומדים בארבע פינות הארץ ועוצרים את משב ארבע רוחות הארץ, כדי שלא תישוב הרוח בים או ביבשה והכול יעמוד דומם. ראיתי מלאך אחר עולה מצד מזרח, שם זורחת השמש, ובידו חותם אלוהים חיים. הוא קרא אל ארבעת המלאכים שקיבלו סמכות וכוח לחבל בארץ, בים ובצומח: "חכו! אל תחבלו בארץ, בים ובצומח עד שנחתום את עבדי האלוהים על מצחם."

שמעתי שמספר החתומים היה 144,000 מכל שבטי ישראל:

12,000 משבט יהודה

12,000 משבט ראובן

12,000 משבט גד
12,000 משבט אשר
12,000 משבט נפתלי
12,000 משבט מנשה
12,000 משבט שמעון
12,000 משבט לוי
12,000 משבט יששכר
12,000 משבט זבולון
12,000 משבט יוסף
12,000 משבט בנימין.

אחר כך ראיתי אנשים רבים, שלא ניתן למנותם, מכל הארצות, העמים, הגזעים, השבטים והשפות. הם עמדו לפני כיסא־המלכות ולפני השה, לבושים גלימות לבנות ובידיהם כפות תמרים. כל ההמון הזה קרא בקול אדיר: "הישועה לאלוהינו היושב על כיסא־המלכות ולשה!"

כל המלאכים – אשר עמדו עתה סביב כיסא־המלכות, סביב הזקנים וארבע החיות – נפלו על פניהם לפני הכיסא, השתחוו לאלוהים וקראו: "אמן! כל הכבוד, הברכה, החכמה, התודה, ההדר, הכוח והעוז לאלוהינו לעולם ועד. אמן!"

אחד מעשרים־וארבעה הזקנים שאל אותי: "היודע אתה מיהם הלבושים לבן ומאין באו?"

"אדוני," השבתי, "אתה יודע."

"אלה הם אנשים שעברו צרות, רדיפות וסבל רב", הסביר לי הזקן. "הם רחצו את גלימותיהם והלבינו אותן בדם השה. לכן הם נמצאים כאן לפני כיסא אלוהים; הם משרתים את אלוהים במקדשו יומם ולילה, והוא מגן עליהם, הם לא ירעבו ולא יצמאו יותר לעולם, ואף השמש והשרב לא יכו אותם. כי השה העומד לפני כיסא־המלכות ירעה אותם ויובילם למעיינות מים חיים, ואלוהים ימחה כל דמעה מעיניהם."

כששבר השה את החותם השביעי, הייתה דממה בשמים כחצי שעה. לאחר מכן ראיתי את שבעת המלאכים העומדים לפני אלוהים, ולכל אחד מהם ניתן שופר.

מלאך נוסף הופיע וניגש אל המזבח כשבידו מחתה (יעה) עשויה זהב. ניתנה לו כמות גדולה של קטורת, כדי שיערבב אותה עם תפילות המאמינים, שמוקרבות על מזבח הזהב שלפני כיסא האלוהים. ניחוח הקטורת המעורבת בתפילות עלה מהמזבח לפני אלוהים.

לאחר מכן מילא המלאך את המחתה באש המזבח, והשליך את האש על הארץ. מיד נשמעו קולות רעשים ורעמים, ברקים הבריקו והאדמה רעדה.

שבעת המלאכים שקיבלו את שבעת השופרות התכוננו לתקוע בהם.

כשתקע המלאך הראשון בשופרו, ירדו על הארץ ברד ואש מעורבים בדם; שליש מהארץ נשרף וכן שליש מכלל עצי הארץ וכל העשב הירוק.

כשתקע המלאך השני בשופרו, דבר־מה שנראה כהר ענק בוער בלהבות הושלך לתוך הים; שליש מהים הפך לדם, שליש מדגי הים מתו ושליש מכלל אוניות הים טבעו.

כשתקע המלאך השלישי בשופרו נפל מן השמים כוכב גדול בוער כלפיד. הוא נפל על שליש הנהרות ומעיינות המים. כוכב זה נקרא "לענה" מפני שהרעיל שליש מהמים, ואנשים רבים אשר שתו מן המים האלה הורעלו ומתו.

כשתקע המלאך הרביעי בשופרו כוסו בחשכה שליש השמש, שליש הירח ושליש ממספר הכוכבים, כך שאור היום הועם בשליש והלילה החשיך עוד יותר.

במרכז השמים ראיתי נשר אחד מעופף וזועק בקול גדול: "אוי ואבוי ליושבי הארץ, בגלל הצרות הנוראות שתבואנה עליהם כאשר שלושת המלאכים האחרים יתקעו בשופרותיהם."

כשתקע המלאך החמישי בשופרו ראיתי כוכב נופל ארצה מן השמים, וניתן לו מפתח התהום. כשפתח את פי התהום עלה עשן סמיך, כעשן שעולה מכבשן ענק, אשר החשיך את השמש והשמים.

מתוך העשן יצא ארבה וירד על הארץ. לארבה ניתן שלטון וכוח כמו לעקרבי־הארץ.

נאמר להם לא להשחית את צמחיית הארץ – לא לפגוע בעצים, בפרחים או בעשבים, אלא רק בבני־האדם שלא נשאו על מצחם את חותם אלוהים. לא ניתן לארבה כוח להמית אנשים אלה, אלא רק לייסרם בכאב של עקיצות עקרב במשך חמישה חודשים. בימים ההם ירצו בני־האדם להתאבד, אך לא יוכלו; הם ישתוקקו למות, אך המוות יברח מפניהם!

הארבה דמה במראהו לסוסים ערוכים למלחמה; פניהם כפני אדם, על ראשם מעין כתר זהב, שערם כשיער אישה ושיניהם כשיני אריה. הם לבשו שריונים שנראו כעשויים ברזל, וקול כנפיהם נשמע כקול המון מרכבות סוסים ערוכים למלחמה. זנבות הארבה היו כזנבות עקרבים, בעלי עוקץ בקצה, ובהם טמון הכוח לייסר את בני־האדם במשך חמישה חודשים. מלכם הוא מלך התהום הנקרא בעברית "אבדון", וביוונית – "אפוליון".

אסון אחד חלף, אך שניים אחרים באים בעקבותיו.

כשתקע המלאך השישי בשופרו, שמעתי קול מארבע קרנות מזבח הזהב אשר לפני אלוהים. הקול דיבר אל המלאך השישי שזה עתה תקע בשופרו: "שחרר את ארבעת המלאכים האסורים בנהר הגדול פרת." ארבעת המלאכים הוכנו לאותה שנה, לאותו חודש, לאותו יום ולאותה שעה, ועתה שוחררו כדי להמית שליש מכל בני־האדם. שמעתי שהנהיגו צבא של 200,000,000 פרשים.

כך נראו הסוסים והפרשים בחזיון שראיתי: חלק מהפרשים לבשו שריון בצבע אדום כאש, חלק אחר לבשו שריון בצבע תכלת, והשאר לבשו שריון בצבע צהוב כגופרית. ראשי הסוסים היו כראשי אריות ומפיהם יצאו גופרית, אש ועשן. במגפות הגופרית, האש והעשן הם המיתו שליש מכל בני־האדם. כוח ההמתה שלהם לא היה בפיהם בלבד, אלא גם בזנבותיהם, שכן זנבותיהם דמו לראשי נחשים שהכישו והמיתו את קורבנותיהם.

יתר בני־האדם, שלא מתו במגפות האלה, עדיין סירבו לחזור בתשובה ולשרת את ה'. הם המשיכו במעשיהם המושחתים, ובסגידה לשדים ולאלילים העשויים זהב, כסף, נחושת ועץ. אכן, הם השתחוו לאלילים שאינם מסוגלים לראות, לשמוע או להלך. הם אף המשיכו לרצוח, לעסוק בכישוף, לגנוב ולזנות.

לאחר מכן ראיתי מלאך גיבור אחר יורד מן השמים. הוא היה עטוף בענן, ומעל ראשו מעין קשת; פניו זרחו כשמש, רגליו דמו לעמודי אש ובידו החזיק ספר קטן פתוח. רגלו הימנית דרכה על הארץ, והוא קרא קריאה אדירה כשאגת אריה. בתגובה לקריאתו הרימו שבעת הרעמים את קולם והחלו לדבר.

בשעה שדיברו שבעת הרעמים רציתי לכתוב את דבריהם, אך שמעתי קול מן השמים שציווה עלי: "דברי הרעמים הם סוד. אל תעלה אותם על הנייר!"

המלאך הגיבור, שראיתיו עומד על הים ועל הארץ, הרים את יד ימינו כלפי השמים ונשבע בשמו של החי לנצח, האלוהים אשר ברא את השמים, הארץ, הים ואת כל אשר בהם: "לא יהיה עיכוב נוסף! בימי תקיעת המלאך השביעי בשופרו, כאשר יחל לתקוע, יתגלה סודו של אלוהים, כפי שבישר לעבדיו הנביאים."

הקול אשר שמעתי מן השמים דיבר אלי שנית: "לך, קח את הספר הקטן ופתוח מיד המלאך שעומד על הים ועל הארץ."

ניגשתי אליו וביקשתי ממנו את הספר. "קח ואכול אותו", אמר לי המלאך. "בפיך יהיה טעמו כדבש, אך לאחר שתבלע אותו הוא יהיה מר בבטנך!"

לקחתי את הספר מהמלאך ואכלתי אותו. בפי היה טעמו כדבש, אך לאחר שבלעתי אותו כאבה בטני וחשתי במרירות.

"עליך לשוב ולנבא על ארצות, עמים, שבטים, שפות ומלכים רבים", אמר אלי המלאך.

עתה ניתן לי מכשיר מדידה, מעין סרגל ארוך, ונאמר לי: "קום ומדוד את היכל ה' ואת המזבח, וספור את המשתחווים בו. אך אל תמדוד את החצר שנמצאת מחוץ להיכל, כי היא ניתנה לגויים שירמסו את עיר הקודש במשך ארבעים־ושניים חודשים. אני אתן כוח וסמכות לשני העדים שלי לנבא 1260 יום בלבוש שק."

שני עדים אלה הם שתי המנורות ושני ענפי הזית העומדים לפני אלוהי הארץ. כל המנסה לפגוע בהם יומת באש אשר יוצאת מפיהם ושורפת את אויביהם. יש להם גם כוח וסמכות להפוך את הנהרות והימים לדם, ולהכות את הארץ בכל מגפה שיחפצו.

כשסיימו שני הנביאים את שלוש וחצי שנות עדותם, תכריז החיה שעולה מהתהום מלחמה נגדם, והיא תנצח ותהרוג אותם. במשך שלושה ימים וחצי תהיינה גוויותיהם מוטלות ברחובות העיר הגדולה, שנקראת בצדק סדום או מצרים, מקום שבו נצלב אדונם.

אנשים רבים מכל הארצות, העמים, הגזעים והלשונות יראו גויות שני הנביאים, אבל לא יניחו לאיש לקברם כהלכה. תהיה שמחה כלל־עולמית – אנשים רבים ירקדו, יצהלו ואפילו יחלקו מתנות; הם יחוגו את מות שני הנביאים שהכאיבו ליושבי הארץ.

אך כעבור שלושה ימים וחצי ייתן אלוהים רוח חיים בשני הנביאים, והם יקומו לתחייה! כל מי שיראה אותם יפחד מאוד. לאחר מכן תישמע קריאה רמה מן השמים: "עלו הנה!" והשניים יעלו לשמים בענן לנגד עיני שונאיהם.

באותה שעה תהיה רעידת אדמה נוראה; עשירית העיר תיהרס ו־7000 איש ייהרגו. הנשארים בחיים יהיו אחוזי חלחלה ויתנו כבוד לאלוהי השמים.

האסון השני חלף, אולם שלישי בא מיד בעקבותיו.

כאשר תקע המלאך השביעי בשופרו נשמעו קולות רעמים בשמים: "ממלכת העולם שייכת עתה לאדוננו ולמשיחו, והוא ימלוך לעולם ועד!"

עשרים־וארבעה הזקנים, היושבים על כיסאותיהם לפני אלוהים, נפלו על פניהם, השתחוו לאלוהים וקראו: "אנו מודים לך, ה' אלוהי צבאות אשר היה והווה, כי לבשת את כוחך הרב ומלכותך התחילה. עמי־העולם כעסו עליך, אך הגיעה העת שתכעס אתה עליהם! הגיע המועד לשפוט את המתים ולתת שכר לעבדיך – לנביאים ולכל המאמינים בשמך, לקטנים ולגדולים – ולהרוס את אלה שהשחיתו את הארץ."

לאחר מכן נפתח בשמים היכל ה' ובתוכו נראה ארון־הברית. ברקים הבריקו, רעמים רעמו, ברד כבד ירד על הארץ, נשמעו קולות ורעשים והאדמה רעדה.

עתה נראה בשמים חזיון נבואי מסתורי: אישה לבושה בשמש, הירח תחת רגליה ועל ראשה כתר בעל שנים־עשר כוכבים, כרעה ללדת וזעקה מכאבים וצירי לידה.

לפתע הופיע תנין גדול שצבעו אדום כאש, בעל שבעה ראשים, עשר קרניים ועל ראשיו שבעה כתרים. בזנבו גרר אחריו התנין שליש מכוכבי השמים והשליכם ארצה. הוא עמד לפני האישה הכורעת ללדת, מוכן לבלוע את התינוק מיד עם הולדתו.

האישה ילדה בן זכר שנועד לשלוט ביד חזקה על כל העמים. מיד נלקח הבן אל האלוהים ואל כיסאו, ואילו האישה ברחה אל המדבר, שם הכין לה אלוהים מקום מבטחים וכלכלה למשך 1260 יום.

לאחר מכן פרצה מלחמה בשמים; מיכאל ומלאכיו נלחמו נגד התנין ומלאכיו הרעים. התנין ומלאכיו הובסו בקרב וגורשו מהשמים. התנין הנורא הזה – הנחש הקדמוני שנקרא מלשין ושטן, והמתעה את העולם כולו – הושלך ארצה עם מלאכיו.

ואז שמעתי קול אדיר בשמים: "סוף־סוף הגיעה ישועת אלוהים! אכן, גבורת אלוהים, מלכותו וסמכות משיחו הגיעו, כי השטן אשר קטרג על אחינו לפני אלוהים, יומם ולילה, הושלך ארצה! הם ניצחוהו בדם השה ובעדותם הנאמנה, כי לא חסו על חייהם והיו מוכנים להקריב את עצמם למוות.

"על כן שמחו שמים והשוכנים בהם! אך אוי לכם יושבי הארץ, כי השטן ירד אליכם בזעם גדול ובידיעה שזמנו קצר!"

כאשר נוכח התנין כי הושלך ארצה, רדף אחרי האישה שילדה את בן הזכר.

אולם לאישה ניתן זוג כנפי־נשר ענק כדי שתעוף אל המדבר, אל המקום שהוכן למענה. שם, הרחק מהנחש, מהתנין, יסופק לה כל מחסורה לתקופה של שלוש שנים וחצי.

הנחש, שהמשיך לרדוף אחרי האישה, הוציא מפיו נהר מים שזרם לעבר האישה בניסיון להטביעה, אך הארץ באה לעזרת האישה; האדמה פתחה את פיה ובלעה את המים! והתנין, מרוגז מאוד על האישה, הלך להילחם נגד שאר ילדיה – הלא הם כל אלה ששומרים את דבר אלוהים ומעידים על ישוע המשיח. (התנין עמד על חוף הים והמתין).

עתה ראיתי חיה מוזרה עולה מן הים ולה שבעה ראשים, עשר קרניים ועל כל קרן כתר. על כל אחד משבעת ראשיה היו כתובים שמות גידופים, כל שם מקלל ומבזה את אלוהים. החיה נראתה כנמר, אך רגליה דמו לרגלי דוב ופיה דמה לפי אריה. התנין העניק לה את כוחו, את כסא מלכותו וסמכות רבה.

אחד מראשי החיה נראה פצוע פצעי מוות, אך הפצעים הגלידו. העולם כולו התפעל מהפלא הזה, ואנשים רבים הלכו אחרי החיה. בני־האדם השתחוו לתנין מפני שהעניק לחיה כוח רב; הם השתחוו גם לחיה וקראו: "מי ידמה לחיה? מי מסוגל להילחם נגדה?"

החיה הורשתה לקלל ולחרף את שם ה', וניתנה לה סמכות לעשות כרצונה במשך ארבעים ושניים חודשים. היא פתחה את פיה, חרפה וניאצה את אלוהים, את שמו, את מקדשו ואת כל השוכנים בשמים. החיה הורשתה להילחם במאמינים ולנצחם. היא אף קיבלה שלטון על כל העמים, הארצות והשפות בעולם. כל בני־האדם אשר שמם לא נכתב בספר־החיים של השה הטבוח, לפני בריאת העולם, השתחוו לחיה הרעה.

מי שמסוגל לשמוע שיקשיב היטב: על מי שנגזר להיאסר, ייאסר; מי שמיועד למות בחרב ימות בחרב. אולם אל תפחדו, כי זוהי לכם הזדמנות להוכיח את אמונתכם ואת כוח־עמידתכם.

אחרי כן ראיתי חיה מוזרה אחרת עולה מן האדמה. היו לה שתי קרניים כקרני השה וקולה כקול התנין. לחיה השנייה ניתנו כוח וסמכות מאת החיה הראשונה, והיא הביאה לכך שכל הארץ ותושביה ישתחוו לחיה שפצעי־המוות שלה הגלידו. החיה השנייה חוללה ניסים ונפלאות; היא אפילו הורידה אש מן השמים לנגד עיני בני־האדם שצפו בה. באמצעות הניסים והנפלאות שניתן לה לחולל בנוכחות החיה הראשונה, היא הוליכה שולל את אנשי הארץ. היא ציוותה עליהם לבנות פסל בדמות החיה הראשונה שהוכתה מכת מוות אך שבה לתחייה. הותר לה להפיח רוח חיים בפסל, ואפילו להביאו לכדי דיבור. את כל אלה שסירבו להשתחוות לפסל בדמות החיה הראשונה, היא המיתה.

החיה השנייה דרשה מכל בני־האדם – מקטן ועד גדול, מהעניים ומהעשירים, מהעבדים ומבני־החורין – לסמן סימן היכר מיוחד על ידם הימנית או על מצחם, (את שמה, או את הערך הגמטרי של שמה) כדי שאיש לא יוכל למכור או לקנות ללא סימן ההיכר של החיה. כאן דרושה תבונה. מי שיכול יפענח את מספר החיה, שהיא אדם והערך הגמטרי של שמו 666.

לאחר מכן ראיתי שה עומד על הר־ציון בירושלים, ואיתו 144,000 אנשים שנשאו על מצחם את שמו ואת שם אביו. מן השמים שמעתי קול כמים רבים וקול רעם גדול. הייתה זאת שירת מקהלה בליווי נגינת כנרים. האנשים הרבים האלה שרו שיר חדש לפני כיסא אלוהים, לפני ארבע החיות ולפני עשרים־וארבעה הזקנים. איש לא יכול היה ללמוד את השיר, מלבד 144,000 האנשים אשר נפדו ונגאלו מן הארץ.

אנשים אלה לא טימאו את עצמם, אלא שמרו על טהרתם כבתולות. הם ניקנו מתוך בני־האדם כקורבן מקודש לאלוהים ולשה, והם הולכים בעקבות השה לכל אשר ילך. הם חסרי דופי ומעולם לא הוציאו דבר־שקר מפיהם. לאחר מכן ראיתי מלאך אחר מעופף במרכז השמים, והוא נושא בפיו בשורה לכל בני־האדם – לכל הארצות, העמים, הגזעים והשפות. "כבדו את אלוהים ויראו אותו!" קרא המלאך בקול גדול. "כי הגיעה שעתו לשפוט את העולם, השתחוו לבורא השמים, הארץ, הים ומקורותיו!"

מלאך שני בא בעקבותיו וקרא: "בבל נפלה! העיר הגדולה בבל נפלה, על שום שהסיתה את כל העמים להשתתף במעשי הזנות והטומאה שלה!"

מלאך שלישי בא בעקבותיהם וקרא בקול: "כל המשתחווה לחיה ולפסל־דמותה, וכל הנושא את סימן החיה על ידו או על מצחו, ישתה מיין זעם אלוהים, שנמזג בלתי־מהול בכוס זעמו של אלוהים, ויעונה באש וגופרית בנוכחות המלאכים הקדושים והשה. עשן ייסוריהם יעלה לנצח ולא ירווח להם ביום או בלילה, שכן השתחוו לחיה ולפסלה ונשאו את סימנה על מצחם או ידם."

זוהי הזדמנות למאמינים, ששומרים את מצוות אלוהים ואת אמונת המשיח, להוכיח את סבלנותם.

שמעתי קול מן השמים מדבר אלי: "כתוב: מעתה ואילך ברוכים המתים על אמונתם במשיח!" והרוח אמר: "כן, הם באמת ברוכים. עתה הם יקבלו את שכרם וינוחו מעמלם, כי מעשיהם הטובים מלווים אותם לכל מקום."

לאחר מכן השתנה המראה: ראיתי ענן לבן ועליו יושב אחד בדמות "בן־אדם". על ראשו כתר זהב ובידו מגל חד.

מן המקדש יצא מלאך וקרא בקול גדול אל היושב על הענן: "הנף את המגל והחל לקצור, כי הקמה בארץ בשלה והגיעה עת הקציר." היושב על הענן הניף את מגלו על הארץ, והתבואה נקצרה.

מלאך נוסף יצא מהיכל ה' וגם בידו מגל חד. עתה יצא מהמזבח מלאך אחר, אשר לו הסמכות והשלטון על האש, וקרא בקול אל המלאך שהחזיק במגל החד: "הנף את מגלך החד ובצור את אשכולות הגפן בארץ, כי בשלו הענבים." המלאך הניף את המגל על הארץ, בצר את אשכולות ענבי הארץ והשליכם אל היקב הגדול של זעם אלוהים.

הענבים נדרכו ביקב מחוץ לעיר, ודם רב זרם מהיקב למרחק של כ־330 קילומטרים, ועומק הזרם כגובה רסן הסוס.

אחר כך ראיתי בשמים חזיון מסתורי נוסף: שבעה מלאכים נושאים שבע מגפות. אלה הן המכות האחרונות, כי יחד איתן בא הקץ לזעמו של אלוהים.

ראיתי מולי מעין ים זכוכית ואש, ועליו עומדים כל אלה שהתגברו על החיה הרעה, על פסלה, על סימן החותם שלה ועל מספרה. כולם החזיקו בידיהם את כינורות האלוהים, ושרו את שירת משה עבד אלוהים ואת שירת השה:

"גדולים ונפלאים מעשיך, ה' אלוהי צבאות. צדק ואמת דרכיך, ה' מלך הגויים. מי לא ירא מפניך, ה'? ומי לא ייתן כבוד לשמך? כי אתה לבדך קדוש. כל העמים יבואו וישתחוו לפניך, כי נגלו מעשיך הצודקים."

אחרי כן ראיתי את קודש הקודשים בהיכל השמים נפתח לרווחה, ומתוכו יצאו שבעת המלאכים שנשאו את שבע המכות. הם לבשו גלימות לבנות, צחורות וטהורות, ועל החזה חגרו חגורות זהב. אחת מארבע החיות הגישה לכל אחד מהשבעה קערת זהב מלאה בזעם האלוהים החי לנצח.

ההיכל נמלא עשן מגבורתו של אלוהים ומכבודו, ואיש לא יכול היה להיכנס לתוכו עד שסיימו שבעת המלאכים להכות את הארץ בשבע המגפות.

שמעתי קול אדיר מן ההיכל אומר לשבעת המלאכים: "לכו ורוקנו על הארץ את שבע הקערות שמכילות את זעם אלוהים!"

המלאך הראשון עזב את ההיכל ורוקן את קערתו על הארץ. פצעים איומים, מבחילים ומכאיבים התפשטו על בשר האנשים, שנשאו את סימן החיה והשתחוו לפסלה. זו הייתה מכת שחין.

המלאך השני רוקן את קערתו על הים, ומי הים הפכו לדם – כדם אנשים מתים – וכל נפש חיה בים מתה.

המלאך השלישי רוקן את קערתו על הנהרות והמעיינות, ומימיהם הפכו לדם. שמעתי את מלאך המים מכריז: "צדיק אתה במשפטיך, זה שהיה, ההווה והקדוש. אתה משלם לבני־האדם כגמולם! הם שפכו את דמם של נביאים ומאמינים רבים, וכעת אתה משקה אותם בדם!" ומן המזבח שמעתי קול: "אכן, אמת וצדק משפטיך, ה' אלוהי צבאות."

המלאך הרביעי רוקן את קערתו על השמש, ואלוהים נתן לשמש רשות לצרוב באש את בשר בני־האדם. בני־האדם נצרבו מהחום הלוהט, וקיללו את שם האלוהים אשר הכה אותם במכות נוראות אלה. אף־על־פי־כן הם לא חזרו בתשובה ולא כיבדו את אלוהים.

המלאך החמישי רוקן את קערתו על כסא המלכות של החיה, וחושך כיסה את ממלכתה. תושבי ממלכתה נשכו את לשונם מכאב וקיללו את אלוהי השמים, מפני שהביא עליהם את הפצעים והכאב, אך בכל זאת לא חדלו ממעשיהם המושחתים.

המלאך השישי רוקן את קערתו על הנהר הגדול פרת, ומימיו התייבשו כדי להכין דרך למלכים הבאים מן המזרח.

ראיתי מפי התנין, מפי החיה ומפי נביא השקר (החיה השנייה) יוצאות שלוש רוחות טמאות דומות לצפרדעים. היו אלה רוחות השדים שמחוללות ניסים ונפלאות; הן מגייסות את מלכי העולם למלחמה נגד אלוהים, ביום המשפט הגדול של אלוהי צבאות.

"שימו לב, הנני בא בשעה בלתי־צפויה – כגנב. ברוכים הממתינים לי בערנות ובשקידה, ומכינים את בגדיהם כדי שלא ילכו ערומים ומבוישים."

אז קיבצו רוחות השדים את כל צבאות העולם במקום הנקרא "הר־מגידו".

המלאך השביעי רוקן את קערתו באוויר, ומכיסא אלוהים אשר בהיכל השמים נשמע קול אדיר: "תם ונשלם!" רעמים רעמו, ברקים הבריקו והתחוללה רעידת אדמה עצומה שכמוה לא הייתה בכל היסטוריה האנושית.

העיר הגדולה נחלקה לשלושה, וערי העולם נחרבו. אלוהים זכר את מעשי השחיתות של בבל הגדולה ולכן השקה אותה ביין זעמו. איים שלמים נעלמו, הרים הפכו למישור, ומן השמים הומטרו על האנשים אבני־ברד שמשקלם כ־50 קילוגרם. בני־האדם חרפו וגידפו את אלוהים בגלל מכת הברד הנוראה.

אחד משבעת המלאכים שרוקנו את הקערות בא אלי ואמר: "בוא איתי ואראה לך מה יקרה לזונה הגדולה, הידועה לשמצה שיושבת על מים רבים. מלכי העולם נאפו וזנו איתה, ותושבי העולם השתכרו מיין טומאתה."

המלאך נשא אותי ברוח אל המדבר, ושם ראיתי אישה יושבת על חיה אדומה בעלת שבעה ראשים ועשר קרניים, וכולה מלאה שמות גידופים נגד אלוהים. האישה עצמה הייתה לבושה באדום ובארגמן, וענדה תכשיטים רבים עשויים זהב, פנינים ואבני־חן יקרות. בידה החזיקה האישה כוס זהב שמלאה במעשיה המתועבים והטמאים, ועל מצחה הייתה כתובת בעלת משמעות נסתרת:

בבל הגדולה, אם הזונות וכל מעשי התועבה בעולם!

ראיתי שהאישה הייתה שיכורה, מדם המאמינים במשיח (שאותם הרגה), והבטתי בה בתמיהה גדולה.

"מדוע אתה מתפלא כל־כך?" שאל אותי המלאך. "אני אסביר לך מיהי האישה, ומיהי החיה בעלת שבעת הראשים ועשר הקרניים. החיה שראית כבר איננה, אך בקרוב תעלה מהתהום ותרד לאבדון. יושבי הארץ, אשר שמם אינו מופיע בספר החיים שנכתב לפני בריאת העולם, ישתוממו בראותם את החיה קמה לתחייה. על־מנת להבין את משמעות הדבר יש צורך בתבונה: שבעת הראשים הם שבעה הרים שעליהם יושבת האישה, אך הם גם שבעה מלכים; חמישה מהם כבר נפלו, השישי מולך עתה, והשביעי – שמלכותו תהיה קצרה – עדיין לא בא. החיה האדומה שהייתה תופיע כמלך שמיני, אך למעשה היא אחת מהשבעה, ולאחר מלכותה השנייה תרד לאבדון.

"עשר הקרניים הן עשרה מלכים שעדיין לא עלו למלוכה. הם ימלכו יחד עם החיה, אך מלכותם תהיה קצרה. עשרת המלכים הם בעלי דעה ומטרה אחידה. הם יפקידו את כל כוחם וסמכותם בידי החיה, וילחמו יחדיו נגד השה, אך השה ינצחם, שכן הוא אדון האדונים ומלך המלכים, והאנשים אשר איתו נקראו ונבחרו על־ידי ה', והם נאמנים לו."

המלאך המשיך ואמר: "הימים, הנהרות והאגמים שעליהם יושבת האישה הם המוני אנשים מעמים ומגזעים שונים.

"החיה האדומה ועשר הקרניים, שמסמלות את עשרת המלכים שימלכו עם החיה, ישנאו את הזונה; הם יתנפלו עליה, יאכלו את בשרה, ואת הנותר ממנה ישרפו באש. אלוהים יביא אותם לעשות את רצונו: הוא יגרום לכך שיתאחדו ושיפקידו את כוחם ושלטונם בידי החיה, כדי שיתקיימו דברי אלוהים. האישה שראית בחזיון מסמלת את העיר הגדולה ששולטת על מלכי הארץ."

אחרי כן ראיתי מלאך אחר יורד מן השמים. מלאך זה היה בעל סמכות גדולה וכוח רב, וזוהר כבודו האיר על כל הארץ.

"בבל הגדולה נפלה!" קרא המלאך בקול אדיר. "בבל הפכה למשכן שדים, ומחסה לרוחות טמאות ולעופות טמאים ושנואים. כי כל העמים שתו מיין זנותה; מלכי הארץ זנו ונאפו איתה, וסוחרי הארץ התעשרו מחיי התענוגות, המותרות והבזבוז שניהלה."

ואז שמעתי קול אחר מן השמים: "צאו ממנה, עמי! אל תשתתפו בחטאיה, פן תיענשו כמוה! כי חטאותיה הגיעו עד השמים, ואלוהים מוכן לשפטה על פשעיה! שלמו לה כגמולה; השיבו לה כפליים מהמעשים הרעים שעשתה לאחרים. היא מזגה כוס תמרורים לאנשים רבים – מיזגו לה אתם שתי כוסות! השיבו לה צער וייסורים כמידת גאוותה ותענוגותיה! כי בלבה היא מתייהרת ואומרת: 'אני מלכה שלטת – אינני אלמנה חסרת־אונים ולא אסבול צער וכאב!' משום כך ביום אחד היא תוכה בצער, מוות, אבל, רעב ותישרף באש, כי האלוהים השופט אותה הוא אל גיבור!"

כשיביטו מלכי הארץ שזנו איתה בעשן העולה משריפתה, הם יבכו ויספדו. הם יעמדו מרחוק, כי יפחדו מעינוייה, ויקראו: "אוי לך, בבל העיר הגדולה והחזקה! ברגע אחד בא משפטך ונחרץ דינך!"

סוחרי הארץ יבכו ויתאבלו עליה, כי איש לא יקנה יותר את הסחורה שייבאו באוניות. היא הייתה הלקוחה הגדולה ביותר שלהם

לקניית זהב, כסף, אבנים־יקרות, פנינים, בדים יקרים, ארגמן, משי, שני, עצי בושם למיניהם, כלי שנהב, כלי עץ יקרים, כלי נחושת, ברזל ושיש; קינמון, בשמים יקרים, יינות, שמן, סולת, קמח, בקר וצאן, סוסים, מרכבות, עבדים ואפילו נפשות אדם.

"כל הדברים היקרים שחמדת ואהבת כל־כך נלקחו ממך!" יקראו הסוחרים. "כל הפאר, ההדר והפינוקים אשר אהבת אבדו לך לעולמים!"

הסוחרים אשר התעשרו ממנה יעמדו מרחוק, מתוך פחד ויראה מייסוריה, יתאבלו ויבכו: "אוי, העיר הגדולה והיפה, העיר שדומה לאישה עטופה באריג משובח, אדום וארגמן, ומקושטת בזהב, באבנים יקרות ובפנינים, ברגע אחד ירד כל העושר הזה לטמיון!"

כל בעלי האוניות, רבי־החובלים ויורדי־הים האחרים יעמדו מרחוק, ובהביטם על עשנה עולה שמימה יקראו: "היש עוד עיר גדולה כעיר הזאת?" הם יזרקו עפר על ראשם, יבכו, יספדו ויצעקו: "אוי ואבוי לעיר הגדולה! היא העשירה את כולנו – את הסוחרים ואת יורדי־הים – ועתה, בשעה אחת הוחרבה..."

גילו, השמים, שמחו על סופה! בני־אלוהים, השליחים והנביאים שמחו גם אתם, כי סוף־סוף שפט אותה אלוהים בשמכם!

מלאך גיבור הרים אבן גדולה שנראתה כאבן־רחיים, השליכה בעוצמה אל תוך הים ואמר: "כך תושלך בבל הגדולה ותיעלם לנצח! לא יישמע בקרבך קול זימרה, נגינת כינורות, חלילים וחצוצרות. לא יישמע אצלך קול מסגר בעבודתו או קול בעל־מלאכה אחר, ולא יישמע קול טחינת החיטה. לעולם לא יאיר בקרבך אור מנורה; לא ייערכו אצלך יותר חגיגות־חתונה, ולא תישמענה צהלות שמחה של חתן וכלה.

"כי הסוחרים שלך היו מנכבדי הארץ, ובקסמיך וכישופיך רימית את כל העמים.

"את אחראית לדם הנביאים, בני־האלוהים וכל אלה שנרצחו בארץ, כי דמם נמצא בך!"

לאחר מכן שמעתי קול אדיר שנשמע כקול המוני אנשים בשמים: "הללויה! הודו להי! הישועה, הכבוד והעוז שייכים לאלוהינו, כי הוא שופט בצדק ובאמת. הוא העניש את הזונה הגדולה, אשר השחיתה את הארץ במעשי הזנות והניאוף שלה, ונקם את רצח עבדיו."

שוב ושוב קראו הקולות: "הללויה! שריפתה תעלה עשן לעולם ועד!"

עשרים־וארבעה הזקנים וארבע החיות נפלו על פניהם, השתחוו לאלוהים היושב על הכיסא וקראו: "אמן! הללויה!"

שוב שמעתי קול אשר נשמע כקול המון רב, כקול מים רבים, וקול רעמים חזקים. "הללויה! כי אלוהינו, הי צבאות, מולך! הבה נשמח, נגיל וניתן לו כבוד, כי הגיע מועד חתונת השה, וכלתו התכוננה לקראתו; ניתן לה ללבוש שמלה מאריג משובח, צח וטהור." (אריג משובח זה מסמל את מעשי הצדקה של בני־האלוהים).

המלאך אמר אלי: "כתוב: ברוכים המוזמנים אל חתונת השה."

הוא הוסיף ואמר: "אלה מילותיו של אלוהים עצמו!"

נפלתי לרגליו כדי להשתחוות לו, אך הוא אמר אלי: "קום, אל תשתחווה לי; אני עבד אלוהים כמוך וכאחיך המאמינים שנושאים את עדות ישוע. השתחווה לאלוהים! כי האמת שגילה ישוע היא שנתנה השראה לנביאים."

לאחר מכן ראיתי את השמים נפתחים וסוס לבן הופיע. שם רוכבו, "נאמן ואמיתי", והוא שופט ולוחם בצדק. עיניו כלהבת אש, על ראשו כתרים רבים, ועל מצחו כתוב שם שידוע לו בלבד. לבושו הוטבל בדם, ושמו נקרא "דבר האלוהים". צבאות השמים, לבושים מדים לבנים מאריג משובח וטהור, דהרו בעקבותיו על סוסיהם הלבנים.

מפי הרוכב יצאה חרב חדה, שמיועדת להכות את הגויים שבהם ישלוט בשוט ברזל, וברגליו דרך את ענבי הזעם של הי אלוהי צבאות. על בגדו ועל ירכו כתוב: "מלך המלכים ואדון האדונים."

לאחר מכן ראיתי מלאך עומד לבדו באור השמש המסנוור. הוא קרא בקול אדיר אל כל העופות המעופפים במרכז השמים: "בואו אל הסעודה הגדולה של אלוהים! בואו איכלו בשר מלכים, קציני־צבא, גנרלים, גיבורים; בשר סוסים ופרשים, בשר עבדים ובני־חורין, מקטן ועד גדול."

ראיתי את החיה, את מלכי הארץ ואת צבאותיהם נאספים יחד, כדי להילחם נגד הרוכב על הסוס ונגד צבאו. אולם החיה הרעה נתפסה, ויחד איתה נתפס נביא השקר (בדמות החיה השנייה), שחולל את הניסים והנפלאות בנוכחותה – ניסים שהתעו את נושאי אות החותם ואת המשתחווים לפסלה. החיה הרעה ונביא השקר הושלכו חיים לאגם האש שבוער בגופרית, וכל צבאם נהרג בחרב שיצאה מפי הרוכב על הסוס. ועופות השמים טרפו בתאווה את בשרם.

אחרי כן ראיתי מלאך יורד מן השמים, ובידו מפתח התהום ושרשרת גדולה וכבדה. המלאך תפס את התנין – הלא הוא הנחש הקדמוני, המלשין, השטן – וכבלו בשרשרת למשך אלף שנים. המלאך השליכו אל התהום, סגר ונעל את פי התהום, כדי שהשטן לא יוכל להתעות יותר את העמים עד שיחלפו אלף השנים. בתום אלף השנים הוא ישוחרר לזמן קצר. לאחר מכן ראיתי כיסאות שעליהם ישבו מקבלי סמכות המשפט. ראיתי גם את נשמותיהם של אלה אשר נרצחו על־שום עדותם למען ישוע המשיח ולמען דבר אלוהים, ואת נשמותיהם של אלה אשר לא השתחוו לחיה ולפסלה, ולא נשאו את אות החותם של החיה על מצחם או זרועם. כל אלה קמו לתחייה ומלכו עם המשיח אלף שנים.

זאת תחיית המתים הראשונה. (יתר המתים קמו לתחייה רק לאחר אלף השנים). ברוכים וקדושים אלה שקמים בתחייה הראשונה; המוות השני לא יפגע בהם, כי יהיו כוהנים לאלוהים ולמשיחו וימלכו איתו אלף שנים.

בתום אלף השנים ישוחרר השטן ממאסרו. הוא ילך להתעות את עמי־העולם – את גוג ומגוג שמספר צבאם כחול אשר על שפת הים – ויסיתם להילחם נגד אלוהים.

הצבא האדיר הזה יעלה ויתפשט על מרחבי הארץ, ויתקיף את מחנה בני־אלוהים ואת (ירושלים) העיר האהובה. ברם אלוהים יוריד עליהם אש מן השמים שתשרוף אותם. השטן אשר הסיתם יושלך לאגם אש וגופרית, מקום שאליו הושלכו החיה ונביא השקר, והם יתייסרו יומם ולילה לעולם ועד.

לאחר מכן ראיתי כיסא גדול ולבן, וראיתי גם את היושב עליו – זה אשר מפניו נמלטו הארץ והשמים, אך לא מצאו מקום להסתתר. ראיתי את המתים, את הקטנים והגדולים, עומדים לפני כיסא אלוהים; ראיתי ספרים נפתחים, ביניהם גם ספר החיים, והמתים נשפטו לפי מעשיהם הכתובים בספרים. הים נאלץ להשיב את המתים הקבורים בו. גם המוות והשאול נאלצו להשיב את מתיהם, וכל אחד נשפט בהתאם למעשיו. המוות והשאול הושלכו לאגם האש, שהוא המוות השני. כל אלה שלא נכתב שמם בספר החיים הושלכו גם הם לאגם האש.

לאחר מכן ראיתי שמים חדשים וארץ חדשה ללא ימים, כי השמים והארץ שקיימים היום נעלמו. ראיתי גם את עיר הקודש, ירושלים החדשה, יורדת מן השמים מאת אלוהים. היא נראתה הדורה ככלה בחתונתה.

שמעתי קול רם מכיסא המלכות: "מעונו של אלוהים הוא בין בני־האדם; אלוהים יחיה איתם והם יהיו לו לעם. הוא ימחה מעיניהם כל דמעה, ולא יהיה יותר מוות, אבל, קריאות צער או כאב. כל אלה ייעלמו לנצח!"

היושב על כיסא המלכות הכריז: "אני עושה הכול חדש!" הוא פנה אלי ואמר: "כתוב את אשר אומר לך, כי דברים אלה נכונים ואמיתיים: תם ונשלם! אני האלף והתו – ההתחלה והסוף. את הצמא אשקה ממעיין מי־החיים חינם! המנצח יירש את כל הברכות האלה; אני אהיה לו לאלוהים והוא יהיה לי לבן. אך מוגי־הלב שמפנים לי את גבם, חסרי האמונה, הפושעים, המושחתים, הרוצחים, הנואפים, עובדי האלילים וכל השקרנים, יושלכו לאגם הבוער באש וגופרית אשר הוא המוות השני."

אחד משבעת המלאכים, שנשאו את שבע הקערות המלאות בשבע המגפות, ניגש אלי ואמר: "בוא איתי ואראה לך את הכלה – את אשת השה."

הוא נשא אותי ברוח אל הר גדול וגבוה, והראה לי את ירושלים עיר־הקודש יורדת מן השמים מאת אלוהים. העיר הייתה מלאה כבוד אלוהים; היא זרחה והקרינה נוגה כשל אבן יקרה שמבהיקה כבדולח. לעיר הייתה חומה גדולה וגבוהה ובה שנים־עשר שערים, ובכל שער

עמד מלאך. על השערים היו כתובים שמות שנים־עשר שבטי ישראל. שלושה שערים היו בצד מזרח, שלושה בצד צפון, שלושה בצד דרום ושלושה בצד מערב. לחומת העיר היו שנים־עשר יסודות ועליהם כתובים שמות שנים־עשר שליחי השה.

המלאך אשר דיבר אלי החזיק בידו מכשיר־מדידה עשוי זהב, כדי למדוד את העיר, את שעריה ואת חומתה. במדדו את העיר הוא נוכח לדעת שצורתה ריבועית – אורכה שווה לרוחבה. למעשה, צורת העיר כקובייה; כל הצלעות שוות – אורך, רוחב וגובה, כל צלע כ־2400 קילומטרים. המלאך מדד את עובי החומה ונוכח לדעת שעובייה כ־65 מטרים.

העיר עצמה הייתה עשויה זהב טהור ושקוף כזכוכית זכה ועדינה. החומה הייתה עשויה אבן־ישפה יקרה, ובנויה של שתים־עשרה שכבות של אבני־יסוד משובצות באבני־חן יקרות.

אבן היסוד הראשונה משובצת בישפה
אבן היסוד השנייה משובצת בספיר
אבן היסוד השלישית משובצת בשבו
אבן היסוד הרביעית משובצת בברקת
אבן היסוד החמישית משובצת ביהלום
אבן היסוד השישית משובצת באודם
אבן היסוד השביעית משובצת בתרשיש
אבן היסוד השמינית משובצת בשוהם
אבן היסוד התשיעית משובצת בפטדה
אבן היסוד העשירית משובצת בנופך
אבן היסוד האחת־עשרה משובצת בלשם
אבן היסוד השתים־עשרה משובצת באחלמה.

שנים־עשר השערים היו שתים־עשרה פנינים – כל שער פנינה. רחובה המרכזי של העיר מרוצף זהב טהור ושקוף כזכוכית.

לא הבחנתי בהיכל בעיר, כי היכל העיר הוא ה' אלוהי צבאות והשה. העיר הנפלאה הזאת אינה זקוקה לאור השמש או לאור הירח, שכן כבוד אלוהים וכבוד השה מאירים אותה באור רב. עמי העולם יחיו לאורה, ומלכי העולם יביאו אליה את כבודם ותפארתם. שערי העיר לא ייסגרו לעולם; הם יהיו פתוחים כל היום, כי לא יהיה לילה בעיר. כבודם ותפארתם של כל העמים יובאו אליה. עיר זאת תהיה קדושה וטהורה; לא יהיה בתוכה כל דבר טמא, לא יהיו בה חוטאים, שקרנים, נואפים ופושעים. רק הכתובים בספר־החיים של השה ייכנסו לעיר.

לאחר מכן הוא הראה לי נהר מים חיים, זכים כבדולח, יוצא מכיסא האלוהים והשה וזורם אל הרחוב המרכזי. על כל אחת משתי גדות הנהר היה נטוע עץ־חיים שנושא שנים־עשר סוגי פירות, בכל חודש פרי אחר, ועלי העץ משמשים כתרופה לעמים השונים.

בעיר הקודש לא יהיה יותר כל דבר רע וטמא, כי יהיה בה כיסא המלכות של אלוהים והשה, ועבדיו ישרתוהו. עבדיו יראו את פניו, ושמו יהיה כתוב על מצחם. לא יהיה יותר לילה, ולא יהיה צורך בנרות או באור השמש, כי ה' אלוהים יאיר להם, והם ימלכו לעולם ועד.

"דברים אלה אמיתיים ונכונים", אמר לי המלאך. "האלוהים אשר מעניק השראה לנביאים שלח את מלאכו להראות לעבדיו את אשר יתרחש בקרוב."

"אני בא במהרה!" אמר ישוע. "ברוכים השומרים את דברי הנבואה של הספר הזה."

אני, יוחנן, שמעתי וראיתי את כל הדברים האלה. כאשר שמעתי וראיתי אותם, נפלתי לרגלי המלאך שהראה לי את כל זאת. כאשר עמדתי להשתחוות לו, הוא עצר בעדי ואמר: "לא, אל תשתחווה לי, כי אני עבד המשיח כמוך, כאחיך המאמינים, כנביאים וככל השומרים את דברי הספר הזה. עליך להשתחוות לאלוהים."

המלאך הורה לי במפורש: "אל תחתום את הדברים שכתבת, כי קרוב מועד התרחשותם. עד אז הגזלן ימשיך לגזול, הטמא ימשיך במעשי טומאתו; הצדיק יוסיף על צדקתו, והקדוש יוסיף על קדושתו."

"אני בא במהרה," אמר ישוע, "ואביא איתי שכר שאותו אשלם לכל איש כגמולו. אני האלף והתו, ההתחלה והסוף, הראשון והאחרון."

ברוכים המכבסים את גלימותיהם (והשומרים את מצוותיו), על־מנת לזכות בפרי עץ־החיים ולהיכנס לעיר דרך השערים. הכלבים, המכשפים, הזונים, הרוצחים, עובדי האלילים, אוהבי השקר והרמאים יישארו מחוץ לעיר.

"אני, ישוע, שלחתי את מלאכי אליך כדי לספר דברים אלה לקהילות. אני שורש דויד וצאצאו, אני כוכב נוגה השחר."

"בוא!" קוראים הרוח והכלה. וכל השומע את קריאתם יאמר: "בוא!"

בואו, כל הצמאים, שתו את מים־החיים – מתנת חינם לכל מי שרוצה.

אני מזהיר את כל קוראי הספר הזה: כל המוסיף על הכתוב יוסיף לו אלוהים את המגפות שכתובות בספר הזה! כל הגורע מדברי הספר הזה, יגרע אלוהים את חלקו מעץ־החיים ומעיר הקודש שנזכרים בספר הזה.

המעיד עדות זאת אומר: "אכן, אני בא במהרה!" אמן! בואה־נא, אדון ישוע!

חסד ישוע המשיח אדוננו יהיה עם כל המאמינים. – אמן.